

နိုင်ငံတော် သံဃမဟာနာယကအဖွဲ့

စာကြည့်တိုက်မှူး

သင်တန်းနည်းပြ ဆရာတော် ဦးပညာသာမိ

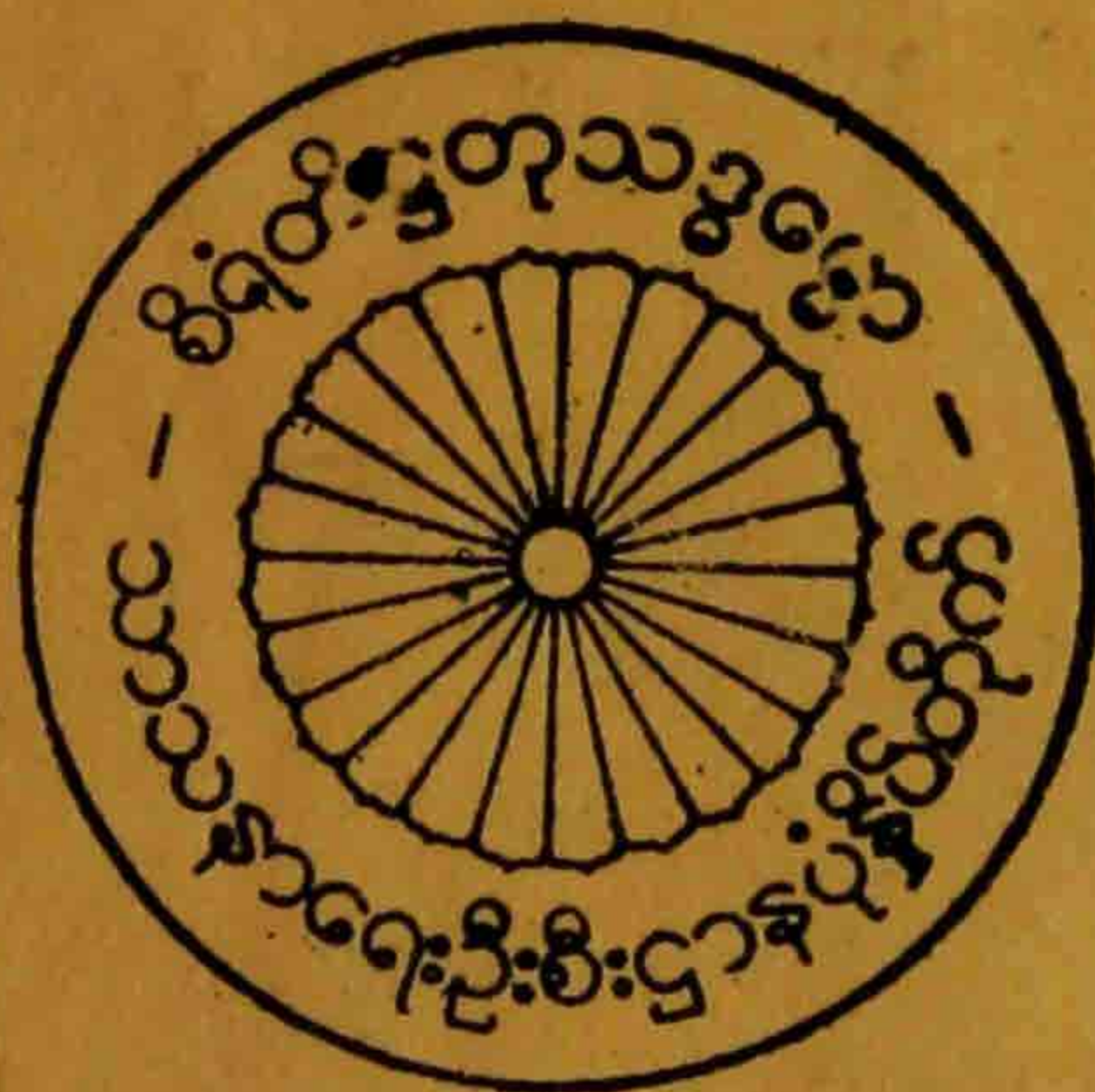
(မာဂဓိ-သာဓဉ်)

၏

ဆယ်စောင်တွဲသင်တန်း

မြန်မာပြန်ကျမ်း

[သင်ကြားလေ့လာသူများ အခက်အခဲမရှိစေရန်
လွယ်ကူသောနည်းဖြင့် စီစဉ်ထားသည်]

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်
သာသနာရေးဦးစီးဌာန ပုံနှိပ်တိုက်၌ ရိုက်နှိပ်သည်။

၂၂၁၂၈

နိုင်ငံတော် သံဃမဟာနာယကအဖွဲ့

စာကြည့်တိုက်မှူး

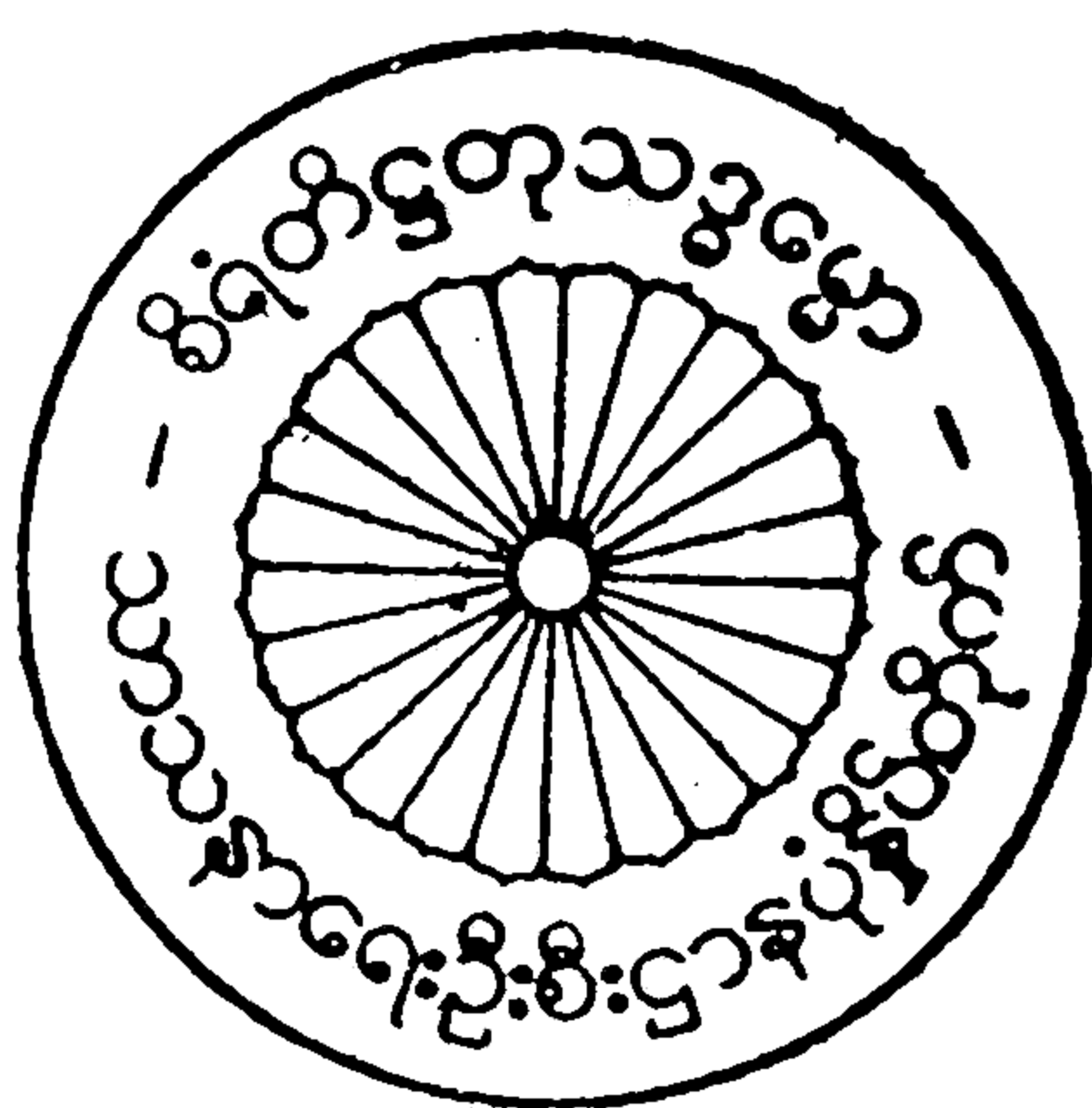
သင်္ဃတန်းနည်းပြ ဆရာတော် ဦးပညာသင်္ဃ
(မာဂဓိ-သာစည်)

၏

သယ်စောင်တွဲသင်တန်း

မြန်မာပြန်ကျမ်း

[သင်ကြားလေ့လာသူများ အခက်အခဲမရှိစေရန်
လွယ်ကူသောနည်းဖြင့် စီစဉ်ထားသည်]

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်
သာသနာရေးဦးစီးဌာန ပုံနှိပ်တိုက်၌ ရိုက်နှိပ်သည်။

သာသနာ ၂၅၃၆

ကောဇာ ၁၃၅၄

၁၉၉၂

ဆယ်စောင်တွဲ

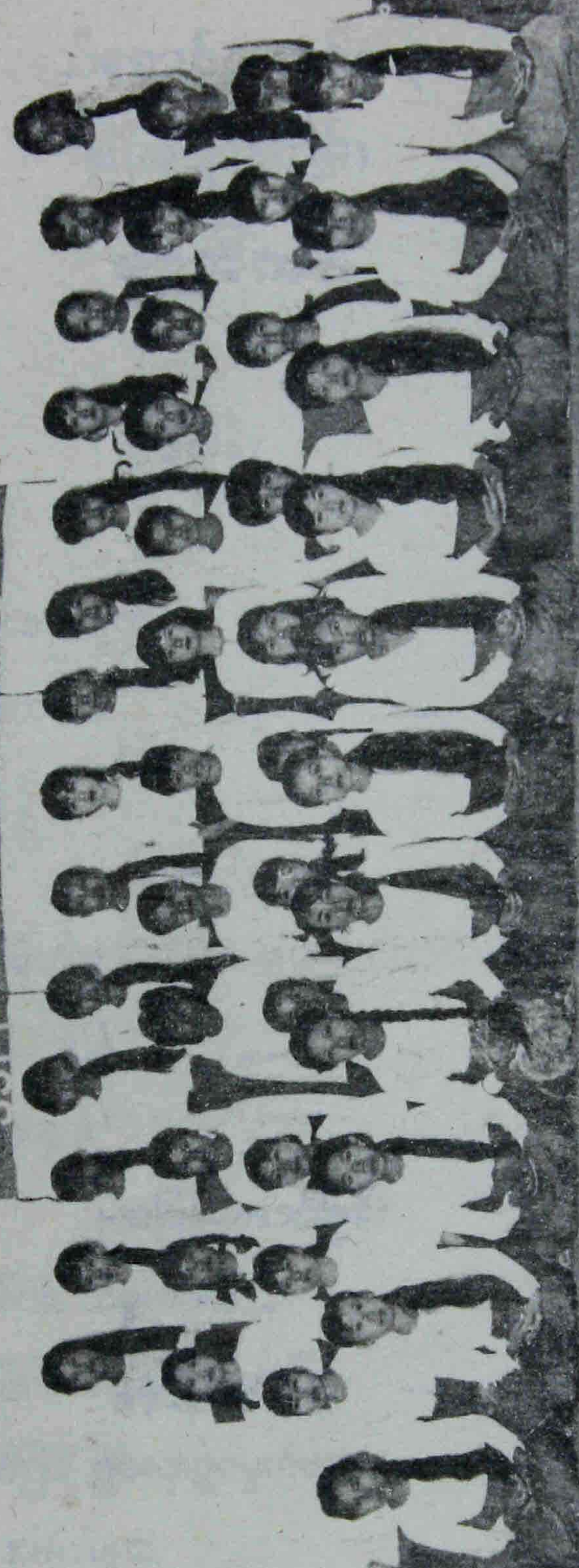
အကြိမ်	အုပ်ရေ	ခုနှစ်
ပထမအကြိမ်	၂၀၀၀	၁၉၈၉
ဒုတိယအကြိမ်	၅၀၀၀	၁၉၉၀
တတိယအကြိမ်	၁၀၀၀၀	၁၉၉၂

ရန်ကုန်မြို့၊ ကမ္ဘာအေး၊ သာသနာရေးဦးစီးဌာန ပုံနှိပ်တိုက်တွင်
လက်ထောက်ညွှန်ကြားရေးမှူး ဦးထွန်း
(မှတ်ပုံတင်အမှတ် ၀၂၄၀၅/၀၂၅၂၇)က ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသည်။

ပရိတ်ကြီးကျေးကွက် သမ္မတနိုင်ငံတော် သမ္မတနိုင်ငံတော် သမ္မတနိုင်ငံတော်

အသင်းအဖွဲ့အစည်းများ
အသင်းအဖွဲ့အစည်းများ

အယ်စတောင်တုံဘာသာ သင်ယူကြသော ဘွဲ့ကြို ဘွဲ့ရ၊ ကျောင်းထွက်များနှင့် အစိုးရဝန်ထမ်းများ

ဆယ်စောင်တွဲသင်တန်း

မြန်မာပြန်ကျမ်း

မာဘိကာ

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

နိဒါန်း

ဆယ်စောင်တွဲ	[c]
ဆရာများအတွက်မှတ်စုချက်	[ဇ]
စာလုံးဆင့် ဖတ်နည်းလင်္ကာ	[-]
မှတ်တမ်းဝင် ဓာတ်ပုံ	[]

၁-မင်္ဂလာသုတ်

မင်္ဂလာသုတ်ဆိုင်ရာ သိမှတ်ဖွယ်	၁
မင်္ဂလာသုတ်ပါဠိနှင့်မြန်မာပြန်	၆
၃၈-ဖြာ မင်္ဂလာကဗျာများ	၁၃

၂-အပြင်အောင်ခြင်း

အပြင်အောင်ခြင်းရှစ်ပါး သိမှတ်ဖွယ်....	၁၆
အပြင်အောင်ခြင်းရှစ်ပါး ပါဠိနှင့်မြန်မာပြန်	၂၁
အပြင်အောင်ခြင်းရှစ်ဖြာ ရှစ်လုံးဖွဲ့ဓမ္မကဗျာ	၂၅
အောင်ခြင်းရှစ်ပါး ကဗျာများ	၂၈
အောင်ခြင်းရှစ်ပါးသီချင်း....	၃၁
အောင်ခြင်းရှစ်ပါး ဝတ္ထုများ	၃၃

အပြောင်းအရာ

စာပျက်နှာ

၃-အတွင်းအောင်ခြင်း

အတွင်းအောင်ခြင်း သိမှတ်ဖွယ်	၄၀
အတွင်းအောင်ခြင်းရှစ်ပါး ပါဠိနှင့် မြန်မာပြန်....			၄၂
အတွင်းအောင်ခြင်းရှစ်ပါး ကဗျာ	၄၆

၄-ရတနာရွှေချိုင့်

ရတနာရွှေချိုင့် သိမှတ်ဖွယ်	၄၈
ရတနာရွှေချိုင့် ပါဠိနှင့် မြန်မာပြန်	၅၀
ရတနာရွှေချိုင့် သံပေါက်ကဗျာများ....		၅၆

၅-နမက္ကာရ

နမက္ကာရ သိမှတ်ဖွယ်	၅၈
နမက္ကာရ ပါဠိနှင့် မြန်မာပြန်	၆၃

၆-လောကနီတိ

လောကနီတိဆိုင်ရာ သိမှတ်ဖွယ်	၈၅
လောကနီတိ ပါဠိနှင့်မြန်မာပြန်	၉၀
— ၁-ပဏ္ဍိတကဏ္ဍ	၉၁
— ၂-သုဇနကဏ္ဍ	၁၀၅
— ၃-ဗာလဒုဇနကဏ္ဍ	၁၁၇
— ၄-မိတ္တကဏ္ဍ	၁၂၁
— ၅-ဣတ္ထိကဏ္ဍ	၁၂၇
— ၆-ရာဇကဏ္ဍ	၁၃၅
— ၇-ပကိဏ္ဍကကဏ္ဍ....	၁၄၇

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

၇-ပရိတ်ကြီး

ပရိတ်ကြီးဆိုင်ရာ သိမှတ်ဖွယ်	၁၆၂
– ပရိတ်တော်၏တန်ခိုးအာနိသင်များ	၁၆၆
– ပရိတ်ကြီး (၁၁)သုတ် သမိုင်းအကျဉ်း	၁၆၉
ပရိတ်ကြီးပါဠိတော်နှင့် မြန်မာပြန်	၁၇၅
– ၁-မင်္ဂလသုတ် ပါဠိနှင့်မြန်မာပြန်	၁၇၈
– ၂-ရတနသုတ် ပါဠိနှင့်မြန်မာပြန်	၁၈၃
– ၃-မေတ္တသုတ် ပါဠိနှင့်မြန်မာပြန်	၁၉၃
– ၄-ခန္ဓသုတ် ပါဠိနှင့်မြန်မာပြန်	၁၉၈
– ၅-မောရသုတ် ပါဠိနှင့်မြန်မာပြန်	၂၀၀
– ၆-ဝဋ္ဋသုတ် ပါဠိနှင့်မြန်မာပြန်	၂၀၃
– ၇-ဓဇဂ္ဂသုတ် ပါဠိနှင့်မြန်မာပြန်	၂၀၅
– ၈-အာဠာနာဠိယသုတ် ပါဠိနှင့်မြန်မာပြန်	၂၁၅
– ၉-အင်္ဂုလိမာလသုတ် ပါဠိနှင့်မြန်မာပြန်....	၂၂၅
– ၁၀-ဗောဇ္ဈင်္ဂသုတ် ပါဠိနှင့်မြန်မာပြန်	၂၂၆
– ၁၁-ပုဗ္ဗဏှသုတ် ပါဠိနှင့်မြန်မာပြန်	၂၂၉
ပရိတ်အမွှန်းဂါထာများ	၂၃၆
– နတ်များကို ဖိတ်ကြားရန်	၂၅၄
– နတ်များကို ပြန်ပို့ရန်	၂၅၅

[ဃ] ဆယ်စောင်ကဲ့သင်တန်း မြန်မာပြန်ကျမ်း

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

၈-ရှင်မဟာသီလဝံသ ဆုံးမစာ

ရှင်မဟာသီလဝံသ ဆုံးမစာ	၂၅၈
-----------------------	------	------	------	-----

၉-ရှင်မဟာရဋ္ဌသာရ ဆုံးမစာ

ရှင်မဟာရဋ္ဌသာရ ဆုံးမစာ	၂၆၇
------------------------	------	------	------	-----

၁၀-စကားကြီးဆယ်မျိုး

စကားကြီးဆယ်မျိုး အဓိပ္ပါယ်	၂၇၃
----------------------------	------	------	------	-----

နောက်ဆက်တွဲ

လူငယ်မျက်နှာ ယဉ်ကျေးမှု	၂၇၈
-------------------------	------	------	------	-----

- သမ္မုဒ္ဓေါဂါထာတော်ကြီး	၂၈၃
--------------------------	------	------	------	-----

- မေတ္တသုတ်လာ မေတ္တာပွားနည်း ၁၁-နည်း	၂၈၅
--------------------------------------	------	------	------	-----

- ဗုဒ္ဓဝင်အကျဉ်းချုပ်	၂၈၇
-----------------------	------	------	------	-----

- ငါးပါးသီလဆိုရိုး	၂၉၂
-------------------------	------	------	------	-----

- သြကာသရှင်းတမ်း	၂၉၆
------------------	------	------	------	-----

- လူမှုဆိုင်ရာ ကျင့်ဝတ်များ	၂၉၉
-----------------------------	------	------	------	-----

- ယဉ်ကျေးလိမ္မာဆုံးမစာ	၃၀၁
------------------------	------	------	------	-----

- သာသနာလျှောက်စာတမ်း	၃၀၄
---------------------------	------	------	------	-----

ကောသလအိပ်မက် ၁၆-ချက် ရှစ်လုံးဖွဲ့ကဗျာများ	၃၀၅
---	------	------	------	-----

ဝိပါက်တော် ၁၂-ပါး ကဗျာများ	၃၀၉
---------------------------------	------	------	------	-----

ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့၏ အခါတော်နေ့ကြီးများ	၃၁၅
---	------	------	------	-----

နိဒါန်း

ရှေးခေတ် မြန်မာနိုင်ငံ ပညာသင်ကြားပုံ နည်းစနစ်မှာ ဘုန်းတော်ကြီး ကျောင်းပညာရေးစနစ်ဖြစ်၍ ဆယ်စောင်တွဲသည် မသင်မနေရ ကျမ်းစာ ဖြစ်ခဲ့သည်။ ရှေးခေတ်က မြန်မာနိုင်ငံသားမှန်လျှင် ဆယ်စောင်တွဲ၏ ကျေးဇူးနှင့် မကင်းကြ။ ဆယ်စောင်တွဲကို သင်ဖူးသူ များကြသည်။ အနည်းဆုံးမင်္ဂလာသုတ်လောက်တော့ သင်ဖူးကြ၏။ ဆယ်စောင်တွဲစာအုပ်၌ ဘုရားဟော ပိဋကတ်စာပေမျိုးနှင့်တကွ နိတိအမျိုးမျိုး၊ ဆုံးမစာ အမျိုးမျိုးတို့ကိုပါ ပြဆိုထားသောကြောင့် လောကအကြောင်းရော ဓမ္မအကြောင်းပါ ခြုံမိ ပုံမိနေသည်။ ထို့ကြောင့် ဆယ်စောင်တွဲကို အလိမ္မာလမ်းညွှန်အဖြစ် ခေါ်ဆိုထိုက်သည်။

ယင်းသို့ကျေးဇူးများလှ၍ ရှေးဆရာတော်ကြီးများနှင့် လူပညာရှိတို့က ဆယ်စောင်တွဲကို ဗုဒ္ဓဘာသာအခြေခံစာပေအဖြစ် သင်ရိုးပြုခဲ့ကြသည်။ ဆယ်စောင်တွဲပါစာများကို နှုတ်ရအာဂုံဆောင်ထားနိုင်လျှင်(သို့မဟုတ်) လေ့လာထားပါလျှင် စကားပြောနှင့် တရားဟောဆိုင်ရာ ကိစ္စများတွင် အထောက်အကူ မုချရရှိနိုင်ပါသည်။

ဆယ်စောင်တွဲပါ စာမူများ

စာမူ ၁၀-မျိုး တွဲထားသော ကျမ်းစာကို ဆယ်စောင်တွဲဟု ခေါ်သည်။ ကျမ်းစာတွဲပုံမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်-

- * ၂-စောင်တွဲ=မြန်မာသင်ပုန်းကြီးနှင့် မင်္ဂလာသုတ်၊
- * ၃-စောင်တွဲ=မင်္ဂလာသုတ်၊ အပြင်အောင်ခြင်း၊ အတွင်းအောင်ခြင်း၊
- * ၄-စောင်တွဲ=၃-စောင်တွဲအပြင် ရာဇနာရွှေချိုင့်တိုးလာသည်။
- * ၅-စောင်တွဲ=၃-စောင်တွဲအပြင် နမက္ကဓရ တိုးလာသည်။

၈] ဆယ်စောင်တွဲသင်တန်း မြန်မာပြန်ကျမ်း

- * ၆-စောင်တွဲ ၅-စောင်တွဲအပြင် လောကနီတိ တိုးလာသည်။
- * ၇-စောင်တွဲ=၆-စောင်တွဲအပြင် ပရိတ်ကြီး တိုးလာသည်။
- * ၈-စောင်တွဲ=ဤအမည်ဖြင့် ထုတ်ဝေသည်ကို မတွေ့ရ။
- * ၉-စောင်တွဲ=ဤအမည်ဖြင့် ထုတ်ဝေသည်ကို မတွေ့ရ။
- * ၁၀-စောင်တွဲ=မင်္ဂလသုတ်၊ အပြင်အောင်ခြင်း၊ အတွင်းအောင်ခြင်း၊ ရတနာရွှေချိုင့်၊ နမက္ကာရ၊ လောကနီတိ၊ ပရိတ်ကြီး၊ ရှင်မဟာသီလဝံသ ဆုံးမစာ၊ ရှင်မဟာရဋ္ဌသာရဆုံးမစာ၊ စကားကြီး ၁၀-မျိုး။

ဆယ်စောင်တွဲကို ဖွဲ့ရာ၌ ပရိတ်ကြီးအယ် ၇-မျိုးမှာ တူညီပြီး ကျန် ၃-မျိုးမှာ မတူဘဲ ဝိတုတ်သည်၊ ထုတ်ဝေသူ၏ဆန္ဒအလျောက် နှစ်သက်ရာစာမူကို ထည့်သွင်းကြသည်။ ဤ ကျမ်းစာတွဲများ အပြင် ၁၂-စောင်တွဲ၊ ၁၅-စောင်တွဲ စသည်များကိုလည်း ထုတ်ဝေကြသေးသည်။ သို့သော် ဆယ်စောင်တွဲအမည်က လူသိများပြီး တွင်ကျယ်နေသောကြောင့် အခြားကျမ်းစာတွဲများမှာ ဆယ်စောင်တွဲလောက် တွင်ကျယ်မှု မရှိကြပါ။

ဆယ်စောင်တွဲခေတ်

ဆယ်စောင်တွဲပါ စာပေများကို ပုံနှိပ်လုပ်ငန်းမပေါ်မီ ပေနှင့်ပုရပိုက် ခေတ်ကပင် လက်ရေးဖြင့် ရေးကူး၍ ခေတ်အဆက်ဆက် သင်ယူလာခဲ့ကြသည်။ မြန်မာနိုင်ငံ၌ ပုံနှိပ်လုပ်ငန်းများ ပေါ်လာချိန်မှစ၍ ပေနှင့်ပုရပိုက်ခေတ်က သင်ရိုးပြုခဲ့သော စာများသည်လည်း ဆယ်စောင်တွဲအမည်ဖြင့် တွင်ကျယ်စွာ ထွက်ပေါ်လာခဲ့သည်။

ဆယ်စောင်တွဲပါ စာများ ပတ်ဝန်းပါးပေါက်ရာခေတ်ကို အတိအကျ ယတ်မှတ်၍ မရနိုင်ပါ။ ပရိတ်ကြီးနှင့် လောကနီတိတွင်ပါသော ဂါထာ

အချို့မှာ ဘုရားဟောဒေသနာဖြစ်၍ ဘုရားလက်ထက်ကပင် ရှိနေသော စာများဟု ဆိုရပါမည်။ ဓမ္မစာအကြောင်းကို ဖွဲ့ဆိုသော ရှင်မဟာသီလဝံသ နှင့် ရှင်မဟာရဋ္ဌသဘာရတို့၏ ရတုကဗျာ ဆုံးမစာများကို ထောက်၍ ဆယ်စောင်တွဲပါ စာအားလုံး အင်းဝခေတ်ထက် စောကြောင်း (သို့မဟုတ်) နောက်မကျကြောင်း အတိအလင်းဆိုနိုင်ပါသည်။ ဆယ်စောင်တွဲဟူသော အမည်ကိုမူ မြန်မာနိုင်ငံ၌ ပုံနှိပ်လုပ်ငန်းပေါ်စ ခေတ်ဦးကပင် တွင်ကျယ် လာသော အမည်ဖြစ်ကြောင်း မှတ်သားသင့်ပါသည်။

ဆယ်စောင်တွဲအနှစ်ချုပ်

- ၁။ မင်္ဂလသုတ် = မင်္ဂလာတရား ၃၈-ပါးကို ဟောကြားထားခြင်း။
- ၂။ အပြင်အောင်ခြင်း = ဘုရားရှင်၏ ခန္ဓာကိုယ်မှ အပြင်အပရန်သူ များကို အောင်မြင်ခြင်း။
- ၃။ အတွင်းအောင်ခြင်း = ခန္ဓာကိုယ်အတွင်း၌ ဖြစ်ပေါ်တတ်သော ကိလေသာရန်သူများကို အောင်မြင်ခြင်း။
- ၄။ ရတနာရွှေချိုင့် = ရတနာသုံးပါးကို ရွှေချိုင့်သဖွယ် အကာအရံ ပြုထားခြင်း။
- ၅။ နမက္ကာရ = မြတ်စွာဘုရား၏ ဂုဏ်တော်၊ ကျေးဇူးတော်၊ လက္ခဏာ တော်များကို ကြည်ညိုဖွယ်ရာ ပြဆိုထားသော ဘုရားရှိခိုး။
- ၆။ လောကနီတိ = လောကလူသား အကျိုးများအောင် လမ်းညွှန် စာပေ။
- ၇။ ပရိတ်ကြီး = ဘေးရန် အမျိုးမျိုးမှ ကာကွယ် စောင့်ရှောက် တတ်သော တရား။

၈။ ရှင်မဟာသီလဝံသ ဆုံးမစာ = ယဉ်ကျေးလိမ္မာစေရန်
ဆုံးမသောစာ။

၉။ ရှင်မဟာရဋ္ဌသာရ ဆုံးမစာ = ယဉ်ကျေး လိမ္မာစေရန်
ဆုံးမသောစာ။

၁၀။ စကားကြီး ၁၀-မျိုး = စကားပြောရာ၌ လိမ္မာ ကျွမ်းကျင်
စေရန် စကားပြောနည်း ၁၀-မျိုး။

ဆရာများအတွက် မှုထားချက်

ဆယ်စောင်တွဲကို သင်ကြားရာ၌ ပုဒ်ဆင့် ပါဠိဆင့်များ ပါရှိနေ၍
နုနယ်ငယ်ရွယ်သော ကလေးများအဖို့ အခက်အခဲနှင့် ကြုံတွေ့ရတတ်
ပါသည်။ ခက်ခဲ၍ စိတ်ပင်ပန်းတတ်ပါသည်။ ယင်းသို့ အခက်အခဲမျိုး
မကြုံတွေ့ရအောင် အောက်ပါနည်းစနစ်များဖြင့် သင်ကြားပေးရပါမည်-

(က) ပထမ သင်ဦးစ အကြိမ်တွင် ခက်ခဲသော ပါဠိကို မသင်
သေးဘဲ လွယ်ကူသော မြန်မာပြန် သက်သက်ကိုသာ
သင်ကြားပေးသင့်ပါသည်။ သင်ကြားပေးကြပါ။

(ခ) ဒုတိယအကြိမ် ပြန်လည်သင်ကြားသောအခါမှ ပါဠိကို
သင်ပေးသင့်ပါသည်။ ယင်းသို့ သင်ရာ၌ ပင်ပန်းအောင်
အာဂုံနှုတ်ရ မကျက်ခိုင်းပါနှင့်။ ဖတ်ရုံသာ ဖတ်စေသင့်
ပါသည်။ ပါဠိကိုသင်ကြားရာ၌ အသံထွက်မှန်ကန်စေရန်
ဆရာဖြစ်သူက ရှေးဦးစွာ သုံးကြိမ် သုံးခေါက် ဖတ်ပြ
ပြီးမှ တပည့်များကို ဖတ်စေသင့်ပါသည်။ တကယ်
လိုချင်သူများအနေဖြင့် ပါဠိကို သူ့ဆန္ဒ၊ သူ့စေတနာ၊
သူ့အသိဖြင့် အာဂုံဆောင်လာပါလိမ့်မည်။

(ဂ) ပါဠိကိုဖတ်ရာ၌ အခက်အခဲ မဖြစ်စေရန် စာလုံးဆင့် ဖတ်နည်းကို ရှေးဦးစွာ သင်ကြားပေးသင့်ပါသည်။ ဖတ်နည်းသိသွားလျှင် စာလုံးဆင့်ဖတ်ပုံ သင်ကြားမှု လွယ်ကူပါလိမ့်မည်။

စာလုံးဆင့် ဖတ်နည်း လင်္ကာ

- ၁။ နှစ်လုံးဆင့်မှာ၊ အထက်သ၊ သတ်ပါ မြဲကေနိ၊
- ၂။ သဝေလည်းထိုး၊ တ-သတ်မျိုး၊ ဖတ်ရိုး စ-သတ်သံ၊
- ၃။ သဝေလည်းထိုး၊ န-သတ်မျိုး၊ ဖတ်ရိုး င-သတ်သံ၊
- ၄။ သဝေရေးချ၊ သတ်မြင်က၊ မှတ်ကြံ ဝ-ဆွဲသံ၊
- ၅။ ဟထိုး ဂဆွဲ၊ ရရစ် ယပင်း၊ ဟွေဟုံလျင်းက၊ နှစ်ဝတာဝန်၊
ကျေပွန်စေရန်၊ အသံ အသတ် ယူမြဲမှတ်။

- ၁။ အဓိပ္ပာယ်မှာ-အက္ခရာ ၂-လုံးဆင့် ဟွေလျှင် အပေါ်တွင်ရှိသော အထက်အက္ခရာကို အသတ်တင်၍ဖတ်၊ အသံသေပြီ၊ ရှေ့အက္ခရာနှင့် တွဲ၍ ဖတ်ရမည်။

ဥပမာ—

သမန္တာ=သမန်တာ

စက္ကဝါဠေသု=စက်ကဝါဠေသု

သဒ္ဓမ္မံ=သဒ်ဓမ်မံ

- ၂။ အဓိပ္ပာယ်မှာ-သဝေထိုးနှင့် တွဲသော တ-သတ်ကို စ-သတ်အသံ ထွက်၍ ဖတ်ရမည်။

[ည] ဆယ်စောင်တွဲသင်တန်း ပြန်မာပြန်ကျမ်း

ဥပမာ-

မေတ္တာ=မေတ်တာ (မစ်တာဟု ဖတ်)

ခေတ္တရာ=ခေတ်တရာ (ခစ်တရာဟုဖတ်)

သေတ္တာ=သေတ်တာ (သစ်တာဟုဖတ်)

မှတ်ချက်။ ။သဝေထိုးကို ပါဠိ၌ သေရ-ဟု ခေါ်သည်။

၃။ အဓိပ္ပာယ်မှာ-သဝေထိုးနှင့် တွဲသော န- သတ်ကို င-သတ် ဒါသံ ထွက်၍ ဖတ်ရမည်။

ဥပမာ-

ပူရေန္တံ=ပူရေန်တံ (ပူရင်တံဟုဖတ်)

သမေန္တု=သမေန်တု (သမင်တုဟုဖတ်)

ဒဿန္တိ=ဒသ်သေန်တိ (ဒသ်သင်တိဟုဖတ်)

၄။ အဓိပ္ပာယ်မှာ-သဝေထိုးရေးချကို ဝဆွဲ အသံထွက်၍ ဖတ်ရမည်။

ဥပမာ-

သောတ္ထာနံ=သောတ်ထာနံ (သွတ်ထာနံဟုဖတ်)

ကောဏ္ဍည=ကောဏ်ဉုည (ကွဏ်ဉင်ညဟုဖတ်)

ဟောန္တု=ဟောန်တု (ဟွန်တုဟုဖတ်)

မှတ်ချက်။ ။သဝေထိုးရေးချကို ပါဠိ၌ သြဓ-ဟု ခေါ်သည်။

၅။ အဓိပ္ပာယ်မှာ-ဟထိုး ဝဆွဲ ရရစ် ယပင့် အက္ခရာစာလုံးများနှင့် တွဲသော အက္ခရာသည် အသတ်တာဝန်ကိုလည်း ယူရသည်။ မိမိ၏ ပြောအသံလည်း ထွက်ရသည်။

မုတ်ချက်။ ။ဟထိုးသည်-ဟ၊ ယပင့်သည်-ယ၊ ရရစ်သည် ရ-ကောက်၊
ဝ-ဆွဲသည် ဝ-အက္ခရာ၏ ကိုယ်စားလှယ်ဟု အသီးသီးမှတ်။

မြန်မာ၊ပြန်သင်ကြားခြင်းနှင့် အကျိုးကျေးဇူးများ

မြန်မာသက္ကရာဇ် ၁၃၄၈-ခုနှစ်မှစ၍ ရန်ကုန်မြို့ ကမ္ဘာအေး သာသနာရေးဦးစီးဌာန ယဉ်ကျေးမှုသင်တန်းတွင် ဆယ်စောင်ဘွဲ့ ဘာသာရပ်ကို သင်ကြားပို့ချရာ၌ လူငယ်လူရွယ်များ အခက်အခဲမရှိစေရန် ပါဠိ၊မြန်မာဆရာထွေးသင်ကြားသော နိဿယနည်းကို မသုံးဘဲ မြန်မာပြန်သက်သက်နည်းကိုသာ သင်ကြားပို့ချခဲ့ပါသည်။

ယင်းသို့ သင်ကြားပေးခြင်းဖြင့်-

- ၁။ သက်သာလွယ်ကူခြင်း၊
- ၂။ ဆဘောပေါက်မြန်ဆန်ခြင်း၊
- ၃။ ခရီးတွင်ကျယ်ခြင်း-

ဤအကျိုး သုံးမျိုးကို လက်တွေ့ ရရှိခဲ့ပါသည်။

သို့ဖြစ်၍ မူရင်းပါဠိအောက်မှ မြန်မာပြန်ကို ပူးတွဲဖော်ပြပေးထားပါသည်။ ကလေးများ အသိဉာဏ် မရှုပ်ယွေးစေရန် ယော၊ သော၊ ယေ၊ တေ၊ ယံ၊ တံ-စသောပုဒ်များကို အတတ်နိုင်ဆုံး ချန်လှပ်၍ အကြင်၊ ထို-စသောအနက်များကို မဖော်ပြဘဲ တိုက်ရိုက်ပြန်ဆိုပေးပါသည်။

စာမူဖြစ်ပေါ်လာပုံနှင့် ကျေးဇူးတင်လွှာ

သာသနာရေးဦးစီးဌာန အခြေခံဗုဒ္ဓဘာသာ ယဉ်ကျေးမှုသင်တန်းကို ၁၃၄၅-ခုနှစ်မှစ၍ ဖွင့်လှစ်သင်ကြားခဲ့ရာ ယခုဆိုလျှင်သတ္တမနှစ်သို့ရောက်ရှိခဲ့ပါပြီ။ ကျောင်းသူကျောင်းသားများ ဆရာဆရာမများနှင့် ရုံးဝန်ထမ်းများပါစိတ်ဝင်စားစွာသင်ယူကြ၍ ရာနှုန်းပြည့် အောင်မြင်သည်ဟုဆိုနိုင်ပါသည်။ နေရာထိုင်ခင်း ပရိဘောဂ မီး ရေ စာရွက်စာတမ်းနှင့် လုပ်ပိုင်ခွင့်များကိုမိခင်သာသနာရေးဦးစီးဌာနမှ ပံ့ပိုးကူညီသောကြောင့် သင်ကြားရသည်မှာ စိတ်ချမ်းသာကိုယ်ချမ်းသာရရှိပါသည်။

ဤသင်တန်းကြီးမှ ဘုရားရှိခိုး၊ မေတ္တာပို့၊ ဆုတောင်း၊ အမျှဝေ၊ ဗုဒ္ဓဝင်၊ ငါးပါးသီလ၊ မင်္ဂလာ၊ လူ့ကျင့်ဝတ်နှင့် ပရိတ်ကြီး ဘာသာရပ်တို့ကို သင်ကြား ပို့ချပေးပါသည်။ သင်တန်းသုံးစာမူအဖြစ် “ယဉ်ကျေးမှု သင်တန်း” စာအုပ်နှင့် “ပရိတ်ကြီးမြန်မာပြန်” စာအုပ်များကိုလည်း ထုတ်ဝေထားပြီး ဖြစ်ပါသည်။

သာသနာရေးဦးစီးဌာနမှ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် ဦးအံ့မောင် စာပြင် မှူးချုပ် ဦးတင်လှိုင်နှင့်တကွ စာစီ၊ စာပြင်၊ စက်ရိုက်၊ စာအုပ်ချုပ်ဌာနတို့မှ ဝန်ထမ်းများ၏ ခိုင်းဝန်းကူညီမှုကြောင့် ဤ ဆယ်စောင်တွဲသင်တန်း မြန်မာပြန်ကျမ်းသည် အချိန်အနည်းငယ်အတွင်း စာမူဘဝမှ ပုံနှိပ်စာအုပ် အဖြစ်သို့ ရောက်ရှိခဲ့ရပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ ကူညီသူအားလုံးကို ကျေးဇူး တင်ကြောင်း မှတ်တမ်းတင် ဖော်ပြအပ်ပါသည်။

ဦးပညာသမိ (မာဂဓိ-သာစည်)

သင်တန်းနည်းပြဆရာတော်

၅၂/ဇမ္ဗူဒီပကျောင်းဆောင်၊ ကမ္ဘာအေး။

ဆယ်စောင်တွဲ သင်တန်း

မြန်မာပြန်ကျမ်း

နမေ့ တဿ အဂ္ဂတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

မင်္ဂလာသုတ်ဆိုင်ရာ သိပ္ပတ်ဖွယ်

ဆယ်စောင်တွဲ၌ ပထမဆုံးသင်ကြားရသော စာမှာ မင်္ဂလာသုတ် ဖြစ်သည်။ မင်္ဂလာသုတ်သည် ခုဒ္ဒကပါဌနှင့် သုတ္တနိပါယ် ကျမ်းများတွင် လာသော ဘုရားဟောဒေသနာ အစစ်ဖြစ်သည်။ ၅၄-ကုဋေ အကုန်ခံ၍ ဆောက်လုပ်ထားသော နာမည်ကျော် ဇေတဝန် ကျောင်းကြီးပေါ်၌ ဟောကြားသော တရားတော်ဖြစ်သည်။ မင်္ဂလာတရားဝါ-ပါးတွင်လောက ရေးနှင့်ဓမ္မရေးတို့ကိုပါ ထောင့်စေ့အောင် ဟောကြားထားသောကြောင့် မင်္ဂလာတရားတော်နှင့်အညီ နေထိုင် ကျင့်သုံးပါက လိမ္မာယဉ်ကျေး လူတော်လူကောင်းကလေးများ အမှန်ပင်ဖြစ်နိုင်ပါသည်။

အလိမ္မာအကျိုးတရားကို မြော်မြင်ကြကုန်သော ရှေးခေတ် ရဟန်း၊ ရှင်၊ လူများက သင်ပုန်းကြီးကုန်၍ စာဖတ်တတ်သောအခါ မင်္ဂလာသုတ်ကို ဦးဦးဖျားဖျား သင်ကြားပေးသည်မှာရည်ရွယ်ချက်ကောင်းမွန်ပါပေသည်။ မင်္ဂလာတရားကြောင့် တိုင်းပြည်နှင့် လူမျိုးဘာသာ သာသနာအတွက် အပိုးတန် ရတနာကလေးများ ထွန်းကားခဲ့ရပါသည်။

ဆယ်စောင်တွဲ ၁-ပ-မ-သ-စ

မင်္ဂလသုတ်နိဿယများ

ဘုရားဟောမင်္ဂလသုတ်ပါဠိကို ခေတ်အဆက်ဆက် ပညာရှင်တို့က အနက်မြန်မာ နိဿယပြန်ဆိုရေးသားခဲ့ကြသည်။ ဆယ်စောင်တွဲ ဖော်ပြပါရှိသော မင်္ဂလသုတ်နိဿယမှာ အနက်ဆံတိုတို့နှင့် ရိုးရိုးပင်ပြန်ဆိုထားသည်။ ရေးသူ၏အမည်ကိုကား မသိရ၊ ကျောင်းသား ကိုရင်မှန်သမျှ သင်ကြားခဲ့ရသော အနက်ဖြစ်သည်။

ခေတ်အဆက်ဆက် ပညာရှင်တို့က ရေးသားခဲ့ကြ၍ မင်္ဂလသုတ်နိဿယအမျိုးပေါင်း မည်မျှရှိသည်ကို အတိအကျ ဖော်ပြရန် မလွယ်ကူပါ။ မာဂဓီတွေ့သမျှ အမြွက်မျှဖော်ပြရသော်—

- ၁။ ဝက်ခုတ် ဆရာတော်၏ မင်္ဂလသုတ်နိဿယ (၁၁၅၁-ခုနှစ် ကျမ်းပြီး)၊
- ၂။ စလင်းဆရာတော်၏ မင်္ဂလသုတ် နိဿယ(၁၁၇၄-ခုနှစ်ကျမ်းပြီး)၊
- ၃။ ဆရာတော်ဦးဗုဓ်၏ မင်္ဂလသုတ်နိဿယ(၁၁၈၀-ခုနှစ်ကျမ်းပြီး)၊
- ၄။ မန္တလေးမြို့ ဒက္ခိဏာရာမ ဆရာတော် ဦးဇာဂရ၏ မင်္ဂလသုတ် နိဿယ(ကျမ်းပြီးနှစ် မသိရ)၊
- ၅။ လယ်တီဆရာတော်၏ မင်္ဂလသုတ်နိဿယ (ကျမ်းပြီးနှစ် မသိရ)၊
- ၆။ ဒွါရဝါဒီ အုတ်ဖိုဆရာတော်၏ မင်္ဂလသုတ်နိဿယ (ကျမ်းပြီးနှစ် မသိရ)၊
- ၇။ စစ်ကိုင်းမြို့ ရွှေမင်းဝံ ငှက်တွင်း တောရဆရာတော် ပညာဒီပကဝိဇေ မထေရ်၏ မင်္ဂလသုတ်နိဿယ (၁၂၅၅-ခုနှစ်ကျမ်းပြီး)၊
- ၈။ မန္တလေးဝိသုဒ္ဓါရုံဆရာတော်၏ မင်္ဂလသုတ်နိဿယ (၁၂၇၁-ခုနှစ် ကျမ်းပြီး)၊
- ၉။ တံတေးဆရာတော် ဦးနာဂ၏ မင်္ဂလသုတ်နိဿယ (၁၂၇၃-ခုနှစ် ကျမ်းပြီး)၊

၁၀။ မြင်းခြံမြို့ ကိုးဆောင်တိုက် အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဆရာတော်
ဘဒ္ဒန္တ ဝေပုဏ္ဏထရ်၏ မင်္ဂလာသုတ်နိဿယ (၁၂၇၉-ခုနှစ်
ကျမ်းပြီး)-

စသည်တို့ဖြစ်ပါသည်။

နိဿယ နိကျယ်

မင်္ဂလာသုတ် နိဿယကို ရေးသားရာ၌ အချို့ဆရာတော်များက အနက်
သွားကို ရိုးရိုးပင်ရေး၍ အချို့ဆရာတော်များက လေးလုံးစပ်လက်ာ
သွားဖြင့် အဆန်းတကြယ် ရေးသားကြသည်။ အုတ်ဖိုနိဿယ၊ တံတေး
နိဿယ၊ မြင်းခြံနိဿယတို့ကား အနက်ဆံကို လက်ာသွားဖြင့် ရေးသား
ကြသည်။ လယ်ဘီနိဿယကား အဓိပ္ပာယ်ကို ဦးစားပေး ရေးသားသည်။

သာစည်မြို့နယ် နှမ်းကန်ကျေးရွာ ဘုန်းတော်ကြီး ကျောင်းတွင်
ပေစာဖြင့် ဆရာ ဦးဆက်ရေးသားပို့ချခဲ့သော မင်္ဂလာသုတ်နိဿယအကျယ်ကို
မာဂဓီတို့ ငယ်စဉ် ကျောင်းသားဘဝက သင်ကြားခဲ့ရဖူးသည်။ ကျမ်းပြု
ပုဂ္ဂိုလ်၏ အမည်ကိုကား မသိရ၊ အနက်အဓိပ္ပာယ် ပြည့်ပြည့်စုံစုံပါရှိသည်။
ဘော ဒေဝပုတ္တဟူသော အလုပ်ပုဒ်ကိုပင် အိုနတ်သားဟု ရိုးရိုးမပေးဘဲ
သိကြားမင်း၏ ဂုဏ်ပုဒ်များကို ပေါ်လွင်အောင် ကျမ်းဂန်ဖွင့်အတိုင်း
အနက်ပေးထားသည်။ နမူနာ ၃-ပုဒ်မျှ ထုတ်ပြပါမည်။

(၁) ဘော ဒေဝပုတ္တ=ပိတ်ပင်စွန်းငြိ၊ သတိမထင်၊ မြင့်ခေါင်သီဝေ၊
တောင်ခြေသမုတ်၊ တောအုပ်အတွင်း၊ အဆင်းဖြူနု၊ ဝတ္ထု
မကြွင်း၊ မြင်ခြင်းတစ်ထောင်၊ ပျက်စီးဆောင်သား၊ သိကြားမင်း၊
တမန်ယောကျ်ား၊ အိုနတ်သား။

(၂) ဘော ဒေဝပုတ္တ=ရှေးရှေးဘဝ၊ ပုညဝတ္ထု၊ ကောင်းမှုဆည်းပူး၊
လေးကျူးအလှူ၊ ကြည်ဖြူလက်ဦး၊ အထူးပေးထ၊ ဒါနအရှိန်၊
ပုရိန္ဒဒ၊ နာမတွင်ခြင်း၊ နတ်မင်းစေခံ၊ တမန်ယောကျ်ား၊
အိုနတ်သား။

- (၃) ဘော ဒေဝပုတ္တ=အမျိုးလေးဖြာ၊ လေးမျက်နှာက၊ လာလာသမျှ၊ တည်းကြနေနား၊ သုံးငြားစိမ့်ငှာ၊ အိပ်ရာတိုက်ခန်း၊ ထူးဆန်းလှအောင်၊ ကျောင်းဆောင်ဇရပ်၊ တင့်အပ်ဆောက်လှူ၊ ပြုဖူးခဲ့ထ၊ ဤပုညကြောင့်၊ ဝါသဝတွင်ခြင်း၊ နတ်မင်းစေခံ၊ တဖန်ယောကျ်ား၊ အိုနတ်သား။

သင်္ဂါယနာတင်ခန်း

မင်္ဂလသုတ်နိဿယကို သင်ကြားရာ၌ ရှေးဆရာတော်ကြီးများက “ဝေမေ သုတ်” ၏အနက်ကို ကုဿိန္ဒာရုံပြည် ဘုရားပရိနိဗ္ဗာန် စံလွန်သည်မှစ၍ ပထမသင်္ဂါယနာတင်ပွဲ၌ အမေးအဖြေပြုလုပ်ပုံများအထိ ကြည်ညိုဖွယ်ရာ ထည့်သွင်းသင်ကြား ပေးကြသည်။ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီး ပြီးဆုံးသည့် နောက်ပိုင်းကာလတွင် မင်္ဂလသုတ်နိဿယအကျယ် သင်ကြားပို့ချမှု မရှိသလောက် ဖြစ်သွားသည်။ ခေတ်ကာလအခြေအနေအရ ဆယ်စောင်တွဲပါ မင်္ဂလသုတ်နိဿယရိုးရိုးကိုသာ သင်ကြားနိုင်ကြတော့သည်။ မင်္ဂလသုတ်အနက်ကို သင်ကြားဖူးသူတိုင်း (ဘော ဒေဝပုတ္တ=အိုနတ်သား) ဆိုသော စကားလုံး စွဲကျန်လျက်ရှိကြသည်။

မင်္ဂလသုတ်အဖွင့်ကျမ်းများ

မင်္ဂလသုတ်ဆိုင်ရာ အဓိပ္ပာယ်ကိုဖွင့်ဆိုကြသည့် အဖွင့်ကျမ်းများလည်း ခေတ်အဆက်ဆက်ပင် ပေါ်ထွက်ခဲ့ကြသည်။ အရေအတွက် များလွန်း၍ အပြည့်အစုံဖော်ပြနိုင်စွမ်းမရှိပါ။ အမြဲကျ ပြရသော်-

- ၁။ ညောင်ကန်ဆရာတော်၏ မင်္ဂလတ္ထဒီပနီကျမ်းကြီး၊
- ၂။ မင်္ဂလာသာရဒီပနီ (ရေးသူမသိ)၊
- ၃။ ညောင်တုန်းမြို့ရွှေဟင်္သာတောရတိုက်ပထမစံကျောင်းဆရာတော် မင်္ဂလာအဖွင့်ကျယ်ကျမ်း၊
- ၄။ အမရပူရမြို့ ဂန္ဓာရုံဆရာတော်၏ အခြေပြုမင်္ဂလသုတ်၊
- ၅။ မလ္လိင်မြို့ အရှင်စန္ဒဇောတိ၏ မင်္ဂလာအမြဲတေ၊

- ၆။ စာရေးဆရာ ရဝေထွန်း၏ မင်္ဂလာညွန့်၊
- ၇။ ဘုံကျော် အရှင်ကေသဝ၏ မင်္ဂလာသင်တန်း၊
- ၈။ ပြည်တော်သာ ဦးထွန်းရီ၏ ၃၈-ဖြာ မင်္ဂလာဝတ္ထု-

စသည်တို့ဖြစ်ပါသည်။

မင်္ဂလာအဖွင့် ကျမ်းများအနက် အမရပူရမြို့ မင်္ဂလာဘုံကျော်တိုက် ညောင်ကန်ဆရာတော် “ကဝိန္ဒာဘိဝံသ သိရီသဒ္ဓမ္မဓဇ မဟာဓမ္မရာဇဂူရု” ရေးသားပြုစုသော မင်္ဂလတ္ထဒီပနီကျမ်းကြီးမှာ အချက်အလက်သာဓက အပြည့်အစုံဆုံးကျမ်းကြီးတစ်ဆူဖြစ်သည်။ မင်္ဂလတ္ထဒီပနီအမည်ဖြင့် ပါဠိ ဘာသာ ကျမ်းစာတစ်စောင်လည်း ရှိသေးသည်။ ယိုးဒယားဘာသာသို့ ပြန်ဆိုထားကြောင်း သိရသည်။ အမည်ချင်းတူသော်လည်း အကြောင်း အရာ တင်ပြပုံမတူကြပါ။

မင်္ဂလာကဗျာများ

မင်္ဂလာအကြောင်းကို ခေတ်အဆက်ဆက် ပညာရှင်တို့က ကဗျာ အမျိုးမျိုး ရေးဖွဲ့ထားကြသည်။ ရတု၊ ရကန်၊ တေးထပ်၊ မော်ကွန်း၊ ရှစ်လုံးဖွဲ့၊ လေးလုံးစပ်၊ သံဆန်း-စသည်ဖြင့် အမျိုးအစားစုံလင်လှသည်။ မင်္ဂလာကဗျာနှင့်ပတ်သက်၍ အစောဆုံးတွေ့ရသော ကဗျာမှာ မုံရွေး ဇေတဝန်ဆရာတော်၏ မင်္ဂလသုတ်ပျို့ဖြစ်သည်။ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီး ပြီးဆုံးခါစ အချိန်မှစ၍ ယနေ့မျက်မှောက်ခေတ်ကာလအထိ ရဟန်း၊ ရှင်၊ လူအများသူငါ အကြိုက်ညီ၍ အသုံးများသော ကဗျာမှာ ဒဂုံဦးထွန်းမြင့် ၏ မင်္ဂလာကဗျာများ ဖြစ်ပါသည်။

ရန်ကုန်မြို့ ကမ္ဘာအေး သာသနာရေးဦးစီးဌာန ဟင်္ဂလျေးမူ သင်တန်းတွင် ဆယ်စောင်တွဲဘာသာရပ်ကို သင်ကြားရာ၌ ရှေးဦးစွာ ပါဠိကို ဖတ်ကြားစေပြီး မြန်မာလိုသင်ကြားပို့ချရာ လွယ်ကူထိရောက်လှ ပါသည်။ ယခု ထိုမူအတိုင်း ဖော်ပြပေးလိုက်ပါသည်။

မင်္ဂလာသုခိပါဠိနှင့် မြန်မာပြန်

မင်္ဂလာအမွှန်း

ယံ မင်္ဂလံ ဒွါဒသဟိ၊
စိန္တယိံ သု သဒေဝကာ။
သောတ္ထာနံ နာဓိဂစ္ဆန္တိ၊
အဋ္ဌတိံ သဉ္စ မင်္ဂလံ။

နတ်နှင့်တကွသော လူတို့သည် ၁၂-တိုင်အောင် ကြံ့စည်တွေးတော
ပါသော်လည်း မင်္ဂလာတရား၏ အနိပ္ပာယ်ကို မသိနိုင်ကြကုန်၊ မင်္ဂလာ
တရားသည် အရေအတွက် ၃၀-ပါးရှိ၏၊ မင်္ဂလာတရားသည် ကြီးပွားခြင်း
၏ အကြောင်းဖြစ်၏။

ဒေသိတံ ဒေဝဒေဝေန၊
သဗ္ဗပါပဝိနာသနံ။
သဗ္ဗလောကဟိတတ္ထာယ၊
မင်္ဂလံ တံ ဘဏာမ ဟေ။

နတ်တကာတို့ထက် မြတ်သော ဝိသုဒ္ဓိနတ်ဘုရားမြတ်သည် သတ္တဝါ
အားလုံးတို့၏ အကျိုးစီးပွားအလို့ငှာ မင်္ဂလာတရားကို ဟောတော်မူခဲ့
ပါသည်။ အလုံးစုံသော မကောင်းမှုကို ပယ်ဖျောက်တတ်သောကြောင့်
မင်္ဂလာဟု ခေါ်ပါသည်။ ဒုခိ-သုတော်ကောင်းတို့...ထိုမင်္ဂလာတရားတော်
ကို ကျွန်ုပ်တို့ ရွတ်ဖတ်ကြပါကုန်စို့။ ။

မင်္ဂလာနိဗ္ဗာန်

ဧပံ မေ သုတံ၊ ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ၊
ဇေတဝနေ အနာယပိဏ္ဍိကဿ အာရာမေ။

အထ ခေါ် အညတရာ ဒေဝတာ အဘိက္ကန္တဿ ရတ္တိယာ
အဘိက္ကန္တဝဏ္ဏာ ကေဝလကပ္ပံ ဇေတဝနံ ဩဘာသေတွာ ယေန
ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ
ကေမန္တံ အဋ္ဌာသိ၊ ကေမန္တံ ဌိတာ ခေါ သာ ဒေဝတာ
ဘဂဝန္တံ ဂါထာယ အဇ္ဈဘာသိ။

အကျွန်ုပ်အာနန္ဒာသည် မင်္ဂလာတရားတော်ကို မြတ်စွာဘုရား၏
ရွှေမှောက်တော်မှ ဤသို့ ကြားနာမှတ်သားခဲ့ရပါသည်။ အခါတစ်ပါး၌
မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ်သေဌေး ဆောက်လုပ်
လှူဒါန်းသော ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ
ပါသည်။

ထိုအခါ မထင်ရှားသော နတ်သားတစ်ယောက်သည် သန်းခေါင်
ယံအချိန်၌ မြတ်စွာဘုရားရှိရာသို့ ချဉ်းကပ်လာပါသည်။ ဇေတဝန်
တစ်ကျောင်းလုံး နတ်သား၏ ကိုယ်ရောင်ကိုယ်ဝါဖြင့် ထွန်းလင်းတောက်
ပနေပါသည်။ မြတ်စွာဘုရားရှိရာသို့ ချဉ်းကပ်လာသော နတ်သားသည်
သင့်လျော်ရာအရပ်၌ မတ်တတ်ရပ်လျက် မြတ်စွာဘုရားကို ရိုသေစွာ
ရှိခိုးပြီးလျှင် ဂါထာဖြင့် ဤသို့ မေးလျှောက်လေသည်။

မင်္ဂလာ တရားတောင်း

ဗဟူ ဒေဝါ မနုဿာ စ၊

မင်္ဂလာနိ အစိန္တယံ။

အာကခမာနာ သောတ္ထာနံ၊

ဗြူဟိ မင်္ဂလ မုတ္တမံ။

ဘုန်းတော်ကြီးတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား - များစွာကုန်သော နတ်
နှင့်လူတို့သည် စင်ကြယ်သော နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို လိုချင်တောင့်တကုန်
၍ မင်္ဂလာတရားတော်ကို ၁၂-နှစ်ကြာမျှ ကြံစည်တွေးတောပါသော်
လည်း မသိနိုင်ကြပါကုန်၊ ထိုမင်္ဂလာတရားကို ရှင်းလင်း ဟောကြာ
ပေးသနားတော်မူပါဘုရား။

ဆယ်စောက်တွဲသင်တန်း မြန်မာပြန်ကျမ်း

ပေါင်းသင်းဆက်ဆံရေး မင်္ဂလာ ၃-ပါး

အသေဝနာ စ ဗာလာနံ၊
ပဏ္ဍိတာနဉ္စ သေဝနာ။
ပူဇာ စ ပူဇနေယျာနံ၊
တေ မင်္ဂလ မုတ္တမံ။

- ၁။ လူမှိုက်ကို မမှီဝဲ မပေါင်းသင်းခြင်း၊
- ၂။ ပညာရှိကို မှီဝဲဆည်းကပ် ပေါင်းသင်းခြင်း၊
- ၃။ ပူဇော်ထိုက်သူကို ပူဇော်ခြင်း၊

ဤသုံးပါးသည် ကောင်းမြတ်သော မင်္ဂလာမည်၏။

နေရေး ထိုင်ရေး မင်္ဂလာ ၃-ပါး

ပတိရူပဒေသဝါသော စ၊
ပုဗ္ဗေ စ ကတပုညတာ။
အတ္တသမ္မာပဏိဓိ စ၊
တေ မင်္ဂလ မုတ္တမံ။

- ၄။ သင့်လျော်သော အရပ်၌ နေရခြင်း၊
 - ၅။ ရှေး၌ပြုဖူး ကောင်းမှုအထူးရှိခြင်း၊
 - ၆။ မိမိ၏ ကိုယ်စိတ်နှစ်ပါးကို စောင့်ထိန်းခြင်း၊
- ဤသုံးပါးသည် ကောင်းမြတ်သော မင်္ဂလာ မည်၏။

သင်ကြားရေး မင်္ဂလာ ၄-ပါး

ဗာဟုဿစူဉ္စ သိပ္ပဉ္စ၊
ဝိနယော စ သုသိက္ခိတော။
သုဘာသိတာ စ ယာ ဝါစာ၊
တေ မင်္ဂလ မုတ္တမံ။

- ၇။ လောကီ၊လောကုတ် အကြားအမြင်များခြင်း၊
၈။ စက်မှုလက်မှု အတတ်တို့ကို တတ်ခြင်း၊
၉။ လူနှင့်ဆိုင်ရာ ကျင့်ဝတ်များကို ကောင်းစွာ
သင်ကြားနားလည်ခြင်း၊
၁၀။ အပြောအဆို ချိုသာ ယဉ်ကျေးခြင်း၊
ဤလေးပါးသည် ကောင်းမြတ်သော မင်္ဂလာမည်၏။

ပြုစုရေး မင်္ဂလာ ၃-ပါး
မာတာပိတု ဥပဋ္ဌာနံ၊
ပုတ္တဒါရဿ သင်္ဂဟော။
အနာကုလာ စ ကမ္မန္တာ၊
တေ မင်္ဂလ မုတ္တမံ။

- ၁၁။ မိဘနှစ်ပါးကို လုပ်ကျွေးပြုစုခြင်း၊
၁၂။ သားမယားတို့ကို တရားနှင့်အညီ လုပ်ကျွေးခြင်း၊
၁၃။ အနှောင့်အယှက်ကင်းသော အလုပ်ကို လုပ်ကိုင်ခြင်း၊
ဤသုံးပါးသည် ကောင်းမြတ်သော မင်္ဂလာမည်၏။

လိုက်နာကျင့်သုံးရေး မင်္ဂလာ ၄-ပါး

ဒါနဉ္စ ဓမ္မစရိယာ၊
ဉာတကာနဉ္စ သင်္ဂဟော။
အနဝဇ္ဇာနိ ကမ္မာနိ၊
တေ မင်္ဂလ မုတ္တမံ။

- ၁၄။ စွန့်ကြဲ ပေးကမ်းလှူဒါန်းခြင်း၊
၁၅။ သုစရိုက်တရားကို ကျင့်ခြင်း၊
၁၆။ ဆွေမျိုးတို့အား ထောက်ပံ့ကူညီခြင်း၊
၁၇။ အပြစ်မရှိသော အမှုတို့ကို ပြုခြင်း၊
ဤလေးပါးသည် ကောင်းမြတ်သော မင်္ဂလာမည်၏။

ရှောင်ကြဉ်ရေး မင်္ဂလာ ၄-ပါး

အာရတိ ဝိရတိ ပါပါ၊

မဇ္ဇပါနာ စ သံယမော။

အပ္ပမာဒေါ စ ဓမ္မေသု၊

တေ မင်္ဂလ မုတ္တမံ။

၁၈။ မကောင်းမှု မဖြစ်အောင် စိတ်ဖြင့် ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၊

၁၉။ မကောင်းမှုမဖြစ်အောင်ကိုယ်နှုတ်၍ ပါးဖြင့်ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၊

၂၀။ မူးယစ်သေစာ မသောက်စားခြင်း၊

၂၁။ ကုသိုလ်တရားတို့၌ မမေ့ မလျော့ခြင်း၊

ဤလေးပါးသည် ကောင်းမြတ်သော မင်္ဂလာမည်၏။

စိတ်ထားရေး မင်္ဂလာ ၅-ပါး

ဂါရဝေါ စ နိဝါတော စ၊

သန္တုဋ္ဌိ စ ကတညုတာ။

ကာလေန ဓမ္မသဝနံ၊

တေ မင်္ဂလ မုတ္တမံ၊

၂၂။ ရိုသေထိုက်သော သူကို ရိုသေရခြင်း၊

၂၃။ မိမိကိုယ်ကို နှိမ့်ချရခြင်း၊

၂၄။ ရောင့်ရဲလွယ်ခြင်း (လောဘအပိုအလိုမလိုက်ခြင်း)၊

၂၅။ သူတစ်ပါးကျေးဇူးကို သိခြင်း၊

၂၆။ သင့်လျော်သောအခါ တရားနာခြင်း၊

ဤငါးပါးသည် ကောင်းမြတ်သော မင်္ဂလာမည်၏။

သည်းခံရေးမင်္ဂလာ ၄-ပါး

ခန္တီ စ သောဝေသတဘ၊
သမဏာနဉ္စ ဒဿနံ။
ကာလေန ဓမ္မသာက္ခတ္ထဘ၊
တေ မင်္ဂလ မုတ္တမံ။

- ၂၇။ သည်းခံခြင်း၊
၂၈။ ဆုံးမလွယ်ခြင်း၊
၂၉။ ရဟန်းသံဃာတို့အား ဖူးမြော်ခြင်း၊
၃၀။ သင့်လျော်သောအခါ တရားဆွေးနွေးခြင်း၊
ဤလေးပါးသည် ကောင်းမြတ်သော မင်္ဂလာမည်၏။

ခြိုးခြံရေးမင်္ဂလာ ၄-ပါး

တပေါ စ ဗြဟ္မစရိယဉ္စ၊
အရိယသစ္စာနဒဿနံ။
နိဗ္ဗာနသစ္စိကိရိယာ စ၊
တေ မင်္ဂလ မုတ္တမံ။

- ၃၁။ ခြိုးခြံစွာကျင့်ခြင်း၊
၃၂။ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်ခြင်း၊
၃၃။ သစ္စာလေးပါးကို သိခြင်း၊
၃၄။ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုခြင်း၊
ဤလေးပါးသည် ကောင်းမြတ်သော မင်္ဂလာမည်၏။

စိတ်ထားရေး မင်္ဂလာ ၄-ပါး

ဖဋ္ဌဿ လောကဓမ္မေဟိ၊
စိတ္တံ ယဿ န ကမ္မတိ။
အသောကံ ဝိရဇံ ခေမံ၊
တေ မင်္ဂလ မုတ္တမံ။

၃၅။ လောကဓံတရားနှင့် တွေ့ကြုံသောအခါ စိတ်ဓာတ်
မတုန်လှုပ်ခြင်း၊

၃၆။ မစိုးရိမ်ခြင်း၊

၃၇။ ကိလေသာမြူ ကင်းခြင်း၊

၃၈။ ဘေးကင်းခြင်း၊

ဤလေးပါးသည် ကောင်းမြတ်သော မင်္ဂလာမည်၏။

မှတ်ချက်။ ။ ၁ မှ ၃၂ အထိ လောကီမင်္ဂလာ၊ ကျန် ၆-ပါး လောကုတ္တရာ
မင်္ဂလာ။ ၁ မှ ၃၃ အထိ အကြောင်းမင်္ဂလာ၊ ကျန် ၅-ပါး
အကျိုးမင်္ဂလာဟု မှတ်ပါ။

မင်္ဂလာအကျိုးပြန်ကုံး

တောဒိသာနိ ကတူဇန၊
သဗ္ဗတ္ထ မပရာဇိတာ။
သဗ္ဗတ္ထ သောတ္ထိံ ဂစ္ဆန္တိ၊
တံ တေသံ မင်္ဂလ မုတ္တမံ။

ဤ သုံးဆယ့်ရှစ်ပါးသော မင်္ဂလာ တရားတို့ကို လိုက်နာ ပြုကျင့်
သောကြောင့် ရန်သူမှန်သမျှ အနိုင်မခံရ၊ အရပ်ဒေသ အားလုံးတို့၌
ကြီးပွား ချမ်းသာခြင်းသို့ ရောက်နိုင်၏။ ၃၈-ဖြာ မင်္ဂလာတရားသည်
နတ်လူတို့အတွက် အမြတ်ဆုံးသော မင်္ဂလာမည်၏။

မင်္ဂလာသုတ်ပါဠိနှင့် မြန်မာပြန် ပြီး၏။

ဆရာကြီး ဒဂုံဦးထွန်းမြင့် ရေးဖွဲ့ထားသော

၃၈-မြာ မင်္ဂလာ ကဗျာများ

၁။ အသေဝနာ စ

လူမိုက်ဆိုလျှင် ရှောင်သေလဲ့လို့၊ မမှီဝဲနဲ့ ကင်းအောင်နေ။
ပညာရှိကို အရှည်တဲ့လို့၊ မှီဝဲဆည်းကပ် နည်းယူစေ။
သုံးပါးရတနာ မိဘများနှင့်၊ ဆရာသမားကို ပူဇော်လေ။
ချမ်းသာကိုပေး ဆက်ဆံရေး၊ မြော်တွေးသုံးချက်ပေ။
အဲဒါမှ ဗုဒ္ဓဝါဒ ကမ္ဘာ့မင်္ဂလာတွေ။

၂။ ပတိရူပ

ကုသိုလ်ပညာ ဥစ္စာရဖို့၊ သင့်ရာဒေသ အမြဲနေ။
ရှေးကတင်ကြို ပြုခဲ့ဖူးသည့်၊ ကောင်းမှုအထူး ရှိပါစေ။
မိမိကိုယ်ကိုကောင်းအောင်ထိန်းလို့၊ မတိမ်းစေနဲ့ ဆောက်တည်လေ။
ဥစ္စာကိုပေး နေထိုင်ရေး၊ မြော်တွေးသုံးချက်ပေ။
အဲဒါမှ ဗုဒ္ဓဝါဒ ကမ္ဘာ့မင်္ဂလာတွေ။

၃။ ဗာဟုသဒ္ဓါ

တတ်ကောင်းတတ်ရာ ဟူသမျှကို၊ ကြားမြင်သုတ ရှိပါစေ။
အိုးအိမ်တည်ဆောက် ဝမ်းစာရေးနဲ့၊ အသက်မွေးဖို့ အတတ်သင်လေ။
လူနှင့်ဆိုင်ရာ ကျင့်ဝတ်များကို၊ ကောင်းစွာသင်ကြား နားလည်စေ။
မှန်ကန်ယဉ်ကျေး ချိုသာအေး၊ ဆိုရေး တတ်ပါစေ။
အဲဒါမှ ဗုဒ္ဓဝါဒ ကမ္ဘာ့မင်္ဂလာတွေ။

၄။ မာတာပိတု

မြင်းမိုရ်ရွှေတောင် မိဘကြွေးကို၊ ကောင်းစွာဆင်ပေး ဝတ်ကျေကျေ။
 ကြေးသစ်ချကာ သားနှင့်မယား၊ မြောက်စားချီးမြှင့် ဝတ်ကုန်စေ။
 အလုပ်တာဝန် မလစ်ဟင်းနဲ့၊ အပြစ်ကင်းအောင် လုပ်ပါလေ။
 စည်းစိမ်ကိုပေး ပြုစုရေး၊ မြော်တွေးသုံးချက်ပေ။
 အဲဒါမှ ဗုဒ္ဓဝါဒ ကမ္ဘာ့မင်္ဂလာတွေ။

၅။ ဒါနဉ္စ

သုံးတန်စေတနာ ဖြူစင်လန်းလို့၊ ပေးကမ်းဝေမျှ လှူနိုင်စေ။
 ကိုယ်နှုတ်စိတ်ကြံ မမိုက်မှားနဲ့၊ သုစရိုက်တရားကို ကျင့်ပါလေ။
 ဆွေမျိုးတွေကို ပြင်ပမထားနဲ့၊ သင်္ဂဟတရားနှင့် ချီးမြှောက်လေ။
 သန့်စင်ပြစ်မျိုး လူထုကျိုး၊ သယ်ပိုးဆောင်ရွက်စေ။
 အဲဒါမှ ဗုဒ္ဓဝါဒ ကမ္ဘာ့မင်္ဂလာတွေ။

၆။ အာရတိ ဝိရတိ

မကောင်းမှုတွေ ဟူသမျှကို၊ မတွေ့ခင်က ရှောင်ကြဉ်လေ။
 တွေ့ကြုံလျှင် မလွန်ကျူးနဲ့၊ အထူးသဖြင့် စောင့်စည်းနေ။
 အရက်သေစာ မသောက်စားနဲ့၊ မှောက်မှားတတ်တဲ့ အရာပေ။
 လုပ်ကိုင်ပြောကြား သတိထား၊ တရားမမေ့စေ။
 အဲဒါမှ ဗုဒ္ဓဝါဒ ကမ္ဘာ့မင်္ဂလာတွေ။

၇။ ဂါရဝေါ ဝ

အသက်ဂုဏ်ဝါ ကိုယ်ထက်ကြီးက၊ ဆည်းကပ်ခစား ရှိသေလေ။
 မာနတံခွန် ဂုဏ်မကြွနဲ့၊ ကိုယ်ကိုနှိမ့်ချ အမြဲနေ။
 လောဘအပို လိုမလိုက်နဲ့၊ ကိုယ်ထိုက်တာနဲ့ ကျေနပ်လေ။
 ကိုယ်ပေါ်ပြုဖူး သူကျေးဇူး၊ အထူးသိတတ်စေ။
 ကောင်းကျိုးဆင့်ပွား မြတ်တရား၊ နာကြားမပြတ်ပေ။
 အဲဒါမှ ဗုဒ္ဓဝါဒ ကမ္ဘာ့မင်္ဂလာတွေ။

၈။ ခန္တီ စ

ဝတ်စားနေထိုင် ရန်ခပ်သိမ်း၊ စိတ်ကိုချုပ်ထိန်းသည်းခံလေ။
 ကျိုးကြောင်းပြည့်န့် ဆုံးမစကား၊ ပြောကြားလာက နာလွယ်စေ။
 သူမြတ်ပုဂ္ဂိုလ် ဟူသမျှ၊ မကြာခဏ တွေ့ဆုံလေ။
 သဘာဝတွေ့ မှန်ကန်ရေး၊ ဆွေးနွေးမပြတ်ပေ။
 အဲဒါမှ ဗုဒ္ဓဝါဒ ကမ္ဘာ့မင်္ဂလာတွေ။

၉။ တပေါ စ

လောကီအာရုံ ဇိမ်ယစ်မှူးလို့၊ အပျော်မကြူးနဲ့ ခြိုးခြံလေ။
 မေတ္တာဗြဟ္မစိုရ် လက်ကိုင်သုံးလို့၊ သူမြတ်ကျင့်ထုံး ယှဉ်းမသွေ။
 လေးပါးသစ္စာ ဉာဏ်မြင်ကြည့်လို့၊ အမှန်သိအောင် ကြိုးစားလေ။
 ဒုက္ခလွတ်ကင်း နိဗ္ဗာန်ချဉ်း၊ အလင်းပေါက်နိုင်စေ။
 အဲဒါမှ ဗုဒ္ဓဝါဒ ကမ္ဘာ့မင်္ဂလာတွေ။

၁၀။ ဗုဒ္ဓဿ

ဆင်းရဲချမ်းသာ သဘာဝ၊ တွေ့ကြုံနေကြ လူတိုင်းပေ။
 ကောင်းဆိုးနှစ်တန် အစုံတူလို့၊ တလဲစီလှည့် အမြဲနေ။
 လောကဓံကြုံ မဖြုံတမ်းပေါ့၊ မတုန်စမ်းနဲ့ စိတ်ခိုင်စေ။
 သောကကိုထိန်း၊ ရမ္မက်သိမ်း၊ အေးငြိမ်းချမ်းသာနေ။
 အဲဒါမှ ဗုဒ္ဓဝါဒ ကမ္ဘာ့မင်္ဂလာတွေ။

မင်္ဂလာ၏အကျိုး

သုံးဆယ့်ရှစ်ဖြာ မင်္ဂလာကုံးကို၊ လိုက်နာကျင့်သုံး ပန်သူတွေ။
 စီးပွားချမ်းသာ ကျက်သရေတိုးလို့၊ ကောင်းကျိုးစည်ပွင့် တဝေဝေ။
 ဘေးကင်းရန်ကွာ ချစ်သူပေါ့လို့၊ စိတ်ရောကိုယ်ရော ချမ်းသာမလေ။
 ပြောဆိုကြံဆ ဆောင်သမျှ၊ အောင်ရမည်ကိန်းသေ။
 အဲဒါကြောင့် ပန်ကြဆင်ကြ မင်္ဂလာပန်းခိုင်တွေ။

အပြင်အောင်ခြင်းရှစ်ပါး သိမှတ်ဖွယ်

ဆယ်စောင်တွဲ၌ ဒုတိယမြောက် သင်ကြားရသောစာမှာ အပြင်အောင်ခြင်းရှစ်ပါးဖြစ်သည်။ မြတ်စွာဘုရား၏ အောင်မြင်မှုမှာ အသင်္ချေအနန္တဖြစ်သော်လည်း ဗုဒ္ဓစာပေကျမ်းဂန်ထဲမှလူသိများ၍ ထင်ရှားသော ဤဂ-မျိုးကိုသာ ထုတ်နုတ်ပြီး ဂါထာစီထားသောကြောင့် အောင်ခြင်းရှစ်ပါးဟု တွင်ကျယ်နေခြင်းဖြစ်သည်။ မြတ်စွာဘုရား၏ ခန္ဓာကိုယ်မှ အပဖြစ်သော အပြင်ရန်အောင်မြင်မှုကို စွဲ၍ အပြင်အောင်ခြင်းဟု ခေါ်ဆိုသည်။ ကျမ်းဂန်များတွင် “အဋ္ဌ ဇယမဂ်လာ” ဟု သုံးနှုန်းသည်။ မြတ်စွာဘုရား၏ အောင်မြင်ပုံ ဂ-မျိုးကို ပြဆိုပြီး အကျွန်ုပ်အား အလားတူအောင်မြင်မှုမဂ်လာ ရရှိပါစေဟု အာသိသပြု၍ ဖွဲ့ဆိုထားသောကြောင့် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တိုင်းက အလွန်နှစ်သက်ကြသည်။

သိဟိဋ္ဌိမှာလည်း အသုံးများ

အပြင်အောင်ခြင်း ဂါထာများကို မြန်မာနိုင်ငံနည်းတူ သိဟိဋ္ဌိနိုင်ငံတွင်လည်း ဘာသာရေးအခမ်းအနားများ၌ အမြတ်တနိုး ရွတ်ဆို ဖတ်ကြားလေ့ရှိကြသည်။ မြန်မာနိုင်ငံ ရဟန်း၊ ရှင်၊ လူတို့က ဆယ်စောင်တွဲ၌ ပါသည့်အတိုင်း ဂါထာအဆုံးတွင် “ဇယမဂ်လဂ္ဂ” ဟု ကေတုစံဖြင့် အဆုံးသတ်သည်။ သိဟိဋ္ဌိနိုင်ငံကမူ “ဇယမဂ်လာနိ” ဟု ဗဟုဝုစံဖြင့် အဆုံးသတ်လေ့ရှိသည်။ ဂါထာအားလုံး ၁၄-လုံးဖွဲ့ချည်း စီထားသည်။ ဂါထာအားလုံး တပုံစံတည်း “တံ တေဇသာ ဘဝတု မေ ဇယမဂ်လဂ္ဂ” ဟူသော ဆုတောင်းအဋ္ဌာန်စာဖြင့် အဆုံးသတ်ထားသည်။

ကျမ်းဂန်နှင့်အညီ ရေးဖွဲ့ထား

အပြင်အောင်ခြင်း ဂါထာများနှင့် ပတ်သက်၍ ရေးသူ၏ အမည်ရေးသည့်နေရာ ရေးသည့်ခေတ် စာပြီးနှစ်စသည်တို့ကို အတိအကျမသိရ၊ ပိဋကစာပေနွဲ့စပ်ကျမ်းကျင်ပြီး အလွန်သဒ္ဒါတရားကောင်းသော ပညာရှင်

တစ်ဦးက ဖွဲ့ဆိုထားခြင်းဖြစ်သည်ဟုသာ မှတ်ချက်ချ၍ ကြည်ညိုရပါသည်။
ဤမှတ်တမ်းရေးသူ (မာဂဓီ) နှိုးနှောတိုက်ဆိုင်မိသမျှ လက်လှမ်းမီရာ
ကျမ်းဂန် အထောက်အထားများကို ကျမ်းညွှန်းအဖြစ် ဖော်ပြပေးလိုက်
ပါသည်။

၁။ မာရ်နတ်အောင် “ဗာဟုံသဟဿ” ဂါထာမှာ ဇာတကအဋ္ဌကထာ၊
ဗုဒ္ဓဝံသအဋ္ဌကထာ၊ အပဒါန အဋ္ဌကထာ တို့နှင့် အညီ ရေးဖွဲ့
ထားသည်။

၂။ အာဠဝကအောင် “မာရာတိရေက” ဂါထာမှာ သဂါထာဂစ္ဆ
သံယုတ်နှင့် သုတ္တနိပါတ အာဠဝကသုတ်နှင့်အညီရေးဖွဲ့ထားသည်။

၃။ နာဠာဂ်ရိအောင် “နာဠာဂ်ရိ ဂဇဝရံ” ဂါထာမှာ ဣန္ဒဝါပိဋ်နှင့်
စူဠဟံသဇာတ် အဋ္ဌကထာနှင့်အညီ ရေးဖွဲ့ထားပါသည်။

၄။ အင်္ဂုလိမာလအောင် “ဥက္ခိတ္တဒဂ္ဂ” ဂါထာမှာ ထေရဂါထာ
ဝိနည်းမဟာဝါ၊ မဇ္ဈိမပဏ္ဏာသ အင်္ဂုလိမာလသုတ်နှင့်အညီ ရေးဖွဲ့
ထားသည်။

၅။ စိဉ္စမာဏအောင် “ကတုာန ကဋ္ဌမုဒရံ” ဂါထာမှာ ဓမ္မပဒအဋ္ဌကထာ
စိဉ္စမာဏဝတ္ထု၊ အပဒါနအဋ္ဌကထာပထမတွဲ၊ မဟာပဒမဇာတ်
တို့နှင့်အညီ ရေးဖွဲ့ထားပါသည်။

၆။ သစ္စကပရိဗိုဇ်အောင် “သစ္စံ ဝိဟာယ” ဂါထာမှာ စူဠကာလိင်္ဂ
ဇာတ်၊ မဇ္ဈိမပဏ္ဏာသ စူဠသစ္စကသုတ် အဖွင့်နှင့်အညီ ရေးဖွဲ့
ထားသည်။

၇။ နန္ဒောပနန္ဒအောင် “နန္ဒောပနန္ဒဘုဇင်္ဂ” ဂါထာမှာ ထေရဂါထာ
နှင့် ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာ နန္ဒောပနန္ဒနာဂဒမန ကထာနှင့်အညီ
ရေးဖွဲ့ထားသည်။

၈။ ဗကဗြဟ္မာအောင် “ဒုဂ္ဂါဟဒိဋ္ဌိဘုဇဂေန” ဂါထာမှာ ဗြဟ္မာ
သံယုတ် ဗကဗြဟ္မာသုတ်၊ မူလပဏ္ဏာသ ဗြဟ္မနိမန္တနိက သုတ်တို့နှင့်
အညီ ရေးဖွဲ့ထားသည်။ [သုတေသီတို့ တိုက်ဆိုင်ကြည့်ကြပါကုန်။]

အောင်ခြင်း နိဿယများ

အပြင်အောင်ခြင်းရှစ်ပါး ဂါထာများကို ခေတ်အဆက်ဆက် ပညာရှင်တို့က နိဿယများ ရေးသားခဲ့ကြသည်။ ဆယ်စောင်တွဲ၌ ပါရှိသော နိဿယမှာ အနက်ဆန်တိုတိုနှင့် ရိုးရိုးပင် ပြန်ဆိုထားသည်။ ရဟန်း၊ ရှင်၊ လူတိုင်း သင်ကြားခဲ့ရသော အနက်ဖြစ်သည်။ ဇိနတ္ထပကာသနီကျမ်းပြု ရွှေတောင်မြို့ ကျီးသဲလေးထပ်ဆရာတော် အနက်မြန်မာပြန်ဆိုထားသော အပြင်အောင်ခြင်းရှစ်ပါး နိဿယကို သဇ္ဇနဝိလာသိနီကျမ်းတွင် လေ့လာတွေ့ရှိနိုင်သည်။ အနက်ဆန်ကို လင်္ကာသွားဖြင့် အကျယ်တဝင့်ရေးထားသည်။ သာယာဝတီ ဦးညေယျစသော အခြားပညာရှင်တို့၏ နိဿယများလည်း ရှိသေးသည်။

စကားပြေ ဝတ္ထုများ

အောင်ခြင်းရှစ်ပါးအကြောင်းကို ခေတ်အဆက်ဆက် ပညာရှင်တို့က မြန်မာစကားပြေဖြင့် အသီးသီးရေးသားခဲ့ကြသည်။ အရေအတွက်များလွန်း၍ အတိအကျဖော်ပြရန် မလွယ်ပါ။ စကားပြေကျမ်းများအနက်—

၁။ ကျီးသဲလေးထပ်ဆရာတော်၏ ဇိနတ္ထပကာသနီကျမ်းကြီးနှင့်

၂။ ဆရာတော် ဦးဝိစိတ္တသာရာဘိဝံသ၏ မဟာဗုဒ္ဓဝင်ကျမ်းကြီးမှာ သုတေသီတို့ အားထားလောက်သော အောင်ခြင်းရှစ်ပါးစွယ်စုံကျမ်းကြီး ၂ ဆူဖြစ်သည်။

အောင်ခြင်းကဗျာများ

အောင်ခြင်းရှစ်ပါးအကြောင်းကို ခေတ်အဆက်ဆက် ပညာရှင်တို့က ကဗျာလင်္ကာအမျိုးမျိုး ရေးဖွဲ့ထားကြသည်။

၁။ ဘိုးတော်မင်းတရား လက်ထက် အမည်မသိ ဆရာတစ်ဦး၏ အောင်ခြင်းရှစ်ပါးရကန်၊

၂။ ဆီးဘန်နီဆရာတော်၏ အဋ္ဌဇယမော်ကွန်း၊

၃။ မင်းကွန်း အာဒိဝဋ္ဌံသကာထေရ်၏ ရှစ်လုံးဖွဲ့ကဗျာ၊

၄။ ပါရမီတော်ခန်းပျို့၊ ဋီကာကျမ်းပြု အရှင်ကောသလ
(ဓမ္မာစရိယ ဘီအေ ဂုဏ်ဘူး) ၏ အောင်ခြင်း သံဆန်းကဗျာ-

ထို့မှာ လူသိများ၍ ထင်ရှားသည်။ ဆီးဘန်နီဆရာတော် ရေးသားပြုစု
သော ကဝိမဏ္ဍနမေဒနီကျမ်းကြီးတွင် ပါသော အဋ္ဌဇယမော်ကွန်းမှာ
အကျယ်ဝန်းဆုံးသော အောင်ခြင်းရှစ်ပါး ရသမြောက် ကဗျာဝတ္ထုကြီး
ဖြစ်သည်။ ရှာဖွေလေ့လာကြည့်ကြပါ။

အောင်ခြင်းရှစ်ပါး တေးဂီတ

အောင်ခြင်းရှစ်ပါးအကြောင်းကို လယ်တီကောဝိဒ-က စာသားပြုစု၍
သဟာယဆရာတင်က သီချင်းရေးစပ်ပြီး ၁၉၄၁-ခုနှစ်တွင် အောင်မီး
ဇာတ်ပြားကုမ္ပဏီမှ အဆိုကျော် မေရှင်ဖြင့် အသံသွင်းထုတ်ဝေခဲ့ရာ
ရောင်းမလောက်အောင် တွင်ကျယ်ခဲ့သည်။ မေရှင်၏ သီချင်းမှာ ဟနောတိုင်
လူတိုင်း နှစ်သက်၍ ကျော်ကြားဆဲရှိနေသည်။ သီချင်းသံကြားရုံဖြင့်
ဗုဒ္ဓဘုရားအပေါ် ကြည်ညိုသဒ္ဓါစိတ်များ တဖွားဖွား တိုးပွား၍ အကျိုး
များလှသည်။ ဓာရေးဆရာကြီး ဦးဉာဏ-ကလည်း ၁၉၄၀-ခုနှစ်တွင်
အောင်ခြင်းရှစ်ပါးသီချင်းကို ရေးစပ်၍ မြတ်သျှဇာတ်ပြားကုမ္ပဏီမှ
အဆိုကျော် ရုပ်ရှင်မင်သား ခင်မောင်ရင်ဖြင့် အသံသွင်းထုတ်ဝေခဲ့သည်။
သို့သော်မေရှင်၏ အောင်ခြင်းရှစ်ပါးလောက် လူသိမများလှ။ တခါတရံ
မြန်မာ့အသံမှ ထုတ်လွှင့်ပေးတတ်သည်။

ရွှေနောက်အစဉ်

ဆယ်စောင်တွဲပါ ဂါထာများကို ကြည့်၍ ရေးစီထားသော အောင်ခြင်း
ရှစ်ပါးသီချင်းမှာ မြတ်စွာဘုရား ဝါဆိုစဉ်နှင့် တိုက်ဆိုင်ကြည့်သည့်အခါ
ရွှေနောက်အစဉ်ထားပုံ လွဲနေသည်။ ဝါဆိုစဉ်အရ အောက်ပါအတိုင်း
ဖြစ်သင့်သည်-

- ၁။ ဘုရားဖြစ်သော နေ့တွင် မာရ်နတ်ကို အောင်တော်မူသည်။
- ၂။ ပဉ္စမဝါတွင် အာဠဝိပြည်၌ သစ္စကပရိဗိုဇ်ကို အောင်တော်မူသည်။
- ၃။ ကောဒသမဝါတွင် နန္ဒောပနန္ဒနဂါးနှင့် ဗကဗြဟ္မာကို အောင်တော်မူသည်။
- ၄။ စုဒ္ဒသမဝါတွင် အင်္ဂုလိမာလနှင့် စိဉ္စမာဏကို အောင်တော်မူသည်။
- ၅။ သောဠသမဝါတွင် အာဠဝကဘိလူးကြီးကို အောင်တော်မူသည်။
- ၆။ ဝိသတိမြောက်ဝါတွင် နာဠာဂီရိဆင်ကြီးကို အောင်တော်မူသည်။

အင်းဝခေတ်နှင့် အောင်ခြင်းရှစ်ပါး

ပုဂံခေတ်တွင် အောင်ခြင်းဂါထာများကို သင်ကြားပို့ချမှု ရှိနေပြီ ဖြစ်ကြောင်း အခိုင်အမာ မပြောနိုင်သော်လည်း အင်းဝခေတ်တွင်မူ အထင်အရှား ရှိနေပြီဖြစ်ကြောင်း အခိုင်အမာ ပြောနိုင်ပါသည်။ စုတင်အကြောင်းကို ဖွဲ့ဆိုထားသော ရှင်မဟာသီလဝံသ၏ ရတုပိုဒ်စုံ ၃-ပုဒ် အနက်—

မယှဉ်သဘင်၊ စိတ်ကိုသင်၍၊ တောဝင်ပီပီ၊ ညရိနံနက်၊
ခတ်တံမြက်နှင့်၊ ကိုယ်လက်ကျန်းအောင်၊ သုံးရေဆောင်၍၊
ညောင်ဗောဓိပင်၊ စေတီပြင်မှာ၊ သုတ်သင်ဝတ်တက်၊ ရှိခိုး
လျက်ပင်၊ ကျောင်းထက်ရောက်ခါ၊ မဟာသမယ၊ အဋ္ဌဇေယျာ၊
မင်္ဂလာနှင့်၊ ရတနာရွှေချိုင့်၊ တံတိုင့်ပမာ၊ စောင်ရန်းကာမှ—

ဟူသောစာပိုဒ်ကို ထောက်သောအားဖြင့် အင်းဝခေတ်တွင် အောင်ခြင်းရှစ်ပါး ဂါထာများကို သင်ကြားပို့ချမှု ရှိအံ့သရဇ္ဈာယ်မှု တွင်ကျယ်စွာ ပြုနေပြီဖြစ်ကြောင်း အတိအလင်း ပြောနိုင်ပါပြီ။

လူငယ် လူရွယ်များ အလွယ်တကူသဘောပေါက် နားလည်စေရန် မူရင်း ပါဠိဂါထာ၏အောက်တွင် ပါဠိမဖက် မြန်မာသက်သက် ပြန်ဆို ဖော်ပြလိုက်ပေသည်။

၂-အမြင်အောင်ခြင်းရှစ်ပါး

ပါဠိနှင့် မြန်မာပြန်

၁။ မာရ်နတ်သားကို အောင်မြင်ခြင်း

ဗာဟုသဟဿမဘိနိဗ္ဗိတ သာဝုဓန္တံ၊
ဂိရိမေခလံ ဥဒိတဃောရံ သသေနမာရံ။
ဒါနာဒိဓမ္မဝိဓိနာ ဇိတဝါမုနိန္ဒော၊
တံတေဇသာ ဘဝတု မေ ဇယမင်္ဂလဂ္ဂံ။

လက်ရုံးတစ်ထောင်၊ လက်နက်တစ်ထောင် ဖန်ဆင်းကာ ဂိရိမေခလာ ဆင်ကို စီး၍ လာသော ကြမ်းတမ်းသော စစ်သည်ဗိုလ်ပါနှင့် တကွ မာရ်နတ်သားကို မြတ်စွာဘုရားသည် ဒါနပါရမီ စသော တရားတော် အစီအရင်ဖြင့် အောင်တော်မူလေပြီ။ မာရ်နတ်သားကို အောင်တော် မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရား၏ တန်ခိုးတော်ကြောင့် အကျွန်ုပ်အား အောင်ခြင်းမင်္ဂလာ ဖြစ်ပါစေ။

၂။ အာဠဝက ဘိလူးကို အောင်မြင်ခြင်း

မာရာတိရေကမဘိယုဇ္ဈိတ သဗ္ဗရတ္တိံ၊
ဃောရံပနာဠဝကမက္ခမထဒ္ဓယက္ခံ။
ခန္တိသုဒန္တဝိဓိနာ ဇိတဝါ မုနိန္ဒော၊
တံတေဇသာ ဘဝတု မေ ဇယမင်္ဂလဂ္ဂံ။

မာရ်နတ်သားထက် လွန်ကဲစွာ ညဉ့်လုံးပေါက် စစ်ထိုးနိုင်၍ ကြောက်ဖွယ်ကောင်းပြီး သူတစ်ပါးတို့ သည်းမခံနိုင်အောင် ကြမ်းတမ်း ခက်မာသော အာဠဝကဘိလူးကြီးကို မြတ်စွာဘုရားသည် သည်းခံတော် မူခြင်း၊ ကောင်းစွာယဉ်ကျေးစေတော်မူခြင်း အစီအရင်ဖြင့် အောင်တော်

မလေပြီ အာဠာကတိလူးကို အောင်တော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရား၏
တန်ခိုးတော်ကြောင့် အကျွန်ုပ်အား အောင်ခြင်းမင်္ဂလာ ဖြစ်ပါစေ။

၃။ နာဠာဂိရိဆင်ကို အောင်မြင်ခြင်း

နာဠာဂိရိ ၈၀၀ရံ အတိမဒ္ဒဘူတံ၊
ဒါဝဂ္ဂိက္ကေပယနီဝ သုဒါရုဏန္တံ။
မေတ္တဗျသေကဝိဓိနာ ဇိတဝါ မုနိန္ဒော၊
တံတေဇသာ ဘဝတု မေ ဇယယမင်္ဂလဂ္ဂံ။

တောမီး မိုးကြိုးစက်ကဲ့သို့ ကြမ်းကြုတ်၍ အလွန်မုန်ယင်နေသော
အဇာတသတ်မင်း၏ စီးတော်ဆင် နာဠာဂိရိကို မြတ်စွာဘုရားသည်
မေတ္တာတော်ရေသွန်းခြင်း အစီအရင်ဖြင့် အောင်တော်မူလေပြီ။ နာဠာ-
ဂိရိဆင်ကို အောင်တော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရား၏ တန်ခိုးတော်ကြောင့်
အကျွန်ုပ်အား အောင်ခြင်းမင်္ဂလာ ဖြစ်ပါစေ။

၄။ အင်္ဂုလိမာလကို အောင်မြင်ခြင်း

ဥက္ခိတ္တခဂ္ဂမဘိဟတ္ထ သုဒါရုဏန္တံ၊
ဓာဝံ တိယောဇနပထင်္ဂုလိမာလဝန္တံ။
ဣဒ္ဓိဘိသင်္ခကမနော ဇိတဝါ မုနိန္ဒော၊
တံတေဇသာ ဘဝတု မေ ဇယမင်္ဂလဂ္ဂံ။

သင်္ခလျက်ကို လက်၌ မြှောက်မိုး၍ အလွန်ကြမ်းကြုတ်ရက်စက်သူ
သုံးယူဒနာခရီးကို မမောပန်း တဟုန်းတည်း ပြေစွမ်းနိုင်သူ လက်ညှိုး
ပန်းကုံးဆွဲထားသူ အင်္ဂုလိမာလ လူဆိုးကြီးကို မြတ်စွာဘုရားသည်
ပန်ဆင်းထားသော စိတ်တန်ခိုးဖြင့် အောင်တော်မူလေပြီ။ အင်္ဂုလိမာလ
လူဆိုးကြီးကို အောင်တော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရား၏ တန်ခိုးတော်
ကြောင့် အကျွန်ုပ်အား အောင်ခြင်းမင်္ဂလာ ဖြစ်ပါစေ။

၅။ စိဉ္စမာဏကို အောင်မြင်ခြင်း

ကတွာနု ကဋ္ဌမုဒရံ ဣဝ ဂမ္ဘိနိယံ၊
စိဉ္စာယ ဒုဋ္ဌဝစနံ ဇနကာယမဇ္ဈေ။
သန္တေန သောမဝိဓိနာ ဇိတဝါ မုနိန္ဒော၊
တံတေဇသာ ဘဝတု မေ ဇယမဂ်လဂ္ဂံ။

တရားနာကြသော လူရှင်ရဟန်း ပရိသတ်တို့၏ အလယ်၌ သစ်သားကို ကိုယ်ဝန်ဆောင် မိန်းမ၏ ဝမ်းဗိုက်ကဲ့သို့ အတုပြု၍ လုပ်ဆောင်လာသူ စိဉ္စမာဏဝိကာအမည်ရှိသော မိန်းမယုတ်၏ မဟုတ်မတရား စုပ်စွဲပျက်ဆီးသော စကားကို မြတ်စွာဘုရားသည် ငြိမ်သက်ဖြူစင် ချမ်းအေးသော အစီအစဉ်ဖြင့် အောင်တော်မူလေပြီ။ စိဉ္စမာဏမိန်းမယုတ်ကို အောင်တော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရား၏ တန်ခိုးတော်ကြောင့် အကျွန်ုပ်အား အောင်ခြင်းမြင်မင်္ဂလာ ဖြစ်ပါစေ။

၆။ သစ္စကပရိဗိုဇ်ကို အောင်မြင်ခြင်း

သစ္စံ ဝိဟာယ အတိသစ္စကဝါဒကောသု၊
ဝါဂါတိရောပိတမနံ အတိအန္ဓဘူတံ၊
ပညာပဒီပဇလိတော ဇိတဝါ မုနိန္ဒော၊
တံတေဇသာ ဘဝတု မေ ဇယမဂ်လဂ္ဂံ။

မှန်သော စကားကို ပယ်၍ မမှန်ကို အမှန်လုပ်ကာ ဝါဒမှားကို တံခွန်အလား လွင့်ထူသွားသူ မိမိ၏ ဝါဒဖြင့် သူတပါးတို့အား နှိမ်နင်းလိုသော စိတ်ထားရှိသူ အလွန်မှိုက်မဲသည့် ကုဋ္ဌဒန္တခေါ်သော သစ္စကပရိဗိုဇ်ကို မြတ်စွာဘုရားသည် ပညာတန်ဆောင် ဆီမီးရောင်ကို ညှိထွန်းတော်မူခြင်းဖြင့် အောင်တော်မူလေပြီ။ သစ္စကပရိဗိုဇ်ကို အောင်တော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရား၏ တန်ခိုးတော်ကြောင့် အကျွန်ုပ်အား အောင်ခြင်းမြင်မင်္ဂလာ ဖြစ်ပါစေ။

၇။ နန္ဒောပနန္ဒနဂါးကို အောင်မြင်ခြင်း

နန္ဒောပနန္ဒဘုဇင်္ဂံ ဝိဝိဓံ မဟိဒ္ဓိံ၊
 ပုတ္တေန ထေရဘုဇဂေန ဓုနာပယန္တော။
 ဣဒ္ဓုပဒေသဝိဓိနာ ဇိတဝါ မုနိန္ဒော၊
 တံတေဇသာ ဘဝတု မေ ဇယမင်္ဂလဂ္ဂံ။

အထူးထူး အပြားပြား တန်ခိုးကြီးမားသော နန္ဒောပနန္ဒ နဂါးမင်းကို မြတ်စွာဘုရားသည် တပည့်သားဖြစ်သူ ရှင်မောဂ္ဂလာန်ကို နှစ်ဆကြီးသော နဂါးအသွင်ဖြင့် အခိုးအလှံကို လွှတ်စေလျက် တန်ခိုးဖန်ဆင်းခြင်း၌ နည်းညွှန်းဥပဒေပေးသော အစီအရင်ဖြင့် အောင်တော်မူလေပြီ။ နန္ဒောပနန္ဒနဂါးမင်းကို အောင်တော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရား၏ တန်ခိုးတော်ကြောင့် အကျွန်ုပ်အား အောင်ခြင်းမင်္ဂလာ ဖြစ်ပါစေ။

၈။ ဗကဗြဟ္မာကို အောင်မြင်ခြင်း

ဒုဂ္ဂါဟဒိဋ္ဌိဘုဇဂေန သုဒဋ္ဌဟတ္ထံ၊
 ဗြဟ္မံ သုတံ ဇူတိမဟိဒ္ဓိံ ဗကာဘိဓာနံ
 ဉာဏာဂဒေန ဝိဓိနာ ဇိတဝါ မုနိန္ဒော။
 တံတေဇသာ ဘဝတု မေ ဇယမင်္ဂလဂ္ဂံ။

မကောင်းသော အယူ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိမြေဆိုး လက်၌ကိုက်ခဲခြင်းခံရသူ ကျော်စော၍ ထွန်းလင်းတောက်ပသော ကြီးမားသော တန်ခိုးရှင် ဗကဗြဟ္မာကြီးကို မြတ်စွာဘုရားသည် ဉာဏ်တော်တည်းဟူသော အဆိပ်ဖြေဆေး အစီအရင်ဖြင့် အောင်တော်မူလေပြီ။ ဗကဗြဟ္မာကြီးကို အောင်တော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရား၏ တန်ခိုးတော်ကြောင့် အကျွန်ုပ်အား အောင်ခြင်းမင်္ဂလာ ဖြစ်ပါစေ။

အောင်ခြင်းရှစ်ပါးပါဠိနှင့် မြန်မာပြန် ပြီး၏။

မင်းကွန်း အာဒိဝဋ်သကာထေရ် သီကုံးရေးဖွဲ့သော

အပြင်အောင်ခြင်း ရှစ်ဖြာ

ရှစ်လုံးဖွဲ့ ဓမ္မကဗျာ

၁။ ဗောဓိညောင်နန်း၊ အောင်ခန်းရိပ်သာ၊
တစ်ထောင်လက်ရုံး၊ စက်ဘုန်းလှုံဖြာ။
မာရ်နတ်မင်းနှင့်၊ သင်းပင်းဗိုလ်ပါ၊
တို့ဘုရား၊ တရားတော်ဖြင့်သာ။
အခေါင်နင်း၊ အောင်ခြင်းလက်ဦးစွာ။
ငါတို့လဲ၊ ထိုနဲ့အောင်စေပါ။

၂။ အာဠဝက၊ ယက္ခယုတ်မာ၊
ညဉ့်သုံးယာမ်လုံး၊ အုံးအုံးကြွက်ညာ။
လက်နက်မိုးဖြင့်၊ ထစ်ကြိုးတိုက်လာ၊
ခန္တီထုံး၊ ကျင့်သုံးတို့မြတ်စွာ။
အခေါင်နင်း၊ အောင်ခြင်းဒုတိယာ။
ငါတို့လဲ၊ ထိုနဲ့အောင်စေပါ။

၃။ နာဠာဂီရိ၊ မည်ရှိထင်စွာ၊
တောမီးမိုးကြိုး၊ စက်မျိုးပမာ။
ကြမ်းခက်ရုန့်ရင်း၊ မုန်ဆင်းသတ္တဝါ၊
မေတ္တာမိုး၊ စေ့ဖွိုးတို့ မြတ်စွာ။
အခေါင်နင်း၊ အောင်ခြင်းတတိယာ။
ငါတို့လဲ၊ ထိုနဲ့အောင်စေပါ။

၄။ လက်ညှိုးစုံပန်း၊ ဆင်မြန်းလျက်သာ၊
 အဟိံသက၊ စောရ လူစွာ။
 သတ်မည်ကောဟု၊ လျင်ဆောလိုက်လာ၊
 တန်ခိုးစွမ်း၊ ဖန်ဆန်းတို့မြတ်စွာ။
 အခေါင်နင်း၊ အောင်ခြင်းစတုတ္ထ။
 ငါတို့လဲ၊ ထိုနဲ့အောင်စေပါ။

၅။ ကိုယ်ဝန်စွဲပိုက်၊ ဝမ်းတိုက်တူစွာ၊
 သစ်သားကိုလုပ်၊ မိယုတ်စိဉ္စာ။
 ပရိသတ်ထဲ၊ စွပ်စွဲလေရာ၊
 သာယာညင်း၊ မိန့်လျှင်းတို့၊ မြတ်စွာ။
 အခေါင်နင်း၊ အောင်ခြင်းပဉ္စမ။
 ငါတို့လဲ၊ ထိုနဲ့အောင်စေပါ။

၆။ အမှန်ပယ်ရှား၊ အမှားကိုသာ၊
 ဝါဒမှန်ကင်း၊ ထောင်လျှင်းစိုက်ကာ။
 လူ၊ ပရိဗိုဇ်၊ အမှိုက်သစ္စကာ၊
 ပညာမီး၊ ညှိသီးတို့မြတ်စွာ။
 အခေါင်နင်း၊ အောင်ခြင်းဆဋ္ဌမ။
 ငါတို့လဲ၊ ထိုနဲ့အောင်စေပါ။

၇။ မဟာနန္ဒော၊ မာန်ပြောထူစွာ၊
 နဂါးရန်ကြီး၊ ဖျက်ဆီးစိမ့်ငှါ။
 ဝဲရံထေရ်အား၊ မခြားချိန်ခါ၊
 လူ၊ ထိပ်မိုး၊ တန်ခိုးညွှန်ပြကာ။
 အခေါင်နင်း၊ အောင်ခြင်းသတ္တမ။
 ငါတို့လဲ၊ ထိုနဲ့အောင်စေပါ။

၈။ အယူဖောက်လွဲ၊ မြွေခဲလက်မှာ၊
တန်ခိုးရှိန်အား၊ ကြီးမားထင်စွာ။
ဗြဟ္မာဗကာ၊ ဗာလ ယုတ်မာ၊
ဉာဏ်တော်ဆေး၊ တိုက်ကျွေးတို့မြတ်စွာ။
အခေါင်နင်း၊ အောင်ခြင်းအဋ္ဌမာ။
ငါတို့လဲ၊ ထိုနဲ့အောင်စေပါ။

မှတ်ချက်။ ။အာဒိဝဋ္ဌံသကာထေရ်ဆိုသည်မှာ နောင်အခါ ပထမဆုံး
တိပိဋကဓရဘွဲ့ကို ဆွတ်ခူး ရရှိတော်မူသော မင်းကွန်း
ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တဝိစိတ္တသာရ မထေရ်မြတ်ပင် ဖြစ်ပါသည်။

ပါရမီတော်ခန်းပျို့ဒီကာ ကျမ်းပြုဆရာတော်
အရှင်ကောသလ (ဓမ္မာစရိယ၊ ဘီအေ) ရေးသားဖွဲ့ဆိုသော

အောင်ခြင်းရှစ်ပါး ကဗျာများ

၁။ မာရ်နတ်အောင်ပွဲ

လက်ရုံးတစ်ထောင် အသွင်ဆန်းနဲ့၊ ဆင်ကြမ်းကိုတဲ စီးလို့လာ။
မာရ်နတ်ဘုရင် ပလ္လင်လုဖို့၊ သေနင်ထုနဲ့ တိုက်ခိုက်တာ။
ပါရမီတွေ သက်သေပြုလို့၊ ဝသုန်မြေထု ညွှန်ပြရာ။
မာရ်စစ်တွေဟာ ကျေကာပျက်လို့၊ ဟိုထွက်သည်ထွက် ပြေးရရှာ။
နဘံလွမ်းမိုး ဖြန်းဖြန်းကျိုး၊ ပန်းမိုးချလို့ရှာ။
အဲဒါက ဘဂဝါအရဟံ ပထမအောင်စဉ်ပါ။

၂။ အာဠာဓကအောင်ပွဲ

ဒေါသပြင်းစွာ တင်းမာလှ၊ မင်းမာရထက် ကြမ်းတမ်းစွာ။
လက်နက်ကိုးဖြာ မိုးရွာလစ်၊ ဘွဲ့ဖြူပစ်လို့ စစ်ထိုးတာ။
ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ မေတ္တာပွားလို့၊ သစ္စာတရားနဲ့ ချေပရာ။
လက်နက်တွေဟာ ခြေတော်အနီး၊ ပန်းစည်းပန်းဆုပ် ခြေသုတ်ပမာ။
အာဠာဓက မာန်စွယ်ကျ၊ ဦးချုပ်တွားလာ။
အဲဒါက ဘဂဝါသုဂတ ဒုတိယအောင်စဉ်ပါ။

၃။ နာဠာဂီရိဆင်အောင်ပွဲ

နာဠာဂီရိ ဆင်ပြောင်မိုက်ကို၊ သေရည်တိုက်လို့ ခိုင်းတဲ့ခါ။
လောင်မီးစံပုံ မာန်ဟုန်ပြင်းလို့၊ နင်းဖို့သတ်ဖို့အတင်းလာ။
ဓာတ်ဗြဟ္မစိုရ် လှစ်ကာနီး၊ မေတ္တာမိုးနဲ့ သွန်းလိုက်တာ။

နှာမောင်းလေးကို ကျေးကာကုပ်လို့၊ ဒူးတုပ်ဝပ်တူး ညွတ်သွားရှာ။
တိုက်ဆင်ပြောင်ကြီး လိမ္မာပြီး၊ ငြိမ်ကြီးငြိမ်သက်လာ။
အဲဒါက ဘဂဝါဇိန် တတိယအောင်စဉ်ပါ။

၄။ အင်္ဂုလိမာလအောင်ပွဲ

သန်လျက်ကို ယမ်းကာဌေသို့၊ လမ်းလာသရွေ့ သတ်ဖြတ်ကာ။
လက်ချောင်းတွေကို သိကာတွဲလို့၊ လည်မှာဆွဲတဲ့ လူကြမ်းဟာ။
ဘုရားရှင်ကို လမ်းဝယ်တွေ့တော့၊ ဖမ်းမယ်ဟေ့လို့ ပြေးလိုက်ရာ။
တန်ခိုးတော်ဘိညာဉ် ထင်စွာပြုမှ၊ အင်္ဂုလိမာလ ညွတ်တူးလာ။
တရားရေအေး အမြိုက်ဆေး၊ တိုက်ကျွေးကျွတ်စေတာ။
အဲဒါက ဘဂဝါနုတ္တရ စတုတ္ထအောင်စဉ်ပါ။

၅။ စိဉ္ဇမာဏအောင်ပွဲ

ပျဉ်ချပ်တွေကို ခံခွေပြုလို့၊ သန္ဓေအတုနဲ့ စိဉ္ဇမာ။
အရှက်ကွဲရုံ ဂုဏ်တော်ဖြုတ်ဖို့၊ သမုတ်စွပ်စွဲ လူထဲမှာ။
ငြိမ်းအေးမေတ္တာ ဓာတ်တရားကြောင့်၊ နတ်သိကြားတို့ မနေသဘ။
ပျဉ်ကြိုးဖြေကာ ခြေကိုဖြတ်လို့၊ မြေမျိုဟပ်တော့ ငရဲမှာ။
ဂုဏ်တော်တန်ခိုး ဆထမ်းပိုး၊ တိုးလို့တက်လို့လာ။
အဲဒါက ဘဂဝါယုဉ်မရ ပဉ္စမအောင်စဉ်ပါ။

၆။ သစ္စကပရိဗိုဇ်အောင်ပွဲ

ဝါဒချင်းပြိုင် နိုင်မလားလို့၊ ဘုရားကိုတဲ့ အန်တုလာ။
အယူတစ်ထောင် ဆောင်ကာမိုက်တဲ့၊ ပရိဗိုဇ်ကဲ့ သစ္စကာ။
မိမိကိုယ်ဟာ အတ္တလားလို့၊ မြတ်စွာဘုရား မေးတဲ့ခါ။
မသိတွေ့မှီ ဖြေနိုင်ဘဲမို့၊ ခွေယိုင်လဲလို့ ရှုံးရတာ။
တိတ္ထိအမျိုး မာန်စွယ်ကျိုး၊ ငုံ့လျှိုးနေရရှာ။
အဲဒါက ဘဂဝါမြတ်လှ ဆဋ္ဌမအောင်စဉ်ပါ။

၇။ နန္ဒောပနန္ဒ နဂါးမင်းအောင်ပွဲ

နန္ဒောပနန္ဒ မျက်မာန်ကြွ၊ ခက်ထန်လှတဲ့ နဂါးဟာ။
 မြင်းမိုတောင်ကို ခွေပတ်ပြီးတော့၊ ကတ်သီးကတ်သတ် ရန်ပြုတာ။
 ဘုရားသခင် မယှဉ်လောက်တော့၊ ရှင်မောက္ခလာန်နဲ့ ပြိုင်စေတာ။
 လက်ဝဲတော်ရံ စျာန်ဂုဏ်တန်ခိုးနဲ့၊ မာန်ဟုန်ချိုးလို့ ဆုံးမတာ။
 နတ်နဂါးမင်း ခြေတော်ရင်း ဝပ်စင်းခယလာ။
 အဲဒါက ဘာဝါမြတ်လှ သတ္တမအောင်စဉ်ပါ။

၈။ ဗကဗြဟ္မာအောင်ပွဲ

ဗကဆိုသူ မူတမျိုးနဲ့၊ အယူဆိုးတဲ့ မိုးဗြဟ္မာ။
 အနိစ္စကို နိစ္စပဲလို့၊ စိတ်ကစွဲလို့ လွဲခဲ့တာ။
 တို့ဘုရားရှင် လျင်စွာကြွလို့၊ ထင်စွာပြတော့ မြတ်မမှာ။
 တန်ခိုးချင်းတောင် တူသလားလို့၊ လူဘုရားက ပြတဲ့ခါ။
 မိုးဗြဟ္မာကြီး မာန်ကွာပြီး၊ ရှုံးကြီးရှုံးရရှာ။
 အဲဒါက ဘာဝါမြတ်လှ အဋ္ဌမအောင်စဉ်ပါ။

အောင်ခြင်းရှစ်ပါး

(စာသား ပထမကျော် လယ်တီကောဝိဒ)

ရေး-သဟာယ ဆရာတင်

ဆို-မေရှင်

အောင်ခြင်းရှစ်ပါး....အသံကြားတဲ့အခါ....စီးပွားဥစ္စာ အဟုတ်မကြာ
အောင်မှာ ကျန်းမာ....ချမ်းသာပါလို့....ဘေးရန်မဝိုင်း .. ကြံတိုင်းအောင်
ဆောင်တိုင်းမြောက်မှာ ၇-ရက်သားသမီးများနဲ့ နတ် လူ ဗြဟ္မာ။

သက္ကရာဇ်ကောဇာ တရားသုံးခုမှာ လပြည့် နွေကဆုန် ရွှေဘုန်းတော်
ခြောက်ဖြာ တောက်ခါ မဟာဗောဓိ ညောင်ပင်အောက်မှာ ဘုရားအဖြစ်
....တရားအစစ်နဲ့ ရွှေပလ္လင်ထက်မှာ စံပယ်ချိန်ခါ ပြောင်မာတင် မေဓလာ
ဆင်ခုတနာစီးလို့ မာရ်နတ်မင်းရယ် အားမာန်တင်းကာ ဝသဝတီ
နတ်ပြည်ကလာ၊ စစ်ချီကာ မာန်တွေမူလို့ ဘုရားကိုယှဉ်တု ပလ္လင်လှပြန်တာ၊
သည်းခံပါ၍ အမျက်မထား ...ပါရမီဆယ်ပါးနဲ့ .. မာရ်နတ်ရန် နင်းနှိမ်
ပေရှာ၊ မေတ္တာဓာတ်နဲ့ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ ဆောင်နှင်းခဲ့ အောင်ခြင်းပထမပါ။

အာဠဝီပြည်အနီး ညောင်ပင်ကြီးမှာ တဦးတည်း ဘီလူးကြီး
အာဠာကစံ့စု တနေ့သော် မြတ်စွာဘဂဝါ သူစံနန်း မြန်းတော်မူလာ၊
ဘီလူးကြီး အာဠာဝက ယမ်းပုံမီးကျ တားမရ ဆုံးမနိုင်....ဒေါသလှိုင်ကာ၊
ဘုရားကိုငြိုင့်ဆိုင် မနိုင်ငြား မာန်ဆွယ်များလည်း ကျရရှာ၊ မေတ္တာဓာတ်နဲ့
ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ ဆောင်နှင်းခဲ့ အောင်ခြင်းဒုတိယပါ။

အခါတပါး....မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည်လမ်းမှာ ဆွမ်းခံကြွ
လာခိုက် သတ်လိုက်မယ်တဲ့ ဒေဝဒတ်မှိုက်ရယ် ကြံစည်ပြန်တာ၊ နာဠာဂီရိ
အမည်ရှိတဲ့ဆင်ကို အရက်အမျိုးမျိုးတွေ အတင်းတိုက်လို့သာ၊ ဘုရား
မြတ်စွာကိုပင် အနင်းခိုင်းလိုက်တာ၊ သို့ပါသော်လဲ ဆင်မှိုက်ကြီးမှာ
ဒူးတုန်ရရှာ၊ မေတ္တာဓာတ်နဲ့ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ ဆောင်နှင်းခဲ့ အောင်ခြင်း
တတိယပါ။

(ရှေးသရောအခါ သာဝတ္ထိပြည်ဌာနမှာ လူဆိုးဗိုလ် အင်္ဂုလိမာလဟာ သန်လျက်ခေးကို သူလက်ဖျားက...မချပါ။) ခေးပြကြီးလုပ်၍ ...ဆိုးယုတ် ပုံမှာ လက်ညှိုးတွေ ခုတ်လို့သာ ထိုအခါ ဘုရားကြလို့ မမှားရဖို့ တရား ပြတော်မူရှာ၊ မေတ္တာဓာတ်နဲ့ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ ဆောင်နှင်းခဲ့ အောင်ခြင်း စတုတ္ထပါ။

မြတ်တရားတော် မြက်ရှာပါလို့ ..သိကြားဗြဟ္မာ အများသတ္တဝါဗိုလ်ပုံ ပရိသတ်စုံတဲ မင်္ဂလာပွဲမှာ စိဉ္ဇမာဏ မိန်းမယုတ်မာ သူဗိုက်ကို ပျဉ်ချပ် ပုံးကာ ဘုရားဂေါတမနဲ့ ကမ္မဋ္ဌာန်းဇောကျကာ ငိုကြွေး....အရှက်မူန့် ကိုယ်လေး... လက်ဝန် ရှိတဲ့ပုံဟန်ဆောင်လို့ သူစုပ်စွဲလာ၊ အပြစ်တော် မယူဘဲ လူပုံထဲမှာ မေတ္တာဓာတ်နဲ့ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ ဆောင်နှင်းခဲ့ အောင်ခြင်း ပဉ္စမပါ။

သုံးလူထွဋ်ထား... မြတ်ဘုရားဒေသနာ မှတ်သားဖွယ် ဝေနေယျာ အနိစ္စရယ် ဒုက္ခရယ် အနတ္တတရားကို မှားတယ်ဆို၍ မကြည်ညိုပြန်တာ၊ အယူလွဲတဲ့ ငရဲမိစ္ဆာ သစ္စကပရိဗိုဇ် မလိမ္မာ၊ ဒေသနာတော်...အနန္တကို မြတ်ဘုရားက နောင်မမှားအောင် သစ္စကကို တရားပြမှု၊ မေတ္တာဓာတ်နဲ့ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ ဆောင်နှင်းခဲ့ အောင်ခြင်းဆဋ္ဌမပါ။

ဇဗ္ဗူကျွန်းမြင်းမိုရ်ရွှေတောင်ခါးပန်းမှာ ကြမ်းတမ်းတဲ့ နတ်နဂါးပါ မှတ်သား....လောက်စရာ၊ နန္ဒောပနန္ဒ လျှပ်တပြက် အသက်ဆုကုဋေ ချွေခွင်း....မြေမင်းရာဇာ မြတ်ဘုရားရဲ့သားတော် ရှင်မောဂ္ဂလာန်၊ နှိပ်နှင်းဖို့ လွှတ်လို့သာ၊ စိတ်နှလုံးသိမ်မွေ့ကာ နဂါးကြီးခေါင်းငိုက် ဦးစိုက်ပါ၍ ခစားဖို့ရောက်လို့လာ၊ မေတ္တာဓာတ်နဲ့ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ ဆောင်နှင်းခဲ့ အောင်ခြင်းသဏ္ဌမပါ။

ဗြဟ္မာ့ဘုံမှာ...တန်ခိုးဂုဏ် မာန်သတင်း နေဆယ်စင်းသို့ ပုံပမာ၊ ဗမာဗြဟ္မာကြီးဟာ အမှားကြီးမှားလို့ အယူသည်းနေရှာ၊ ငါသာမြဲတယ် စိတ်မှာစွဲကာ ဘုရားကိုပင် ကန့်လန့်တိုက်၍ မိုက်နေပုံကို ဆိုးနေပုံကို အာဂါသုဆူးကသာ ဒေသနာတရားပြကာ၊ အဲဒီတော့ ဗမာဗြဟ္မာ မာန်စွယ်ကျလို့ ရှိခိုးရတာ၊ မေတ္တာဓာတ်နဲ့ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ ဆောင်နှင်းခဲ့ အောင်ခြင်းအဋ္ဌမပါ။

အောင်ခြင်းရှစ်ပါး ဗုဒ္ဓါများ

၁။ မာရ်နတ်ကို အောင်မြင်ပုံ

မဟာသက္ကရာဇ် ၁၀၃-ခုနှစ်၊ ကဆုန်လပြည့်နေ့တွင် ဂေါတမဘုရား အလောင်းသည် ဗောဓိညောင်ပင်အောက်ရှိ ပလ္လင်ပေါ်၌ ထက်ဝယ်ဖွဲ့ခွေ ထိုင်နေတော်မူလျက် “ဘုရားမဖြစ်သမျှ ဤသို့ နေခြင်းကို မဖျက်တော့အံ့” ဟု ခိဋ္ဌာန်ကာ နေတော်မူ၏။ ပြဟွာသိကြား နတ်အများလည်း ထံတော် ပါးသို့ ရောက်လာကြ၏။

ထိုသို့ ထိုင်နေပုံကို မြင်၍ ဘုရားစင်စစ် ကေန့်ဖြစ်မည်ကို သိသော မာရ်နတ်မင်းသည် နတ်စစ်သည်များ စုဆောင်းပြီး ကိုယ်တိုင်ဦးဆောင်၍ လက်ရုံးတစ်ထောင် လက်နက်တစ်ထောင် ဖန်ဆင်းကာ ပလ္လင်တော်ကို လူရန် ကြိုးစားတိုက်ခိုက်လေ၏။ ရန်ပြုလာသူ မာရ်နတ်သားအား မြတ်စွာဘုရားက မေတ္တာဓာတ်ကို စေလွှတ်လျက် (ဒါနာဒိဓမ္မဝိမိနာ) ဒါနပါရမီစသော တရားတော် အစီအရင်ဖြင့် အေးချမ်း ကြည်ဖြူစွာ အောင်မြင်တော်မူလေ၏။

၂။ အာဠဝကကို အောင်မြင်ပုံ

အာဠဝီပြည်အနီး ညောင်ပင်ကြီးကို ဗိမာန်ပြု၍ နေထိုင်သော ဘီလူး ကြီးသည် မာရ်နတ်သားထက် ကြောက်ဖွယ်ကောင်း၏။ မြတ်စွာဘုရား သည် အာဠဝကကို ဆုံးမရန် ဘီလူးကြီး၏ခိုက် သူ၏ဗိမာန်သို့ဝင်၍ နေတော်မူ၏။ တံခါးစောင့်နတ်က ဟိမဝန္တာနတ်သဘင် အစည်းအဝေးသို့ တက်ရောက်နေသော သူသခင် အာဠဝကအား အကျိုးအကြောင်း သွားရောက် ပြောကြားလေ၏။ အာဠဝကဘီလူးကြီးသည် နတ်သဘင် အစည်းအဝေးမှ ချက်ချင်းထွက်ခွာ၍ ကေလာသ တောင်ထွတ်ပေါ်သို့ ခုန်တက်ကာ “ငါဟဲ့ အာဠဝက” ဟု ကြုံးဝါး၍ လက်နက် ၉-မျိုးဖြင့်

ညှို့လုံးပေါက် စစ်ထိုးတိုက်ခိုက်လေ၏။ မြတ်စွာဘုရားက အကြမ်းဖက် တိုက်ခိုက်သော အာဠာကဘိလူးကြီးအား မေတ္တာဓာတ်ကို စေလွှတ်လျက် (ခန္တိသုဒ္ဓန္တဝိဓိနာ) သည်းခံတော်မူခြင်း ကောင်းစွာ ယဉ်ကျေးစေတော် မူခြင်း အစီအရင်ဖြင့် အေးချမ်းကြည်ဖြူစွာ အောင်မြင်တော်မူလေ၏။

လက်နက် ၉-မျိုး

- ၁။ ဝါတမဏ္ဍလ = လေမုန်တိုင်း တိုက်ခိုက်ခြင်း၊
- ၂။ မဟာဝဿ = ကြီးမားသောမိုးကြီး ရွာချခြင်း၊
- ၃။ ပါသာဏဝဿ = ကျောက်ခဲမိုး ရွာစေခြင်း၊
- ၄။ ပဟာရဏဝဿ = လက်နက်မျိုးစုံမိုး ရွာစေခြင်း၊
- ၅။ အင်္ဂါရဝဿ = မီးကျိုးမိုးရွာစေခြင်း၊
- ၆။ ကုက္ကုဋ္ဌဝဿ = ပြာပူမိုး ရွာစေခြင်း၊
- ၇။ ဝါဠုကဝဿ = သဲမုန်တိုင်းမိုး ရွာစေခြင်း၊
- ၈။ ကလလဝဿ = ရွှံ့ညှန်မိုး ရွာစေခြင်း၊
- ၉။ အန္ဓကာရ = အမှိုက်မှောင်ကြီး ကျစေခြင်း။

၃။ နာဠာဂိရိဆင်ကို အောင်မြင်ပုံ

ဒေဝဒတ်သည် မြတ်စွာဘုရားကို သတ်ရန်အမျိုးမျိုးအဖုံဖုံ ကြံစည် သော်လည်း အထမမြောက်နိုင်ဘဲရှိလေရာ အဇာတသတ်မင်းသားကို သူ့ဘက်ပါအောင် စည်းရုံးပြီးလျှင် အဇာတသတ် လက်အောက်ခံဝန်ထမ်း များ၏ အထင်ကြီးမှုကို ရယူထားလေ၏။ တစ်နေ့သ၌ ဆင်ထိန်းများထံသို့ သွား၍ “ရှင်ဘုရင်ကိုးကွယ်ခံရသူ ငါ့အနေဖြင့် ရာထူးတိုးအောင် လုပ်ပေး နိုင်တယ်၊ မင်းကိုးရာထူးတိုးချင်ရင် ငါ့ခိုင်းတဲ့အတိုင်းလုပ်၊ ဂေါတမကြွလာတဲ့ အခါ နာဠာဂိရိဆင်ကို အရက်တိုက်ပြီး လွှတ်လိုက်ကြ”ဟု စီမံစေခိုင်း လေ၏။ ရာဇဂြိုဟ်မြို့တွင်းသို့ မြတ်စွာဘုရား ဆွမ်းခံဝင်လာသောအခါ ရာထူးတိုးလိုသော ဆင်ထိန်းများက နာဠာဂိရိဆင်ကြီးကို အရက်တိုက်၍ ဘုရားရှိရာသို့ လွှတ်လိုက်လေ၏။ မြတ်စွာဘုရားက မေတ္တာဓာတ်ကိုစေလွှတ် လျက် ရပ်တန့်တော်မူလေရာ နာဠာဂိရိဆင်ကြီးသည် ဘုရားရွှေတော်၌

ငြိမ်သက်စွာ တည်နေပြီး ဘုရားအဆုံးအမကို နားစိုက်နေလေ၏။
မြတ်စွာဘုရားသည် နာဠာဂိရိဆင်ကြီးအား (မေတ္တဗျူသေကဝိဓိနာ) မေတ္တာတော်ရေ သွန်းခြင်း အစီအရပ်ဖြင့် အေးချမ်း ကြည်ဖြူစွာ အောင်မြင်တော်မူလေ၏။

ဆင်မိုက်ကြီးဘဝမှ ဆင်လိမ္မာကြီးအဖြစ် မြတ်စွာဘုရားရှေ့တွင် ဒူးတုပ် ဝပ်စင်းနေသော ဆင်ကြီးအပေါ်သို့ မြို့သုမြို့သားများက ရွှေပွေစသော ပစ္စည်းဥစ္စာများကို ကြဲချလေရာ တစ်ကိုယ်လုံး ဖုံးလုမတတ် ဖြစ်သွားလေ ၏။ “နေပါလဆင်” ဟူသော အမည်သစ်ကိုလည်း ရရှိသွားလေ၏။

၄။ အင်္ဂုလိမာလကို အောင်မြင်ပုံ

အဟိံသက-ဟူသော ငယ် နာ မည်ထက် အင်္ဂုလိမာလ-ဟူသော အမည်ဖြင့် လူသိများ၍ ထင်ရှားသော လူဆိုးကြီးမှာ မင်းဆရာ ပုရောဟိတ်၏သား တက္ကသိုလ်ကျောင်းထွက် ပညာကတ် လူတော် တစ်ယောက်ဖြစ်၏။ ဉာဏ်သက်၍ တပည့်ဝတ် ကျေပွန်သောကြောင့် ဆရာကြီးနှင့် ဆရာကတော်ကပါ အရေးပေးခံရသူ ဖြစ်၏။ အခြား ကျောင်းသားတို့က မနာလို၍ ကုန်းတိုက်သောကြောင့် ဆရာကတော်နှင့် အထင်မှားခံရလေ၏။ အထင်မှားသူ ဆရာကြီးက အဟိံသကကို သူတပါး သတ်၍ သေစေရန် “လူ့လက်ညှိုးတစ်ထောင်ဖြင့် ပူဇော်မှ ပညာကုန် သင်ပေးမည်”ဟု ပရိယာယ်ဖြင့် ပြောဆို စေခိုင်းလေ၏။

အဟိံသက-သည် ဆရာ့စကားကို မြေဝယ်မကျ နားထောင်ကာ သာဝတ္ထိပြည်တွင် တောပုန်းဓားမြကြီးလုပ်ကာ တောသို့ လာသူများကို သတ်ပြီး လူတစ်ယောက်လျှင် လက်ညှိုး ၁-ချောင်းကျဖြတ်၍ ပန်းကဲ့သို့ သီကုံးပြီး လည်ပင်းတွင် ဆွဲထားသောကြောင့် “အင်္ဂုလိ+မာလ”ဟု ကျော်ကြားလေ၏။ တစ်ထောင်ပြည့်ရန် ၁-ယောက်သာလိုသော နေ့တွင် သားအတွက် စိတ်မအေး၍ လာတော့သူ မိခင်အရင်းကိုပင် သတ်ရန် အတင်း လိုက်လေ၏။ မြတ်စွာဘုရားက အင်္ဂုလိမာလနှင့် မိခင်အကြားမှ ရပ်လိုက်

သောကြောင့် မိခင်ကိုလွှတ်ပြီး ဘုရားကိုသတ်ရန် လိုက်ပြန်လေ၏။ တန်ခိုး
တော်ကြောင့် မိအောင်မလိုက်နိုင်ဘဲ အင်္ဂုလိမာလကြီး အရှုံးပေးရလေ၏။
မြတ်စွာဘုရားတရားကို နာရ၍ အကျွတ်တရား ရပြီးလျှင် “ဟေိဘိက္ခု”
ရဟန်းဖြစ်သွားလေ၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် အင်္ဂုလိမာလအား (ဣဒ္ဓါဘိ-
သင်္ခတမနော) ဖန်ဆင်းထားသော စိတ်နှလုံး တန်ခိုးတော်ဖြင့် အေးချမ်း
ကြည်ဖြူစွာ အောင်မြင်တော်မူလေ၏။

၅။ စိဉ္စမာဏကို အောင်မြင်ပုံ

ဘုရားလက်ထက်တော်အခါက သာ ၀ ဣ ပြည်တွင် မန်ကျည်းပင်၌
သံသေဒဇ ပဋိသန္ဓေနေ၍ စိဉ္စမာဏဝိကာ-ဟု အမည်ရှိသော အမျိုးသမီး
သည် နတ်သမီးတမျှ အလွန် အဆင်းလှပ၏။ ထိုမိန်းကလေးသည် ဗုဒ္ဓ၏
သာဝကမဖြစ်ဘဲ တိတ္ထိတို့၏သာဝက ဖြစ်၍နေ၏။ ထိုအချိန်က တိတ္ထိတို့သည်
လာဘ်မရသဖြင့် လာဘ်လာဘပေါများသော မြတ်စွာဘုရားကို ချီးနှိမ်
ဖို့ရန် စိဉ္စမာဏအား စွပ်စွဲဖျက်ဆီးရေးအတွက် တာဝန်ပေးကြ၏။ အသိဉာဏ်
နည်းပါးသော စိဉ္စမာဏသည် တိတ္ထိတို့စေခိုင်းသည်အတိုင်း မြတ်စွာဘုရား
ကို ဖျက်ဆီးရန် အနီရောင်ဝတ်စုံကိုဝတ်ဆင်ကာ နေဝင်ခါနီးလျှင် ဇေတဝန်
ကျောင်းတော်သို့ သွားဟန်ဆောင်၍ တိတ္ထိတို့၏ကျောင်း၌ ညအိပ်ပြီးလျှင်
နံနက်စောစော မြို့သို့ဝင်၍ ဇေတဝန်ကျောင်းမှ ပြန်လာဟန်ဆောင်လေ၏။

ဤသို့ ပြုမူခြင်းအားဖြင့် ညနေတရားနာ၍ ပြန်လာသူများနှင့် နံနက်
စောစော ဘုရားဖူးသွားသူတို့အား အထင်မှားစေ၏။ ၉-လခန့်ကြာသော်
သစ်သားဗုကို ဗိုက်မှာကပ်၍ အဝတ်ဖြင့်ပတ်ကာ ကိုယ်ဝန်ရှိဟန်
ဆောင်လျက် ပရိသတ်အလယ်တွင် တရားဟောနေသော မြတ်စွာဘုရား
အား “မီးနေအိမ် မဆောက်ရကောင်းလား”ဟု ဆဲရေး စွပ်စွဲလေ၏။
နတ်သားတို့က ကြွက်ဟန်ဆောင်လျက် ကိုက် ဖျက် ချ သော ကြောင့်
ကိုယ်ဝန်အတူ ဖြစ်ကြောင်း ပေါ်သွားလေ၏။ စိဉ္စမာဏလည်း မြေမျိုခံရ
လေ၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် စိဉ္စမာဏအား (သန္တေနသောမဂ္ဂိဓိနာ)

ငြိမ်သက်ဖြူစင်သော သမာဓိ အစီအရင်ဖြင့် အေးချမ်း ကြည်ဖြူစွာ အောင်မြင်တော်မူလေ၏။

၆။ သစ္စကပရိဗိုဇ်ကို အောင်မြင်ပုံ

သစ္စကပရိဗိုဇ်-ဟု ထင်ရှားသော ကုဋဒန္တသည် ဝေသာလီပြည် လိစ္ဆဝိ မင်းသားတို့အား အတတ်ပညာ သင်ပေးနေသော ဆရာဖြစ်၏။ သူသည် အမိဘက်မှ ဝါဒ ၅၀၀၊ အဖဘက်မှ ဝါဒ ၅၀၀-အားဖြင့် ဝါဒတစ်ထောင်ကို ဆောင်လျက် ပြိုင်ဖက်မှန်သမျှကို အနိုင်ယူတတ်၏။ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာကိုလည်း ချိုးနှိမ်ရန် ကြံစည်နေ၏။ တစ်နေ့သ၌ ဘုရားတပည့် အဿဇိမထေရ်နှင့် တွေ့ရာမှ ဗုဒ္ဓအယူဝါဒကို သိရသဖြင့် ဗုဒ္ဓနှင့် ဝါဒပြိုင်ရန် ထွက်လာ၏။ အရှုံးအနိုင်သိလိုသော လူပေါင်းများစွာတို့လည်း ဝိုင်းအံ့ကာ လိုက်ပါ လာကြ၏။

ဝါဒပြိုင်ရာ၌ ရုပ်ခန္ဓာသည် အနတ္တ (စီမံနိုင်သော အတ္တမရှိ)ဟူသော ဗုဒ္ဓစကားကို အတ္တ-ဟု ငြင်းဆို၏။ အတ္တဖြစ်လျှင် သင်၏ ရုပ်ခန္ဓာကို လှပအောင် စီမံနိုင်ပါသလား ဟု ဗုဒ္ဓက မိန့်တော်မူရာ မလှုပ်နိုင်ဘဲ ငုတ်တုတ်ကြီး ပေနေလေ၏။ သိကြားမင်းက ဘီလူးကြီးယောင်ဆောင်၍ ဝရဇိမ်လက်နက်ဖြင့် ခြိမ်းချောက်သောကြောင့် အတ္တဟူသော သူ၏ အယူမှားကိုပယ်စွန့်ကာ အနတ္တ-ဟူသော ဗုဒ္ဓ၏စကားကို ဝန်ခံ၍ အရှုံးပေး ရလေ၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် သစ္စကပရိဗိုဇ်အား (ပညာပဒီပဇလိတော) ပညာတည်းဟူသော ဆီမီးတန်ဆောင်ကို ညှိထွန်းတော်မူခြင်း အစီအရင် ဖြင့် အေးချမ်းကြည်ဖြူစွာ အောင်မြင်တော်မူလေ၏။

၇။ နန္ဒောပနန္ဒနဂါးကို အောင်မြင်ပုံ

နန္ဒောပနန္ဒနဂါးမင်းသည် မြင်းမိုရ်တောင်၌ နေလျက် နတ်မင်း အလား နဂါးမများခြံရံကာ ကြီးကျယ်သော စည်းစိမ်ကို ခံစားလျက် နေလေ၏။ ထိုသို့ ခံစားပျော်ရွှင်နေစဉ် မြတ်စွာဘုရားသည် နောက်ပါ ရဟန္တာများနှင့်အတူ နဂါးမင်း၏ အပေါ်တည့်တည့်မှ တာဝတိံသာသို့

ကြွသွားလေ၏။ ယင်းသို့ ကြွသွားသည်ကို ခံပြင်းသော ခေါ်သဖြင့် နဂါး
ကြီးသည် မြင်းမိုရ်တောင်နှင့် တာဝတိံ သာကို ရစ်ပတ်ဖုံးအုပ်ထားလေ၏။
အမှောင်ဖုံးပြီး အလင်းရောင်မရှိသောကြောင့် တာဝတိံ သာကို မမြင်ရဘဲ
နေလေ၏။ နဂါးကြီး၏ လက်ချက်ဖြစ်ကြောင်းသိသော ရဟန္တာအချို့က
နဂါးကြီးကို ဆုံးမလိုကြောင်း ခွင့်တောင်းရာ မြတ်စွာဘုရားက ခွင့်မပေးဘဲ
အရှင်မောဂ္ဂလ္လာန်ကိုသာ တာဝန်ပေးလေ၏။ အရှင်မောဂ္ဂလ္လာန်သည်
နဂါးကြီးထက် ၂-ဆကြီးမားသော ကိုယ်ကို ဖန်ဆင်း၍ နဂါးကြီးအား
ရစ်ပတ်ဖိညှပ်ကာ နှံ့နာအောင် ဆုံးမပြီးလျှင် ဘုရားထံသို့ ခေါ်ဆောင်၍
ရတနာသုံးပါးကို ကိုးကွယ်စေ၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် နန္ဒောပနန္ဒနဂါးမင်း
အား (ဣဒ္ဓူပဒေသဝိဓိနာ) တန်ခိုး နှံ့ဆင်းခြင်း၌ အရှင်မောဂ္ဂလ္လာန်အား
နည်းညွှန်လမ်းပြဥပဒေသကို ပေးခြင်းအစီအရင်ဖြင့် အေးချမ်းကြည်ဖြူစွာ
အောင်မြင်တော်မူလေ၏။

၈။ ဗကဗြဟ္မာကို အောင်မြင်ပုံ

ဗကဗြဟ္မာကြီးသည် ပထမဈာန်တံ၌ ဟည်ရှိ၍ အလွန်လည်း တန်ခိုး
ကြီး၏။ သူနေထိုင်ရာဘုံကို အတက်ဆုံးဘုံဟု အထင်ရှိနေရုံမျှမက လက်ရှိ
ဘဝနှင့် နေထိုင်ရာ ဘုံဌာနကိုလည်း “နိစ္စ=မြဲသည်”ဟု အယူရှိနေ၏။
မြတ်စွာဘုရားသည် ဗြဟ္မာပြည်သို့ ကြွရောက်ပြီး ဗြဟ္မာပရိသတ် အလယ်
တွင် ဗကဗြဟ္မာကြီးအား ဤဘုံဌာနထက် သာလွန်သော ဗြဟ္မာဘုံများ
အထက်တွင် ရှိနေသောကြောင်း ထိုဘုံနှင့် ဗြဟ္မာများလည်း မမြဲကြောင်း
ကို မိန့်ကြားတော်မူ၏။ ဗကဗြဟ္မာကြီးက တန်ခိုးပြသည့်အနေဖြင့် “ကိုယ်
ဖျောက်ပြမည်”ဟု ပြော၍ ကိုယ်ဖျောက်လေလျှင် မပျောက်ဘဲနေသော
ကြောင့် မြတ်စွာဘုရားက ကိုယ်ဖျောက်ပြရာ ဗြဟ္မာကြီးရှာမတွေ့ဘဲ နေ
လေ၏။ ထိုအခါမှ သူ့ကိုယ်သူ တန်ခိုးရှင်ဟု အထင်ရောက်နေသည်ကို
အရှက်ရပြီး ‘သတ္တဝါနှင့်ဗြဟ္မာဘုံ’ မြဲသည်ဟု ယူဆနေသော သူ၏ဝါဒ
မှားကြောင်းကိုလည်း သဘောပေါက်သွားလေ၏။ မြတ်စွာဘုရားသည်

ဗကဗြဟ္မာကြီးအား (ဉာဏာဂဒေနဝိဓိနာ) ဉာဏ်တော် တည်းဟူသော
အဆိပ်ဖြေဆေး တိုက်ကျွေးခြင်းအစီအရင်ဖြင့် အေးချမ်းကြည်ဖြူစွာ
အောင်မြင်တော်မူလေ၏။

မှတ်ချက်။ ။အောင်ခြင်းရှစ်ပါး ဝတ္ထုသွားအကျယ်ကို အပြည့်အစုံသိလို
ပါက ဇိနတ္ထပကာသနိကျမ်းနှင့် မဟာဗုဒ္ဓဝင်ကျမ်းတို့ကို
ဖတ်ရှုလေ့လာကြပါကုန်။

အတွင်း အောင်ခြင်း သိပ္ပံနိဗ္ဗာန်

ဆယ်စောင်တွဲ၌ တတိယမြောက်သင်ကြားရသော စာမှာ အတွင်း အောင်ခြင်း ဖြစ်သည်။ အတွင်းအဇ္ဈတ္တ၌ ရှိသော ကိလေသာ ရန်သူများ ကို အောင်မြင်ပုံ ပြဆိုသောကြောင့် အတွင်းအောင်ခြင်းဟု ခေါ်သည်။ ဂါထာအားလုံး ၈-လုံးတွဲချည်း ဖြစ်သည်။ အောင်ခြင်း တပုဒ်ဆုံးတိုင်း “တေန သစ္စဝဇ္ဇေန၊ ဟောတု မေ ဇယမင်္ဂလံ” ဟူသော သစ္စာပြု စာပိုဒ် ဖြင့် အဆုံးသတ်ထားသည်။ ဤသစ္စာစကားကြောင့် အတွင်းရန်ကို အောင်မြင်တော်မူသော ဘုရားရှင်နည်းတူ အကျွန်ုပ်အား အောင်ခြင်း မင်္ဂလာ ဖြစ်ပါစေဟု တောင့်တချက် ပြုထားသည်။

မြန်မာပြန်ဆိုခြင်း

အတွင်းအောင်ခြင်းဂါထာများနှင့် ပတ်သက်၍ ရေးသားသူ၏ အမည် နှင့် ရေးသားသည့် ခေတ်ကာလကို အတိအကျ မသိရ။ စာပေကျမ်းဂန် အထူးတတ်ကျွမ်းပြီး သဒ္ဒါတရား တက်သန်ကောင်းမွန်သော ပညာရှင် တစ်ဦးက ရေးသားဖွဲ့ဆိုထားသည်ဟုသာ မှန်းဆ၍ ကြည်ညိုရပါသည်။ အင်းဝခေတ်တွင် အတွင်းအောင်ခြင်း ဂါထာများကို သင်ကြားနေပြီ ဖြစ်၍ လိုခေတ်ထက် စောကောင်း စောကန်ရာသည်ဟု မှန်းဆနိုင်သည်။

အတွင်းအောင်ခြင်း ဂါထာများကို ဆယ်စောင်တွဲပါ ရှေး နိဿယ အပြင် ညောင်တုန်းမြို့ ရွှေဟင်္သာတိုက် အလင်္ကာနိဿယ ကျမ်းပြု စံကျောင်းဆရာတော်ဘုရားကြီးက နှစ်သက်ဖွယ်ရာ နိဿယအကျယ် ရေးသားထားပါသည်။ * သာယာဝတီ ဦးညေယျကလည်း နိဿယ အကျယ် ရေးသားခဲ့ပါသည်။ * အခြားပညာရှင်တို့၏ နိဿယများလည်း ရှိလိမ့်ဦးမည် ထင်ပါသည်။

ကမ္ဘာအေး သာသနာရေးဦးစီးဌာန ယဉ်ကျေးမှု သင်တန်းတွင် ဆယ်စောင်တွဲဘာသာရပ်ကို မိမိ(မာဂဓီ) သင်ကြားပေးရာ၌ လူငယ်

လူရွယ်များ အလွယ်တကူ သဘောပေါက်နားလည်စေရန် ပါဠိတကျော့၊
မြန်မာတကျော့၊ ပြန်ဆိုသော နိဿယနည်းကို အသုံးပြုဘဲ ပါဠိမဖက်
မြန်မာသက်သက် ပြန်ဆိုသင်ကြား ပို့ချပေးရာ လွယ်ကူထိရောက်ပုံကို
လက်တွေ့ သိရပါသည်။ ယခု ထိုနည်းကို အသုံးပြုထားပါသည်။ သို့ဖြစ်၍
မူရင်း ပါဠိဂါထာ၏ အောက်တွင် ပါဠိမဖက် မြန်မာသက်သက်ကိုသာ
ဖော်ပြလိုက်ပေသည်။

၃-အတွင်း အောင်ခြင်း ရှစ်ပါး

ပါဠိနှင့် မြန်မာပြန်

၁။ အဝိဇ္ဇာအဏှကောသမ္ပိ၊
သတ္တေ တဏှာဇလဗ္ဗုဇေ။
တမ္မာ ဌာနာ နိက္ခာမေသိ၊
ဒေသနာဉာဏတေဇသာ။
ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန၊
ဟောတု မေ ဇယမင်္ဂလဂ္ဂံ။

(မြတ်စွာဘုရားသည်) အဝိဇ္ဇာ ဥဇ္ဈံအတွင်း၌ ဖြစ်ကုန်သော သတ္တဝါ
များနှင့် တဏှာတံလျှပ်၌ ဖြစ်ကုန်သော သတ္တဝါတို့ကို ဒေသနာဉာဏ်
တန်ခိုးဖြင့် ထိုနေရာမှ ထွက်မြောက်စေတော်မူပြီ။ ဤမှန်သော သစ္စာ
စကားကြောင့် အကျွန်ုပ်အား အောင်ခြင်းမင်္ဂလာ ဖြစ်ပါစေ။

မှတ်ချက်။ ။“တဏှာဇလဗ္ဗုဇေ”ဟု ရှိခဲ့သော် တဏှာ-တည်းဟူသော
သားအိမ်၌ ဖြစ်ကုန်သော ဟု မြန်မာပြန်ပါ။

၂။ မဟာမောဟန္ဓကာရေန၊
အဘိဘူတေ မဟာဇနေ။
ပညာစက္ခံ၊ လဘာပေသိ၊
ဉာဏာလောကေန သော ဇိနော။
ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန၊
ဟောတု မေ ဇယမင်္ဂလဂ္ဂံ။

မြတ်စွာဘုရားသည် မောဟမှောင်ကြီး ဖိစီးနှိပ်စက်ခြင်း ခံနေရသော
သတ္တဝါများကို ဉာဏ်တော်တည်းဟူသော အလင်းရောင်ဖြင့် ပညာ

မျက်လုံးကို ရစေတော်မူပြီ။ ဤမှန်သော သစ္စာစကားကြောင့် အကျွန်ုပ်
အား အောင်ခြင်းမင်္ဂလာဖြစ်ပါစေ။

၃။ ရာဂါဒိအဂ္ဂိဇာလေဟိ၊
ဥစ္ဆကာယံ မဟာဇနံ။
နိဗ္ဗာပေသိ နရနာထော၊
အဋ္ဌမဂ္ဂင်္ဂါရိနာ။
ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန၊
ဟောတု မေ ဇယမင်္ဂလဂ္ဂံ။

လူသုံးပါးတို့၏ ကိုးကွယ်ရာ ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည်
ရာဂစသော မီးလျှံတို့ဖြင့် ပူလောင်သော ကိုယ်ရှိသော သတ္တဝါများကို
မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးတည်းဟူသော ရေစင်ဖြင့် ငြိမ်းစေတော်မူပြီ။ ဤမှန်သော
သစ္စာကြောင့် အကျွန်ုပ်အား အောင်ခြင်းမင်္ဂလာ ဖြစ်ပါစေ။

၄။ စတုရောသေဟိ ဝုယုန္တေ၊
ဂမ္ဘီရေ သံသာရဏ္ဏဝေ။
ဥတ္တာရေသိ မဟာဝီရော၊
ဓမ္မနာဝါယ နာယကော၊
ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန၊
ဟောတု မေ ဇယမင်္ဂလဂ္ဂံ။

ကြီးမြတ်သောလုံ့လရှိတော်မူသော လူသုံးပါးတို့ကို နိဗ္ဗာန်သို့ ပို့ဆောင်
တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် အလွန် နက်စောက်သော သံသရာ
တည်းဟူသော သမုဒ္ဒရာ၌ သြဃလေးပါး တည်းဟူသော ရေအလျဉ်တို့ဖြင့်
နစ်မွန်းမျောပါကုန်သော သတ္တဝါတို့ကို တရားတည်းဟူသော လှေဖြင့်
ကယ်တင်တော်မူလေပြီ။ ဤမှန်သော သစ္စာစကားကြောင့် အကျွန်ုပ်အား
အောင်ခြင်းမင်္ဂလာ ဖြစ်ပါစေ။

၅။ သံသာရစာရကံ လောကံ၊
 နိစ္စံ ဒုက္ခေန ပိဋိတံ။
 နိဗ္ဗာနပုရံ ပါပေသိ၊
 ယာနတ္ထယေန သော ဇိနော။
 ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန၊
 ဟောတု မေ ဇယမင်္ဂလဂ္ဂံ။

ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် သံသရာ၌ကျင်လည်လှုပ်ရှား ပြေးသွားနေရပြီး
 ဇာတိစသော ဆင်းရဲဒုက္ခဖြင့် အမြဲမပြတ် နှိပ်စက်ခြင်း ခံနေရသော
 လူအပေါင်းကို အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တ ဝိပဿနာယာဉ်သုံးပါးဖြင့် နိဗ္ဗာန်
 ပြည်မြတ်သို့ ရောက်စေတော်မူပြီ။ ဤမှန်သော သစ္စာစကားကြောင့်
 အကျွန်ုပ်အား အောင်ခြင်းမင်္ဂလာ ဖြစ်ပါစေ။

၆။ ကဋ္ဌမုခါဒိသပေဟိ၊
 ဥဋ္ဌကာယံ မဟာဇနံ။
 နိဗ္ဗာပေသိ မဟာမီရော၊
 နာထော တိလောကဝေဇ္ဇကော၊
 ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန၊
 ဟောတု မေ ဇယမင်္ဂလဂ္ဂံ။

ကြီးမြတ်သော ပညာရှိတော်မူသော လူသုံးပါးတို့၏ ဆေးသမား
 သဖွယ် ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် ကဋ္ဌမုခ-စသော မြွေ
 လေးကောင်တို့၏ ကိုက်ခဲခြင်းကို ခံရသော ကိုယ်ရှိသော များစွာသော
 သတ္တဝါအပေါင်းကို (ဒေသနာအမြိုက်ဆေး တိုက်ကျွေးသောအားဖြင့်)
 ငြိမ်းစေတော်မူပြီ။ ဤမှန်သော သစ္စာစကားကြောင့် အကျွန်ုပ်အား
 အောင်ခြင်းမင်္ဂလာ ဖြစ်ပါစေ။

၇။ သံသာရဒုက္ခကန္တာရာ၊
ကိလေသစောရပီဠိတံ။
ခေမန္တဘူမိံ တာရေသိ၊
သတ္တဝါဟော ဝိနာယကော၊
ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန၊
ဟောတု မေ ဇယမင်္ဂလဂ္ဂံ။

ယာဉ်မှူးသဖွယ် ဖြစ်တော်မူသော သတ္တဝါတို့ကို နိဗ္ဗာန်သို့ ပို့ဆောင်
တော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် ကိလေသာခိုးသူတို့၏ နှိပ်စက်
ခြင်းကို ခံနေရသော သတ္တဝါအပေါင်းကို သံသရာဆင်းရဲ ခရီးခဲမှ ဘေး
မရှိရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ပို့ဆောင်ထုတ်ချောက် ကူးမြောက်စေတော်မူပြီ။ ဤ
မှန်သော သစ္စာစကားကြောင့် အကျွန်ုပ်အား အောင်ခြင်းမင်္ဂလာ ဖြစ်
ပါစေ။

၈။ ပဉ္စတာလီသဝဿာနိ၊
ဌတှာ လောကံ သဒေဝကံ။
ပိဝယိတှာ ဓမ္မရသံ၊
နိဗ္ဗုတော သော သဿာဝကော။
ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန၊
ဟောတု မေ ဇယမင်္ဂလဂ္ဂံ။

ဆိုခဲ့ပြီးသော ကျေးဇူးဂုဏ်အပေါင်းနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော မြတ်စွာ
ဘုရားသည် လေးဆယ့်ငါးဝါပတ်လုံး ဘုရားအဖြစ်၌ တည်တော်မူ၍ နတ်နှင့်
တကွသော လူအပေါင်းကို တရားတည်းဟူသော အမြိုက်အရသာကို
သောက်စေတော်မူပြီး၍ တပည့်သား သံဃာတော်အပေါင်းနှင့် အတူ
ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုတော်မူလေပြီ။ ဤမှန်သော သစ္စာစကားကြောင့်
အကျွန်ုပ်အားအောင်ခြင်းမင်္ဂလာ ဖြစ်ပါစေ။

အတွင်းအောင်ခြင်းရှစ်ပါး ပါဠိနှင့်မြန်မာပြန် ပြီး၏။

အတွင်းအောင်ခြင်းရှစ်ပါး ကဗျာ

၁။ အဝိဇ္ဇာ ဥတွင်း၊ သက်ဆင်းရောက်နေ၊
တဏှာတံလျှပ်၊ ကိန်းဝပ် ဝေနေ။
ဒေသနာဉာဏ်မြတ်၊ ဟောလတ်ချွတ်ချွေ၊
ကယ်တင်ငြား၊ ဘုရားမြတ်စီန္ဒေ။
မှန်စကား၊ တို့များအောင်ပါစေ။

၂။ မောဟမှောင်ကြီး၊ ပိတ်ဆီးကာနေ၊
ပညာမျက်စိ၊ ကန်းဘိသူတွေ။
မျက်စိကိုဖွင့်၊ ဉာဏ်ဖြင့်မြင်စေ၊
ကယ်တင်ငြား၊ ဘုရားမြတ်စီန္ဒေ။
မှန်စကား၊ တို့များအောင်ပါစေ။

၃။ ရာဂ စသား၊ မီးများလောင်နေ၊
ပူလောင်ကိုယ်ရှိ၊ များဘိဝေနေ။
မဂ္ဂင်ရေအေး၊ တိုက်ကျွေးငြိမ်းစေ၊
ကယ်တင်ငြား၊ ဘုရားမြတ်စီန္ဒေ။
မှန်စကား၊ တို့များအောင်ပါစေ။

၄။ ပင်လယ်ရေလှိုင်း၊ နက်ရှိုင်းယူနေ၊
သံသရာဩဃ၊ မျောကြသူတွေ။
ငှက်လှေထက်၊ တင်လျက်ဆောင်ပေ၊
ကယ်တင်ငြား၊ ဘုရားမြတ်စီန္ဒေ။
မှန်စကား၊ တို့များအောင်ပါစေ။

၅။ ဇာတိအစ၊ ဒုက္ခထွေထွေ၊
နှိပ်စက်ခံရ၊ များလှပေနေ။
သုံးပါးယာဉ်ထက်၊ တင်လျက်ဆောင်ပေ၊

ကယ်တင်ငြား၊ ဘုရားမြတ်စီန္တေ။
မှန်စကား၊ တို့များအောင်ပါစေ။

၆။ ကဋ္ဌမုခ၊ စသည်လေးထွေ၊
မြွေဆိုးကိုက်ကြ၊ ခံရသူတွေ။
ဒေသနာဆေး၊ တိုက်ကျွေးကာလေ၊
ကယ်တင်ငြား၊ ဘုရားမြတ်စီန္တေ။
မှန်စကား၊ တို့များအောင်ပါစေ။

၇။ ကိလေသာမျိုး၊ လူဆိုးရှုပ်ပွေ၊
သံသရာလမ်း၊ ဘေးဘျမ်းထူနေ။
နိဗ္ဗာန်စခန်း၊ လွတ်လမ်းရှာဖွေ၊
ကယ်တင်ငြား၊ ဘုရားမြတ်စီန္တေ။
မှန်စကား၊ တို့များအောင်ပါစေ။

၈။ ဝါလေးဆယ့်ငါး၊ ဘုရားစီန္တေ၊
နတ်နှင့်လူများ၊ တရားဟောချေ။
အမြိုက်ဓမ္မ၊ သောက်ကြပြီးစေ၊
နိဗ္ဗာန်နန်း၊ စံမြန်းအတူပေ။
မှန်စကား၊ တို့များအောင်ပါစေ။

ရတနာရွှေချိုင့် သိမြတ်ဖွယ်

ဆယ်စောင်တို့၌ စတုတ္ထမြောက် သင်ကြားရသောစာမှာ ရတနာရွှေချိုင့်ဖြစ်သည်။ ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာ ရတနာသုံးပါးကို ရွှေချိုင့်သဖွယ် အကာအကွယ်ပြု၍ ထားသောကြောင့် ရတနာရွှေချိုင့်ဟု ခေါ်သည်။ အကာအကွယ်ပြုစီမံထားပုံမှာ—

ဘုရားရတနာကို ဦးခေါင်းအရပ်၌၊
တရားရတနာကို မျက်စိအရပ်၌၊
သံဃာရတနာကို ရင်ဘတ်၊ နှလုံးသား၊ ယာဝဲ၊ နောက်၊ နား၊
ကျောက်ကုန်း၊ နဖူး၊ မြတ်သောအင်္ဂါတို့၌—

အသီးအသီးစိတ်ဖြင့် ပင့်ဆောင်ထားပြီး ဘေးမသိ ရန်မခစေရန် ရွှေချိုင့်သဖွယ် အကာအကွယ် ပြုလုပ်ထားလေသည်။ ဤမျှမက ပရိတ်တော် ၁၁-သုတ်ကိုလည်း ရွှေ့နောက်ဝဲယာ အထက်ပါမကျန် အကာအကွယ် ပြုထားပြန်သေးသည်။

ဤသို့ “ရတနာသုံးပါးတည်းဟူသော ရွှေချိုင့်အလွင်း၌ နေခွင့်ရသော အကျွန်ုပ်အဖို့ ရတနာသုံးပါး၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကြောင့် အတွင်းအပ ဘေးရန်များ ပျောက်ကင်းရပါလို၏။ ပျောက်ကင်းပါစေ။ သူတော် ကောင်းများ၏ အစောင့်အရှောက်ကို ခံရပါလို၏။ ခံရပါစေ။ ကိလေသာ ရန်ကို ပယ်သတ်နိုင်ရပါလို၏။ ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ ချမ်းသာရပါလို၏”ဟု ဆုတောင်းပတ္တနာပြုပုံကို ဖော်ပြထား၍ ရတနာရွှေချိုင့်ပါ စာများကို နှစ်သက်သူများကြသည်။

အင်းဝခေတ်

ဤရတနာရွှေချိုင့်နှင့် အလားတူ ရတနာရွှေထီးဟူသော စာမူတပုဒ်လည်း ရှိသေးသည်။ ဆယ်စောင်တို့ စာရင်းဝင်မဟုတ်၍ လူသုံးမများသောကြောင့် သိသူနည်းလှသည်။ ရတနာရွှေချိုင့်ပါ ဂါထာများကို

အင်းဝခေတ်၌ တွင်ကျယ်စွာ သင်ကြားပို့ချမှု ပြုနေပြီ ဖြစ်ကြောင်း ရှင်မဟာသီလဝံသနှင့် ရှင်မဟာရဋ္ဌသာရတို့၏ စုတင်ဖွဲ့ ရတုစာများကို ဖတ်ကြည့်သောအားဖြင့် သိနိုင်ပါသည်။ ရှင်မဟာရဋ္ဌသာရ၏ ရတုမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်-

မယှဉ်သဘာ၊ စိတ်ကိုခါ၍၊ တောမှာသေခွေ၊ နေသည်ပြီပြီ၊
မှိုင်းရီချုပ်တက်၊ ညနံနက်လည်း၊ တံမြက်လည်းခတ်၊ စကြံဝတ်နှင့်၊
ဖြည့်မှတ်ပင်ပန်း၊ ကိုယ်ကျန်းလက်သာ၊ ရှိစေပါဟု၊ သန့်စွာ
သုတ်သင်၊ စေတီပြင်၌၊ ညောင်ပင်ညွတ်ညောင်း၊ ညောင်ရေ
လောင်းလျက်၊ ရှိပြောင်းညွတ်သင်၊ ကျောင်းသို့ဝင်မှ၊ သန့်စင်
ထက်မြက်၊ ဓမ္မစက်နှင့်၊ အနုမတဂ္ဂ၊ လက္ခဏသုတ်၊ ရွှေနှုတ်ဟောချီ၊
သတိပဋ္ဌာန်၊ စောင့်ရန်မကွာ၊ ရတနာရွှေချိုင့်၊ တံတိုင်းအတု၊
စောင့်ရန်ပြုလျက်။

ရတနာရွှေချိုင့်ရေးသူ၏အမည်ကို မသိရ၊ ရွတ်ဖတ်သူ သင်ကြားသူတို့ သဒ္ဒါကြည်ညိုစိတ်ဖြင့်စေရန်၊ အလွယ်တကူ သိနိုင်စေရန် မူရင်းပါဠိ ဂါထာ၏ အောက်၌ မြန်မာသက်သက်ပြန်ဆိုဖော်ပြပေးလိုက်ပါသည်။

၄-ရတနာရွှေချိုင့်မဂ္ဂိန္ဒြိယ ဖြန့်မာဖြန့်

၁။ ဇယာသန္တာဂတာ ဗုဒ္ဓါ၊
ဇိတွာ မာရံ သဝါဟနံ။
စတုသစ္စမတရသံ၊
ယေ ပိဝိံ သု နရာသဘာ။

အောင်ခြင်း၏ အနီး (အပရာဇိတပလ္လင်)သို့ ရောက်တော်မူကုန်သော လူ့နတ်၊ဗြဟ္မာသတ္တဝါတို့ထက်လည်း မြတ်တော်မူကုန်သော ဘုရားရှင်တို့သည် စစ်သည်နှင့်တကွ မာရ်နတ်သားကို အောင်တော်မူပြီး၍ သစ္စာလေးဖြာ မြှိုက်ရသာကို (တပည့်သား သာဝကတို့အား) သောက်စေတော်မူကုန်ပြီ။

မှတ်ချက်။ ။ “ဇယာ သနာ ဂတာ”ဟု ရှိခဲ့သော် “အောင်နေရာခွင် အပရာဇိတပလ္လင်သို့ ရောက်တော်မူကုန်သော”ဟု မြန်မာပြန်ဆိုပါလေ။

၂။ တဏှက်ရာဒယော ဗုဒ္ဓါ၊
အဋ္ဌဝိသတိ နာယကာ။
သဗ္ဗေ ပတိဋ္ဌိတာ မယှံ၊
မတ္ထကေ တေ မုနိဿရာ။

လူ့နတ်၊ဗြဟ္မာ သတ္တဝါအပေါင်းတို့၏ ခရီးလမ်းညွှန်သဖွယ် ဖြစ်တော်မူကုန်သော၊ ရသေ့၊ ရဟန်းအပေါင်းတို့ကို အစိုးရတော်မူကုန်သော တဏှက်ရာ အစရှိသော နှစ်ကျိပ်ရှစ်ဆူသော ဘုရားရှင်တို့သည် အကျွန်ုပ်၏ ဦးခေါင်းထက်၌ တည်တော်မူကုန်ပြီ (တည်တော်မူကြပါစေ)။

၃။ သီသေ ပတိဋ္ဌိတော နောသိ၊
ဗုဒ္ဓေါ ဓမ္မော ဒွိလောစနေ။
သံဃော ပတိဋ္ဌိတော မယံ၊
ဥရေ သဗ္ဗဂုဏာကရော။

ဂုဏ်တော် ကျေးဇူးတော်အပေါင်းတို့၏ တည်ရာဖြစ်တော်မူသော အကျွန်ုပ်တို့၏ ကိုးကွယ်ရာ ဂေါတမ မြတ်စွာဘုရားသည် အကျွန်ုပ်၏ ဦးခေါင်း၌ သီတင်းသုံး တည်နေတော်မူပြီ (တည်နေတော်မူပါစေ)၊ ကိုးပါးသော လောကုတ္တရာ တရားတော်သည် အကျွန်ုပ်၏ မျက်စိ နှစ်ဘက်၌ တည်နေတော်မူပြီ (တည်နေပါစေ)၊ ရှစ်ယောက်သော အရိယာသံဃာတော်သည် အကျွန်ုပ်၏ရင်၌ တည်နေတော်မူပြီ (တည်နေပါစေ)။

၄။ ဟဒယေ မေ အနုရုဒ္ဓေါ၊
သာရိပုတ္တော စ ဒက္ခိဏေ။
ကောဏ္ဍညော ပစ္စာဘာဂသ္မိံ၊
မောဂ္ဂလ္လာနော စ ဝါမကေ။

အရှင်အနုရုဒ္ဓါသည် အကျွန်ုပ်၏ နှလုံးသား၌ တည်တော်မူပြီ (တည်တော်မူပါစေ)၊ အရှင်သာရိပုတ္တရာသည် အကျွန်ုပ်၏ လက်ယာဘက်၌ တည်တော်မူပြီ (တည်တော်မူပါစေ)၊ အရှင်ကောဏ္ဍညသည် အကျွန်ုပ်၏ နောက်အဖို့၌ တည်တော်မူပြီ (တည်တော်မူပါစေ)၊ အရှင်မောဂ္ဂလ္လာန်သည် အကျွန်ုပ်၏ လက်ဝဲဘက်၌ တည်တော်မူပြီ (တည်တော်မူပါစေ)။

၅။ ဒက္ခိဏေ သဝနေ မယံ၊
အာသုံ အာနန္ဒရာဟုလ၊
ကဿပေါ စ မဟာနာမော၊
ဥဘောသုံ ဝါမသောတကေ။

အရှင်အာနန္ဒာနှင့် အရှင်ရာဟုလာတို့သည် အကျွန်ုပ်၏ လက်ယာ
နား၌ တည်တော်မူကုန်ပြီ (တည်တော်မူကြပါစေ)၊ မဟာကဿပနှင့်
မဟာနာမ် အရှင်နှစ်ပါးတို့သည် အကျွန်ုပ်၏ လက်ဝဲနား၌ တည်တော်မူ
ကုန်ပြီ (တည်တော်မူကြပါစေ)။

၆။ ကေသန္တေ ပိဋိဘာဂသ္မိံ၊
သုရိယောဝ ပဘကံရော။
နိဿိန္နော သိရိသမ္ပန္နော၊
သောဘိတော မုနိပုဂံဝေါ။

နေမင်းကဲ့သို့ အရောင်ကို ပြုတတ်သော ဘုန်းကျက်သရေနှင့် ပြည့်စုံ
တော်မူသော ရဟန်းမြတ် ဖြစ်တော်မူသော သောဘိတအရှင်သည်
အကျွန်ုပ်၏ ဆံပင်အဆုံး ကျောက်ကုန်း အဖို့၌ တည်တော်မူပြီ
(တည်တော်မူပါစေ)။

၇။ ကုမာရကဿပေါ နာမ၊
မဟေသီ စိတြဝါစကော။
သော မယံ ဝဒနေ နိစ္စံ၊
ပတိဌာသိ ဂုဏာကရော။

သီလက္ခန္ဓစသည့်ကျေးဇူး ဂုဏ်အထူးကို ရှင်မြူးဝမ်းသာ ရွာတော်မူ
လေ့ရှိသော၊ ဆန်းကြယ်သော တရားစကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော၊
ကျေးဇူးတော်အပေါင်း၏တည်ရာဖြစ်တော်မူသော ကုမာရကဿပမထေရ်
သည် အကျွန်ုပ်၏ နှုတ်ခမ်း၌ တည်တော်မူပြီ (တည်တော်မူပါစေ)။

၈။ ပုဏ္ဏော အင်္ဂုလိမာလော စ၊
ဥပါလိ နန္ဒ သိဝလိ။
ဣမေ ပဉ္စ မဟာထေရာ၊
နလာဠေ တိလကာ ဝိယ။

အရှင်ပုဏ္ဏ၊ အရှင်အင်္ဂုလိမာလ၊ အရှင်ဥပါလိ၊ အရှင်နန္ဒ၊ အရှင်သီဝလိ
ဤမထေရ် ငါးပါးတို့သည်အကျွန်ုပ်၏ နဖူးပြင်၌ မှန်ကွက်သို့ တည်တော်
မူကုန်ပြီ (တည်တော်မူပါစေ)။

၉။ တေဟိ သေသာ မဟာထေရာ၊
ဇိတဝန္တာ ဇိနောရသာ။
ဇလန္တာ သီလရတဇေန၊
အဂ္ဂမင်္ဂေသု သဏ္ဌိတာ။

ထိုဆိုအပ်ပြီးသော မထေရ် ၁၅-ပါးမှ ကြွင်းကုန်သော ကိလေသာ
ရန်ကို အောင်ကုန်ပြီး၍ သီလတန်ခိုးအားဖြင့် ထွန်းတောက်ပကုန်သော
ဘုရားသားတော် မထေရ်ကျော်တို့သည် အကျွန်ုပ်၏ မြတ်သောအင်္ဂါတို့၌
တည်တော်မူကုန်ပြီ(တည်တော်မူကြပါစေ)။

၁၀။ ရတနံ ပုရတော အာသိ၊
ဒက္ခိဏေ မေတ္တသုတ္တကံ။
ဇေဂ္ဂံ ပစ္ဆိတော အာသိ၊
ဝါမေ အင်္ဂုလိမာလကံ။

၁၁။ ခန္ဓ မောရ ပရိတ္တဉ္စ၊
အာဠာနာဠိယသုတ္တကံ။
အာကာသေ ဆဒ္ဒနံ အာသိ၊
သေသာ ပါကာရသဏ္ဌိတာ။

- ၁။ ရတနသုတ် ပရိတ်တော်သည် အကျွန်ုပ်၏ ရှေ့မှ တည်တော်မူပြီ၊
၂။ မေတ္တသုတ် ပရိတ်တော်သည် အကျွန်ုပ်၏ လက်ယာ၌ တည်တော်
မူပြီ၊
၃။ ဇေဂ္ဂသုတ် ပရိတ်တော်သည်အကျွန်ုပ်၏နောက်မှ တည်တော်မူပြီ၊
၄။ အင်္ဂုလိမာလသုတ် ပရိတ်တော်သည် အကျွန်ုပ်၏ လက်ဝဲ၌
တည်တော်မူပြီ၊

- ၅။ ခန္ဓသုတ်၊ မောရသုတ်၊ အာဠာနာဠိယသုတ် ပရိတ်သုံးစောင်သည်
အကျွန်ုပ်၏ အထက်ကောင်းကင်၌ ယိုးသဖွယ် တည်တော်မူပြီ။
- ၆။ ကြွင်းကုန်သော မင်္ဂလသုတ်၊ ဝဋ္ဋသုတ်၊ ပောဇ္ဈင်္ဂသုတ်၊ ပုဗ္ဗဏှသုတ်
ပရိတ်လေးစောင်တို့သည် တံတိုင်းသဖွယ် တည်နေတော်မူပြီ။
(တည်နေတော်မူကြပါစေ)။

- ၁၂။ ဇိနာန် ဗလသံယုတ္တံ၊
ဓမ္မပါကာရလင်္ကဟေ။
ဝသတော မေ အင်္ဂိစ္ဆေန၊
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓပဉ္စရေ။
- ၁၃။ ဝါတပိတ္တာဒိသဉ္စာတာ၊
ဗာဟိရဇ္ဈတ္တုပဒ္ဒဝါ။
အသေသာ ဝိနာသံ ယန္တု၊
အနန္တဂုဏတေဇသာ။

ငါးပါးမာရ်အောင် မြတ်ဘုန်းခေါင်တို့၏ အားတော်ဆယ်ပါးနှင့်
ယှဉ်သော တရားတည်းဟူသော မြို့တံတိုင်းဖြင့် တန်ဆာဆင်ကာရံ
တားသော မြိတ်စွာဘုရားတည်းဟူသော ရွှေချိုင့်၌ မြို့မပြင်နေရသော
အကျွန်ုပ်အား လေ သည်းခြေစသည်တို့ကြောင့်ဖြစ်ကုန်သော အပြင်ရန်
အတွင်းရန်တို့သည် မြတ်စွာဘုရား၏ ဂုဏ်တော်အနန္တ၊ တန်ခိုးတော်
အနုရုဇ္ဈာန်နှင့် အကြွင်းအကျန်မရှိ ပျောက်ပျက်ခြင်းသို့ ရောက်ပါစေ။

- ၁၄။ ဇိနပဉ္စရမဇ္ဈမိ၊
ဝိဟရန္တံ မဟိတလေ။
သဒါ ပါလေန္တု မံ သဗ္ဗေ၊
တေ မဟာပုရိသာ သဘာ။

မြတ်စွာဘုရား တည်းဟူသော ရွှေချိုင့်အလယ်၌ နေရသော
အကျွန်ုပ်ကို ခြေအပြင်၌ ကြီးမြတ်ကုန်သော ယောက်ျားမြက်အားလုံး
တို့က အပါအပ်သိမ်း စောင့်ရှောက်ကြပါစေ။

၁၅။ ဣစ္စေဝ မေကန္တ ကတော၊
သုရက္ခော ဇိနာနုဘာဝေ။
ဟတာရိသံဃော သံဃဿ၊
တေဇေန ဂုဏာကရဿ။

ဆိုခဲ့ပြီးသော နည်းဖြင့် ငါသည် ကောင်းသော အစောင့်အရှောက်ကို
ပြုအပ်ပြီ။

- (၁) မြတ်စွာဘုရား၏ တန်ခိုးဟေဇော် အာနုဘော်ကြောင့် ဘေးရန်
အပေါင်းကို ပယ်သတ်နိုင်ရပါလိ၏။
- (၂) သီလ၊ သမာဓိ-စသော ဂုဏ်ကျေးဇူးအပေါင်းတို့၏ တည်ရာ
ဖြစ်သော ပရမတ္ထသံဃာတော်၏ တန်ခိုးကြောင့် ကိုယ်စိတ်
နှစ်ဖြာ ချမ်းသာရပါလိ၏။

မှတ်ချက်။ ။ဆယ်စောင်တွဲစာအုပ်များ၌ “ဟရိတသံဃော၊ မာရိတ
သံဃော၊ ဟတာရိသံဃော” ဟူ၍ ပါဠိအမျိုးမျိုးရှိနေသည်။
သဒ္ဒါအနက် အသင့်လျော်ဆုံးဖြစ်သည့် ဟတာရိသံဃော
ပုဒ်ကို ဤစာအုပ်၌ ထည့်သွင်းဖော်ပြပါသည်။

ရတနာရွှေချိုင့်ပါဠိနှင့် မြန်မာပြန် ပြီး၏။

ရတနာရွှေချို နှင့် သံပေါက်ကဗျာများ

- ၁။ မာရ်နတ်အောင်မြင်၊ ဘုရားရှင်၏၊ လေးအင်သစ္စာ၊ မြို့က်ရသာ
ကို၊ မှန်စွာသောက်ပြီး၊ အောင်ခရီး၌၊ ငါလည်းအားကျ၊
မြော်တောင့်တ၍၊ ဗုဒ္ဓရတနာ၊ ရွှေချိုင့်သာဝယ်၊ ရန်ကွာအေးပါ
အောင်ပဲ့ရ၊ ဒုက္ခဘုံမှ ဝေးပါစေ။
- ၂။ အဋ္ဌဝီသ၊ မြတ်ဗုဒ္ဓ၊ ထိပ်မှတည်နေ ကာပါစေ။
- ၃။ ဘုရားဗုဒ္ဓ၊ ဂေါတမ၊ ခေါင်းမှတည်နေ ကာပါစေ။
- ၄။ လောကုတ်ကိုးပါး၊ မြတ်တရား၊ နှစ်ပါးမျက်စိ ကာပါစေ။
- ၅။ ရှစ်ပါးအရိယာ၊ မြတ်သံဃာ၊ ရင်မှတည်နေ ကာပါစေ။
- ၆။ အနုရုဒ္ဓါ၊ နှလုံးမှာ၊ သေချာတည်နေ ကာပါစေ။
- ၇။ သာရိပုတ္တရာ၊ ညာလက်ယာ၊ သေချာတည်နေ ကာပါစေ။
- ၈။ ထေရ်ကောဏ္ဍည၊ နောက်ဘက်မှ၊ မုချတည်နေ ကာပါစေ။
- ၉။ မောဂ္ဂလ္လာန်က၊ လက်ဝဲမှ၊ မုချတည်နေ ကာပါစေ။
- ၁၀။ အာနန္ဒညီဘွား၊ ရာဟုသား၊ လက်ယာနားနေ ကာပါစေ။
- ၁၁။ မဟာနာမ၊ ကဿပ၊ လက်ဝဲနားမှ ကာပါစေ။
- ၁၂။ သောဘိတဘုန်း၊ ဆံအဆုံး၊ ကျောက်ကုန်းတည်နေ ကာပါစေ။
- ၁၃။ ထေရ်ကုမာရ၊ ကဿပ၊ နှုတ်မှတည်နေ ကာပါစေ။
- ၁၄။ အင်္ဂုလိမာလ၊ ပုဏ္ဏ၊ သီဝလိ၊ ဥပါလိ၊ နန္ဒ၊ ငါးဝထေရ်ရှင်၊ နဖူးပြင်၊
မှန်ကူသွင်သို့ ကာပါစေ။
- ၁၅။ ကြွင်းသောသံဃာ၊ မြတ်အင်္ဂါ၊ သေချာတည်နေ ကာပါစေ။
- ၁၆။ သုတ်ရတနာ၊ ပရိတ္တ၊ ရွှေမှတည်နေ ကာပါစေ။
- ၁၇။ သုတ်တော်မေတ္တာ၊ ပရိတ္တ၊ ယာမှတည်နေ ကာပါစေ။

- ၁၈။ သုတ်ဓဇဂ္ဂ၊ ပရိတ္တ၊ နောက်မှတည်နေ ကာပါစေ။
- ၁၉။ အင်္ဂုလိမာလ၊ ပရိတ္တ၊ ဝဲမှတည်နေ ကာပါစေ။
- ၂၀။ ခန့်၊ မော၊ အာဠာ၊ သုတ်သုံးဖြာ၊ ခေါင်းမှတည်နေ ကာပါစေ။
- ၂၁။ မင်္ဂလ၊ ဝဇ္ဇ၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂနှင့်၊ ပုဗ္ဗဏှပါ၊ သုတ်လေးဖြာ၊ ရံကာထံတိုင်း ကာပါစေ။
- ၂၂။ ဘုရားရတနာ၊ ရွှေချိုင့်သာတွင်၊ ငြိငြင်မရှိ၊ နေဘိဠိအား၊ နှစ်ပါးဘေးရန်၊ တွင်းပြင်ဒဏ်၊ အမှန်ကင်းပါစေ။
- ၂၃။ ဘုရားရတနာ၊ ရွှေချိုင့်သာတွင်၊ ငြိငြင်မရှိ၊ နေဘိဠိအား၊ ကြီးမားမြေပြင်၊ မြတ်လူရှင်၊ အစဉ်စောင့်ရှောက် ကြပါစေ။
- ၂၄။ ဘုရားတန်ခိုးတော်၊ အာနုဘော်၊ မတော်ရန်ပေါင်း ကင်းပါစေ။
- ၂၅။ သံဃာတန်ခိုးတော်၊ အာနုဘော်၊ ရှင်ပျော်ကိုယ်စိတ် ရှိပါစေ။

နမက္ကာရ သိပ္ပံနိဗ္ဗာန်

ဆယ်စောင်တွဲ၌ ပဉ္စမမြောက် သင်ကြားရသောစာမှာ နမက္ကာရ ဖြစ်သည်။ ကြည်ညိုဖွယ်ရာ ကောင်းသော မြတ်စွာဘုရား၏ ရူပကာယ၊ ဓမ္မကာယနှင့် စရိယဂုဏ်တော်များအကြောင်းကို ဂါထာဖွဲ့၍ ရေးစီထားသော ဗုဒ္ဓဝန္တနာကို နမက္ကာရ-ဟု ခေါ်သည်။ ဘုရားရှိခိုးစာ-ဟု အလွယ်တကူမှတ်သားနိုင်သည်။

ဤနမက္ကာရ ဘုရားရှိခိုးဂါထာများကို ရှင်မဟာဗုဒ္ဓဇောသ ရေးသား ရွတ်ဖတ်ပူဇော်ကြောင်း ဆရာစဉ်ဆက် ပြောဆိုသည်ကို သုတစကားကြားရဖူးသည်။ ရှင်မဟာဗုဒ္ဓဇောသသည် ဘုရားဟော ပိဋကတ်သုံးပုံ၏ အဖွင့်ဖြစ်သော ရှေးအဋ္ဌကထာဟောင်းများကို ကြည့်ရှုခွင့်ပြုရန် သီဟိုဠ်ဆရာတော်များအား တောင်းပန်ရာ အထင်သေးပြီး ပိဋကတ်တိုက်ကိုပင် ဝင်ခွင့်မပေးဘဲ နေသည်ဆို၏။ ထိုအခါ ရှင်မဟာဗုဒ္ဓဇောသက ပိဋကတ်တိုက်အဝတွင် ထိုင်၍ ဤနမက္ကာရဘုရားရှိခိုးဂါထာများကို ရွတ်ဖတ်ပူဇော်ရာ “တဟိံ တဟိံ” ဂါထာအရောက်တွင် ခတ်ထားသော သော့ခလောက်မှာ အလိုလိုပွင့်လာသော ဟူ၏။ ဤဖြစ်ရပ်ထူးကို မြင်တွေ့ရသောအခါမှ သီဟိုဠ် ဆရာတော်များက ရှင်မဟာဗုဒ္ဓဇောသ၏ သဒ္ဓါတရားကို အံ့ဩချီးကျူးပြီး သာဓုခေါ်ကာ သဘောကျသလို ကူးယူခွင့်ပြုကြလေ၏။ ဤကား သုတစကားတည်း။

သီဟိုဠ်ရေး ဂါထာပဟုတ်

နမက္ကာရ ဂါထာများကို သီဟိုဠ် ဆရာတော်များ ရေးသားကြောင်းလည်း ပြောကြသေးသည်။ ဆဋ္ဌသင်္ဂါယနာ ပထမဦးစီးနာယက အဘိဓမ္မမဟာရဋ္ဌဂူရု ဘဒ္ဒန္တ ရေဝတမထရိက ဓူဠဂန္ထဝံသကျမ်းကို ကိုးကား၍ သီဟိုဠ်ဆရာတော်များ ရေးသားသော ဂါထာများ မဟုတ်ကြောင်း နမက္ကာရဋီကာ နိဂါန်းတွင် ရှင်းပြထားသည်။ ဓူဠဂန္ထဝံသကျမ်းသည် သီဟိုဠ်ဖြစ် ကျမ်းတဆူဖြစ်ပြီး ထိုကျမ်းတွင် -

- အနန္တဗုဒ္ဓဝန္ဓနာ ဂါထာ ဘုရားရှိခိုး၊
- အနာဂတဗုဒ္ဓဝန္ဓနာ ဂါထာ ဘုရားရှိခိုး၊
- အဋ္ဌဝိသတိ ဗုဒ္ဓဝန္ဓနာ ဂါထာ ဘုရားရှိခိုး၊
- အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန်ဗုဒ္ဓဝန္ဓနာ ဂါထာ ဘုရားရှိခိုး၊
- အသီတိ မဟာသဘာဝဗုဒ္ဓဝန္ဓနာ ဂါထာ ဘုရားရှိခိုး-

စသော အမည်များကို ဖော်ပြထားသော်လည်း ဤ နမက္ကာရဘုရားရှိခိုး အမည်ကိုမူ ဖော်ပြထားသည်ကို မတွေ့ရ၊ အကယ်၍ သီဟိုဠ် ဆရာတော် များ ရေးသားပြုစုခဲ့ပါလျှင် ဤမျှထင်ရှား၍ အသုံးများသော နမက္ကာရ ဘုရားရှိခိုးကို စုဋ္ဌဂန္ထဝံသ ကျမ်းပြုဆရာက မဖော်ပြဘဲ နေလိမ့်မည်မဟုတ်။

ထို့ကြောင့် ဤ နမက္ကာရဂါထာများကို သီဟိုဠ် ဆရာတော်များ ရေးသားသည်ဟု မဆိုနိုင်ပါ။ မြန်မာနိုင်ငံသား ပိဋကတ္တယဝိဒ္ဓ ကျမ်းဂန် တတ် ရှေး ဆရာတော်များ ရှိခိုးရေးသားသော ဂါထာသမူဟ အဖြစ် ယူဆမှသာ သင့်လျော်မည်ဖြစ်ကြောင်း နမက္ကာရဋီကာ နိဒါန်းတွင် ညောင်ရမ်းဆရာတော်ဘုရားကြီးက-

တသ္မာ စ အယံ နမက္ကာရပါဌော မရမ္မရဋ္ဌေ ဝသန္တေဟိ
 ပိဋကတ္တယဝိဒ္ဓဟိ ပဏ္ဍိတာစရိယေဟိ ဝန္တိတဂါထာသမူဟောတိ
 ဂဟိတေ ယုတ္တံ ဝိယ ဒိဿတိ-

ဟု မှတ်ချက်ချထားပါသည်။

ဆန်းလည်းညီ၊ အလင်္ကာလည်းပီ၊ ဂုဏ်လည်းမြောက်

ဆန်းဂိုဏ်းနှင့်အညီ ရေးဖွဲ့ထားသောကြောင့် နမက္ကာရ ဂါထာများ သည် အလွန်ရှုတ်ဆို၍ ကောင်းလှသည်၊ သဒ္ဒါရော အနက်ပါ အလင်္ကာ ဂုဏ်မြောက်အောင် ဖွဲ့ဆိုထားသောကြောင့် နှစ်သိမ့်မှုလည်း တိုးပွားရပါ သည်၊ ပါဠိကဗျာများမှာ အသံနိမ့်မြင့် ငြိမ်ငြိမ်ငြောင်းငြောင်း ရှိလှသည်၊ ဖုတ်မထင် ပီပြင်ညီညာ သာသာယာယာရှိလှသည်၊ အမည်တူ အစုံဖွဲ့

ပါဠိယမကများကို ဆန်းအလင်္ကာနှင့်အညီ ဖွဲ့စီထားသောကြောင့် ရှုတ်ဆို ဖတ်ကြားရသည်မှာ သာယာနာပျော်ဖွယ်ရှိလှသည်။ ၈ လုံးဖွဲ့မှစ၍ ၂၁-လုံးဖွဲ့အထိ တစ်ဆင့်ထက်တစ်ဆင့် တစ်လုံးစီ တစ်လုံးစီ တိုးကာ တိုးကာ ဖွဲ့နွဲ့ထားသောကြောင့် ပါဠိဂီတ စီကုံးလိုသူတို့အဖို့ နည်းယူစရာ ကောင်း လှသည်။

ဩဇဂုဏ်မြောက်

နမက္ကာရတွင် ဂီတ ပုဒ်ရေ ၃၃-ပုဒ်ပါရှိရာ ဘုရားရှိခိုးဂီတ ၂၅၊ တိုက်တွန်းဂီတ ၁၊ ဆုတောင်းဂီတ ၂-အကျိုးပြုဂီတ ၅-ပုဒ် အသီးသီး ရေးဖွဲ့ထားသည်ကို တွေ့ရသည်။ ဘုရားရှိခိုး ၂၅-ဂီတအနက်—

- နမေ ကြိယာဖြင့် ၃-ကြိမ်၊
- အဘိနမေ ကြိယာဖြင့် ၁-ကြိမ်၊
- နမာမိ ကြိယာဖြင့် ၁၀-ကြိမ်၊
- ဝဇ္ဇေ ကြိယာဖြင့် ၄-ကြိမ်၊
- ဝန္ဒာမ ကြိယာဖြင့် ၂-ကြိမ်—

ရှိခိုးထားသည်ကို တွေ့ရသည်။

သုတ်မဟာဝါ မဟာပဓာနသုတ်နှင့် သုတ်ပါထေယျ လက္ခဏသုတ်တို့ တွင် ကျယ်ဝန်းစွာ ပြဆိုထားသော ဒုတ္တိ သ မဟာပုရိသလက္ခဏာများကို ဤ နမက္ကာရတွင် ဂီတ သုံးပုဒ်မျှဖြင့် ဩဇဂုဏ်မြောက်အောင် ဖွဲ့စီ ထားသည်မှာ အတုယူဖွယ် ကောင်းလှပါသည်။

နမက္ကာရ နိဿယများ

ရဟန်း၊ ရှင်၊ လူတို့အကျိုးများစေခြင်းငှာ ရှေးပညာရှိတို့က နမက္ကာရ- နိဿယများကို ရေးသားခဲ့ကြသည်။ တွေ့ရှိရသော နိဿယများမှာ—

၁။ ဆယ်စောင်တဲပါ ရှေးဆရာတော်များ၏ အရိုးခံ နိဿယ၊

၂။ စိန္တကျော်သူဦးဩ၏ လင်္ကာသွားဖြင့်ရေးထား သောအနက်ထူး၊

၃။ တံတေးဆရာတော် ဦးနာဂ၏ လင်္ကာသွားဖြင့် ရေးထားသော နိဿယ-စသည်တို့ဖြစ်သည်။

နမက္ကာရ ဋီကာနှင့် နိဿယ

နမက္ကာရအဖွင့်ဋီကာကျမ်းကို ဆဋ္ဌသင်္ဂါယနာဦးစီးနာယက ညောင်ရမ်း ဆရာတော်ကြီးက ရေးသားပြုစုခဲ့သည်။ သာသနာနှစ် ၂၄၈၉-ခု ကောဇာသက္ကရာဇ် ၁၃၀၇-ခုနှစ်တွင် ရေးသားပြီးစီးကြောင်း နိဂုံးပါ ဂါထာအရ သိရှိရသည်။ မှတ်သားဖွယ်ရာ အဓိပ္ပာယ်များ စုံလင်လှသည်။ ပါဠိရေးအဆင့်မြင့်သော်လည်း အသေးစိတ်ဖွင့်ပြထား၍ သာမန်ပါဠိ ထတ်သူများပင် ဖတ်၍ အရသာပေါ်နိုင်သည်။ မြန်မာရေးပါဠိဖြစ်သောကြောင့် သိဟိုဠ်ရေးပါဠိထက် မြန်မာ့ အသိဉာဏ်တွင် ပို၍ရှင်းလင်းသည်။ နမက္ကာရ ဋီကာနိဿယကို ညောင်ရမ်း ဆရာတော်၏ကပည့် ဘဒ္ဒန္တလက္ခဏ (အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ)က ရေးသားခဲ့သည်။

ရှေးကျသောနမက္ကာရ

နမက္ကာရဂါထာများကို မြန်မာနိုင်ငံသို့ သာသနာရောက်စ အချိန် လောက်ကပင် သင်ကြားသုံးစွဲမှုပြုခဲ့ကြသည်။ အစောဆုံး တွေ့ရသော အထောက်အထားမှာ ပုဂံခေတ် သက္ကရာဇ် ၅၅၈-ခုတွင် ရေးထိုးသော ဖွားစောရွာ ဓမ္မရာဇိက ဘုရားကျောက်စာတွင် နမက္ကာရ ဂါထာအချို့ ရေးထိုးထားသည်ကို တွေ့ရသည်။ ပုဂံခေတ်ထက် စောနိုင်စရာရှိပါသည်။

နမက္ကာရသင်ရခြင်းအကျိုး

နမက္ကာရ ဘုရားရှိခိုးဂါထာ ၁-ပုဒ်မျှကို သင်ကြားခြင်း၊ ရွတ်ဖတ်ခြင်း၊ ပွားများခြင်း ပြုခဲ့သော် တမလွန်အကျိုး ၇-ပါးနှင့် ပစ္စုပ္ပန်အကျိုး ၆-ပါး (အကျိုး ၁၃-ပါး) ရရှိနိုင်ကြောင်းကို (၂၉၊ ၃၀၊ ၃၁၊ ၃၂၊ ၃၃) နံပါတ်ပါ ဂါထာများအရ သိရှိနိုင်ပါသည်။ ဂါထာအားလုံးကို ဆောင်ခြင်းအတွက်

ရရှိသောအကျိုးကား ဆိုဖွယ်မရှိပြီ။ အကျိုး ၁၃-ပါးကို နမက္ကာရ မြန်မာ ပြန်ဟွင် ဖော်ပြထားပါသည်။

ရန်ကုန်မြို့ ကမ္ဘာအေး သာသနာရေးဦးစီးဌာန ယဉ်ကျေးမှုသင်တန်း တွင် နမက္ကာရ ဘာသာရပ်ကို သင်ကြားရာ၌ ကလေးများ အသိဉာဏ် မရှုပ်ထွေးစေရန် ပါဠိတစ်ကျော့၊ မြန်မာတစ်ကျော့ ရောထွေးသင်ကြား သောနည်းကို အသုံးမပြုဘဲ မြန်မာပြန်သက်သက်ကို သင်ကြားပေးရာ လွယ်ကူထိရောက်သည်ကို လက်တွေ့ကြုံခဲ့ရပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ လူငယ် လူရွယ်များ ခက်ခဲမှုမရှိစေရန်၊ အလွယ်တကူ သဘောပေါက်စေရန် နမက္ကာရ ပါဠိဂါထာ၏ အောက်တွင် ပါဠိမဖက် မြန်မာပြန် သက်သက်ကို ဖော်ပြပေးထားပါသည်။

၅-နိမက္ခာရပါဠိနှင့် မြန်မာမြန်

၁။ သုဂတံ သုဂတံ သေဌံ၊
ကုသလံ ကုသလံ ဇဟံ။
အမတံ အမတံ သန္တံ၊
အသမံ အသမံ ဒဒံ။

၂။ သရဏံ သရဏံ လောကံ၊
အရဏံ အရဏံ ကဓံ။
အဘယံ အဘယံ ဌာနံ၊
နာယကံ နာယကံ နမေ။

(မြတ်စွာဘုရားသည်)-

- * ကောင်းကောင်းကို ဆိုတော်မူတတ်၏။
 - * နိဗ္ဗာန်သို့ ကောင်းစွာ ကြံသွားဟောတော်မူတတ်၏။
 - * အထူးသဖြင့် ချီးမွမ်းအပ် မြတ်တော်မူ၏။
 - * ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်ကို စွန့်တော်မူပြီးဖြစ်၏။
 - * (သေခြင်းကင်းသော အမြိုက်အရသာနှင့် ပြည့်စုံသော ငြိမ်သက်သော အတုမရှိသော) အတုမဲ့ဖြစ်သော မဂ်၊ ဖိုလ်၊ နိဗ္ဗာန်ကို ပေးတော်မူတတ်၏။
 - * ကိုးကွယ်ရာ ဖြစ်တော်မူ၏။
 - * လောကကို သိတော်မူတတ်၏။
 - * ကိလေသာဖြူ ကင်းစင်တော်မူ၏။
 - * ကိလေသာဖြူ ကင်းခြင်းကို ပြုတော်မူတတ်၏။
 - * ဘေးမရှိရာ၊ ဘေးကင်းရာ နိဗ္ဗာန်အရပ်သို့ ပို့ဆောင်တော်မူတတ်၏။
 - * လူသုံးဦးတို့၏ အကြီးအမှူး ဖြစ်တော်မူ၏။
- (ထို့ကြောင့်) မြတ်စွာဘုရားကို အကျွန်ုပ် ရှိခိုးပါ၏။

၃။ နယနသုဘဂကာယင်္ဂံ၊
မရုရဝရသရောပေတံ။
အမိတဂုဏဂဏာဓာရံ၊
ဒသဗလမတုလံ ဝန္တေ။

(မြတ်စွာဘုရားသည်)-

- * ဖူးမြင်ရသူတို့၏ မျက်စိအမြင် တင့်တယ်သော ကိုယ်အင်္ဂါ ရှိတော်မူ၏။
- * သာယာချိုအေးသော အသံတော်မြတ်နှင့်လည်း ပြည့်စုံတော် မူ၏။
- * မနှိုင်းယှဉ်အပ်သော ကျေးဇူးတော်အပေါင်း၏ တည်ရာ ဖြစ်တော်မူ၏။
- * အားတော်ဆယ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူ၏။
- * သီလစသော ဂုဏ်တို့ကြောင့် တစ်စုံတစ်ယောက်သော သူနှင့် ဟူတော်မမူ၊

(ထို့ကြောင့်) မြတ်စွာဘုရားကို အကျွန်ုပ် ရှိခိုးပါ၏။

၄။ ယောဗုဒ္ဓေါဓိတိမာညဓာရကော၊
သံသာရေအနုဘောသိကာယိကံ။
ဒုက္ခံစေတသိကဉ္စလောကတော၊
တံဝန္တေနရဒေဝမဂ်လံ။

(မြတ်စွာဘုရားသည်)-

- * တည်ကြည်သော သမာဓိရှိတော်မူ၏။
- * အရဟတ္တဖိုလ်ကို ဆောင်တော်မူတတ်၏။
- * လူ၊ နတ်၊ ဗြဟ္မာတို့ အကျိုးငှာ သံသရာတစ်လျှောက်လုံး ကိုယ်ဆင်းရဲမှု၊ စိတ်ဆင်းရဲမှုကို အစဉ်အမြဲ ခံစားတော်မူ၏။
- * လူနတ်တို့အဖို့ မင်္ဂလာဖြစ်တော်မူ၏။

(ထို့ကြောင့်) မြတ်စွာဘုရားကို အကျွန်ုပ် ရှိခိုးပါ၏။

၅။ ဗာတ္ထိံ သတိလက္ခဏစိတြဒေဟံ၊
 ဒေဟဇ္ဇုတိနိဂ္ဂတပဇ္ဇလန္တိ။
 ပညာဓိတိသီလဂုဏောသဝိန္ဒိ၊
 ဝဇ္ဇေ မုနိမန္တိမဇာတိယုတ္တံ။

(မြတ်စွာဘုရားသည်)-

- * သုံးဆယ့်နှစ်ပါးသော ယောကျ်ားမြတ်တို့၏ လက္ခဏာတို့ဖြင့် ဆန်းကြယ်သော ခန္ဓာကိုယ်ရှိတော်မူ၏။
 - * ခန္ဓာကိုယ်မှ ထွက်သော အရောင်တို့ဖြင့် တပြောင်ပြောင် ထွန်းတောက်ပတော်မူ၏။
 - * ပညာဂုဏ်၊ သမာဓိဂုဏ်၊ သီလဂုဏ်အပေါင်းကို ရတော်မူ၏
 - * အဆုံးစွန်သော ဘဝနှင့် ယှဉ်တော်မူ၏။
- (ထို့ကြောင့်) မြတ်စွာဘုရားကို အကျွန်ုပ် ရှိခိုးပါ၏။

၆။ ပါတောဒယံ ဗာလဒိဝါကရံ၊
 မဇ္ဈေ ယတိနံ လလိတံ သိရိဟံ။
 ပုဏ္ဏိန္ဒြသင်္ကာသမုခံ အနေဇံ၊
 ဝန္တာမိ သဗ္ဗညုမဟံ မုနိန္ဒိ။

(မြတ်စွာဘုရားသည်)-

- * နံနက်အခါ၌ ထွက်ပေါ်လာသော တက်သစ်စ နေလှလင်ကဲ့သို့ ရဟန်းတို့၏ အလယ်၌ ကျက်သရေတို့ဖြင့် တင့်တယ်တော်မူ၏။
 - * လပြည့်ဝန်းနှင့်တူသော မျက်နှာတော်ရှိတော်မူ၏။
 - * တဏှာ ကင်းစင်တော်မူ၏။
 - * ဥယျဓိတရား ငါးပါးကို သိတော်မူ၏။
 - * ရဟန်းတို့ကို အစိုးရတော်မူ၏။
- (ထို့ကြောင့်) မြတ်စွာဘုရားကို အကျွန်ုပ် ရှိခိုးပါ၏။

၇။ ဥပေတပုညော ဝရဗောဓိမူလေ၊
 သသေနမာရံ သုဂတော ဇိနိတော။

အဗောဇ္ဈိ ဗောဓိံ အရုဏော ဒယမ္ပိ၊
နမာမိ တံ မာရဇိနံ အဘဂံ။

(မြတ်စွာဘုရားသည်)-

- * ဘုန်းကံနှင့် ပြည့်စုံတော်မူ၏။
 - * မြတ်သော ဗောဓိပင်၏အနီး၌ စစ်သည် ဗိုလ်ပါ နှင့် တကွ
မာရ်နတ်သားကို အောင်တော်မူပြီး၍ နေအရုဏ်တက်သော
အခါ၌ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို သိတော်မူပြီ။
 - * မာရ်ငါးပါးကို အောင်တော်မူလေပြီ။
 - * မာရ်စစ်သည်တို့က မဖျက်ဆီးနိုင်တော့ပြီ။
- (ထို့ကြောင့်) မြတ်စွာဘုရားကို အကျွန်ုပ် ရှိခိုးပါ၏။

၈။ ရာဂါဒိဆေဒါမလညာဏခဂ္ဂံ၊
သတီသမညာဖလကာဘိဂါဟံ။
သီလောဃလင်္ကာရဝိဘူသိတံ တံ၊
နမာမိ ဘိညာဝရ မိဒ္ဓုပေတံ။

(မြတ်စွာဘုရားသည်)-

- * ရာဂ-အစရှိသော ကိလေသာတို့ကို ဖြတ်တတ်သော အညစ်
အကြေးကင်းသော အရဟတ္တမဂ် ဉာဏ်သန်လျက် ရှိတော်မူ၏။
 - * သမ္မာသတိ-အမည်ရှိသော ကာကို မြဲစွာ ကိုင်စွဲတော်မူ၏။
 - * သီလအပေါင်းတည်းဟူသော ချုပ်ဝတ်တန်ဆာတို့ဖြင့် တန်ဆာ
ဆင်၍ ထားတော်မူ၏။
 - * အဘိညာဉ် တန်ခိုးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူ၏။
- (ထို့ကြောင့်) မြတ်စွာဘုရားကို အကျွန်ုပ် ရှိခိုးပါ၏။

၉။ ဒယာဇယံ သဗ္ဗမိ ဒုက္ခရံ ကရံ၊
ဘဝဏ္ဏဝါတိက္ကမမဂ္ဂတံ ဂတံ။
တိလောကနာယံ သုဿမာဟိတံ ဟိတံ၊
သမန္တစက္ခု ပဏမာမိ တံ မိတံ။

(မြတ်စွာဘုရားသည်)-

- * မဟာကရုဏာတော်၏ တည်ရာ ဖြစ်တော်မူ၏။
- * ခပ်သိမ်းသောဘဝ၌ ပြုနိုင်ခဲ့သော စွန့်ခြင်းကြီးငါးပါး စသော အမှုကို ပြုတော်မူတတ်၏။
- * ဘဝသုံးပါးတည်းဟူသော မဟာသမုဒ္ဒရာမှ လွန်မြောက်တော် မူပြီး၍ မြင့်မြတ်ခြင်းသို့ ရောက်တော်မူ၏။
- * လူသုံးပါးဘို့၏ ကိုးကွယ်ရာ ဖြစ်တော်မူ၏။
- * ကောင်းစွာတည်ကြည်သော သမာဓိရှိတော်မူ၏။
- * လူ၊ နတ်၊ ဗြဟ္မာ သတ္တဝါတို့၏ အစီးအပွားကို ဆောင်တော် မူတတ်၏။
- * ထက်ဝန်းကျင် မြင်နိုင်စွမ်းသော သဗ္ဗညုတဉာဏ်မျက်လုံး ရှိတော် မူ၏။
- * မနှိုင်းယှဉ်အပ်သောဂုဏ် ရှိတော်မူ၏။

(ထို့ကြောင့်) မြတ်စွာဘုရားကို အကျွန်ုပ် ရှိခိုးပါ၏။

၁၁။ တဟိံ တဟိံ ပါရမိသဉ္ဇယံ စယံ၊
ဂတံ ဂတံ သမ္ဘိ သုခပ္ပဒံ ပဒံ။
နရာနရာနံ သုခသမ္ဘဝံ ဘဝံ၊
နမာနမာနံ ဇိနပုဂံ ဂဝံ။

(မြတ်စွာဘုရားသည်)-

- * ထိုထိုဘဝမျိုးစုံတို့၌ ပါရမိအပေါင်းကို ဆည်းပူးတော်မူတတ်၏။
- * သူတော်ကောင်းတို့ ဆည်းကပ်အပ်သော ချမ်းသာခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်တော်မူ၏။
- * လူ၊ နတ်တို့၏ အကျိုးငှာ ချမ်းသာခြင်း၏အကြောင်းကို ဖြစ်စေ တော်မူတတ်၏။

* မကိုင်းညွတ် မရိုသေသော နှားနှင့်တူသော လူမိုက်တို့ကို
အောင်တော်မူသော ယောက်ျားမြတ် ဖြစ်တော်မူ၏။
(ထို့ကြောင့်) မြတ်စွာဘုရားကို အကျွန်ုပ် ရှိခိုးပါ၏။

၁၁။ မဂ္ဂင်္ဂနာဝံ မုနိဒက္ခနာဝိကော၊
ဤဟာဖိယံ ဉာဏကရေန ဂါဟကော။
အာရဟံ ယော တာယ ဗဟူ ဘဝဏ္ဏဝါ၊
တာရေသိ တံ ဗုဒ္ဓမသပ္ပဟံ နမေ။

လိမ္မာကျွမ်းကျင်သော သင်္ဘောလှေမှူးနှင့် တူသော မြတ်စွာ
ဘုရားသည်-

• ဝိရိယတည်းဟူသော တက်မကို ဉာဏ်တော်တည်းဟူသောလက်
တော်ဖြင့် မြဲစွာကိုင်၍ မဂ္ဂင်္ဂရှစ်ပါးတည်းဟူသော သင်္ဘောလှေ
ထက်သို့ တက်စီးတော်မူပြီး ထိုမဂ္ဂင်္ဂရှစ်ပါးတည်းဟူသော
သင်္ဘောလှေဖြင့် များစွာကုန်သော သတ္တဝါတို့ကို ဘဝသုံးပါး
တည်းဟူသော ဟောသမုဒ္ဒရာမှ ကယ်တင်တော်မူလေပြီ။

* သတ္တဝါတို့၏ ဆင်းရဲခြင်းကို ပယ်ဖျောက်တော်မူတတ်၏။

* သစ္စာလေးပါးကို သိတော်မူတတ်၏။

(ထို့ကြောင့်) လိမ္မာ ကျွမ်းကျင်သော သင်္ဘောလှေမှူးနှင့်တူသော
မြတ်စွာဘုရားကို အကျွန်ုပ် ရှိခိုးပါ၏။

၁၂။ သမတိ သတိပါရမိသမ္ဘရဏံ၊
ဝရုဗောဓိဒုမေ စတုသစ္စဒသံ။
ဝရမိဒ္ဓိဂတံ နရဒေဝဟိတံ၊
တိဘဝုပသမံ ပဏမာမိ ဇိနံ။

(မြတ်စွာဘုရားသည်)-

• အမျှသုံးဆယ်သော ပါရမီကို ဖြည့်ကျင့်တော်မူပြီး မြတ်သော
ဗောဓိပင်ရင်း၌ သစ္စာလေးပါးကို သိမြင်တော်မူ၍ မြတ်သော
တန်ခိုး၌ တည်တော်မူ၏။

- * လူ့နတ်တို့၏ အစီးအပွားကို ဆောင်တော်မူ၏။
 - * ဘဝသုံးပါးမှ ငြိမ်းအေးတော်မူ၏။
- (ထို့ကြောင့်) မြတ်စွာဘုရားကို အကျွန်ုပ် ရှိခိုးပါ၏။

၁၃။ သတပုညဇလက္ခဏိကံ ဝိရဇံ၊
 ဂဂန္နပမဓိ ဓိတိမေရုသမံ။
 ဇလဇ္ဇပမသိတလသိလယုတံ၊
 ပထဝီသဟနံ ပဏမာမိ ဇိနံ။

(မြတ်စွာဘုရားသည်)-

- * များစွာသော ဘုန်းတော်ကြောင့်ဖြစ်သော လက္ခဏာရှိတော်မူ၏။
 - * ဣဂ-တည်းဟူသောမြူ ကင်းစင်တော်မူ၏။
 - * ကောင်းကင်နှင့်တူသော ပညာရှိတော်မူ၏။
 - * မြင်းမိုရ်တောင်မင်းနှင့် တူသော သမာဓိရှိတော်မူ၏။
 - * ကြာနှင့်တူသော ချမ်းမြေ့သော သီလနှင့် ယှဉ်တော်မူ၏။
 - * မြေကြီးနှင့်တူသော သည်းခံသော စိတ်နှလုံးရှိတော်မူ၏။
- (ထို့ကြောင့်) မြတ်စွာဘုရားကို အကျွန်ုပ် ရှိခိုးပါ၏။

၁၄။ ဇယာ ဗုဒ္ဓေါ သုမတိ ဒိဝေ ဒိဝါကရာဝ၊
 ဇသာဘန္တော ရတိဇနုနေ သိလာသနုပ္ပိ၊
 အာသိနော သိဝသုခဒံ အဒေသိ ဓမ္မံ၊
 ဒေဝါနံ တမသဒိသံ နမာမိ နိစ္စံ။

မြတ်စွာဘုရားသည်-

- * ကောင်းသော ပညာရှိတော်မူ၏။
- * နေအခါ၌ နေမင်းကဲ့သို့ တင့်ကယ်တော်မူသည်ဖြစ်၍ မွေ့လျော် ဖွယ်ကောင်းသောပဏ္ဍုကမ္မလာကျောက်နေရာ၌ နေတော်မူလျက် နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို ပေးတတ်သော အဘိဓမ္မာတရားကို နတ်၊ ဗြဟ္မာတို့အား ဝါတွင်းသုံးလပတ်လုံး ဟောတော်မူလေပြီ။

* တုဘက် ပြိုင်ဘက် ကင်းတော်မူ၏။
(ထို့ကြောင့်) မြတ်စွာဘုရားကို အကျွန်ုပ် အမြဲရှိခိုးပါ၏။

၁၅။ ယော ပါဒပက်ဇမုဒုတ္တလရာဇိကေဟိ၊
လောကေဟိ တီဟိ ဝိကလေဟိ နိရာကုလေဟိ။
သမ္မာပုဏေ နိရုပမေယျတမေဝ နာထော၊
တံ သဗ္ဗလောကမဟိတံ အသမံ နမာမိ။

မြတ်စွာဘုရားသည်-

- * မချိုတဲ့ကုန်သော နှောင့်ယှက်ခြင်းကင်းကုန်သော ခြေဖဝါးတော် တည်းဟူသော ကြာ၏ နူးညံ့သော အပြင်၌ တရားရှစ်ကွက် စက်လက္ခဏာအရေးတို့ဖြင့် သုံးဘုံသူတို့နှင့် မနှိုင်းယှဉ်အပ်သည်၏ အဖြစ်သို့ ကောင်းစွာရောက်တော်မူ၏။
- * လောကသားအားလုံးတို့၏ အပူငွေကို ခံတော်မူထိုက်၏။
- * အတုမရှိ။
(ထို့ကြောင့်) မြတ်စွာဘုရားကို အကျွန်ုပ် ရှိခိုးပါ၏။

၁၆။ ဗုဒ္ဓံ နုရာနရသမောသရဏံ ဓိတတ္ထံ၊
ပညာပဒီပဇုတိယံ ဝိဟတန္ဓကာရံ။
အတ္ထဘိကာမနရဒေဝဟိတာဝဟံ ဝံ၊
ဝန္ဒာမိ ကာရုဏိကမဂ္ဂမနန္တဉာဏံ။

မြတ်စွာဘုရားသည်-

- * လူနတ်တို့၏ စုဝေးရာ ဖြစ်တော်မူ၏။
- * တည်ကြည်သောစိတ် ရှိတော်မူ၏။
- * ပညာတည်းဟူသော ဆီမီးရောင်ဖြင့် အဝိဇ္ဇာတည်းဟူသော အမှိုက်မှောင်ကို ပယ်ဖျောက်တော်မူ၏။
- * လူနတ်တို့၏ အကျိုးစီးပွားကို အလွန်အလိမ္မော်တော်မူ၏။
- * လူနတ်တို့၏ အကျိုးစီးပွားကို ရွက်ဆောင်တော်မူတတ်၏။

* မဟာကရုဏာနှင့်ယှဉ်သော မြတ်သော အဆုံးမရှိသော သဗ္ဗညုတ ဉာဏ် ရှိတော်မူ၏။

(ထို့ကြောင့်) မြတ်စွာဘုရားကို အကျွန်ုပ် ရှိခိုးပါ၏။

၁၇။ အခိလဂုဏ်နိဿိဒေနော ယော မုနိန္ဒောပဂန္ဓာ၊
ဝနမိသိပတနဂ္ဂံ သညတာနံ နိဏေတံ။
တဟိမကုသလဆေဒံ ဓမ္မစက္ကံ ပဝတ္တော၊
တမတုလမဘိကန္တံ ဝန္ဒနေယျံ နမာမိ။

ခပ်သိမ်းသော လောကီ၊လောကုတ္တရာ ဂုဏ်တို့၏ သိုမှီးရာဖြစ်တော်မူ သော မြတ်စွာဘုရားသည်—

* ကိုယ်နှုတ်နှလုံးကို စောင့်ကုန်သော အရှင်မြတ်တို့၏ ကိန်းအောင်း မွေ့လျော်ရာဖြစ်သော ဣသိပတနအမည်ရှိသော မိဂဒါဝုန်တောသို့ ကြွတော်မူ၍ ထို မိဂဒါဝုန်တော၌ အကုသိုလ်ကို ဖြတ်တတ်သော ဓမ္မစကြာတရားတော်ကို ဟောတော်မူလေပြီ။

* အတုမရှိ အလွန်နှစ်လိုဖွယ်သော ဂုဏ်ရှိတော်မူ၏။

* ရှိခိုးခြင်းကို ခံတော်မူထိုက်၏။

(ထို့ကြောင့်) မြတ်စွာဘုရားကို အကျွန်ုပ် ရှိခိုးပါ၏။

၁၈။ သုစိပရိဝါရိတံ သုရုစိရပ္ပဘာဟိ ရတ္တံ၊
သိရိဝိသရာလယံ ဂုပိတမိန္ဒြိယေဟုပေတံ။
ရဝိသသိမဏ္ဍလပ္ပဘုတိလက္ခဏောပစိတ္တံ၊
သုရနရပ္ပဇိတံ သုဂတမာဒရံ နမာမိ။

(မြတ်စွာဘုရားသည်)—

* သန့်ရှင်း စင်ကြယ်သော အခြံအရံ ရှိတော်မူ၏။

* ပြုံးပြုံးပြက် နှစ်သက်ဖွယ်သော အရောင်တို့ဖြင့် ဆိုးထားသော ကိုယ်တော်ရောင် ရှိတော်မူ၏။

- * ဘုန်းပညာ ကျက်သရေအပေါင်းတို့၏ တည်ရာ ဖြစ်တော်မူ၏။
- * ဣန္ဒြေ စောင့်စည်းမှုတို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူ၏။
- * နေဝန်း၊ လဝန်း အစရှိသော ကော်လကွဏာတော်တို့ဖြင့် များစွာ ဆန်းကြယ်ခြင်း ရှိတော်မူ၏။
- * နတ်၊ လူတို့၏ အပူဇော်ကို ခံတော်မူထိုက်၏။

(ထို့ကြောင့်) မြတ်စွာဘုရားကို အကျွန်ုပ်ရှိခိုးပါ၏။

၁၉။ မဂ္ဂေါဠုမ္မေန မုဟုပဋိဿာသာဒိဉ္ဇလ္လောလဝီစိံ ၊
 သံသာရောဿံ တရိ တမဘယံ ပါရပတ္တိံ ပဇာနံ။
 တာဏံ လေဏံ အသမသရဏံ ကေတိတ္ထံ ပတိဋ္ဌံ၊
 ပုညက္ခေတ္တံ ပရမသုခဒံ ဓမ္မရာဇံ နမာမိ။

တရားမင်း ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည်—

- * မောဟ၊ ဒေါသ၊ လောဘ-အစရှိသော ထကြွလှုပ်ရှား ကြီးမားသော လှိုင်းတံပိုးတို့ဖြင့် ပြွမ်းထသော၊ သံသရာ တည်းဟူသော ပင်လယ်ရေအလျဉ်ကို မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး တည်းဟူသော သင်္ဘောဖောင်ဖြင့် ကူးတော်မူလေပြီ။
- * ဘေးမရှိရာ နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော ကမ်းတဘက်သို့ ရောက်တော်မူပြီ။
- * သတ္တဝါတို့၏ ကိုးကွယ်ရာ၊ ပုန်းအောင်းရာ၊ အတုမရှိလည်းလျောင်းရာ ဖြစ်တော်မူ၏။
- * နိဗ္ဗာန်ပြည်သို့ သွားရာ တခုတည်းသော ရေဆိပ်သဖွယ် ဖြစ်တော်မူ၏။
- * မှီခိုရာကျွန်းကြီးနှင့် တူတော်မူ၏။
- * ကောင်းမှုတည်းဟူသော မျိုးစေ့ကို စိုက်ပျိုးရာ လယ်မြေကောင်းနှင့် တူတော်မူ၏။
- * မြတ်သော နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို ပေးတော်မူတတ်၏။

(ထို့ကြောင့်) တရားမင်းဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကို အကျွန်ုပ် ရှိခိုးပါ၏။

၂၀။ ကဏ္ဍမုံမူလေ ပရဟိတကရော ယော မုနိန္ဒော နိသိန္ဒော၊
အစ္ဆေရံ သီသံ နယနသုဘဂံ အာကုလဏ္ဏဂိုဏ်လံ။
ဒုဇ္ဇာလဒ္ဓံသံ မုနိဘိဇဟိတံ ပါဠိဟေရံ အကာသိ၊
ဝန္ဓေ တံ သေဌံ ပရမရတိဇံ ဣဒ္ဓိဓမ္မေဟုပေတံ။

(မြတ်စွာဘုရားသည်) —

- * သူတပါးတို့၏ အကျိုးစီးပွားကို ရွက်ဆောင်တော်မူတတ်၏။
- * ကဏ္ဍမည်သော ဥယျာဉ်စောင့် စိုက်ပျိုးထားသော သရက်ပင် အနီး၌ နေတော်မူလျက် အံ့ဖွယ်ကောင်းသော လူနတ်တို့၏ မျက်စိ အမြင် တင့်တယ်၍ ရေအလျဉ်၊ မီးအလျှံရောပြမ်းပြီး မိစ္ဆာကုန် ယက်ကို ဖျက်ဆီးတတ်သော ဘုရားရှင်တိုင်း မစွန့်သော ရေမီး အစုံအစုံ တန်ခိုးပြာဋိဟာကို လျင်စွာပြတော်မူပြီ။
- * အထူးသဖြင့် ချီးမွမ်းအပ် မြတ်တော်မူ၏။
- * မြတ်သော နှစ်သက်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်၏။
- * တန်ခိုးကျေးဇူးတို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူ၏။

(ထို့ကြောင့်) မြတ်စွာဘုရားကို အကျွန်ုပ် ရှိခိုးပါ၏။

၂၁။ မုနိန္ဒက္ခော ယေကော ဒယုဒယရုဏော
ဉာဏဝိတ္ထိဏ္ဏဗိဓ္မော၊
ဝိနေယျပ္ပါဏောသံ ကမလကထိတံ
ဓမ္မရံသီဝရေဟိ။
သုဗောဓေသီ သုဒ္ဓေ တိဘဝကုဟရေ
ဗျာပိတက္ကိတ္တိနဉ္စ၊
တိလောကေကစ္စက္ခု ဒုခမသဟနံ
တံ မဟေသိ နမာမိ။

မြတ်စွာဘုရားတည်းဟူသော နေမင်းသည်—

- * တုဘက်ပြိုင်ဘက်မပြု တဆူတည်းသာ ဖြစ်တော်မူ၏။
- * မဟာကရုဏာ သမာပတ်တည်း ဟူသော တက်လတ်သော နေအရုဏ် ရှိတော်မူ၏။
- * ဉာဏ်တော်တည်းဟူသော ကျယ်ပြန့်သော အဝန်းအဝိုင်းရှိတော် မူ၏။
- * စင်ကြယ်သော ဘဝသုံးပါးတည်းဟူသော ကြာအိုင်၌ ကြာနှင့် တူသော ဝေနေယျ သတ္တဝါအပေါင်းကို တရားတည်းဟူသော ရောင်ခြည်တို့ဖြင့် သစ္စာ လေးပါးကို သိစေသော အားဖြင့် ကောင်းစွာ ပွင့်စေတော်မူပြီ။
- * ပျံ့နှံ့သော ကျော်စောခြင်း ရှိတော်မူ၏။
- * ဘဝသုံးပါး (လူသုံးပါး) တို့၏ တလုံးတည်းသော မြတ်သော မျက်စိ ဖြစ်တော်မူ၏။
- * သူတပါးတို့ သည်းခံနိုင်ခဲ့သော အရာကို သည်းခံတော်မူ၏။
- * သီလက္ခန္ဓ-စသည့်ကျေးဇူး ဂုဏ်အထူးကို ဆည်းပူးရှာမှီးတော် မူတတ်၏။

(ထို့ကြောင့်) မြတ်စွာဘုရားတည်းဟူသော နေမင်းကို အကျွန်ုပ် ရှိခိုးပါ၏။

၂၂။ ယော ဇီနော အနေကဇာတိယံ
 သပုတ္တဒါရမင်္ဂဇီဝိတမ္ပိ၊
 ဗောဓိပေမတော အလဂ္ဂမာနသော
 အဒါသိယေဝ အတ္ထိကဿ။
 ဒါနပါရမိံ တတော ပရံ အပ္ပရိ
 သီလပါရမာဒိကမ္ပိ၊
 တာသမိဒ္ဓိယောပယာတမဂ္ဂတံ
 တမေက ဒီပကံ နမာမိ။

မြတ်စွာဘုရားသည်-

- * များစွာသော ဘဝ၌ သဗ္ဗညုတ ဉာဏ်ကို ချစ်မြတ်နိုးသောကြောင့် သား မယားနှင့် တကွ အင်္ဂါ ကြီးငယ် အသက်ကိုပင် ငြိတယ်ခြင်း ကင်းသော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ အလိုရှိသူအား ပေးလှူတော် မူခဲ့ပြီ။
- * ဒါနပါရမီကို လည်းကောင်း၊ တစ်ပါးသော သီလစသောပါရမီ ကိုးပါးကိုလည်းကောင်း၊ ဖြည့်ဆည်းတော်မူခဲ့ပြီ။
- * ထိုဆယ်ပါးသောပါရမီတို့၏ ပြည့်စုံခြင်းကြောင့် မြတ်သောဘုရား အဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူပြီ။
- * လူနတ်တို့၏ ကိုးကွယ်မှီခိုရာမြတ်သော ကိုင်းကျွန်းသဖွယ် ဖြစ်တော် မူ၏။

(ထို့ကြောင့်) မြတ်စွာဘုရားကို အကျွန်ုပ် ရှိခိုးပါ၏။

၂၃။ ဒေဝါဒေဝါတိဒေဝံ နိဓနဝပုဓရံ
 မာရဘင်္ဂံ အဘင်္ဂံ၊
 ဒိပံ ဒိပံ ပဇာနံ ဇယဝရသယနေ
 ဗောဓိပတ္တံ ဓိပတ္တံ။
 ဗြဟ္မာဗြဟ္မာဂတာနံ ဝရဂိရကထိကံ
 ပါပဟိနံ ပဟိနံ၊
 လောကာလောကာဘိရမံ သတတမဘိနမေ
 တံ မုနိန္ဒံ မုနိန္ဒံ။

(မြတ်စွာဘုရားသည်)-

- * သမ္မုတိနတ်၊ ဥပပတ္တိနတ်တို့ထက် လွန်မြတ်သော ဝိသုဒ္ဓိနတ် ဖြစ်တော်မူ၏။
- * နောက်ထပ် သဝအသစ် ဖြစ်တော်မူမူ။
- * မာရ်ငါးပါးကို ဖျက်ဆီးတော်မူတတ်၏။

- * မာရ်စစ်သည်တို့က ဖျက်ဆီးခြင်းငှာ မတတ်နိုင်ပြီ။
 - * သတ္တဝါတို့၏ အကျိုးငှာ ပညာတည်းဟူသော ဆီမီးရောင်ကို ညှိထွန်းတော်မူပြီ။
 - * မာရ်ငါးပါးကို အောင်မြင်ရာ မြတ်သော ဗောဓိပင်နေရာ၌ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို ရတော်မူပြီး၍ ကြီးမြတ် လွန်ကဲသည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူ၏။
 - * ဆည်းကပ်ရောက်လာကုန်သော ဗြဟ္မာ၊ လူ၊ နတ် ပရိသတ်တို့အား မြတ်သောတရားစကားကို ဟောတော်မူတတ်၏။
 - * ညစ်ညမ်းယုတ်မာ ကိလေသာကို ပယ်ခွာတော်မူတတ်၏။
 - * လူ၊ နတ်၊ ဗြဟ္မာ သတ္တဝါတို့၏ မွေ့လျော်ရာ ဖြစ်တော်မူ၏။
- (ထို့ကြောင့်)ဝိသုဒ္ဓိနတ်ဘုရားမြတ်ကို အမြဲမပြတ် အကျွန်ုပ် ရှိခိုးပါ၏။

၃၂-ပါးသော မဟာပုရိသ လက္ခဏာများ

- ၂၄။ ဗုဒ္ဓေါ နိဂြောဓဗိဓ္မော မုဒုကရစရဏော
 ဗြဟ္မိဿောသေဏိဇဇော၊
 ကောသစ္ဆာဒင်္ဂဇာတော ပုနရပိ သုဂတော
 သုပ္ပတိဋ္ဌိတပါဒေါ၊
 မူဒေါဒါတုဏ္ဏလောမော အထမပိ သုဂတော
 ဗြဟ္မဇုဂ္ဂတ္တဘာဝေါ၊
 နီလက္ခိ ဒိဃပဏှိ သုခုမမလဆဝီ
 ထောမျရသဂ္ဂသဂ္ဂိ။
- ၂၅။ စတ္တာလီသဂ္ဂဒန္တော သမကလပနဇော
 အန္တရံသပ္ပပိနော၊
 စက္ကေနိတပါဒေါ အဝိရဋ္ဌဒသနော
 မာရဇုဿင်္ခပါဒေါ။
 တိဋ္ဌန္တော နောနမန္တောဘယကရမုဒုနာ
 ဇဏ္ဍုကာနာမသန္တော၊

ဝန္တက္ခန္ဓော ဝိနော ဂေါတရုဏပခုမကော
သိဟပုဗ္ဗစုကာယော။

၂၆။ သတ္တပ္ပိနော စ ဒိဃင်္ဂုလိ မထ သုဂတော
လောမကူပေကလောမော၊
သမ္ပန္နောဒါတဒါဌော ကနုကသမတစော
နီလမုဒ္ဒဂ္ဂလောမော။
သမ္ပုဒ္ဓေါ ထူလဇိဝေါ အထ သိဟဟနုကော
ဇာလိကပ္ပိဒဟတ္ထော၊
နာထော ဥဏှိသသိသော ဣတိဂုဏသဟိတံ
တံ မဟေသိ* နမာမိ။

(မြတ်စွာဘုရားသည်)-

- ၁။ အရပ်နှင့် အလံမျှသဖြင့် ပညောင်ပင်၏ အဝန်းကဲ့သို့
ဝန်းသော ကိုယ်ရှိတော်မူ၏။
- ၂။ အကြိမ်တရာဖတ်အပ်သော ဝါဂုမ်းကဲ့သို့ နူးညံ့သော
လက်ဖဝါးတော် ခြေဖဝါးတော် ရှိတော်မူ၏။
- ၃ မြဟွာမင်း၏ အသံကဲ့သို့ သာယာသော အင်္ဂါရှစ်ပါးနှင့်
ပြည့်စုံသော အသံရှိတော်မူ၏။
- ၄။ ဧကီမည်သော သားကောင်၏ မြင်းခေါင်းကဲ့သို့ ပြည့်ဖြိုး
သော မြင်းခေါင်းရှိတော်မူ၏။
- ၅။ ရွှေပဒုမ္မာကြာချပ်နှင့် တူသော အိမ်ဖြင့် ဖုံးလွှမ်း
ထားသည်ဖြစ်၍ ကျစ်လျစ်သော ယောက်ျားမြတ်၏
နိမိတ်ရှိတော်မူ၏။
- ၆။ ရွှေခြေနင်းအပြင်ကဲ့သို့ ညီညွတ်စွာတည်သော ခြေဖဝါး
ရှိတော်မူ၏။
- ၇။ မျက်မှောင်နှစ်ခုတို့၏ အလယ်၌ နူးညံ့ဖြူစင်သော ဥဏှလုံ
မွေးရှင်တော် ရှိတော်မူ၏။

- ၈။ ဗြဟ္မာမင်း၏ ကိုယ်ကဲ့သို့ ဖြောင့်မတ်သော ကိုယ်ရှိတော်
မူ၏။
- ၉။ ညိုသောမျက်လုံး ရှိတော်မူ၏။
- ၁၀။ ရှည်သော ဖနောင့် ရှိတော်မူ၏။
- ၁၁။ သိမ်မွေ့သော အညစ်အကြေးမတင် သန့်ရှင်းစင်ကြယ်
သော အရေရှိတော်မူ၏။
- ၁၂။ ချီးမွမ်းအပ်သော (နှမ်းစေ့ပမာဏ အာဟာရပင်
ဖြစ်သော်လည်း လျှာဖျားဝယ် တင်ထားခါမျှ၌)
အရသာကို ဆောင်နိုင်သော ခုနစ်ထောင်သော အကြော
တို့၏ ပေါင်းဖွဲ့စုရုံးသော အဖျားရှိတော်မူ၏။
- ၁၃။ အညီအမျှ လေးဆယ်စေ့သော မြတ်သောသွားရှိတော်
မူ၏။
- ၁၄။ လွှဖြင့်ဖြတ်သကဲ့သို့ ညီညာသော သွားရှိတော်မူ၏။
- ၁၅။ ရေစီးကြောင်းမထင် ပြည့်ဖြိုးစင်သော ကျောပြင်ရှိတော်
မူ၏။
- ၁၆။ တရားရှစ်ကွက် စက်လက္ခဏာဖြင့် မှတ်အပ်သောခြေဖဝါး
ရှိတော်မူ၏။
- ၁၇။ မကျဲသော သွားရှိတော်မူ၏။
- ၁၈။ မြင့်သောဖမျက်ရှိတော်မူ၏။
- ၁၉။ ရပ်တော်မူလျက် မကောင်းညွတ်ဘဲ သိမ်မွေ့နူးညံ့သော
လက်နှစ်ဖက်ဖြင့် ပုဆစ်ဒူးဝန်းနှစ်ဖက်တို့ကို သုံးသပ်တော်
မူနိုင်၏။
- ၂၀။ ရွှေမုရိုးစည်ငယ်သဏ္ဌာန်ကဲ့သို့ လုံးသောလည်ပင်းရှိတော်
မူ၏။
- ၂၁။ ဖွားသစ်စ နွားငယ်၏ မျက်မွေးကဲ့သို့ အလွန်နုပျို
နူးညံ့သည့် မျက်မွေး ရှိတော်မူ၏။
- ၂၂။ ခြင်္သေ့မင်း၏ ရှေ့ထက်ဝက်သော ကိုယ်နှင့်တူသော
ပြည့်ဖြိုးသော ကိုယ်ရှိတော်မူ၏။

- ၂၃။ ခြေဖမိုးတော်နှစ်ဖက်၊ လက်ဖမိုးတော်နှစ်ဖက် ပခုံးတော်
နှစ်ဖက်၊ လည်ကုပ်တော်ဟုဆိုအပ်သော ဤရဲ့နှစ်ဌာန
တို့၌ ပြည့်ဖြိုးသော အသားရှိတော်မူ၏။
- ၂၄။ ရှည်သွယ်သော လက်ချောင်း၊ ခြေချောင်းရှိတော်မူ၏။
- ၂၅။ မွေးညင်းတိုင်း တတိုင်းတတိုင်းလျှင် မွေးညင်းတော်
တစ်ပင်တစ်ပင်စီသာ ပေါက်ရောက်တော်မူ၏။
- ၂၆။ ပြည့်ဖြိုးဖြူစင်သော စွယ်တော်ရှိတော်မူ၏။
- ၂၇။ ဇမ္ဗူရာဇ် ရှောင်နှင့်တူသော အရေရှိတော်မူ၏။
- ၂၈။ မျက်နှာတော်ကို မော်ဖူးသည့်ပမာ အထက်သို့ အဖျား
ကော့သော မွေးညင်းရှိတော်မူ၏။
- ၂၉။ ရှည်လျား နူးညံ့ ကျယ်ပြန့်သော လျှာ ရှိတော်မူ၏။
- ၃၀။ ခြင်္သေ့မင်း၏အောက်မေးနှင့်တူသော ပြည့်ဖြိုးသော မေး
ရှိတော်မူ၏။
- ၃၁။ လေသွန်တံခါး၌ လက်သမား တပ်စီထားသော ရွှေပွတ်လုံး
(ဇာလီတိုင်)ကဲ့သို့ တင့်တယ်စွာ ရှည်သော ခြေချောင်း၊
လက်ချောင်း ရှိတော်မူ၏။
- ၃၂။ သရဖူအလံား နဖူးသင်းကျစ်ပြား ရှိတော်မူ၏။

ဤဆိုအပ်ပြီးသော ၃၂-ပါးသော ဂုဏ်ကျေးဇူးအပေါင်းတို့နှင့် ပြည့်စုံ
တော်မူသောကြောင့် မြတ်စွာဘုရားကို အကျွန်ုပ် ရှိခိုးပါ၏။

တိုတ်တုန်းချက်

- ၂၇။ ဗုဒ္ဓေါ ဗုဒ္ဓေါတိသောသော အတိဒုလဘတရော ကာ ကထာ
ဗုဒ္ဓဘာဝေါ၊
လောကေ တဿာ ဝိဘာဝိ ဝိဝိဟေတသုခံ သာဓဝေါ
ပတ္တယန္တာ။
ဣဋ္ဌံ အတ္ထံ ဝဟန္တံ သုရ နရ မဟိတံ နိဗ္ဗဿံ ဒက္ခိဏေယျံ၊
လောကေနံ နန္ဒိဝစ္ဆံ ဒသဗလ မသမံ တံ နမဿန္တု နိဗ္ဗံ။

လောက၌ ဘုရား ဘုရားဟူသော အသံကိုပင် ကြားဖို့ရာ အလွန် ခဲယဉ်းလှ၏။ ဘုရားအဖြစ်မှာမူ အဘယ်ဆိုဖွယ်ရာ ရှိအံ့နည်း။ ထိုသို့ ခဲယဉ်းသောကြောင့် စီးပွားချမ်းသာ အမျိုးမျိုးကို လိုလား တောင့်တကုန်သော ပညာရှိ အမျိုးကောင်းသား (အမျိုးကောင်းသမီး) တို့သည် မြတ်စွာဘုရားကို အမြဲရှိခိုးကြစေကုန်သတည်း (ရှိခိုးကြပါကုန်လော့)။

မြတ်စွာဘုရားသည်—

- * အလိုရှိအပ်သော အကျိုးစီးပွားကို ရွက်ဆောင်တော်မူတတ်၏။
- * နတ်, လူတို့၏ အပူဇော်ကို ခံတော်မူထိုက်၏။
- * ဘေးမရှိသော မြတ်သောအလှူကို ခံတော်မူထိုက်၏။
- * လူသုံးပါးတို့၏ နှစ်လိုခြင်းကို ပွားစေတော်မူတတ်၏။
- * ဆယ်ပါးသောအားတော်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူ၏။
- * တုဘက် ပြိုင်ဘက် ကင်းလောင်မူ၏။

ထို့ကြောင့် ပညာရှိ အမျိုးကောင်းသား (အမျိုးကောင်းသမီး) တို့သည် မြတ်စွာဘုရားကို အမြဲရှိခိုးကြစေကုန်သတည်း (ရှိခိုးကြပါကုန်လော့)။

တမလွန်အတွက်ဆုတောင်း

၂၈။ ပုညေနတေန သောဟံ နိပုဏမတိ သတော
သမ္ပရာယေ စ တိတ္ထော၊
ဒက္ခော ဒိဋ္ဌဇ္ဇုပညော အဝိကလဝိရိယော
ဘောဂဝါ သံဝိဘာဂီ။
တိက္ခော သူရော ဓိတတ္ထော သပရဟိတစရော
ဒီသဇီဝီ အရောဂေါ၊
ဓညော ဝဏ္ဏော ယသဿိ အတိဗလဝဓရော
ကိတ္တိမာ ခန္တုပေတော။

ဤသို့ မြတ်စွာဘုရားအား ရှိခိုးရသော ကောင်းမှုကုသိုလ်ကြောင့်
ရှိခိုးသူ အကျွန်ုပ်သည် တမလွန်ဘဝ၌-

- ၁။ သိမ်မွေ့သော ပညာရှိသူ ဖြစ်ရပါလိမ့်။
- ၂။ သတိနှင့်ပြည့်စုံသူ ဖြစ်ရပါလိမ့်။
- ၃။ ရောင့်ရဲလွယ်သူ ဖြစ်ရပါလိမ့်။
- ၄။ လိမ်မာသူ ဖြစ်ရပါလိမ့်။
- ၅။ ဖြောင့်မတ်သောအယူ ပညာရှိသူ ဖြစ်ရပါလိမ့်။
- ၆။ လုံ့လဝီရိယ မပေါ့မလျော့သူ ဖြစ်ရပါလိမ့်။
- ၇။ စည်းစိမ်ဥစ္စာရှိသူ ဖြစ်ရပါလိမ့်။
- ၈။ ခွဲခြမ်းဝေဖန်တတ်သူ ဖြစ်ရပါလိမ့်။
- ၉။ ထက်မြက်သူ ဖြစ်ရပါလိမ့်။
- ၁၀။ ရဲရင့်သူ ဖြစ်ရပါလိမ့်။
- ၁၁။ တည်ကြည်သော စိတ်ရှိသူ ဖြစ်ရပါလိမ့်။
- ၁၂။ မိမိအကျိုးစီးပွားနှင့် သူတပါးအကျိုးစီးပွားကို ကျင့်ဆောင်
နိုင်သူ ဖြစ်ရပါလိမ့်။
- ၁၃။ အသက်ရှည်သူ ဖြစ်ရပါလိမ့်။
- ၁၄။ အနာရောဂါကင်းသူ ဖြစ်ရပါလိမ့်။
- ၁၅။ ဘုန်းရှိသူ ဖြစ်ရပါလိမ့်။
- ၁၆။ အဆင်းလှသူ ဖြစ်ရပါလိမ့်။
- ၁၇။ အခြံအရံများသူ ဖြစ်ရပါလိမ့်။
- ၁၈။ ခွန်အားကြီးသူ ဖြစ်ရပါလိမ့်။
- ၁၉။ ကျော်စော ထင်ပေါ်သူ ဖြစ်ရပါလိမ့်။
- ၂၀။ သည်းခံသူ ဖြစ်ရပါလိမ့်။

မျက်မှောက်အတွက် ဆုတောင်း

၂၉။ သဒ္ဓေါ ဒါတဂုံပေတော ပရမသိရှိမရော ဒိဋ္ဌဓမ္မေ ဝိရတ္တော၊
လဇ္ဇိကလျာဏမိတ္တော အဘိရတကုသလော ပဉ္စသီလာဒိရက္ခော။
အပိစ္ဆော အပ္ပကောဓော အတိဝုဇုဟဒယော ဣဒ္ဓိမာ
အပ္ပမေယျော၊

ပါသံသော ပေမဝါစော သုဇနဂုဏာဒိဒ္ဓ မာမကော သော
ဘဝေယျ။

မြတ်စွာဘုရားအား ရှိခိုးသူအကျွန်ုပ်သည် မျက်မှောက်ဘဝ၌-

၁။ သဒ္ဓါတရားရှိသူ ဖြစ်ရပါလို၏။

၂။ ပေးလှူစရာ ဝတ္ထုပစ္စည်းနှင့် ပြည့်စုံသူ ဖြစ်ရပါလို၏။

၃။ မြတ်သော ဘုန်းကျက်သရေကို ဆောင်နိုင်သူ ဖြစ်ရပါလို၏။

၄။ တပ်မက်ခြင်း ကင်းသူ ဖြစ်ရပါလို၏။

၅။ မကောင်းမှုမှ ရှက်တတ်သူ ဖြစ်ရပါလို၏။

၆။ မိတ်ကောင်း ဆွေကောင်းရှိသူ ဖြစ်ရပါလို၏။

၇။ ကုသိုလ်ကောင်းမှုတို့၌ အလွန်မွေ့လျော်သူ ဖြစ်ရပါလို၏။

၈။ ငါးပါးသီလ စသည်ကို လုံခြုံအောင် စောင့်ထိန်းနိုင်သူ
ဖြစ်ရပါလို၏။

၉။ အလိုနည်းသူ ဖြစ်ရပါလို၏။

၁၀။ အမျက်နည်းသူ ဖြစ်ရပါလို၏။

၁၁။ နှလုံးစိတ်ခတ် အလွန်ဖြောင့်မတ်သူ ဖြစ်ရပါလို၏။

၁၂။ တန်ခိုးနှင့် ပြည့်စုံသူ ဖြစ်ရပါလို၏။

၁၃။ မနှိုင်းယှဉ်အပ်သော ဂုဏ်ရှိသူ ဖြစ်ရပါလို၏။

၁၄။ ချီးမွမ်းထိုက်သူ ဖြစ်ရပါလို၏။

၁၅။ ချစ်ဖွယ်သောစကားကို ဆိုတတ်သူ ဖြစ်ရပါလို၏။

၁၆။ သူတော်ကောင်းတို့၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို သိတတ်သူ
ဖြစ်ရပါလို၏။

၁၇။ သူတော်ကောင်းတို့ကို မြတ်နိုးသူ ဖြစ်ရပါလို၏။

အကျိုးတရားများ

၃၀။ ဣတ္ထံ အသင်္ခယေ နာထ၊ ဂုဏေ လက္ခဏဒီပိတေ။
ဂါထာသု သူစကာသေက၊ ဂါထမိ သရတေ ဗုဓော။

၃၁။ စတုရပါယမုတ္တော သော၊ သာဓကတ္ထဒ္ဓယဿ စ။
ဟတူပဒ္ဒဝ ဇာလော စ။ လာဘီ ဟိတ သုခဿ စ။

၃၂။ အခိပေါ နရဒေဝါနံ၊ စတုဒီပိဿရောပိ ဝါ။
ဘဝေယျ အန္တိမေ ဒေဟေ၊ တမညံ သေတဆတ္တကံ။

၃၃။ ဘာဝနာယာနမာရုယျ၊ သမမေဿတိ သုဗ္ဗတော။
ဣမသ္မိ အတ္တဘာဝေပိ၊ အရောဂေါ ဒိဃဇီဝိကော။

၃၄။ ဗုဇိတော သဗ္ဗလောကေဟိ၊ ဘာဝနာဘိရတီမနော။
ဇနပ္ပိယော မနာပေါ စ၊ ကာ ကထာခိလဓာရဏေ။

ပညာရှိသော အမျိုးကောင်းသားသည် ဤသို့ “သုဂတံ သုဂတံ သေဋ္ဌံ” စသည်ဖြင့် တစ်စိတ်တစ်ဒေသနည်းအားဖြင့်ပြဆိုထားသော မရေ မတွက်နိုင်အောင်များသော မြတ်စွာဘုရား၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့ကို ဖော်ပြ ထားသော ဂါထာတို့တွင် တစ်ဂါထာမျှကိုသော်လည်း အောက်မေ့ရာ၏၊ ထိုသို့ အောက်မေ့သောသူသည်-

- ၁။ အပါယ်လေးပါးမှ လွတ်နိုင်၏၊
- ၂။ ပစ္စုပ္ပန်သံသရာ အကျိုး ၂-ပါးကို ပြီးစေနိုင်၏၊
- ၃။ ဘေးဥပါဒ်အန္တရာယ်တည်းဟူသော ကွန်ယက်ကို ဖျက်ဆီးနိုင်၏၊
- ၄။ စီးပွားချမ်းသာကို ရနိုင်၏၊
- ၅။ နတ်၊ လူတို့ကို အစိုးရသော နတ်မင်း ဖြစ်နိုင်၏၊
- ၆။ လေးကျွန်းလုံးကို အစိုးရသော စကြာဝတေးမင်း ဖြစ်နိုင်၏၊

- ၇။ နောက်ဆုံး ဘဝ၌ အကျင့်ကောင်းသောကြောင့် ဘာဝနာ
တည်းဟူသော ယာဉ်ထက်သို့ ဝင်စီး၍ အရဟတ္တဖိုလ်
တည်းဟူသော ထီးဖြူကို ဆောင်းလျက် ဝဋ်ဒုက္ခ အားလုံး
တို့၏ အေးငြိမ်းရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်လတ္တံ့ (ရောက်နိုင်၏)။
- ၈။ ဤ မျက်မှောက်ဘဝ၌ အနာရောဂါ ကင်းနိုင်၏။
- ၉။ အသက်ရှည်နိုင်၏။
- ၁၀။ လောကသားအားလုံးတို့၏ အပူဇော်ကို ခံရ၏။
- ၁၁။ တရားဘာဝနာ၌ မွေ့လျော်သော စိတ်ရှိ၏။
- ၁၂။ လူအားလုံးတို့၏ ချစ်ခင်နှစ်သက်မှုကို ခံရ၏။
- ၁၃။ လူအားလုံးတို့၏ စိတ်နှလုံးကို တိုးပွားစေနိုင်၏။

မြတ်စွာဘုရား၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ပြဆိုထားသော ဂါထာအားလုံးကို
ဆောင်ခြင်း၊ မှတ်ခြင်း၊ ပွားများခြင်း ပြုရာ၌ ရရှိသော အကျိုးကား
အဘယ် ဆိုဖွယ်ရာ ရှိအံ့နည်း ဆိုဖွယ် မရှိပြီ။

တ်ချက်။ ။နမက္ကာရ ပါဠိကို ညောင်ရမ်းဆရာတော် ပြုစုသော
နမက္ကာရဋီကာဖြင့် တိုက်ဆိုင်၍ ဖော်ပြပါသည်။

နမက္ကာရ ပါဠိနှင့် မြန်မာပြန် ပြီး၏။

လောကနီတိဆိုရ သိမှတ်ဖွယ်

ဆယ်စောင်တွဲ၌ ဆဋ္ဌမမြောက် သင်ကြားရသော စာမှာ လောကနီတိ ဖြစ်သည်။ လောကအကြောင်း သိမှတ်ဖွယ်ရာများကို ထုတ်ဆိုပြသောကြောင့် လောကနီတိ ခေါ်သည်။ ဤလောကနီတိ ကျမ်းစာကို လောကီ၊ လောကုတ် စွယ်စုံရ ကျမ်းဂန်တတ် ပညာရှိ အမတ်ကြီး စတုရင်္ဂဗလ ရေးသားပြုစုခဲ့သည်။

စတုရင်္ဂဗလ အမတ်ကြီးက လောကနီတိကျမ်း ပဏာမဂါထာတွင် “နာနာသတ္တသမုဒ္ဓဋ္ဌံ” ဟု ဝန်ခံထားသည့်အတိုင်း ဓမ္မပဒ၊ သံယုတ်၊ ဇာတ်၊ သုတ္တနိပါတ်စသော ဘုရားဟောကျမ်းဂန်များမှလည်းကောင်း၊ စာဏကျနီတိ၊ ဟိတောဗဒေသ စသော သက္ကတ ကျမ်းများမှလည်းကောင်း သင့်လျော်ရာ ရွေးထုတ်၍ အပိုင်းကဏ္ဍ(၇)မျိုး ခွဲကာ စနစ်တကျ စီစဉ်ထားသည်။ မိမိ (မာဂဓီ) လက်လှမ်းမီသလောက် ကျမ်းညွှန်များကို ဆိုင်ရာဂါထာ၏ အဆုံးတွင် ဖော်ပြပေးထားပါသည်။

လောကနီတိနိဿယ

လောကနီတိကျမ်း၏ မှီဆုနိဿယကို ဘကြီးတော်မင်း လက်ထက် သက္ကရာဇ် ၁၁၉၆-ခုနှစ်တွင် “စက္ကိန္ဒာဘိသိရိသဒ္ဓမ္မဓဇ မဟာဓမ္မရာဇာဓိရာဇဂုရု” ဘွဲ့တံဆိပ်တော်ရ ဆရာတော်ဦးဗုဒ္ဓိက အနက်မြန်မာပြန်ဆိုထားပါသည်။ နိဿယ၏ အဆုံးတွင် ကျမ်းပြုပုဂ္ဂိုလ်၏ အမည်၊ ကျမ်းပြီးနှစ်၊ ကျမ်းပြီးချိန်တို့ကို ဂါထာစီ၍ တံတိကျကျ ဖော်ပြထားပါသည်။ ဆရာတော်ဦးဗုဒ္ဓိ၏ လောကနီတိနိဿယမှာ ဝေါဟာရလွယ်ကူရှင်းလင်းပြီး မြန်မာ့အသိဉာဏ်နှင့် နီးစပ်ရင်းနှီးသောကြောင့် အသုံးများကြသည်။

၁၃၄၄-ခုနှစ်တွင် သာသနာရေးဦးစီးဌာနပုံနှိပ်တိုက်တွင် ရွှေတောင်မြို့ ကျီးသဲလေးထပ်ဆရာတော်၏ ကျမ်းစာငါးမျိုးကို ပေါင်း၍ စာအုပ်ရိုက်နှိပ်ဖူးသည်။ ကျမ်းစာငါးမျိုးတွင် လောကနီတိနိဿယလည်း ပါရှိသည်။

ထိုနိဿယကို ဆယ်စောင်တွဲပါ ဦးဗုဒ္ဓ၏ လောကနီတိနိဿယနှင့် နှိုင်းနှိုင်း
တိုက်ဆိုင်ကြည့်ရာ တူးခြားချက်၊ ကွာခြားချက် အလွန်အမင်း မတွေ့ရ၊
ဂါထာများစွာတူညီနေသည်။ နိဂုံးလည်းမပါ ကျမ်းပြီးနှစ်လည်း မတွေ့ရ၊
ကျမ်းပြုပုဂ္ဂိုလ်၏ အမည်လည်း ဖော်ပြထားပါ။ သို့ဖြစ်၍ ကျီးသဲ
လေးထပ်ဆရာတော် ရေးသားသော နိဿယဖြစ်ကြောင်း အတိအကျ
ပြောဆိုရန် ခဲယဉ်းသည်။ ဆရာတော် ဦးဗုဒ္ဓနိဿယကို ကျီးသဲလေးထပ်
ဆရာတော်က အချို့နေရာ၌ ပို၍ကောင်းအောင် မိမိသဘောဖြင့် ပြင်ဆင်
ရေးထားသော မှတ်စုနိဿယဟူသော ယူဆရန်သင့်ပါသည်။ သုတေသီတို့
နှိုင်းနှိုင်းတိုက်ဆိုင်ကြည့်ပါလေ။

သက္ကရာဇ် ၁၁၆၈ ခုနှစ်တွင် ရေးကူးပြီးစီးသော ပေဟောင်းတစ်ခု၌
ဆရာတော်ဦးဗုဒ္ဓ၏ နိဿယထက် ရှေးကျသော လောကနီတိနိဿယစာမူ
တစ်ခုကိုလည်း တွေ့ရသေးသည်။ ကျမ်းပြုပုဂ္ဂိုလ်အမည်နှင့် ကျမ်းပြီးနှစ်
မပါရှိ၍ အတိအကျ မဖော်ပြနိုင်၊ ထူးခြားသည်မှာ နိဿယအဆုံးတွင်
မှတ်ချက်ကလေးများ ပါရှိခြင်းပင် ဖြစ်သည်။

လောကနီတိပျို့

ရတနာပုံခေတ် သီပေါမင်းလက်ထက် မြန်မာသက္ကရာဇ် ၁၂၄၂ ခုနှစ်၊
ခရစ်နှစ် ၁၈၈၀ ခုနှစ်တွင် နေမျိုးမင်းထင်ကျော်ခေါင်ဘွဲ့ရ အမှာ
တော်ရေး ဦးရှင်ကလေး ဆိုသူက လောကနီတိပျို့ အမည်ဖြင့် ကဗျာ
ရေးသားဖွဲ့ဆိုထားသည်။ လောကနီတိပျို့ကို မြန်မာနိုင်ငံ လွတ်လပ်ရေး
ကြိုခေတ်ကာလတွင် အမျိုးသားကျောင်းများ၌ ကျောင်းသုံးစာအဖြစ်
ပြဋ္ဌာန်း သင်ကြားခဲ့ကြရသည်။

လောကနီတိအဖွင့်ကျမ်းများ

ညောင်တုန်းမြို့ ရွှေဟင်္သာတောရတိုက်မှ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ စံကျောင်း
ဆရာတော်က “လောကနီတိ အဖွင့်ကျယ်လက်စွဲကျမ်း” အမည်ဖြင့်
ကျမ်းတစ်ဆောင်ပြုစုထားသည်။ ကဏ္ဍ(၇)ခုအနက် ပဏ္ဍိတကဏ္ဍ၊ သုဇန-

ကဏ္ဍ, ဗာလဒုဇနကဏ္ဍ, မိတ္တကဏ္ဍ လေးခုသာ ပြီးစီးသည်။ ကျန်ကဏ္ဍ သုံးခုကို စံကျောင်းဆရာတော်၏ တပည့် ရန်ကုန်မြို့ ကျောင်းတော်ရာ ရွှေကျင်တိုက်မှ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဘဒ္ဒန္တဇောတ ဆရာတော်က ပြီးစီးအောင် ဆက်လက် ရေးသားသည်။ ၁၂၈၉-ခုနှစ်တွင် ပြုစုပြီးစီး၍ ဟံသာဝတီတိုက်မှ သုံးအုပ်ခွဲ၍ ရိုက်နှိပ်ထုတ်ဝေသည်။

ရိုးမတိမ်ဆရာတော် ဦးသီလာစာရနှင့် စာရေးဆရာကြီး ဒေါ်ရိုက်တာ ဦးသူခတို့ကလည်း လောကနီတိကျမ်းကို သူနည်းသူဟန်ဖြင့် ဖွင့်ဆိုထားသည်။ ယဉ်ကျေးမှုဗိမာန် ညွှန်ကြားရေးဝန် သီရိပျံချီ ဦးသာမြတ်ကမူ အဓိပ္ပာယ်အကျယ်တဝင့် ဖွင့်ဆိုခြင်းမပြုဘဲ စာဏကုနီတိနှင့် လောကနီတိ ကျမ်းကို မူရင်းအတိုင်း မြန်မာပြန်ဆို၍ ၁၉၅၄ ခုနှစ်တွင် “နီတိကျမ်း ကျော် ဒွေးနှစ်ဖော်” အမည်ဖြင့် ပူးတွဲထုတ်ဝေထားသည်။

အင်္ဂလိပ်ဘာသာ ပြန်ဆို

ပါဠိဘာသာဖြင့် စီစဉ်ထားသော စတုရင်္ဂဗလအမတ်ကြီး၏ လောကနီတိကျမ်းကို မစ္စတာဂျေဂရေး ဆိုသူက ခရစ်နှစ် ၁၈၈၆-ခုနှစ်တွင် အင်္ဂလိပ်ဘာသာသို့ ပြန်ဆိုထားသည်။ စာအုပ်နိဒါန်းတွင် ဂျေဂရေးက နီတိမျိုးစုံအကြောင်း မြန်မာနိုင်ငံ၌ အစောဆုံးတွေ့ရသော လောကနီတိအကြောင်း၊ လောကနီတိကို မြန်မာနိုင်ငံ ရဟန်းရှင်လူတို့က အထူးဦးစားပေး၍ သင်ကြားပုံအကြောင်း စသည်များကို စုံလင်စွာ ဖော်ပြထားသည်။ သို့ရာတွင် လောကနီတိကျမ်းပြု စတုရင်္ဂဗလအမတ်ကြီးနှင့် ပတ်သက်၍ တစ်စွန်းတစ်စမျှ ဂုဏ်ပြုဖော်ပြခြင်းမပြုဘဲ တမင်ချန်ထားသည်မှာ ဇဉ်းစားစရာကောင်းနေပါသည်။

မန္တလေးတက္ကသိုလ် ဒဿနိကနှင့် စိတ္တဗေဒပါမောက္ခ ဒေါက်တာ စိန်တုကလည်း ၁၉၆၂-ခုနှစ်တွင် လောကနီတိကို အင်္ဂလိပ်ဘာသာသို့ ပြန်ဆိုထားသည်။

စစ်ကိုင်းတိုင်း ယင်းမာပင်မြို့နယ် ရိုးမတိမ် ဆရာတော် ဦးသီလာ-
စာရ-က“ကမ္ဘာရွှေအိုး”အမည်ဖြင့် လောကနီတိကို ပါဠိ၊ မြန်မာ၊ အင်္ဂလိပ်
သုံးသာသာ ယှဉ်တွဲပြဆိုပေးထားသည်။ ရှေးဦးစွာ လောကနီတိပါဠိ
ဂါထာကို ဖော်ပြ၍ ဒုတိယနိဿယ မြန်မာပြန်ဆိုသည် တတိယကဗျာရေးဖွဲ့
ဖော်ပြသည်။ စတုတ္ထ အင်္ဂလိပ်ဘာသာ ပြန်ဆို၍ ပဉ္စမ မြန်မာကောင်းပြေကို
ဖော်ပြထားသည်။ သုတေသီတို့အဖို့ အကျိုးများဖွယ်ရှိသည်။ ယင်းကမ္ဘာ
ရွှေအိုးကျမ်းကို ၁၉၇၇-ခုနှစ်တွင် ရေးသားပြီးစီး၍ ၁၉၈၂-ခုနှစ်တွင်
တော်ဝင်ပုံနှိပ်တိုက်မှ ရိုက်နှိပ်၍ စာအုပ်ဖြစ်လာသည်။

လောကနီတိခေတ်

လောကနီတိကျမ်းတွင် ပါသောဂါထာအချို့မှာ ဘုရားဟော ဂါထာ
များဖြစ်၍ ဘုရားလက်ထက်ကပင် ရှိနေသည်ဟု ဆိုရပါမည်။ လောကနီတိ
ကျမ်းကိုမူ စတုရင်္ဂဗလအမတ်ကြီး ပြုစုသော ကျမ်းဖြစ်၍ ပင်းယခေတ်
ကျမ်းစာအဖြစ် သတ်မှတ်ရပါမည်။

လောကနီတိကျမ်း၏ ဂုဏ်နှင့် သင်ရကျိုး

လေ့လာသင်ကြားသူအဖို့ လောကနီတိကျမ်းသည်—

- ၁။ သာဓရာ=အနှစ်သာရမည်၏။
- ၂။ မာတာပိတု=မိဘသဖွယ်ဖြစ်၏။
- ၃။ အာစရိယော=ဆရာသမားနှင့်တူ၏။
- ၄။ မိတ္တော=မိတ်ဆွေနှင့်တူ၏။—

ဟူသော ကျမ်း၏ ဂုဏ်လေးမျိုးကို မှတ်သားအပ်၏။ ထို့ကြောင့်လောက
နီတိကျမ်းကို တတ်မြောက်အောင် အဝါးဝစွာ လေ့လာဆည်းပူးသင့်
ကြသည်။ ဆည်းပူးကြပါ။

လောကနီတိကျမ်းကို လေ့လာသင်ကြားသူသည်-

၁။ ဉာဏီ=ဉာဏ်ကြီးရှင် ဖြစ်နိုင်ခြင်း၊

၂။ မဟာ=ကြီးကျယ်မြင့်မြတ်သူ ဖြစ်နိုင်ခြင်း၊

၃။ ဗဟုဿုတော=အကြားအမြင် များနိုင်ခြင်း-

ဟူသော အကျိုးသုံးပါးကို ရရှိနိုင်ပါသည်။

မြန်မာပြန် သင်ကြားမှု

ရန်ကုန်မြို့ ကမ္ဘာအေး သာသနာရေးဦးစီးဌာန ယဉ်ကျေးမှု သင်တန်း တွင် ဆယ်မောင်တို့ ဘာသာရပ်ကို သင်ကြားပို့ချရာ၌ ပါဠိနှင့်မြန်မာ ရောနှောဖော်ပြသော နိဿယနည်းကို မလိုက်ဘဲ မြန်မာပြန် သက်သက်ကို သင်ကြားပေးရာ သင်တန်းသားများအဖို့ လွယ်ကူခြင်း၊ သဘောပေါက် မြန်ဆန်ခြင်း၊ ခရီးတွင်ကျယ်ခြင်း အကျိုးများကို လက်တွေ့သိရှိခဲ့ရပါ သည်။ သို့ဖြစ်၍ ကမ္ဘာအေး ယဉ်ကျေးမှုသင်တန်း၌ ပို့ချသင်ကြားသော နည်းအတိုင်း ပါဠိဂါထာအောက်မှ မြန်မာပြန်သက်သက်ကို ဖော်ပြထား ပါသည်။

၆-လောကနီတိပါဠိနှင့် ဖြန့်မာပြန်

ရေးသားစီစဉ်ပုံ

၁။ လောကနီတိ* ပဝက္ခာမိ၊
နာနာသတ္တသမုဒ္ဓန္တံ။
မာဂဓေနေဝ သံခေပံ၊
ဝန္တိတော ရတနတ္ထယံ။

(အကျွန်ုပ် စတုရင်္ဂဗလ အမတ်သည်) ရတနာသုံးပါးကို ရှိခိုးပြီး၍
ကျမ်းဂန်အမျိုးမျိုးတို့မှ ထုတ်နုတ်ထားသော လောကနီတိကျမ်းကို
မာဂဓဘာသာဖြင့် အကျဉ်းချုပ်၍ ဆိုပေအံ့။

သင်ကြားလေ့လာထိုက်ပုံ

၂။ နီတိ ဟိ လောကေ ပုရိသဿ သာဓော၊
မာတာပိတာ စ အာစရိယော မိတ္တော။
တသ္မာ ဟိ နီတိ* ပုရိသော ဝိဇ္ဇော၊
ဉာဏီ မဟာ ဟောတိ ဗဟုဿုတော စ။

ဂုဏ်အထူးကား-နီတိကျမ်းသည် ယောကျ်ား၏၊ အနှစ်မည်၏၊
အမိအဘလည်းမည်၏၊ ဆရာသမားလည်းမည်၏ မိတ်ဆွေလည်း မည်၏၊
ထို့ကြောင့် ယောကျ်ားကောင်း ဖြစ်လိုသူသည် နီတိကျမ်းကို တတ်သိ
နားလည်ရာ၏၊ နီတိကျမ်း တတ်သော သူသည် ပညာရှိဖြစ်နိုင်၏၊ ကြီးကျယ်
မွန်မြတ်၏။ အကြားအမြင်များနိုင်၏။

မှတ်ချက်။ ။ ပဓာနနည်းအားဖြင့် ယောကျ်ားကို ပြဆိုထားပါသည်၊
မိန်းမ များလည်း နီတိကျမ်းကို တတ်သင့်ပါသည်၊
တတ်လျှင် လူရာဝင်နိုင်ပါသည်။

၁-ပဏ္ဍိတကဏ္ဍ

ပညာရှိကို ဆိုရာအပိုင်း

၃။ အလသဿ ကုတော သိပ္ပံ၊
 အသိပ္ပဿ ကုတော ဓနံ။
 အဓနဿ ကုတော မိတ္တံ၊
 အမိတ္တဿ ကုတော သုခံ။
 အသုဿ ကုတော ပုညံ၊
 အပုညဿ ကုတော ဝရံ။

- ၁။ ပျင်းသောသူ အတတ်ပညာ မရနိုင်၊
- ၂။ အတတ်ပညာ မရှိသောသူ ဥစ္စာမရနိုင်၊
- ၃။ ဥစ္စာ မရှိသောသူ မိတ်ဆွေမရနိုင်၊
- ၄။ မိတ်ဆွေ မရှိသောသူ ချမ်းသာမရနိုင်၊
- ၅။ ချမ်းသာ မရှိသောသူ ကောင်းမှုမပြုနိုင်၊
- ၆။ ကောင်းမှုမရှိသောသူ နိဗ္ဗာန်မရနိုင်။

၄။ သိပ္ပံ သမံ ဓနံ နတ္ထိ၊
 သိပ္ပံ စောရာ န ဂဏ္ဍန္တိ။
 ဣဓ လောကေ သိပ္ပံ မိတ္တံ၊
 ပရလောကေ သုခါဝဟံ။

- ၁။ အတတ်ပညာနှင့် တူသောဥစ္စာ မရှိ၊
- ၂။ အတတ်ပညာကို သူခိုး မခိုးနိုင်၊
- ၃။ အတတ်ပညာသည် ဤလောက၌ မိတ်ဆွေကောင်းမည်၏၊
- ၄။ အတတ်ပညာသည် တမလွန်၌ ချမ်းသာကို ဆောင်တတ်၏။

၅။ အပ္ပကံ နာတိမညေယျ၊
 စိတ္တေ သုတံ နိဓာပယေ။
 ဝမ္ပိကောဒကဗိန္ဒုဝ၊
 စိရေန ပရိပ္ပရတိ။

အကြားအမြင်ပညာကို နည်းသည်ဟူ၍ မအောက်မေ့ရာ၊ စိတ်၌
သိုမှီးသိမ်းဆည်းထားရာ၏။ ခြကောင်များ စု၍ ကြီးထွားလာသော
တောင်ပိုနှင့် အိုးစရည်း၌ ကျဖန်များ၍ ပြည့်လာသော ရေပေါက်ကဲ့သို့
မှတ်အပ်၏။

၆။ ခုဒ္ဒေါတိ နာတိမညေယျ၊
ဝိဇ္ဇံ ဝါ သိပ္ပ မထ ဝါ။
ကေမိ ပရိယောဒါတံ၊
ဇီဝိတကပ္ပကာရဏံ။

နှုတ်မှုပညာကို ဖြစ်စေ၊ လက်မှုပညာကိုဖြစ်စေ သေးငယ်၏ဟု မထင်
မှတ်ရာ၊ ကုန်စင်အောင် တတ်မြောက်ခဲ့သော် မိမိတတ်မြောက်ထားသော
အတတ်ပညာ တမျိုးမျိုးက အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းအတွက် အထောက်
အပံ့ဖြစ်နိုင်၏။

၇။ သေလေ သေလေ န မဏိကံ၊
ဂဇေ ဂဇေ န မုတ္တိကံ။
ဝနေ ဝနေ န စန္ဒနံ၊
ဌာနေ ဌာနေ န ပဏ္ဍိတံ။

၁။ တောင်တိုင်း တောင်တိုင်း၌ ပတ္တမြားမထွက်၊
၂။ ဆင်တိုင်းဆင်တိုင်း၌ အမြူတေ(ပုလဲ)မရှိ၊
၃။ တောတိုင်းတောတိုင်း၌ စန္ဒကူးနံ့သာ မပေါက်၊
၄။ အရပ်တိုင်းအရပ်တိုင်း၌ ပညာရှိ မထွန်းကား။

မှတ်ချက်။ ။ဤဂါထာ စာဏကျနီတိတွင် လာသည်။

၈။ ပဏ္ဍိတော သုတသမ္ပန္နော၊
ယတ္ထ အတ္ထိတိ စေ သုတော။
မဟုဿာဟေန တံ ဌာနံ၊
ဂန္ထဗ္ဗံ သုတေသိနာ။

သုတနှင့် ပြည့်စုံသော ပညာရှိ ပုဂ္ဂိုလ် ရှိသည်ဟု သတင်းစကား
ကြားသိငြားအံ့၊ သုတကိုရှာမှီးသော အမျိုးကောင်းသားသည် လုံ့လ
ဝီရိယ ကြီးမားစွာဖြင့် ပညာရှိပုဂ္ဂိုလ်ရှိရာ အရပ်သို့ အရောက်သွား၍
ပညာကို မှာမှီးရာ၏။
မှတ်ချက်။ ။ဤဂါထာ မဟာရဟနီတိ၌ ပါရှိသည်။

၉။ သိန္ဓေ သိပ္ပံ သိန္ဓေ ဓနံ၊
သိန္ဓေ ပဗ္ဗတမာရဟံ။
သိန္ဓေ ကာမဿ ကောဓဿ၊
ဣမေ .ပဉ္စ သိန္ဓေသိန္ဓေ။

၁။ အတတ်ပညာကို ဖြည်းဖြည်း သင်ရာ၏။
၂။ ဥစ္စာကို ဖြည်းဖြည်း ရှာရာ၏။
၃။ တောင်ကို ဖြည်းဖြည်းသာ တက်ရာ၏။
၄။ ကာမဂုဏ်ကို ဖြည်းဖြည်းသာ ခံစားရာ၏။
၅။ အမျက်ဒေါသကို ဖြည်းဖြည်းသာ ထွက်စေရာ၏။
ဤငါးမျိုးကို ဖြည်းဖြည်း ဖြည်းဖြည်း တစ တစသာ အလိုရှိရာ၏၊
(ဆန္ဒမစောရာ)။
မှတ်ချက်။ ။သိန္ဓေ၊ သိနေ၊ သနေ၊ ပါဌသုံးမျိုး ရှိနေသည်၊ သင့်သည်
ချည်းသာ။

၁၀။ သုတိ သမ္မုတိ သင်္ချာ စ၊
ယောဂါ နီတိ ဝိသေသကာ။
ဂန္ဓဗ္ဗာ ဂဏိကာ စေဝ၊
ဓနုပေဒါ စ ပူရဏာ။

၁။ အကြား အမြင် အတတ်၊
၂။ လောကသမ္မုတိဖြစ်သော မွေသတ် ဖုဇသတ် အတတ်၊
၃။ ဂဏန်းသင်္ချာ အတတ်၊
၄။ တံစဉ်း၊ စူး၊ ဆောက် စသော လက်ငမား အတတ်၊

- ၅။ နီတိကျမ်း အတတ်၊
- ၆။ ယာယီ၊ ယတြာပြုခြင်း စသော ဗျာကရုဏ်း အတတ်၊
- ၇။ စောင်းငြင်း စသော ကဗျာသင်္ကာ အတတ်၊
- ၈။ လက်ချိုးနေတုက်ခြင်း (လက်ပစ်) အတတ်၊
- ၉။ ဒုလေး၊ လင်းလေး အတတ်၊
- ၁၀။ ထုံးဟောင်း ရာဇဝင် အတတ်။

၁၁။ တိကိစ္ဆာ ဣတိဟာသာ စ၊
 ဇောတိ မာယာ စ ဆန္ဒတိ၊
 ကေတုမန္တာ စ သဒ္ဓါ စ၊
 သိပ္ပါဠာရသကာ ဣမေ။

- ၁၁။ ဆေးပညာ အတတ်၊
- ၁၂။ ရယ်နှင်မှု အတတ်၊
- ၁၃။ ဗေဒင် အတတ်၊
- ၁၄။ လှည့်ပတ်မှု အတတ်၊
- ၁၅။ ဆန်းကျမ်း အတတ်၊
- ၁၆။ သံတမန် အတတ်၊
- ၁၇။ မန္တန် အတတ်၊
- ၁၈။ သဒ္ဓါကျမ်း အတတ်။

ဤသည်တို့ကား တစ်ဆယ့်ရှစ်ပါးသော အတတ်ပညာများတည်း။

၁၂။ အပုဋ္ဌော ပဏ္ဍိတော ဘေရိ၊
 ပဇ္ဇေန္နော ဟောတိ ပုစ္ဆိတော။
 ဗာလော ပုဋ္ဌော အပုဋ္ဌောပိ၊
 ဗဟုမ္ပိ ဘဏတေ သဒါ။

ပညာရှိသည် သူတပါးက မမေးသော် (ပြောရိုးမရှိ)၊ ထီးမှမြည်
 သော စည်ကြီးနှင့်တူ၏။ သူတပါးက မေးလာခဲ့သော် သဲသဲမဲမဲ ရွာချ
 သော မိုးကြီးနှင့်တူ၏။ (ပြောသင့်သမျှ တစ်လုံးမကျန် ပြောတတ်၏)။

သုမိုက်သည် သူတပါးက မေးသည်ဖြစ်စေ၊ မမေးသည်ဖြစ်စေ များစွာ
ပြောဟောတတ်၏။

မှတ်ချက်။ ။ဤဂါထာ မဟာရဟနီတိ၌ ပါရှိသည်။

၁၃။ ပေါတ္ထကေသု စ ယံ သိပ္ပံ၊
ပရဟတ္ထေသု ယံ ဓနံ။
ယထာကိစ္စေ သမ္ပပ္ပန္န၊
န တံ သိပ္ပံ န တံ ဓနံ။

စာအုပ်၌ရှိသော အတတ်ပညာနှင့် သူတပါး၏လက်၌ရှိသောဥစ္စာသည်
ကိုယ်ပိုင်မဟုတ်၊ အကြောင်းကိစ္စ ပေါ်ပေါက်သော် အသုံးချ၍မရ။

မှတ်ချက်။ ။ဤဂါထာသည် စာဏကျနီတိကျမ်း၌ လာသည်။

၁၄။ ဇလပ္ပမာဏံ ကုမုဒနာဠ၊
ကုလပ္ပမာဏံ ဝိနယောပဓာနံ။
ဗျတ္တိပ္ပမာဏံ ကထိတဝါကျံ၊
ပထဝိပ္ပမာဏံ တိဏမိလာတံ။

- ၁။ ရေတိမ်၊ရေနက်၏ သဘောကို ကြာရိုးကို မြင်၍ သိနိုင်၏။
- ၂။ အမျိုးယုတ်၊ အမျိုးမြတ် ဖြစ်ကြောင်းကို ကိုယ်အမူအရာ၊
နှုတ်အမူအရာကို ကြည့်၍ သိနိုင်၏။
- ၃။ ပညာရှိသည်၊ မရှိသည်ကို ပြောဆိုသောစကားကို ထောက်
ချင့်၍ သိနိုင်၏။
- ၄။ မြေကောင်းသည်၊ မကောင်းသည်ကို မြေပေါ်၌ပေါက်သော
မြက်ပင် ညှိုးသည်၊ မညှိုးသည်ကို မြင်၍ သိနိုင်၏။

မှတ်ချက်။ ။ကုမုဒမာလံ၊ ကုမုဒနာဠ-ဟု ပါ၌ ၂-ထွေရှိနေသည်။

၁၅။ အပ္ပသုတော သုတံ အပ္ပံ၊
 ဗဟံ မညတိ မာနဝါ။
 သိန္နုဒကမပ္ပဿန္တော၊
 ကူပေ တောယံဝ မဏ္ဍုကော။

ဗဟုသုတခေါင်းပါးသော သူသည် အနည်းငယ်မျှတတ်သော အတတ်
 ပညာကို အများကြီးတတ်သည်ဟု အထင်ရောက်တတ်၏။ မာန်ရှိတတ်၏။
 သမုဒ္ဒရာရေကို မမြင်ဖူးသော ဖားသူငယ်သည် တွင်းဝ၌ ရှိသော ရေကို
 အများကြီးထင်မှတ်သည်နှင့် တူနေတတ်၏။

မှတ်ချက်။ ။ဤဂါထာ မဟာရဟနီတိ၌လည်း တွေ့ရသည်။

၁၆။ ပဌမံ ပရာဇယေ သိပ္ပံ၊
 ဒုတိယံ ပရာဇယေ ဓနံ။
 တတိယံ ပရာဇယေ ဓမ္မံ၊
 စတုတ္ထံ ကိံ ကရိသ ဝိ။

၁။ ပထမအရွယ်၌ အတတ်ပညာကို မရခဲ့သော်၊
 ၂။ ဒုတိယအရွယ်၌ ဥစ္စာကို မရခဲ့သော်၊
 ၃။ တတိယအရွယ်၌ တရားကို မရခဲ့သော်၊
 ၄။ စတုတ္ထ အရွယ်ခေါ်သော သေချိန်ကာလ၌ အဘယ်မှာလျှင်
 အသုံးကျအံ့နည်း (လူဖြစ်ရှုံးလိမ့်မည်သာ)။

မှတ်ချက်။ ။ဤဂါထာ စာဏကျနီတိ၌ လာသည်။ ပရာဇယေ၊ န
 ပရာဇိတော-ဟူ၍ ပါဌ၌ ၂-မျိုးတွေ့ရသည်။ နှစ်သက်ရာ
 ယူကြပါ။

၁၇။ ဗျတ္တ ပုတြ ကိမလသော၊
 အဗျတ္တော ဘာရဟာရကော။
 ဗျတ္တကော ပုဇိတော လောကေ၊
 ဗျတ္တ ပုတြ ဒိနေ ဒိနေ။

ချစ်သား(ချစ်သမီး).... အတတ်ပညာ ကြိုးစားသင်စမ်းပါ။ အဘယ်ကြောင့် ပျင်းစိတ်ဝင်ချင်ရသနည်း။ အတတ်ပညာမရှိသောသူသည် သူ၏ ဝန်ထမ်းဖြစ်တတ်၏။ အတတ်ပညာရှိသူကို လောက၌ သူတပါးတို့က ပူဇော်ကုန်ပြုနေကြသည်။ ထို့ကြောင့် ချစ်သား (ချစ်သမီး).... နေ့တိုင်း နေ့တိုင်း အတတ်ပညာကို ကြိုးစား၍ သင်ကြားပါလော့။

၁၈။ မာတာ ဝေရီ ပိတာ သတြု၊
ကေန ဗာလေ န သိက္ခိတော။
သဘာမဇ္ဈေ န သောဘတိ၊
ဟံသမဇ္ဈေ ဗကော ယထာ။

အမိသည် အပြင်ရန်သူ မည်၏။ အဘသည် အတွင်းရန်သူ မည်၏။ အဘယ်ကြောင့် ရန်သူမည်သနည်း။ ငယ်ရွယ်စဉ်အခါ၌ သားသမီးကို ပညာသင်မပေးသောကြောင့် ရန်သူမည်၏။ ပညာမတတ်သောသူသည် ဟင်္သာတို့၏ အလယ်၌ ဗျိုင်းကဲ့သို့ သဘင်အလယ်၌ မတင့်တယ်။ မှတ်ချက်။ ။ဤဂါထာ ဟိကောပဒေသ၌ လာသည်။

၁၉။ ကဏ္ဍကံဂိရိ ကော တိက္ခတိ၊
ကော အဉ္စနံ မိဂက္ခိယံ။
ဥပ္ပလဿ ပလ္လလေ ကော သုဂန္ဓိ၊
ကုလပုတ္တရူပေါ ကော ပဝတ္တတိ သာမံဘာဝေါ။

၁။ တောင်ချောက်ကြား၌ ပေါက်ရောက်သော ဆူးသည် ဘယ်သူ ချန်၍ ထက်သနည်း။ သူသဘာဝအတိုင်းသာ ထက်နေ၏။

၂။ သမင်တို့၏ မျက်စိ၌ ဘယ်သူမျက်စဉ်းခတ်၍ ကြည်လင်သနည်း။ သူသဘာဝအတိုင်းသာ ကြည်လင်နေ၏။

၃။ နွံ၌ ပေါက်သော ကြာကို ဘယ်သူ အနံ့ကောင်း ထည့်၍ မွှေးသနည်း။ သူသဘာဝအတိုင်းသာ မွှေးနေ၏။

ဆယ်စောင်တွဲ ၇-ပ-မ-သ-စ

၄။ အမျိုးကောင်းသားတို့၏ ယဉ်ကျေးလိမ္မာသော စိတ်သဘောသည်
ဘယ်သူပြု၍ ဖြစ်ပေါ်သနည်း၊ သူ့သမားအတိုင်းသာ ဖြစ်၏။
မှတ်ချက်။ ။ကဏ္ဍကံဂီရိ၊ ကဏ္ဍကာဂီရိ-ဟု ပါ၌ ၂-မျိုးစီ ရှိကြသည်။

၂၀။ န ရသံ အကောတမ္ပုလံ၊
အဓနဿာလကံတမ္ပိ။
အလောဏကန္တု ဗျုပ္ပနံ၊
ဗျာကရဏံ အသိပ္ပဿ။

၁။ ထုံးမပါသော ကွမ်းသည် အရသာမရှိ။
၂။ ကိုယ်ပိုင်ဥစ္စာ မရှိသော သူ၏ (အငှားပစ္စည်းဖြင့်) တန်ဆာ
ဆင်ခြင်းသည် အရသာမရှိ။
၃။ ဆားမပါသော စားဖွယ်သည် အရသာမရှိ။
၄။ အတတ်ပညာ မရှိသောသူ၏ ပျိုကဗျာဖွဲ့ခြင်းသည် အရသာ
မရှိ။

၂၁။ သုဿုသာ သုတသမ္ပန္နော၊
သုတပညာယ ဝဇုတိ။
ပညာယ အတ္ထံ ဇာနာတိ၊
ဉာတော အတ္ထော သုခါဝဟော။

နာကြားခြင်း၊ မှတ်သားခြင်းကြောင့် သုတနှင့် ပြည့်စုံ၏။ သုတ
ပညာဖြင့် ကြီးပွားတိုးတက်နိုင်၏။ သုတပညာဖြင့် အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို
သိနိုင်၏။ သိထားသော အနက်အဓိပ္ပာယ်သည် ချမ်းသာကို ဆောင်တတ်၏။
မှတ်ချက်။ ။ဤဂါထာ မဟာရဟနီတိ၌လည်း ပါရှိသည်။

၂၂။ ဘောဇနံ မေထုနံ နိဒ္ဒါ၊
ဂေါဏေ ပေါသေပိ ဝိဇ္ဇတိ။
ဝိဇ္ဇော ဝိသေသော ပေါသဿ၊
ကံ ဟိနော ဂေါသမော ဘဂေ။

အစာစားခြင်း၊ မေထုန်မီခဲခြင်း၊ အိပ်ခြင်း ဤသုံးမျိုးသည် လူမှု
 လည်း ရှိ၏။ နွားမွှာလည်း ရှိ၏။ အတတ်ပညာသည် လူမှုသာရှိ၏။ နွား၌
 မရှိ။ အတတ်ပညာသည် လူက နွားထက် ထူးခြားချက် ပြစ်၏။ အတတ်
 ပညာမရှိသော် လူသည် နွားနှင့်အတူပင် ပြစ်၏။
 မှတ်ချက်။ ။ဤဂါထာ မဟာရဟနီတိ၌လည်း ပါရှိသည်။

၂၃။ နတ္ထိ ဝိဇ္ဇာသမံ မိတ္တံ၊
 န စ ဗျာဓိသမော ရိပု။
 န စ အတ္တသမံ ပေမံ၊
 န စ ကမ္မသမံ ဗလံ။

၁။ အတတ်ပညာနှင့် တူသော မိတ်ဆွေ မရှိ။
 ၂။ အနာရောဂါနှင့် တူသော ရန်သူ မရှိ။
 ၃။ ကိုယ်နှင့် တူသော ချစ်အပ်သူ မရှိ။
 ၄။ ကံနှင့် တူသော ခွန်အား မရှိ။
 မှတ်ချက်။ ။ဤဂါထာ စာဏကျနီတိ၌လည်း ပါသည်။ မဟာရဟနီတိ၌လည်း
 တွေ့ရသည်။

၂၄။ ဟံသော မဇ္ဈေ န ကာကာနံ။
 သီဟော ဂုန္နံ န သောဘတေ။
 ဂဗြာမဇ္ဈေ တုရင်္ဂေ၊
 ဗာလမဇ္ဈေ စ ပဏ္ဍိတော။

၁။ ဟင်္သာသည် ကျီးငှက်တို့၏ အလယ်၌ မတင့်တယ်။
 ၂။ ခြင်္သေ့သည် နွားတို့၏ အလယ်၌ မတင့်တယ်။
 ၃။ မြင်းသည် မြည်းတို့၏ အလယ်၌ မတင့်တယ်။
 ၄။ ပညာရှိသည် လူမိုက်တို့၏ အလယ်၌ မတင့်တယ်။
 မှတ်ချက်။ ။ဤဂါထာ မဟာရဟနီတိ၌လည်း ပါရှိသည်။

၂၅။ ယာဝဇီဝမို့ စေ ဗာလော၊
 ပဏ္ဍိတံ ပယိရုပါသတိ။
 န သော ဓမ္မံ ဝိဇာနာတိ၊
 ဒဗ္ဗိ သူပရသံ ယထာ။

ယောက်မသည် ဟင်း၏ အရသာကို မသိသကဲ့သို့ လူမှိုက်သည်
 အသက်ရှည်သမျှ ကာလပတ်လုံး ပညာရှိကို ဆည်းကပ်စေကာမူ
 (သူတော်ကောင်း) တရားကို မသိနိုင်။
 မှတ်ချက်။ ။ဤဂါထာ ဓမ္မပဒဗာလဝဂ်၌ လာသည်။

၂၆။ မုဟုတ္တမပိ စေ ဝိညှိ၊
 ပဏ္ဍိတံ ပယိရုပါသတိ။
 ခိပ္ပံ ဓမ္မံ ဝိဇာနာတိ၊
 ဇိဝှိ သူပရသံ ယထာ။

လျှာသည် ဟင်း၏ အရသာကို သိသကဲ့သို့ သိကြားလိမ္မာသူသည်
 အာဇာနည် ပညာရှိကို ဆည်းကပ်ရစေကာမူ (သူတော်ကောင်း) တရားကို
 လျင်မြန်စွာ သိနိုင်၏။

၂၇။ ဝိနာ သတ္တံ န ဂစ္ဆေယျ၊
 သူရော သင်္ဂါမဘူမိယံ။
 ပဏ္ဍိတုဒ္ဓဂ္ဂ ဝါဏိဇော၊
 ဝိဒေသဂမနော တထာ။

၁။ ရဲရင့်သော သူသည် လက်နက်မပါဘဲ စစ်မြေပြင်သို့ မသွားရာ။
 ၂။ ပညာရှိသည် ကျမ်းဂန်အထောက်အထားမပါဘဲ စကားမပြောရာ။
 ၃။ ခရီးရှည်သွားသော ကုန်သည်သည် အဖော်မပါဘဲ ခရီးမသွားရာ။
 ၄။ အရပ်တစ်ပါးသို့ သွားသော သူသည် အဖော်မပါဘဲ မသွားရာ။
 မှတ်ချက်။ ။ဤဂါထာ ဗောဓိပုဏ္ဏားတော်တို့၌လည်း ပါရှိသည်။

၂၈။ ဓနနာသံ မနောတာပံ၊
သရေ ဒုစ္စရိတာနိ စ။
ဝဉ္ဇနဉ္ဇ အဝမာနံ၊
ပဏ္ဍိတော န ပကာသယေ။

၁။ ဥစ္စာပျက်စီးခြင်း၊
၂။ စိတ်နှလုံးပူပန်ခြင်း၊
၃။ အိမ်၌ မကောင်းမှုပြုခြင်း၊
၄။ အလှည့်အပတ်ခံရခြင်း၊
၅။ မထိမဲ့မြင် အပြုခံရခြင်း။

ဤငါးမျိုးကို ပညာရှိသည် ထင်ရှားမပြရာ။
မှတ်ချက်။ ။ဤဂါထာ စာဏကျနီတိ၊ ဟိတောပဒေသ၊ မဟာရဟနီတိ
တို့၌ လာသည်။

၂၉။ ပတ္တာနုရူပကံ ဝါကျံ၊
သဘာဝရူပကံ ပိယံ။
အတ္တာနုရူပကံ ကောဓံ၊
ယော ဇာနာတိ သ ပဏ္ဍိတော။

၁။ အရေးအခွင့်ရောက်သည်နှင့် လျော်သော စကားကို ဆိုခြင်း၊
၂။ ကိုယ်နှင့်သင့်လျော်သော ချစ်အပ်သူကို ရှာခြင်း၊
၃။ ကိုယ်နှင့်တန်ရုံသာ အမျက်ထွက်ခြင်း။

ဤသုံးမျိုးကို သိသော သူသည် ပညာရှိမည်၏။

၃၀။ အဓနဿ ရသံ ခါဒါ၊
အဗလဿ ဟတာရတာ၊
အပညဿ ဝါကျကထာ၊
ဥမ္မတ္တကသမာ ဣမေ။

- ၁။ ဥစ္စာမရှိဘဲလျက် အရသာ အစားကြူးသောသူ၊
 ၂။ ခွန်အား မရှိဘဲလျက် အသတ်အပုတ် ကြိုက်သောသူ၊
 ၃။ ပညာ မရှိဘဲလျက် စကားလိုလားသောသူ။

ဤသူတို့သည် အရူးနှင့် တူကုန်၏။

၃၁။ အနုဂ္ဂါယံ ဂမယန္တော၊
 အပ္ပစ္ဆံ ဗဟုဘာသကော။
 အတ္တဂုဏံ ပကာသေန္တော၊
 တိဝိဓံ ဟိနုလက္ခဏံ။

- ၁။ သူ မခေါ်ဘဲလျက် သူ့အိမ်သို့ သွားဖန်များသောသူ၊
 ၂။ သူ မမေးဘဲလျက် များစွာပြောချင်သူ၊
 ၃။ မိမိဂုဏ်ကို ဝါကြွားပလွှားတတ်သူ။

ဤသုံးမျိုးသည် သူယုတ်လက္ခဏာ မည်၏။

၃၂။ အပ္ပရူပေါ ဗဟုဘာသော၊
 အပ္ပပညော ပကာသိတော။
 အပ္ပပူရော သဋ္ဌော ခေါဘော၊
 အပ္ပခီရာ ဂါဝီ စလေ။

- ၁။ အဆင်းမလှသော သူသည် စကားများတတ်၏။
 ၂။ ပညာနည်းသော သူသည် ထင်ရှားပြတတ်၏။
 ၃။ ရေမပြည့်သော အိုးသည် ဘောင်ဘင်ခတ်တတ်၏။
 ၄။ နို့မထွက်သော နွားမသည် ကျောက်ကန်တတ်၏။

၃၃။ မဏ္ဍုကေပိ ဥကြေ သီဟေ၊
 ကာကဂ္ဂဟေ ပိယေ ပိယေ။
 အပ္ပဏ္ဍိပိ ပဏ္ဍိ ဟုတော၊
 ဓိဆု ပုစ္ဆေ ငယေ ငယေ။

ဖားသူငယ်သည် ဆောင့်ကြောင့်ထိုင်တတ်ရုံမျှဖြင့် ခြင်္သေ့ဟု ထင်တတ်၏။ ကျီးငှက် အသုတ်ခံရသောအခါ ချစ်ဆွေ ချစ်ဆွေဟု ယောင်ယမ်းမြည်တတ်၏။ ပညာမရှိသော လူမှိုက်သည်လည်း မိမိကိုယ်ကို ပညာရှိဟု ထင်တတ်၏။ ပညာရှိများက မေးမြန်းသည့်အခါ ငါ့ရှင် ငါ့ရှင်ဟု ချစ်ခင်ဖွယ်သော စကားကို ဆို၍ ပရိယာယ်သုံးတတ်၏။

၃၄။ မဏ္ဍုကေပိ ဥကြေ သီဟေ၊
သူကရေပိ ဥဟေ ဒီပေ။
ဗိဠာရေ သဒိသေ ဗျဠေ၊
သဗ္ဗမီရေ သိပ္ပသမေ။

- ၁။ ဖားသူငယ်ကို ဆောင့်ကြောင့်ထိုင်တတ်ရုံမျှဖြင့် ခြင်္သေ့ဟု မခေါ်နိုင်။
- ၂။ ဝက်ကိုလည်း အုတ်အုတ်မြည်တတ်ရုံမျှဖြင့် သစ်ဟု မခေါ်နိုင်။
- ၃။ ကြောင်ကိုလည်း အဆင်းသဏ္ဌာန် တူရုံမျှဖြင့် ကျားဟု မခေါ်နိုင်။
- ၄။ ပညာရှိအားလုံး(တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး) အတတ်ပညာ တူနိုင်မည် မဟုတ်။

၃၅။ န တိတ္ထိ ရာဇာ ဓနမ္ပိ၊
ပဏ္ဍိတောပိ သုဘာသိတေ။
စက္ခုမ္ပိ ပိယဒဿနေ၊
ဇလေ သာဂရော န တိတ္ထိ။

- ၁။ မင်းသည် ဥစ္စာ၌ မရောင့်ရဲ။
- ၂။ ပညာရှိသည် စကားကောင်း၌ မရောင့်ရဲ။
- ၃။ မျက်စိသည် ချစ်သောသူကို မြင်ခြင်း၌ မရောင့်ရဲ။
- ၄။ သမုဒ္ဒရာသည် ရေ၌ မရောင့်ရဲ။

၃၆။ ရှုပယောဗ္ဗနသမ္ပန္နာ၊
 ဝိသာလကုလသမ္ဘဝါ။
 ဝိဇ္ဇာ ဟိနာ န သောဘန္တိ၊
 နိဂန္ဓာ ဣဝ ကိံ သုကာ။

အဆင်းအရွယ်နှင့် ပြည့်စုံ၍ ပြန်ပြောကြွယ်ဝသော အမျိုး၌ လူဖြစ်
 သော်လည်း အတတ်ပညာ မရှိသော် မတင့်တယ်၊ အနံ့ကင်းသော
 ပေါက်ပန်းနှင့် တူတတ်၏။
 မှတ်ချက်။ ။ ဤဂါထာ စာဏကျနီတိနှင့် ဟိတောပဒေသ၌ လာသည်။

၃၇။ ဟိနပုတ္တော ရာဇမစ္ဆော၊
 ဗာလပုတ္တော စ ပဏ္ဍိတော။
 အနုဿ ဓနံ ဗဟု၊
 ပုရိသာနံ န မညထ။

အမျိုးယုတ်သောသူ၏ သားဖြစ်သော်လည်း မင်းအမတ် ဖြစ်တတ်၏။
 လူမိုက်၏သား ဖြစ်သော်လည်း ပညာရှိ ဖြစ်တတ်၏။ ဥစ္စာမရှိသောသူ၏
 သားဖြစ်သော်လည်း ဥစ္စာပစ္စည်း ကြွယ်ဝတတ်၏။ ထို့ကြောင့် ယောက်ျား
 တို့ကို အထင်မသေးရာ။

၃၈။ ယော သိဿော သိပ္ပလာဘေန၊
 ဗဟံ ဂဏှာတိ တံ သိပ္ပံ။
 မူဂေါဝ သုပိနံ ပဿံ၊
 ကထေတုမ္ပိ န ဥဿဟေ။

အတတ်ပညာ လိုချင်စိတ် လွန်ကဲသော တပည့်သည် (အတတ်ပညာ
 တမျိုးမျိုးကို လမ်းဆုံးအောင် မသင်ကြားဘဲ) တွေ့ရာမြင်ရာ အတတ်
 ပညာများကို မနွဲ့မစပ် သင်ကြားခဲ့သော် အိပ်မက်ကို မြင်မက်သော
 သူအ ကဲ့သို့ ဘာတစ်ခုမျှ ပြန်ပြောနိုင်စွမ်း ရှိမည်မဟုတ်။

၃၉။ န ဘိဇ္ဇေတုံ ကုမ္ဘကာရော၊
သောဘေတုံ ကုမ္ဘံ ဃန္တတိ။
န ခိပေတုံ အပါယေသု၊
သိဿနံ ဝုဇ္ဈိကာရဏာ။

အိုးလုပ်သော သူသည် မိမိအိုးကို ကွဲစိမ့်သောငှာ ပုတ်ခတ်သည်မဟုတ်။
တင့်တယ်လှပစိမ့်သောငှာ ပုတ်ခတ်ပေးရ၏။ ဆရာသည် တပည့်တို့ကို
အပါယ်ဆင်းရဲ ကျစေခြင်းငှာ ရိုက်နှက်သည် မဟုတ်။ အတတ်ပညာ
အစီးအပွား ဖြစ်ထွန်းစေလိုသောကြောင့် ရိုက်နှက်ပေးရခြင်း ဖြစ်သည်။

၄၀။ တဂရဉ္စ ပလာသေန၊
ယော နရော ဥပနယုတိ။
ပတ္တာပိ သုရဘိ ဝါယန္တိ၊
ဧဝံ ဓိရူပသေဝနာ။

တောင်ဇလပ်ပန်းကို ထုပ်သော ဖက်သည် ပန်း၏ ရနံ့ကြောင့်
မွှေးကြိုင်၏။ ထို့အတူ ပညာရှိကို မှီဝဲသော သူသည်လည်း လိမ္မာယဉ်ကျေး
သော ဓာတ်သဘာဝများ ကူးစက်နိုင်၏။

မှတ်ချက်။ ။ဤဂါထာ နာရဒဘေတဝံ လာသည်။

ပဏ္ဍိတကဏ္ဍံ နိဋ္ဌိတံ။
ပညာရှိကို ဆိုရာအပိုင်း ပြီး၏။

၂-သုဇနကဏ္ဍ

သုတေသ်ကောင်းကို ဆိုရာအပိုင်း

၄၁။ သမ္ဘိရေဝ သမာသေထ၊
သမ္ဘိ ကုဗ္ဗေထ သန္တဝံ။
သတံ သဒ္ဓမ္မမညာယ၊
သေယျော ဟောတိ န ပါပိယော။

- ၁။ သူတော်ကောင်းတို့နှင့်သာ ပေါင်းသင်းရ၏။
 ၂။ သူတော်ကောင်းတို့နှင့် ပေါင်းသင်းခြင်းကို ပြုရ၏။
 ၃။ သူတော်ကောင်းတရားကို သိ၍ စိတ်ထား မြင့်မြတ်၏၊
 မယုတ်မာချေ။

မှတ်ချက်။ ။ဤဂါထာ ဒေဝတာသံယုတ်၌ လာသည်။

၄၂။ စဇ ဒုဇန သံသဂ္ဂံ၊
 ဘဇ သာဓု သမာဂမံ။
 ကရ ပုညမဟောချတ္တိံ၊
 သရ နိစ္စမနိစ္စတံ။

- ၁။ သူယုတ်မာတို့နှင့် ပေါင်းသင်းခြင်းကို စွန့်လွှတ်ပါ။
 ၂။ သူတော်ကောင်းကို မှီဝဲဆည်းကပ်ပါ။
 ၃။ နေ့ည၌မပြတ် ကုသိုလ်ကောင်းမှုကို ပြုပါ။
 ၄။ သင်္ခါရတရားတို့၏ မမြဲပုံကို အမြဲမပြတ် အောက်မေ့ပါ။

မှတ်ချက်။ ။ဤဂါထာ ဟိတောပဒေသ၌ လာသည်။

၄၃။ ယထာ ဥဒုဗ္ဗရပက္ကာ၊
 ဗဟိ ရတ္တကမေဝ စ။
 အန္တော ကိမိလသမ္ပုဏ္ဏာ၊
 ဧဝံ ဒုဇနဟဒယာ။

ရေသဖန်းသီးမှည့်တို့သည် အပ၌ အနီရောင်အဆင်း ရှိ၍ (လှပ
 သော်လည်း) အတွင်း၌ ပိုးရွှအတိ ပြီးသကဲ့သို့ သူယုတ်မာတို့၏ စိတ်နှလုံး
 တို့သည် အတွင်းဓာတ်ညံ့၍ စက်ဆုပ်ဖွယ် ကောင်းကုန်၏။

၄၄။ ယထာပိ ပနသပက္ကာ၊
 ဗဟိ ကဏ္ဍကမေဝ စ။
 အန္တော အမတသမ္ပန္နာ၊
 ဧဝံ သုဇနဟဒယာ။

ပိန္နသီးမှည့်တို့သည် ပြင်ပ၌ ဆူးရှိ၍ (အမြင်ဆိုးသော်လည်း) အတွင်း၌ အမြန်အရသာနှင့် ပြည့်စုံသကဲ့သို့ သူတော်ကောင်းတို့၏ စိတ်နှလုံးတို့သည် အတွင်းဓာတ် မြင့်မြတ်၍ နှစ်သက်ဖွယ် ကောင်းကုန်၏။

၄၅။ သုက္ခောပိ စန္ဒနတချ န ဇဟာတိ ဂန္ဓံ၊
နာဂေါ ဂတော နရမုခေ န ဇဟာတိ လိဋ္ဌံ။
ယန္တောဂတော မဓုရသံ န ဇဟာတိ ဥစ္ဆု၊
ဒုက္ခောပိ ပဏ္ဍိတဇနော န ဇဟာတိ ဓမ္မံ။

- ၁။ စန္ဒကူးပင်သည် ခြောက်သွေ့သော်လည်း မွေးရန်ကို မစွန့်။
၂။ ဆင်ပြောင်ကြီးသည် စစ်မြေပြင်သို့ ရောက်သော်လည်း လူတို့၏ မျက်မှောက်၌ တင့်တယ်ခြင်းကို မစွန့်။
၃။ ကြံသည် ယန္တရားစက်ဖြင့် ကြိတ်သော်လည်း ချိုသော အရသာကို မစွန့်။
၄။ ပညာရှိ သူတော်ကောင်းသည် ဆင်းရဲခြင်းသို့ ရောက်သော်လည်း သူတော်ကောင်းတရားကို မစွန့်။

၄၆။ သီဟော နာမ ဇိယန္တောပိ၊
ပဏ္ဍာဒီနိ န ခါဒတိ။
သီဟော နာမ ကိသော စာပိ၊
နာဂမံသံ န ခါဒတိ။

- ၁။ ခြင်္သေ့တို့၏ သဘောမည်သည် ဆာလောင် မှတ်သိပ်သော်လည်း သစ်ရွက် စသည်ကို မစား။
၂။ ခြင်္သေ့တို့၏ သဘောမည်သည် ကြုံလှီ ပိန်ချိုးသော်လည်း ဆင်သားကို မစား။

၄၇။ ကုလဇာတော ကုလပုတ္တော၊
ကုလဝံသသုရက္ခကော။
အတ္တနာ ဒုက္ခပတ္တောပိ၊
ဟိနကမ္ပံ န ကာရယေ။

မြတ်သော အမျိုး၌ ဖြစ်သော အမျိုးအနွယ်ကို စောင့်တတ်သော
အမျိုးကောင်းသား (အမျိုးကောင်းသမီး)သည် မိမိဆင်းရဲ၍ နေစေ
ကာမူ ယုတ်ညံ့သော ဒုစရိုက်မှုမျိုးကို မပြုလုပ်ရာ။

၄၈။ စန္ဒနံ သီတလံ လောကေ၊
တတော စန္ဒံ သီတလံ။
စန္ဒစန္ဒနသီတမှာ၊
သာဓုဝါကံ သုဘာသိတံ။

- ၁။ လောက၌ စန္ဒကူးနံသာသည် ချမ်းမြေ့၏။
၂။ ထိုစန္ဒကူးနံသာ ချမ်းမြေ့သည်ထက် လရောင်က ပို၍
ချမ်းမြေ့၏။
၃။ လနှင့် စန္ဒကူးတို့ ချမ်းမြေ့သည်ထက် ကောင်းစွာဆိုအပ်သော
သူတော်ကောင်းတို့၏ စကားက ပို၍ ချမ်းမြေ့၏။
မှတ်ချက်။ ။ဤဂါထာ မဟာရဟနီတိ၌ တွေ့ရသည်။

၄၉။ ဥဒေတိ ဘာဏု ပစ္ဆိမေ၊
မေရုရာဇာပိ နမတံ။
သီတလံ ယဒိ နရဂ္ဂိ၊
ပဗ္ဗတဂ္ဂေ စ ဥပ္ပလံ။
ဝိကသေ န ဝိပရိတံ၊
သုဓု ဝါစာ ကုဒါစနံ။

- ၁။ နေသည် အနောက်မျက်နှာ၌ ထွက်သော် ထွက်ရာ၏။
၂။ မြင်းမိုရ်ဟောင်ကြီးသည် ကိုင်းညွတ်သော် ကိုင်းညွတ်ရာ၏။
၃။ ငရဲမီးသည် အေးသော် အေးရာ၏။
၄။ တောင်ထိပ်၌ ကြာပွင့်သော် ပွင့်ရာ၏။
၅။ သူတော်ကောင်း တို့၏ စကားသည် တရံ တဆစ်မျှ
ဖောက်ပြန်ရိုး မရှိ။

၅၀။ သုခါ ရုက္ခဿ ဆာယာဝ၊
တတော ဉာတိမာတာပိတု။
တတော အာစရိယော ရညော၊
တတော ဗုဒ္ဓဿ နေကဓာ။

- ၁။ သစ်ပင်၏ အရိပ်သည် ချမ်းသာ၏။
၂။ သစ်ပင်၏ အရိပ်ချမ်းသာသည်ထက် ဆွေမျိုး မိဘအရိပ်က ပို၍ ချမ်းသာ၏။
၃။ ဆွေမျိုး မိဘအရိပ် ချမ်းသာသည်ထက် ဆရာသမားအရိပ်က ပို၍ ချမ်းသာ၏။
၄။ ဆရာသမားအရိပ် ချမ်းသာသည်ထက် မင်းစိုးရာဇာအရိပ်က ပို၍ ချမ်းသာ၏။
၅။ မင်းစိုးရာဇာအရိပ် ချမ်းသာသည်ထက် မြတ်စွာဘုရား၏ အရိပ်ဟု ဆိုအပ်သော တရားတော်က ပို၍ ချမ်းသာ၏။

၅၁။ ဘမရာ ပုပ္ဖမိစ္ဆန္တိ၊
ဂုဏမိစ္ဆန္တိ သဇ္ဇနာ။
မက္ခိကာ ပုတိမိစ္ဆန္တိ၊
ဒေါသမိစ္ဆန္တိ ဒုဇ္ဇနာ။

- ၁။ ပိတုံးတို့သည် ပန်းရနံကို အလိုရှိကုန်၏။
၂။ သူတော်ကောင်းတို့သည် ဂုဏ်ကျေးဇူးကို အလိုရှိကုန်၏။
၃။ ယင်ကောင်တို့သည် အပုပ်ကို အလိုရှိကုန်၏။
၄။ သူယုတ်မာတို့သည် အမျက်ဒေါသကို အလိုရှိကုန်၏။

၅၂။ မာတာဟိနဿ ဒုဗ္ဘာသာ၊
ပိတာဟိနဿ ဒုက္ခိရိယာ။
ဥဘော မာတာပိတာ ဟိနာ၊
ဒုဗ္ဘာသာ စ ဒုက္ခိရိယာ။

၁။ အမိယုတ်သူအား မကောင်းသော စကားရှိ၏ (နှုတ်ထွက်
မကောင်း)။

၂။ အဘယုတ်သူအား မကောင်းသော အမူအကျင့် ရှိ၏၊
(အကျင့်မကောင်း)။

၃။ မိဘနှစ်ပါးစုံ ယုတ်မှုကား စကားလည်း မကောင်း၊
အကျင့်လည်း မကောင်း။

၅၃။ မာတာသေဌဿ သုဘာသာ၊
ပိတာသေဌဿ သုကိရိယာ။
ဥဘော မာတာပိတာ သေဌာ၊
သုဘာသာ စ သုကိရိယာ။

၁။ အမိမြတ်သူအား ကောင်းသော စကား ရှိ၏ (နှုတ်ထွက်
ကောင်း၏)။

၂။ အဘမြတ်သူအား ကောင်းသော အမူအကျင့် ရှိ၏၊
(အကျင့်ကောင်း၏)။

၃။ မိဘနှစ်ပါးစုံ မြတ်မှုကား စကားလည်းကောင်း၊ အကျင့်လည်း
ကောင်း၏။

၅၄။ သင်္ဂါမေ သူရမိစ္ဆန္တိ၊
မန္တိသု အကုတူဟလံ။
ပိယဉ္စ အန္တပါနေသု၊
အတ္ထေ ဇာတေ စ ပဏ္ဍိတံ။

၁။ စစ်မြေပြင်၌ ရဲရင့်သော သူကို အလိုရှိကုန်၏။

၂။ လျှိုဝှက်တိုင်ပင်ရာတို့၌ နှုတ်လုံသူကို အလိုရှိအပ်ကုန်၏။

၃။ ထမင်းအဖျော်ကောင်း စားသောက်ရာတို့၌ အချစ်ဆုံးသော
သူကို အလိုရှိအပ်ကုန်၏။

၄။ အခက်အခဲ ကြုံတွေ့ခဲ့သော် ပညာရှိကို အလိုရှိအပ်ကုန်၏။

မှတ်ချက်။ ။ဤဂါထာ ကေနိပါတ် မဟာသာရဇာတ်တွင် လာသည်။
သင်္ဂါမေနေရာ၌ ဥက္ကဋ္ဌေဟု ရှိသည်။

၅၅။ သုနခေါ သုနခံ ဒိသ္မာ၊
ဒန္တံ ဒဿေတိ ဟိံ သိတုံ။
ဒုဇ္ဇနော သုဇနံ ဒိသ္မာ၊
ရောသယံ ဟိံ သမိစ္ဆန္တိ။

ခွေးတကောင်သည် ခွေးတကောင်ကို တွေ့မြင်သောအခါ ချုပ်ချယ်လျက် ညှဉ်းဆဲအံ့သောငှာ သွားကို ပြဲ၏။ သူယုတ်မာသည် သူတော်ကောင်းကို တွေ့မြင်သောအခါ ချုပ်ချယ်လျက် ညှဉ်းဆဲခြင်းကို အလိုရှိ၏။

၅၆။ မာ စ ဝေဂေန ကိစ္စာနိ၊
ကရေတိ ကာရာပေတိ ဝါ။
သဟဿ ကာရိတံ ကမ္ပံ၊
မန္တော ပစ္ဆန္တတပုတိ။

အမှုကိစ္စဟူသမျှကို အဆောတလျင် ကိုယ်တိုင်လည်း မပြုသင့်၊ သူတပါးကိုလည်း မပြုစေသင့်၊ အမှုကိစ္စကို အဆောတလျင် ပြုခဲ့သော် ပညာ (အသိဉာဏ်) နည်းသော သူသည် နောက်မှ ပူပန်ရတတ်၏။

မှတ်ချက်။ ။ ဤဂါထာသည် စတ္တာလီသနိပါတ်၊ တေသကုဏဇာတ်၌ လာသည်။ ပါဠိအနေအထား အနည်းငယ်ထူး။

၅၇။ ကောဓံ ဝဓိတွာ န သောစတိ၊
မက္ခပ္ပဟာနံ ဣသယော ဝဏ္ဏယန္တိ။
သဗ္ဗေသံ ဖရုသဝါစံ ခမထ၊
တေ ခန္တိ မုတ္တမ မာဟု သန္တော။

၁။ အမျက်ဒေါသကို ဖျောက်နိုင်မှုကား တရံတဆစ်မျှ မစိုးရိမ်ရ။

၂။ သူတပါးကျေးဇူး သိခြင်းကို ဘုရားစသော သူတော်ကောင်းတို့က ချီးမွမ်းကြကုန်၏။

၃။ သူခပ်သိမ်းတို့၏ ကြမ်းကြုတ်သော စကားကို သည်းခံရာ၏။

၄။ ဤသို့ သည်းခံခြင်းကို ဘုရားစသော သူတော်ကောင်းတို့က
မြတ်၏ဟူ၍ မိန့်ဆိုကုန်၏။

မှတ်ချက်။ ။ဤဂါထာသည် စတ္တာလီသနိပါတ် သရဘင်္ဂဇာတ်၌
လာသည်။

၅။ ဒုက္ခော နိငါးသာ သမ္မာဓေ၊
ဌာနေ အသုစိသင်္ကတေ။
တတော အရိမ္မိ အပ္ပိယေ၊
တတောပိ အကတညုနိ။

၁။ မစင်အတိပြီး၍ ကျဉ်းမြောင်းသော အရပ်၌ နေရခြင်းသည်
စိတ်ဆင်းရဲ၏။

၂။ ထိုဆင်းရဲထက် မချစ်မနှစ်သက်သော ရန်သူ၏ အထံ၌
နေရခြင်းက ပို၍ ဆင်းရဲ၏။

၃။ ထိုဆင်းရဲထက် ကျေးဇူးတရားကို မသိတတ်သော လူ၏
အထံ၌ နေရခြင်းက ပို၍ ဆင်းရဲ၏။

မှတ်ချက်။ ။ဤဂါထာ မဟာရဟနီတိ၌လည်း ပါရှိသည်။

၅၉။ သြဝါဒေယျာနုသာသေယျ၊
အသဗ္ဘာ စ နိဝါရယေ။
သတံ ဟိ သော ပိယော ဟောတိ၊
အသတံ ဟောတိ အပ္ပိယော။

ဆုံးမရာ၏၊ မပြတ်ဆုံးမရာ၏၊ ယုတ်မာသော အကျင့်မှလည်း
တားမြစ်ရာ၏၊ ဆုံးမတတ်သူကို သူတော်ကောင်းတို့က ချစ်ခင်၏၊
မသူတော်တို့က မချစ်ခင်ကြ။

မှတ်ချက်။ ။ဤဂါထာသည် ဓမ္မပဒ ပဏ္ဍိတဝဂ်၌ လာသည်။ သြဝါဒနှင့်
အနုသာသနီအထူးကို ဓမ္မပဒအဋ္ဌကထာ ပထမအုပ်၊
စာမျက်နှာ ၃၄၉-တွင် အကျယ်တဝင့် ဖွင့်ပြထားသည်။

၆၀။ ဥတ္တမတ္တနိဝါတေန၊
သုရံ ဘေဒေန နိဇ္ဇယေ။
နိစံ အပ္ပကဒါနေန၊
ဝိရိယေန သမံ ဇယေ။

၁။ ကိုယ့်ထက် မြတ်သောသူကို ကိုယ့်ကို နှိပ်ချသဖြင့် အောင်ရာ၏။

၂။ ရဲရင့်သော သူကို သင်းခွဲသဖြင့် အောင်ရာ၏။

၃။ ကိုယ့်အောက်နိမ့်ကျသူကို အနည်းငယ်ပေးသဖြင့် အောင်ရာ၏။

၄။ ကိုယ်နှင့် အဆင့်တူသောသူကို လုံ့လပြုသဖြင့် အောင်ရာ၏။

မှတ်ချက်။ ။ ဤဂါထာ မဟာရဟနီတိ၌လည်း လာရှိသည်။

၆၁။ န ဝိသံ ဝိသမိစ္စာဟု၊
ဓနံ သံဃဿ ဥစ္စတေ။
ဝိသံ ကေဝ ဟနတိ၊
သဗ္ဗံ သံဃဿ ဟနတိ။

ပကတိအဆိပ်ကို အဆိပ်ဟု မဆိုကြကုန်၊ သံဃာ၏ ပစ္စည်းကိုသာ အဆိပ်ဟူ၍ ပြောဆိုကြကုန်၏။ ပကတိအဆိပ်မျိုးသည် တကြိမ်တခါ တဘဝသာလျှင် အသက်ကို သတ်တတ်၏။ သံဃာပိုင်ပစ္စည်းသည် အဝ အလုံးစုံကို နှစ်မွန်းအောင် သတ်တတ်၏။

၆၂။ ဇဝေန ဘဒြံ ဇာနန္တိ၊
ဗလိဗဒ္ဓဉ္စ ပဟဿ။
ဒုဟေန ဓေနံ ဇာနန္တိ၊
ဘာသမာနေန ပဏ္ဍိတံ။

၁။ လျှင်မြန်ခြင်းဖြင့် မြင်းကောင်း၏ ကျေးဇူးကို သိရ၏။

၂။ လေးလံသော ဝန်ကို သယ်ဆောင်ခြင်းဖြင့် နွားလာ၏ ကျေးဇူးကို သိရ၏။

ဆယ်စောင်တွဲ ၈—ပ-မ-သ-စ

၃။ နို့ညှစ်ခြင်းဖြင့် နို့ထွက်သော နွားမ၏ ကျေးဇူးကို
သိရ၏။

၄။ ခက်ခဲသော စကားကို ဆိုခြင်းဖြင့် ပညာရှိ၏ ကျေးဇူးကို
သိရ၏။

၆၃။ ဓနမပ္ပမ္ဘိ သာဓုနံ၊
ကူပေ ဝါရိဝ နိဿယော။
ဗဟုံ အပိ အသာဓုနံ၊
န စ ဝါရိဝ အဏ္ဏဝေ။

၁။ သူတော်ကောင်းတို့၏ ဥစ္စာသည် နည်းသော်လည်း တွင်းမှ
ထွက်သော ရေချိုကဲ့သို့ အသုံးဝင်၏။

၂။ သူယုတ်မာတို့၏ ဥစ္စာသည် များပင် များသော်လည်း
သမုဒ္ဒရာမှ ဆားငံရေကဲ့သို့ အသုံးမဝင်ချေ။

မှတ်ချက်။ ။ ဤဂါထာ မဟာရဟနီတိ၌လည်း ပါရှိသည်။

၆၄။ အာပံ ပိဝန္တိ နော နဇ္ဇာ၊
ရုက္ခာ ခါဒန္တိ နော ဖလံ။
ဝဿန္တိ ကုစိ နော မေဃာ၊
ပရတ္ထာယ သတံ ဓနံ။

၁။ မြစ်တို့သည် ရေကို မသောက်ကုန် (သူတပါး အကျိုးသာ
ဖြစ်၏)။

၂။ သစ်ပင်တို့သည် အသီးကို မစားကုန် (သူတပါး အကျိုးသာ
ဖြစ်၏)။

၃။ မိုးတို့သည် အချိုအရပ်၌ မရွာကုန်။

၄။ သူတော်ကောင်းတို့၏ ဥစ္စာသည် သူတပါး အကျိုးသာ
ဖြစ်၏။

မှတ်ချက်။ ။ရှင်မဟာသီလဝံသ ပုဂ္ဂိုလ်ကျော် စီရင်သော မဟာရဟ-
နိတိကျမ်းတွင် အထက်ပါ ဂါထာ၌ တတိယပါဒ အဆို
မတူပုံကို အောက်ပါအတိုင်း တွေ့ရသည်-

အမွှံ ပိဝန္တိ နော နဇ္ဇော၊
ရုက္ခော ခါဒတိ နော ဖလံ။
မေဃော ကုစိပိ နော သဿံ၊
ပရတ္ထာယ သတံ ဓနံ။

၁။ မြစ်တို့သည် ရေကို မသောက်ကုန် (သူတပါး အကျိုးသာ
ဖြစ်၏)။

၂။ သစ်ပင်သည် အသီးကို မစား (သူတပါး အကျိုးသာ
ဖြစ်၏)။

၃။ မိုးသည် တရံတခါမျှ ကောက်ပင်ကို မစား (သူတပါး
အကျိုးသာ ဖြစ်၏)။

၄။ သူတော်ကောင်းတို့၏ ဥစ္စာသည် သူတပါး အကျိုးသာ
ဖြစ်၏။

၆၅။ အပတ္တေယျံ န ပတ္တေယျ၊
အစိန္တေယျံ န စိန္တေယေ။
ဓမ္မမေဝ သုစိန္တေယေ၊
ကာလံ မောဿံ န အစုယေ။

၁။ မတောင့်တအပ်သည်ကို မတောင့်တရာ။

၂။ မကြံအပ်သည်ကို မကြံရာ။

၃။ တရားသဘောနှင့် စပ်ယှဉ်သည်ကိုသာလျှင် ကောင်းစွာ
ကြံရာ၏။

၄။ အချိန်ကို အချည်းနှီး မကုန်လွန်စေရာ။

၆၆။ အစိန္တတမ္ပိ ဘဝတိ၊
စိန္တတမ္ပိ ဝိနဿတိ။
န ဟိ စိန္တာမယာ ဘောဂါ၊
ဣတ္ထိယာ ပုရိသဿ ဝါ။

မကြံဘဲလျက်လည်း ဖြစ်တတ်၏၊ ကြံသော်လည်း ပျက်တတ်၏၊
မှန်၏၊ မိန်းမဖြစ်စေ၊ ယောက်ျားဖြစ်စေ စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့သည် ကြံစီတိုင်း
မပြီးစီးကုန်။

မှတ်ချက်။ ။ဤဂါထာ တေရသကနိပါတ်၊သရဘမိဂဇာတ်တွင်လာသည်။

၆၇။ အသန္တဿ ပိယော ဟောတိ၊
သန္တံ န ကုရုတေ ပိယံ။
အသတံ ဓမ္မံ ရောစေတိ၊
တံ ပရာဘဝတော မုခံ။

၁။ သူတော်မဟုတ် သူယုတ်မာကို ချစ်ခင်သူ၊
၂။ သူတော်ကောင်းကို မချစ်ခင်သူ၊
၃။ သူယုတ်မာတရားကို နှစ်သက်သူသည် ပျက်စီးခြင်း၏
အကြောင်းသာ ဖြစ်၏။

မှတ်ချက်။ ။ဤဂါထာသည် သုတ္တနိပါတ် ပရာဘဝသုတ်၌ လာသည်။

သုဇနကဏ္ဍံ နိဋ္ဌိတံ။
သူတော်ကောင်းကို ဆိုရာအပိုင်း ပြီး၏။

၃-ဗာလဒုဋ္ဌနကဏ္ဍ

သူမိက် သူယုတ်တို့ကို ဆိုသော အပိုင်း

၆၈။ အတိပိယော န ကာတဗ္ဗော၊
ခလော ကောတူဟလံ ကရော။
သိရသာ ဝဟမာနောပိ၊
အစုပ္ပရော စသဋ္ဌော ယထာ။

သူယုတ်မာကို အလွန်အကဲ ချစ်ခင်မှု မပြုအပ်၊ သူယုတ်မာသည်
ဦးခေါင်းပေါ်တင်၍ မြှောက်စားသော်လည်း ရေမပြည့်သော အိုးကဲ့သို့
အုတ်အုတ်ကျက်ကျက် စကားပွက်ခြင်းကိုပြုတတ်၏။

၆၉။ သပ္ပေါ ဒုဋ္ဌော ခလော ဒုဋ္ဌော၊
သပ္ပါ ဒုဋ္ဌတရော ခလော။
မန္တောသဓေဟိ သော သပ္ပေါ၊
ခလော ကေန္တပသမ္ပတိ။

မြေသည် ကြမ်းကြုတ်၏၊ သူယုတ်မာသည်လည်း ကြမ်းကြုတ်၏၊
မြေထက် သူယုတ်မာက ပို၍ကြမ်းကြုတ်၏၊ မြေကို မန္တရားဆေးဝါးတို့ဖြင့်
ငြိမ်းအေးနိုင်၏၊ သူယုတ်မာကို အဘယ်မည်သော မန္တရားဆေးဝါးဖြင့်
ငြိမ်းအေးနိုင်အံ့နည်း (ငြိမ်းအေးနိုင်သော ဆေးမရှိ)။

မှတ်ချက်။ ။ဤဂါထာ စာဏကျနီတိ၌ လာသည်။

၇၀။ ယော ဗာလော မညတိ ဗာလျံ၊
ပဏ္ဍိတော ဝါပိ တေန သော။
ဗာလောဝ ပဏ္ဍိတမာနီ၊
သော ဝေ ဗာလောထိ ဝုစ္စတိ။

၁။ သူမိုက်သည် မိမိမိုက်၍ နေသည်ကို သိလျှင် ပညာရှိမည်၏။

၂။ သူမိုက်သည် မိမိမိုက်၍ နေသည်ကို မသိဘဲ ပညာရှိအထင်
ရောက်ခဲ့သော် သူမိုက်အစစ်ဟု ခေါ်ဆိုရ၏။

မှတ်ချက်။ ။ဤဂါထာ ဓမ္မပဒ ဗာလဝဂ်၌ လာသည်။

၇၁။ မဇ္ဈေ မညတိ ဗာလော၊
ယာဝ ပါပံ န ပစ္စတိ။
ယဒါ စ ပစ္စတိ ပါပံ၊
အထ ဒုက္ခံ နိဂစ္ဆတိ။

သူမိုက်သည် မိမိပြုလုပ်သော မကောင်းမှုအကျိုးပေးချိန် မရောက်
သေးလျှင် အကုသိုလ်ကို ပျားရည်သဖွယ် အောက်မေ့တတ်၏။ မကောင်းမှု
အကျိုးပေးချိန်ရောက်သည့်အခါ ဆင်းရဲဒုက္ခသို့ မုချမလွှဲ ရောက်မြဲဖြစ်၏။

မှတ်ချက်။ ။ဤဂါထာ ဓမ္မပဒ ဗာလဝဂ်၌ လာသည်။

၇၂။ န သာဓု ဗလဝါ ဗာလော၊
သဟဿ ဝိန္ဒတေ ဓနံ။
ကာယဿ ဘေဒါ ဒုပ္ပညော၊
နိရယံ သောပပဇ္ဇတိ။

သူမိုက်သည် အင်အားရှိမှု မကောင်း၊ အနိုင်အထက် သူတပါးဥစ္စာကို
ယူတတ်၏။ အသိဉာဏ်ပညာနည်းသော ထိုသူမိုက်သည်၊ သေပြီးနောက်
ငရဲသို့ မလွှဲမုချ ရောက်ရ၏။

၇၃။ စာရေ ဒုဋ္ဌော စ မူသိကော၊
ဝနေ ဒုဋ္ဌော စ ဝါနရော၊
သကုဏေ ဒုဋ္ဌော စ ကာကော၊
နရေ ဒုဋ္ဌော စ ပြာဟုဏော။

- ၁။ အိမ်၌ ဖျက်ဆီးတတ်သည်ကား ကြွက်။
- ၂။ တော၌ ဖျက်ဆီးတတ်သည်ကား မျောက်။
- ၃။ ငှက်၌ ဖျက်ဆီးတတ်သည်ကား ကျီးကန်း။
- ၄။ လူ၌ ဖျက်ဆီးတတ်သည်ကား ပုဏ္ဏား။

၇၄။ ဒီဃာ ဇာဂရတော ရတ္တိ၊
ဒီဃံ သန္တဿ ယောဇနံ။
ဒီဃော ဗာလာန သံသာဓော၊
သဒ္ဓမ္မံ အဝိဇာနတံ။

- ၁။ အိပ်မပျော်ငြား နိုးနေသူအား ညဉ့်သည် ရှည်လျား၏။
- ၂။ ခရီးပန်းသောသူအား တယူဇနာခရီးသည် ရှည်လျား၏။
- ၃။ သူတော်ကောင်းတရားကို မသိသော လူမိုက်တို့အား သံသရာသည် ရှည်လျား၏။

မှတ်ချက်။ ။ဤဂါထာ ဓမ္မပဒ ဗလဝဂ်၌ လာသည်။

၇၅။ တိလမတ္တံ ပရေသံဝ၊
အပ္ပဒေါသဉ္စ ပဿတိ။
နာဠိကေရမ္ပိ သဒေါသံ၊
ခလဇာတော န ပဿတိ။

စိတ်သဘောထား ယုတ်ညံ့လော သူသည် သူတပါး၏ နှမ်းစေ့ သဖွယ်
သေးငယ်သော အပြစ်ကို ရှုမြင်တတ်၏၊ အုန် သီးအလား ကြီးမားသော
မိမိ၏ အပြစ်ကိုမူ မမြင်တတ်။

၇၆။ နတ္တဒေါသံ ပရေ ဇညာ၊
ဇညာ ဒေါသံ ပရဿ တု။
ဂုယျေ ဘုမ္မာဝ အင်္ဂါနိ၊
ပရဒေါသဉ္စ လက္ခယေ။

ပညာရှိသည် မိမိ၏ အပြစ်ကို သူတပါးတို့မသိစေရာ၊ သူတပါးအပြစ်ကိုမူ သိအောင်ပြုရ၏။ လိပ်သည် လက်ခြေဦးခေါင်းတို့ကို လျှိုငှက်ထားသကဲ့သို့ မိမိ၏အပြစ်တို့ကို လျှိုငှက်ထားရ၏။ သူတပါး၏ အပြစ်ကိုကား မှတ်သားရ၏။

၇၇။ ပဏ္ဍိတဿ ပသံသာယ၊'

ဒဏ္ဍော ဗာလေန ဒိယုတေ။

ပဏ္ဍိတော ပဏ္ဍိတေနော၊

ဝဏ္ဍိတောဝ သုဝဏ္ဍိတော။

သူမိုက်သည် ပညာရှိအား ချီးမွမ်းခြင်းဖြင့် ဒဏ်ပေးသည် မည်၏ (ဒဏ်ပေးရာ ရောက်၏)။ ပညာရှိကို ပညာရှိက ချီးမွမ်းမှသာလျှင် ကောင်းစွာ ချီးမွမ်းသည် မည်၏ (ချီးမွမ်းရာ ရောက်၏)။ မှတ်ချက်။ ။ဤဂါထာ မဟာရဟနီတိ၌ ပါရှိသည်။

၇၈။ လုဒ္ဓံ အတ္ထေန ဂဏှေယျ၊

ထဒ္ဓံ အဉ္ဇလိကမ္ပနာ။

ဆန္ဒာနုဝတ္တိယာ မူဠံ၊

ယထာဘူတေန ပဏ္ဍိတံ။

၁။ လိုချင် တပ်မက်သူကို တံစိုးလက်ဆောင် ပေးခြင်းဖြင့် သိမ်းပိုက်ရ၏။

၂။ ခက်ထန်သူကို လက်အုပ်ချီသဖြင့် သိမ်းပိုက်ရ၏။

၃။ သူမိုက်ကို အလိုလိုက်သဖြင့် သိမ်းပိုက်ရ၏။

၄။ ပညာရှိကို ဟုတ်မှန်တိုင်း ပြုသဖြင့် သိမ်းပိုက်ရ၏။

မှတ်ချက်။ ။ဤဂါထာသည် ဝာဏကျနီတိ၊ မဟာရဟနီတိနှင့် ဟိတော-
ပဒေသ သန္နိကဏာ၌ လာသည်။

ဗာလဒုဇ္ဇနကဏ္ဍံ နိဋ္ဌိတံ။

သူမိုက်သူယုတ်တို့ကို ဆိုသောအပိုင်း ပြီး၏။

၄-မိတ္တကဏ္ဍ

မိတ်ဆွေကို ပြဆိုသော အပိုင်း

၇၉။ ဟိတကဏေ ပဏေ ဗန္ဓု၊
ဗန္ဓုပိ အဟိတော ပဏေ။
အဟိတော ဒေဟဇော ဗျာဓိ၊
ဟိတံ အရညမောသဓံ။

- ၁။ အကျိုးစီးပွားကို ဆောင်ရွက်ခဲ့သော် ရန်သူသည် မိတ်ဆွေ
မည်၏။
၂။ အကျိုးစီးပွားကို မဆောင်ရွက်သော် မိတ်ဆွေသည်ပင်
ရန်သူမည်၏။
၃။ အနာရောဂါသည် ခန္ဓာကိုယ်၌ ဖြစ်လျက် အကျိုးမဲ့ကို
ပြုတတ်၏။
၄။ ဆေးသည် တော၌ ဖြစ်လျက် လူ၏ အကျိုးစီးပွားကို
ဆောင်တတ်၏။

မှတ်ချက်။ ။ဤဂါထာ ဟိတောပဒေသ ဝိဂ္ဂဟကထာ၌ လာသည်။

၈၀။ ပဏေက္ခေ ဂုဏဟန္တာရံ၊
ပစ္စက္ခေ ပိယဝါဒိနံ။
ဝဇ္ဇေယျ တာဒိသံ မိတ္တံ၊
ဝိသကုမ္ဘေ ယထာ မဓုံ။

မျက်ကွယ်၌ ကျေးဇူးကို ချေဖျက်တတ်သော မျက်မှောက်၌
ချစ်ဖွယ်သော စကားကို ပြောဆိုတတ်သော မိတ်ဆွေမျိုးကို အဆိပ်အိုး၌
ကျထောက်သော ပျားရည်ကို မသုံးဆောင်ဘဲ ရှောင်ကြဉ်ရသကဲ့သို့
ရှောင်ကြဉ်ရာ၏။

မှတ်ချက်။ ။ဤဂါထာ စာဏကျနီတိနှင့် ဟိတောပဒေသ၌ လာသည်။

၈၁။ နေဟီနေ စဇေ မိတ္တော၊
ပုတ္တဒါရာ သဟောဒရာ။
နေဝန္တံ သေဝန္တံ၊
ဓနံ လောကေ မဟာသခါ။

ပစ္စည်းဥစ္စာမရှိခဲ့သော် မိတ်ဆွေကလည်း စွန့်ခွာတတ်၏။ သားမယား
တို့ကလည်း စွန့်ခွာတတ်ကုန်၏။ တမိဝမ်းဖွား ညီအစ်ကို မောင်နှမ
တို့ကလည်း စွန့်ခွာတတ်ကုန်၏။ (လူတို့၏ သဘောသည်) ဥစ္စာရှိသူကို
သာလျှင် မှီဝဲပေါင်းသင်းလိုကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ဥစ္စာသည် လောက၌
မိတ်ဆွေမည်၏။

မှတ်ချက်။ ။ဤဂါထာ မဟာရဟနီတိ၌လည်း တွေ့ရသည်။

၈၂။ ဇာနေယျ ပေသနေ ဘစ္စံ၊
ဗန္ဓဝမ္ပိ ဘယာဂတေ။
အပ္ပကာသု တထာ မိတ္တံ၊
ဒါရဉ္စ ဝိဘဝက္ခယေ။

- ၁။ ကျွန် သူစား (အခိုင်းအစေ)တို့၏ အကဲကို နိုင်းစေ
ကြည့်သော အခါ၌ သိရာ၏။
- ၂။ ဆွေမျိုးအကဲကို ဘေးရန်သောအခါ၌ သိရာ၏။
- ၃။ မိတ်ဆွေအကဲကို ဥစ္စာနည်းသောအခါတို့၌ သိရာ၏။
- ၄။ မယားအကဲကို စည်းစိမ်ကုန်မှ သိရာ၏။

မှတ်ချက်။ ။ဤဂါထာ စာဏကျနီတိ၌ လာသည်။ မဟာရဟနီတိ၌လည်း
တွေ့ရသည်။

၈၃။ သော ဗန္ဓု ယော ဟိတေ ယုတ္တော၊
ငိတဓော ဟောတိ ပေါသကော။
တံ မိတ္တံ ယတ္ထ ဝိဿာသော၊
သာ ဘရိယံ ယတ္ထ နိဗ္ဗုတိ။

- ၁။ အစီးအပွား၌ ယှဉ်သော သူသည် ဆွေမျိုးမည်၏။
၂။ ကျွေးမွေးတတ်သော သူသည် မိဘမည်၏။
၃။ အကျွမ်းဝင်သော သူသည် မိတ်ဆွေမည်၏။
၄။ ယောက်ျား၏ စိတ်နှလုံးကို ငြိမ်းအေးစေတတ်သော သူသည်
မယားမည်၏။

မှတ်ချက်။ ။ဤဂါထာ မဟာရဟနီတိ၌လည်း ပါရှိသည်။

၈၄။ န ဝိဿသေ အမိတ္တဿ၊
မိတ္တဉ္ဇာပိ န ဝိဿသေ။
ကဒါစိ ကုပိတော မိတ္တော၊
သဗ္ဗဒေါသံ ပကာသတိ။

ရန်သူကို အကျွမ်းဝင်ရာ၊ မိတ်ဆွေကိုလည်း အလွန်အမင်း အကျွမ်း
မဝင်ရာ၊ တခါတရံ မိတ်ဆွေသည်ပင် အမျက်ထွက်လတ်သော် အပြစ်
အားလုံးကို ထုတ်ဖော်ပြတတ်၏။

၈၅။ သကိံ ဒုဠေ ယော မိတ္တံ၊
ပုန သန္တာတုမိစ္ဆတိ။
သော မစ္စုမုပဂဏှာတိ၊
ဂဗ္ဘမဿတရိ ယထာ။

တကြိမ် အမျက်ထွက်ပူးသော မိတ်ဆွေကို တဖန် ပြန်လည်၍ စေ့စပ်
ထိုသောသူသည် ကိုယ်ဝန်ကို ယူသော အသတ်ခံရခြင်းမကဲ့သို့ သေမင်္ဂကို
ယူသည် မည်၏။

မှတ်ချက်။ ။ဤဂါထာ စာဏကျနီတိနှင့် ဟိတောပဒေသ၌ လာသည်။

၈၆။ ဝဟေ အမိတ္တံ ခန္ဓေန၊
ယာဝ ကာလံ အနာဂတံ။
တမေဝ အာဂတေ ကာလေ၊
သေလေ ဘိန္ဓေ ဘဠံ ဣဝ။

မိမိ အကြံအစည် မအောင်သေးမီ ရန်သူကို ပုခုံးဖြင့် ရွက်ဆောင်
ထားရ၏။ မိမိ အကြံအစည်အောင်မြင်ချိန်ရောက်သော် ရွက်ထားသော
ရေအိုးကို ကျောက်ခဲ၌ ရိုက်ခွဲသကဲ့သို့ ခွဲဖျက်ရ၏။

မှတ်ချက်။ ။ ဤဂါထာ မဟာရဟနီတိ၌ တွေ့ရသေးသည်။

၈၇။ ဣဏသေသော အဂ္ဂိသေသော၊
သတြုသေသော တထေဝံ စ။
ပုနပ္ပုနံ ဝိဝဇ္ဇန္တိ၊
တသ္မာ သေသံ န ကာရယေ။

ကြွေးကြွင်း၊ မီးကြွင်း ရန်ကြွင်း (ဤသုံးမျိုးသည်) အပန်တလဲလဲ
တို့ပွားတတ်၏။ ထို့ကြောင့် အကြွင်းကို မထားရာ။

မှတ်ချက်။ ။ ဤဂါထာ စာဏကျနီတိ၌ လာသည်။ မဟာရဟနီတိ၌လည်း
ဖော်ပြထားသည်။

၈၈။ ပဒုမံ မုခံ ယဿ၊
ဝါစာ စန္ဒနသီတလာ။
တာဒိသံ နောပသေဝေယျ၊
ဟဒယေ တု ဟလာဟလံ။

၁။ မျက်နှာက ပဒုမ္မာကြာကဲ့သို့ ရှင်၏။

၂။ ပြောဆိုသော စကားက စန္ဒကူးနံသာကဲ့သို့ ဆေးမြေ၏။

၃။ စိတ်နှလုံးမှာမူ လျင်စွာ သေစေတတ်သော အဆိပ်နှင့် တူ၏။

ထိုကဲ့သို့ သဘောထားရှိသူမျိုးကို မပေါင်းသင်းရာ။

၈၉။ န သေဝေ ဖရသံ သာမိံ၊
န စ သေဝေယျ မစ္ဆရိံ။
တတော အပဂ္ဂဏံ သာမိံ၊
နေဝ နိဂ္ဂဟိတံ တတော။

- ၁။ ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်သော အရှင်သခင်ကို မမှီဝဲရာ။
- ၂။ ထို့ထက် နှမြောဝန်တိုသော အရှင်သခင်ကို မမှီဝဲရာ။
- ၃။ ထို့ထက် မချီးမြှောက်သော အရှင်သခင်ကို မမှီဝဲရာ။
- ၄။ ထို့ထက် နှိပ်စက်တတ်သော အရှင်သခင်ကို မမှီဝဲရာ။

မှတ်ချက်။ ။ဤဂါထာ မဟာရဟနီတိ၌လည်း တွေ့ရသည်။

၉၀။ သိင်္ဂီ ပညာသဟတ္ထေန၊
သတေန ဝါဇိနံ ဝဇ္ဇေ။
ဟတ္ထိံ ဒန္တိံ သဟဿေန၊
ဒေသစာဂေန ဒုဇ္ဇနံ။

- ၁။ ဦးချိုရှိသော သတ္တဝါကို အတောင်ငါးဆယ်ဝေးသော အရပ်မှ ရှောင်ကြဉ်ရာ၏။
- ၂။ မြင်းကို အတောင်တစ်ရာဝေးသောအရပ်မှ ရှောင်ကြဉ်ရာ၏။
- ၃။ ဆင်ကို အတောင်တစ်သောင်းဝေးသော အရပ်မှ ရှောင်ကြဉ်ရာ၏။
- ၄။ မကောင်းသော သူကို အရပ်ဒေသစွန့်ခွာသဖြင့် ရှောင်ကြဉ်ရာ၏။

မှတ်ချက်။ ။ဤဂါထာ စာဏကျနီတိနှင့် မဟာရဟနီတိတို့၌ ပါရှိသည်။

၉၁။ ကုဒေသဉ္စ ကုမိတ္တဉ္စ၊
ကုကုလဉ္စ ကုဗန္ဓဝံ။
ကုဒါရဉ္စ ကုဒါသဉ္စ၊
ဒူရတော ပရိဝဇ္ဇယေ။

- ၁။ မကောင်းသော အရပ်ဒေသ။
- ၂။ မကောင်းသော မိတ်ဆွေသင်္ဂဟ။
- ၃။ မကောင်းသော အမျိုးအနွယ်။
- ၄။ မကောင်းသော ဆွေမျိုးသားချင်း။

၅။ မကောင်းသော မယား။

၆။ မကောင်းသော ကျွန်။

(ဤ ၆-မျိုးကို) ဝေးစွာ ရှောင်ကြဉ်ရာ၏။

မှတ်ချက်။ ။အမျိုးအနွယ်တူလျှင် ကုလ၊သွေးသားတော်စပ်လျှင် ဗန္ဓဝ။

၉၂။ ရောဂါတုရေ စ ဒုဗ္ဗိက္ခေ၊
ဗျသနေ စ သတြုဂဟေ။
ရာဇဒွါရေ သုသာနေ စ၊
ယေ တိဋ္ဌန္တိ သုမိတ္တကာ။

၁။ ရောဂါနှိပ်စက်သောအခါ။

၂။ ငတ်မွတ်ခေါင်းပါးသောအခါ။

၃။ စည်းစိမ်ပျက်စီးသောအခါ။

၄။ ရန်သူဖမ်းမိသောအခါ။

၅။ မင်းအိမ်တံခါး (တရားရုံး)၌ အမှုဆိုင်ရသောအခါ။

၆။ ခန္ဓာဝန်ထုပ် အကောင်ပုပ်ကို မြှုပ်နှံပြာချ သုသာန်ကိစ္စ ကြုံသောအခါ။

(ဤအခါတို့၌)ရပ်တည်ကုသော သူသည် မိတ်ကောင်း ဆွေကောင်း မည်၏။

မှတ်ချက်။ ။ဤဂါထာ ဟိတောပဒေသ သန္နိကထာနှင့် မိတ္တလာဘကထာ၌ လာသည်။ မဟာရဟနီတိ၌လည်း ပါသည်။

၉၃။ သီတဝါစော ဗဟုမိတ္တော၊
ဖရသော အပ္ပမိတ္တကော။
ဥပမံ ဧတ္ထ ဉာတဗ္ဗံ၊
သုရိယစန္ဒရာဇေန။

- ၁။ နှုတ်ခွန်း ချိုသာသော စကားရှိသည် မိတ်ဆွေပေါများ၏။
 - ၂။ နှုတ်ထွက်ကြမ်းသော သူသည် မိတ်ဆွေနည်းပါး၏။
- ဤအရာ၌ နေမင်း၊ လမင်းတို့၏ ဥပမာကို ထောက်၍ သိအပ်၏။

မိတ္တကဏ္ဍံ နိဋ္ဌိတံ။
 မိတ်ဆွေကို ပြဆိုသော အပိုင်း ပြီး၏။

၅-ဣတ္ထိကဏ္ဍ

မိန်းမကို ဆိုသော အပိုင်း

၉၄။ ကောကိလာနံ သဒ္ဓိ ရူပံ၊
 နာရိရူပံ ပတိဗ္ဗတာ။
 ဝိဇ္ဇာ ရူပံ အရူပါနံ၊
 ခမာ ရူပံ တပဿိနံ။

- ၁။ ဥဩငှက်တို့၏ တန်ဖိုးသဘောကား အသံ။
- ၂။ မိန်းမတို့၏တန်ဖိုးသဘောကား လင်ကိုမြတ်နိုးခြင်း။
- ၃။ ရုပ်မလှသူတို့၏ တန်ဖိုးသဘောကား အတတ်ပညာ။
- ၄။ ရသေ့၊ ရဟန်းတို့၏ တန်ဖိုးသဘောကား သည်းခံခြင်း။

မှတ်ချက်။ ။ဤဂါထာ စာဏကျနီတိ၊ ဟိတောပဒေသနှင့် မဟာရဟ-
 နီတိတို့၌ လာရှိသည်။ ဤဂါထာ၌ ရူပ-သဒ္ဓါ သဘော
 ဟောမှတ်။

၉၅။ ဣတ္ထိနဉ္စ ဓနံ ရူပံ၊
 ပုရိသာနံ ဝိဇ္ဇာ ဓနံ။
 ဘိက္ခုနဉ္စ ဓနံ သီလံ၊
 ရာဇာနဉ္စ ဓနံ ဗလံ။

- ၁။ မိန်းမတို့၏ ဥစ္စာကား အဆင်း။
- ၂။ ယောက်ျားတို့၏ ဥစ္စာကား အတတ်ပညာ။
- ၃။ ရဟန်းတို့၏ ဥစ္စာကား သီလ။
- ၄။ မင်းတို့၏ ဥစ္စာကား ရဲမက်ဗိုလ်ပါ။

၉၆။ ကိသာ သောဘာဝ တာပသာ၊
 ထုလာ သောဘာ စတုပ္ပဒါ။
 ပုရိသာ စ ဝိဇ္ဇာ သောဘာ၊
 ဣတ္ထိ သောဘာဝ သာမိကာ။

- ၁။ ရသေ့၊ ရဟန်းတို့သည် ကြုံလို့မှ တင့်တယ်ကုန်၏။
- ၂။ အခြေလေးချောင်း သတ္တဝါတို့သည် ဆူဖွိုးမှ တင့်တယ်ကုန်၏။
- ၃။ ယောက်ျားတို့သည် အတတ်ပညာရှိမှ တင့်တယ်ကုန်၏။
- ၄။ မိန်းမတို့သည် လင်ရှိမှ တင့်တယ်ကုန်၏။

၉၇။ ပဉ္စရတျာ သုဂန္ဓဗ္ဗာ၊
 သတ္တရတျာ ဓနုဂ္ဂဟာ။
 ကေမာသာ သုဘရိယာ၊
 အစုမာသာ သိဿာ မလာ။

- ၁။ တတ်လှစွာသောစောင်းသမားသည်ငါးရက်ကြာမျှစောင်းနှင့် ကင်းကွာမှု ပျက်တတ်၏။
- ၂။ တတ်လှစွာသော လေးသမားသည် ခုနစ်ရက်ကြာမျှ လေးနှင့် ကင်းကွာမှု ပျက်တတ်၏။
- ၃။ တော်မှန်ဖြောင့်သား ကောင်းသော မယားသည် တစ်လ ကြာမျှ လင်နှင့် ကင်းကွာမှု ပျက်တတ်၏။
- ၄။ ပညာသင်သော တပည့်တို့သည် လခွဲမျှဆရာနှင့် ကင်းကွာမှု ပျက်တတ်ကုန်၏။

၉၈။ ဟိံ ရမတိ ပင်၊
 ဟင် ရမတိ ပေါက်။
 ထိ ရမတိ ပု၊
 ခု ရမတိ ခံ။

- ၁။ ကျဲသည် ညွှန်၌သာ မွေ့လျော်၏။
- ၂။ ဟင်္သာငှက်သည် ရေကန်၌သာ မွေ့လျော်၏။
- ၃။ မိန်းမသည် ယောက်ျား၌သာ မွေ့လျော်၏။
- ၄။ ရဟန်းသည် တရား၌သာ မွေ့လျော်၏။

၉၉။ ဇိဏ္ဏမန္တံ ပသံသေယျ၊
 ဒါရဉ္စ ဂတယောဗ္ဗနံ။
 ရဏာပုနာဂတံ သူရံ၊
 သဿဉ္စ ဂေဟမာဂတံ။

- ၁။ ထမင်းကို အစာကြေမှ ချီးမွမ်းရာ၏။
- ၂။ မယားကို အရွယ်လွန်မှ ချီးမွမ်းရာ၏။
- ၃။ ရဲမက်စစ်သည်ကို စစ်အောင်၍ပြန်မှ ချီးမွမ်းရာ၏။
- ၄။ ကောက်စပါးကို အိမ်သို့ရောက်မှ ချီးမွမ်းရာ၏။

မှတ်ချက်။ ။ဤဂါထာ စာဏကျနီတိနှင့် မဟာရဟနီတိ၌လာသည်။

၁၀၀။ ဒုတ္တိပတိကာ နာရီ စ၊
 တိက္ခု ဒုတ္တိဝိဟာရိကော။
 ဒုတ္တိပါသ မုတ္တော ပက္ခိ၊
 ကတမာယာ ဗဟုကရံ။

- ၁။ နှစ်လင်၊ သုံးလင် ကွာပြီးသော မိန်းမ၊
- ၂။ နှစ်ကျောင်း၊ သုံးကျောင်း ပြောင်းပြီးသော ရဟန်း၊
- ၃။ နှစ်ကြိမ်၊ သုံးကြိမ် ကျော့ကွင်းမှ လွတ်ပြီးသောငှက်။

(ဤသူတို့သည်) ပရိယာယ်မာယာ များစွာပြုတတ်ကုန်၏။

၁၀၁။ ဒုဇ္ဇနံ ပဟုရာ ဒန္တိ၊
 ဒုမိတ္တံ ဒန္တိ အဘဏာ။
 ကုဏ္ဍတ္တိံ ဗျသနာ ဒန္တိ၊
 ဣဂိနံ အပ္ပဘောဇနာ။

- ၁။ မကောင်းသော သူယုတ်ကို ပုတ်ခတ်သဖြင့် ယဉ်ကျေးစေရ၏။
 ၂။ မကောင်းသော မိတ်ဆွေကို စကားမဆိုသဖြင့် ယဉ်ကျေးစေရ၏။
 ၃။ မကောင်းသော မိန်းမကို စည်းစိမ်မအပ်သဖြင့် ယဉ်ကျေးစေရ၏။
 ၄။ အစာ၌ တပ်မက်မောသော သူကို အစာ အနည်းငယ် ပေးသဖြင့် ယဉ်ကျေးစေရ၏။

၁၀၂။ ရတ္တိဝိနာ န စန္ဒိမာ၊
 ဝီရိဝိနာ စ အဏ္ဏဝါ။
 ဟံသဝိနာ ပေါက္ခရဏီ။
 ပတိဝိနာ ကညာ သောဘော။

- ၁။ ညဉ့်သည် လရောင်မှ ကင်းသော် မတင့်တယ်။
 ၂။ သမုဒ္ဒရာသည် လှိုင်းတံပိုးမှ ကင်းသော် မတင့်တယ်။
 ၃။ ရေကန်သည် ဟင်္သာမှ ကင်းသော် မတင့်တယ်။
 ၄။ သတို့သမီးသည် လင်မှ ကင်းသော် မတင့်တယ်။

၁၀၃။ ပတိနာ ဇနိတံ ဘောဂံ၊
 ဣတ္ထိယာ ဝ သံဂုတ္တနံ။
 ပုရိသောဝ ဟိ ပဓာနော၊
 ဣတ္ထိ သူစိသုတ္တံ ယထာ။

လင်က စည်းစိမ်ဥစ္စာကို ဖြစ်စေအပ်၏။ မိန်းမက (လင် ရှာဖွေ ပေးသော စည်းစိမ်ဥစ္စာကို) လုံခြုံအောင် စောင့်ထိန်းအပ်၏။ လင် ယောက်ျားသာ ပဓာနဖြစ်၏။ မိန်းမမူကား အပ်သွားရာပါသော ချည်နှင့် ဥပမာတူလှ၏။

၁၀၄။ သဗ္ဗာနဒီ ဝင်္ကနဒီ၊
သဗ္ဗေ ဝနာ ကဋ္ဌမယာ။
သဗ္ဗိတ္ထိယော ကရေ ပါပံ၊
လဘမာနေ နိဝါတကေ။

- ၁။ မြစ်ဟူသမျှ ကွေ့ကောက်သော မြစ်တို့သာတည်း။
- ၂။ တောဟူသမျှ ထင်းဖြင့်သာ ပြီး၏။
- ၃။ မိန်းမဟူသမျှ ဆိတ်ငြိမ်သောအရပ်ကို ရသည် ရှိသော် မကောင်းသောအမှုကို ပြုမြဲတည်း။

မှတ်ချက်။ ။ဤဂါထာ ကေနိပါတ် အဏ္ဏဘူတဇာတ်နှင့် အသိတိနိပါတ် မဟာကုဏ္ဍာလဇာတ်တွင် လာရှိသည်။

၁၀၅။ ဝိဝါဒသီလိံ ဥဿယဘာဏိနိံ၊
သမ္ပဿတက္ကိံ ဗဟုပါကဘုတ္တိနိံ။
အဂ္ဂန္တုတ္တိံ ပရဂေဟဝါသိနိံ၊
နာရိံ စဇေ ပုတ္တသတမ္ပိ ပုမာ။

- ၁။ ငြင်းခုံတတ်သော အလေ့ရှိခြင်း၊
- ၂။ ငြူစူစောင်းမြောင်းသော စကားကို ဆိုလေ့ရှိခြင်း၊
- ၃။ မြင်တိုင်းသောအာရုံကို တပ်မက်လေ့ရှိခြင်း၊
- ၄။ များစွာ ချက်ပြုတ်၍ စားတတ်ခြင်း၊
- ၅။ လင်၏ အဦးကို စားတတ်ခြင်း၊
- ၆။ သူတပါးအိမ်သို့ သွားတတ်နေတတ်သော အလေ့ရှိခြင်း။

ဤ မိန်းမမျိုးကို သားတရာပင် မြင်ငြားသော်လည်း လင်
ယောက်ျားက စွန့်ပစ်ရာ၏။

၁၀၆။ ဘုတ္တေသု မဏ္ဍေသု ဇနနိဝ ကန္တိနိ၊
ဂုယေ စ ဌာနေ ဘဂိနိဝ ဟိရိနိ၊
ကမ္မေသု ပတ္တေသု ကရေတံ ဒါသိဝ၊
ဘယေသု မန္တိ သယနေသု ရာမယေ။
ရူပီသု သိက္ခိ ကုပနေသု ခန္တိနိ၊
သာ နာရီ သေဋ္ဌိတိ ဝဒန္တိ ပဏ္ဍိတာ။
ကာယဿ ဘေဒါ ဒိဝေ ဘဝေယျ သာ။

- ၁။ စားသောအခါ၊ အဝတ်ဟန်သာ ဆင်ယင်သော အခါတို့၌
မိခင်ကဲ့သို့ နှစ်သက်ဖွယ်ကို ပြုတတ်ခြင်း၊
- ၂။ လျှိုငှက်အပ်သော ကျစ်လျစ်သော အရာ၌ နှမကဲ့သို့ လွန်စွာ
ရှက်ဟတ်ခြင်း၊
- ၃။ အမှုကိစ္စ ပြုလုပ်သောအခါ၊ လင်၏ အပါးသို့ သွားသော
အခါတို့၌ ကျွန်မကဲ့သို့ ရှိသေစွာ ပြုတတ်ခြင်း၊
- ၄။ ဘေးရောက်သောအခါတို့၌ တိုင်ပင်ဖက်ရခြင်း၊
- ၅။ အိပ်သောအခါတို့၌ မွေ့ လျော်စေတတ်ခြင်း၊
- ၆။ အရောင်အဆင်းကို ပြုပြင်ခြင်းတို့၌ တင့်တယ်စွာ ပြုပြင်
တတ်ခြင်း၊
- ၇။ အမျက်လွှက်သောအခါတို့၌ သည်းခံဝတ်ခြင်း။

ထိုမိန်းမမျိုးကို မိန်းမမြတ်ဟူ၍ ပညာရှိတို့က ဆိုကုန်၏။ ထို
လိမ္မာသော မိန်းမသည် သေပြီးနောက် နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ရ၏။

၁၀၇။ သာမာ မိဂက္ခိ တနုမဇ္ဈဂတ္တ၊
သုရု သုကေသိ သမပန္နိဒန္တိ။
ဂမ္ဘီရနာဘိ ယုဘတိ သုသိလိ၊
ဟိနုကုလေသု ဇာတာပိ ပိဝါဟေ။

- ၁။ ဝင်းဝါစိုပြည်သော အသားအရေရှိခြင်း၊
- ၂။ သမင်၏ မျက်စိကဲ့သို့ ညိုနက်သော မျက်စိရှိခြင်း၊
- ၃။ ခါးသေး တင်ကျယ် ငယ်သောဝမ်း ရှိခြင်း၊
- ၄။ ဆင်နှာမောင်းကဲ့သို့ သွယ်ပျောင်းသော ပေါင်ရှိခြင်း၊
- ၅။ ဖြေ၍ နောက်သို့ ဖြန့်သော် ဖနောင့်တိုင်အောင် သွားလျှက် အဖျားကော့၍ တက်သော ဆံပင်ရှိခြင်း၊
- ၆။ ကြီးငယ်မထင် ညီညွတ်သော သွားအစဉ်ရှိခြင်း၊
- ၇။ နက်သောချက်ရှိခြင်း၊
- ၈။ ကောင်းသော အလေ့အကျင့်ရှိခြင်း။

ထိုအင်္ဂါရပ်နှင့် ပြည့်စုံသော မိန်းမပျိုကို အမျိုးအနွယ်ညံ့သော်လည်း ဆက်ဆံထိမ်းမြားရာ၏။

၁၀၈။ သရဒံ ဥတုကာလာနံ၊
ဘရိယာနံ ရူပဝတီ။
ပုတ္တာနံ ဇေဋ္ဌပဓာနံ၊
ဒိသာနံ ဥတ္တရပဓာနံ။

- ၁။ ဥတုကာလတို့တွင် တန်ဆောင်မုန်းလသည် မြတ်၏။
- ၂။ မယားတို့တွင် အဆင်းလှသော မယားသည် မြတ်၏။
- ၃။ သားတို့တွင် အကြီးဆုံးသားသည် မြတ်၏။
- ၄။ အရပ်မျက်နှာတို့တွင် မြောက်အရပ်သည် မြတ်၏။

၁၀၉။ ယာ ဣစ္ဆေ ပုရိသော ဟောတုံ၊
ဇာတိံ ဇာတိံ ပုနပ္ပုနံ။
သာမိကံ အပစာယေယျ၊
ဣန္ဒြိယံ ပရိစာရိက။

ဘဝတိုင်း ဘဝတိုင်း အကြိမ်ကြိမ် အခါခါ ယောက်ျားဘဝကို ရလိုသော အမျိုးသမီးသည် သိကြားမင်း၏ မယားက သိကြားမင်းကို

ရိုရိုသေသေ လုပ်ကျွေးသကဲ့သို့ မိမိ၏ လင်ယောက်ျားကို ရိုရိုသေသေ
လုပ်ကျွေး ပြုစုရ၏။

မှတ်ချက်။ ။ဤဂါထာသည် မဟာနိပါတ် နာရဒဇာတ်၊ ဇာတကပါဠိ၊
ဒုတိယအုပ်၊ စာမျက်နှာ ၂၆၈-တွင် ပါရှိသည်။

၁၁၀။ ယော ဣစ္ဆေ ပုရိသော ဟောတုံ၊
ဇာတိံ ဇာတိံ ပုနပ္ပုနံ။
ပရဒါရံ ဝိဝဇ္ဇေယျ၊
ဓောတပါဒေါ ဣဒ္ဓမံ။

ဘဝတိုင်း ဘဝတိုင်း အကြိမ်ကြိမ်အခါခါ ယောက်ျားဘဝကို ပြန်ရ
လိုသော အမျိုးကောင်းသားသည် ခြေဆေးပြီးသော သူက ချွံ့ညွန်ကို
ကြည့်ရှောင်သကဲ့သို့ သူတပါးမယားကို မပြစ်မှားမှု၍ ဝေးစွာကြည့်ရှောင်
ရ၏။

မှတ်ချက်။ ။ဤဂါထာသည်လည်း မဟာနိပါတ် နာရဒဇာတ်၊ ဇာတက
ပါဠိ၊ ဒုတိယအုပ်၊ နှာ ၂၆၈-တွင် ပါရှိသည်။

၁၁၁။ အတိတယောဗ္ဗနော ပေါသော၊
အာနေတိ တိဗ္ဗရတ္တနိ။
တဿာ ဣဿာ န သုပတိ၊
တံ ပရာဘဝတော မုခံ။

အရှယ်လွန်ပြီးသော ယောက်ျားသည် တည်သီးသဖွယ် ငယ်သော
သားမြတ်ရှိသော မိန်းမငယ်ကို သိမ်းမြန်းဆောင်ယူ အိမ်သူပြုလုပ်၏။
ထိုမိန်းမငယ်အား ယောက်ျားတပါးနှင့် ပျော်မွေ့မည်ကို မနာလိုခြင်း

ကြောင့် မအိပ်နိုင်ဖြစ်ရ၏။ ထိုငယ်သော မိန်းမကို ပေါင်းသင်းခြင်းသည်
အရွယ်လွန်သော ယောက်ျားအဖို့ ပျက်စီးခြင်း၏ အကြောင်းတည်း။

မှတ်ချက်။ ။ဤဂါထာသည် သုတ္တန်ပါတပါဠိ၊ ပရာဘဝသုတ်၊ စာမျက်နှာ
၂၉၆-တွင် ပါရှိသည်။

ဣတ္ထိကဏ္ဍံ နိဋ္ဌိတံ။

မိန်းမကို ဆိုသောအပိုင်း ပြီး၏။

၆-ရာဇကဏ္ဍ

မင်းကို ဆိုသောအပိုင်း

၁၁၂။ ကေယာမံ သယေ ရာဇာ၊
ဒွိယာမညေဝ ပဏ္ဍိတော။
သရာဝါသော တိယာမောဝ၊
စတုယာမော တု ယာစကော။

၁။ မင်းသည် တယာမ်သာ အိပ်ရာ၏။
၂။ ပညာရှိသည် နှစ်ယာမ်သာ အိပ်ရာ၏။
၃။ အိမ်ရာထောင်သော လူအပေါင်းသည် သုံးယာမ်သာ အိပ်
ရာ၏။
၄။ ပုန်းတောင်းယာစကာသည်ကား လေးယာမ်လုံး အိပ်ရာ၏။

၁၁၃။ ဓနဝါ သုတဝါ ရာဇာ၊
နဒီ ဝေဇ္ဇော စိမေ ပဉ္စ။
ယတ္ထ ဒေသေ န ဝိဇ္ဇန္တိ၊
န တတ္ထ ဒိဝသံ ဝသေ။

- ၁။ ပစ္စည်းဥစ္စာ ချမ်းသာကြွယ်ဝသောသူ၊
- ၂။ အကြားအမြင်များသော ပညာရှိ၊
- ၃။ မင်း (အစိုးရ)၊
- ၄။ ရေရှိသော မြစ်၊
- ၅။ ဆေးသမား (ဆရာဝန်)။

ဤငါးဦးမရှိသော အရပ်၌ တနေ့တရက်မျှ မနေအပ်။
မှတ်ချက်။ ။ဤဂါထာ စာဏကျနီတိနှင့် ဟိတောပဒေသ၌လာသည်။

၁၁၄။ ယသ္မိံ* ပဒေသေ န မာနေဘ၊
န ပေမံ န စ ဗန္ဓဝါ။
န စ ငိဇ္ဇာဂမော ကောစိ၊
န တတ္ထ ဒိဝသံ ဝသေ။

- ၁။ မြတ်နိုးသူ မရှိသောအရပ်၊
 - ၂။ ချစ်ခင်သူမရှိသော အရပ်၊
 - ၃။ အဆွေခင်ပွန်း မရှိသော အရပ်၊
 - ၄။ အတတ်ပညာ သင်ပေးသူ တစုံတယောက်မျှ မရှိသောအရပ်။
- ထိုလေးမျိုးမရှိသော အရပ်၌ တနေ့တရက်မျှ မနေထိုင်။

မှတ်ချက်။ ။ဤဂါထာ စာဏကျနီတိနှင့် ဟိတောပဒေသ, မဟာရဟနီတိ
တို့တွင် လာသည်။

၁၁၅။ အပုတ္တကံ သရံ သုညံ၊
ရဋ္ဌံ သုညံ အရာဇကံ။
အသိပ္ပဿ မုခံ သုညံ၊
သဗ္ဗသုညံ ဒလိဒ္ဓကံ။

- ၁။ သားသမီး မရှိသော အိမ်သည် တိတ်ဆိတ်၏။
- ၂။ မင်းမရှိသော တိုင်းနိုင်ငံသည် တိတ်ဆိတ်၏။
- ၃။ အတတ်ပညာမရှိသော သူ၏ ခံတွင်းသည် တိတ်ဆိတ်၏။
- ၄။ ဆင်းရဲသော သူ၏ ဘဝသည် အလုံးစုံ တိတ်ဆိတ်၏။

မှတ်ချက်။ ။ဤဂါထာ စာဏကျနီတိနှင့် ဟိတောပဒေသ မိတ္တလာဘ ကထာ၌ လာသည်။

၁၁၆။ ဓနမိစ္ဆေယျ ဝါဏိဇ္ဇေ၊
ဝိဇ္ဇမိစ္ဆေ ဘဇေ သုတံ၊
ပုတ္တမိစ္ဆေ တရုဏိတ္ထံ၊
ရာဇာ မစ္စံ ဝသံ ဂမေ။

- ၁။ ဥစ္စာကို အလိုရှိသော် ကုန်သွယ်ရာ၏။
- ၂။ အတတ်ပညာကို အလိုရှိသော် အကြားအမြင်များသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ဆည်းကပ်ရာ၏။
- ၃။ သားသမီးကို အလိုရှိသော် မိန်းမပျိုကို ပေါင်းသင်းရာ၏။
- ၄။ မင်းအမတ်ဖြစ်လိုသော် မင်း၏အလိုသို့ လိုက်ရာ၏။

၁၁၇။ နဋ္ဌော ယတိ အသန္တုဋ္ဌော၊
မဟိပတိ စ သန္တုဋ္ဌော။
နဋ္ဌာ လဇ္ဇာ စ ဂဏိကာ၊
နိလ္လဇ္ဇာ စ ကုလမီတာ။

- ၁။ ရဟန်းသည် မရောင့်ရဲမှု ပျက်စီးတတ်၏။
- ၂။ မြေကြီးသေတ္တုနှင့် ပြည့်ရှင်မင်းသည်ရောင့်ရဲမှုပျက်စီးတတ်၏။
- ၃။ ပြည့်တန်ဆာမသည် ရှက်တတ်မှု ပျက်စီးတတ်၏။
- ၄။ အမျိုးကောင်းသမီးသည် မရှက်တတ်မှု ပျက်စီးတတ်၏။

မှတ်ချက်။ ။ဤဂါထာ စာဏကျနီတိနှင့် ဟိတောပဒေသတွင် လာသည်။
မဟာရဟနီတိ၌လည်း ပါရှိသည်။

၁၁၈။ ပက္ခိနံ ဗလမာကာသော၊
မစ္ဆာနံ ဗလမုဒကံ။
ဒုဗ္ဗလဿ ဗလံ ရာဇော၊
ကုမာရာနံ ရုဒံ ဗလံ။

- ၁။ ငှက်တို့၏ အားကား ကောင်းကင်။
၂။ ငါးတို့၏ အားကား ရေ။
၃။ အားနည်းသူ၏ အားကား မင်း(အစိုးရ)။
၄။ သူငယ်တို့၏ အားကား ငိုခြင်း။

မှတ်ချက်။ ။ဤဂါထာ စာဏကျနီတိတွင် လာသည်။

၁၁၉။ ခမာ ဇာဂရိယုဋ္ဌာနံ၊
သံဝိဘာဂေါ ဒယိက္ခဏာ။
နာယကဿ ဂုဏာ ဇေတ၊
ဣစ္ဆိတဗ္ဗာ သတံ ဂုဏာ။

- ၁။ သည်းခံခြင်း၊
၂။ နိုးကြားခြင်း၊
၃။ ထကြွလုံ့လရှိခြင်း၊
၄။ ဝေဖန်ခွဲခြားတတ်ခြင်း၊
၅။ သနားခြင်း၊
၆။ အမြော်အမြင်ကြီးခြင်း။

ဤကျင့်ဝတ် ခြောက်ပါးတို့သည် မင်းစသော လူကြီးမိဘ၏ ဂုဏ်
ကျေးဇူးတို့တည်း။ သူတော်ကောင်းတို့ အလိုရှိအပ်သော ဂုဏ်ကျေးဇူး
တို့တည်း။

မှတ်ချက်။ ။ဤဂါထာ မဟာဇောနီတိ၌လည်း တွေ့ရသည်။

၁၂၀။ သင်္ကံ ဝဒန္တိ ရာဇာနော၊
သင်္ကံ သမဏဗြာဟ္မဏာ။
သင်္ကံ သပ္ပုရိသာ လောကေ၊
ဓေ ဓမ္မော သနန္တနော။

- ၁။ မင်း(အစိုးရ)တို့သည် တကြိမ်သာ ဆိုမြဲ၊
၂။ ရဟန်းပုဏ္ဏားတို့သည် တကြိမ်သာ ဆိုမြဲ၊
၃။ သူတော်ကောင်းတို့သည် တကြိမ်သာ ဆိုမြဲ။

လောက၌ ဤသဘောတရားသည် ရှေး သူတော်ကောင်းတို့၏
သဘောထား အကျင့်ပင် ဖြစ်၏။

၁၂၁။ အလသော ဂိဟိ ကာမဘောဂီ န သာဓု၊
အသညတော ပဗ္ဗဇိတော န သာဓု။
ရာဇာ အနိသမ္မကာရီ န သာဓု၊
ပဏ္ဍိတော ကောဓနော တမ္ပိ န သာဓု။

- ၁။ အိမ်ရာထောင်သောသူသည် ပျင်းရိမှု မကောင်း။
၂။ ရဟန်းသည် ကိုယ်နှုတ်နှလုံးမစောင့်မှု မကောင်း။
၃။ မင်း(အစိုးရ)သည် မဆင်မခြင်ပြုလေ့ရှိမှု မကောင်း။
၄။ ပညာရှိသည် အမျက်ထွက်မှု မကောင်း။

မှတ်ချက်။ ။ဤ“န သာဓု” ဂါထာသည် ရထလဋ္ဌိဇာတ်၊ မဏိကုဏ္ဍလ
ဇာတ်၊ ဘူရိပညဇာတ်နှင့် သောမနဿဇာတ်တို့တွင်
လာရှိသည်။

၁၂၂။ ဗဟဝေါ ယတ္ထ နေတ္တာဓော၊
သဗ္ဗေ ပဏ္ဍိတမာနိနော။
သဗ္ဗေ မဟတ္တမိစ္ဆန္တိ၊
တေသံ ကမ္ပံ ဝိနဿတိ။

၁။ အကြီးအကဲ လုပ်လိုသူ များနေခြင်း။

၂။ အဖွဲ့သားအားလုံး ပညာမာန်တက်နေခြင်း။

၃။ အဖွဲ့သားအားလုံး နေရာမြင့်မြင့် ရာထူးကြီးကြီးရလိုခြင်း။

ထိုသူတို့၏ အမှုလုပ်ငန်း အဖွဲ့အစည်းသည် ကြာရှည်မခံ ပျက်စီးတတ်၏။

မှတ်ချက်။ ။ဤဂါထာ မဟာရဟနီတိဋ္ဌိလည်း တွေ့ရသည်။

၁၂၃။ အာယံ ခယံ ဃယံ ဇညာ၊
ကတာ ကတံ သယံ ဇညာ။
နိဂ္ဂဟေ နိဂ္ဂဟာရဟံ၊
ပဂ္ဂဟေ ပဂ္ဂဟာရဟံ။

၁။ မင်းတို့မည်သည် အခွန်ထွက်သည်၊ မထွက်သည်ကို ကိုယ်တိုင် သိအောင် ပြုရာ၏။

၂။ မျိုးရိက္ခာ ကုန်သည်၊ မကုန်သည်ကို ကိုယ်တိုင်သိအောင် ပြုရာ၏။

၃။ အမှုထမ်းသည်၊ မထမ်းသည်ကို ကိုယ်တိုင်သိအောင် ပြုရာ၏။

၄။ နှိမ်ထိုက်သော သူကို နှိမ်ရာ၏။

၅။ ချီးမြှောက်ထိုက်သော သူကို ချီးမြှောက်ရာ၏။

မှတ်ချက်။ ။ဤဂါထာ စတ္တာလီသနိပါတ် တေသကုဏဇာတ်တွင် လာသည်။

၁၂၄။ ပိဋ္ဌိတောက္ကံ နိသေဝေယျ၊
ကုစ္ဆိနာဝ ဟုတာသနံ။
သာမိကံ သဗ္ဗဘာဂေန၊
ပရလောကံ အမောဟဝါ။

- ၁။ နေပူကို ကျောဖြင့်သာလျှင် လှုံ့မိရာ၏။
- ၂။ မီးကို ဝမ်းဖြင့်သာလျှင် လှုံ့မိရာ၏။
- ၃။ အရှင်သခင်ကို ဘက်ပေါင်းစုံဖြင့် လှုံ့မိရာ၏။
- ၄။ တမလွန်လောကကို မမိုက်သဖြင့် လှုံ့မိရာ၏။

မှတ်ချက်။ ။ဤဂါထာ ဟိတောပဒေသ မိတ္တဘေဒကထာ၌ လာသည်။
မဟာရဟနီတိ၌လည်း တွေ့ရသည်။

၁၂၅။ အဂ္ဂိ အာပေါ ဣတ္ထိ မုဋ္ဌော၊
သပ္ပေါ ရာဇကုလာနိ စ။
အပယန္တေန ဂန္ထဗ္ဗော၊
အစွေကပါဏဟာရကာ။

- ၁။ မီးကိုလည်းကောင်း၊
 - ၂။ ရေကိုလည်းကောင်း၊
 - ၃။ မိန်းမကိုလည်းကောင်း၊
 - ၄။ လူမိုက်ကိုလည်းကောင်း၊
 - ၅။ မြေကိုလည်းကောင်း၊
 - ၆။ မင်း(အစိုးရ)ကိုလည်းကောင်း၊
- မထိပါး ရှောင်ရှားသဖြင့် သွားအပ်၏။ လတ်တလော
အသက်ကို သေစေတတ်ကုန်၏။

မှတ်ချက်။ ။ဤဂါထာ မဟာရဟနီတိ၌လည်း ပါရှိသည်။

၁၂၆။ ဒုဋ္ဌဘရိယသံပါသော၊
ဒေါသောစိတ္တရဒါသကော။
သ သပ္ပေ စ သရေ ဝါသော၊
မစ္စု ဧဝ န သံသယော။

- ၁။ မကောင်းသောမယားနှင့် ပေါင်းဖော်သူ၊
- ၂။ စိတ်ဓာတ်ကြမ်းသော ကျွန်ကိုစေခိုင်းသူ၊

၃။ မြေရှိသော အိမ်၌ နေထိုင်သူ။

ဤသူတို့သည် မုချသေလမ်းပွင့်နေ၏၊ ယုံမှားမရှိရာ။

မှတ်ချက်။ ။ဤဂါထာ စာဏကျနီတိ၌ လာသည်။

၁၂၇။ မူဠသိဿောပဒေသေန၊
ကုနာရီ ဘရဏေန စ။
အသတံသမ္ပယောဂေန၊
ပဏ္ဍိတော ပျ ငသီဒတိ။

၁။ တပည့်မှိုက်ကို ပညာသင်ပေးမိခြင်း၊

၂။ ယုတ်မာသော မိန်းမကို အိမ်ထောင်ဖက် ပြုခြင်း၊

၃။ မသူတော်နှင့် ပေါင်းဖက်ခြင်း။

(ဤအကြောင်းများကြောင့်) ပညာရှိပင်ဖြစ်လင့်ကစား နစ်မွန်း
တတ်ချေ၏။

မှတ်ချက်။ ။ဤဂါထာ စာဏကျနီတိနှင့် မဟာရဟနီတိ၌ လာသည်။

၁၂၈။ မာတာ ပုတ္တကရံ ပါပံ၊
သိဿပါပံ ဂုရုကတာ။
ရာဇာ ရဋ္ဌကရံ ပါပံ၊
ရာဇပါပံ ပုရောဟိတော။

၁။ မကောင်းမှုကို သားသမီးပြုလျှင် မိဘပြုသည်မည်၏။

၂။ မကောင်းမှုကို တပည့်ပြုလျှင် ဆရာပြုသည်မည်၏။

၃။ မကောင်းမှုကို တိုင်းသူ ပြည်သားပြုလျှင် ရှင်ဘုရင်ပြုသည်
မည်၏။

၄။ မကောင်းမှုကို ရှင်ဘုရင်ပြုလျှင် ပုရောဟိတ်ပြုသည်မည်၏။

မှတ်ချက်။ ။ဤဂါထာ စာဏကျနီတိ၌ လာသည်။

၁၂၉။ အကောဓေန ငိနေ ကောဓံ၊
 အသာဓု သာဓုနာ ငိနေ။
 ငိနေ ကဒရိယဒါနေန၊
 သစ္စေနာလိကဝါဒိနံ။

၁။ အမျက်မာန်စောင် ကြီးသောသူကို အမျက်မထား မေတ္တာ
 ပွားခြင်းဖြင့် အောင်ရာ၏။

၂။ မတော်မှန်သောသူကို မိမိက တော်မှန်ကောင်းမွန်ခြင်းဖြင့်
 အောင်ရာ၏။

၃။ နှမြောငန်တိုသော သူကို ပေးကမ်းခြင်းဖြင့်အောင်ရာ၏။

၄။ စကားမမှန်သော သူကို အမှန်ဆိုခြင်းဖြင့်အောင်ရာ၏။

မှတ်ချက်။ ။ ဤဂါထာ ဓမ္မပဒနှင့် ရာဇောဝါဒဇာတ်တို့တွင် လာသည်။

၁၃၀။ အဒန္တဒမနံ ဒါနံ၊
 ဒါနံ သဗ္ဗတ္ထသာဓကံ။
 ဒါနေန ပိယဝါစာယ၊
 ဥန္တမန္တိ နမန္တိ စ။

၁။ ပေးကမ်းခြင်းသည် မယဉ်ကျေးသူကို ယဉ်ကျေးစေတတ်၏။

၂။ ပေးကမ်းခြင်းသည် အကျိုးအားလုံးကို ပြီးစေတတ်၏။

၃။ ပေးကမ်းခြင်း ချစ်ဖွယ်ဆိုခြင်းဖြင့် မိမိက သူတပါးထက်
 သာလွန်၏။ သူတပါးတို့က မိမိဘက်သို့ ညွတ်လာရကုန်၏။

မှတ်ချက်။ ။ ဤဂါထာ ပါထိကဝဂ် သင်္ဂီတိသုတ် အဋ္ဌကထာ၌
 တွေ့ရသည်။

၁၃၁။ ဒါနံ သိနေဟဘေသဇ္ဇံ၊
 မစ္ဆေရံ ဒေါသနောသဓံ။
 ဒါနံ ယသသိဘေသဇ္ဇံ၊
 မစ္ဆေရံ ကပဏောသဓံ။

- ၁။ ပေးကမ်းခြင်းသည် လူချစ်ဆေးမည်၏။
 ၂။ နှမြောဝန်တိုခြင်းသည် လူမုန်းဆေးမည်၏။
 ၃။ ပေးကမ်းခြင်းသည် အမြဲအရံများသော ဆေးမည်၏။
 ၄။ နှမြောဝန်တိုခြင်းသည် အထီးကျန်သော ဆေးမည်၏။

မှတ်ချက်။ ။ဤဂါထာ မဟာရဟနီတိ၌လည်း တွေ့ရသည်။

၁၃၂။ ဗဟူနံ အပ္ပသာရာနံ၊
 သာမဂ္ဂိယာ ဇယံ ဇယေ။
 တိဏေန ဝဋ္ဋဟေ ယောက္ခံ၊
 တေန နာဂေါပိ ဗန္ဓတိ။

ပညာအနှစ်ကင်းကုန်သော လူမိုက်တို့၏ ဘေးရန်ကို ညီညွတ်ခြင်းဖြင့်
 အောင်နိုင်၏။ မြက်ဖြင့် လွန်ကြိုးကို ကျပ်အပ်၏။ ထိုမြက်ကျပ်လွန်ကြိုးဖြင့်
 ဆင်ပြောင်ကြိုးကို ဖမ်းယူနိုင်၏။

မှတ်ချက်။ ။ဤဂါထာ မဟာရဟနီတိ၌ တွေ့ရှိသည်။

၁၃၃။ သဟာယော အသမတ္ထောပိ၊
 တေဇသာ ကိံ ကရိယတိ။
 နိဝါတေ ဇလိတော အဂ္ဂိ၊
 သယမေ ဝုပသမ္ပတိ။

ဗိုလ်ပါသူရဲ သဟဲအဖော် ပြည့်စုံသော်လည်း ရန်သူကို မအောင်နိုင်
 သောမင်းသည် တန်းခိုးဖြင့် ဘယ်သို့ပြုအံ့နည်း၊ လေငြိမ်သောအရပ်၌
 ထွန်းညှိထားသောမီး အလုံလိုခြင်းသည်နှင့် တူ၏။

မှတ်ချက်။ ။ဤဂါထာ မဟာရဟနီတိ၌ တွေ့ရသည်။

၁၃၄။ န ရညာ သမကံ ဘုဉ္ဇေ၊
 ကာမဘောဂံ ကုဒါစနံ။

အာကပ္ပံ ရသဘူတ္တိံ ဝါ၊
မာလာဂန္ဓ ဝိလေပနံ။
ဝတ္ထံ သဗ္ဗ မလင်္ကာရံ၊
န ရညာ သဒိသံ ကရေ။

- ၁။ ကာစေည်းစိမ်ကို မင်းနှင့်အပြိုင် တရံတဆစ်မျှ မခံစားရာ။
 - ၂။ အသွင်ဟန်ပန်ကို မင်းနှင့်အပြိုင် မပြုရာ။
 - ၃။ အရသာစားခြင်းကို မင်းနှင့်အပြိုင် မပြုရာ။
 - ၄။ ပန်းပန်ခြင်း၊ နံ့သာထုံခြင်းကို မင်းနှင့်အပြိုင် မပြုရာ။
 - ၅။ အဝတ်အထည်ဝတ်ခြင်းကို မင်းနှင့်အပြိုင် မပြုရာ။
 - ၆။ တန်ဆာဆင်ခြင်းကို မင်းနှင့်အပြိုင် မပြုရာ။
 - ၇။ အလုံးစုံကို မင်းနှင့်အပြိုင် မပြုရာ။
- မှတ်ချက်။ ။ ဤဂါထာသည် ဝိဓုရဇာတ်တော်တွင်ပါသော
အကြောင်းအရာများကို ယူထားခြင်းဖြစ်သည်။

၁၃၅။ န မေ ရာဇာ သခါ ဟောတိ၊
န ရာဇာ ဟောတိ မေထုနော။
ဧသော သာမိကော မယန္တိ၊
စိတ္တေ နိဋ္ဌံ သုဋ္ဌာပယေ။

- ၁။ မင်းသည် ငါ၏ အဆွေခင်ပွန်း မဟုတ်။
- ၂။ မင်းသည် ငါနှင့်ဂုဏ်ရည်တူ အပေါင်းအဖော် မဟုတ်။
- ၃။ ဤမင်းသည် ငါ၏အရှင်သခင်တည်း။

ဤသို့ လေးလေးစားစား စိတ်သဘောထားရာ၏။
မှတ်ချက်။ ။ ဤဂါထာ ဝိဓုရဇာတ်တွင်လာသည်။

၁၃၆။ နာတိဒူရေ ဘဇေ ရညော၊
နစ္စာသန္ဓောပဝါတကေ။

ဥဇ္ဇကေ နာတိနိန္ဒေ စ၊
 န ဘဇေ ဥစ္စမာသနေ။
 ဆ ဒေါသေ ဝဇ္ဇေ သေဝကော၊
 အဂ္ဂိဝ သံယတော တိဋ္ဌေ။

မင်းကို စေားသောသူသည် မင်းအား-

- ၁။ အလွန်ဝေးသောအရပ်၌ မစေားရာ။
- ၂။ အလွန်နီးသောအရပ်၌ မစေားရာ။
- ၃။ လေညာအရပ်၌ မစေားရာ။
- ၄။ ရွှေတူယူအရပ်၌ မစေားရာ။
- ၅။ အလွန်နိမ့်သော အရပ်၌ မစေားရာ။
- ၆။ အလွန်မြင့်သောအရပ်၌ မစေားရာ။

ဤအပြစ်ခြောက်ပါးကို ကြဉ်ရှောင်၍ စေားရာ၏။

ပူလောင်တတ်သော မီးကဲ့သို့ စောင့်စည်းလျက် စေားတည်နေရာ၏။
 မှတ်ချက်။ ။ဝိရုဇာတ်စသည်၌ ဤဂါထာလာသည်။

၁၃၅။ ဂုဏော သဗ္ဗညု တုလျောပိ၊
 န သောဘတိ အနိဿယော။
 အနုဂ္ဂမပိ မဏိနာ၊
 ဟေမံ နိဿာယ သောဘတော။

သဗ္ဗညုမြတ်စွာဘုရားနှင့် တူသော ကျေးဇူး ရှိသူပင် ဖြစ်လင့်ကစား
 အမှီကောင်းကို မရမူ မတင့်တယ်၊ ပတ္တမြားသည် အဖိုးများစွာ
 ထိုက်သော်လည်း ရွှေကို မှီရမှသာလျှင် တင့်တယ်၏။
 မှတ်ချက်။ ။ဤဂါထာ မဟာရဟနီတိ၌လည်း ပါရှိသည်။

ရာဇကဏ္ဍံ နိဋ္ဌိတံ။
 မင်းကိုဆိုသော အပိုင်းပြီး၏။

လောကနီတိပါဠိနှင့် မြန်မာပြန်

၇-ပကိဏ္ဍကကဏ္ဍ

အကြောင်းမျိုးစုံကို ရောနှော၍ ပြဆိုသောအပိုင်း

၁၃၈။ ဣတ္ထိမိသော ကုတော သီလံ၊
မံသဘက္ခော ကုတော ဒယာ။
သုရာပါနော ကုတော သစ္စံ၊
မဟာလောဘော ကုတော လဇ္ဈံ။
မဟာတန္ဓော ကုတော သိပ္ပံ၊
မဟာကောဓော ကုတော ဓနံ။

- ၁။ မိန်းမနှင့် ရောနှောသော ရဟန်း သီလမရှိ။
- ၂။ အသားစားကြူးသောသူ သနားခြင်းမရှိ။
- ၃။ အရက်သေစာ သောက်သောသူ စကားမမှန်။
- ၄။ လောဘကြီးသောသူ အရှက်မရှိ။
- ၅။ အပျင်းကြီးသောသူ အတတ်ပညာ မရ။
- ၆။ အမျက်ကြီးသောသူ ဥစ္စာမရ။

၁၃၉။ သုရာယောဂေါ ဝိကာလော ဓ၊
သမဇ္ဇစရဏာဂံတော။
ခိဉ္ဇေတော ပါပမိတ္တော၊
ဘောဂိနံ အလသံ မုခံ။

- ၁။ သေသောက်ကြူးခြင်း (ကြူးသူ)၊
- ၂။ အချိန်အခါမဟုတ် သွားလာခြင်း (သွားလာသူ)၊
- ၃။ ပွဲလမ်းသဘင် အသွားများခြင်း (အသွားများသူ)၊
- ၄။ အလောင်းအစား ကျူးလွန်ခြင်း (ကျူးလွန်သူ)၊

၅။ မကောင်းသော မိတ်ဆွေနှင့် ပေါင်းခြင်း (ပေါင်းသူ)၊

၆။ ပျင်းရိဖင့်နဲ့ခြင်း (ဖင့်နဲ့သူ)။

ဤသည်တို့ကား စည်းစိမ်ဥစ္စာ ပျက်စီးကြောင်းတည်း။
မှတ်ချက်။ ။ သုတ်ပါထေယျ သိင်္ဂါလောဝါဒသုတ်ပါဠိနှင့် အညီ ဂါထာ
စီထားသည်။

၁၄၀။ ဒိဝါ နာဒိက္ခ ဝတ္ထဗ္ဗံ၊

ရတ္တော နာဝစနေန စ။

သမ္ဘရတိ ဘယာတိတော၊

ဝနေ ဝနစရီ ယထာ။

နေ့အခါ၌ ပတ်ဝန်းကျင်ကို မရှုဘဲ မပြောဆိုအပ်၊ ည၌အခါ၌
မမေးဦးဘဲ မပြောဆိုအံ့၊ ဘေးအန္တရာယ် ကြောက်သော တောမှဆိုးသည်
တော၌ ရှေ့နောက်ဝဲယာ ကြည့်ရှုပြီးမှ သွားလာသကဲ့သို့ ကောင်းစွာ
သတိထား၍ ပြောဆိုရာ၏။

၁၄၁။ ဇီဝန္တောပိ မတံ ပဉ္စ၊

ဗျာသေန ပရိကိတ္တိတာ။

ဒုက္ခိတော ဗျာဓိတော မူဠော၊

ဣဏဝါ နိစ္စသေဝကော။

၁။ ပစ္စည်းဥစ္စာ ဆင်းရဲသူ၊

၂။ အနာရောဂါ နှိပ်စက်သူ၊

၃။ မိုက်သော သူ၊

၄။ ကြွေးမြီ များသောသူ၊

၅။ မင်းဝယ် ကိုယ်ကြပ် စားသော သူ။

ဤငါးယောက်သော သူတို့ကို အသက်ရှင်လျက် သေသူများဟူ၍
ဗျာသဆရာက မိန့်ဆိုထား၏။

၁၄၂။ အနာဂတံ ဘယံ ဒိသ္မာ၊
ဒုရတော ပရိဝဇ္ဇယေ။
အာဂတဉ္စ ဘယံ ဒိသ္မာ၊
အဘိတော ဟောတိ ပဏ္ဍိတော။

ပညာရှိသောသူသည် မရောက်သေးသော ဘေးအန္တရာယ်ကို မြင်သည့်
ရှိသော် အဝေးကပင် ကြိုတင်၍ ရှောင်တိမ်းရာ၏၊ ရောက်ပြီး ရောက်ဆဲ
ဘေးအန္တရာယ် ကြုံတွေ့ခဲ့သော် မကြောက်မရွံ့ ပြေလည်အောင် ဖြေရှင်း
တတ်၏။

၁၄၃။ နိဒ္ဒါလုကော ပမတ္တော စ၊
သုခိတော ရောဂဝါလသော။
မဟိန္တော ကမ္မာရာမော စ၊
သတ္တေတေ သတ္တဝဇ္ဇိတာ။

၁။ အအိပ်ကြူးသောသူ၊
၂။ မေ့လျော့သောသူ၊
၃။ ချမ်းသာကိုသာ ကြိုက်သောသူ၊
၄။ အနာရောဂါ ရှိသောသူ၊
၅။ ပျင်းရိသောသူ၊
၆။ အလိုကြီးသောသူ၊
၇။ အမှုသစ်၌သာ မေ့လျော့သောသူ။

ဤခုနစ်ယောက်သော သူတို့သည် ကျမ်းဂန်မှ ကင်းကုန်၏။
မှတ်ချက်။ ။ဤဂါထာ မဟာရဟနီတိ၌လည်း တွေ့ရသည်။

၁၄၄။ ဒုက္ခံ ဂစ္ဆ ဟေ လာဘ၊
လာဘီ လာဘေန ဗုရတိ။
ထလေ ဝဿယ ပဇ္ဇေ။

သိန္န၊ အာပေန ပုပ္ဖတိ။
နတ္ထိဒံ ကမ္မပဓာနံ။

ဒို့-လာဘ်.... ဆင်းရဲသောသူ၏ အထံသို့ သွားပါလော့၊ လာဘ်ပေါ်
များသောသူသည် လာဘ်ဖြင့် ပြည့်နေပါ၏။ အို....မိုးနတ်-ကြည်းကုန်း၌
မိုးရွာပေးပါလော့၊ အမုဒ္ဒရာသည် ရေဖြင့် ပြည့်နေပါ၏။ ဤသဘောတရား
သည် လောက၌ ဖြစ်ရိုးမရှိ၊ သတ္တဝါ၏ကံသာလျှင် ပဓာနဖြစ်၏။

၁၄၅။ န ဟိ ကောဓံ ကတေ ကိစ္စေ၊
ကတ္တာရံ သပုပေက္ခတေ။
တဿ သဗ္ဗာနံ ကိစ္စာနိ၊
သာဝသေသေန ကာရယေ။

ပြိဇ္ဇယိကိစ္စ ပြုပြီးသွားလျှင် ပြုလုပ်ပေးသူကို တစုံတယောက်သော
သူကမှ ပြန်၍ မကြည့်၊ သတိမရ၊ လစ်လျူပြု၍ နေတတ်၏။ ထို့ကြောင့်
ပြိဇ္ဇယိကိစ္စ အားလုံးတို့ကို အကုန်အစင် ပြုမပေးဘဲ အကြွင်းထား၍
ပြုလုပ်ပေးရ၏။

မှတ်ချက်။ ။ ဤဂါထာ မဟာရဟန်းတို့၌ တွေ့ရသည်။

၁၄၆။ ဣလံ သဗ္ဗဟုကံ လောကေ၊
တတော စာပလ္လဇာတိကော။
တတော ဝုဗ္ဗမနောဝါဒေါ၊
ပမတ္တော ဗုဒ္ဓသာသနေ။

၁။ လောက၌ လဲဝါသည် အပေါ့ဆုံး ဖြစ်၏။

၂။ ထို့ထက် လျှပ်ပေါ်သော သူသည် ပို၍ ပေါ့၏။

၃။ ထို့ထက် လူကြီးမိဘ ဆရာသမား၏ အဆုံးအမကို မနာခံ
သောသူက ပို၍ ပေါ့၏။

၄။ ထို့ထက် မြတ်စွာဘုရား သာသနာတော်၌ မေ့လျော့သော
သူက ပို၍ ပေါ့၏။

မှတ်ချက်။ ။ဤဂါထာ မဟာရဟနီတိ၌ ပါရှိသည်။

၁၄၇။ ပါသာဏ ဆတ္တံ ဂရုကံ၊
တတော ဒေဝါနာစိကဏံ။
တတော ဝုဇ္ဇာနမောငါဒေါ၊
တတော ဗုဒ္ဓဿ သာသနံ။

- ၁။ လောက၌ ကျောက်ထီးသည် အလေးဆုံးဖြစ်၏။
- ၂။ ထို့ထက် နတ်တို့ပြောသော စကားက ပို၍လေး၏။
- ၃။ ထို့ထက် လူကြီးမိဘ ဆရာသမား၏ အဆုံးအမက ပို၍လေး၏။
- ၄။ ထို့ထက် မြတ်စွာဘုရား၏ ဆုံးမသော စကားတော်က ပို၍
လေး၏။

မှတ်ချက်။ ။ဤဂါထာ မဟာရဟနီတိ၌ ပါရှိသည်။

၁၄၈။ ကာယဿ ဒက္ခိဏဟတ္ထော၊
ဒါသော ဧတ္ထ ကနိဋ္ဌကော။
ကဏ္ဍဿာနာနမက္ခိနံ၊
ဝါမဟတ္ထော ပါဒဒါသော။

- ၁။ လက်ယာလက်သည် ကိုယ်ခန္ဓာ၏ ကျွန်မည်၏။
- ၂။ ဤလက်ယာလက်၌ လက်သန်းသည် နားနှာခေါင်းနှင့် မျက်စိ
တို့၏ကျွန်မည်၏။
- ၃။ လက်ဝဲလက်သည် ခြေတောက်၏ ကျွန်မည်၏။

၁၄၉။ တမ္ဗုလဿ မဇ္ဈေ ပတ္တေ၊
 ကုဝေရော ရက္ခတိ သဒါ။
 မူလမိ ရက္ခတိ ယက္ခော၊
 အဂ္ဂိမိ ကင်္ခလကဏ္ဍိကာ။
 တာနိ ဘုဇ္ဈေယျ ဆိန္ဒိတော၊
 သိရီ ဧဝံ ပဝေတိ။

- ၁။ ကွမ်းရွက်၏ အလယ်ပိုင်း၌ ကုဝေရနတ် အမြဲစောင့်၏။
 ၂။ ကွမ်းရွက်၏ အရင်းပိုင်း၌ ဘီလူး စောင့်၏။
 ၃။ ကွမ်းရွက်၏ အဖျားပိုင်း၌ ဒေဝမိစ္ဆာ နတ်ယုတ်မာ စောင့်၏။

ထို့ကြောင့် အရင်းနှင့်အဖျားကို ဖြတ်၍ စားရာ၏။ ဤသို့ စားသော်
 ဘုန်းကျက်သရေ တိုးပွား၏။

၁၅၀။ သမ္ဗုဏ္ဏရက္ခော ဗြဟ္မာဝ၊
 အစ္စုရက္ခော စ ဗိဿဏေ။
 တဿာ ဟိ တေ ပူဇယန္တု၊
 သဒါ မာနေန္တိ တံ နရံ။

- ၁။ ဗြဟ္မာသည် စာသင်ပုန်းကို စောင့်၏။
 ၂။ ဗိဿဏိုးနတ်သည် ကမ္မလေ့ (စာပလေ့)ကိုစောင့်၏။

ထို့ကြောင့် အတတ်ပညာ သင်ကြားသော သူတို့သည် ဗြဟ္မာနှင့်
 ဗိဿဏိုးကို ပူဇော်ကြကုန်လော့၊ ထိုသို့ ပူဇော်သူကို ဗြဟ္မာနှင့် ဗိဿဏိုး
 နတ်တို့က အခါခပ်သိမ်း မြတ်နိုးတတ်ကုန်၏။

၁၅၁။ ဂေါဏာ ဟိ သဗ္ဗဂီဟိနံ၊
 ပေါသကာ ဘောဂဒါယကာ။
 တဿာ ဟိ မာတာပိတုဝ၊
 မာနယေ သက္ကဓရေယျ စ။

၁။ နွားတို့သည် လူသားအားလုံးတို့ကို ကုန်းရုံးကျေးမွေးတတ်
ကုန်၏။

၂။ စည်းငိမ်ကို ပေးတတ်ကုန်၏။

ထိုကျေးဇူးကြောင့် နွားများကို မိဘကဲ့သို့ မှတ်ထင်မြတ်နိုးရာ၏၊
လေးလေးစားစား သဘောထားရာ၏။

၁၅၂။ ယေ စ ခါဒန္တိ ဂေါမံသံ၊
မာတုမံသံဝ ခါဒယေ။
မတေသု တေသု ဂိဇ္ဈာနံ၊
ဒဒေ သောတေ စ ဝါဟယေ။

နွား၏အသားကို စားကုန်သော သူတို့သည် ကျေးဇူးရှင်မိခင်၏
အသားကို စားသည်မည်ကုန်၏၊ နွားများ သေသောအခါ လင်းတစာ
ကျေးဇူးရာ၏၊ ရေအလျဉ်းသော်လည်း မျှောရာ၏။

၁၅၃။ ဂုရု သိဒ္ဓေါ သိပ္ပာရမ္ဘော၊
ရဝိသောကြာ စ မဇ္ဈိမော။
န သိပ္ပော ဗုဒ္ဓစန္ဒရော၊
သောရီအင်္ဂါ စ မရဏံ။

၁။ ကြာသပတေးနေ့၌ အတတ်ပညာစ၍ သင်ကြားသော်
အောင်မြင်ပြီးစီး၏။

၂။ တနင်္ဂနွေနှင့်သောကြာနေ့တို့၌ အတတ်ပညာစ၍ သင်ကြား
သော် လစ်လျူရှုတတ်၏။

၃။ ဗုဒ္ဓဟူးနှင့် တနင်္လာနေ့တို့၌ အတတ်ပညာ စ၍ သင်ကြားသော်
ဆုံးခန်းတိုင် မတတ်မြောက်ရာ။

၄။ စနေနှင့်အင်္ဂါနေ့တို့၌ အတတ်ပညာ စ၍ သင်ကြားသော်
သေရာ၏။

၁၅၄။ အဋ္ဌမိယံ ဂရုံ ဟန္တိ၊
 သိဿံ ဟန္တိ စတုဒ္ဒသိ။
 သိပ္ပံ ဟန္တိ ဒသသိပ္ပံ၊
 မာတာပိတာ စ ပုဏ္ဏမိ။

- ၁။ လဆန်း ၈-ရက်၊ လဆုတ် ၈-ရက်နေ့၌ အတတ်ပညာသင်မှု ဆရာကို သတ်သည်မည်၏။
 ၂။ လဆန်း ၁၄-ရက်၊ လဆုတ် ၁၄-ရက်နေ့၌ အတတ်ပညာ သင်မှု တပည့်ကို သတ်သည်မည်၏။
 ၃။ လဆန်း ၁၀-ရက်၊ လဆုတ် ၁၀-ရက်နေ့၌ အတတ်ပညာ သင်မှု အတတ်ပညာကို သတ်သည်မည်၏။
 ၄။ လပြည့်နေ့၌ အတတ်ပညာကိုသင်မှု အမိအဖကို သတ်သည် မည်၏။

၁၅၅။ နာဠိကံ သတ္တ န ဘုဉ္ဇေ၊
 န လာဗုံ နဝမံ တထာ။
 ဒွါဒသ ပြိန္နံ တြိ မိနံ၊
 ဘုဉ္ဇေ သိပ္ပံ ဝိနဿတိ။

အတတ်ပညာ သင်ကြားသောသူသည်-

- ၁။ လဆန်း ၇-ရက်၊ လဆုတ် ၇-ရက်နေ့၌ အုန်းသီးကိုမစားရာ။
 ၂။ ၉-ရက်မြောက်၌ အိမ်ဗူးကို မစားရာ။
 ၃။ ၁၂-ရက်မြောက်၌ ကင်ပိမ့်(ကင်းပုံ)ကို မစားရာ။
 ၄။ ၃-ရက်မြောက်၌ ဟင်းမျိုး(ငါးသား)ကို မစားရာ။

၁၅၆။ ဧကံ စဇေ ကုလအတ္ထံ၊
 ဂါမအတ္ထံ ကုလံ စဇေ။
 ဂါမံ စဇေ ဇနပဒတ္ထံ၊
 အတ္တတ္ထံ ပထဝီံ စဇေ။

- ၁။ အမျိုး၏ အကျိုးငှာ တယောက်သောသူကို စွန့်ရာ၏။
 - ၂။ ရွာ၏ အကျိုးငှာ အမျိုးကို စွန့်ရာ၏။
 - ၃။ ဇနပုဒ်အကျိုးငှာ ရွာကို စွန့်ရာ၏။
 - ၄။ မိမိအကျိုးငှာ မြေအလုံးကို စွန့်ရာ၏။
- မှတ်ချက်။ ။ဤဂါထာ စာဏကျနီတိနှင့် ဟိတောပဒေသ၌လာသည်။

၁၅၇။ ဒေသံ ဩသဇ္ဇ ဂစ္ဆန္တိ၊
 သီဟော သပ္ပုရိသော ဂဇော။
 တတ္ထေဝ နိဓနံ ယန္တိ၊
 ကာကော ကာပုရိသော မိဂေါ။

ခြင်္သေ့၊ သူတော်ကောင်း၊ ဆင် ဤသတ္တဝါသုံးဦးတို့သည် အကျိုးမရှိသော အရပ်ကို စွန့်၍ သွားကုန်၏။ ကျီးကန်း ယုတ်မာသော ယောက်ျား၊ သမင် ဤသတ္တဝါသုံးဦးတို့သည် မိမိကျင်လည်ရာ အရပ်၌သာလျှင် ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။

မှတ်ချက်။ ။ဤဂါထာ မဟာရဟနီတိ၌လည်း ပါရှိသည်။

၁၅၈။ ယဗ္ဗိ ပဒေသေ န မာနေဘ၊
 န ပေမံ န စ ဗန္ဓဝါ။
 န စ ဝိဇ္ဇာဂါဟော ကောစိ၊
 န တတ္ထ ဝသနံ ကရေ။

- ၁။ မြတ်နိုးသူ မရှိသောအရပ်၊
- ၂။ ချစ်ခင်သူ မရှိသောအရပ်၊
- ၃။ အဆွေခင်ပွန်း မရှိသောအရပ်၊

၄။ အတတ်ပညာ သင်ပေးသူ တစုံတယောက်မျှ မရှိသော
အရပ်။

ထိုလေးမျိုးမရှိသော အရပ်၌ တစ်နေ့တစ်ရက်မျှ မနေထိုက်။

မှတ်ချက်။ ။ဂါထာအမှတ် ၁၁၄ နှင့် ၁၅၈-ပါ ဤဂါထာ ၂-ခုအကြောင်း
အရာတူနေသည်၊ ၂-ခါပါနေသည်။

၁၅၉။ စရ တျေကေန ပါဒေန၊
တိဋ္ဌ တျေကေန ပဏ္ဍိတော။
အနိသမ္မ ပရံ ဌာနံ၊
န ပုဗ္ဗမာလယံ ဇဟေ။

ပညာရှိတို့၏ သဘောသည် လှမ်းသွားသော ခြေတစ်ဘက်နှင့်တူသော
အရပ်သစ်ကို မျှော်ကြည့်လျက်သော စိတ်ဖြင့် သွား၏။ ရပ်ထားသော
ခြေတစ်ဘက်နှင့် တူသော အရပ်ဟောင်းကို မခွါသော စိတ်ဖြင့် ရပ်၏။
(ထို့ကြောင့်) အရပ်သစ်ကို မစူးစမ်း မလေ့လာဘဲ အရပ်ဟောင်းကို
မစွန့်ရာ။

မှတ်ချက်။ ။ဤဂါထာ စာလ ကျနီတိနှင့် ဟိတောပဒေသ မဟာရဟနီတိ
တို့၌ လာသည်။

၁၆၀။ ဓနဓညပယောဂေသု၊
တထာ ဝိဇ္ဇာဂဓေသု စ။
ဒုတေသု အပစာရေသု၊
စဇ္ဇာ လဇ္ဇာ တဒါ ဘဒေ။

၁။ ဥစ္စာ စပါး ရောင်းဝယ်သောအခါ၊

၂။ အတတ်ပညာ သင်ယူသောအခါ၊

၃။ တမန်စေလွှတ်ခြင်းခံရသောအခါ၊

၄။ မေထုန်မှီဝဲသော အခါ-
ထို့၌ အရှက်အကြောက်ကို စွန့်အပ်၏။

မှတ်ချက်။ ။ဤဂါထာ စာဏကျနီတိ၌လာသည်။ မဟာရဟနီတိ၌လည်း
တွေ့ရသည်။

၁၆၁။ ဒွိဂုဏော ထိနမာဟာရော၊
ဗုဒ္ဓိစာပိ စတုဂ္ဂုဏော။
ဆဂ္ဂုဏော ဟောတိ ဝါယာမော၊
ကာမော အဋ္ဌဂုဏော ဘဝေ။

၁။ မိန်းမတို့၏ အစာစားခြင်းသည် ယောက်ျားတို့ထက် နှစ်ဆ
လွန်ကဲ၏။
၂။ ပညာသည် လေးဆလွန်ကဲ၏။
၃။ လုံ့လသည် ခြောက်ဆလွန်ကဲ၏။
၄။ ကာမဂုဏ်ရမက်သည် နှစ်ဆလွန်ကဲ၏။

မှတ်ချက်။ ။ဤဂါထာ စာဏကျနီတိနှင့် ဟိတောပဒေသတို့၌ လာသည်။
မဟာရဟနီတိ၌လည်း လာသည်။

၁၆၂။ ပဗ္ဗေ ပဗ္ဗေ ကမေန္တု၊
ဝိသေသရသဝိဂ္ဂတော။
တထာ သုမေတ္တိကော သာဓု၊
ဝိပရီတောပ ဒုဇ္ဇေနော။

ကြံသည် အဆစ်တိုင်း အဆစ်တိုင်း အစဉ်သဖြင့် အဖျားမှ အရင်း
အထိ တဖြည်းဖြည်း ပို၍ ချို့သော အရသာထူးရှိ၏။ ထို့အတူ မိတ်ဆွေ
ကောင်း ဖြစ်သော သူဘော်သူမြတ်သည် အဖျားမှ အရင်းတိုင်အောင်
ချို့သော ကြံ၏ အရသာနှင့် တူ၏။

သုယုတ်မာတို့၏ သဘောသည် အရင်းပိုင်းသာ ချို၍ အဖျားပိုင်း
 ထောက်သော် အချို့ပေါ့သော ကြ၏ အရသာနှင့် တူ၏။

မှတ်ချက်။ ။ဤဂါထာ မဟာရဟနီတိ၌လည်း ပါရှိသည်။

၁၆၃။ ကဿကော ဝါဏိဒဇ္ဇော မစ္စော၊
 သမကော သုတ သီလဝါ။
 တေသု ဝိပုလဇောတေသု၊
 ရဋ္ဌမ္ပိ ဝိပုလံ သိယာ။

၁။ တောင်သုလယ်သမား၊

၂။ ကုန်သည်ပွဲစား၊

၃။ မင်းအမတ် (ပြည်သူဝန်ထမ်း)၊

၄။ အကြားအမြင် သိတင်းသီလနှင့် ပြည့်စုံသောရဟန်း။

ထိုလေးမျိုး ပြန်ပြောထွန်းကားသော် တိုင်းပြည်၊ မြို့၊ ရွာ ပြန်ပြော
 သာယာ၏။

မှတ်ချက်။ ။ဤဂါထာ မဟာရဟနီတိ၌လည်း တွေ့ရသည်။

၁၆၄။ အသဇ္ဈာယ မလာ မန္တာ၊
 အနုဋ္ဌာနမလာ သရာ။
 မလံ ဝဏ္ဏဿ ကောမဿ၊
 ပမာဒေါ ရက္ခတော မလံ။

၁။ အတတ်ပညာ စာပေကျမ်းဂန်တို့သည် ရွတ်အံသရဇ္ဈာယ်ခြင်း
 မရှိသော် ပျောက်ပျက်ကုန်၏။

၂။ အိမ်ထောင်စီးပွားတို့သည် ကြံ လုံ့လ မရှိ ပျင်းရိသော်
 ပျက်စီးကုန်၏။

၃။ ပျင်းရိခြင်းသည် အဆင်းလှသူ၏ အညစ်အကြေး မည်၏။

၄။ မေ့လျော့ခြင်းသည် ဣန္ဒြေကို စောင့်စည်းသောရဟန်း၏
အညစ်အကြေးမည်၏။

မှတ်ချက်။ ။ ဤဂါထာသည် ဓမ္မပဒ လာ ဒါယိဝတ္ထုနှင့်အဋ္ဌက
အင်္ဂုတ္တိုရ် မလသုတ်၌ လာသည်။

၁၆၅။ ဟိနာနံ ဂစ္ဆတေ ဝိတ္တံ၊
ဓီရာနံ သန္တကတ္တနံ၊
ဝဒန္တိ စ ဟိနာ ဇနာ၊
ပုဗ္ဗကမ္မပဓာနတံ။

လုံ့လဝီရိယ ချီတဲ ညံ့ဖျင်းကုန်သော သူတို့၏ ဥစ္စာသည် လုံ့လ
ဝီရိယ ကြီးမားသောသူတို့၏ ဥစ္စာအဖြစ်သို့ ရောက်ကုန်၏။ လုံ့လဝီရိယ
ညံ့ဖျင်းကုန်သော သူတို့က ရှေးကံသာ ပဓာန-ဟု ဆိုလေ့ရှိကြကုန်၏။

၁၆၆။ န ဝဒန္တိ ဧဝံ ဓီရာ၊
ဝါယမိံ သု သဗ္ဗကမ္မေ။
န စေ သိဇ္ဈတံ တံ ကမ္မံ၊
အဖလံ ဧဝ ကိံ ဒေါသော။

ပညာရှိတို့က ဤသို့ “ရှေးကံသာ ပဓာန” ဟု မဆိုကြကုန်၊ ခပ်သိမ်း
သော အမှုကိစ္စများကို ကြိုးစား၍ ပြုလုပ်ကြကုန်၏။ အကယ်၍
ထိုပြုလုပ်သော အမှုကိစ္စမပြီးခဲ့သော် ရည်မှန်းချက် မပြီးရုံသာရှိမည်၊
ကြိုးစားအားထုတ်ခြင်းအတွက် အပြစ်မရှိပါ။

၁၆၇။ နိစကုလံ နိပ္ပညံ ဝါ၊
နိရူပံ နိဗလံ သမံ။
ဣမံ ကာလံ ဆုတ္တကာလံ၊
ဓနမေဝ ဝိသေသကာ။

အမျိုးလည်း ညံ့ပညာလည်း မတတ်၊ အဆင်းလည်း မလှ၊ ခွန်အား
လည်းမရှိပါဘဲလျက် သူတပါးတို့နှင့် တန်းတူရည်တူကဲ့သို့ ဖြစ်နေသည်မှာ
ဤခေတ်ကာလသည် ဆုတ်ခေတ်ကာလတည်း၊ ဥစ္စာသည်သာလျှင်
လူကို ထူးအောင် ပြုသော ကာလတည်း။

ပကိဏ္ဍကကဏ္ဍံ နိဋ္ဌိတံ။

အကြောင်းမျိုးစုံကို ရောနှော၍ ပြဆိုသော အပိုင်း ပြီး၏။

နိဂုံးစကား

ပဏ္ဍိတော သုဇနော ကဏ္ဍော၊
ဒုဇနော မိတ္တ ဣတ္ထိ စ။
ရာဇာ ပကိဏ္ဍကော စဘကိ၊
သတ္တကဏ္ဍဝိဘူသိနော။
စက္ကန္ဒာဘိသိရိနာယံ၊
သောဓိတော ကာသိလော သတေ။
ဆနောတံ၊ ဒုတိယာသဠေ၊
ကာလေ သတ္တမအာဒိဟေ။

- ၁။ ပညာရှိကို ဆိုရာအပိုင်း၊
- ၂။ သူတော်ကောင်းကို ဆိုရာအပိုင်း၊
- ၃။ သူယုတ်မာကို ဆိုရာအပိုင်း၊
- ၄။ ဇိတ်ဆွေကို ဆိုရာအပိုင်း၊
- ၅။ မိန်းမကို ဆိုရာအပိုင်း၊
- ၆။ မင်းကို ဆိုရာအပိုင်း၊
- ၇။ အကြောင်းမျိုးစုံ ရောနှောသည်ကို ဆိုရာအပိုင်း။

ဤသို့ အပိုင်းကဏ္ဍ ခုနစ်မျိုးတို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်ထားသော(၁၈၈၆ နှစ်) ဘိသိရိသဒ္ဓမ္မရာဇာဓိရာဇဂုရု အမည်ရှိတော်မူသော မဟာအောင်မြေဘုံစံ အုတ်ကျောင်း ဆရာတော်သည် သုတ်သင် ပြင်ဆင်အပ်သော) ဤလောကနီတိကျမ်း၏ မှီရာနိဿယသည် (၁၁၉၆) တစ်ထောင် တစ်ရာ ကိုးဆယ့်ခြောက်ခုနှစ်၊ ဒုတိယဝါဆိုလပြည့်ကျော် ခုနစ်ရက် တနင်္ဂနွေနေ့၌ ပြီးခြင်းသို့ရောက်၏။

မှတ်ချက်။ ။ကာသိကေ သတေ ဆ နောတျံ-၌ ကာသိတိ သဟဿံ ရုစ္စတိ-ဟူသော ဝိနည်းမဟာဝါ အဋ္ဌကထာ (နှာ-၄၀၁၊ ၄၀၂) ဖွင့်ဆိုချက်နှင့်အညီ ကာသိကေ-ပုဒ်တွင် ကာသိ သင်္ချာ ၁၀၀၀-ဟောယူ၊ က-ကား သုတ္တမုတ်၊သို့ဖြစ်၍ ကာသိ=၁၀၀၀၊ သတ=၁၀၀၊ ဆနုဂုတိ=၉၆၊သုံးမျိုး ပေါင်းသော် သက္ကရာဇ် ၁၁၉၆-ခုနှစ်တွင် လောကနီတိ နိဿယရေးသားပြီးစီးကြောင်း မှတ်ယူရပါမည်။

သင်တန်းနည်းပြ ဆရာတော်
ဦးပညာသမိ (မာဂဓီ-သာစည်) သည်
အသက်အရွယ်ငယ်သူသင်တန်းသားများ အလွယ်တကူ
လေ့လာ နိုင်စေရန် ပါဠိမဖက် မြန်မာသက်သက်ဖြင့်
ပြဆိုအပ်သော လောကနီတိ မြန်မာပြန်ပြီး၏။

ပရိတ်ကြီးဆိုင်ရာ သိမှတ်ဖွယ်

ဆယ်စောင်တွဲ၌ သတ္တမမြောက် သင်ကြားရသောစာမှာ ပရိတ်ကြီး ဖြစ်သည်။ ဘုရားဟော တရားတော်များအနက် လူထုနှင့် အနီးစပ်ဆုံး တရားမှာ ပရိတ်တရားတော်ပင် ဖြစ်သည်။ ပရိတ်တော်၏ အနက် အဓိပ္ပာယ်ကို သေသေချာချာ လေ့လာကြည့်ပါလျှင် အမြင့်ဆုံး နိဗ္ဗာန် ရရေးမှ အနိမ့်ဆုံး အမျိုးသမီး မီးဖွားရေးကိစ္စအထိ အသုံးဝင် အကျိုး ပြုလျက် ရှိပါသည်။

ပရိတ်ဆိုသော စကားမှာ “ပရိတ္တ” ဟူသော ပါဠိကို အခြေခံ၍ ခေါ်ထားသော ဝေါဟာရဖြစ်သည်။ မြန်မာလို “အကာအကွယ်” ဟု အဓိပ္ပာယ်ရသည်။ တကယ်အကျိုးတရား ခံစားလိုပါက တကယ်အလုပ် လုပ်ကြည့်ပါ။ “ရွတ်သူ အင်္ဂါ ၃-ပါး၊ နာသူ အင်္ဂါ ၃-ပါး” ဟူသော စည်း ၆-တန်ကိုလည်း လုံခြုံစွာ ကာထားရန် ဖြစ်ပါသည်။

ပရိတ်ရွတ်သူ လိုက်နာရမည့် အင်္ဂါ ၃-ပါးမှာ-

- ၁။ ပါဠိသဒ္ဒါ မှန်ကန်စွာ ရွတ်ဆိုတတ်ခြင်း၊
- ၂။ ပရိတ်တော်၏ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို သိခြင်း၊
- ၃။ လာဘ်ကို မငဲ့ဘဲ မေတ္တာရွှေ့ထား၍ ရွတ်ဆိုခြင်းတို့ ဖြစ်ပါသည်။ (ဒီ၊ဌ၊၃၊နာ၊၁၄၉။)

ပရိတ်နာသူ လိုက်နာရမည့် အင်္ဂါ ၃-ပါးမှာ-

- ၁။ ပဉ္စာနန္တရိယကံ မထိုက်ခြင်း(ကမ္မန္တရာယ်မရှိရ)၊
- ၂။ နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ မဟုတ်ခြင်း(ကိလေသန္တရာယ်မရှိရ)၊
- ၃။ ပရိတ်အာနိသင်ကို ယုံကြည်ခြင်းတို့ ဖြစ်ပါသည်။

(မိလိန္ဒပဉ္စာ၊ နာ၊ ၁၅၅။)

- * သဒ္ဒါမပျက်၊ အနက်မမှား၊ မေတ္တာထား၊ ရွတ်ငြားသူဝန်တာ။
- * ကံလည်းမငြိ၊ ကိလည်းမကြုံ၊ ယုံလည်းယုံ၊ နာတုံသူဝန်တာ။

ပုဂံခေတ်ဆက်စော

ပရိတ်ရွတ်ဖတ်မှု၊ နာကြားမှု အစဉ်အလာမှာ မြန်မာနိုင်ငံနှင့်တကွ ထေရဝါဒနိုင်ငံအားလုံး လိုက်နာလျက်ရှိကြသည်။ မြန်မာနိုင်ငံအနေဖြင့် ပုဂံခေတ်မတိုင်မီ သရေခေတ္တရာ ကောင်းစားစဉ်ကတည်းကပင် ပရိတ်ဒေသနာများကို သုံးစွဲနေပြီဖြစ်ကြောင်း ခိုင်မာသော အထောက်အထားများရှိနေသည်။ ပုဂံ၊ ပင်းယ၊ အင်းဝ၊ ကုန်းဘောင် ခေတ်အဆက်ဆက်တို့၌လည်း ပရိတ်တော်များကို ယုံယုံကြည်ကြည် ရွတ်ဖတ်ခဲ့ကြသည်။ ယနေ့ မျက်မှောက် ခေတ်တွင်လည်း ဤပရိတ်တော်၏ ကဏ္ဍသည် မွေးမှိန်၍ မသွားသည့်အပြင် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့၏ ဘာသာရေးနယ်ပယ်၌ ရှေ့တန်းမှ နေရာပေး၍ ထားဆဲဖြစ်သည်။

လူထုနှင့် နီးစပ်ပုံ

ရှေးခေတ်ရှေးအခါက ပရိတ်ကြီးမှာ မြန်မာနိုင်ငံ ခေတ်အဆက်ဆက် ဘုန်းကြီးကျောင်း ပညာရေးတွင် မသင်မနေရ ကျမ်းစာ ဖြစ်သည်။ ပရိတ်ကြီးပါဠိသည် သီးသန့်အနေဖြင့် လည်းကောင်း၊ ဆယ်စောင်တွဲစာရင်းဝင် အဖြစ်လည်းကောင်း၊ ဝတ်အဖွဲ့များ၏ လက်သုံးစာမူအဖြစ်လည်းကောင်း၊ လူထုလူတန်းစားအသီးသီး၏ လက်ဘွင်းသို့ တွင်ကျယ်စွာ ပျံ့နှံ့ခဲ့သည်။ ဤအချက်ကို ကြည့်ခြင်းအားဖြင့် ပရိတ်တော်၏ လူထုနှင့် နီးစပ်ပုံကို သိသာနိုင်ပါသည်။

နိဿယနှင့် အဖွင့်ကျမ်းများ

ဤမျှအသုံးဝင် အကျိုးများသော ဘုရားဟောပရိတ်တော်ပါဠိကို အဓိပ္ပာယ်နားလည်စေရန် ခေတ်အဆက်ဆက် ပညာရှင်တို့က နိဿယနှင့် အဖွင့်ကျမ်းများကို စုံလင်စွာ ရေးသားထားကြသည်။ ဤမှတ်တမ်းပြုစုသူ (မာ၊မိ) လေ့လာတွေ့ရှိသော ပရိတ်ကြီးနိဿယတို့မှာ ဦးရေ

၂၀-၁ က်မနည်းရှိနေပါသည်။ အချို့နိဿယတို့မှာ ပုံနှိပ်မှုဘဝသို့ မရောက်သေးဘဲ လက်ရေးမှအဆင့်၌သာ ရှိနေပါသေးသည်။ ပုံနှိပ်စာအုပ်အဖြစ်သို့ ရောက်ရှိပြီးသော နိဿယများမှာ—

- ၁။ ဘိုးတော်လက်ထက် ၁၁၅၁-ခု၊ ပြုစုပြီးစီးသော ဝက်ခုတ်မှု၊
- ၂။ ဘိုးတော်လက်ထက် ၁၁၇၄-ခု၊ ပြုစုပြီးစီးသော စလင်းမှု၊
- ၃။ ဘိုးတော်လက်ထက် ၁၁၈၀-ခု၊ ပြုစုပြီးစီးသော ဦးဗုဓ်မှု၊
- ၄။ ဗြိတိသျှလက်ထက် ၁၂၇၁ ခု၊ ပြုစုပြီးစီးသော ဝိသုဒ္ဓါရုံမှု၊
- ၅။ ဗြိတိသျှလက်ထက် ၁၂၇၃-ခု၊ ပြုစုပြီးစီးသော တံတေးမှု၊
- ၆။ ဗြိတိသျှလက်ထက် ၁၂၇၉-ခု၊ ပြုစုပြီးစီးသော မြင်းခြံမှု၊
- ၇။ ဗြိတိသျှလက်ထက် ၁၂၉၈-ခု၊ ပြုစုပြီးစီးသော အာဒိစ္စဝံသမှု၊
- ၈။ တော်လှန်ရေး အစိုးရလက်ထက် ၁၃၂၄-ခု ပြုစုပြီးသော သပြေကန်မှု—

စသည်တို့ ဖြစ်ပါသည်။ [တဝက်တပြက် ပုံနှိပ်ပြီးသော ပရိတ်ကြီးနိဿယများလည်း ရှိနေပါသေးသည်။ ဥပမာ—အမရပူရ ဂန္ဓာရုံဆရာတော်၏ ပရိတ်နိဿယ စသည်တို့ဖြစ်ပါသည်။]

ပုံနှိပ်စာအုပ်အဖြစ်သို့ မရောက်သေးသော ပရိတ်ကြီးနိဿယများမှာ ကျော်အောင်စံထားမှု၊ မြတောင်မှု၊ သက်ကယ်ကျင်းမှု၊ ဒန့်တိုင်မှု၊ သေက္ခတောင်မှု၊ နန်းကျောင်းမှု၊ ဦးပခန်းမှု စသည်တို့ဖြစ်ပါသည်။

ဖော်ပြထားသော နိဿယများအပြင် ပရိတ်ကြီးဂဏ္ဌိ၊ အထူးပရိတ်ကြီး၊ အလင်းပြပရိတ်ကြီး၊ မြစ်မခပရိတ်ကြီး၊ ပရိတ်ကြီးနိဒါန်း၊ ပရိတ်ကြီးဝတ္ထု၊ ပရိတ်မွန်း၊ ပရိတ်ကြီးပျို့၊ ပရိတ်ပေါင်းစသော အဖွင့်

ကျမ်းများလည်း များစွာရှိနေသေးသည်။ နိဿယ မဟုတ်သော ပရိတ်ကြီး မြန်မာပြန် သက်သက်ကို ဦးစိုးဝင်းက ၁၃၁၇-ခုနှစ်တွင်လည်းကောင်း၊ ဦးတင်မြင့်က ၁၃၂၂-ခုနှစ်တွင် လည်းကောင်း၊ မာဂဓီ-သာစည်က ၁၃၄၆-ခုနှစ်တွင် လည်းကောင်း အသီးသီး ပြန်ဆိုထားကြသည်။

ပရိတ်ကြီး ဋီကာနှင့် နိဿယ

ပရိတ်ကြီးဋီကာကို အင်းဝခေတ် အနောက်ဖက်လွန်မင်း လက်ထက် သက္ကရာဇ် ၉၇၁-ခုနှစ်တွင် အရှင်တေဇောဒီပ-က ရေးသားပြုစုတော်မူခဲ့သည်။ ကျမ်း၏အမည်ကို “ပရိတ္တဝဏ္ဏနာ” ဟု သုံးစွဲထားသည်။ ရဟန်းရှင်လူတို့က ပရိတ်ကြီးဋီကာဟု အခေါ်များကြသည်။ ပရိတ်ကြီးဋီကာ၌ မင်္ဂလပရိတ်နှင့် ပုဗ္ဗဏှပရိတ် ဖွင့်ဆိုချက် မတွေ့ရ၊ ကျန်ပရိတ် ၉-မျိုး ဖွင့်ပြထားသည်။

ပရိတ်ကြီး ဋီကာ နိဿယကို တမ္ပဒီပတိုင်း အဝမြို့ အနောက်ဖက် ဆင်တောရွာနေ ဥဂ္ဂါစာရမထေရ်က သက္ကရာဇ် ၁၀၆၆-ခုနှစ် စနေမင်းလက်ထက် ရေးသားပြုစုကြောင်း သိရသည်။

ပရိတ်ကြီး၊ ပရိတ်ငယ်

ပရိတ်ကြီးဆိုသဖြင့် ပရိတ်ငယ်လည်း ရှိရဦးမည်ဟု အဓိပ္ပာယ် သက်ရောက်လျက်ရှိနေပါသည်။ သို့ရှိသည့်အတိုင်း ဘိုးတော်မင်းတရား လက်ထက်က ပရိတ်ကြီး၊ ပရိတ်ငယ် ခွဲခြားသတ်မှတ်ပုံကို စလင်းပရိတ်ကြီး နိဿယ ဗောဇ္ဈင်္ဂသုတ်အဆုံးတွင် မှတ်ချက်ချထားသည်ကို တွေ့ရသည်။ အမွန်းဂါထာတို့၌ “ပရိတ္တံ တံ ဘဏာမ ဟေ” ဟု ပရိတ္တသဒ္ဒါ တိုက်ရိုက် ပါသော-

- (၁) ရတနပရိတ်၊ (၂) မေတ္တပရိတ်၊ (၃) ခန္ဓပရိတ်၊
- (၄) မောရပရိတ်၊ (၅) ဝဇ္ဇပရိတ်၊ (၆) ဓဇဂ္ဂပရိတ်၊
- (၇) အာဋ္ဌာနာဋိယပရိတ်၊ (၈) အင်္ဂုလိမာလပရိတ်-

ဤပရိတ်တော် ဂ-သုတ်ကို ပရိတ်ကြီးဟု သတ်မှတ်သည်။ “မင်္ဂလံ တံ ဘဏာမ ဟေ”၊ “ဗောဇ္ဈင်္ဂံ တံ ဘဏာမ ဟေ” ဟူသော ပါ၍ “ပရိတ္တံ” တိုက်ရိုက်မပါသော မင်္ဂလသုတ်နှင့် ဗောဇ္ဈင်္ဂသုတ်တို့ကို ပရိတ်ငယ်ဟု သတ်မှတ်ကြောင်း ပြဆိုထားသည်။

ဤမှတ်တမ်းပြုစုသူ မာဂဓီ၏ အလိုအားဖြင့် ပရိတ်ကြီးဟု ခေါ်ဆိုခြင်းမှာ ပရိတ်တော်၏ ကြီးမားသော တန်ခိုးအာနိသင်ရှိပုံကို အမှန်းတင် ဂုဏ်ပြုသောအားဖြင့် ခေါ်ဆိုထားခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ယူဆပါသည်။

ပရိတ်တော်၏ တန်ခိုးအာနိသင်များ

ပရိတ်တော်၏ တန်ခိုးအာနိသင်များ အကြောင်းကို ဖိလိနွှပဉ္စာ ကျမ်းတွင် အောက်ပါအတိုင်း ပြဆိုထားပါသည်-

- ၁။ ပရိတ်အရံအတား ပြုထားသော ယောကျ်ားကို ကိုက်လိုသော မြွေသည် မကိုက်ဝံ့၊ ဟင်းလင်းပွင့်သော မြွေ၏ ခံတွင်းသည် ပိတ်၏။
- ၂။ ခိုးသူတို့၏ မြှောက်ချီရွယ်မိုးထားသော တင်းပုတ်သည်လည်း ရိုက်ပုတ်ရန် မဖြစ်မြောက်နိုင်၊ ထိုတင်းပုတ်ကိုင်သူတို့သည် တင်းပုတ်ကို လွှတ်ချကုန်ပြီးလျှင် ချစ်ခင်ကြကုန်၏။
- ၃။ အမျက်ထွက်သော ဆင်ပြောင်ကြီးသည်လည်း ထိုးအံ့သောငှာ လာပြီး၍ ကြဉ်ဖဲလေ၏။
- ၄။ နပြောင်ပြောင်တောက်သော မီးပုံကြီးသည်လည်း အနီးသို့ ရောက်၍ ငြိမ်း၏။
- ၅။ ခဲစားအပ်သော လတ်တလော သေတတ်သော အဆိပ် အတောက်သည်လည်း ဆေးဖြစ်၍ အာဟာရ အကျိုးငှာ ပျံ့နှံ့၏။
- ၆။ သူသတ်တို့သည် သတ်လိုကုန်သည် ဖြစ်၍ အနီးသို့ ရောက်လတ်သော် ကျွန်အဖြစ်သို့ ကပ်ရောက်ကုန်၏။
- ၇။ နင်းမိသော ကျော့ကွင်းသည်လည်း မဖွဲမိ။

ပရိတ်ကြီး (၁၁) သုတ်

အကျိုးအာနိသင်များ

- ၁။ မင်္ဂလသုတ် ပရိတ်တော်အတိုင်း လိုက်နာပြုကျင့်ပါလျှင် ရန်သူ အားလုံးအပေါ် မိမိက အောင်နိုင်ခြင်း၊ အရပ်ဒေသ ခပ်သိမ်း တို့၌ ချမ်းသာစွာ နေရခြင်း အကျိုးများကို ရနိုင်ပါသည်။
- ၂။ ရတနသုတ် ပရိတ်တော်ကို ပွားများသရဇ္ဈာယ်ခြင်းကြောင့် ရောဂါဘေး၊ ဘီလူးဘေး၊ ငတ်မွတ်ခေါင်းပါး ဘေး တို့မှ ကင်းလွတ်နိုင်သည်။
- ၃။ မေတ္တသုတ် ပရိတ်တော်ကို ပွားများသရဇ္ဈာယ်ခြင်းကြောင့် ဘီလူးစသော မကောင်းဆိုးဝါးတို့က ကြောက်မက်ဖွယ်အာဇာန်ကို မပြုနိုင်၊ ချမ်းသာစွာ အိပ်ခြင်း နိုးခြင်းစသော မေတ္တာအကျိုး ၁၁-ပါးကို ရနိုင်သည်။
- ၄။ ခန္ဓသုတ် ပရိတ်တော်ကို ပွားများ သရဇ္ဈာယ်ခြင်းကြောင့် သတ္တဝါ အားလုံးတို့၏ ပြင်းထန်သော အဆိပ်နှင့် အဆိပ်မှ ကြွင်းသော ဘေးရန် အမျိုးမျိုးကို ပပျောက်စေနိုင်ပါသည်။
- ၅။ မောရပရိတ် အကာအကွယ်ကြောင့် ဘုရားအလောင်း ဥဒေါင်းမင်းကို မုဆိုးတို့က အနှစ် (၇၀၀) ဖမ်းသော်လည်း မဖမ်းနိုင်ကြ။
- ၆။ ဝဇ္ဇပရိတ် သစ္စာတန်ခိုးကြောင့် ဘုရားအလောင်း ငုံးမင်းကို တောမီးက မလောင်မြှိုက်ဘဲ ကွင်း၍ သွားသည်။
- ၇။ ဓဇဂ္ဂသုတ်ကို စိတ်ထဲမှ ဆင်ခြင်အောက်မေ့ရုံမျှဖြင့် အာကာသ၌ မြေပြင်အလား ရပ်တည်နေနိုင်ခြင်း၊ ဘီလူး၊ သူခိုးစသော ဘေးရန်တို့မှ လွတ်မြောက်နိုင်သူ အရေအတွက်မနည်းခြင်း အကျိုးများစွာ ရရှိနိုင်ပါသည်။

- ၈။ အာဇ္ဇာနာဠိယသုတ် ပရိတ်တော်ကို ပွားများသရဇ္ဈာယ်
ခြင်းကြောင့် နတ်ကြမ်း၊ ဘီလူးကြမ်းတို့က မညှဉ်းဆဲ မနှိပ်
စက်နိုင်။
- ၉။ အင်္ဂုလိမာလ ပရိတ်တော်ကို ပွားများသရဇ္ဈာယ်ခြင်းကြောင့်
ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်များ လွယ်ကူစွာ သားဖွားနိုင်ပါသည်။
- ၁၀။ ဗောဇ္ဈင်္ဂသုတ် ပရိတ်တော်ကို ပွားများသရဇ္ဈာယ်ခြင်းကြောင့်
ဆင်းရဲဒုက္ခကို ဖျောက်နိုင်ခြင်း၊ မာရ်စစ်သည်ကို နှိမ်နင်းချေဖျက်
နိုင်ခြင်း၊ ဘဝသုံးပါးမှ လွတ်မြောက်နိုင်ခြင်း၊ ပဋိသန္ဓေ၊ အို၊ နာ
သေ လွတ်ရာနိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်နိုင်ခြင်း အကျိုးများကို ရနိုင်
ပါသည်။
- ၁၁။ ပုဗ္ဗဏှသုတ် ပရိတ်တော်ကို ပွားများသရဇ္ဈာယ်ခြင်းကြောင့်
မကောင်းသော အတိတ်၊ နိမိတ်များ၊ မကောင်းသော အမင်္ဂလာ
ဟူသမျှ ငှက်ဆိုးသံ၊ ပါပဂြိုဟ်၊ မကောင်းသော အိပ်မက်ဆိုးများ
ပျောက်ကင်းနိုင်ပါသည်။
- မှတ်ချက်။ ။ ပရိတ်အကျိုး အာနိသင်များကို ပရိတ်ပါဠိဆိုင်ရာ သုတ်
များ၏ အမွန်းဂါထာနှင့် နိဂုံးများမှ ဖော်ပြပါသည်။

ပရိတ်(၁၁)သုတ် အခါအလိုက် ရွတ်ဖတ်ရန်

- ၁။ မင်္ဂလာကျက်သရေ၊ တိုးပါစေ၊ ရွတ်လေမင်္ဂလာသုတ်၊
၂။ ကပ်ကြီးသုံးဝ၊ လွတ်လိုက၊ ရွတ်ကြရတနသုတ်။
၃။ နတ်များလှည့်စား၊ ပျောက်လိုငြား၊ ရွတ်ပွားမေတ္တသုတ်၊
၄။ အဆိပ်သတ္တဝါ၊ ကင်းစေရာ၊ ရွတ်ပါခန္ဓသုတ်၊
၅။ ရာဇဝတ်ဘေး၊ ကင်းလွတ်ရေး၊ ရွတ်ပေးမောရသုတ်၊
၆။ မီးဘေးမှန်သမျှ၊ လွတ်လိုက၊ ရွတ်ကြဝဋ္ဌသုတ်၊
၇။ စစ်မက်ဘေးရန်၊ လွတ်လိုပြန်၊ ရွတ်အံဇင်္ဂသုတ်၊
၈။ သဘက်ဘီလူး၊ အမှောင်ပူ၊ ရွတ်ဦးအာဇ္ဇာနာဠိယသုတ်၊

- ၉။ မီးပွားလိုဘိ၊ အင်္ဂုလိ၊ ရွတ်ဘိပရိတ်သုတ်၊
- ၁၀။ ကိုးဆယ့်ခြောက်ဝ၊ လွတ်လိုက၊ ရွတ်ကြပေဇ္ဇင်သုတ်၊
- ၁၁။ ဂြိုဟ်စီးဂြိုဟ်နင်း၊ လွတ်တုံလျင်း၊ ရွတ်ချင်းပုဗ္ဗဏှသုတ်၊
- * ပရိတ်တော်ကြီး၊ သိဒ္ဓိပြီး၊ ရွတ်နည်းမှန်မှန်လုပ်၊
- * ရွတ်နည်းမှန်လျှင်၊ တန်ခိုးထင်၊ ကျိုးလျှင်အမြဲဟုတ်။

ပရိတ်တော် နေအလိုက် ရွတ်ဖတ်ရန်

- ၁။ တနင်္ဂနွေနေ့၌ သမန္တာမှစ၍ မင်္ဂလာသုတ်ကို ရွတ်ဖတ်ပူဇော်ရန်၊
- ၂။ တနင်္လာနေ့၌ ရတနသုတ်ကို ရွတ်ဖတ်ပူဇော်ရန်၊
- ၃။ အင်္ဂါနေ့၌ မေတ္တသုတ်နှင့် ခန္ဓသုတ်ကို ရွတ်ဖတ်ပူဇော်ရန်၊
- ၄။ ဗုဒ္ဓဟူးနေ့၌ မောရသုတ်နှင့် ဝဋ္ဋသုတ်ကို ရွတ်ဖတ်ပူဇော်ရန်၊
- ၅။ ကြာသပတေးနေ့၌ ဓဇဂ္ဂသုတ်ကို ရွတ်ဖတ်ပူဇော်ရန်၊
- ၆။ သောကြာနေ့၌ အာဠာနာဠိယသုတ်ကို ရွတ်ဖတ်ပူဇော်ရန်၊
- ၇။ စနေနေ့၌ အင်္ဂုလိမင်္ဂလာသုတ်၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂသုတ်နှင့် ပုဗ္ဗဏှသုတ်ကို ရွတ်ဖတ်ပူဇော်ရန်။

ပရိတ်ကြီး (၁၁) သုတ်

သမိုင်းအကျဉ်း

မင်္ဂလာသုတ်သမိုင်း

ဂေါတမမြတ်စွာဘုရား မပွင့်သေးမီ အချိန်က ထိုခေတ် လူသားများ အဖို့ အနှစ်သာရရှိသော အဖိုတန်တရားစကားမျိုးကို မကြားဖူးချေ၊ ဖော်လာဆိုတာ ဘာလဲဟူသော ပြဿနာတစ်ရပ် ပေါ်ပေါက်ခဲ့ဖူးသည်။ အမြင်ကောင်းကို မင်္ဂလာ၊ အကြားကောင်းကို မင်္ဂလာ၊ အတွေ့ကောင်းကို မင်္ဂလာဟူ၍ မိမိတို့ ထင်ရာမြင်ရာပြောဆို၍ ငြင်းခုံလာသည်မှာ ၁၂ နှစ်မျှ

ကြာသွားလေသည်။ အဖြေမှန်ကိုကား မသိရ၊ လူနတ်ဗြဟ္မာ မည်သူ တဦးတယောက်မျှ မင်္ဂလာ၏ အဓိပ္ပာယ်ကို မဖွင့်ဆိုနိုင်ကြ၊ ဂေါတမ မြတ်စွာဘုရား ပွင့်ပေါ်လာမှ ဤပြဿနာ ငြိမ်းသွားတော့သည်။ မင်္ဂလာ၏ အဓိပ္ပာယ်ကို သိခွင့်ရကြတော့သည်။ မင်္ဂလာတရားကို သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်ကြီး၌ အညတရနတ်သားတစ်ဦး လျှောက်ထား၍ မြတ်စွာဘုရားက ဖြေရှင်း ဟောကြားတော် မူခဲ့ပါသည်။ (ခုဒ္ဒကပါဌ ပါဠိနှင့် သုတ္တနိပါတ်ပါဠိတွင် လာရှိသည်။)

ရတနသုတ်သမိုင်း

ဂေါတမမြတ်စွာဘုရား လက်ထက်တော်အခါက ဝေသာလီပြည်တွင် ထိမ္မာတခေါင်းပါးခြင်း၊ အနာရောဂါနှိပ်စက်ခြင်း၊ ဘီလူးဖမ်းစားခြင်း ဘေးကြီးသုံးပါး (ကပ်ကြီးသုံးပါး) ဆိုက်ရောက်၍ လူပေါင်းများစွာ သေကျေပျက်စီး ကြရသည်။ ထိုဘေးကြီးသုံးပါးမှ လွတ်ကင်းရန် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ဝေဠုဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူသော မြတ်စွာ ဘုရားကို ပင့်၍ ဤရတနသုတ်ပရိတ်ကို မြတ်စွာဘုရားက အရှင်အာနန္ဒာ အား သင်ကြား ရွတ်ဖတ်စေသောအခါ ထိုဘေးဆိုးကြီး သုံးပါးမှ လွတ်ကင်း ငြိမ်းအေးသွားလေသည်။ (ခုဒ္ဒကပါဌနှင့် သုတ္တနိပါတ်တွင် လာသည်။)

မေတ္တာသုတ်သမိုင်း

ရဟန်းတော်ငါးရာတို့သည် မြတ်စွာဘုရားထံမှ ကမ္မဋ္ဌာန်းတရားကို ယူ၍ တောအုပ်တစ်ခုတွင် နေထိုင်လျက် ရှိ၏။ နေ့ရက် ကြာသောအခါ ရဟန်း တော်များကြောင့် နေရာဖယ်ပေးကြရသော နတ်အချို့က အမျိုးမျိုး ခြောက်လှန့်သောကြောင့် တရားဖြောင့်ဖြောင့် နှလုံးမသွင်းနိုင်ဘဲ စိတ်ခတ်ချောက်ချားပြီး ဘုရားထံ ပြန်သွားကြလေသည်။ မြတ်စွာ ဘုရားက မေတ္တာလက်နက်ကိုယူပြီး ထိုနေရာသို့ ပြန်သွားကြဟု တိုက်တွန်းသောကြောင့် ပြန်သွားကြသည်။ ရဟန်းတို့၏ မေတ္တာဓာတ်

ကြောင့် နတ်များက ချစ်ခင်မြတ်နိုးကြပြီး အန္တရာယ်မပြုမူ၍ ငြိမ်းအေးစွာ နေသွားကြရလေသည်။ (ခုဒ္ဒကပါဌ၊ သုတ္တနိပါတ်နှင့် ဓမ္မပဒတွင် လာသည်။)

ခန္ဓသုတ်သမိုင်း

မြတ်စွာဘုရား သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူစဉ်အခါက ဇရုံးအိမ် (မီးတင်းကုတ်) တံခါး၌ ထင်းခွဲနေသော ရဟန်းတစ်ပါးကို ထင်းပုံအကြားမှ မြွေထွက်၍ကိုက်ရာ ထိုဝေဒနာဖြင့် သေဆုံးရလေသည်။ ထိုအကြောင်းကိုသိ၍ မြတ်စွာဘုရားက အဆိပ်ရှိ သတ္တဝါများ ဘေးရန်မှ ကင်းစေရန် ဒုကနိပါတ် ခန္ဓဇာတ်ကို အတိတ် ဆောင်၍ ဟောတော်မူလေသည်။ (ခန္ဓဇာတ်၊ ဣဠဝါနှင့်အင်္ဂုတ္တိုရ်တွင် လာသည်။)

မောရသုတ်သမိုင်း

ဂေါတမမြတ်စွာဘုရားအလောင်း နုစဉ်အခါက ဥဒေါင်းငှက်မျိုး၌ ဖြစ်၍ ဟိမဝန္တာ၌ နေထိုင်ကျက်စားလေသည်။ အိပ်တန်းဆင်းချိန်တွင် ဥဒေတယံဂါထာကို ရွတ်၍ အိပ်တန်းတက်ချိန်တွင် အပေတယံဂါထာကို ရွတ်အံသောကြောင့် မုဆိုး ၇-ဆက် (အနှစ်-၇၀၀)တိုင် ဖမ်းယူသော်လည်း မောရပရိတ်အာနိသင်ကြောင့် ဖမ်း၍ မရဘဲ ရှိလေသည်။ ဘုရားဖြစ်သော အခါ ထိုမောရသုတ် ပရိတ်တော်ကို တပည့်သာဝကတို့အား ပြန်လည် ဟောကြားတော်မူလေသည်။ (ဒုကနိပါတ် မောရဇာတ်တွင် လာသည်။)

ဝနုသုတ်သမိုင်း

အခါတပါး မြတ်စွာဘုရားသည် မဂဓတိုင်း ရွာငယ်တစ်ခုမှ နောက်ပါ သံဃာများနှင့်အတူ ဆွမ်းခံပြန်လာရာ တောမီးလောင်မြိုက်ခြင်းနှင့် ကြုံတွေ့ရလေသည်။ မြတ်စွာဘုရား၏ သစ္စာအာနုဘော်ကြောင့် တောမီး သည် ငြိမ်းစဲ၍ သွားလေရာ ရဟန်းတို့က တအံ့တဩ ချီးကျူးမဆုံး ရှိကြ

လေသည်။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားက ငုံးမင်း၏ သစ္စာကြောင့် မီးကင်းရပုံ အကြောင်း ငုံးမင်းဇာတ်ကို ဟောကြားတော်မူလေသည်။ (ဒုကနိပါတ်၊ ဝနူဇာတ်နှင့် စရိယာပိဋကတွင် လာသည်။)

ဇေဂ္ဂသုတ် သမိုင်း

ဇေဂ္ဂဆိုသောအမည်မှာ တံခွန်ဖျားဟု အဓိပ္ပာယ်ရသည်။ ရှေးအခါက သိကြားမင်း၏ နတ်စစ်သည်များနှင့် အသုရာစစ်သည်တို့ စစ်ပွဲကြီးဆင်နွှဲ ကြရာ....သိကြားမင်းက သူ၏ စစ်သည်များ ကြောက်စိတ်ပြေစေရန် “ငါ၏ တံခွန်ဖျားကို ကြည့်ကြ” ဟု အားပေးစကား ပြောကြားခဲ့လေသည်။ သိကြားမင်းနည်းတူ မြတ်စွာဘုရားကလည်း “ရဟန်းတို့ သင်တို့ ကြောက်စိတ်ဖြစ်ပေါ်လာသောအခါ ငါဘုရား၏ ဂုဏ်ကို အောက်မေ့ကြ၊ တရားတော်၏ ဂုဏ်ကို အောက်မေ့ကြ၊ သံဃာတော်၏ဂုဏ်ကို အောက်မေ့ကြ” ဟု တိုက်တွန်းစကား ပြောကြားတော်မူလေသည်။ ဇေဂ္ဂသုတ်ကို မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ ဟောကြားတော်မူသည်။ (သက္ကသံယုတ်၌ လာသည်။)

အာဠာနာဠိယသုတ် သမိုင်း

အာဠာနာဠိယဆိုသောအမည်မှာ စတုမဟာရာဇ်နတ်ပြည်ရှိ အာဠာနာဠိခေါ်သော နတ်မြို့တစ်မြို့၏ အမည်ဖြစ်သည်။ အာဠာနာဠိမြို့၌ စတုမဟာရာဇ်နတ်မင်းကြီး လေးယောက်တို့ စည်းဝေး၍ ဝိပဿီစသော ဘုရား(၇)ဆူကို အကြောင်းပြုပြီး ‘အာဠာနာဠိယပရိတ်’ကို စီကုံးဖွဲ့ဆိုကြသည်။ ရည်ရွယ်ချက်မှာ “မြတ်စွာဘုရား၏ ဓမ္မစက်နှင့် ငါတို့၏ ဓမ္မစက်ကို မလိုက်နာသော နတ်ကြမ်း၊ ဘီးလူးကြမ်းတို့အား ဤမည်သော ဒဏ်ကို ခတ်မည်” ဟု အသိပေးကြေညာပြီး အာဠာနာဠိယပရိတ်ကို ဖွဲ့ဆိုသည်။ ဝေဿဝဏ်နတ်မင်းကြီးက ဤအကြောင်းကို လျှောက်ထားရာ မြတ်စွာဘုရားက သဘောတူလက်ခံပြီး ရဟန်းတို့အား အာဠာနာဠိယပရိတ်ကို သင်ကြားရန် တိုက်တွန်းတော်မူခဲ့သည်။ (ပါထိကဝဂ်၌ လာသည်။)

အင်္ဂုလိမာလသုတ် သမိုင်း

အင်္ဂုလိမာလ လူဆိုးကြီးသည် ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိပြီးနောက် နေ့စဉ် မြို့တွင်းသို့ ဆွမ်းခံထွက်သောအခါ လုံ့လသက်တော့သော ဆွမ်းကို မရရှာချေ။ ရှေးယခင် လူ့ဘဝတုန်းက လူသတ်ခဲ့သော အရှိန်ကြောင့် ဆွမ်းလောင်းဖို့ မဆိုထားဘိ အနားသို့ ချဉ်းကပ်လိုသူပင် မရှိဘဲ ဟိုက ခဲနှင့်ပစ် ဒီက ခဲနှင့်ပစ် ခံရ၍ ဆင်းရဲဒုက္ခရောက်ရရှာလေသည်။ တစ်နေ့ သ၌ ဆွမ်းခံကြရင်း မီးမဖွားနိုင်၍ တအော်အော် တအင်အင် ငြီးတွား နေရသော ကိုယ်ဝန်သည်မတစ်ဦးကို တွေ့ရ၍ သနားကရုဏာစိတ်ဖြစ်မိလေ ၏။ လူ ၆၉၉-ဦးကို သတ်ခဲ့စဉ်အခါက သနားကြင်စိတ် တစ်ချက်မျှ မဖြစ် ဖူးသော အင်္ဂုလိမာလသည် ယခု ကိုယ်ဝန်သည်မ၏ ဒုက္ခကို တွေ့ရသော အခါ ကရုဏာစိတ် အကြိမ်ကြိမ် ဖြစ်မိလေ၏။ ထိုအကြောင်းကို မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်၍ လျှောက်ထားရာ မြတ်ဘုရား ညွှန်ကြားသည့်အတိုင်း အမျိုးသမီးရှိရာသို့ သွားပြီး “အင်္ဂုလိမာလပရိတ်” တည်းဟူသော သစ္စာကောင်းကို ဆိုလေရာ ထိုအမျိုးသမီးသည် ကိုယ်ဝန်ကို လွယ်ကူချော မောစွာ ဖွားမြင်လေ၏။ (မဇ္ဈိမပဏ္ဏာသ၌ လာသည်။)

ဗောဇ္ဈင်္ဂသုတ် သမိုင်း

မြတ်စွာဘုရား ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ဝေဠုဝန်ကျောင်း၌ နေတော်မူစဉ်က ပိပ္ပလိလိဏ်ဂူ၌နေသော ရှင်မဟာကဿပမထေရ်ကြီး မကျန်းမမာဖျားနာ၍ ဗောဇ္ဈင်္ဂတရားကို ဟောတော်မူသည်။ ကဿပဗောဇ္ဈင်္ဂဟု ထင်ရှားသည်။ မဟာဝဂ္ဂသံယုတ်၌ ပထမဂိလာနသုတ် အမည်တပ်၍ ဟောထားသည်။

မြတ်စွာဘုရား ဝေဠုဝန်ကျောင်း၌ နေတော်မူစဉ်အခါက ဂိဇ္ဈကုဋ် တောင်၌ နေသော ရှင်မဟာမောဂ္ဂလ္လာန်မထေရ် မကျန်းမာ၍ ထိုနေရာသို့ ကြွပြီး ဗောဇ္ဈင်္ဂတရားကို ဟောတော်မူရာ ဝေဒနာ ပျောက်ကင်းသွား လေသည်။ မဟာဝဂ္ဂသံယုတ်၌ ဒုတိယဂိလာနသုတ် အမည်တပ်၍ ဟောထားသည်။

မြတ်စွာဘုရား ဝေဠုဝန်ကျောင်း၌ နေတော်မူစဉ် မမာမကျန်းဖြစ်၍ စုန္ဒမထေရ် ဟောကြားသော ဗောဇ္ဈင်တရားကို ကိုယ်တော်တိုင် နာယူတော်မူရာ ဝေဒနာမှ ပျောက်ကင်းသွားလေသည်။ မဟာငဂ္ဂသံယုတ်၌ တတိယဂိလာနသုတ် အမည်တပ်၍ ဟောထားသည်။ မူရင်းပါဠိတော်၌ စုဏ္ဍိယ အဖြစ် ဟောထားသည်ကို ရှေးပညာရှိဘွဲ့က ဂါထာဗန္ဓုစီကုံး၍ ဗောဇ္ဈင်သုတ်အဖြစ် ပရိတ်ပါဠိ၌ ထည့်သွင်းထားကြသည်။

ပုဗ္ဗဏှသုတ် သမိုင်း

ပုဗ္ဗဏှသဒ္ဒါသည် နံနက်ချိန်ခါဟူသော ကာလကို ဟောသည်။ မြတ်စွာဘုရားက အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိ ပုဗ္ဗဏှသုတ်၌ ကောင်းသော နံနက်ခင်းအဖြစ် “ကာယ၊ ဝစီ၊ မနော သုစရိုက်သုံးပါးနှင့်အညီ ကျင့်ကြံနေထိုင်သူအဖို့ ကောင်းသောနံနက်ခင်းမည်၏” ဟု ဟောကြားတော်မူခဲ့သည်။ ယင်းပုဗ္ဗဏှသုတ်၌ နက္ခတ်ကောင်း၊ မင်္ဂလာကောင်း၊ မိုးသောက်ကောင်း၊ ထခြင်းကောင်း၊ ခဏကောင်း၊ မဟုတ်ကောင်းဖြစ်လိုပါက သုစရိုက်နှင့် ပြည့်စုံအောင် နေပါဟု တိုက်တွန်းထားပါသည်။ သုနက္ခတ္တံစသော ဂါထာပါသော မူလ အင်္ဂုတ္တိုရ်သုတ်ရင်း၏ အမည်ကိုယူ၍ ပရိတ်အမည်ကိုလည်း “ပုဗ္ဗဏှသုတ်” ဟု ရှေးဆရာတို့က အမည်ပေးထားကြသည်။

ပရိတ်မြန်မာပြန် သင်ကြား

ကမ္ဘာအေး သာသနာရေးဦးစီးဌာန ယဉ်ကျေးမှုသင်တန်းတွင် ပရိတ်ကြီးဘာသာရပ်ကို သင်ကြားရာ၌ ပါဠိတကျော့ အနက်တကျော့ ရောနှော၍ ရေးထားသော ရှေးနိဿယနည်းကို အသုံးမပြုဘဲ ရှေးဦးစွာ ပါဠိကို ဖတ်ခိုင်းပြီး မြန်မာပြန်သက်သက်ကို သင်ကြားပေးရာ သဘောပေါက်မြန်ဆန်ပြီး လွယ်ကူထိရောက်သည်ကို တွေ့ရပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ မူရင်း ပရိတ်ပါဠိ၏ အောက်မှ မြန်မာပြန်သက်သက်ကို ဖော်ပြပေးထားပါသည်။

ဆဋ္ဌသင်္ဂါယနာမူ
၇-ပရိတ်ကြီးပါဠိတော်နှင့်
မြန်မာပြန်

ပရိတ်နိဒါန်း မြန်မာပြန်

နတ်ဗြဟ္မာများကို ဖိတ်ကြားရန်

၁။ သမန္တာ စက္ကဝါဠေသု၊ အတြာ'ဂစ္ဆန္တု ဒေဝတာ။
သဒ္ဓမ္မံ မုနိရာဇဿ၊ သုဏန္တု သဂ္ဂမောက္ခဒံ။

ဤစကြဝဠာ၏ ထက်ဝန်းကျင်မှ တစ်သောင်းသော စကြဝဠာတို့၌
နေထိုင်ကြကုန်သော နတ်ဗြဟ္မာတို့သည် ဤပရိတ်တရားတော် ရွတ်ဖတ်ရာ
၌နသို့ လာရောက်ကြပါကုန်လော့၊ မုနိတို့၏ ဘုရင် ဖြစ်တော်မူသော
မြတ်စွာဘုရား၏ နတ်ရွာအကျိုး နိဗ္ဗာန်အကျိုးကို ပေးတတ်သော
သူတော်ကောင်းတရားတည်းဟူသော ပရိတ်တော်ကို နာယူလှည့်ကြပါ
ကုန်လော့။

အခါတော်ကြား

၂။ ဓမ္မဿဝနကာလော အယံ ဘဒန္တာ။

အို-နတ်ဗြဟ္မာအများတို့...ဤအချိန် ဤအခါသည်ကား ပရိတ်တရား
တော်ကို နာကြားဖို့ရန် အချိန်အခါပါပေတည်း။
ဘုရားရှိခိုး

၃။ နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော အလုံးစုံသော တရားတို့ကို
ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ဘုန်းတော်ခြောက်ပါးသခင် ဘုရား
ရှင်အား ရှိခိုးပါ၏။

ဗုဒ္ဓဘာသာနတ်များကို ဖိတ်ကြားရန်

၄။ ယေ သန္တာ သန္တစိတ္တာ၊ တိသရဏသရဏာ၊
 ဧတ္ထ လောကန္တရေ ဝါ၊
 ဘုမ္မာဘုမ္မာ စ ဒေဝါ၊ ဂုဏ ဂဏ ဂဟဏ၊
 ဗျာဝဋ္ဌာ သဗ္ဗကာလံ။
 ဧတေ အာယန္တု ဒေဝါ၊ ဝရကနကမယေ၊
 မေရုရာဇေ ဝသန္တော၊
 သန္တော သန္တောသဟေတုံ၊ မုနိဗရဝစနံ၊
 သောတုမဂ္ဂံ သမဂ္ဂါ။

ဤစကြဝဠာ၌လည်းကောင်း၊ တပါးသော စကြဝဠာ၌လည်းကောင်း
 နေထိုင်ကြကုန်သော သူတော်ကောင်းဖြစ်ကုန်သော ငြိမ်သက်သော စိတ်ရှိ
 ကုန်သော ရတနာသုံးပါးလျှင် ကိုးကွယ်ရာရှိကုန်သော အခါခပ်သိမ်း
 သီလစသော ဂုဏ်အပေါင်းကို ယူခြင်း၌ အားထုတ်ကုန်သော မြေ၌တည်
 သော ဘုမ္မစိုးနတ်များ၊ ကောင်းကင်၌တည်သော အာကာသစိုးနတ်များ
 မြတ်သော ရွှေစင်အတ်ပြီးသော မြင်းမိုရ်တောင်မင်း၌ နေသော သိကြား
 မင်း (ဤနတ်အားလုံးတို့သည်) ရောင့်ရဲခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော
 မြတ်စွာဘုရား၏ ပရိတ်တရားတော်ကို နာကြားရန် အကျိုးငှာ အညီ
 အညွတ် လာဆုတ်ကြပါကုန်သော။

နတ်များကို တိုက်တွန်း

၅။ သဗ္ဗေသု စက္ကဝါဠေသု၊ ယက္ခာ ဒေဝါ စ ဗြဟ္မနော။
 ယံ အဓမ္မဟိ ကတံ ပုညံ၊ သဗ္ဗသမ္ပတ္တိသာဓကံ။

၆။ သဗ္ဗေ တံ အနုမောဒိတွာ၊ သမဂ္ဂါ သာသနေ ရတာ။
 ပမာဒရဟိတာ ဟောန္တု၊ အာရက္ခာသု ဝိသေသတော။

အလုံးစုံသော လောကီ၊ လောကုတ္တရာ စည်းစိမ်ချမ်းသာကို ပြီးစေ
 တတ်သော ငါတို့ ပြု၍ထားသော ကုသိုလ်ကောင်းမှုကို စကြဝဠာကုဋေ

တစ်သိန်း၌ နေထိုင်ကုန်သော ဘီလူးအပေါင်း၊ နတ်အပေါင်း၊ ဗြဟ္မာ
အပေါင်းတို့သည် ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ညီညာဖြူဖြူ ဘုရားအဆုံးအမတော်
၌ နှစ်ခြိုက်မွေ့လျော်ကြပါကုန်လော့၊ အထူးသဖြင့် (ပရိတ်ရွတ်သူတို့အား)
ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရန် မမေ့မလျော့ကြပါကုန်လင့်။

ပတ္တနာ (တောင့်တချက်)

၇။ သာသနဿ စ လောကဿ၊ ဝုဇ္ဈိ ဘဝတု သဗ္ဗဒါ။
သာသနမ္ပိ စ လောကဉ္စ၊ ဒေဝါ ရက္ခန္တု သဗ္ဗဒါ။

သာသနာတော်သည် လည်းကောင်း၊ သတ္တဝါအားလုံးသည်လည်း
ကောင်း၊ အမြဲတစေ တိုးတက်ကြီးပွားပါစေ၊ သာသနာကိုလည်းကောင်း၊
သတ္တဝါအားလုံးကိုလည်းကောင်း၊ နတ်မြတ်နတ်ကောင်း နတ်အပေါင်း
တို့က အမြဲမပြတ် စောင့်ရှောက်ကြပါစေ။

မေတ္တာအာသီသ

၈။ သဒ္ဓိံ ဟောန္တု သုခိ သဗ္ဗေ၊ ပရိဝါရေဟိ အတ္တနော။
အနိဿာ သုမနာ ဟောန္တု၊ သဟ သဗ္ဗေဟိ ဉာတိဘိ။

သတ္တဝါအားလုံးတို့သည် မိမိတို့၏ အခြွေအရံများနှင့်တကွ ချမ်းသာ
ပါစေ၊ ဆွေမျိုးများနှင့် အတူတကွ ဆင်းရဲကင်းကြပါစေ၊ ဝမ်းမြောက်
ကြပါစေ။

ပရိတ်နာရကျိုး

၉။ ဣဇတော ဝါ စောရတော ဝါ
မနုဿတော ဝါ အမနုဿတော ဝါ
အဂ္ဂတော ဝါ ဥဒကတော ဝါ
ပိသာစတော ဝါ ခါဏုကတော ဝါ

ဆယ်စောင်တွဲ ၁၂—ပ-မ-သ-စ

ကဏ္ဍကတော ဝါ နက္ခတ္တတော ဝါ
 ဇနပဒရောဂတော ဝါ အသဒ္ဓမ္မတော ဝါ
 အသန္နိဋ္ဌိတော ဝါ အသပ္ပုရိသတော ဝါ
 စဏ္ဍ ဟတ္ထိ အဿ မိဂ ဂေါဏ ကုက္ကုရ အဟိ ဝိစ္ဆိက မဏိသပ္ပ-
 ဒီပိ အစ္ဆ တရစ္ဆ သူကရ မဟိ သ ယက္ခ ရက္ခသဒီဟိ
 နာနာဘယတော ဝါ နာနာရောဂတော ဝါ
 နာနာဥပဒ္ဒဝတော ဝါ အာရက္ခံ ဂဏ္ဍန္တု။

မင်းဆိုးမင်းညစ်ဘေး၊ ခိုးသူဘေး၊ လူရိုင်းလူပျက်ဘေး၊ ဘီလူးဘေး၊
 မီးဘေး၊ ရေဘေး၊ မြေဘုတ်ဘီလူးဘေး၊ သစ်ငုတ် ခလုတ်ဘေး၊ ဆူးငြောင့်
 ဘေး၊ မကောင်းသောနက္ခတ်ဘေး၊ ဇနပုဒ်၌ဖြစ်သော အဖျားအနာဘေး၊
 သူတော်မဟုတ်သူယုတ်မာတို့၏အကျင့်ဘေး၊ မှားသော အယူမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဘေး၊
 သူယုတ်မာဘေး၊ ကြမ်းတမ်းသော ဆင်၊ မြင်း၊ သားရဲ၊ နွား၊ ခွေး၊ မြွေ၊
 ကင်း၊ မြီးကောက်၊ မြွေစိမ်း သစ်၊ ဝံ၊ အောင်း၊ ဝက်၊ ကွဲ၊ ဘီလူး၊ ရက္ခိသ်
 စသည်တို့ကြောင့် ဖြစ်သော ဘေးအမျိုးမျိုး၊ ရောဂါအမျိုးမျိုး၊
 ဥပဒ်အမျိုးမျိုးတို့မှ ကင်းဝေးအောင် နတ်များက ကာကွယ်စောင့်ရှောက်
 ကြစေကုန်သတည်း[စောင့်ရှောက်ကြပါစေကုန်လော့]။

ပရိတ်ကြီးနိဒါန်းပါဠိနှင့် မြန်မာပြန်ပြီး၏။

၁-မင်္ဂလသုတ်ပါဠိနှင့် မြန်မာပြန်

၁၀။ ယံ မင်္ဂလံ ဒွါဒသ ဟိ၊ စိန္တယိံ သု သဒေဝကာ။

သောတ္ထာနံ နာမိဂစ္ဆန္တိ၊ အဋ္ဌတ္တိံ သဉ္စ မင်္ဂလံ။

နတ်နှင့် တကွသော လူတို့သည် ဆယ့်နှစ်နှစ်တိုင်အောင် ကြံစည်
 တွေးတောပါသော်လည်း မင်္ဂလာတရား၏ အဓိပ္ပာယ်ကို မသိနိုင်ကြကုန်၊
 မင်္ဂလာတရားသည် အရေအတွက်အားဖြင့် ၃၀-ပါးရှိ၏၊ မင်္ဂလာ
 တရားသည် ကြီးပွားခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်၏။

၂။ ဒေသိတံ ဒေဝဒေဝေန၊ သဗ္ဗပါပဝိနာသနံ။

သဗ္ဗလောကပိတတ္ထာယ၊ မင်္ဂလံ တံ ဘဏာမ ဟေ။

နတ်တကာတို့ထက်မြတ်သော ဝိသုဒ္ဓိနတ်ဘုရားမြတ်သည် သတ္တဝါ အားလုံးတို့၏ အကျိုးစီးပွားအလို့ငှာ မင်္ဂလာတရားကို ဟောတော်မူခဲ့ပါ သည်။ အလုံးစုံသော မကောင်းမှုကို ပယ်ဖျောက်တတ်သောကြောင့် မင်္ဂလာ ဟု ခေါ်ပါသည်။ အို... သူတော်ကောင်းတို့... ထိုမင်္ဂလာ တရားကို ကျွန်ုပ်တို့ ရှုတ်ဖတ်ကြပါကုန်စို့။ ။

၁၂။ ဧဝံမေ သုတံ—

ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ
ဇေတဝနေ အနာထပိဏ္ဍိကဿ အာရာမေ၊
အထ ခေါ အညတရာ ဒေဝဟာ
အဘိက္ကန္တာယ ရတ္တိယာ အဘိက္ကန္တဝဏ္ဏာ
ကေဝလကပ္ပံ ဇေတဝနံ ဩဘာသေတွာ
ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ
ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ အဋ္ဌာသိ၊
ဧကမန္တံ ဌိတာ ခေါ သဒ ဒေဝတာ
ဘဂဝန္တံ ဂါထာယ အဇ္ဈဘာသိ။

အကျွန်ုပ်အာနန္ဒာသည် မင်္ဂလာတရားတော်ကို မြတ်စွာဘုရား၏ မျက်မှောက်တော်မူ၍ သို့၍ပုံ ကိုယ်တိုင် ကြားနာခဲ့ရပါသည်။ အခါတပါး မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ္ဍိကသေဌေး ဆောက်လုပ် လှူဒါန်းသော ဇေတဝန်ကျောင်းတော်ကြီး၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူ ပါသည်။ ထိုစဉ်အခါက မထင်ရှားသော နတ်သားတယောက်သည် သန်းခေါင်ယံအချိန်၌ မြတ်စွာဘုရားရှိရာသို့ ချဉ်းကပ်လာပါသည်။ ဇေတဝန်တကျောင်းလုံး နတ်သား၏ကိုယ်ရောင်ကိုယ်ဝါဖြင့် ထွန်းလင်း တောက်ပနေပါသည်။ မြတ်စွာဘုရားရှိရာသို့ ချဉ်းကပ်လာသော နတ်သား သည် သင့်လျော်ရာအရပ်၌ မတ်တပ်ရပ်လျက် မြတ်စွာဘုရားကို ရိုသေစွာ ရှိခိုးပြီးလျှင် ဂါထာဖြင့် ဤသို့ မေးလျှောက်လေသည်။

၁၃။ ဗဟူ ဒေဝါ မနုဿာစ၊ မင်္ဂလာနိ အစိန္တယံ။
အာကခံမာနာ သောတ္ထာနံ၊ ဗြူဟိ မင်္ဂလ မုတ္တမံ။

မြတ်စွာဘုရား များစွာကုန်သော နတ်နှင့်လူတို့သည် စင်ကြယ်သော နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို လိုချင်တောင့်တကုန်၍ မင်္ဂလာတရားတော်တို့ကို တစ်ဆယ့်နှစ်နှစ်တို့ကာလပတ်လုံး ကြံစည်တွေးတောပါသော်လည်း မသိ နိုင်ကြပါကုန်၊ ထိုမင်္ဂလာတရားတော်ကို ရှင်းလင်းဟောကြား ပေးသနား တော် မူပါဘုရား။

၁၄။ အသေဝနာ စ ဗာလာနံ၊ ပဏ္ဍိတာနု ယေဝနာ။
ပူဇာ စ ပူဇနေယျာနံ၊ ဧတံ မင်္ဂလ မုတ္တမံ။

၁။ လူမိုက်ကို မမှီဝဲ မပေါင်းသင်းခြင်း၊
၂။ ပညာရှိကို မှီဝဲဆည်းကပ်ပေါင်းသင်းခြင်း၊
၃။ ပူဇော်ထိုက်သူကို ပူဇော်ခြင်း။

ဤသုံးပါးသည် ကောင်းမြတ်သော မင်္ဂလာမည်၏။

၁၅။ ပတိရူပဒေသဝါသော စ ပုဗ္ဗေ စ ကတပုညတာ။
အတ္တသမ္မာပဏိဓိ စ၊ ဧတံ မင်္ဂလ မုတ္တမံ။

၄။ သင့်လျော်လျောက်ပတ်သော အရပ်၌ နေရခြင်း၊
၅။ ရှေး၌ ပြုဖူး ကောင်းမှုအထူး ရှိခြင်း၊
၆။ မိမိ၏ကိုယ်စိတ်နှစ်ပါးကို ကောင်းစွာထိန်းသိမ်းခြင်း။

ဤသုံးပါးသည် ကောင်းမြတ်သော မင်္ဂလာမည်၏။

၁၆။ ဗာဟုသစ္စုဉ္စ သိပ္ပုဉ္စ၊ ဝိနယော စ သုသိက္ခိတော၊
သုဘာသိတာ စ ယာ ဝါစာ၊ ဧတံ မင်္ဂလ မုတ္တမံ။

၇။ အမြင်အကြား ဗဟုသုတများခြင်း၊
၈။ စက်မှုလက်မှုအတတ်ကို တတ်ခြင်း၊

၉။ လူနှင့်ဆိုင်ရာ ကျင့်ဝတ်များကို ကောင်းစွာသင်ကြားခြင်း၊
၁၀။ အပြောအဆို ချိုသာယဉ်ကျေးခြင်း။

ဤလေးပါးသည် မြတ်သော မင်္ဂလာမည်၏။

၁၇။ မာတာပိတု ဥပဋ္ဌာနံ၊ ပုတ္တဒါရဿ သင်္ဂဟော။
အနာကုလာ စ ကမ္မန္တာ၊ ဧတံ မင်္ဂလ မုတ္တမံ။
၁၁။ မိဘ ၂-ပါးကို လုပ်ကျွေးခြင်း၊
၁၂။ သားမယားကို တရားနှင့်အညီ လုပ်ကျွေးခြင်း၊
၁၃။ အနှောင့်အယှက်ကင်းသော အမှုတို့ကိုပြုခြင်း။

ဤသုံးပါးသည် ကောင်းမြတ်သော မင်္ဂလာမည်၏။

၁၈။ ဒါနဉ္စ ဓမ္မစရိယာ စ၊ ဉာတကာနဉ္စ သင်္ဂဟော။
အနဝဇ္ဇာနိ ကမ္မာနိ၊ ဧတံ မင်္ဂလ မုတ္တမံ။
၁၄။ ပေးကမ်းလှူဒါန်းခြင်း၊
၁၅။ သုစရိုက်တရားကို ကျင့်ခြင်း၊
၁၆။ ဆွေမျိုးတို့အား ထောက်ပံ့ကူညီခြင်း။
၁၇။ အပြစ်မရှိသော အမှုတို့ကို ပြုခြင်း။

ဤလေးပါးသည် ကောင်းမြတ်သော မင်္ဂလာမည်၏။

၁၉။ အာရတီ ဝိရတီ ပါပါ၊ မဇ္ဇပါနာ စ သံယမော။
အပ္ပမာဒေါ စ ဓမ္မေသု၊ ဧတံ မင်္ဂလ မုတ္တမံ။
၁၈။ မကောင်းမှုမဖြစ်အောင် စိတ်ဖြင့် ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၊
၁၉။ မကောင်းမှုမဖြစ်အောင်ကိုယ်နှုတ်နှစ်ပါးဖြင့်ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၊
၂၀။ မူးယစ်သေစာ မသောက်စားခြင်း၊
၂၁။ ကုသိုလ်တရားတို့၌ မမေ့မလျော့ခြင်း။

ဤလေးပါးသည် ကောင်းမြတ်သော မင်္ဂလာမည်၏။

၂၀။ ဂါရဝေါ စ နိဝါတော စ၊ သန္တုဋ္ဌိ စ ကတညုတာ။
ကာလေန ဓမ္မဿဝနံ၊ တေ မင်္ဂလာ မုတ္တမံ။

၂၂။ ရိုသေထိုက်သော သူတို့ကို ရိုသေခြင်း၊

၂၃။ မိမိကိုယ်ကို နှိမ့်ချခြင်း၊

၂၄။ ရောင်ရဲလွယ်ခြင်း (လောဘအပို အလိုမလိုက်ခြင်း)၊

၂၅။ သူတစ်ပါးကျေးဇူးကို သိခြင်း၊

၂၆။ သင့်လျော်သောအခါ တရားနာခြင်း။

ဤငါးပါးသည် ကောင်းမြတ်သော မင်္ဂလာ မည်၏။

၁၂။ ခန္တီ စ သောဝစသတော၊ သမဏာနဉ္စ ဒဿနံ။
ကာလေန ဓမ္မသာကစ္ဆာ၊ တေ မင်္ဂလာ မုတ္တမံ။

၂၇။ သည်းခံခြင်း၊

၂၈။ ဆုံးမစကားကို နာလွယ်ခြင်း၊

၂၉။ ရဟန်းသံဃာတို့အား ဖူးမြော်ခြင်း၊

၃၀။ တရားစကား ဆွေးနွေးခြင်း။

ဤလေးပါးသည် ကောင်းမြတ်သော မင်္ဂလာမည်၏။

၂၂။ တပေါ စ ဗြဟ္မစရိယဉ္စ၊ အရိယသစ္စာန ဒဿနံ။
နိဗ္ဗာနသစ္စိကိရိယာ စ၊ တေ မင်္ဂလာ မုတ္တမံ။

၃၁။ ခြိုးခြံစွာ ကျင့်ခြင်း၊ (အကုသိုလ်တရားတို့ကို ပူပန်
စေတတ်သော အကျင့်ကိုကျင့်ခြင်း)၊

၃၂။ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်ခြင်း၊

၃၃။ သစ္စာလေးပါးကို သိမြင်ခြင်း၊

၃၄။ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုခြင်း။

ဤလေးပါးသည် ကောင်းမြတ်သော မင်္ဂလာမည်၏။

၂၃။ ဖုဋ္ဌဿ လောကဓမ္မေဟိ၊ စိတ္တံ ယဿ န ကမ္မတိ။
အသောကံ ဝိရဇံ ခေမံ၊ ဧတံ မင်္ဂလ မုတ္တမံ။

၂၅။ လောကဓံတရားနှင့် တွေ့ကြုံသောအခါ စိတ်မတုန်လှုပ်ခြင်း၊

၂၆။ မစိုးရိမ် မပူဆွေးခြင်း၊

၂၇။ ရာဂစသော မြူ မရှိခြင်း၊

၂၈။ ဘေးမရှိခြင်း။

ဤလေးပါးသည် ကောင်းမြတ်သော မင်္ဂလာမည်၏။

၂၄။ တောဒိသာနိ ကတွာန၊ သဗ္ဗတ္ထ မပရာဇိတာ။
သဗ္ဗတ္ထသောတ္ထိံ ဂစ္ဆန္တိ၊ တံ တေသံ မင်္ဂလ မုတ္တမံ။

ဤသုံးဆယ့်ရှစ်ပါးသော မင်္ဂလာတရားတို့ကို လိုက်နာ ပြုကျင့်သော
ကြောင့် ရန်သူမှန်သမျှ အနိုင်မခံရဘဲ ဘယ်အရပ်မှမှားမဆို ချမ်းသာခြင်းသို့
ရောက်ရာ၏။ ၃၈-ဖြာ မင်္ဂလာတရားသည် နတ်လူတို့အတွက် အမြတ်
ဆုံးသော မင်္ဂလာမည်၏။

မင်္ဂလသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ။

မင်္ဂလသုတ်ပါဠိနှင့် မြန်မာပြန် ပြီး၏။

၂-ရတနသုတ်ပါဠိနှင့် မြန်မာပြန်

၂၅။ ပဏိဓာနတော ပဋ္ဌာယ တထာဂတဿ ဒသ ပါရမီယော ဒသ
ဥပပါရမီယော၊ ဒသ ပရမတ္ထပါရမီယောတိ သမတိံ သပါရ-
မီယော၊ ပဉ္စမဟာပရိစ္စာဂေ၊ လောကတ္ထရိယံ ဉာတတ္ထရိယံ
ဗုဒ္ဓတ္ထရိယန္တိတိဿော စရိယာယော၊ ပဉ္စိမာဝေ ဂဗ္ဘဝေါက္ကန္တိ-
ဇာတိံ၊ အဘိနိက္ခမနံ၊ ပဓာနစရိယံ၊ ဗောဓိပလ္လင်္ဂေ မာရဝိဇယံ၊
သဗ္ဗညုတညာဏပ္ပဋိဝေဓံ၊ ဓမ္မစက္ကပ္ပဝတ္တနံ၊ နဝ လောကုတ္တရဓမ္မော

သဗ္ဗေပိမေ ဗုဒ္ဓဂုဏေ အာဝဇ္ဇေတွာ ဝေသာလိယာ တီသု
ပါကာရန္တရေသု တိယာမရတ္တိံ ပရိတ္တံ ကရောန္တော အာယသ္မာ
အာနန္ဒတ္ထေရောဝိယ ကာရုညစိတ္တံ ဥပဋ္ဌပေတွာ-

ဘုရားဆုကို တောင်းချိန်မှ စ၍ မြတ်စွာဘုရား၏-

- ၁။ ပါရမီဆယ်ပါး၊ ဥပပါရမီဆယ်ပါး၊ ပရမတ္ထပါရမီဆယ်ပါး
တည်းဟူသော အမျှသုံးဆယ်သော ပါရမီ၊
- ၂။ စွန့်ခြင်းကြီးငါးပါး၊
- ၃။ လောကအကျိုး ကျင့်တော်မူခြင်း၊ ဆွေမျိုးတို့၏ အကျိုး
ကျင့်တော်မူခြင်း၊ ဘုရားဖြစ်ရန် ကျင့်တော်မူခြင်း တည်း
ဟူသော အကျင့်သုံးပါး၊
- ၄။ နောက်ဆုံးဘဝ၊ မယ်တော် မာယာ ဝမ်း၌ ပဋိသန္ဓေ
နေတော်မူခြင်း၊
- ၅။ ဖွားတော်မူခြင်း၊
- ၆။ တောထွက်တော်မူခြင်း၊
- ၇။ ဒုက္ကရစရိယာကျင့်တော်မူခြင်း၊
- ၈။ ဗောဓိပင်၌ မာရ်ငါးပါးကို အောင်တော်မူခြင်း၊
- ၉။ သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ကို ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူခြင်း၊
- ၁၀။ ဓမ္မစကြာတရား ဟောတော်မူခြင်း၊
- ၁၁။ ကိုးပါးသော လောကုတ္တရာတရားဟူသော-

မြတ်စွာဘုရား၏ ဂုဏ်ကျေးဇူး အားလုံးတို့ကို ဆင်ခြင်အောက်မေ့၍
ဝေသာလီပြည် တံတိုင်းသုံးထပ်အကြား ညဉ့်သုံးယံပတ်လုံး ရတနသုတ်
ပရိတ်တော်ကို ရွတ်ဖတ်တော်မူသော အရှင်အာနန္ဒာမထေရ်ကဲ့သို့ သနား
ကရုဏာစိတ်ကို ဖြစ်စေ၍-

(၂၇-နံပါတ် “ရတနသုတ်ပရိတ်ကို ရွတ်ဖတ်ကြပါကုန်စို့.” စကားနှင့်
ဆက်စပ်ပါ။)

၂၆။ ကောဋိသတသဟယေသု၊ စက္ကဝါဠေသု ဒေဝတာ။
ယဿာဏံ ပဋိဂ္ဂဏန္တိ၊ ယဉ္စ ဝေသာလိယာ ပုရေ။

၂၇။ ရောဂါမနုဿဒုဗ္ဗိက္ခ-သမ္ဘူတံ တိဝိဓံ ဘယံ။
ခိပ္ပမန္တရဓာပေသိ၊ ပရိတ္တံ တံ ဘဏာမ ဟေ။

ကုဋေတစ်သိန်းသောစကြဝဠာတို့၌ နေကုန်သော နတ်ဗြဟ္မာတို့သည် ရတနသုတ်ပရိတ်တော်၏ အာဏာစက်ကို ခံယူကြကုန်၏။ ရတနသုတ်ပရိတ်တော်သည် ဝေသာလီပြည်၌ ဖြစ်သော အနာနှိပ်စက်ခြင်း၊ ဘိလူးဖမ်းစားခြင်း၊ ငတ်မွတ်ခြင်းဘေးသုံးပါးကို လျင်စွာကွယ်ပျောက်ငြိမ်းအေးစေနိုင်၏။ အိုသူတော်ကောင်းတို့ ...ရတနသုတ်ပရိတ်တော်ကို ကျွန်ုပ်တို့ ရွတ်ဖတ်ကြပါကုန်စို့။

၂၈။ ယာနီဓ ဘူတာနိ သမာဂတာနိ၊
ဘုမ္မာနိ ဝါ ယာနိ ဝ အန္တလိက္ခေ။
သဗ္ဗေဝ ဘူတာ သုမနာ ဘဝန္တု၊
အထောပိ သက္ကစ္စ သုဏန္တု ဘာသိတံ။

မြေ၌ တည်ကုန်သော နတ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ ကောင်းကင်၌ တည်ကုန်သော နတ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ ဤအရပ်သို့ အညီအညွတ်လာကြကုန်၏။ အလုံးစုံသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော နတ်တို့သည် နှစ်သက်ရွှင်ပြ ဝမ်းမြောက်ကြစေကုန်သတည်း။ ထိုမှတစ်ပါးလည်း (ငါဘုရား) ဟောအပ်သော ပရိတ်တရားတော်ကို ရိုသေစွာ နာကြစေကုန်သတည်း။

၂၉။ တသ္မာ ဟိ ဘူတာ နိသာမေထ သဗ္ဗေ၊
မေတ္တံ ကရောဇ မာနုသိယာ ပဇာယ။
ဒိဝါ စ ရတ္တော စ ဟရန္တိ ယေ ဗလိံ၊
တသ္မာ ဟိ နေ ရက္ခထ အပ္ပမတ္တာ။

နတ်များတို့....ထို့ကြောင့်သာလျှင် အသင် နတ်အားလုံးတို့သည်
ဟောတော်မူအပ်သော ပရိတ်တရားတော်ကို စိတ်၌ သိမှီးသိမ်းဆည်းကြ
ကုန်လော့၊ လူသတ္တဝါအပေါင်း၌ မေတ္တာကို ပြုကြကုန်လော့၊ အကြင်
သူတို့သည် နေ၌လည်းကောင်း၊ ည၌လည်းကောင်း သင်တို့အား ပူဇော်
ပသခြင်းကို ပြုကြကုန်၏။ ထို့ကြောင့်သာလျှင် ထိုပူဇော်ပသသော
လူတို့ကို မမေ့မလျော့ စောင့်ရှောက်ကြကုန်လော့။

၃၀။ ယံကိုဉ္စိ ဝိတ္တံ ဣဓ ဝါ ဟုရံ ဝါ၊
သဂ္ဂေသု ဝါ ယံ ရတနံ ပဏီတံ။
န နော သမံ အတ္ထံ တထာဂတေန၊
ဣဒမ္ပိ ဗုဒ္ဓေ ရတနံ ပဏီတံ၊
ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။

ဤလူ့ပြည်၌လည်းကောင်း၊ နဂါး၊ ဂဠုန်ပြည်တို့၌လည်းကောင်း၊ နတ်
ပြည်တို့၌လည်းကောင်း နှစ်သက်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော မှန်မြတ်သော
အလုံးစုံသော အကြင်ရတနာမျိုးသည် ရှိ၏၊ မြတ်စွာဘုရားနှင့်တူသော
ထိုရတနာမျိုးသည် မရှိ၊ ဘုရားဟူသော ဤရတနာသည်လည်း အမြတ်
ဆုံး ဖြစ်၏၊ ဤသစ္စာစကားကြောင့် (သတ္တဝါတို့) ချမ်းသာကြပါစေ
သတည်း။

၃၁။ ခယံ ဝိရာဂံ အမတံ ပဏီတံ၊
ယဒဇ္ဈဂါ သကျမုနီ သမာဟိတော။
န တေန ဓမ္မေန သမတ္ထိ ကိဉ္စိ၊
ဣဒမ္ပိ ဓမ္မေ ရတနံ ပဏီတံ၊
ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။

ကိလေသာ ကုန်ရာဖြစ်သော ရာဂ၏ကင်းရာဖြစ်သော သေခြင်း ကင်း
သော မြတ်သော အကြင်နိဗ္ဗာန်ကို တည်ကြည်သော စိတ်ရှိသော
သာကီနွယ်ဖွား မြတ်ဘုရားသည် ရတော်မူ၏၊ ထို (နိဗ္ဗာန်)တရားနှင့်

တူသော တစုံတခုသော ရတနာမျိုးသည် မရှိ၊ နိဗ္ဗာန်တရားဟူသော ဤရတနာသည်လည်း အမြတ်ဆုံးဖြစ်၏။ ဤ သစ္စာစကားကြောင့် (သတ္တဝါတို့)ချမ်းသာကြပါစေသတည်း။

၃၂။ ယံ ဗုဒ္ဓသေဠော ပရိဝဏ္ဏယိ သုစိံ၊
သမာဓိ' မာနန္တရိကည' မာဟု။
သမာဓိနာ တေန သမော န ဝိဇ္ဇတိ၊
ဣဒမ္ပိ ဓမ္မေ ရတနံ ပဏီတံ၊
ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။

ဘုရားမြတ်သည် အကြင် (အရဟတ္တမဂ်နှင့် ယှဉ်သော) သမာဓိကို စင်ကြယ်၏ဟု ချီးမွမ်းတော်မူ၏။ အကြင် (အရဟတ္တမဂ်နှင့်ယှဉ်သော) သမာဓိကို မိမိအခြားမဲ့၌ အကျိုးပေး၏ဟု (ဘုရားရှင်တို့) ဟောဆိုကုန် ၏။ ထိုအရဟတ္တမဂ်နှင့်ယှဉ်သော သမာဓိနှင့်တူသောတရားမျိုးသည် မရှိ၊ တရားတော်ဟူသော ဤရတနာသည်လည်း အမြတ်ဆုံးဖြစ်၏။ ဤသစ္စာ စကားကြောင့် (သတ္တဝါတို့) ချမ်းသာကြပါစေသတည်း။

၃၃။ ယေပုဂ္ဂလာ အဋ္ဌ သတံ ပသတ္တာ၊
စတ္တာရိ တောနိ ယုဂါနိ ဟောန္တိ။
တေ ဒက္ခိဏေယျာ သုဂတဿ သာဝကာ၊
ဧတေသု ဒိန္နာနိ မဟပ္ပလာနိ။
ဣဒမ္ပိ သံဃေ ရတနံ ပဏီတံ။
ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။

လေးယောက် အစုံ ဖြစ်ကုန်သော အကြင်ပုဂ္ဂိုလ် ရှစ်ယောက်တို့ကို သူတော်ကောင်းတို့သည် ချီးမွမ်းအပ်ကုန်ပြီ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်ဖြစ် ကုန်သော ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် မြတ်သောအလှူကို ခံထိုက်ကုန်၏။ ထို ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌ လှူအပ်သော အလှူတို့သည် အကျိုးကြီးကုန်၏။ သံဃာ ဟူသော ဤရတနာသည်လည်း အမြတ်ဆုံးဖြစ်၏။ ဤသစ္စာစကားကြောင့် (သတ္တဝါတို့)ချမ်းသာကြပါစေသတည်း။

၃၄။ ယေ သုပ္ပယုတ္တာ မနသာ ဒဠေန၊
နိက္ကာမိနော ဂေါတမသာသနမ္ပိ။

တေ ပတ္တိပတ္တာ အမတံ ဝိဂယ၊
လဒ္ဓါ မုခာ နိဗ္ဗုတိံ ဘုဉ္ဇမာနာ။

ဣဒမ္ပိ သံဃေ ရတနံ ပဏီတံ၊
ဧတေန သဇ္ဇေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။

ဂေါတမမြတ်စွာဘုရား သာသနာ၌ အကြင် (ရဟန္တာ) ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ခိုင်မြဲစွာသောစိတ်ဖြင့် ကောင်းစွာ အားထုတ်ကြကုန်၏။ (ကိလေသာတို့မှ) ထွက်မြောက် ကြကုန်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ရရောက်ထိုက်သော အရဟတ္တဖိုလ်ကို ရရောက်ကုန်သည်ဖြစ်၍ သေခြင်းကင်းသောနိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြုသောအားဖြင့် ရကုန်လျက် မပျက်မစီး အရဟတ္တဖလသမာပတ်ကို ခံစားကုန်၏။ သံဃာဟူသော ဤရတနာသည်လည်း အမြတ်ဆုံးဖြစ်၏။ ဤသစ္စာ စကားကြောင့် (သတ္တဝါတို့) ချမ်းသာကြပါစေသတည်း။

၃၅။ ယထိန္ဒုခီလော ပထဝိဿိတော သိယာ၊
စတုဗ္ဗိ ဝါတေဟိ အသမ္ပကမ္ပိယော။

တထူပမံ သပ္ပုရိသံ ဝဒါမိ၊
ယော အရိယသစ္စာနိ အဝေစ္စ ပဿတိ။

ဣဒမ္ပိ သံဃေ ရတနံ ပဏီတံ၊
ဧတေန သဇ္ဇေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။

မြေ၌ စိုက်ထူအပ်သော တံခါးတိုင်သည် အရပ်လေးမျက်နှာတို့မှ လာသောလေတို့ကြောင့် မတုန်လှုပ်သကဲ့သို့ အရိယသစ္စာတို့ကို ပညာဖြင့် သက်ဝင်၍ မြင်သော သောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်ကို ထိုတံခါးတိုင်နှင့် တူ၏ဟူ၍ ငါဆို၏။ သံဃာဟူသော ဤရတနာသည်လည်း အမြတ်ဆုံးဖြစ်၏။ ဤသစ္စာ စကားကြောင့် (သတ္တဝါတို့) ချမ်းသာကြပါစေသတည်း။

၃၆။ ယေ အရိယသစ္စာနိ ဝိဘာဝယန္တိ၊
 ဂမ္ဘီရပညေန သုဒေသိတာနိ။
 ကိဉ္ဇာပိ တေ ဟောန္တိ ဘူသံ ပမတ္တာ၊
 န တေ ဘဝံ အဋ္ဌမ မာဒိယန္တိ။
 ဣဒမ္ပိ သံဃေ ရတနံ ပဏီတံ၊
 ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။

အကြင် (သောတာပန်) ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် နက်နဲသော ဉာဏ်ပညာရှိ
 သော မြတ်စွာဘုရား ကောင်းစွာ ဟောကြားအပ်သော အရိယသစ္စာတို့ကို
 ထင်ရှားအောင် ပြုကုန်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ပြင်းထန်စွာ မေ့လျော့ကြ
 စေကာမူ ရှစ်ကြိမ်မြောက် ဘဝကို မယူကုန်၊ သံဃာဟူသော ဤရတနာ
 သည်လည်း အမြတ်ဆုံးဖြစ်၏။ ဤသစ္စာစကားကြောင့် (သတ္တဝါတို့)
 ချမ်းသာကြပါစေသတည်း။

၃၇။ သဟာဝဿ ဒဿနသမ္ပဒါယ၊
 တယဿု ဓမ္မာ ဇဟိတာ ဘဝန္တိ။
 သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ဝိစိကိစ္ဆိတဉ္စ၊
 သီလဗ္ဗတံ ဝါပိ ယဒတ္ထိ ကိဉ္ဇိ။

ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် သောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ်ကို ရသည်နှင့် တပြိုင်နက်သာ
 လျှင် သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ဝိစိကိစ္ဆာ သီလဗ္ဗတပရာမသ ဤတရားသုံးပါးတို့ကို
 ပယ်စွန့်အပ်ကုန်၏။ ကိလေသာ စိုးစဉ်းမျှ ရှိစေကာမူ—

၃၈။ စတူဟပါယေဟိ စ ဝိပ္ပမုတ္တော၊
 ဆစ္စာဘိဌာနာနိ အဘဗ္ဗကာတုံ။
 ဣဒမ္ပိ သံဃေ ရတနံ ပဏီတံ၊
 ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။

အပါယ်လေးပါးတို့မှ လွတ်၏။ (အာနန္ဒရိကကံငါးပါးနှင့် နိယတမိစ္ဆာ
 ဒိဋ္ဌိဟူသော) ခြောက်ပါးသော တရားတို့ကို မပြုတော့ပြီ၊ သံဃာဟူသော

ဤရတနာသည်လည်း အမြတ်ဆုံးဖြစ်၏။ ဤသစ္စာစကားကြောင့်(သတ္တဝါတို့) ချမ်းသာကြပါစေသတည်း။

၃၉။ ကိဉ္ဇာပိ သော ကမ္မ ကရောတိ ပါပကံ၊
 ကာယေန ဝါစာ ဥဒ စေတသာ ဝါ။
 အဘဗ္ဗ သော တဿ ပဋိစ္စဒါယ၊
 အဘဗ္ဗတာ ဒိဋ္ဌပဒဿ ဝုတ္တာ၊
 ဣဒမ္ပိ သံဃေ ရတနံ ပဏီတံ၊
 ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။

ထို (သောတာပန်) ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကိုယ်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ နှုတ်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ စိတ်ဖြင့်လည်းကောင်း မကောင်းမှုကို ပြုစေကာမူ ထိုမိမိပြုသော မကောင်းမှုကို မဖုံးလွှမ်းတော့ပြီ။ နိဗ္ဗာန်ကို မြင်ပြီးသော (သောတာပန်) ပုဂ္ဂိုလ်၏ ဖုံးလွှမ်းခြင်း မပြုတော့သည့်အဖြစ်ကို (မြတ်စွာဘုရား) ဟောတော်မူ၏။ သံဃာဟူသော ဤရတနာသည်လည်း အမြတ်ဆုံးဖြစ်၏။ ဤသစ္စာစကားကြောင့် (သတ္တဝါတို့) ချမ်းသာကြပါစေသတည်း။

၄၀။ ဝနပ္ပဂုဗ္ဗေ ယထ ဖုဿိတဂ္ဂေ၊
 ဂိမ္မာန မာသေ ပဌမသ္မိံ ဂိမ္မေ။
 တထူပဓံ ဓမ္မဝရံ အဒေသယိ၊
 နိဗ္ဗာနဂါမိံ ပရမံ ဟိတာယ။
 ဣဒမ္ပိ ဗုဒ္ဓေ ရတနံ ပဏီတံ၊
 ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။

နေဥတု၏ အစဖြစ်သော တန်ခူးလ၌ ပင်လုံးကျွတ်ပွင့်သော အဖျားရှိသော တောအုပ်သည် ကျက်သရေရှိ၍ တင့်တယ်သကဲ့သို့ ထိုတောအုပ်လျှင် ဥပမာရှိသော နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်စေတတ်သော (ပရိယတ္တိ) တရား

တော်မြတ်ကို မြတ်သော(နိဗ္ဗာန်) အကျိုးငှာ ဟောတော်မူ၏။ ဘုရား
ဟူသော ဤရတနာသည်လည်း အမြတ်ဆုံး ဖြစ်၏။ ဤသစ္စာစကား
ကြောင့် (သတ္တဝါတို့) ချမ်းသာကြပါစေသတည်း။

၄၁။ ဝရော ဝရည ဝရဒေါ ဝရာဟရော၊
အနုတ္တရော ဓမ္မဇရံ အဒေသယံ။
ဣဒမ္ပိ ဗုဒ္ဓေ ရတနံ ပဏီတံ၊
ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။

မြင့်မြတ်သည်ဖြစ်၍ မြင့်မြတ်သော နိဗ္ဗာန်ကို သိတော်မူတတ်သော
မြင့်မြတ်သောတရားကို ပေးတတ်သော မြင့်မြတ်သောမဂ်ကို ဆောင်တတ်
သော မိမိထက် သာသနာရှိသော မြတ်စွာဘုရားသည် မြင့်မြတ်သော
တရားတော်ကို ဟောကြားတော်မူပြီ။ ဘုရားဟူသော ဤရတနာသည်
လည်း အမြတ်ဆုံးဖြစ်၏။ ဤသစ္စာစကားကြောင့် (သတ္တဝါတို့) ချမ်းသာ
ကြပါစေသတည်း။

၄၂။ ခိဏံ ပုရာဏံ နဝ နတ္ထိ သမ္ဘဝံ၊
ဝိရတ္တစိတ္တာ' ယတိကေ ဘဝသ္မိ'။
တေ ခိဏဗီဇာ အဝိရူဠိဆန္ဒာ၊
နိဗ္ဗန္တိ ဓိရာ ယထာယံ ဗဒီပေါ။
ဣဒမ္ပိ သံဃေ ရတနံ ပဏီတံ၊
ဧတေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။

(အကြင် ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့အား) ကံဟောင်းကုန်ပြီ၊ ကံသစ်မရှိ
တော့ပြီ၊ လာလတ္တံ့သောဘဝ၌ တပ်ခြင်းကင်းသော စိတ်ရှိကုန်သည်၊
ပဋိသန္ဓေမျိုးစေ့ ကုန်ပြီးသည့်ဖြစ်၍ စည်ပင်ပြန့်ပွားသော ဆန္ဒမရှိကုန်၊
ဆီမီးသည် ငြိမ်းသကဲ့သို့ပညာရှိသော ထိုရဟန္တာတို့သည် အစငြိမ်း
ကုန်ပြီ၊ သံဃာဟူသော ဤရတနာသည်လည်း အမြတ်ဆုံးဖြစ်၏။ ဤသစ္စာ
စကားကြောင့်(သတ္တဝါတို့)ချမ်းသာကြပါစေသတည်း။

၄၃။ ယာနီဓ ဘူတာနိ သမာဂတာနိ၊
 ဘုမ္မာနိ ဝါ ယာနိ ဝ အန္တလိက္ခေ။
 တထာဂတံ ဒေဝမနုဿပူဇိတံ၊
 ဗုဒ္ဓံ နမဿာမ သုဝတ္ထိ ဟောတု။

မြေ၌တည်ကုန်သော နတ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ ကောင်းကင်၌
 တည်ကုန်သော နတ်တို့သည်လည်းကောင်း ဤအရပ်သို့ အညီအညွတ်
 လာကုန်၏။ ထိုငါတို့သည် လာခြင်းကောင်းတော်မူသော နတ်လူတို့သည်
 ပူဇော်အပ်သော မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပါကုန်၏။ (သတ္တဝါတို့)ချမ်းသာ
 ကြပါစေသတည်း။

၄၄။ ယာနီဓ ဘူတာနိ သမာဂတာနိ၊
 ဘုမ္မာနိ ဝါ ယာနိ ဝ အန္တလိက္ခေ။
 တထာဂတံ ဒေဝမနုဿပူဇိတံ၊
 ဓမ္မံ နမဿာမ သုဝတ္ထိ ဟောတု။

မြေ၌တည်ကုန်သော နတ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ ကောင်းကင်၌
 တည်ကုန်သော နတ်တို့သည်လည်းကောင်း ဤအရပ်သို့ အညီအညွတ်
 လာကုန်၏။ ထိုငါတို့သည် ကိလေသာတို့ကို ဖျက်ဆီးတတ်သော အားဖြင့်
 ပြစ်သော နတ်လူတို့သည် ပူဇော်အပ်သော တရားတော်ကို ရှိခိုးပါကုန်၏။
 (သတ္တဝါတို့) ချမ်းသာကြပါစေသတည်း။

၄၅။ ယာနီဓ ဘူတာနိ သမာဂတာနိ၊
 ဘုမ္မာနိ ဝါ ယာနိ ဝ အန္တလိက္ခေ။
 တထာဂတံ ဒေဝမနုဿပူဇိတံ၊
 သံဃံ နမဿာမ သုဝတ္ထိ ဟောတု။

မြေ၌ တည်ကုန်သော နတ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ ကောင်းကင်၌ တည်ကုန်သော နတ်တို့သည်လည်းကောင်း ဤအရပ်သို့ အညီအညွတ် လာကုန်၏။ ထိုငါတို့သည် မချွတ်မယွင်း ကျင့်ခြင်းရှိတော်မူသော နတ်လူ တို့သည် ပူဇော်အပ်သော သံဃာတော်ကို ရှိခိုးပါကုန်၏။ (သတ္တဝါတို့) ချမ်းသာကြပါစေသတည်း။

ရတနသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ။

ရတနသုတ် ပါဠိနှင့် မြန်မာပြန်ပြီး၏။

၃-မေတ္တသုတ်ပါဠိနှင့် မြန်မာပြန်

- ၄၆။ ယဿာနုဘာဝတော ယက္ခာ၊ နေဝ ဒဿေန္တိ ဘိသနံ။
ယဉ္ဇိ စေဝါနုယုဉ္ဇန္တော၊ ရတ္တိန္နိဝ' မတန္တိတော။
- ၄၇။ သုခံ သုပတိ သုတ္တော စ၊ ပါပံ ကိဉ္စိ န ပဿတိ၊
ဝေမာဒိဂုဏူပေတံ၊ ပရိတ္တံ တံ ဘဏာမ ဟေ။

မေတ္တသုတ်ပရိတ်တော်၏ အာနုဘော်ကြောင့် နတ်ကြမ်း၊ ဘီလူးကြမ်း တို့သည် ကြောက်မက်ဖွယ် အာရုံအမျိုးမျိုးကို မပြုဝံ့ကြကုန်၊ မေတ္တသုတ် ပရိတ်တော်ကို နေ့၌ဖြစ်စေ၊ ည၌ဖြစ်စေ မပျင်းမရိ အထပ်ထပ် ရွတ်ဖတ် သရဇ္ဈာယ်သောသူသည် ချမ်းသာစွာ အိပ်စက်ရခြင်း၊ အိပ်မက်ဆိုး မမြင် မက်ခြင်း စသောအကျိုးများကို ရရှိနိုင်၏။ အို-သူတော်ကောင်းတို့ ထိုကဲ့သို့ အာနိသင်နှင့်ပြည့်စုံသော ပရိတ်တော်ကို ကျွန်ုပ်တို့ ရွတ်ဖတ် ကြပါကုန်စို့။

- ၄၈။ ကရဏီယ' မတ္တကုသလေန၊
ယန္တိ သန္တိ ပဒံ အဘိသမေစ္စ။
သက္ကော ဥဇ္ဇ စ သုဟုဇ္ဇ စ၊
သုဝစော စဿ မုဒု အနုတိမာနီ။

ငြိမ်းအေးသော နိဗ္ဗာန်သို့ ဉာဏ်ဖြင့်သက်ဝင်၍ နေလိုသော အကျိုး
စီးပွား၌ လိမ္မာသော သူသည် ဤဆိုလတ္တံ့ သော စည်းကမ်း နည်းလမ်းကို
ပြုကျင့်အပ်၏-

၁။ ကျင့်စွမ်းနိုင်ရမည်။

၂။ ကိုယ်နှုတ် ဖြောင့်မတ်ရမည်။

၃။ စိတ်နေစိတ်ထား ကောင်းစွာ ဖြောင့်မတ်ရမည်။

၄။ ဆိုဆုံးမ လွယ်ရမည်။

၅။ စိတ်ထား နူးညံ့ သိမ်မွေ့ ရမည်။

၆။ လွန်ကဲမြင့်မောက်သော မာန မရှိစွာ။

၇။ သန္တုဿကော စ သုဘရော စ၊

အပ္ပကိစ္စော စ သလ္လဟုကဝုတ္တိ။

သန္တိန္ဒြိယော စ နိပကော စ၊

အပ္ပဂဗ္ဘော ကုလသ္မာ နနုဂိဒ္ဓေါ။

၇။ ပစ္စည်းလေးပါး၌ ရောင့်ရဲလွယ်ရမည်။

၈။ မွေးမြူလွယ်ရမည်။

၉။ အမှုကိစ္စနည်းပါးရမည်။

၁၀။ ဝန်ကျဉ်းပေါ့ပါးသော အသက်မွေးမှုရှိရမည်။

၁၁။ ငြိမ်သက်သော ဣန္ဒြေရှိရမည်။

၁၂။ ရင့်ကျက်သော ပညာရှိရမည်။

၁၃။ ကိုယ်နှုတ်နှလုံး ကြမ်းတမ်းခြင်းမရှိစွာ။

၁၄။ ဒါယကာတို့၌ တပ်ကော်မှုကင်းရမည်။

၁၅။ န စ ခုဒ္ဒံ မာစရေ ကိဉ္ဇိ၊

ယေန ဝိညု ပရေ ဥပဝဒေယျ။

သုခိနော ဝ ခေမိနော ဟောန္တု၊

သဗ္ဗသတ္တာ ဘဝန္တု သုခိတတ္တာ။

၁၆။ ပညာရှိတို့ ကဲ့ရဲ့စွပ်စွဲနိုင်မည့် ဒုစရိုက်ကို စိုးစဉ်းအနည်းငယ်

မျှလည်း မပြုကျင့်စွာ။

(ဤစည်းကမ်းနည်းလမ်းကို လိုက်နာရမည်။) ခပ်သိမ်းသော သတ္တဝါ
တို့သည် ချမ်းသာခြင်းနှင့် ပြည့်စုံကုန်သည် ဘေးကင်းကုန်သည် ဖြစ်၍
ချမ်းသာသော ကိုယ်စိတ် ရှိကြပါစေကုန်သတည်း။

၅၁။ ယေ ကေစိ ပါဏဘူတတ္ထိ၊
တသာ ဝါ ထာဝရာ ဝ' နဝသေသာ။
ဒီဃာ ဝါ ယေ ဝ မဟန္တာ၊
မဇ္ဈိမာ ရဿကာ အဏုကထူလာ။

ကြွင်းမဲ့ဥဿုံ အလုံးစုံကုန်သော(ထွက်သက် ဝင်သက်ရှိ)သတ္တဝါတို့သည်
လည်းကောင်း၊ (ထွက်သက် ဝင်သက်မဲ့) သတ္တဝါတို့သည်လည်းကောင်း၊
ထိတ်လန့်တုတ်သော (ပုထုဇဉ်) ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ စိတ်ဓာတ်
ခိုင်ခံ့သော (ရဟန္တာ) ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် လည်းကောင်း၊ ရှည်သော
ကိုယ်ရှိသော သတ္တဝါတို့သည် လည်းကောင်း၊ ကြီးသော ကိုယ်ရှိသော
သတ္တဝါတို့သည်လည်းကောင်း၊ အလတ်စား ကိုယ်ရှိသော သတ္တဝါတို့သည်
လည်းကောင်း၊ ပုတိုသော ကိုယ်ရှိသော သတ္တဝါတို့သည်လည်းကောင်း၊
သေးဖွဲ့သိမ်မွေ့သော ကိုယ်ရှိသော သတ္တဝါတို့သည် လည်းကောင်း၊
နုပျိုသောကိုယ်ရှိသော သတ္တဝါတို့သည်လည်းကောင်း။

၅၂။ ဒိဋ္ဌာ ဝါ ယေ ဝ အဒိဋ္ဌာ၊
ယေ ဝ ဒုရေ ဝသန္တိ အဝိဒုရေ။
ဘူတာ ဝ သမ္ဘဝေသိ ဝ၊
သဗ္ဗသတ္တာ ဘဝန္တိ သုခိတတ္တာ။

မြင်ဖူးသော သတ္တဝါတို့သည်လည်းကောင်း၊ မမြင်ဖူးသော သတ္တဝါ
တို့သည်လည်းကောင်း၊ အဝေး၌ နေသောသတ္တဝါတို့သည်လည်းကောင်း၊
အနီး၌ နေသော သတ္တဝါတို့သည်လည်းကောင်း၊ (ရဟန္တာ) ပုဂ္ဂိုလ်
တို့သည်လည်းကောင်း၊ (ပုထုဇဉ်သေက္ခ) ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်းကောင်း၊
ခပ်သိမ်းသော သတ္တဝါတို့သည် ချမ်းသာသော ကိုယ်စိတ် ရှိကြပါစေ
ကုန်သတည်း။

၅၃။ န ပရော ပရံ နိကုဗ္ဗေထ၊
 နာတိမညေယ ကတ္ထစိ န ကဉ္စိ။
 ဗျာရောသနာ ပဋိဃသည၊
 နာညမညဿ ဒုက္ခမိစ္ဆေယျ။

တယောက်က တယောက်ကို အမျက်မထွက်ပါစေလင့်၊ တစုံတခုသော
 အရာ၌ တစုံတယောက်ကိုမျှ ချုပ်ချယ်ခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ ရန်လို
 သော စိတ်ဖြင့်လည်းကောင်း မထိမဲ့မြင် မပြုပါစေလင့်၊ အချင်းချင်း
 ဆင်းရဲမှုကို အလိုမရှိပါစေလင့်။

၅၄။ မာတာ ယထာ နိယံပုတ္တ၊
 မာယုသာ ကေပုတ္တ'မနုရက္ခေ။
 ဝေမ္ပိ သဗ္ဗဘူတေသု၊
 မာနသံ ဘာဝယေ အပရိမာဏံ။

မိခင်သည် ရင်၌ ဖြစ်သော တစ်ဦးတည်းသော သားကို အသက်
 ရှင်စေရန် အစဉ်စောင့်ရှောက်ဘိသကဲ့သို့ ဤအတူပင် သတ္တဝါခပ်သိမ်း
 တို့၌ အတိုင်းအရှည်မရှိသော မေတ္တာစိတ်ကို ပွားများရ၏။

၅၅။ မေတ္တဉ္စ သဗ္ဗလောကသ္မိ၊
 မာနသံ ဘာဝယေ အပရိမာဏံ။
 ဥဒ္ဓံ အဓော စ တ်ရိယဉ္စ၊
 အသမ္မာဓံ အဝေရ'မသပတ္တိ။

အထက်အောက် (အဝီစိ)ဖိလာ အလုံးစုံသော လောက၌ ကျဉ်း
 မြောင်းခြင်းမရှိသော အဘွင်းရန်၊ အပြင်ရန် ကင်းသော အတိုင်းအရှည်
 မရှိသော မေတ္တာစိတ်ကို ပွားများရ၏။

၅၆။ တိဋ္ဌံ စရံ နိသိန္နော ဝ၊
 သယာနော ယာဝတာ'သ ဝိတမိဒ္ဓေါ။

တေံ သတိံ အဓိဋ္ဌေယျ၊
ဗြဟ္မမေဟံ ဝိဟာရမိဒမာဟု။

ငိုက်မျဉ်းခြင်းကင်း၍ ရပ်နေသမျှ သွားနေသမျှ ထိုင်နေသမျှ
လျောင်းနေသမျှ ကာလပတ်လုံး ဤ(မေတ္တာနှင့် ယှဉ်သော) သတိကို
ပွားများအံ့ဟု ဆောက်တည်ရာ၏။ ဤသာသနာတော်၌ မေတ္တာနှင့်
ယှဉ်သော သတိဖြင့် နေခြင်းကို မြတ်သောနေခြင်း “ဗြဟ္မဝိဟာရ” ဟူ၍
မြတ်စွာဘုရားတို့ ဟောတော်မူကုန်၏။

၅၇။ ဒိဋ္ဌိဉ္စ အနုပဂ္ဂမ္မ၊
သီလဝါ ဒဿနေန သမ္ပန္နော။
ဏာမေသု ဝိနယ ဂေဓံ၊
န ဟိ ဇာတုဂ္ဂဗ္ဘသေယျ ပုန ရေတိ။

(ထိုမေတ္တာ ကမ္မဋ္ဌာန်း စီးဖြန်းသောသူသည်) သက္ကာယဒိဋ္ဌိသီလည်း
မကပ်မူ၍ (လောကုတ္တရာ) သီလရှိသည်ဖြစ်လျက် သောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ်
အမြင်နှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ ဝတ္ထုကာမတို့၌ တပ်မက်တွယ်တာမှုကို
ပယ်ဖျောက်သည်ရှိသော် အမိဝမ်း၌ တစ်ဖန် (ပဋိသန္ဓေ) နေခြင်းသို့
မရောက်တော့ပေ။

မေတ္တသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ။
မေတ္တသုတ်ပါဠိနှင့် မြန်မာပြန် ပြီး၏။

မှတ်ချက်။ ။ ရတနသုတ်နှင့် မေတ္တသုတ်တို့ကို သုတ္တနိပါတပါဠိနှင့် ခုဒ္ဒက-
ပါဌပါဠိဆဋ္ဌသင်္ဂါယနာမှု မြန်မာပြန်အတိုင်း ဖော်ပြလိုက်
ပါသည်။

၄-ခန္ဓသုတ် ပါဠိနှင့် မြန်မာပြန်

- ၅၈။ သဗ္ဗာသီဝိသဇာတိနံ၊ ဒိဗ္ဗမန္တာဂဒံ ဝိယ။
ယံ နာသေတံ ဝိသံ ဃောရံ၊ သေသဉ္စာပိ ပရိဿယံ။
- ၅၉။ အာဏာခေတ္တမ္ပိ သဗ္ဗတ္ထ၊ သဗ္ဗဒါ သဗ္ဗပါဏိနံ။
သဗ္ဗသောပိ နိဝါရေတိ၊ ပရိတ္တံ တံ ဘဏာမ ဟေ။

နတ်မန္တရား နတ်ဆေးဝါးသည် အဆိပ်ပြင်းသော မြွေအားလုံးတို့၏ အဆိပ်မှန်သမျှကို နိုင်နိုင်နင်းနင်း ပယ်ဖျောက်နိုင်စွမ်း ရှိသကဲ့သို့ ဤခန္ဓသုတ် ပရိတ်တော်သည် ဘုရားအာဏာခေတ်ဟု ဆိုအပ်သော စကြဝဠာ ကုဋေဘစ်သိန်းအတွင်း၌ သတ္တဝါအားလုံးတို့၏ ပြင်းထန်သော အဆိပ်ကိုလည်း ပယ်ရှားတားမြစ်နိုင်၏။ အဆိပ်မကြွင်းသော ဘေးဥပဒ် ကိုလည်း ပယ်ရှားတားမြစ်နိုင်၏။ အို-သူတော်ကောင်းတို့....ထိုခန္ဓသုတ် ပရိတ်တော်ကို ကျွန်ုပ်တို့ ရှုတ်ဖတ်ကြပါကုန်စို့။

- ၆၀။ ဝိရူပက္ခေဟိ မေ မေတ္တံ၊
မေတ္တံ ဧရာပထေဟိ မေ။
ဆဗျာပုတ္တေဟိ မေ မေတ္တံ၊
မေတ္တံ ကဏှာဂေါတမကေဟိ စ။

ငါ၏ မေတ္တာသည် ဝိရူပက္ခနဂါးမင်းမျိုးတို့နှင့် အတူဖြစ်စေသတည်း၊ ငါ၏ မေတ္တာသည် ဧရာပထနဂါးမင်းမျိုးတို့နှင့် အတူဖြစ်စေသတည်း၊ ငါ၏ မေတ္တာသည် ဆဗျာပုတ္တ နဂါးမင်းမျိုးတို့နှင့် အတူဖြစ်စေသတည်း၊ ငါ၏ မေတ္တာသည် ကဏှာဂေါတမ နဂါးမင်းမျိုးတို့နှင့် အတူဖြစ်ပါစေသတည်း။

- ၆၁။ အပါဒကေဟိ မေ မေတ္တံ၊ မေတ္တံ ဒွိပါဒကေဟိ မေ။
စတုပ္ပဒေဟိ မေ မေတ္တံ၊ မေတ္တံ ဗဟုပ္ပဒေဟိ မေ။

ငါ၏ မေတ္တာသည် အခြေမရှိသော သတ္တဝါတို့နှင့် အတူဖြစ်စေသတည်း။ ငါ၏ မေတ္တာသည် အခြေနှစ်ချောင်းရှိသော သတ္တဝါတို့နှင့် အတူဖြစ်စေသတည်း။ ငါ၏ မေတ္တာသည် အခြေလေးချောင်းရှိသော သတ္တဝါတို့နှင့် အတူဖြစ်စေသတည်း။ ငါ၏ မေတ္တာသည် များသော အခြေရှိသော သတ္တဝါတို့နှင့် အတူဖြစ်စေသတည်း။

၆၂။ မာ မံ အပါဒကော ဟိံ သိ၊
မာ မံ ဟိံ သိ ဒွိပါဒကော။
မာ မံ စတုပ္ပဒေါ ဟိံ သိ၊
မာ မံ ဟိံ သိ ဗဟုပ္ပဒေါ။

အခြေမရှိသော သတ္တဝါသည် ငါ့ကို မညှင်းဆဲစေသတည်း။ အခြေနှစ်ချောင်းရှိသော သတ္တဝါသည် ငါ့ကို မညှင်းဆဲစေသတည်း။ အခြေလေးချောင်းရှိသော သတ္တဝါသည် ငါ့ကို မညှင်းဆဲစေသတည်း။ အခြေများစွာရှိသော သတ္တဝါသည် ငါ့ကို မညှင်းဆဲစေသတည်း။

၆၃။ သဗ္ဗေ သတ္တာ သဗ္ဗေ ပါဏာ၊
သဗ္ဗေ ဘူတာ စ ကေဝလာ။
သဗ္ဗေ ဘဒြာနိ ပဿန္တု၊
မာ ကိဉ္စိ ပါပမာဂမာ။

အကြွင်းမရှိ အလုံးစုံကုန်သော သတ္တဝါတို့သည်လည်းကောင်း၊ အလုံးစုံသော ထွက်သက်ဝင်သက် ရှိကုန်သော သတ္တဝါတို့သည်လည်းကောင်း၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော အတ္တဘော ထင်ရှားရှိသော သတ္တဝါတို့သည်လည်းကောင်း၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော ကောင်းသောအာရုံတို့ကို တွေ့မြင်ကြစေကုန်သတည်း။ ယုတ်ညံ့သော မကောင်းကျိုးသည် တစုံတယောက်သော သတ္တဝါတို့သို့ မရောက်ပါစေသတည်း။

၆၄။ အပ္ပမာဏော ဗုဒ္ဓေါ၊ အပ္ပမာဏော ဓမ္မော။
 အပ္ပမာဏော သံဃော၊ ဗမာဏဝန္တာနိ သရီသပါနိ။
 အဟိ ဝိစ္ဆိကာ သတပဒီ၊ ဥဏ္ဏနာဘိ သရဗ္ဗ မူသိကာ။

၆၅။ ကတာ မေ ရက္ခာ၊ ကတံ မေ ပရိတ္တံ၊
 ပဋိက္ကမန္တ၊ ဘူတာနိ။
 သောဟံ နမော ဘဂဝတော၊
 နမော သတ္တန္တံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါနိ။

မြတ်စွာဘုရားဂုဏ်တော်သည် အတိုင်းအရှည်မရှိ၊ တရားဂုဏ်တော်
 သည် အတိုင်းအရှည်မရှိ၊ သံဃာဂုဏ်တော်သည် အတိုင်းအရှည်မရှိ၊ မြေ
 မျိုးတို့သည်(ဂုဏ်အားဖြင့်) အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်၏၊ မြေ ကင်းမြီးကောက်
 တို့သည်လည်းကောင်း၊ ကင်းခြေများတို့သည်လည်းကောင်း၊ ပင့်ကူတို့
 သည်လည်းကောင်း၊ တက်တူတို့သည်လည်းကောင်း၊ ကြက်တို့သည်လည်း
 ကောင်း (ဂုဏ်အားဖြင့်) အတိုင်းအရှည်ရှိကြကုန်၏၊ ငါသည် အစောင့်
 အရှောက်ကို ပြုအပ်ပြီ၊ ငါသည် အရံအတားကို ပြုအပ်ပြီ၊ သတ္တဝါတို့သည်
 ဖဲသွားစေကုန်သတည်း၊ ထိုငါသည် မြတ်စွာဘုရားအား ရှိခိုးပါ၏၊ ခုနစ်
 ဆူကုန်သော မြတ်စွာဘုရားတို့အားလည်း ရှိခိုးပါ၏။

ခန္ဓသုတ္တံ နိဗ္ဗိတံ။

ခန္ဓသုတ် ပါဠိနှင့် မြန်မာပြန် ပြီး၏။

မှတ်ချက်။ ။ခန္ဓသုတ် ပါဠိနှင့်မြန်မာပြန်ကို အင်္ဂုတ္တိုရ် စတုက္ကနိပါတ်
 အဟိရာဇသုတ် ဆဋ္ဌမူ မြန်မာပြန်အတိုင်း ဖော်ပြပါသည်။

၅-မောရသုတ် ပါဠိနှင့် မြန်မာပြန်

၆၆။ ပူရေန္တံ ဗောဓိသမ္ဘာရေ၊ နိဗ္ဗတ္တံ မောရယောနိယံ။
 ယေန သံဝိဟိတာ ရက္ခံ၊ ဟောသတ္ထံ ဝနေစရာ။

၆၇။ စိရဿံ ဝါယမန္တာငါ၊ နေဝ သက္ခိံ သု ဂဏိတုံ၊
“ဗြဟ္မမန္တ”န္တိ အက္ခာတံ၊ ပရိတ္တံ တံ ဘဏာမ ဟေ။

သဗ္ဗညုတဉာဏ်၏ အဆောက်အဦဖြစ်သော ပါရမီတို့ကို ဖြည့်ကျင့်လျက် ဥဒေါင်းငှက်မျိုး၌ ဖြစ်ရစဉ် မောရပရိတ်မန္တန်ဖြင့် အစောင့်အရှောက် အကာအကွယ်ကို စီမံထားသော ဘုရားအလောင်း ဥဒေါင်းမင်းကို ဘောမုဆိုးတို့သည် အနှစ်ခုနှစ်ရာကြာမြင့်အောင် ဖမ်းယူရန် လုံ့လပြုပါသော်လည်း ဖမ်းနိုင်ကြကုန်၊ အို-သုတော်ကောင်းတို့...မြတ်သော မန္တန်ဟူ၍ မြတ်စွာဘုရား ချီးကျူးတော်မူအပ်သော မောရသုတ် ပရိတ်တော်ကို ကျွန်ုပ်တို့ ရွတ်ဖတ်ကြပါကုန်စို့။

၆၈။ ဥဒေတယံ စက္ခုမာ ဧကရာဇာ၊
ဟရိဿဝဏ္ဏော ပထဝိပ္ပဘာသော။
တံ တံ နမဿာမိ ဟရိဿဝဏ္ဏံ ပထဝိပ္ပဘာသံ၊
တယာ’ဇ္ဇ ဂုတ္တာ ဝိဟရေမု ဒိဝသံ။

ကမ္ဘာသူ ကမ္ဘာသားတို့အား အလင်းရောင်ကို ပေးတတ်သော မျက်စိရှိ၍ အရောင်များစွာတွင် တစ်ဦးတည်းဘုရင်ဖြစ်သော ရွှေအဆင်းနှင့် တူသော အဆင်းရှိသော မြေအပြင်၌ ထွန်းလင်းသော အရောင်ရှိသော ဤနေမင်းသည် အရှေ့လောကဓာတ်မှ ထွက်ပေါ်လာ၏။ ထို့ကြောင့် ရွှေအဆင်းနှင့် တူသောအဆင်းရှိသော မြေအပြင်၌ ထွန်းလင်းသော အရောင်ရှိသော အရှင်နေမင်းကို အကျွန်ုပ်တို့ခိုးပါ၏။ ယနေ့အဖို့ အရှင်နေမင်း၏ အစောင့်အရှောက်ကို ခံယူ၍ အကျွန်ုပ်တို့သည် ဤတစ်နေ့တာ ပတ်လုံး ချမ်းချမ်းသာသာ နေကြရပါကုန်အံ့။

၆၉။ ယေ ဗြဟ္မဏာ ဝေဒဂူ သဗ္ဗဓမ္မေ၊
တေ မေ နမော၊ တေ စ မံ ပါလယန္တု။
နမတ္ထု ဗုဒ္ဓါနံ၊ နမတ္ထု ဗောဓိယာ၊
နမော ဝိမုတ္တာနံ၊ နမော ဝိမုတ္တိယာ။

ဣမံ သော ပရိတ္တံ ကတွာ၊
မောရော စရတိ သေနာ။

ဝိသုဒ္ဓိဗြဟ္မဏဟု ခေါ်ဝေါ်အပ်သော ဘုရားရှင်တို့သည် တရားဥဿုံ အလုံးစုံကို သိတော်မူကြကုန်၏။ ထိုဘုရားရှင်တို့သည် အကျွန်ုပ်(ဥဒေါင်းမင်း)၏ ရှိခိုးခြင်းကို ခံယူတော်မူကြပါကုန်၊ ထိုဘုရားရှင်တို့သည် အကျွန်ုပ်ကိုလည်း စောင့်ရှောက်တော်မူကြပါကုန်၊ ပရိနိဗ္ဗာန်ဝင်စံပြောင်းကြွဘုရားဟူသမျှတို့အား အကျွန်ုပ်ရှိခိုးပါ၏။ ထိုဘုရားရှင်တို့၏ မဂ်ဉာဏ်၊ ဖိုလ်ဉာဏ်ကိုလည်း ရှိခိုးပါ၏။ ကိလေသာတို့မှ လွတ်မြောက်တော်မူကြကုန်သော ဘုရားရှင်တို့အားလည်း ရှိခိုးပါ၏။ ထိုဘုရားရှင်တို့၏ င်မုတ္တိငါးပါးကိုလည်း ရှိခိုးပါ၏။

(ထိုဥဒေါင်းမင်းသည် ဤမောရပရိတ်အရံအတားကို ပြုပြီးမှ အစာရှာထွက်လေ့ရှိ၏။)

၇၀။ အပေတယံ စက္ခုမာ ကေရာဇာ၊
ဟရိဿဝဏ္ဏော ပထဝိပ္ပဘာသော။
တံ တံ နမဿာမိ ဟရိဿဝဏ္ဏံ ပထဝိပ္ပဘာသံ၊
တယာ' ဇ္ဇ'ဂုတ္တာ ဝိဟရေမု ရတ္တိံ။

ကမ္ဘာသူ ကမ္ဘာသားတို့အား အလင်းရောင်ကို ပေးတတ်သော မျက်စိရှိ၍ အလင်းရောင်များစွာတွင် တစ်ဦးတည်းသော ဘုရင်ဖြစ်သော ရွှေအဆင်းနှင့်တူသော အဆင်းရှိသော မြေအပြင်၌ ထွန်းလင်းသော အရောင်ရှိသော ဤနေမင်းသည် အနောက်လောကဓာတ်သို့ ဝင်ပေပြီ။ ထို့ကြောင့် ရွှေအဆင်းနှင့်တူသော အဆင်းရှိသော မြေအပြင်၌ ထွန်းလင်းသော အရောင်ရှိသော အရှင်နေမင်းကို အကျွန်ုပ်ရှိခိုးပါ၏။ ယနေ့အဖို့ အရှင်နေမင်း၏ အစောင့်အရှောက်ကို ခံယူ၍ အကျွန်ုပ်တို့သည် တစ်ညတာ ကာလပတ်လုံး ချမ်းချမ်းသာသာ နေကြရပါကုန်အံ့။

၇၁။ ယေ ဗြဟ္မဏာ ဝေဒဂူ သဗ္ဗဓမ္မေ၊
 တေ မေ နမော၊ တေ စ ခံ ပါလယန္တု။
 နမတ္ထု ဗုဒ္ဓါနံ၊ နမတ္ထု ဗောဓိယာ၊
 နမော ဝိမုတ္တာနံ နမော ဝိမုတ္တိယာ။
 ဣမံ သော ပရိတ္တံ ကတာ၊
 မောရော ဝါသ' မကပ္ပယိ။

ဝိသုဒ္ဓိဗြဟ္မဏဟု ခေါ်ဝေါ်အပ်သော ဘုရားရှင်တို့သည် တရားဥဿုံအလုံးစုံကို သိတော်မူကြကုန်၏။ ထိုဘုရားရှင်တို့သည် အကျွန်ုပ် (ဥဒေါင်းမင်း) ၏ ရှိခိုးခြင်းကို ခံယူတော်မူကြပါကုန်၊ ထိုဘုရားရှင်တို့သည် အကျွန်ုပ်ကိုလည်း စောင့်ရှောက်တော်မူကြပါကုန်၊ ပရိနိဗ္ဗာန်ဝင်စံပြောင်းကြ ဘုရားဟူသမျှတို့အား အကျွန်ုပ်ရှိခိုးပါ၏၊ ထိုဘုရားရှင်တို့၏ မဂ်ဉာဏ်၊ ဖိုလ်ဉာဏ်ကိုလည်း ရှိခိုးပါ၏၊ ကိလေသာတို့မှ လွတ်မြောက်တော် မူကြကုန်သော ဘုရားရှင်တို့အားလည်း ရှိခိုးပါ၏၊ ဘုရားရှင်တို့၏ ဝိမုတ္တိငါးပါးအားလည်း ရှိခိုးပါ၏။

(ထိုဥဒေါင်းမင်းသည် မောရပရိတ် အရံအတားကို ပြုပြီးမှ အိပ်တန်းတက်လေ့ရှိ၏။)

မောရသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ။

မောရသုတ်ပါဠိနှင့် မြန်မာပြန် ပြီး၏။

၆-ဝဋ္ဋ သုတ် ပါဠိနှင့် မြန်မာပြန်

၇၂။ ပူရေန္တံ ဗောဓိသမ္ဘာရေ၊ နိဗ္ဗတ္တံ ဝဋ္ဋဇာတိယံ။
 ယဿ တေဇေန ဒါဝဂ္ဂိ၊ မဟာသတ္တံ ဝိဝဇ္ဇယိ။

သဗ္ဗညုတဉာဏ်၏ အဆောက်အဦဖြစ်သော ပါရမီတို့ကို ဖြည့်ကျင့်လျက် ငုံးငှက်မျိုး၌ ဖြစ်သော ဘုရားလောင်းကို ဝဋ္ဋပရိဟ်တော်၏ အစွမ်းတန်ခိုးကြောင့် တောမီးသည် ရှောင်ကွင်းသွားလေပြီ။

၇၃။ ထေရဿ သာရိပုတ္တဿ၊
 လောကနာထေန ဘာသိတံ။
 ကပ္ပဋ္ဌာယိ မဟာတေဇံ၊
 ပရိတ္တံ တံ ဘဏာမ ဟေ။

လောက၌ ဘုရားရှင်က သာရိပုတ္တရာမထေရ်အား ဟောကြားတော်
 မူအပ်သော တစ်ကမ္ဘာလုံး တည်တံ့သော တန်ခိုးကြီးမားသော
 ဝဋ်သုတ်ပရိတ်တော်ကို အို-သူတော်ကောင်းတို့ .. ကျွန်ုပ်တို့ ရွတ်ဖတ်ကြပါ
 ကုန်စို့။

၇၄။ အတ္ထိ လောကေ သီလဂုဏော၊
 သစ္စံ သောစေယျ၊ နုဒ္ဒယာ။
 တေန သစ္စေန ကာဟာမိ၊
 သစ္စကိရိယ မုတ္တမံ။

၇၅။ အာဝဇ္ဇေတွာ ဓမ္မဗလံ၊ သရိတွာ၊ ပုဗ္ဗကေ ဇိနေ။
 သစ္စဗလ မဝဿာယ၊ သစ္စကိရိယ မကာသဟံ။

လောက၌ သီလတရား၊ သစ္စာတရား၊ စင်ကြယ်သည်၏ အဖြစ်၊
 မေတ္တာတရား၊ ကရုဏာတရားသည် ထင်ရှားကော်အမှန်ရှိ၏။ ထိုသစ္စာ
 စကားဖြင့် အတုမရှိ ထူးမြတ်သော သစ္စာဆိုမှုကို ငါပြုပေတော့အံ့၊
 တရားတော်၏ အစွမ်းကို ဆင်ခြင်အောက်မေ့၍ ရှေးအတိတ်က
 ပွင့်တော်မူပြီးသော ဘုရားရှင်တို့ကို အောက်မေ့လျက် သစ္စာစွမ်းအားကို
 အမှီပြု၍ သစ္စာဆိုမှုကို ငါပြုခဲ့ပေပြီ။

၇၆။ သန္တိ ပက္ခာ အပတနာ၊
 သန္တိ ပါဒါ အဝဉ္ဇနာ။
 မာတာ ပိတာ စ နိက္ခန္တာ၊
 ဇာတဝေဒ ပဋိက္ကမ။

ငါ့မှာ အတောင်ရှိသော်လည်း မပျံနိုင်ပါ။ ငါ့မှာခြေထောက်ရှိသော်လည်း မသွားနိုင်ပါ။ ငါ့မိ ငါ့ဖတို့ကလည်း မီးအန္တရာယ်ကြောင့် ငါ့ကို စွန့်၍သွားလေပြီ။ အို-တောမီး...ဖခွာဆုတ်ရှား ပြန်လှည့်၍ သွားပါလေ။

၇၇။ သဟ သစ္စေ ကတေ မယျံ၊
မဟာပဇ္ဇလိတော သိခိ။
ဝဇ္ဇေသိ သောဠသ ကရိသာနိ၊
ဥဒကံ ပတှာ ယထာ သိခိ။
သစ္စေန မေ သမော နတ္ထိ၊
သော မေ သစ္စပါရမိ။

ငါဘုရား သစ္စာပြုအပ်သည်ရှိသော် ပြုသည်နှင့် တပြိုင်နက် အလှူကြီးမားသော တောမီးသည် တစ်ဆယ့်ခြောက်မင်း ပယ်စာ အကွာအဝေးတိုင်အောင် ရှောင်ကွင်း၍ ငြိမ်းအေးသွားလေပြီ။ မီးသည်ရေသို့ ရောက်၍ ငြိမ်းအေးသကဲ့သို့ လောင်နေသောတောမီးသည်လည်း(ငုံးမင်း သစ္စာကြောင့်) ငြိမ်းလေပြီ။ ငါ၏ သစ္စာနှင့်တူသော တရားကားမရှိ၊ ဤကား ငါဘုရား၏သစ္စာပါရမီ ဖြစ်ပေသတည်း။

ဝဇ္ဇသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ။

ဝဇ္ဇသုတ် ပါဠိနှင့် မြန်မာပြန် ပြီး၏။

၇-ဇေဂ္ဂသုတ်ပါဠိနှင့် မြန်မာပြန်

၇၈။ ယဿာ' နုဿရဏေနာပိ၊
အန္တလိက္ခေပိ ပါဏိနော။
ပတိဋ္ဌ' မဓိဂစ္ဆန္တိ၊
ဘူမိယံ ဝိယ သဗ္ဗထာ။

၇၉။ သဗ္ဗပဒ္ဒဝဇာလမ္ပာ၊ ယက္ခစောရာဒိသမ္ဘဝါ။
ဂဏနာ န စ မုတ္တာနံ၊ ပရိတ္တံ တံ ဘဏာမ ဟေ။

ဇေဂ္ဂသုတ်ပရိတ်တော်ကို အောက်မေ့ကာမျှဖြင့် အောက်မေ့သော သတ္တဝါတို့သည် မြေပြင်၌တည်သကဲ့သို့ ကောင်းကင်၌ အချင်းခပ်သိမ်း တည်ရာကို ရကုန်၏။ ဘိလူး၊ ခိုးသူ စသည်တို့ကြောင့်ဖြစ်သော အလုံးစုံသော ဥပဒ်ကုန်ရက်မှ လွတ်ကုန်သော သတ္တဝါတို့၏ အရေအတွက်ကား မရှိ၊ အို - သူတော်ကောင်းတို့... ထို ဇေဂ္ဂသုတ် ပရိတ်တော်ကို အကျွန်ုပ်တို့ ရှုတ်ဖတ်ကြပါကုန်စို့။

၈၀။ ဧဝံ မေ သုတံ -
ဧကံ သမံယံ ဘဂဝါ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ
ဇေတဝနေ အနာထပိဏ္ဍိကဿ အာရာမေ။

ဤ ဇေဂ္ဂသုတ်ပရိတ်တော်ကို အကျွန်ုပ် အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရား အထံတော်မှ ဤသို့ကြားနာမှတ်သားခဲ့ရပါသည်။ အခါတပါး မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ္ဍိကဿဌေး၏ ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌ နေတော်မူ၏။

၈၁။ တတြ ခေါ ဘဂဝါ ဘိက္ခု။ အာမန္တေသိ “ဘိက္ခဝေါ”
တိ။ “ဘဒန္တေ” တိ တေ ဘိက္ခု။ ဘဂဝတော
ပစ္စသောသုံ ဘဂဝါ ဘေဒဝေါစ -
ဘူတပုဗ္ဗံ ဘိက္ခဝေ

ဒေဝါသုရသင်္ဂါမော သမုပဗျူဠော အဟောသိ၊
အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော
ဒေဝေ တာဝတိံသေ အာမန္တေသိ -

“သစေ မာရိသာ ဒေဝါနံ သင်္ဂါမဂတာနံ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ
ဘယံ ဝါ ဆမ္ဘိတတ္ထံ ဝါ လောမဟံသော ဝါ မမေဝ

ကသ္မိံ သမယေ ဇေဂ္ဂံ ဥလ္လောကေယျာထ၊ မမံ ဟိ
ဝေါ ဇေဂ္ဂံ ဥလ္လောကယတံ ယံ ဘဝိဿတိ ဘယံ
ဝါ ဆမ္ဘိတတ္ထံ ဝါ လောမဟံသော ဝါ၊ သော
ပဟိယိဿတိ။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို ရဟန်းတို့ဟူ၍ ခေါ်တော်
မူ၏။ အရှင်ဘုရားဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ပြန်ကြား
လျှောက်ထားကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏-

ရဟန်းတို့ ရှေးကဖြစ်ဖူးသည်ကား နတ်နှင့် အသူရာတို့၏ စစ်ပွဲသည်
ရင်ဆိုင်မိဖူးပြီ။ ရဟန်းတို့ထိုအခါ နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်းသည်
တာဝတိံသာ နတ်တို့ကို ခေါ်၍ မိန့်ဆို၏။ အချင်းတို့ စစ်မြေပြင်သို့
သွားကြကုန်သော နတ်တို့အား ကြောက်ခြင်း၊ တုန်လှုပ်ခြင်း၊ ကြက်သီး
မွေးညင်းထခြင်းဖြစ်ခဲ့မှု ထိုအခါ၌ ငါ၏ အလံတော်ကိုသာလျှင် ကြည့်ကြ
ကုန်လော့။ အကြောင်းမူကား ငါ၏အလံတော်ကို ကြည့်ကြကုန်သော
သင်တို့အား ကြောက်ခြင်း၊ တုန်လှုပ်ခြင်း၊ ကြက်သီးမွေးညင်း ထခြင်းသည်
ပျောက်ကင်းလိမ့်မည်။

၈၂။ နော စေ မေ ဇေဂ္ဂံ ဥလ္လောကေယျာထ၊ အထ
ပဇာပတိဿ ဒေဝရာဇဿ ဇေဂ္ဂံ ဥလ္လောကေယျာထ၊
ပဇာပတိဿ ဟိ ဝေါ ဒေဝရာဇဿ ဇေဂ္ဂံ
ဥလ္လောကယတံ ယံ ဘဝိဿတိ ဘယံ ဝါ ဆမ္ဘိတတ္ထံ
ဝါ လောမဟံသော ဝါ၊ သော ပဟိယိဿတိ။

ငါ၏အလံတော်ကို အကယ်၍ မကြည့်မိခဲ့ကြမူ ပဇာပတိနတ်မင်း၏
အလံတော်ကို ကြည့်ကြကုန်လော့။ အကြောင်းမူကား- ပဇာပတိနတ်
မင်း၏ အလံတော်ကို ကြည့်ကြကုန်သော သင်တို့အား ကြောက်ခြင်း၊
တုန်လှုပ်ခြင်း၊ ကြက်သီးမွေးညင်းထခြင်းသည် ပျောက်ကင်းပေလိမ့်မည်။

၈၃။ နော စေ ပဇာပတိဿ ဒေဝရာဇဿ ဓဇ္ဇေ ဥလ္လောကေယျာထ၊ အထ ဝရုဏဿ ဒေဝရာဇဿ ဓဇ္ဇေ ဥလ္လောကေယျာထ၊ ဝရုဏဿ ဟိ ဝေါ ဒေဝရာဇဿ ဓဇ္ဇေ ဥလ္လောကယတံ ယံ ဘဝိဿတိ ဘယံ ဝါ ဆမ္ဘိတတ္ထံ ဝါ လောမဟံသော ဝါ၊ သော ပဟိယိဿတိ။

ပဇာပတိနတ်မင်း၏ အလံတော်ကို အကယ်၍ မကြည့်မိခဲ့ကြမှု ဝရုဏ နတ်မင်း၏ အလံတော်ကို ကြည့်ကြကုန်လော့၊ အကြောင်းမူကား ဝရုဏ နတ်မင်း၏ အလံတော်ကို ကြည့်ကြကုန်သောသင်တို့အား ကြောက်ခြင်း၊ တုန်လှုပ်ခြင်း၊ ကြက်သီးမွေးညင်းထခြင်းသည် ပျောက်ကင်းလိမ့်မည်။

၈၄။ နော စေ ဝရုဏဿ ဒေဝရာဇဿ ဓဇ္ဇေ ဥလ္လောကေယျာထ၊ အထ ဤသာနဿ ဒေဝရာဇဿ ဓဇ္ဇေ ဥလ္လောကေယျာထ၊ ဤသာနဿ ဟိ ဝေါ ဒေဝရာဇဿ ဓဇ္ဇေ ဥလ္လောကယတံ ယံ ဘဝိဿတိ ဘယံ ဝါ၊ ဆမ္ဘိတတ္ထံ ဝါ လောမဟံသော ဝါ၊ သော ပဟိယိဿတိ”တိ။

ဝရုဏ နတ်မင်း၏အလံတော်ကို အကယ်၍ မကြည့်မိခဲ့ကြမှု ဤသာန နတ်မင်း၏ အလံတော်ကို ကြည့်ကြကုန်လော့၊ အကြောင်းမူကား— ဤသာန နတ်မင်း၏ အလံတော်ကို ကြည့်ကြကုန်သော သင်တို့အား ကြောက်ခြင်း၊ တုန်လှုပ်ခြင်း၊ ကြက်သီးမွေးညင်းထခြင်းသည် ပျောက်ကင်းလိမ့်မည်ဟု(မိန့်ဆို၏)။

၈၅။ တံ ခေါ ပန ဘိက္ခုဝေ သက္ကဿ ဝါ ဒေဝါနမိန္ဒဿ ဓဇ္ဇေ ဥလ္လောကယတံ၊ ပဇာပတိဿ ဝါ ဒေဝရာဇဿ ဓဇ္ဇေ ဥလ္လောကယတံ၊ ဝရုဏဿ ဝါ ဒေဝရာဇဿ ဓဇ္ဇေ ဥလ္လောကယတံ၊ ဤသာနဿ ဝါ

ဒေဝရာဇဿ ဓဇ္ဇံ ဥလ္လောကယတံ ယံ ဘဝိဿတိ
ဘယံ ဝါ ဆမ္ဘိတတ္ထံ ဝါ လောမဟံသော ဝါ၊
သော ပဟိယေထာပိ နောပိ ပဟိယေထ။

၈၆။ တံ ကိဿ ဟေတု?
သက္ကော ဟိ ဘိက္ခဝေ ဒေဝါနမိန္ဒော အဝီတရာဂေါ၊
အဝီတဒေါသော အဝီတမောဟော ဘိရု ဆမ္ဘိ
ဥတြာသီ ပလာယိတိ။

ရဟန်းတို့....နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်း၏ အလံတော်ကို ကြည့်ကုန်
သော နတ်တို့အားလည်းကောင်း၊ ပဇာပတိနတ်မင်း၏ အလံတော်ကို
ကြည့်ကုန်သော နတ်တို့အားလည်းကောင်း၊ ဝရုဏနတ်မင်း၏ အလံ
တော်ကို ကြည့်ကုန်သော နတ်တို့အားလည်းကောင်း၊ ဤသာနနတ်မင်း၏
အလံတော်ကို ကြည့်ကုန်သော နတ်တို့အားလည်းကောင်း ကြောက်ခြင်း၊
တုန်လှုပ်ခြင်း၊ ကြက်သီးမွေးညင်းထခြင်းသည် ပျောက်ကင်းသည်မူလည်း
ရှိရာ၏၊ မပျောက်ကင်းသည်မူလည်း ရှိရာ၏၊ ယင်းသို့ ဖြစ်ခြင်းသည်
အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ ရဟန်းတို့....နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်းသည်
တပ်မက်မှုရာဂ မကင်းသေး၊ အမျက်ထွက်မှု ဒေါသမကင်းသေး၊ တွေဝေမှု
မောဟ မကင်းသေးရကား ကြောက်တတ်သူ ကိုယ်ခက်တရော်ရှိတတ်သူ
ထိတ်လန့်တတ်သူ ပြေးတတ်သူ ဖြစ်တတ်သောကြောင့်တည်း။

၈၇။ အဟဉ္စ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဧဝံ ဝဒါမိ-
သစေ တုမ္ဘာကံ ဘိက္ခဝေ အရညဂတာနံ ဝါ ရုက္ခ-
မူလဂတာနံ ဝါ သုညာဂါရဂတာနံ ဝါ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ
ဘယံ ဝါ ဆမ္ဘိတတ္ထံ ဝါ လောမဟံသော ဝါ၊
မမေဝ တသ္မိံ သမယေ အနုဿရေယျာထ-

ရဟန်းတို့....ငါသည်လည်း ဤသို့ဆိုအံ့၊ ရဟန်းတို့....တော၌ဖြစ်စေ၊
သစ်ပင်ရံ၌ဖြစ်စေ၊ ဆိတ်ငြိမ်ရာ၌ဖြစ်စေ နေကြကုန်သော သင်တို့အား
ဆယ်စောင်ကဲ့ ၁၄-ပ-မ-သ-စ

ကြောက်ခြင်း၊ တုန်လှုပ်ခြင်း၊ ကြက်သီးမွေးညင်းထခြင်းသည် အကယ်၍ ဖြစ်ခဲ့မူ ထိုအခါ ငါဘုရား၏ ဂုဏ်ကိုသာလျှင် အဖန်တလဲလဲ အောက်မေ့ ကြကုန်မော့။

၈၈။ ဣတိပိ သော ဘဂဝါ အရဟံ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊
ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော၊ သုဂတော၊ လောကဝိဒ္ဓ၊
အနုတ္တရော ပုရိသဒမ္ပသာရထိ၊ သတ္တာ ဒေဝ-
မနုဿာနံ၊ ဗုဒ္ဓေါ၊ ဘဂဝါတိ။

ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်-

- ၁။ ဤသို့ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော အကြောင်း ကြောင့်လည်း အရဟံ မည်တော်မူ၏။
- ၂။ (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ မည်တော်မူ၏။
- ၃။ အသိဉာဏ် ဝိဇ္ဇာ၊ အကျင့်စရဏနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္န မည်တော်မူ၏။
- ၄။ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော အကြောင်း ကြောင့်လည်း သုဂတ မည်တော်မူ၏။
- ၅။ လောကကို သိတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း လောက-ဝိဒ္ဓ မည်တော်မူ၏။
- ၆။ ဆုံးမထိုက်သော သူကို ဆုံးမတတ်သည့် အတုမဲ့ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်တော် မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း အနုတ္တရော ပုရိသဒမ္ပသာရထိ မည်တော်မူ၏။
- ၇။ နတ်လူတို့၏ ဆရာဖြစ်တော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း သတ္တာ ဒေဝမနုဿာန မည်တော်မူ၏။
- ၈။ သစ္စာလေးပါး တရားတို့ကို သိတော်မူသော အကြောင်း ကြောင့်လည်း ဗုဒ္ဓမည်တော်မူ၏။

၉။ ဘုန်းတန်ခိုးကြီးတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဘဂဝါ
မည်တော်မူ၏-

ဟု အောက်မေ့ကြကုန်လော့။

၈၉။ မမံ ဟိ ဝေါ ဘိက္ခဝေ အနုဿရတံ ယံ ဘဝိဿတိ
ဘယံ ဝါ ဆမ္ဘိတတ္ထံ ဝါ လောမဟံသော ဝါ၊ သော ပဟိယိဿတိ။

အကြောင်းမူကား-ရဟန်းတို့...ငါ့ကို အောက်မေ့ကုန်သော သင်တို့
အား ကြောက်ခြင်း၊ တုန်လှုပ်ခြင်း၊ ကြက်သီးမွေးညင်း ထခြင်းသည်
ပျောက်ကင်းလိမ့်မည်။

၉၀။ နော စေ မံ အနုဿရေယျာထ၊
အထ ဓမ္မံ အနုဿရေယျာထ-

ငါ့ကို အကယ်၍ မအောက်မေ့မိကုန်မှ တရားတော်ကို အောက်မေ့
ကြကုန်လော့။

၉၁။ “သွာက္ခာတော ဘဂဝတာ မဗ္ဗော၊ သဒ္ဓိဋ္ဌိကော၊
အကာလိကော၊ ဟိပဿိကော၊ ဩပနေယျိကော၊
ပစ္စတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗော ဝိညဟီ”တိ။

တရားတော်သည်-

၁။ မြတ်စွာဘုရား ကောင်းစွာ ဟောကြားထားသော တရားတော်
ပါပေတည်း။

၂။ ကိုယ်တိုင် သိမြင်နိုင်သော တရားတော်ပါပေတည်း။

၃။ အခါမလင့် အကျိုးပေးသော တရားတော်ပါပေတည်း။

၄။ လာလှည့်၊ ရှုလှည့်ဟု ပြထိုက်သော တရားတော်ပါပေတည်း။

၅။ မိမိ၏ ကိုယ်ထဲ၊ စိတ်ထဲ၌ ဆောင်ယူထားထိုက်သော တရားတော်
ပါပေတည်း။

၆။ (အရိယာ) ပညာရှိတို့သာ ကိုယ်စီကိုယ်စီ သိနိုင် ခံစားနိုင်သော
တရားတော်ပါပေတည်း-

ဟု အောက်မေ့ကြကုန်လော့။

၉၂။ ဓမ္မံ ဟိ ဝေါ ဘိက္ခဝေ အနုဿရတံ ယံ ဘဝိဿတိ ဘယံ ဝါ
ဆမ္ဘိတတ္ထံ ဝါ လောမဟံသော ဝါ။ သော ပဟိယိဿတိ။

အကြောင်းမူကား- ရဟန်းတို့...တရားတော်၏ဂုဏ်ကို အောက်မေ့
ကုန်သော သင်တို့အား ကြောက်ခြင်း၊ တုန်လှုပ်ခြင်း၊ ကြက်သီးမွေးညှင်း
ထခြင်းသည် ပျောက်ကင်းလိမ့်မည်။

၉၃။ နော စေ ဓမ္မံ အနုဿရေယျာထ၊
အထ သံသံ အနုဿရေယျာထ-

တရားတော်ကို အကယ်၍ မအောက်မေ့မိကုန်မူ သံဃာတော်ကို
အောက်မေ့ကြကုန်လော့။

၉၄။ သုပ္ပဋ္ဌိပန္နော ဘဂဝတော သာဝကသံဃော၊
ဥပ္ပဋ္ဌိပန္နော ဘဂဝတော သာဝကသံဃော၊
ဉာယပ္ပဋ္ဌိပန္နော ဘဂဝတော သာဝကသံဃော၊
သာမိစိပ္ပဋ္ဌိပန္နော ဘဂဝတော သာဝကသံဃော၊
ယဒိဒံ ဣတ္တာရိ ပုရိသယုဂါနိ အဋ္ဌ ပုရိသပုဂ္ဂလာ၊
သေ ဘဂဝတော သာဝကသံဃော အာဟုနေယျော၊
ပါဟုနေယျော၊ ဒက္ခိဏေယျော၊ အဉ္စလိကရဏီယော၊
အနုတ္တရံ ပုညက္ခေတ္တံ လောကဿာတိ။

၁။ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား သံဃာတော်သည် ကောင်း
သောအကျင့် ရှိတော်မူပါပေ၏။

၂။ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား သံဃာတော်သည် ဖြောင့်မတ်
သောအကျင့် ရှိတော်မူပါပေ၏။

၃။ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား သံဃာတော်သည် မှန်သော အကျင့် ရှိတော်မူပါပေ၏။

၄။ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား သံဃာတော်သည် လျော်ကန်သော အကျင့်ရှိတော်မူပါပေ၏။

အစုံအားဖြင့် လေးစုံ၊ ပုဂ္ဂိုလ်အားဖြင့် ရှစ်ပါးအရေအတွက်ရှိသော မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား သံဃာတော်သည်—

၅။ (အရပ်ဝေးမှ) ဆောင်လာ၍သော်လည်း ပေးလှူပူဇော်ရန် ထိုက်တန်တော်မူပါပေ၏။

၆။ ဧည့်သည်အလို့ငှာ စီမံထားသော ဝတ္ထုကိုသော်လည်း ခံတော်မူထိုက်ပါပေ၏။

၇။ တမလွန်အတွက် ရည်မျှော်သော အလှူကို ခံတော်မူထိုက်ပါပေ၏။

၈။ လက်အုပ်ချီခြင်းကို ခံတော်မူထိုက်ပါပေ၏။

၉။ သတ္တဝါအပေါင်း၏ ကောင်းမှုပြုရန် အမြတ်ဆုံးလယ်မြေ ဖြစ်ပါပေ၏—

ဟု အောက်မေ့ကြကုန်လော့။

၉၅။ သံဃံ ဟိ ဝေါ-ဘိက္ခဝေ အနုဿရတံ ယံ ဘဝိဿတိ ဘယံ ဝါ ဆမ္ဘိတတ္ထံ ဝါ လောမဟံသော ဝါ၊ သော ငဟီယိဿတံ။

အကြောင်းမူကား—ရဟန်းတို့...သံဃာတော်တို့၏ဂုဏ်ကို အောက်မေ့ကုန်သော သင်တို့အား ကြောက်ခြင်း၊ တုန်လှုပ်ခြင်း၊ ကြက်သီးမွေးညင်းထခြင်း ပျောက်ကင်းလိမ့်မည်။

၉၆။ တံ ကိဿ ဟေတု?

တထာဂတော ဟိ ဘိက္ခဝေ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဝိတရာဂေါ ဝိတဒေါသော ဝိတမောဟော အဘီရု အဆန္နိ အနုဘာသိ အပလာယိတိ။

ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းသည် အဘယ်အကြောင်းကြောင့်နည်း၊ ရဟန်းတို့....
ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော အလုံးစုံသော တရားတို့ကို ကိုယ်တိုင်
မှန်စွာ သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် တပ်မက်မှု ရှက် အမျက်
ထွက်မှု ဒေါသ၊ တွေဝေမှု မောဟ ကင်းရကား မကြောက်သူ၊ မတုန်
လှုပ်သူ၊ မထိတ်လန့်သူ၊ မပြေးတတ်သူ ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။ (မိန့်တော်မူ၏)။

၉၇။ ဣဒ်မဝေါစ ဘဂဝါ၊ ဣဒ် ဝတူနာ သုဂတော
အထာပရံ တေဒဝေါစ သတ္ထာ။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏။ ကောင်းသော
စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်
မူပြီး၍ ထိုမှတစ်ပါး ဤစကားကို မိန့်တော်မူပြန်၏။

၉၈။ အရညေ ရုက္ခမူလေ ဝါ၊
သုညာဂါရေ ဝ ဘိက္ခဝေါ။
အနုဿရေထ သမ္ပုဒ္ဓံ၊
ဘယံ တုမ္ဘာက နော သိယာ။

ရဟန်းတို့....တော၌ဖြစ်စေ၊ သစ်ပင်ရင်း၌ဖြစ်စေ၊ ဆိတ်ငြိမ်ရာအရပ်၌
ဖြစ်စေ သင်တို့သည် မြတ်စွာဘုရားကို အောက်မေ့ကြကုန်လော့၊ ထိုသို့
အောက်မေ့နိုင်ခဲ့မှ သင့်တို့အား ကြောက်ခြင်းသည် မဖြစ်ရာ။

၉၉။ နော စေ ဗုဒ္ဓံ သရေယျာထ၊ လောကဇေဋ္ဌ နရာသဘံ။
ဘထ ဓမ္မံ သရေယျာထ၊ နိယျာနိကံ သုဒ္ဓေသိတံ။

လောက၏ အကြီးဖြစ်သော လူတို့ထက် မြတ်သော မြတ်စွာဘုရားကို
အဘယ်၍ အောက်မေ့မိကုန်မူ ထွက်မြောက်ကြောင်း ဖြစ်သော
ကောင်းစွာ ခံတော်မူသော တရားတော်ကို အောက်မေ့ကြကုန်လော့။

၁၀၀။ နော စေ ဓမ္မံ သရေယျာထ၊
နိယျာနိကံ သုဒ္ဓေသိတံ။
အထ သံဃံ သရေယျာထ၊
ပုညက္ခေတ္တံ အနုတ္တရံ။

ထွက်မြောက်ကြောင်းဖြစ်သော ကောင်းစွာ ဟောတော်မူသော
တရားတော်ကို အကယ်၍ မအောက်မေ့မိကုန်မူ ကောင်းမှု၏စိုက်ပျိုးရာ
အတုမဲ့လယ်မြေဖြစ်သော သံဃာတော်ကို အောက်မေ့ကြကုန်လော့။

၁၀၁။ ဧဝံ ဗုဒ္ဓံ သရန္တာနံ၊
ဓမ္မံ သံဃဉ္စ ဘိက္ခုဝေါ။
ဘယံ ဝါ ဆမ္ဘိတတ္ထံ ဝါ၊
လောမဟံသော'န ဟေဿတိ။

ရဟန်းတို့...ဤသို့ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာတော်ကို အောက်မေ့ကုန်သော
သင်တို့အား ကြောက်ခြင်း၊ တုန်လှုပ်ခြင်း၊ ကြက်သီးမွေးညင်းထခြင်း
မဖြစ်လတ္တံ့ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဓဇဂ္ဂသုတ္တံ နိဠိတံ။

ဓဇဂ္ဂသုတ် ပါဠိနှင့် မြန်မာပြန် ပြီး၏။

မှတ်ချက်။ ။ သက္ကသံယုတ် ဓဇဂ္ဂသုတ် ဆဋ္ဌမူ မြန်မာပြန်အတိုင်းဖော်ပြ
ပါသည်။

ဂ-အာဠာနာဠိယသုတ် ပါဠိနှင့် မြန်မာပြန်

၁၀၂။ အပ္ပသန္ဓေဟိ နာထဿ၊ သာသနေ သာဓုသမ္ပတေ။
အမနုဿေဟိ စဇ္ဈေဟိ၊ သဒါ ကိပ္ပိသကာရိဘိ။

၁၀၃။ ပရိသာနံ စတဿန္တံ၊
 အဟိံသာယ စ ဂုတ္တိယာ။
 ယံ ဒေသေသိ မဟာဝီရော၊
 ပရိတ္တံ တံ ဘဏာမ ဟေ။

သူတော်ကောင်းတို့က အကောင်းဆုံးဟု သမုတ်အပ်သော မြတ်စွာ
 ဘုရားသာသနာတော်၌ မကြည်ညိုကုန်သော၊ ကြမ်းကြုတ်ကုန်သော၊
 အခါခပ်သိမ်း မကောင်းမှုကို ပြုလေ့ရှိကုန်သော မိစ္ဆာဝင်ပူး နတ်ဘီလူး
 တို့က ပရိသတ်လေးပါးတို့ကို မညှဉ်းဆဲခြင်းငှာ လည်းကောင်း၊ စောင့်
 ရှောက်ခြင်းငှာ လည်းကောင်း မြတ်စွာဘုရားသည် အကြင် အာဠာနာ-
 ဌိယ ပရိတ်တော်ကို ဟောတော်မူပြီ။ အို- သူတော်ကောင်းတို့.... ထို့
 အာဠာနာဌိယပရိတ်တော်ကို ကျွန်ုပ်တို့ ရွတ်ဖတ်ကြပါကုန်စို့။

၁၀၄။ ပိပဿိဿ စ နမတ္ထု၊ စက္ခုမန္တဿ သိရီမတော။
 သိခိဿပိ စ နမတ္ထု၊ သဗ္ဗဘူတာနုကမ္ပိနော။

စက္ခုငါးပါးရှိတော်မူသော ဘုန်းကျက်သရေနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော
 ဝိပဿီမြတ်စွာဘုရားအား အကျွန်ုပ်ရှိခိုးပါ၏။ သတ္တဝါအားလုံးကို သနား
 တော်မူတတ်သော သိခိမြတ်စွာဘုရားအားလည်း အကျွန်ုပ်ရှိခိုးပါ၏။

၁၀၅။ ဝေဿဘူဿ စ နမတ္ထု၊ နှာတကဿ တပဿိနော။
 နမတ္ထု ကကုသန္ဓဿ၊ မာရသေနာပမဒ္ဓိနော။

ကိလေသာကို စင်ကြယ်စေပြီးသော ခြိုးခြံသော အကျင့် ရှိတော်
 မူသော ဝေဿဘူမြတ်စွာဘုရားအား အကျွန်ုပ်ရှိခိုးပါ၏။ မာရ်စစ်သည်ကို
 ဖျက်ဆီးတတ်သော ကကုသန် မြတ်စွာဘုရားအားလည်း အကျွန်ုပ်
 ရှိခိုးပါ၏။

၁၀၆။ ကောဏာဂမနဿ နမတ္ထု၊
 ဗြာဟ္မဏဿ ဝုသီမတော။
 ကဿပဿ စ နမတ္ထု၊
 ဝိပ္ပမုတ္တဿ သဗ္ဗမိ။

မကောင်းမှုကို ပယ်တော်မူပြီးသော မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယကို ကျင့်သုံးပြီး
သော ကောဏဂုံ မြတ်စွာဘုရားအား အကျွန်ုပ် ရှိခိုးပါ၏။ အခါခပ်သိမ်း
ဝိမုတ္တိငါးပါး၏ အစွမ်းဖြင့် ကိလေသာတို့မှ လွတ်တော်မူပြီးသော ကဿပ
မြတ်စွာဘုရားအားလည်း အကျွန်ုပ် ရှိခိုးပါ၏။

၁၀၇။ အင်္ဂီရသဿ နမတ္ထု၊ သကျပုတ္တဿ သိရိမတော။
ယော ဣမံ ဓမ္မံ ဒေသေသိ၊ သဗ္ဗဒုက္ခာပနုဒနံ။

အကြင် သာကီဝင်မင်းသား ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည်
ဆင်းရဲအားလုံးကို ပယ်ဖျောက်တော်မူတတ်သော ဤ အာဇ္ဇာနာဠိယ
ပရိတ်တော်ကို ဟောတော်မူပြီ။ ကိုယ်တော်မှ ထွက်သော နောင်မြည်
တော် ရှိတော်မူသော ဘုန်းကျက်သရေနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော သာကီဝင်
မင်းသား ဖြစ်တော်မူသော ထို(ဂေါတမ) မြတ်စွာဘုရားအား အကျွန်ုပ်
ရှိခိုးပါ၏။

၁၀၈။ ယေ စာပိ နိဗ္ဗုတာ လောကေ၊
ယထာဘူတံ ဝိပဿိသုံ။
တေ ဇနာ အပိသုဏာထ၊
မဟန္တာ ဝိတသာရဒါ။

လောက၌ ကိလေသာ ငြိမ်းတော်မူကုန်ပြီးသော အကြင် (ဝိပဿီ
စသော) ဘုရားတို့သည် (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ
သိတော်မူကုန်၏။ ထိုမြတ်စွာဘုရားတို့သည် ကုန်းစကားကို မဆိုကုန်၊
ကြီးမြတ်တော်မူကုန်၏။ ကြောက်ရွံ့ခြင်း ကင်းတော်မူကုန်၏။

၁၀၉။ ဟိတံ ဒေဝမနုဿာနံ၊ ယံ နမဿန္တိ ဂေါဟမံ။
ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နံ၊ မဟန္တံ ဝိတသာရဒံ။

နတ်လူတို့၏ အကျိုးစီးပွားကို ဆောင်တော်မူတတ်သော အသိဉာဏ်
ဝိဇ္ဇာ၊ အကျင့်စရဏနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော ကြီးမြတ်တော်မူသော

ကြောက်ရွံ့ခြင်း ကင်းတော်မူသော အကြွင်း ဂေါတမမြတ်စွာဘုရားကို
(နတ်လူတို့သည်) ရှိခိုးကြကုန်၏။ (ထိုဂေါတမ မြတ်စွာဘုရားအား
လည်းကောင်း၊ ထိုဝိပဿီ စသော မြတ်စွာဘုရားတို့အား လည်းကောင်း
အကျွန်ုပ် ရှိခိုးပါ၏။)

၁၁၀။ ဧတေ စညေ စ သမ္ပုဒ္ဓါ၊
အနေကသတကောဋ္ဌိယော။
သဗ္ဗေ ဗုဒ္ဓါ သမသမာ၊
သဗ္ဗေ ဗုဒ္ဓါ မဟိဒ္ဓိကာ။

ထိုသို့ ဆိုအပ်ပြီးသော ဘုရား(၇)ဆူတို့သည် လည်းကောင်း၊ ဘုရား
(၇)ဆူမှ တပါးကုန်သော ကုဋေအရာမက များလှကုန်သော ဘုရား
ရှင်တို့သည် လည်းကောင်း ဘုရားရှင်အားလုံးတို့သည် အတုမရှိသော
ဘုရားနှင့်သာ တူတော်မူကုန်၏။ တန်ခိုးကြီးတော်မူကုန်၏။

၁၁၁။ သဗ္ဗေ ဒသဗလူပေတာ၊ ဝေသာရဇ္ဇေဟု ပါဂတာ။
သဗ္ဗေ တေ ပဋိဇာနန္တိ၊ အာသတံ ဌာနံ မုတ္တမံ။

ဘုရားရှင် အားလုံးတို့သည် ကိုယ်တော်အား ဆယ်ပါး၊ ဉာဏ်
တော်အား ဆယ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံတော် မူကုန်၏။ ဝေသာရဇ္ဇဉာဏ်တော်
လေးပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူကုန်၏။ ယောကျ်ားမြတ်ဖြစ်ကြောင်း
သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို ဝန်ခံတော်မူကုန်၏။

၁၁၂။ သီဟနာဒံ နဒန္တေတေ၊ ပရိသာသု ဝိသာရဒါ။
ဗြဟ္မစက္ကံ ပဝတ္တန္တိ၊ လောကေ အပ္ပဒ္ဓိဝတ္တိယံ။

ပရိသတ်လေးပါး၊ ပရိသတ်ရှစ်ပါးတို့၌ ရှိရှာခြင်းကင်း ရဲတင်း
တော်မူကုန်သည်ဖြစ်၍ ထိုမြတ်စွာဘုရားတို့သည် ခြင်္ဘော်မင်းကဲ့သို့ ရဲတင်း
သော စကားတော်ကို ငြိတ်ဆိုဟော၍ မူကုန်၏။ လောက၌ ဟုတ်တယောက်
သော သူသည် ဟောခြင်းငှာ မစွမ်းနိုင်သော ဓမ္မစကြာတရားတော်
မြတ်ကို ဟောတော်မူကုန်၏။

၁၁၃။ ဥပေတာ ဗုဒ္ဓဓမ္မဟိ၊ အဋ္ဌာရသဟိ နာယကာ။

ဗာတ္ထိံသ လက္ခဏပေတာ၊ သီတာနုဗျဉ္ဇနာဓရာ။

(ထိုမြတ်စွာဘုရားတို့သည်) ဘုရားတို့သာ ရရာပိုင်ရာ အာဝေဏိကဂုဏ် တစ်ဆယ်ရှစ်ပါးတို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူကြကုန်၏။ ၃၂-ပါးသော ယောကျ်ား မြတ်တို့၏လက္ခဏာတော်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူကြပါပေကုန်၏။ ရှစ်ဆယ်သော လက္ခဏာငယ်တို့ကို ဆောင်တော်မူကြပါပေကုန်၏။

၁၁၄။ ဗျာမပ္ပဘာယ သပ္ပဘာ၊ သဗ္ဗေ တေ မှန်ကုဉ္ဇရာ။

ဗုဒ္ဓါ သဗ္ဗညုနော ဇေတ၊ သဗ္ဗေ ခိဏာသဝါ ဇိနာ။

ခပ်သိမ်းသော ထိုမြတ်စွာဘုရားတို့သည် တစ်လံမျှလောက်သော ရောင်ခြည်တော်ဖြင့် ကောင်းစွာထွန်းလင်း စောက်ပတော် မူကုန်၏။ မှန်တကာတို့ထက် မြတ်တော်မူကုန်၏။ ခပ်သိမ်းသော ဂေါတမတရား ငါးပါးတို့ကို သိတော်မူကုန်၏။ အာသဝ ကင်းတော်မူကုန်၏။ မာရ်ငါး ပါးကို အောင်တော်မူကုန်၏။

၁၁၅။ မဟာပဘာ မဟာတေဇာ၊ မဟာပညာ မဟဗ္ဗလာ။

မဟာကာရုဏိကာ ဓီရာ၊ သဗ္ဗေသာနံ သုခါဝဟာ။

(ထိုဘုရားရှင်တို့သည်) ကြီးမြတ်သော ကိုယ်တော်ရောင်၊ ဉာဏ်တော် ရောင် ရှိတော်မူကုန်၏။ ကြီးမြတ်သော တန်ခိုး ရှိတော်မူကုန်၏။ ကြီးမြတ်သော ပညာရှိတော်မူကုန်၏။ ကြီးမြတ်သော ကိုယ်တော်အား ဆယ်ပါး၊ ဉာဏ်တော်အား ဆယ်ပါး ရှိတော်မူကုန်၏။ ကြီးမြတ်သော ကရုဏာ ရှိတော်မူကုန်၏။ ကြီးမြတ်သော သမာဓိ ရှိတော်မူကုန်၏။ သတ္တဝါအားလုံးတို့၏ မျက်မှောက်၊ တမလွန် နှစ်တန်သောအကျိုးကို ဆောင်တော်မူတတ်ကုန်၏။

၁၁၆။ ဒီပါ နာထာ ပတိဋ္ဌာ စ၊
 ကာဏာ လေဏာ စ ပါဏိနံ။
 ဂတိ ဗန္ဓု မဟေဿာသာ၊
 သရဏာ စ ဟိတေသိနော။

ထိုဘုရားရှင်တို့သည် သတ္တဝါတို့ အားထားမှီခိုရာ ကျွန်းသဖွယ်လည်း
 ဖြစ်တော်မူကုန်၏။ ကိုးကွယ်ရာလည်း ဖြစ်တော်မူကုန်၏။ တည်ရာလည်း
 ဖြစ်တော်မူကုန်၏။ သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲမှလည်း စောင့်ရှောက်တော်မူတက်
 ကုန်၏။ ပုန်းအောင်းရာလည်း ဖြစ်တော်မူကုန်၏။ ဆည်းကပ်ရာလည်း
 ဖြစ်တော်မူကုန်၏။ အဆွေအမျိုးလည်း ဖြစ်တော်မူကုန်၏။ လေးသမား
 ကြီးတို့နှင့်လည်း တူတော်မူကုန်၏။ သတ္တဝါတို့၏ ဆင်းရဲကိုလည်း ဖျက်ဆီး
 တော်မူတတ်ကုန်၏။ သတ္တဝါတို့၏ အကျိုးစီးပွားကိုလည်း ရှာမှီးတော်မူ
 တတ်ကုန်၏။

၁၁၇။ သဒေဝကဿ လောကဿ၊
 သဗ္ဗေ ဧတေ ပရာယဏာ။
 တေသာ' ဟံ သိရဿာ ပါဒေ၊
 ဝန္ဓာမိ ပုရိသုတ္တမေ။

ခပ်သိမ်းကုန်သော ထိုမြတ်စွာဘုရားတို့သည် နတ်နှင့်တကွသော လူ
 အပေါင်းတို့၏ မှီခိုလဲလျောင်းရာလည်းဖြစ်တော်မူကုန်၏။ ယောက်ျားမြတ်
 ဖြစ်တော်မူကုန်သော ထိုမြတ်စွာဘုရားတို့၏ ခြေတော်အစုံတို့ကို ဦးခေါင်း
 ရတနာ မြတ်အင်္ဂါဖြင့် အကျွန်ုပ် ရှိခိုးပါ၏။

၁၁၈။ ဝစဿာ မနဿာ စေဝ၊ ပန္နာမေ' တေ တထာဂတေ။
 သယနေ အာသနေ ဌာနေ၊ ဂမနေ စာပိ သဗ္ဗဒါ။

အကျွန်ုပ်သည် ထိုမြတ်စွာဘုရားတို့ကို နှုတ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ စိတ်ဖြင့်
 လည်းကောင်း အိပ်သောအခါ၌ဖြစ်စေ၊ ထိုင်သောအခါ၌ဖြစ်စေ၊
 ရပ်သောအခါ၌ဖြစ်စေ၊ သွားသောအခါ၌ဖြစ်စေ၊ အခါခပ်သိမ်း ရှိခိုးပါ၏။

၁၁၉။ သဒါ သုခေန ရက္ခန္တု၊
 ဗုဒ္ဓါ သန္တိကရာ တုဝံ။
 တေဟိ တံ ရက္ခိတော သန္တော၊
 မုတ္တော သဗ္ဗဘယေဟိ စ။

ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ ငြိမ်းချမ်းအောင် ပြုနိုင်သော ဘုရားရှင်တို့က သင့်ကို
 ချမ်းသာသဖြင့် အမြဲ စောင့်မပါစေ၊ ထိုဘုရားရှင်တို့ စောင့်ရှောက်ခြင်း
 ခံရသော သင်သည်လည်း ငြိမ်းချမ်းပါစေ၊ ဘေးရန်အားလုံးတို့မှ
 ကင်းလွတ်ပါစေ။

၁၂၀။ သဗ္ဗရောဂါ ဝိနိမုတ္တော၊ သဗ္ဗသန္တာပဝဇ္ဇိတော။
 သဗ္ဗဝေရ' မတိက္ကန္တော၊ နိဗ္ဗုတော စ တုဝံ ဘဝ။

သင်သည် အနာရောဂါအားလုံးတို့မှ ကင်းလွတ်ပါစေ၊ အတွင်းရန်၊
 အပြင်ရန်၊ အားလုံးကို လွတ်မြောက်ပါစေ၊ ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ ငြိမ်းချမ်း
 ပါစေ။

၁၂၁။။ တေသံ သစ္စေန သီလေန၊ ခန္တိမေတ္တာဗလေန စ။
 တေပိ အမေ' နုရက္ခန္တု၊ အရောဂေန သုခေန စ။

ထိုမြတ်စွာဘုရားတို့၏ သစ္စာ၊ သီလ၊ ခန္တိမေတ္တာ အာနုဘော်ကြောင့်
 ထိုမြတ်စွာဘုရားတို့က အကျွန်ုပ်တို့ကို ရောဂါကင်းအောင်၊ ချမ်းသာ
 အောင်၊ အစဉ်စောင့်ရှောက်ကြပါစေ။

မှတ်ချက်။ ။ သူတပါးအတွက်ဖြစ်လျှင် “အဓမ္မ” နေရာ၌ “တုမေ”
 ပြောင်းရွတ်ပါ။

၁၂၂။ ပုရတ္ထိမသ္မိ' ဒိသာဘာဂေ၊ သန္တိ ဘူတာ မဟိဒ္ဓိကာ။
 တေပိ 'အမေ' နုရက္ခန္တု၊ အရောဂေန သုခေန စ။

အရှေ့မျက်နှာအရပ်၌ တန်ခိုးကြီးသော ဂန္ဓဗ္ဗနတ်တို့သည် ရှိကုန်၏၊
 ထိုဂန္ဓဗ္ဗနတ်တို့က အကျွန်ုပ်တို့ကို ရောဂါကင်းအောင်၊ ချမ်းသာအောင်
 အစဉ်စောင့်ရှောက်ကြပါစေ။

၁၂၃။ ဒက္ခိဏသ္မိံ ဒိသာဘာဂေါ သန္တိ ဒေဝါ မဟိဒ္ဓိကာ။
တေပိ အမေ'နုရက္ခန္တု၊ အရောဂေန သုခေန စ။

တောင်မျက်နှာအရပ်၌ တန်ခိုးကြီးသော ဂုမ္ဘဏ်နတ်တို့သည် ရှိကုန်၏။
ထိုဂုမ္ဘဏ်နတ်တို့က အကျွန်ုပ်တို့ကို ရောဂါကင်းအောင်၊ ချမ်းသာအောင်
အစဉ်စောင့်ရှောက်ကြပါစေ။

၁၂၄။ ပဇ္ဇိမသ္မိံ ဒိသာဘာဂေါ သန္တိ နာဂါ မဟိဒ္ဓိကာ။
တေပိ အမေ'နုရက္ခန္တု၊ အရောဂေန သုခေန စ။

အနောက်မျက်နှာအရပ်၌ တန်ခိုးကြီးသော နတ်နဂါးတို့သည် ရှိကုန်၏။
ထိုနတ်နဂါးတို့က အကျွန်ုပ်တို့ကို ရောဂါကင်းအောင်၊ ချမ်းသာအောင်
အစဉ်စောင့်ရှောက်ကြပါစေ။

၁၂၅။ ဥတ္တရသ္မိံ ဒိသာဘာဂေါ သန္တိ ယက္ခာ မဟိဒ္ဓိကာ။
တေပိ အမေ'နုရက္ခန္တု၊ အရောဂေန သုခေန စ။

မြောက်မျက်နှာအရပ်၌ တန်ခိုးကြီးသော နတ်ဘီလူးတို့သည် ရှိကုန်၏။
ထိုနတ်ဘီလူးတို့က အကျွန်ုပ်တို့ကို ရောဂါကင်းအောင်၊ ချမ်းသာအောင်
အစဉ် စောင့်ရှောက်ကြပါစေ။

၁၂၆။ ပုရတ္ထိမေန ဓတရဋ္ဌော၊ ဒက္ခိဏေန ဝိရုဋ္ဌကော။
ပဇ္ဇိမေန ဝိဗ္ဗုပက္ခော၊ ကုဝေရော ဥလ္လှရံ ဒိဏံ။

၁၂၇။ စတ္တာရော တေ မဟာရာဇာ၊ လောကပါလာ ယသသိနော။
တေပိ အမေ'နုရက္ခန္တု၊ အရောဂေန သုခေန စ။

မြင်းမိုရ်တောင်မှ အရှေ့မျက်နှာအရပ်၌ ဓတရဋ္ဌနတ်မင်းသည် နေ၏။
တောင်မျက်နှာအရပ်၌ ဝိရုဋ္ဌက နတ်မင်းသည် နေ၏။ အနောက်မျက်နှာ
အရပ်၌ ဝိဗ္ဗုပက္ခ နတ်မင်းသည် နေ၏။ မြောက်မျက်နှာအရပ်၌ ကုဝေရ
နတ်မင်းသည် နေ၏။

ထို့စတုမဟာရာဇ် နတ်မင်းကြီး လေးယောက်တို့သည် လူတို့ကို စောင့်ရှောက် တတ်ကုန်၏။ အခြေအရံများကုန်၏။ ထိုနတ်မင်းကြီး လေးယောက်တို့က အကျွန်ုပ်တို့ကို ရောဂါကင်းအောင်၊ ချမ်းသာအောင် အစဉ်စောင့်ရှောက်ကြပါစေ။

၁၂၈။ အာကာသဌာ စ ဘူမဌာ၊ ဒေဝါ ဘဂါ မဟိဒ္ဓိကာ။
တေပိ အမေ' နုရက္ခန္တု၊ အရောဂေန သုခေန စ။

ကောင်းကင်၌ တည်သောနတ်၊ မြေ၌ တည်သောနတ်နှင့် နဂါးတို့သည် တန်ခိုးကြီးကုန်၏။ ထိုနတ်နှင့် နဂါးတို့က အကျွန်ုပ်တို့ကို ရောဂါကင်းအောင်၊ ချမ်းသာအောင် အစဉ်စောင့်ရှောက်ကြပါစေ။

၁၂၉။ ဣဒ္ဓိမန္တော စ ယေ ဒေဝါ၊ ဝသန္တာ ဣဓ သာသနေ။
တေပိ အမေ' နုရက္ခန္တု၊ အရောဂေန သုခေန စ။

ဤ ဂေါတမမြတ်စွာဘုရား သာသနာတော်(ဩဝါဒ)ဘောင်အတွင်း၌ ကျင့်ကြံနေထိုင်ကြကုန်သော တန်ခိုးကြီးသော နတ်တို့သည် ရှိကုန်၏။ ထိုတန်ခိုးကြီးသော နတ်တို့က အကျွန်ုပ်တို့ကို ရောဂါကင်းအောင် ချမ်းသာအောင် အစဉ်စောင့်ရှောက်ကြပါစေ။

၁၃၀။ သဗ္ဗိ'တိယော ဝိဝဇ္ဇန္တု၊ သောကော ရောဂေါ ဝိနဿတု။
မာ တေ ဘဝန္တ'န္တရာယာ၊ သုခိ ဒိဿာယုကော ဘဝ။

သင့်အား ဘေးရန်ဥပဒ်တို့ ကင်းဝေးပါစေ၊ စိုးရိမ်သောက ပျောက်ကင်းပါစေ၊ အနာရောဂါ ပျောက်ကင်းပါစေ၊ ကိုယ်တွင်းကိုယ်ပ အန္တရာယ် ကင်းပါစေ၊ ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ ချမ်းသာပါစေ၊ အသက်ရှည်ပါစေ။

မှတ်ချက်။ ။ဤမေတ္တာပို့မှာ တစ်ယောက်အတွက် ရည်ညွှန်းပို့သခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ အများအတွက် မေတ္တာပို့လိုသော် “မာ တေ ဘဝန္တန္တရာယာ” နေရာ၌ “မာ ဝေါ ဘဝန္တန္တရာယာ”ဟု ပြောင်း၍ဆိုပါ။

သဗ္ဗိ' တိယော ဝိဝဇ္ဇန္တု၊ သောကော ဧရာဂေါ ဝိနဿတု။
မာ ဝေါ ဘဝန္တန္တရာယာ၊ သုခိ ဒိဿာယုကော ဘဝ-
ဟု ပြောင်းလဲရွတ်ဆိုပါ။

မိမိအတွက် မေတ္တာပို့လိုသော် “မာ တေ ဘဝန္တန္တရာယာ”
နေရာ၌ “မာ မေ ဘဝန္တန္တရာယာ” ဟု ပြောင်း၍ဆိုပါ။

သဗ္ဗိ' တိယော ဝိဝဇ္ဇန္တု၊ သောကော ဧရာဂေါ ဝိနဿတု။
မာ မေ ဘဝန္တန္တရာယာ၊ သုခိ ဒိဿာယုကော ဘဝ-
ဟု ပြောင်းလဲ ရွတ်ဆိုပါ။

မိသားစုအတွက် မေတ္တာပို့လိုသော် “မာ တေ ဘဝန္တန္တရာယာ”
နေရာ၌ “မာ နော ဘဝန္တန္တရာယာ” ဟု ပြောင်း၍ဆိုပါ။

သဗ္ဗိ' တိယော ဝိဝဇ္ဇန္တု၊ သောကော ဧရာဂေါ ဝိနဿတု။
မာ နော ဘဝန္တန္တရာယာ၊ သုခိ ဒိဿာယုကော ဘဝ-
ဟု ပြောင်း၍ဆိုပါ။

၁၃၁။ အဘိဝါဒနသီလိဿ၊
နိစ္စံ ဝုဇ္ဇာပစာယိနော။
စတ္တာရော ဓမ္မာ ဇေနန္တိ၊
အာယု ဝဏ္ဏော သုခံ ဗလံ။

အသက်ကြီးသောသူ၊ ဂုဏ်ကြီးသောသူတို့ကို အမြဲမပြတ် အရှိအသေ
ပြုလေ့ရှိသော ရှိခိုးလေ့ရှိသော သူအား အသက်ရှည်ခြင်း၊ အဆင်းလှ
ခြင်း၊ ချမ်းသာကြီးခြင်း၊ ကိုယ်အား ဉာဏ်အားကြီးမားခြင်း ဤအကျိုး
တရားလေးပါးတို့ကို တစ်နေ့တခြား တိုးပွားကုန်၏။

အာဇ္ဇာနာဠိယသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ။

အာဇ္ဇာနာဠိယသုတ် ပါဠိမြန်မာပြန် ပြီး၏

၉. အင်္ဂုလိမာလသုတ်ပါဠိနှင့် မြန်မာပြန်

၁၃၂။ ပရိတ္တံ ယံ ဘဏန္တဿ၊ နိသိန္နဋ္ဌာနဓောဝနံ။
ဥဒကမ္ပိ ဝိနာသေတိ၊ သဗ္ဗမေဝ ပရိဿယံ။

၁၃၃။ သောတ္ထိနာ ဂဗ္ဘဝုဋ္ဌာနံ၊
ယဉ္ဇ သာဓေတိ တခံဏေ။
ထေရဿ'ဂ္ဂုလိမာလဿ၊
လောကနာထေန ဘာသိတံ။
ကပ္ပဋ္ဌာယိ' မဟာတေဇံ၊
ပရိတ္တံ တံ ဘဏာမ ဟေ။

အကြင် အင်္ဂုလိမာလ ပရိတ်တော်ကို ရွတ်ဆိုသော သူ၏ ထိုင်နေရာ အင်းပျဉ်ကို ဆေးသော ရေသည်လည်း ဘေးရန်အားလုံးကို ပျောက်စေနိုင်၏။ အကြင်ပရိတ်တော်သည် ထို့အပြင် ချမ်းသာစွာ ကိုယ်ဝန်မှ ထခြင်းကိုလည်း ပြီးစေနိုင်၏။ အိုသူတော်ကောင်းတို့ .. အင်္ဂုလိမာလမထေရ်အား မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူအပ်သော တကမ္ဘာလုံးတည်သော တန်ခိုးအာနုဘော်ကြီးသော ထိုအင်္ဂုလိမာလ ပရိတ်တော်ကို အကျွန်ုပ်တို့ ရွတ်ဖတ်ကြပါကုန်စို့။

၁၃၄။ ယတော'ဟံ ဘဂိနိ အရိယာယ ဇာဘိယာ ဇာတော၊
နာဘိဇာနာမိ သဉ္ဇိစ္စ ပါဏံ ဇီဝိတာ ဝေါရောပေတာ၊
တေန သစ္စေန သောတ္ထိ တေ ဟောတု သောတ္ထိ ဂဗ္ဘဿ။

နှမ ငါသည် အရိယဇာတ်ဝင် ဖြစ်ချိန်မှ စ၍ သတ္တဝါကို သေစေလိုသော စေတနာဖြင့် - သတ်ဖူး၏ဟူ၍ ငါမသိစဖူး၊ ထိုမှန်သော သစ္စာစကားကြောင့် သင်အားလည်းကောင်း၊ ကိုယ်ဝန်၌ တည်သော သူငယ်အားလည်းကောင်း ချမ်းသာသည် ဖြစ်ပါစေ။

အင်္ဂုလိမာလသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ။

အင်္ဂုလိမာလသုတ်ပါဠိနှင့် မြန်မာပြန် ပြီး၏။

၁၀-ဗောဇ္ဈင်္ဂသုတ်ပါဠိနှင့် မြန်မာပြန်

၁၃၅။ သံသာရေ သံသရန္တာနံ၊ သဗ္ဗဒုက္ခဝိနာသနေ။
သတ္တဓမ္မေ စ ဗောဇ္ဈင်္ဂေ၊ မာရသေနာ ပမဒ္ဒနေ။

၁၃၆။ ဗုဒ္ဓိတော ယေ စိမေသတ္တာ၊
တိဘဝါ မုတ္တကုတ္တမာ။
အဇာတိ မဇာရာ ဗျာဓိံ၊
အမတံ နိဗ္ဗယံ ဂတာ။

၁၃၇။ ဧဝ မာဒိဂုဏူပေတံ၊ အနေကဂုဏသင်္ဂဟံ။
ဩသဓဉ္စ ဣမံ မန္တံ၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂဉ္စ ဘဏာမ ဟေ။

သံသရာ၌ ကျင်လည်ကုန်သော သတ္တဝါတို့၏ ဆင်းရဲဒုက္ခ အားလုံးကို
ပယ်ဖျောက်နိုင်ကုန်သော မာရ်စစ်သည်ကို နှိမ်နင်း ဖျက်ဆီးတတ်
ကုန်သော ဗောဇ္ဈင်္ဂခုနစ်ပါး တရားတို့ကို သိမြင်ခြင်းကြောင့် မြင့်မြတ်
ကုန်သော သတ္တဝါတို့သည် ဘဝသုံးပါးမှ လွတ်မြောက်ကုန်၏။ ပဋိသန္ဓေ
အို၊ နာ၊ သေ ကင်းသော ဘေးမဲ့ရာမှန်မြတ်နိဗ္ဗာန်သို့ ကေနံမုချ ထောက်ကြ
ရကုန်၏။

ဤသို့ စသည့်ဂုဏ်တို့နှင့် ပြည့်စုံသော များစွာသော ဂုဏ်အပေါင်း
တို့ဖြင့် ရေတွက်အပ်သော ဆေးစွမ်းကောင်းသဖွယ် မန္တန်ကောင်း
သဖွယ်ဖြစ်သော ဤဗောဇ္ဈင်္ဂပရိတ်တော်ကို အို သူတော်ကောင်းတို့...—
အကျွန်ုပ်တို့ ရွတ်ဖတ်ကြပါကုန်စို့။

၁၃၈။ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ သတိသင်္ခါတော၊
ဓမ္မာနံ ဝိစယော တထာ။
ဝီရိယံ ပီတိ ပဿဒ္ဓိ၊
ဗောဇ္ဈင်္ဂါ စ တထာပရေ။

၁၃၉။ သမာဓိ'ပေက္ခာ၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ၊
 သတ္တေ'တေ သဗ္ဗဒဿိနာ။
 မုနိနာ သဗ္ဗဒက္ခာတာ၊
 ဘာဝိတာ ဗဟုလိကတာ။

၁၄၀။ သံဝတ္တန္တိ အဘိညာယ၊
 နိဗ္ဗာနာယ စ ဗောဓိယာ။
 ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန၊
 သောတ္တိံ တေ ဟောတု သဗ္ဗဒါ။

သတိသမ္ပောဇ္ဈင်၊ ဓမ္မဝိစယသမ္ပောဇ္ဈင်၊ (ထိုမှတစ်ပါး)ဝီရိယသမ္ပောဇ္ဈင်၊
 ပီတိသမ္ပောဇ္ဈင်၊ ပဿဒ္ဓိသမ္ပောဇ္ဈင်၊ (ထိုမှတစ်ပါး) သမာဓိသမ္ပောဇ္ဈင်၊
 ဥပေက္ခာသမ္ပောဇ္ဈင် ဤခုနစ်ပါးသော ဗောဇ္ဈင်တို့ကို တရားသိမြင်
 ဘုရားရှင်သည် ကောင်းစွာ ဟောတော်မူအပ်ကုန်၏။ ပွားများအပ်ကုန်၏၊
 အလေ့အလာ ပြုအပ်ကုန်၏။

ဤ ဗောဇ္ဈင်ခုနစ်ပါးကို ပွားများအပ် အကြိမ်များစွာ အလေ့အလာ
 ပြုအပ်သည်ရှိသော် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိခြင်းငှာ၊ နိဗ္ဗာန်အကျိုးငှာ၊
 မဂ်ဉာဏ်ဖိုလ်ဉာဏ်အကျိုးငှာ ဖြစ်၏။ ဤမှန်သော သစ္စာစကားကြောင့်
 သင့်အား အခါပေါ်သိမ်း ချမ်းသာပါစေ။

၁၄၁။ ကေသ္မိံ သမယေ နာထော၊
 မောဂ္ဂလ္လာနဉ္စ ကဿပံ။
 ဂိလာနေ ဒုက္ခိတေ ဒိသ္မာ၊
 ဗောဇ္ဈင်္ဂေ သတ္တ ဒေသယိ။

၁၄၂။ တေ စ တံ အဘိနန္ဒိတွာ၊
 နောဂါ မုစ္စိံသု တခိဏေ။
 ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန၊
 သောတ္တိံ တေ ဟောတု သဗ္ဗဒါ။

အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် အရှင်မောဂ္ဂလ္လာန်နှင့် အရှင်မဟာ-
ကဿပ မထေရ်တို့ မကျန်းမမာဖျားနာ၍ ကာယိကဒုက္ခ ဖြစ်ပွား
သည်ကို မြင်သောကြောင့် ဗောဇ္ဈင်ခုနစ်ပါး တရားတို့ကို ဟောတော်မူပြီ။
ထိုမထေရ်နှစ်ပါးတို့သည်လည်း ထိုဗောဇ္ဈင်တရားတော်ကို အလွန်နှစ်သက်
ဝမ်းမြောက်စွာ နာယူသော ခဏမှာပင် ရောဂါမှ လွတ်မြောက်ကုန်၏။
ဤမှန်သော သစ္စာစကားကြောင့် သင့်အား အခါခပ်သိမ်း ချမ်းသာ
ပါစေ။

၁၄၃။ ကေဒါ ဓမ္မရာဇာပိ၊ ဂေလညေနာဘိ ပိဋိတော။
စုန္ဒတ္ထေရေန တံယေဝ၊ ဘဏာပေတွာန သာဒရံ။

၁၄၄။ သမ္မောဒိတွာန အာဗာဓာ၊
တမှာ ဝုဋ္ဌာသိ ဌာနသော။
ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန၊
သောတ္ထိ တေ ဟောတု သဗ္ဗဒါ။

အခါတပါး မြတ်စွာဘုရားကိုယ်တိုင် မကျန်းမမာ ဖျားနာရောဂါ
နှိပ်စက်ခံရ၍ စုန္ဒမထေရ်ကို ဓမ္မဂါရဝနှင့်တကွ ထိုဗောဇ္ဈင်တရားတော်ကို
ဟောစေပြီ။ နှစ်လိုဝမ်းသာ နာယူသောကြောင့် တခဏချင်း ထိုအနာ
ရောဂါမှ ထတော်မူပြီ။ ဤမှန်သော သစ္စာစကားကြောင့် သင့်အား
အခါခပ်သိမ်း ချမ်းသာပါစေ။

၁၄၅။ ပဟိနာ တေ စ အာဗာဓာ၊
တိဏ္ဏန္ဒမ္ပိ မဟေသိနံ။
မဂ္ဂဟတာ ကိလေသာဝ၊
ပတ္တာ' နုပ္ပတ္တိ ဓမ္မတံ။
ဧတေန သစ္စဝဇ္ဇေန၊
သောတ္ထိ တေ ဟောတု သဗ္ဗဒါ။

သီလက္ခန္ဓာ စသည်ကျေးဇူး ဂုဏ်အထူးကို ဆည်းပူးရှာမှီး လေ့ကျက် ပြီးသော (မြတ်စွာဘုရား၊ မောဂ္ဂလ္လာန်၊ ကဿပ) အရှင်မြတ်ဆုံးပါးတို့အား ဗောဇ္ဈင်ခုနစ်ပါး၏ အာနုဘော်ဖြင့် ပယ်ထားသော ထိုအနာရောဂါ သည်လည်း မှန်ဖြင့်ပယ်သက်ထားသော ကိလေသာတို့ကဲ့သို့ နောက်ထပ် တဖန် မဖြစ်ပေါ်တော့ပြီ။ ဤမှန်သော သစ္စာစကားကြောင့် သင့်အား အခါခပ်သိမ်း ချမ်းသာပါစေ။

ဗောဇ္ဈင်သုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ။

ဗောဇ္ဈင်သုတ်ပါဠိနှင့် မြန်မာပြန် ပြီး၏။

၁၁-ပုဗ္ဗဏှသုတ်ပါဠိနှင့် မြန်မာပြန်

၁၄၆။ ယံ ဒုန္နိမိတ္တံ အဝမင်္ဂလဉ္စ၊
ယော စာ' မနာပေါ သကုဏဿ သဒ္ဓေါ။
ပါပဂ္ဂဟော ဒုဿုပိနံ အကန္တံ၊
ဗုဒ္ဓါနုဘာဝေန ဝိနာသ' မေန္တု။

၁၄၇။ ယံ ဒုန္နိမိတ္တံ အဝမင်္ဂလဉ္စ၊
ယော စာ' မနာပေါ သကုဏဿ သဒ္ဓေါ။
ပါပဂ္ဂဟော ဒုဿုပိနံ အကန္တံ၊
ဓမ္မာနုဘာဝေန ဝိနာသ' မေန္တု။

၁၄၈။ ယံ ဒုန္နိမိတ္တံ အဝမင်္ဂလဉ္စ၊
ယောစာ' မနာပေါ သကုဏဿ သဒ္ဓေါ။
ပါပဂ္ဂဟော ဒုဿုပိနံ အကန္တံ၊
သိဿာနုဘာဝေန ဝိနာသ' မေန္တု။

မကောင်းသော နိမိတ်၊ အမင်္ဂလာ၊ နှစ်သက်ဖွယ်မရှိသော ငှက်
ဆော်သံ၊ ပါပဂြိုဟ်၊ နှစ်သက်ဖွယ်မကောင်းသော အိပ်မက်ဆိုးတို့သည်-

* ဘုရားရှင်တို့၏ တန်ခိုးတေဇော် အာနုဘော်တော်ကြောင့်
ကင်းပျောက်ကြပါစေ။

* တရားတော်တို့၏ တန်ခိုးတေဇော် အာနုဘော်တော်ကြောင့်
ကင်းပျောက်ကြပါစေ။

* သံဃာတော်တို့၏ တန်ခိုးတေဇော် အာနုဘော်တော်ကြောင့်
ကင်းပျောက်ကြပါစေ။

၁၄၉။ ဒုက္ခပုတ္တာ ဝ နိဒ္ဒါက္ခာ၊
ဘယပုတ္တာ ဝ နိဗ္ဗယာ။
သောကပုတ္တာ ဝ နိဿောကာ၊
ဟောန္တု သဗ္ဗေပိ ပါဏိနော။

ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း၊ စိတ်ဆင်းရဲခြင်းသို့ ရောက်နေကြကုန်သော သတ္တ
ဝါအားလုံးတို့ ဆင်းရဲကင်းကြပါစေ၊ ဘေးဥပဒ်အန္တရာယ် ဆိုက်ရောက်
နေသော သတ္တဝါအားလုံး ဘေးဥပဒ် အန္တရာယ် ကင်းဝေးကြပါစေ၊
ဆွေမျိုးပျက်စီးခြင်း စသည်တို့ကြောင့် သောကရောက်နေကြရသော
သတ္တဝါအားလုံးတို့ သောက ကင်းဝေးကြပါစေ။

၁၅၀။ ဣတ္ထာဝတာ စ အမေဟိ၊ သမ္ဘတံ ပုညသမ္ပဒံ။
သဗ္ဗေ ဒေဝါ'နုမောဒန္တု၊ သဗ္ဗသမ္ပတ္တိသိဒ္ဓိယာ။

ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော စကားအစဉ်ဖြင့် အကျွန်ုပ်တို့ ဆည်းပူး
ထားအပ်သော ကုသိုလ်ကောင်းမှု၏ ပြည့်စုံခြင်းကို နတ်ဗြဟ္မာအားလုံး
တို့က စည်းစိမ်ချမ်းသာအားလုံး ပြည့်စုံခြင်းအကျိုးငှာ ဝမ်းမြောက်
နှိုးမော် သာဓုခေါ်ကြပါစေကုန်သတည်း(သာဓု ခေါ်ကြပါကုန်လော့)။

၁၅၁။ ဒါနံ ဒေန္တု သဒ္ဓါသ၊
သီလံ ရက္ခန္တု သဗ္ဗဒါ။
ဘာဝနာဘိရတာ ဟောန္တု၊
ဂစ္ဆန္တုဒေဝတာ' ဂတာ။

ကံ,ကံ၏အကျိုးကို ယုံကြည်သဖြင့် ပေးကြပါကုန်လော့၊ အခါမလပ်
ကိုယ်ကျင့်သီလကို စောင့်ကြပါကုန်လော့၊ သမထ ဘာဝနာ၊ ဝိပဿနာ
ဘာဝနာ၌ မေ့လျော့ကြပါကုန်လော့၊ ပရိတ်တရားတော်နာ လာရောက်
ကြကုန်သော နတ်ဗြဟ္မာတို့သည် နေရင်းဌာနသို့ ပြန်ကြပါကုန်လော့။

၁၅၂။ သဗ္ဗေ ဗုဒ္ဓါ ဗလပ္ပတ္တာ၊ ပစ္စေကာနဉ္စ ယံ ဗလံ။
အရဟန္တာနဉ္စ တေဇေန၊ ရက္ခံ ဗန္ဓာမိ သဗ္ဗသော။

အားတော် ဆယ်တန် ဉာဏ်တော် ဆယ်ပါးသို့ ရောက်တော်မူကုန်ပြီး
သော ဘုရားရှင်တို့နှင့် ပစ္စေကဗုဒ္ဓါတို့၏ အာနုဘော်အစွမ်းကြောင့်
လည်းကောင်း၊ ရဟန္တာ အရှင်မြတ်တို့၏ တန်ခိုးတော်ကြောင့်
လည်းကောင်း အခါခပ်သိမ်း အစောင့်အရှောက် အကာအကွယ်ကို
အကျွန်ုပ် ဖွဲ့ပါ၏။

၁၅၃။ ယံကိဉ္စိ ဝိတ္တံ ဣဓ ဝါ ဟုရံ ဝါ၊ သဂ္ဂေသု ဝါ ယံ ရတနံ ပဏီတံ။
န နော သမံ အတ္ထိ တထာဂတေန၊ ဣဒမ္ပိ ဗုဒ္ဓေ ရတနံ ပဏီတံ။
တေန သစ္စေန သုဝတ္ထိ ဟောတု။

လူ့ပြည်, နဂါးပြည်, ဂဠုန်ပြည်, နတ်ပြည်နှင့် ဗြဟ္မာ့ပြည်တို့တွင်
ရတနာအမျိုးမျိုး ရှိကြသော်လည်း ဘုရားဟူသော ရတနာနှင့်တူသော
ရတနာမျိုးကား မရှိနိုင်၊ ရတနာအားလုံးတွင် ဘုရားဟူသော ဤရတနာ
သာ အမှန်မြတ်ဆုံး ဖြစ်၏။ ဤမှန်သော သစ္စာစကားကြောင့် သတ္တဝါတို့
ချမ်းသာကြပါစေ။

၁၅၄။ ယံကိဉ္စိ ဝိတ္တံ ဣဓ ဝါ ဟုရံ ဝါ၊ သဂ္ဂေသု ဝါ ယံ ရတနံ ပဏီတံ။
 န နော သမံ အတ္ထိ တထာဂတေန၊ ဣဒမ္ပိ ဓမ္မေ ရတနံ ပဏီတံ။
 ဧတေန သစ္စေန သုဂတ္ထိ ဟောတု။

လူ့ပြည်၊ နဂါးပြည်၊ ဂဠုန်ပြည်၊ နတ်ပြည်နှင့် မြဟွာပြည်တို့တွင်
 ရတနာအမျိုးမျိုး ရှိကြသော်လည်း တရားဟူသောရတနာနှင့် တူသော
 ရတနာမျိုးကား မရှိနိုင်၊ ရတနာအားလုံးတွင် တရားဟူသော ဤရတနာ
 သာ အမွန်မြတ်ဆုံးဖြစ်၏။ ဤမှန်သော သစ္စာစကားကြောင့် သတ္တဝါတို့
 ချမ်းသာကြပါစေ။

၁၅၅။ ယံကိဉ္စိ ဝိတ္တံ ဣဓ ဝါ ဟုရံ ဝါ၊ သဂ္ဂေသု ဝါ ယံ ရတနံ ပဏီတံ။
 န နော သမံ အတ္ထိ တထာဂတေန၊ ဣဒမ္ပိ သံဃေ ရတနံ ပဏီတံ။
 ဧတေန သစ္စေန သုဂတ္ထိ ဟောတု။

လူ့ပြည်၊ နဂါးပြည်၊ ဂဠုန်ပြည်၊ နတ်ပြည်နှင့် မြဟွာပြည်တို့တွင်
 ရတနာအမျိုးမျိုး ရှိကြသော်လည်း သံဃာဟူသော ရတနာနှင့် တူသော
 ရတနာမျိုးကား မရှိနိုင်၊ ရတနာအားလုံးတွင် သံဃာဟူသော ဤ
 ရတနာသာ အမွန်မြတ်ဆုံး ဖြစ်၏။ ဤမှန်သော သစ္စာစကားကြောင့်
 သတ္တဝါတို့ ချမ်းသာကြပါစေ။

၁၅၆။ ဘဝတု သဗ္ဗမင်္ဂလံ၊ ရက္ခန္တု သဗ္ဗဒေဝတာ။
 သဗ္ဗဗုဒ္ဓါနုဘာဝေန၊ သဒါ သုခိ ဘဝန္တု တေ။

မင်္ဂလာအားလုံး ဖြစ်ပါစေ၊ ခပ်သိမ်းများစွာ နတ်ဒေဝါတို့က သတ္တ-
 လောကကို စောင့်ရှောက်ကြပါစေ၊ (အလုံးစုံသော ဘုရားရှင်တို့၏တန်ခိုး
 တေဇော် အာနုဘော်ကြောင့်) ထိုသတ္တဝါတို့သည် အခါခပ်သိမ်း ကိုယ်စိတ်
 နှစ်ဖြာ ချမ်းသာကြပါစေ။

၁၅၇။ ဘဝတု သဗ္ဗမင်္ဂလံ၊ ရက္ခန္တု သဗ္ဗဒေဝတာ။
 သဗ္ဗဓမ္မာနုဘာဝေန၊ သဒါ သုခိ ဘဝန္တု တေ။

မင်္ဂလာအားလုံး ဖြစ်ပါစေ၊ ခပ်သိမ်းများစွာ နတ်ဒေဝါတို့က သတ္တ-
လောကကို စောင့်ရှောက်ကြပါစေ၊ (အားလုံးသော တရားတော်တို့၏
တန်ခိုးတေဇော် အာနုဘော်ကြောင့်) ထိုသတ္တဝါတို့သည် အခါခပ်သိမ်း
ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ ချမ်းသာကြပါစေ။

၁၅၈။ ဘဝတု သဗ္ဗမင်္ဂလံ၊ ရက္ခန္တု သဗ္ဗဒေဝတာ။
သဗ္ဗသံဃာနုဘာဝေန၊ သဒါ သုခိ ဘဝန္တု တေ။

မင်္ဂလာအားလုံး ဖြစ်ပါစေ၊ ခပ်သိမ်းများစွာ နတ်ဒေဝါတို့က သတ္တ-
လောကကို စောင့်ရှောက်ကြပါစေ၊ (အလုံးစုံသော သံဃာတော်တို့၏
တန်ခိုးတေဇော် အာနုဘော်ကြောင့်) ထိုသတ္တဝါတို့သည် အခါခပ်သိမ်း
ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ ချမ်းသာကြပါစေ။

၁၅၉။ မဟာကာရုဏိကော နာထော၊ ဟိတာယ သဗ္ဗပါဏိနံ။
ပူရေတွာ ပါရမီ သဗ္ဗာ၊ ပတ္တော သမ္မောမိ' မုတ္တမံ။
တေန သစ္စဝဇ္ဇေန၊ သောတ္ထိ တေ ဟောတု သဗ္ဗဒါ။

မဟာကရုဏာ ရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် ခပ်သိမ်းသော
သတ္တဝါတို့၏ အစီးအပွားအကျိုးငှာ ပါရမီအားလုံးတို့ကို ဖြည့်ကျင့်တော်
မူ၍ မြတ်သော အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်သို့ ရောက်တော်မူပြီ၊
ဤမှန်သော သစ္စာစကားကြောင့် ပရိတ်တရားနာကြားသူ သင်အား
အခါခပ်သိမ်း ချမ်းသာပါစေ။

၁၆၀။ ဇယန္တော ဗောဓိယာ မူလေ၊ သကျာနံ နန္ဒိဝစုနော။
ဝေမေဝ ဇယော ဟောတု၊ ဇယဿ ဇယမင်္ဂလေ။

သာကီဝင်မင်းတို့၏ နှစ်သက်ခြင်းကို တိုးပွားစေတတ်သော မြတ်စွာ
ဘုရားသည် ဗောဓိပင်၏အနီး အပရာဇိတပလ္လင်တော်၌ မာရ်ငါးပါးကို
အောင်မြင်တော်မူသကဲ့သို့ ဤအတူ ပရိတ်တရားနာကြားသူ သင်သည်
ဘေးရန်ခပ်သိမ်း အောင်မြင်ပါစေ၊ အောင်ကြောင်းမင်္ဂလာ အပြာပြာ
တို့ကို ပြီးမြောက် အောင်မြင်ပါစေ။

၁၆၁။ အပရာဇိတပလ္လင်္ကေ၊
 သီသေ ပုထုဝိပုက္ခလေ။
 အဘိသေကေ သဗ္ဗဗုဒ္ဓါနံ၊
 အဂ္ဂပ္ပတ္တော ပမောဒတိ။

ဘုရားရှင်မှန်သမျှတို့၏ ဗုဒ္ဓါဘိသေကကို စံတော်မူရာ ဖြစ်သော
 မြေအပြင်၌ သန့်ရှင်းစင်ကြယ် တင့်တယ်သော မြေတို့၏ အထွတ်အထိပ်
 ဖြစ်သော အပရာဇိတ ပလ္လင်တော်၌ ဘုရားမြတ်အဖြစ်သို့ ရောက်တော်
 မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဝမ်းမြောက်တော်မူသကဲ့သို့ ပရိတ်တရား
 နာကြားသော သင်သည်လည်း အထက်တန်း ရောက်၍ ရှင်လန်း
 ဝမ်းမြောက်ပါစေ။

၁၆၂။ သနုက္ခတ္တံ သုမင်္ဂလံ၊
 သုပ္ပဿတံ သုဟုဋ္ဌိတံ။
 သုခဏော သုမုဟုတ္တော စ၊
 သုယိဋ္ဌံ ဗြဟ္မစာရိသု။

နုက္ခတ်ကောင်း၊ မင်္ဂလာကောင်း၊ မိုးသောက်ကောင်း၊ ထခြင်းကောင်း၊
 ခဏကောင်း၊ မုဟုတ်ကောင်း ဖြစ်ပါစေ။ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်လေ့
 ရှိသော သူတော်ကောင်းတို့၌ ကောင်းသော ပူဇော်ခြင်း ဖြစ်ပါစေ။

၁၆၃။ ပဒက္ခိဏံ ကာယကမ္မံ၊
 ဝါစာကမ္မံ ပဒက္ခိဏံ။
 ပဒက္ခိဏံ မနောကမ္မံ၊
 ပဏီမိ တေ ပဒက္ခိဏေ။

ပရိတ်တရား နာကြားသူ သင့်အဖို့ မြတ်သော ကာယကံဖြစ်ပါစေ၊
 မြတ်သော ဝစီကံ ဖြစ်ပါစေ၊ မြတ်သော မနောကံဖြစ်ပါစေ၊ ပရိတ်တရား
 နာကြားသူ သင်သည် မြတ်သော ကံသုံးပါး၌ ဆောက်တည်နိုင်ပါစေ။

၁၆၄၊ ပဒက္ခိဏာနိ ကတုာန၊
လဘန္တ'တ္ထေ ပဒက္ခိဏေ။
တေ အတ္ထလဒ္ဓါ သုခိတာ၊
ဝိရုဇ္ဇော ဗုဒ္ဓသာသနေ။
အရောဂါ သုခိတာ ဟောထ၊
သဟ သဗ္ဗေဟိ ဉာတိဘိ။

အကြင်သူတို့သည် ကောင်းမြတ်သော ကံတို့ကို ပြုလုပ်ခြင်းကြောင့်
ကောင်းမြတ်သော အကျိုးကို ရရှိကြကုန်၏။ ထိုသူတို့သည် ကောင်းမြတ်
သော အကျိုးစီးပွားကို ရရှိကြပါစေကုန်သတည်း။ ကိုယ်စိတ် နှစ်ဖြာ
ချမ်းသာခြင်းသို့ ရောက်ကြပါစေကုန်သတည်း။ မြတ်စွာဘုရား သာသနာ
တော်၌ တိုးတက်စည်ကား ကြီးပွားကြပါစေကုန်သတည်း။ ဆွေမျိုး
အပေါင်းတို့နှင့် အတူတကွ အနာရောဂါ ကင်း၍ ချမ်းသာခြင်းသို့
ရောက်ကြပါစေကုန်သတည်း။

ပုဗ္ဗဏှသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ။
ပုဗ္ဗဏှသုတ်ပါဠိနှင့် မြန်မာပြန် ပြီး၏။
ပရိတ်ကြီး မြန်မာပြန် ပြီး၏။

ပရိတ်အမွှန်း ဂါထာများ

၁-မင်္ဂလသုတ် အမွှန်းဂါထာ

ယံ မင်္ဂလံ ဒွါဒသဟိ၊
စိန္တယိံသု သဒေဝကာ။
သောတ္ထာနံ နာဓိဂစ္ဆန္တိ၊
အဋ္ဌတ္တိံသဉ္စ မင်္ဂလံ။
ဒေသိတံ ဒေဝဒေဝေန၊
သဗ္ဗပါပဝိနာသနံ။
သဗ္ဗလောကဟိတတ္ထာယ၊
မင်္ဂလံ တံ ဘဏာမ ဟေ။

သောတ္ထာနံ = ကံစိတ်ဥတု အာဟာရဟု ကြောင်းလေးခုတို့ မပြုမပြင်
တုမယှဉ်ရာသော အသင်္ခတဓာတ် နိဗ္ဗာန်မြတ်ကို။

အာကင်္ခမာနာ = မရ ရကြောင်း တောင်းတောင်းတတ လိုချင်ကြ
ကုန်သော။

သဒေဝကာ = တက္ခအတူ နတ်နှင့်လူတို့သည်။

ယံ မင်္ဂလံ = အကြင်လောကီ လောကုတ္တရာ ဥစ္စာအမျိုးမျိုး
တိုးပွားရာ တိုးပွားကြောင်း ကောင်းမြတ်သော
မင်္ဂလာတရားတော်ကို။

ဒွါဒသဟိ = လူတို့ဝေါဟာ ကောဇာပြွဲပြွဲ ရေတွက်ဖွဲ့အပ်သော
တစ်ဆယ့်နှစ်နှစ်တို့ ကာလပတ်လုံး။

စိန္တယိံသု = ဗိဋ္ဌကိုသာ မင်္ဂလာဟု ထင်ရာယူမှု သူတစုနှင့် သူတ တစု
မူတတချို့ ကိုယ်နှစ်မြို့ရာ၌ သို့မဟုတ်လော သို့ဟုတ်
လောဟု တွေးတောအဖုံဖုံ ကြံစည်ကြပါကုန်၏။

စိန္တယန္တာပိ = သို့မဟုတ်လော သို့မဟုတ်လောဟု တွေးတောအဖုံဖုံ
ကြံစည်ကြပါကုန်သော်လည်း။

အဋ္ဌတ္တိသဉ္စ = ဗာလာသေဝန စသည်ဆုံးမဲ့ တွက်ကျုံးဖွဲ့သောအားဖြင့်
သုံးဆယ့်ရှစ်ပါး အပြားရှိသည်လည်း ဖြစ်သော။

ယံ မင်္ဂလံ = အကြင် မင်္ဂလာတရားတော်ကို။

နာဓိဂစ္ဆန္တိ = ဤကားမဟုတ် ဤကားဟုတ်ဟု မုချပိုင်ပိုင် မသိနိုင်
ကြကုန်။

သဗ္ဗလောကဟိတတ္ထာယ = အလုံးစုံသော သုံးဘုံရပ်သား သတ္တဝါအများ
တို့၏ စီးပွားချမ်းသာ အလို့ငှာ။

ဒေဝဒေဝေန = သမ္မုတိ-ဥပပတ် နတ်မြတ်အပေါင်း ငပ်ညောင်းဖူးထိုက်
ရှိဦးခိုက်၍ မကိုဋ်အသွင် ဆင်အပ်သော ခြေတော်အစုံ
ရှိသော ဝိသုဒ္ဓိနတ် ဘုရားမြတ်သည်။

ဒေသိတံ = ကရုဏာတော်ဉာဏ် ဆော်ဖန်ရှေးရှု ဟောကြားတော်
မူအပ်သော။

သဗ္ဗပါပဝိနာသနံ = မပြုစတောင်း မှုမကောင်းကို စုပေါင်းလှီးဖြတ်
ဖျက်ဆီးတတ်သော။

တံ မင်္ဂလံ = ထိုလောကီ လောကုတ္တရာ ဥစ္စာအမျိုးမျိုး တိုးပွားရာ
တိုးပွားကြောင်း ကောင်းမြတ်သော မင်္ဂလာတရား
တော်ကို။

ဟေ = သိတင်းသုံးဖက် သမဂ္ဂပေါင်း သူတော်ကောင်းတို့။

မယံ = ငါတို့သည်။

ဘဏာမ = သဒ္ဓါပျက် အနက်မမှား မြတ်တရားကို ထပ်ပွားအာရုံ
ရွတ်ဖတ်သရဇ္ဈာယ်ကြပါကုန်စို့။

(မြင်းခြံမှု)

၂-ရတနသုတ် အမှန်းဂါထာ

ကောဋိသတသဟဿေသု၊ စက္ကဝါဠေသု ဒေဝတာ။
ယဿာ' ဣံ ပဋိဂ္ဂဏန္တိ၊ ယဉ္စ ဝေသာလိယာ ပုရေ။

ရောဂါ မနုဿ ဒုပ္ပိက္ခ- သမ္ဘူတံ တိဝိဓံ ဘယံ။
ခိပ္ပမန္တရဓာပေသိ၊ ပရိတ္တံ တံ ဘဏာမ ဟေ။

ကောဋိသတသဟဿေသု=ထောင် သောင်း သိန်း သန်း ဂဏန်းခြေပေါင်း
မရေကောင်းမျှ ကုဋေပေါင်း တစ်သိန်းကုန်သော။

စက္ကဝါဠေသု= ယူဇနာပေါင်း ရှစ်သောင်းနှစ်ထောင် အမြင့်ဆောင်သား
တောင်စကြဝဠာ ကာရံကျောက်စိုက် ဝန်း၍စိုက်သော
တိုက်ဇောကမာတ်တို့၌။

ဝသန္တာ =ဘုံအသီးသီး ကြီးကြီးငယ်ငယ် သွယ်သွယ်ဝဝ နေထိုင်
ကြကုန်သော။

ဒေဝတာ =အာဏာလွှမ်းမိုး တန်ခိုးကြီးမြတ် အနတ်နတ်တို့သည်။

ယဿ =အကြင်ရတနသုတ် ရွှေနှုတ်မြွက်ဖော် ပရိတ်တော်၏။

အာဏံ =သိန်းကုဋေကုန် ဘုံစက္ကဝါ ဝုန်သက်ခါမျှသော အာဏာ
တော်စက်ရိပ်ကို။

ပဋိဂ္ဂဏန္တိ =ဝမ်းသာရွှင်မြူး လွန်ကြည်နူး၍ ဦးဖြင့်ခံယူ ကြကုန်၏။

ယဉ္စ ယဝေ ပရိတ္တံ=အကြင်ရတနသုတ် ရွှေနှုတ်မြွက်ဖော် ပရိတ်တော်
သည်သာလျှင်။

ဝေသာလိယာ=ဝေသာလီအမည်ရှိသော။

ပုရေ =ရာဇဌာနီ ကျူးသည်အောင်စည် မင်းနေပြည်၌။

ရောဂါမနုဿ ဒုပ္ပိက္ခသမ္ဘူတံ= ရောဂါသောင်းကျန်း ဘီလူးဖမ်းနှင့်
ကုန်ခန်းခေါင်းပါးသော ထမင်းကြောင့်ဖြစ်သော။

တိဝိမံ ဘယံ= ကပ်ကြီးသုံးကပ် မရပ်တည်နိုင် အပြိုင်တိုက်ရေး သုံးပါး
အပြားရှိသော ဘေးကို။

သိပ္ပံ =အလျင်အမြန်။

အန္တရဓာပေသိ=ကွယ်စေ ပျောက်စေ ငြိမ်းချမ်းစေ၏။

တံ ပရိတ္တံ=ထိုမဟာပုလမုနိ အကျိုးအာနိသံသ ကြီးမားလှသော ရတနာ
သုတ် ရွှေနှုတ်မြွက်ဖော် ပရိတ်တော်ကို။

ဧဟ =သီတင်းသုံးဖက် သမဂ္ဂပေါင်း သူတော်ကောင်းတို့။

မယံ =ငါတို့သည်။

ဘဏာမ =သဒ္ဓါမပျက် အနက်မမှား မြတ်တရားကို ထပ်ပွားအာရုံ
ရွတ်ဖတ်သရဇ္ဈာယ်ကြပါကုန်စို့။

(မြင်းခြံမူ)

၃-မေတ္တာသုတ် အမ္ဘန်းဂါထာ

ယဿာနုဘာဝတော ယက္ခာ၊ နေဝ ဒဿေန္တိ ဘိသနံ။

ယဉ္စိ စေဝါနုယုဉ္ဇန္တော၊ ရတ္တိန္တိဝ'မတန္တိတော။

သုခံ သုပတိ သုတ္တော စ၊ ပါပံ ကိဉ္စ န ပဿတိ။

ဝေမာဒိဂုဏ္ဏပေတံ ပရိတ္တံ၊ တံ ဘဏာမ ဟေ။

ယဿ =အကြင်လူနတ်အများ တရားကျင့်ထုံး နှလုံးထဲသို့
ချစ်ကြည်ညိုစိမ့် သျှိုဂါထာအစစ် ရွှေနှုတ်တော် လွှတ်အပ်
သော မေတ္တာသုတ် ပရိတ်တော်၏။

အာနုဘာဝတော=တန်ခိုးရှိန်စော် အာနုဘော်ကြောင့်။

ယက္ခာ =မြေ၌လွှမ်းမိုး ဘုမ္မစိုးဟု ဂုဏ်တန်ခိုးထူး နတ်ဘီလူးတို့သည်။

ဘိသနံ = ရူပသဒ္ဒ စသည်အဖုံဖုံ ကြောက်မက်ဖွယ်သော အာရုံကို။

နေဝ ဒဿန္တိ = မပြဝံကြကုန်။

ယဉ္ဇိစေဝ = အကြင်မေတ္တသုတ် ရွှေနှုတ်မြွက်ဖော် ပရိတ်တော်ကိုလျှင်။

အတန္တိတော = မပျင်းမရိ လုံ့လရှိသည် ဖြစ်၍။

ရတ္တိံ စ = ညဉ့်၌ လည်းကောင်း။

ဒိဝါစ = နေ့၌ လည်းကောင်း။

အနုယုဉ္ဇန္တော = အကြိမ်ကြိမ် အဖန်ဖန် ရွတ်အံသရဇ္ဈာယ်လျက်။

သုတ္တော = အိပ်သော သူသည်။

သုခံ = မပင်မပန်း ချမ်းချမ်းသာသာ။

သုပတိ = အိပ်ရ၏။

ကိဉ္စိ = တစုံတခုသော။

ပါပံ = ယုတ်မာဆိုးတောင်း မကောင်းသော အိပ်မက်ကိုလည်း။

န ပဿတိ = မမြင်မက်။

ဝေ မာဒိဂုဏူပေတံ = ဤသို့စသော ဝိသေသဂုဏ်ကျေးဇူးနှင့် ပြည့်စုံသော။

တံ ပရိတ္တံ = ထိုမေတ္တသုတ် ရွှေနှုတ်မြွက်ဖော် ပရိတ်တော်ကို။

ဟေ = သီတင်းသုံးဖက် သမဂ္ဂပေါင်း သူတော်ကောင်းတို့။

မယံ = ငါတို့သည်။

ဘဏာမ = သဒ္ဓါပျက် အနက်မမှား မြတ်တရားကို ထပ်ပွားအာရုံ ရွတ်ဖတ်သရဇ္ဈာယ်ကြပါကုန်စို့။

(မြင်းခြံမူ)

သဗ္ဗာသိဝိသဇာတိနံ၊ ဒိဗ္ဗမန္တာဂဒံ ဝိယ။
ယံ နာသေတိ ဝိသံ ဇောရံ၊ သေသဉ္ဇာပိ ပရိဿယံ။
အာဏာက္ခေတ္တမှိ သဗ္ဗတ္ထ၊ သဗ္ဗဒါ သဗ္ဗပါဏိနံ။
သဗ္ဗသောပိ နိဝါရေတိ၊ ပရိတ္တံ တံ ဘဏာမ ဟေ။

ဆယ်စောင်တို့ ၁၆-ပ-မ-သ-စ

သေသံ=ထိုမှ တဖန် ကြွင်းကျန်များပြားသော။

ပရိဿယဉာပိ=သစ်ကျားကစ များလှသောင်းသောင်း ဘေးအပေါင်းကို
လည်းကောင်း။

သဗ္ဗဒါ=နေ့နေ့ညည ခပ်သိမ်းသော ကာလ၌။

သဗ္ဗသောပိ=မလျဉ်းမစပ် အလျဉ်းပြတ်စိမ်း ခပ်သိမ်းသော အခြင်း
အရာအားဖြင့်လည်း။

နိဝါရေတိ=တားမြစ်ပျောက်ပြေ ငြိမ်းချမ်းစေ၏။

တံ ပရိတ္တံ =နတ်မန္တရား နတ်ဆေးဝါးကဲ့သို့ များစွာသောင်းသောင်း
ဘေးအပေါင်းကို ထောင်းထောင်းလွှင့်ရန် အမိန့်တော်
ပြန်အပ်သော ထိုခန္ဓသုတ် ပရိတ်တော်ကို။

ဟေ=သီတင်းသုံးဖက် သမဂ္ဂပေါင်း သူတော်ကောင်းတို့။

မယံ=ငါတို့သည်။

ဘဏာမ =သဒ္ဓါမပျက် အနက်မမှား မြတ်တရားကို ထပ်ပွားအာရုံ
ရှုတ်ဖတ်သရဇ္ဈာယ်ကြပါကုန်စို့။

(မြင်းခြံမှု)

၅-မောရသုတ် အမှန်းဂါထာ

ပူရေန္တံ ဗောဓိသမ္ဘာရေ၊ နိဗ္ဗတ္တံ မောရယောနိယံ။

ယေန သံဝိဟိတာရက္ခံ၊ မဟာသတ္တံ ဝနေစရာ။

စိရဿံ ဝါယမန္တာပိ၊ နေဝ သက္ကံ သု ဂဏှိတုံ။

“ဗြဟ္မမန္တ”န္တိ အက္ခာတံ၊ ပရိတ္တံ တံ ဘဏာမ ဟေ။

ဗောဓိသမ္ဘာရေ=စရိယစာဂီ ပါရမီတော်မြတ် ဆည်းပူးတော်မူအပ်သော
သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်၏ အဆောက်အဦတို့ကို။

ပူရေန္တံ = တစ်ဘဝမျှ ဘုရားရွှေ့ဉာဏ် နေရာဗာန်ကို မပန်မိလေ
မရှိစေဘဲ သေရှင်ရဲရင့် ကဲ့ဆင့်အားယူ ဖြည့်ကျင့်တော်
မူထသော။

မောရယောနိယံ = မုတ်ပတ္တမြားနှင့် ဥဿဖရားနီလာ ဂီဝါဝန်းယုက်
ဗွန်းအကွက်သို့ ရွှန်းစက်လင်းပြောင် ဆင်းရောင်တန်ခိုး
တင့်တယ်လှပသော ဥဒေါင်းမျိုး၌။

နိဗ္ဗတ္တံ = သန္ဓေစွဲယူ ဖြစ်တော်မူသော။

သံဝိဟိတာရက္ခံ = နေ့နေ့ညည မမေ့ရဘဲ လေ့ထဘာဝနာ အကြောင်း
ရှာ၍ ကောင်းစွာ စီရင်အပ်သော အစောင့်အရှောက်ရှိသော။

မဟာသတ္တံ = မြင့်သမ္ဘာရ ရင့်မာလှသောဘုရားအလောင်း ရွှေဥဒေါင်းကို။

ဝနေစရာ = မင်းအဆက်ဆက် ဆင်းသက်ညွှန်လျက် လွန်မပျက်အောင်
ခုနစ်ဆက်သော မုဆိုးတို့သည်။

စိရဿံ = မဖြစ်ဖြစ်ကြောင်း သစ်သစ်လောင်းလျက် နှစ်ပေါင်းခုနစ်ရာ
အရှည်အကြာ။

ဝါယမန္တာပိ = ဖမ်းယူခြင်းငှာ နည်းနာအဖုံဖုံ အားထုတ်ကြကုန်
သော်လည်း။

ယေန = အကြင်ညပြန်နံနက် မပျက်တုတ်တုတ် ဥဒေါင်းမင်းရွတ်အပ်သော
ထွတ်မြတ်အာနုဘော မောရသုတ်ပရိတ်တော်ကြောင့်။

ဂက္ခိတုံ = ဖမ်းယူခြင်းငှါ။

နေဝ သက္ခိံသု = မတတ်နိုင်ကြကုန်။

ယံ ပရိတ္တံ = အကြင်တန်ခိုးရှိစွာ အာနုဘောထက်မြက် မောရသုတ်
ပရိတ်တော် ဓမ္မစက်ကို။

ဗြဟ္မမန္တန္တိ = တမလွန်မျက်မှောက် လက်ရောက်စီးပွား ကြီးမားဖြစ်ထွန်း
ကြောင်း ကောင်းမြတ်သော ဗြဟ္မမန္တန်ကြီးဟူ၍။

အက္ခာတံ = ဘုရားမြတ်စွာ ထောမနာလျက် ဩဘာရိုက်ညောင်း
ဇာတ်တော်ဟောင်းကို ထပ်လောင်းရင့်ယူ ဟောကြား
တော်မူအပ်ပြီ။

တံ ပရိတ္တံ = ထိုတန်ခိုးရှိန်စော် အာနုဘော်ထက်မြက် မောရသုတ်
ပရိတ်တော် ဓမ္မစက်ကို။

ဟေ = သီတင်းသုံးဖက် သမဂ္ဂပေါင်း သူတော်ကောင်းတို့။

မယံ = ငါတို့သည်။

ဘဏာမ = သဒ္ဓါမပျက် အနက်မမှား မြတ်တရားကို ထပ်ပွားအာရုံ
ရွတ်ဖတ်သရဇ္ဈာယ်ကြပါကုန်စို့။

(မြင်းခြံမူ)

၆-ဝဋ္ဋသုတ် အမှန်းဂါထာ

ပူရေန္တံ ဗောဓိသမ္ဘာရေ၊ နိဗ္ဗတ္တံ ဝဋ္ဋဇာတိယံ။
ယဿ တေဇေန ဒါဝဂ္ဂိ၊ မဟာသတ္တံ ဝိဝဇ္ဇယိ။

ထေရဿ သာရိပုတ္တဿ၊ လောကနာထေန ဘာသိတံ။
ကပ္ပဋ္ဌာယိ မဟာတေဇံ၊ ပရိတ္တံ တံ ဘဏာမ ဟေ။

ဗောဓိသမ္ဘာရေ = သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်၏ အဆောက်အဦ ထောက်ကူ
ပွားများ ငါးပါးသော မဟာပရိစာဂ စရိယသုံးသွယ်
သုံးဆယ်အပြားရှိသော ပါရမီတော်တို့ကို။

ပူရေန္တံ = မနှစ်မဆုတ် ဗုဒ္ဓကိုထုံး နှလုံးစွဲယူ ဖြည့်ကျင့်တော်မူဆဲသော။

ဝန္ဓဇာတိယံ=သိင်္ဂါမိလ္လာ ရိန်ဝါဝါနှင့် မိန်ပြာရောင်စုံ တောင်ဟုန်
ကြီးဝှန် မြီးမညွန့်ဘဲ ထီးဝန်သဏ္ဌာန် လုံးဖန်ညီညွတ်သော
ငုံးမျိုး၌။

နိဗ္ဗတ္တံ=သန္ဓေစွဲယူ ဖြစ်တော်မူထသော။

မဟာသတ္တံ = ပါရမီရင့်ညောင်း ပွင့်ဆုတောင်းသော လောင်းတော်
ဘုန်းကြွယ် ငုံးသူငယ်ကို။

ယဿ=အကြင်သစ္စာအတွက် လှစ်ကာမြှက်အပ်သော ဝန္ဓသုတ်ပရိတ်
တော်၏။

တေဇေန=တန်ခိုးရှိန်စော် အာနုဘော်ကြောင့်။

ဒါဝဂ္ဂိ = တောလုံးတောင်လုံး ဟုန်းဟုန်းမြည်ဟီး လောင်လာသော
မီးကြီးသည်။

ဝိဝဇ္ဇယိ=ဂဠုန်တန်ခိုး နဂါးလျှိုးသို့ မတိုးနိုင်ခြင်း ဝေးရာက ကွင်းလေ၏။

ထေရဿ သာရိပုတ္တဿ = သာရိပုတ္တရာ မည်တော်သာသော မဟာ
ပညာ့ဝန် မထေရ်မှန်အား။

လောကနာထေန=လူသုံးပါးတို့၏ ကိုးစားမှီခိုရာ အစိန္တေယျ ဘုရား
မြတ်စွာသည်။

ဘာသိတံ=ရွှေနှုတ်လှစ်ကြူ ဟောကြားတော်မူအပ်သော။

ကပ္ပဋ္ဌာယိ = အန္တရကပ် ထပ်လျက်ထပ်လျက် ကြိမ်ကြိမ်ဆက်၍ ပျက်ပ
စေခါ တက်နေဝါကဲ့သို့ တကမ္ဘာလုံး အမြဲတည်သော။

မဟာတေဇံ=တလောကလုံး ဟုန်းဟုန်းလောင်မြိုက် မီးဖြင့်တိုက်အံ့ဟု
မျက်အိုက်မာန်မူ အကြံယူလည်း ဆံမြူခြမ်းရွှေ လောင်းတော်
မွေ့သည့် မြွေအနီးပါး မီးမပွားနိုင်သဖြင့် ကြီးမားသော
တန်ခိုးရှိသော။

တံ ပရိတ္တံ=ထိုသစ္စာအတွက် လှစ်ကာရှုတ်အပ်သော ဝဋ္ဋသုတ် ပရိတ်
တော်ကို။

ဟေ=သီတင်းသုံးဖက် သမဂ္ဂပေါင်း သူတော်ကောင်းတို့။

မယံ=ငါတို့သည်။

ဘဏာမ=သဒ္ဓါမပျက် အနက်မမှား မြတ်တရားကို ထပ်ပွားအာရုံ
ရှုတ်ဖတ်သရဇ္ဈာယ်ကြပါကုန်စို့။

(မြင်းခြံမူ)

၇-ဇေဂ္ဂသုတ် အမှန်းဂါထာ

ယဿာ' နုဿရဏေနာပိ၊ အန္တလိက္ခေပိ ပါဏိနော။

ပတိဋ္ဌာ' မဓိဂစ္ဆန္တိ၊ ဘူမိယံ ဝိယ သဗ္ဗထာ။

သဗ္ဗုပဒ္ဒဝဇာလမှာ၊ ယက္ခစောရာဒိသမ္ဘဝါ။

ဂဏနာ န စ မုတ္တာနံ၊ ပရိတ္တံ တံ ဘဏာမ ဟေ။

ယဿ=အကြင်ဇေဂ္ဂသုတ် ရွှေနှုတ်မြွက်ဖော် ပရိတ်တော်ကို။

အနုဿရဏေနာ=ဆင်ခြင်မိရုံ အောက်မေ့ရုံမျှဖြင့်။

အန္တလိက္ခေပိ=ဧကောင်းကင်ပြင်ထက် တည်ကုန်လျက်လည်း။

ပါဏိနော=ပရိတ်တော်ဂုဏ် အံ့မကုန်ကို ယုံကြည်လေးမြတ် အောက်မေ့
တတ်သော သတ္တဝါအပေါင်းတို့သည်။

ဘူမိယံ ဝိယ=သိန်းနှစ်သောင်းစီ သင်္ချာညီသား သိလာပံသု အထူးကြီး
ခံသော မြေကဲ့သို့။

ပတိဋ္ဌာ=တည်ရာ မှီရာကို။

သဗ္ဗထာ=ခပ်သိမ်းများပြား ခြင်းရာအားဖြင့်။

အဓိဂစ္ဆန္တိ=ရကြကုန်၏။

ယဿ=အကြင်ဇဇင်သုတ် ရွှေနှုတ်မြွက်ဖော် ပရိတ်တော်၏။

အာနုဘာဝတော=တန်ခိုးရှိန်စော် အာနုဘော်ကြောင့်။

ယက္ခစောရာဒိသမ္ဘဝါ=ဘီလူးတမျိုး သူခိုးတမည် စသည်တို့ကြောင့်
ဖြစ်သော။

သဗ္ဗုပဒ္ဒဝဇာလမ္ဘာ=ကိုယ်၏ဆင်းရဲ စိတ်ဆင်းရဲအောင် ညှဉ်းဆဲနှိပ်စက်
အလုံးစုံ ဥပဒ္ဒဝေါ တည်းဟူသော ကွန်ရက်မှ။

မုတ္တာနံ=လွတ်ကုန်သော။

သတ္တာနံ=သတ္တဝါတို့၏။

ဂဏနာ စ=အစဉ်အဆက် အရေအတွက်သည်လည်း။

န စ အတ္ထိ=မရှိ။

တံ ပရိတ္တံ=ထိုမဟပူလမျိုး အကျိုးအာနိသံသ ကြီးမာလှသော ဇေဂ္ဂသုတ်
ရွှေနှုတ်မြွက်ဖော် ပရိတ်တော်ကို။

ဟေ=သီတင်းသုံးဖက် သမဂ္ဂပေါင်း သူကော်ကောင်းတို့။

မယံ=ငါတို့သည်။

ဘဏာမ=သဒ္ဓါမပျက် အနက်မမှား မြတ်တရားကို ထပ်ပွားအာရုံ ရှုတ်ဖတ်
သရဇ္ဈာယ်ကြပါကုန်စို့။

(မြင်းခြံမူ)

ဂ-အာဠာနာဠိယသုတ် အမှုန်းဂါထာ

အပ္ပသန္ဓေဟိ နာထဿ၊ သာသနေ သာဓုသမ္ပတေ။
အမနုဿေဟိ စဏ္ဍေဟိ၊ သဒါ ကိဗ္ဗိသကာရိဘိ။

ပရိသာနံ စတဿန္တံ၊ အဟိံ သာယ စ ဂုတ္တိယာ။
ယံ ဒေသေသိ မဟာဝီရော၊ ပရိတ္တံ တံ ဘဏာမ ဟေ။

နာထဿ=လူသုံးဦးတို့၏ ကိုးကွယ်ရာ အစိန္တေယျ ဘုရားမြတ်စွာ၏။

သာဓုသမ္ပတေ= သူတော်ကောင်းတို့ နှစ်ထောင်းအင်ချိုက် ကောင်းသည်
ဟုသမုတ်ထိုက်သော။

သာသနေ=အံ့ဖွယ်ရှစ်ဖြာ ပြည့်စုံစွာသော သာသနာတော်မြတ်၌။

အပ္ပသန္ဓေဟိ=သဒ္ဓါသုဉ်းဖျင်း မုန်းတင်းမြည်ဆို မကြည်ညိုကုန်သော။

စဏ္ဍေဟိ=ဒေါသမျက်မာန် ခက်ထန်ကြမ်းကြုတ်ကုန်သော။

သဒါ=အခါခပ်သိမ်း။

ကိဗ္ဗိသကာရိဘိ=ဘူတပါးကို မသနားမှု မကောင်းပြုတတ်ကုန်သော။

အမနုဿေဟိ=တရားမနူး အစားကြူးတတ်ကုန်သောဘိလူးမိစ္ဆာတို့သည်။

စတဿန္တံ=ရှင်စုံလူစုံ လေးပါးကုန်သော။

ပရိသာနံ=ထံတော်မှောက်သို့ လာရောက်ဆည်းကပ် ပရိသတ်တို့အား။

အဟိံ သာယ စ=တရားနာခြင်း သွားလာကင်းအောင် ညှဉ်းဆဲနှိပ်စက်
မရှိစိမ့်သောငှာ လည်းကောင်း။

ဂုတ္တိယာ စ=ကရုဏာထုံ မေတ္တာဖြင့် လုံအောင်စောင့်ရှောက်စိမ့်သော
ငှာလည်းကောင်း။

မဟာဝီရော=လာမည့် ဘေးကို အဝေးကလျှင် မြင်ကော်မူပြီး ကြိုတင်
ဆီးအံ့ဟု ကြီးမြတ်သော လုံ့လရှိတော်မူသော မြတ်စွာ
ဘုရားသည်။

ယံ ပရိတ္တံ=အကြင်ဝေးနီး ဘေးဆီးရန်ကာ ပြုတတ်စွာသော အာဋ္ဌာနာ
ဌိယ ပရိတ်တော်ကို။

ဒေသေသိ=ကရုဏာရှေးရှု ဟောကြားတော်မူအပ်ပြီ။

တံ ပရိတ္တံ=ထိုအန္တရာယ်ကင်း ထင်လင်းအာနုဘော် ပရိတ်တော်ကို။

ဟေ=သီတင်းသုံးဖက် သမဂ္ဂပေါင်း သူတော်ကောင်းတို့။

မယံ=ငါတို့သည်။

ဘဏာမ=သဒ္ဓါမပျက် အနက်မမှား မြတ်တရားကို ထပ်ပွားအာရုံ
ရှုတ်ဖတ်သရဇ္ဈာယ်ကြပါကုန်စို့။

(မြင်းခြံမူ)

၉- အင်္ဂုလိမာလသုတ် အမှန်းဂါထာ

ပရိတ္တံ ယံ ဘဏန္တဿ၊ နိသိန္နဋ္ဌာနဓောဝနံ။
ဥဒကမ္ပိ ဝိနာသေတိ၊ သဗ္ဗမေဝ ပရိဿယံ။

သောတ္ထိနာ ဂဗ္ဘဝုဋ္ဌာနံ၊ ယဉ္ဇ သာဓေတိ တခံဏေ။
ထေရဿင်္ဂုလိမာလဿ၊ လောကနာထေန ဘာသိတံ။
ကပ္ပဋ္ဌာယိ မဟာတေဇံ၊ ပရိတ္တံ တံ ဘဏာမ ဟေ။

ယံ ပရိတ္တံ =အကြင်အင်္ဂုလိမာလသုတ် ရွှေနှုတ်မြက်ဖော် ပရိတ်တော်ကို။

ဘဏန္တဿ=သဒ္ဓါချော့ညက် အနက်ချော့မှတ် ကရုဏာဇောညွတ်လျက်
ဟောရွတ်တော်မူသော အရှင်အင်္ဂုလိမာလ၏။

နိသိန္နဋ္ဌာနဓောဝနံ=ဓမ္မာသနေ ပလ္လင်ဗေဟူသော နေရာတော်အင်းပျဉ်ကို
သုတ်သင် ဆေးကြောအပ်သော။

ဥ ဒကမ္ပိ=ရေမျှသည်လည်း။

သဗ္ဗံ ပရိဿယံ = ဗာဟိရဇ္ဈတ် နိပ်စက်တတ်သော ခပ်သိမ်းသော
ဘေးရန်ကို။

ဝိနာသေတိ ဝေ = ရောက်ရက်မမှု ပျောက်ပျက်စေသည်သာလျှင်တည်း။

ယံ ပရိတ္တံ = အကြင်အင်္ဂုလိမာလသုတ် ရွှေနှုတ်မြွက်ဖော် ပရိတ်တော်သည်။

တခံဏေ = ထိုအရှင်အင်္ဂုလိမာလ ရွတ်တော်မူသော ခဏ၌။

သောတ္ထိနာ = မပင်မပန်း ချမ်းချမ်းမြေ့ သက်သာရာ ရသဖြင့်။

ဝုဠာနဉ္စ = သားသန္ဓေဝန် ကရားရေသွန်သကဲ့သို့ လွန်စွာသန့်ရှင်း ဖွားမြင်မှု
ထမြောက်ခြင်းကိုလည်း။

သာဓေတိ = ပြီးစေတတ်၏။

အင်္ဂုလိမာလဿ = အဟိံ သက ငယ်နာမကို ရပြီးလျက်ပင် လက်ညှိုး
ပန်ဆင်သည်ဟု အင်္ဂုလိမာလ ဘွဲ့မည်တော်သအပ်သော။

ထေရဿ = မထေရ်မြတ်အား။

လောကနာထေန = လူသုံးပါးတို့၏ ကိုးကွယ်ရာ အစိန္တေယျ ဘုရား
မြတ်စွာသည်။

ဘာသိတံ = ကရုဏာရှေးရှု ဟောကြားတော်မူအပ်သော။

ကပ္ပဋ္ဌာယိံ = နေ့ရက်လနှစ် သက္ကရာဇ်တင်ကာ သင်္ချာပေါင်းရုံး တွက်ရေ၍
မဆုံးနိုင်အောင် တကမ္ဘာလုံးတည်သော။

မဟာတေဇံ = ထင်ထင်ရှားရှား ကြီးမားသော တန်ခိုးအာနုဘော်၌သော။

တံ ပရိတ္တံ = ထိုအင်္ဂုလိမာလသုတ် ရွှေနှုတ်မြွက်ဖော် ပရိတ်တော်ကို။

ဟေ = သီတင်းသုံးဖက် သမဂ္ဂပေါင်း သူတော်ကောင်းတို့။

မယံ = ငါတို့သည်။

ဘဏာမ = သဒ္ဓါမပျက် အနက်မမှား မြတ်တရားကို ထပ်ပွားအာရုံ ရွတ်ဖတ်
သရဇ္ဈာယ်ကြပါကုန်စို့။

(မြင်းခြံမူ)

၁၀-ဗောဇ္ဈင်္ဂသုတ် အမှန်းဂါထာ

သံသာရေ သံသရန္တာနံ၊ သဗ္ဗဒုက္ခဝိနာသဇနော။
 သတ္တ ဓမ္မေ စ ဗောဇ္ဈင်္ဂေ၊ မာရသေနာပမဒ္ဓဇနော။
 ဗုဇ္ဈိတော ယေ စိမေ သတ္တာ၊ တိဘဝါ မုတ္တကုတ္တမာ။
 အဇာတိမဇရာဗျာဓိံ၊ အမတံ နိဗ္ဗယံ ဂတာ။
 ဝေမာဒိဂုဏ္ဏပေတံ၊ အနေကဂုဏသင်္ဂဟံ။
 သြသဓဉ္စ ဣမံ မန္တံ၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂဉ္စ ဘဏ္ဍာမ ဟေ။

သံသာရေ=ခန္ဓာ အာယတန ဓာတ်တို့၏ မပြတ်သစ်လင်း၍ ဖြစ်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော သံသရာ၌။

သံသရန္တာနံ=အစမထင် ဆုံးမမြင်အောင် အစဉ်သဖြင့် ချမ်းသာခွင့်ကို မသင့်စေဘဲ တညှဉ်းတည်းညှဉ်းဆဲ၍ ဆင်းရဲမျိုးစုံ အဖုံဖုံနှင့် ကြုံရတွေ့ရကုန်သော သတ္တဝါတို့၏။

သဗ္ဗဒုက္ခဝိနာသဇနော=ဇာတိဇရာ ဗျာတိမရဏ စသည်အလုံးစုံ ဘေးဆင်းရဲ အပေါင်းတို့ကို ပျောက်စေတတ်ကုန်သော။

မာရသေနာပမဒ္ဓဇနော = မာရ်စစ်သည်ကို တမည်မကျန် တရံလျဉ်းစပ် မချဉ်းကပ်ရအောင် နင်းသတ်ဖျက်ဆီးတော်မူတတ်ကုန်သော။

သတ္တ=ခုနစ်ပါးကုန်သော။

ယေ စိမေ ဗောဇ္ဈင်္ဂေ ဓမ္မေ = အကြင်အရိယမဂ္ဂင် ရကြောင်းအင် ဟူသော သံဗောဇ္ဈင်္ဂတရားတို့ကို။

ဗုဇ္ဈိတော=ပြည့်စုံလောက်င သိကြကုန်သောကြောင့်။

ဥတ္တမာ=မြတ်ကုန်သော။

သတ္တာ=သတ္တဝါတို့သည်။

တိဘဝါ=ကာမရူပ အရူပဟူသော ဘဝသုံးပါးမှ။

မုတ္တကာ=စင်းလုံးကျွတ်အောင် ကင်းလွတ်တော်မူကြကုန်ရကား။

အဇာတိ°=ဘဝသုံးရပ် အဆုံးသတ်၍ ထပ်မျှတဖန် စပ်ရပြန်သော သန္ဓေ ကင်းကုန် ဇာတိလည်းမြို့ထသော။

အဇရံ=ရုပ်နာမ်ဟောင်းကို ပြောင်ခွဲပြီးလျှင် နာမ်သစ်ထွင်သ အသင်္ခတ ဓမ္မအလို မယိုမယွင်း နဂိုရင်းပင် အိုခြင်းလည်း မရှိထသော။

အဗျာဓိ° = ကိုးဆယ်နှင့်ခြောက် မရောက်ဘယ်ခါ သာယာစွာဘိ နာခြင်းလည်း မရှိထသော။

နိဗ္ဗယံ=အနည်းငယ်မျှ အန္တရာယ်မြေးငြိ ဘေးဥပဒ်လည်း မရှိထသော။

အမတံ = အသင်္ခတဓာတ် ပရမတ်နုထွတ် တုလွတ်ပရမေ တည်စံနေ သောကြောင့် စုတေခြင်းမရှိသော ဝိသေသခေမံ တိရေက နေရဗာန်သို့။

ဂတာ=ရောက်တော်မူကြလေကုန်၏။

ဝေမာဒိဂုဏ္ဍပေတံ= ဤသို့စသော အနန္တဂုဏ်ကျေးဇူးနှင့် ပြည့်စုံသော။

အနေကဂုဏသင်္ဂဟံ = များလှစွာတောင်း ဂုဏ်တော်ပေါင်းတို့ဖြင့် ကောင်းစွာယူအပ် ရေတွက်အပ်သော။

ဩသဓဉ္စ = နတ်တို့ဖော်သား မဟော်သဓ ဩဇာနိဗ္ဗာန် နတ်ဆေး သဖွယ်လည်း ဖြစ်ထသော။

မန္တဉ္စ = ပုဒ်အက္ခရာ ဂါထာစစ်မြစ် ကျစ်လျစ်မိပ္ပါယ် နတ်မန္တန်ကြီး သဖွယ်လည်း ဖြစ်ထသော။

ဣမံ ဗောဇ္ဈင်္ဂ° = ဗောဇ္ဈင်္ဂသုတ် ရွှေနှုတ်မြက်ဖော် ဤပရိတ်တော်ကို။

ဟေ = သီတင်းသုံးဖက် သမဂ္ဂပေါင်း သူတော်ကောင်းတို့။

မယံ = ငါတို့သည်။

ဘဏာမ = သဒ္ဓါမပျက် အနက်မမှား မြတ်တရားကို ထပ်ပွားအာရုံ ရွတ်ဖတ်သရဇ္ဈာယ်ကြပါကုန်စို့။

(မြင်းခြံမူ)

၁၁-ပုဗ္ဗဏှသုတ် အမှန်းဂါထာ

ပုဗ္ဗဏှံ ယံ ဘဏံ သန္တော၊ ပလ္လင်္ကေ ဝိယ သုဂ္ဂတော။
ဇေတိ ဝိဟေသကေ ဝေရေ၊ ခိပ္ပံ တံ ဘဏာမ ဟေ။

ယံ ပုဗ္ဗဏှံ= အကြင်ပုဗ္ဗဏှ-ဟု နာမထင်ပေါ် ပရိတ်တော်ကို။

ဘဏံ-ဘဏန္တော=မမေ့မလပ် နေ့မပြတ်အောင် ရွတ်ဖတ်လုံ့လ သရဇ္ဈာယ် ရသော။

သန္တော= ဒေါသမာန်ငြိမ်း တရားကိန်းသည့် မတိမ်းမစောင်း သူတော် ကောင်းသည်။

ပလ္လင်္ကေ= သန္တာခက်နေ မြဲရွက်ဝေသည့် ဗုဒ္ဓဟောရုက္ခ ပလ္လင်မ၌။

သုဂ္ဂတော= မိစ္ဆယနားထောင့် မလှမ်းမှောင့်ဘဲ လမ်းဖြောင့်လိုက်စား ရှင်တော်ဘုရားသည်။

ဝိဟေသကေ= ဘဝဘုံတွင်း ကျစုန်ဆင်းအောင် နှိမ်နင်းဆွဲစပ် ညှဉ်းဆဲ တတ်ကုန်သော။

ဝေရေ= ဒေဝပုတ္တ ကိလေသနှင့် ခန္ဓမစွ၊ ခုခံမှုဖြင့် ညစ်ကျမာန်ဆိုး ရန်သူမျိုးတို့ကို။

ဇေတိ ဝိယ= အဖော်မမှီး ကိုယ်တော်တည်းဖြင့် ဖျက်ဆီးသုတ်သင် အငုတ်စင်အောင် နှုတ်ထွင်ခုတ်တိ အောင်မြင်တော်မူနိုင်ဘိ သကဲ့သို့။

ဧဝံ တထာ= ဤနည်းထားယူ အလားတူသာလျှင်။

ဝိဟေသကေ ဝေရေ = ရန်သူငါးမျိုး နှိမ်ဆိုးနှင့် ကြိုက်ဆိုးစနိုးလက် ကြမ်းသဘက်ယုတ် စုန်းဘုတ်ကဝေ တစ္ဆေမှင်စာ မာတရာ အချုပ် ရုပ်မြုပ်နှံထား ချိုးငှက်နားနှင့် ဖွတ်ပျားတောင်ပို့ စုန်းညှို့ နတ်ဖျက် အိပ်မက်အသံ မကောင်းသမျှ ဘေးဒဏ် ရန်မာန်တို့ကို။

ခိပုံ ဝေ= ရှည်ကြာမလင့် မဖင့်မနှေးဘဲသာလျှင်။

ဇေတိ=အဖော်မမှီး တကိုယ်တည်းဖြင့် အပြီးသိမ်းကိုင် အောင်မြင်နိုင်၏။

ဝေမာဒိဂုဏ္ဍပေတံ= သို့လောက်ပြီးစီး အကျိုးကြီး၍ အံ့ချီးမကုန်
ကျေးဇူးဂုဏ်နှင့် လောက်လုံကြွယ်ဝ ပြည့်စုံလှသော။

တံ ပရိတ္တံ=ပုဗ္ဗဏှ-ဟု နာမန္တကျော် ထိုပရိတ်တော်ကို။

ဟေ သပ္ပုရိသာ= မြတ်ရာရှာညောင်း အို-သူတော်ကောင်းတို့။

မယံ=ငါတို့သည်။

ဘုဏ္ဍာမ= ဓမ္မဂုဏ်စွမ်း အံ့ရံတမ်း၍ ရှင်လန်းကြည်သာ ရှုတ်ဖတ်ကြ
ပါကုန်စို့။

(နဲကြိုးမ)

ပရိတ်ကြီးအမွန်းဂါဏာများ ပြီး၏။

နတ်များကို ဖိတ်ကြားရန်

သမန္တာ စက္ကဝါဠေသု၊ အတြာ' ဂစ္ဆန္တု ဒေဝတာ။

သဒ္ဓမ္မံ မုနိရာဇဿ၊ သုဏန္တု သဂ္ဂမောက္ခဒံ။

သမန္တာ= မြေမဟီချာ ရေသီတာနှင့် ဒီပါလေးကျန်း မြင်းမိုရ်ယွန်းသား
စက်ဝန်းအသွင် ဤစကြဝဠာ၏ ထက်ဝန်းကျင်မှ။

စက္ကဝါဠေသု= ယူဇနာပေါင်း ရှစ်သောင်းနှစ်ထောင် အမြင့်ဆောင်သော
တောင်စကြဝဠာ ကာရံကျောက်စိုက် ဝန်း၍ဗိုက်သော
တိုက်ဇာတိပေါင်း တစ်သောင်းသော လောကဓာတ်တို့၌။

ဝသန္တာ= ဒေဝိဒ္ဓိဂုဏ် အင်စုံညီမျှ နေထိုင်ကြကုန်သော။

ဒေဝတာ= အာဏာလွှမ်းမိုး တန်ခိုးကြီးမြတ် အနတ်နတ်တို့သည်။

အတြ=ပရိတ်တော်မြတ် ရွတ်ဖတ်သရဇ္ဈာယ်ရာ ဤနေရာသို့။

အာဂစ္ဆန္တု=အားလုံးအားလုံး ပေါင်းရုံးအများ သဒ္ဓါပွားလျက် တရား
တော်နာ လာရောက်ကြပါကုန်လော့။

မုနိရာဇဿ= အရဟန္တ သာဝကနှင့် ပစ္စေကမုနိ အစရှိသော မုနိတကာ
တို့၏ ထိပ်ပန်း၊ ရဟန်းတကာတို့၏ သရဗ္ဗ၊ လူတကာတို့၏
သင်းကျစ်၊ နတ်တကာတို့၏ အဆင်တန်ဆာ၊ ဗြဟ္မာတကာ
တို့၏ ဦးသျှောင် ငါးမာရ်အောင်သော မင်းခေါင်မင်းဖျား
မင်းတရားကြီးဘုရား၏။

သဂ္ဂမောက္ခဒံ =နတ်ဝေဇယန် ငွေကဒဏ်နှင့် နေရဗာန်ရွှေဘုံ ဇေယျခုံသို့
လှုံလေသေး အကျိုးကို ပေးကတ်သော။

သဒ္ဓမ္မံ = သံဝိဇ္ဇမာန သဒ္ဓမ္မနှင့် ပဿဋ္ဌဂုဏ် အင်စုံညီညွတ် တုလွတ်
အကျော် ပရိတ်ဟုဆိုအပ်သော တရားတော်ကို။

သုဏန္တု =မိစ္ဆာဝိတက် မငြိယှက်ဘဲ ပြည့်နက်အာရုံ မှတ်သားနာခံ
ကြပါကုန်လော့။

(မြင်းခြံ ၉-ဆောင်မူ၊ မဟာပရိတ်ကြီး နိဿယသင်္ဂဓိမ္မ)

နတ်များကို ပြန်ပို့ရန်

တ္တောဝတာ စ အမေတိ၊ သမ္ဘတံ ပုညသမ္ပဒံ။
သဗ္ဗေ ဒေဝါ'နုမောဒန္တု၊ သဗ္ဗသမ္ပတ္တိသိဒ္ဓိယာ။

တ္တောဝတာ = ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော ပါဠိမပျက် အနက်မချွတ်
နှုတ်သံလွှတ်၍ ရွတ်ဖတ်အပ်သော အစဉ်ဖြင့်။

အမေတိ = ပရိတ်တရား ရွတ်ပွားအားထုတ် အကျွန်ုပ်တို့သည်။

သမ္ဘတံ = ပါရမီပြည့်ကြောင်း သဒ္ဓါလောင်း၍ ကောင်းစွာဖြည့်ကျင့်
ဆည်းပူးအပ်သော။

ပုညသမ္ပဒံ = ကိလေသာကြေးညွှော်ကို ဆေးလျော်သန့်ရှင်း ပြုစင်သော
ကောင်းမှု၏ ပြည့်စုံခြင်းကို။

သဗ္ဗေ ဒေဝါ = ခပ်သိမ်းကုန်သော နတ်တို့သည်။

သဗ္ဗသမ္ပတ္တိသိဒ္ဓိယာ = လောကုတ် လောကီ နှစ်လီဆုံးကုန် အလုံးစုံသော
ဂုဏ်သိန်တန်ခိုး စည်းစိမ်ချမ်းသာ၏ ပြီးစီးခြင်း
အကျိုးငှါ။

အနုမောဒန္တု = ပါရမီပြည့်ကြောင်း သူတော်ကောင်းတို့ နှစ်ထောင်း
အားရမ်း ပြုနိုင်စွမ်းကြသည်ဟု ဝမ်းမြောက် နှစ်သက်ကြ
ပါစေကုန်သတည်း။

ဒါနံ ဒဒန္တု သဒ္ဓါယ၊ သီလံ ရက္ခန္တု သဗ္ဗဒါ။
ဘာဝနာဘိရတာ ဟောန္တု၊ ဂစ္ဆန္တု ဒေဝတာ'ဂတာ။

သဒ္ဓါယ = ရတနာသုံးတန် ကံ၊ ကံ၏ အကျိုးကို မြတ်နိုးယုံကြည်
တတ်သော သဒ္ဓါတရားဖြင့်။

ဒါနံ = မိမိနှင့်ထိုက်တန်သော လှူဒါန်းရန်အစုစု ဆွမ်းစသော
ဒါနဝတ္ထုကို။

ဒဒန္တု = နှစ်သက်ရွှင်ပျ လှူဒါန်းကြစေကုန်သတည်း။

သဗ္ဗဒါ = နေ့ညဉ့်မခြာ အခါခပ်သိမ်း။

သီလံ = ကောင်းကျင့် ကောင်းကြံ မြဲမြံစွာ ကျင့်သုံးအပ်သော
သီလကို။

ရက္ခန္တု = သီလကျေးဇူး ဂုဏ်အထူး၌ နူးညှိတ်အာရုံ စောင့်ရှောက်
ကြစေကုန်သတည်း။

ဘာဝနာဘိရတာ = သမထ ဝိပဿနာ ဘာဝနာ ကမ္မဋ္ဌာန်း၌ ရွှင်လန်း
မွေ့လျော်ကြကုန်သည်။

ဟောန္တု = ဖြစ်စေကုန်သတည်း။

အာဂတာ = ပရိတ်တော်ကို နာခံလို၍ ထိုထိုရပ်မှ လာရောက်ကြ
ကုန်သော။

ဒေဝတာ = သမ္မာဝါဒီ ပါရမီမွေ့လျော် နတ်သူတော်တို့သည်။

ဂစ္ဆန္တု = ကိုယ်စီကိုယ်စီ ထိုဤရပ်ဘောင် ဓာတ်တန်ဆောင်နှင့်
လျှပ်ရောင်လျှံသန်း ဗိမာန်နန်းသို့ စံမြန်းပြန်သွားကြ
ပါကုန်လော့။

(မြင်းခြံမူ)

—————

၈-ရှင်မဟာသီလဝံသ ဆုံးမစာ

- ၁။ တိလောကဟု၊ မရနိုင်တူ၊ ဘက်မပြုသည်၊ သုံးဆူရတနာ၊
မာတပိတ၊ ဆရာစသား၊ အရှင်များကို၊ ပြစ်မှားမဆို၊ ရှိသေ
ကြစေ၊ သာမဏေက၊ သူငယ်စသား၊ တပည့်များတို့၊ မှတ်သား
ကြပ်ကြပ်၊ မပြတ်သို့ပင်၊ ဆုံးမသင်သည်၊ ဝမ်းတွင်ကြပ်ကြပ်
စွဲ၍မှတ်။
- ၂။ ကယောက်ကယက်၊ ကျက်ကျက်ပျောက်ပျောက်၊ စားသောက်
အိပ်နေ၊ မရှိစေနှင့်၊ သေသေသပ်သပ်၊ စိတ်ယူစွဲ၍ အမြဲမှတ်။
- ၃။ ဆရာသမား၊ မိဘအားကို၊ နိုးကြားမပြတ်၊ မျက်သစ်ဒန်ပူ၊
လုံ့လထူသည်၊ ယူ၍မပြတ် နေ့တိုင်းကပ်။
- ၄။ ဘုရားခြံရင်း၊ ကျောင်းတလင်းတွင်၊ မြက်သစ်ပင်ကို၊ မြင်လျှင်
ဖွယ်၊ မတင့်တယ်သော်၊ လှည်းဖယ်မပြတ် တံမြက်ခတ်။
- ၅။ သုံးဆောင်ရေနှင့်၊ သောက်ရေအိုးတွင်၊ ရေနည်းမြင်သော်၊
ခေါင်ညီညွတ် သွား၍ခပ်။
- ၆။ နေရာလည်း၊ ကစား၍သာ မနေနှင့်၊ ကစား၍သာ၊
မလျှော့ချဘဲ၊ သဲဒဏ် ရေဒဏ်၊ ပေးရမှန်သည်၊ ခံမည်သာ
ကြံစင်ဘဲ မင်းတို့ကျော။
- ၇။ နေညနံနက်၊ ကျိန်းစက်မွေ့ရာ၊ သင်ဖြူးဖျာကို၊ ခင်းလာ
ယူငြား ခေါက်သွင်းထား။
- ၈။ သင်္ကန်းသပိတ်၊ ပရိက္ခရာ၊ ကြွသွားခါသော်၊ ယူရာသည်များ
ပြင်၍ထား။
- ၉။ ခရီးပန်းပင်၊ လာသည်မြင်သော်၊ အလျင်ယူလှမ်း၊ ဘတ်သင်္ကန်း
ကို၊ ချွေးစွန်းမှုကား၊ နေပူဖြန့်လွှား သွင်းခေါက်ထား။

- ၁၀။ ရေချမ်းကပ်လျက်၊ ခြေလက်ဆုပ်နယ်၊ မှုကြီးငယ်ကို၊ လွဲဖယ်
မသွား၊ ယပ်လေခတ်၍ နေထံပါး။
- ၁၁။ ကိုယ်လက်ခိုင်း၍၊ ကျိန်းစက်ယောခါ၊ တစာစာနှင့်၊ ပြာပြာ
လောင်လောင်၊ တဟောင်ဟောင်သည်၊ ခေါင်ခေါင်ကြမ်းကို
မနင်းနှင့်။
- ၁၂။ ရိုင်းစိုင်းနီးကပ်၊ မကိုင်းညွတ်ဘဲ၊ မတ်တတ်တိုး၍ မသွားနှင့်။
- ၁၃။ စားဖွယ်သောက်ရာ၊ ကပ်သောခါလည်း၊ ချဉ်းလာနီးစေ၊ ခြေစုံ
နေ၍၊ ရိုသေကိုင်းညွတ် ချဉ်း၍ကပ်။
- ၁၄။ ဘုဉ်းပေ နှစ်ဖက်၊ ရဟန်းတို့အား၊ စားမည်လားဟု၊ စကား
သည်နှယ် မမေးနှင့်။
- ၁၅။ မိဦးဘဦး၊ ဆရာဦးကို၊ ခူး၍အလျင် မစားနှင့်။
- ၁၆။ မိဘဆရာ၊ ထားသည့်ဟာကို၊ မျက်နှာကွယ်လျှင်၊ မယူငင်နှင့်၊
လိုချင်သောအား၊ စားချင်ငြားက၊ ဝပ်တွားခယ တောင်းပါကြ။
- ၁၇။ သပိတ်ဆွမ်းခွက်၊ ဆောင်ရွက်မပြတ်၊ ဆွမ်းဟင်းဗျပ်ကို၊
ပွတ်တုံညစ်ကြေး၊ မြို့မွေးမတင် စင်အောင်ဆေး။
- ၁၈။ ကျောင်းတွင်အိမ်တွင်၊ မသန့်စင်၍၊ မြင်သည်ရှိသော်၊ ယူငင်
သိမ်းဆည်း၊ အထည်းသို့ငြား ကောင်းကောင်းထား။
- ၁၉။ အမှုနည်းများ၊ ခန့်ထားရှိသော်၊ တခွန်းခေါ်က၊ ကြားသော်
ခဏ ချဉ်းကပ်ကြ။
- ၂၀။ ကိစ္စရှိငြား၊ သွားသည်များ၌၊ လျင်လျားခဏ လာပါကြ။
- ၂၁။ ဖျားနာကျောင်းတွင်၊ ရှိခဲ့လျှင်သော်၊ ကြင်ကြင်နာနာ၊ ညီညာ
ဖြဖြ၊ ဆေးဝါးပေး၍ လုပ်ကျွေးကြ။

- ၂၂။ သီတင်းသုံးချင်း၊ ချစ်ဟုန်ပြင်းသည်၊ ပဉ္စင်းနှင့်ရှင်၊ ညီတွင်
အစ်ကို၊ လွန်ကြည်ညိုသည်၊ ငါ့ကိုအဘ မှတ်ပါကြ။
- ၂၃။ အသက်ကြီးငယ်၊ ဝါကြီးငယ်ကို၊ လွဲဖယ်မသွေ နှိမ်ချလေ။
- ၂၄။ ရှိသတုပ်ကွ၊ ဆည်းကပ်ကြလျက်၊ နေ့ညကြည်ဖြူ၊ နည်းခံ
လှူ၍၊ ကြီးသူခေါ်က၊ ကြွကြွလည်းလာ၊ ဗျာဗျာကျွန်ုပ်၊ ပုဆစ်
တုပ်လျက်၊ ဖုံးအုပ်ခြေလက်၊ လွန်ငြိမ်သက်သည်၊ ကျောင်းထွက်
လူပေ ဆိုရစေ။
- ၂၅။ တရားပေစာ၊ ဟောသောခါလည်း၊ နှုတ်မှာမစောင့်၊ တထောင့်
ကား၊ တဟားဟားသည်၊ ရိုင်းကားမိုက်မဲ မပြောနှင့်။
- ၂၆။ လှူဖွယ်ဒါန်းဖွယ်၊ ကြီးငယ်တည်တည်၊ ရောက်လာသည်ကို၊
လှယ်ကာခဏ၊ သူခွက်ယောက်ကို၊ မပျောက်နေ့ည ပေးလိုက်ကြ။
- ၂၇။ ကွမ်း၊ ဆေး၊ မီး၊ လျှင်၊ ဧည့်သည်မြင်သော်၊ အလျင်ခဏ
တည်ပါကြ။ (ဘုန်းကြီးရဟန်းပယောဂ မပါစေရ။)
- ၂၈။ မင်းသွားငါသွား၊ ငြင်းခုံပွားအောင်၊ စကားဘောက်ဆတ်
မဆိုအပ်။
- ၂၉။ မပြတ်မခြာ၊ လူလည်းလာ၍၊ ငါ၏ထံပါး၊ စေစားရ၍ နေပါကြ။
- ၃၀။ ရဟန်းသံဃာ၊ တည်းခိုလာသော်၊ သင့်ရာအထူး၊ ဖျာသင်
ဖြူးနှင့်၊ လာ၍ဖြဖြ ခင်းကုန်ကြ။
- ၃၁။ ပရိသတ်လည်း၊ မပြတ်ကျောင်းတွင်၊ ရှိလျှင်တထွေ၊ တပည့်
တွေကို၊ တပြည်တရွာ၊ သွားသောခါလည်း၊ ညီညာလျှောက်ပတ်၊
လက်ကတော့ကို၊ ကောင်းကောင်းထိုးကုန်လတ်။

- ၃၂။ မလျှပ်မပေါ်၊ ခေါ်လျှင်လည်းရ၊ ထကြွမေ့သိမ်း၊ ဣန္ဒြေနှင့်၊
ငြိမ်ငြိမ်နေဘိ၊ မျက်စိမငြိမ်း၊ နားမငြိမ်းသည့်၊ ဟိန်းဟဲ့ မဆိုရ
စေနှင့်။
- ၃၃။ မျက်မှောက်ကောင်းငြား၊ ပြင်တပါးမှား၊ တခြားမက
ကြလေနှင့်။
- ၃၄။ မတင့်တယ်ငြား၊ ရန်စကားဖြင့်၊ ထွေပြားပွင့်၊ တစီစီနှင့်၊
တဟီဟီသည်၊ ကျီစား၍လည်း မနေနှင့်။
- ၃၅။ ဟိနာနတ္ထ၊ မဆဲကြနှင့်၊ ကြီးကငယ်သည်၊ နင်ဟယ်ကိုမျှ၊
မဆိုကြနှင့်၊ ရန်စချုတ်ချည်၊ ရှောင်လွှဲဖည်၍၊ သတ်မည်
ကိုတား၊ လက်ဖျားနှင့်မျှ၊ မထိကြနှင့်၊ ချစ်ခင်ရှိသေ၊ အချင်း
ချင်းကို၊ သင့်တင့်စေဟု၊ မအေ၊ ဖရင်း၊ တဝမ်းတွင်းသို့၊
သားရင်းတူကွ မှတ်ကုန်ကြ။
- ၃၆။ သင်္ကန်းအဝတ်၊ ချွတ်ထားပစ်လေ၊ မရှိသေ၍၊ ကလေကဝ၊
စုတ်ရှုလတ်လည်း၊ သူ့အဝတ်ကို မဝတ်နှင့်။
- ၃၇။ တစ်ယောက်ကိစ္စ၊ ကိုင်တွယ်ကြသော်၊ ခြေကြွလက်သာ၊ မနေ
ရာသည်၊ တတ်ပါသမျှ ညီညာကြ။
- ၃၈။ ဆရာ့နေခင်း၊ အင်းပျဉ်ညောင်စောင်း၊ လည်းလျောင်းဘုံလျှို၊
ထိုထိုထက်မှာ၊ မနေရာသည်၊ မြင့်ရာမသင့် မထိုင်နှင့်။
- ၃၉။ ရွှေကစူးစူး၊ ဒူးလက်ကိုထောင်၊ ထိုင်ဆောင့်ကြောင်နှင့်၊
ပေါင်ထောင်လက်ကား၊ အပါးကြပ်ကြပ် မနေအပ်။
- ၄၀။ ရှင်နှင့်သူငယ်၊ သောက်ရေအိုးကို တခြားတယ်၊ သုံးဖွယ်မသင့်၊
ကျောင်းဦးရေကို မသောက်နှင့်။
- ၄၁။ ကြီးယားငယ်သူ၊ ရှင်လူကစ၊ ဟူသမျှလည်း၊ မိဘ၊ ဆရာ၊
ဘယ်မှာမဟုတ်၊ ယုတ်မြတ်မသိ၊ ကျိုးမရှိဘူး၊ မိမိကိုသာ၊

ဆယ့်မနာလျက်၊ ဆထက်လွန်စွာ၊ တို့သူငါကို၊ မပါမည်လား၊
ဘယ်ခန့်ငြားဟု၊ တုတုပပ၊ ပြစ်မှားကြလျှင်၊ မိဒဏ်၊ ဖဒဏ်၊
ဆရာဒဏ်ကို၊ ခံရလိမ့်မည် မယွင်းခွ။

၄၂။ ရဟန်းသားသား၊ အရိယာကို၊ လူသာမဏေတို့၊ ချိုချိုငဲ့ငဲ့၊ ကဲ့ရဲ့
ကျီစား၊ လှည့်စားမပြု၊ တုဖက်မဆို၊ ရှိသေကြစေ၊ မြေပွေး
မြေဟောက်၊ မထိစောက်သို့ ရှံကြောက်စေ။

၄၃။ မွေတော်ဓာတ်တော်၊ ရုပ်တုတော်ကို၊ ဖူးမြော်မပြတ်၊
ရွှေကျောင်းဦးမှာ၊ ဖြည့်ကြဝတ်တက်၊ နံနက်မိုးသောက်၊ ချိန်ခါ
ရောက်သော်၊ ဝင်လျောက်မပြတ်၊ လက်အုပ်တင်ထား၊
ဘုရား၊ ကရား၊ သံဃာ၊ ရတနာသုံးပါး၊ ဂုဏ်တော်များကို၊
ကြိုးစားလုံ့လ ဆောက်တည်ကြ။

၄၄။ ငါကားသည်စာ၊ သည်ဂါထာကို၊ မြဲစွာကြပ်မတ်၊ ဆရာ
အပ်သော်၊ တတ်လှစေချင်၊ ငါ့ကိုသင်ဟု၊ ထိပ်တင်တည်ရွက်၊
လျင်လျင်ရအောင် ကြိုးစားကျက်။

၄၅။ အချိန်တန်၍၊ စာအံဆိုလျှင်၊ မရွှင်မျက်နှာ၊ မသာမချို၊ ထိုထို
အကြံ၊ ကြီးစွာဖန်၍၊ မအံတခါ၊ အံတခါနှင့်၊ မျက်နှာတပါး၊
စာတခြားလည်း၊ စကားပြောဟော၊ တသောသောသည်၊
ရယ်မော၍လည်း မနေနှင့်။

၄၆။ မပြတ်အသံ၊ တည်ညံသည်၊ စာအံစာဖတ်၊ ကြပ်ကြပ်မြဲမြဲ၊
သည်လည်းညသတ်၊ ပြတ်ပြတ်သားသား၊ စကားဆိုထွေ ပီလှစေ။

၄၇။ သင်ပုန်းထန်းရွက်၊ ပေထက်စီကာ၊ ရေးသောခါလည်း၊
အကွရာကို၊ သေချာလှစေ၊ စာလုံးကိုလည်း လှတတ်စေ။

၄၈။ မပျင်းမရိ၊ လုံ့လရှိ၍၊ သတိအထဲ၊ အရိုးစွဲအောင်၊ တဖောင်
ဖောင်လျှင်၊ သန်းခေါင်ညဉ့်နက်၊ သင်ကျက်သမျှ၊ စစကုန်ပေ၊
နေ့ကိုအလွတ် ရွတ်နိုင်စေ။

- ၄၉။ ရဟန်းမောင်ရှင်၊ သူငယ်သွင်တို့၊ မသင်မရွတ်၊ မဖတ်စာပေ၊
မရေမရာ၊ နေ့သာကုန်ငြား၊ ရက်သာများအောင်၊ စကား
ဖောင်ဖွဲ၊ တုံ့လဲ့ကျယ်ပွား၊ စကားပြောဟော၊ တသောသော
သည်၊ ရဟ်မော၍လည်း မနေနှင့်။
- ၅၀။ တယောက်တခြား၊ စကားမဆို၊ ကိုယ်စီကိုယ်ငါသင်ပုန်းပေမ္မာ၊
လက်မကွာအောင် စာရေးကြ။
- ၅၁။ နား ပန်း ဆံနှင့်၊ နောက်ဆံလည်းထား၊ ဖြူထွားခေါင်းပေါင်း၊
နားရွောင်းဝတ်ကာ၊ ပန်းပန်ကာနှင့်၊ သိကာမြူးရှင်၊ ရွှေငွေ
ဆင်၍၊ သင်တို့သည့်နှယ် မကျင့်နှင့်။
- ၅၂။ သင်္ကန်းမှလဲ၊ ပိန္နဲအပြင်၊ လှစေချင်၍၊ လွင်လွင်ပပ၊ ပြုကြ
မသင့်၊ နှင်းဆိုးနှင့်၊ တိန်းညက်ဆိုးကို မဝတ်နှင့်။
- ၅၃။ ဒသသီဆယ်ပါး၊ ဘုရားမုခပါဌ်၊ ရှင့်ကျင့်ဝတ်ကို၊ စောင့်ကြပ်
မြဲထွေ ညီလှစေ။
- ၅၄။ ရှေးဆရာမွန်၊ ရှင်သီလဝံသ၊ ထေရ်ဂုဏ၏၊ နွံမျှအကျော်၊ မိန့်
တော်နှုတ်ထွက်၊ ဆုံးမချက်ကို၊ သက်သက်သဘာ၊ ပါဌ်
ဂါထာနှင့်၊ လင်္ကာမယုတ်၊ ကျမ်းရိုးထုတ်ကို၊ စိတ်ဖြင့်မှတ်မည်၊
ခက်လှသည်ကြောင့်၊ ရမည်မှန်စွာ၊ လွယ်ပါစေကြောင်း၊ စိတ်ဖြင့်
ကြံ၍၊ ဉာဏ်ဖြင့်လောင်းသည်၊ ကောင်းကောင်းကျက်မှတ်
ကြလေကုန်။
- ၅၅။ ဗဟုသုတ၊ တတ်ပချင်လျှင်၊ သင်သာခိုက်ကို သင်လိုက်ကြ။
- ၅၆။ သို့စင်တစေး၊ မနေရသာ၊ ကျောင်းကခွာသော်၊ နောင်ခါ
နောင်တ ရှိတတ်စွ။
- ၅၇။ အတတ်ပညာ၊ တတ်မှသာလျှင်၊ ကျောင်းမှာ နေကျိုး
နပ်မည်ပ။

- ၅၈။ ဆုံးမစကား၊ ဆိုသည်များကို၊ မှတ်သားဝမ်းထဲ၊ စိတ်မစွဲလျှင်၊
သဲဒဏ်ရေဒဏ်၊ ပေးရမှန်သည်၊ ခံမည်သာကြံလော မင်းတို့
ကျော။
- ၅၉။ ယခုအခါ၊ သာသနာတွင်၊ လူဖြစ်မည်မျှ၊ ရခဲလှ၏၊ လူထက်
သာမဏောဖြစ်ပေမြတ်ခြင်း၊ ပဉ္စင်းသံဃာ၊ ဖြစ်ပြန်ပါမူ၊ ဆိုရာ
မရှိ၊ မြတ်ခေါင်ထိဟု၊ သိကြပါစေ၊ သည့်ထက်သည်သာ၊ မြတ်ရာ
ကိုသာ လှမ်းပါလေ။
- ၆၀။ ရှင်သီလဝံသ၊ ထေရ်ဂုဏ်၏၊ ဆုံးမစကား၊ မနာကြားကာ၊
လားလိမ့် ပါယ်ရပ်ရှာ။
- ၆၁။ ပစ္စုပ္ပန္န၊ ခုဘဝ၊ နေရကိုယ်ထီးသာ။
- ၆၂။ ပညာမရ၊ လျှပ်ပေါ်လှ၊ သူမျှနောက်လိုက်သာ။
- ၆၃။ နောက်လိုက်ဝန်ထမ်း၊ လူညစ်နှမ်း၊ ပမ်းမျှောပါ။
- ၆၄။ မျက်နှာညှိုးပါး၊ လူ့ငနွား၊ အများစေးရာ။
- ၆၅။ စေးလေလေ၊ ပိုးမသေ၊ ခြေနှင့်ကျောက်စရာ။
- ၆၆။ ခြေကျောက်ပါးတီး၊ လူမိုက်ကြီး၊ နှုတ်သီးတစာစာ။
- ၆၇။ ဘယ်ငှာကိုမျှ၊ စွဲမရ၊ တလွှဲရှုံဖွယ်သာ။
- ၆၈။ ဝတ်ရာတောင့်တ၊ ဝမ်းမဝ၊ ချေးရသူဥစ္စာ။
- ၆၉။ ရလာသော်ကား၊ ငတောင်းစား၊ ရှောင်ရှားနေလေပါ။
- ၇၀။ တောမှာပုန်းအောင်း၊ မိုးလေခေါင်း၊ ပြောင်းရွှေ့ရပ်ဝေးစွာ၊
- ၇၁။ ရပ်ရှာတပါး၊ ရောက်တုံငြား၊ လားလားမလုပ်ငါ။
- ၇၂။ ပမာသွင်သွင်၊ ဝေ့လေမြင်၊ ကိုင်ငင်ထိုးတုန်းကာ။
- ၇၃။ ကြိုင်နာရိပွတ်၊ ကလျပ်လျပ်၊ ရက်ပြတ်ငတ်တို့ပါ။

- ၇၄။ ရှာဖွေချေးငှား၊ မရငြား၊ သွားရှိုခိုးလေပါ။
၇၅။ ခိုးကာမိလေ၊ ထိုးခုတ်သေ၊ ကျလေပါယ်ရပ်ရွာ။
၇၆။ ဤစာရွှေကျမ်း၊ ဆုံးမခန်း၊ ရဟန်းလူရှင်၊ လွန်ကြည်လင်
ထင်လိမ့် ယခုပါ။
၇၇။ ဝါယာလုံ့လ၊ ကြိုးပမ်းက၊ ရလိမ့်ဉာဏ်ပညာ။
၇၈။ လိမ္မာသိတတ်၊ လောကဝတ်၊ တတ်လိမ့်များဂုဏ်အင်၊
၇၉။ သိမြင်ကျမ်းဂန်၊ သူထက်လွန်၊ ဂုဏ်မွန်အများထင်။
၈၀။ ရှင်လူအများ၊ လွန်ခန့်ညား၊ သိကြားနတ်အသွင်။
၈၁။ ရှင်ရှင်လန်းလန်း၊ ပွင့်ဆစ်ပန်း၊ မနွမ်းမျက်နှာမြင်။
၈၂။ မြင်မြင်သမျှ၊ ကြည်ညိုကြ၊ သိပ္ပဂုဏ်မြတ်ရှင်။
၈၃။ လိုအပ်ပြည့်စုံ၊ ရောက်လာပုံ၊ ဂုဏ်ကြောင့်လွန်ပေါ်ထင်။
၈၄။ ရပ်ခွင်တပါး၊ ပြောင်းလဲသွား၊ ဖိုးများကျောက်အသွင်။
၈၅။ ကောင်းကင်မိုးဝ၊ ရောင်ထွန်းပ၊ လပြည့်ဝန်းအသွင်။
၈၆။ သံသရာဘဝ၊ ပြောင်းလှည့်ကြ၊ ဒေဝနတ်ဘုံတွင်။
၈၇။ များဖျင်နတ်ပေါင်း၊ ရံသိန်းသောင်း၊ လောကီတော်နတ်
အသွင်။
၈၈။ ပဉ္စင်းငါးမည်၊ နတ်တို့စည်၊ မည်သည်မဆုံးအင်။
၈၉။ ဒေဝကညာ၊ ဆင်းကလျာ၊ ရပ်လာပတ်ကိုးအင်။
၉၀။ ပျော်ရွှင်စံစား၊ လွန်ရှည်လျား၊ ဘုရားမိတေးတွင်။
၉၁။ အလျင်လက်ဦး၊ သူထက်ထူး၊ ဗုဒ္ဓရမချွတ်ပင်။
၉၂။ ပဉ္စင်းညီနောင်၊ လူနတ်မြှောင်၊ အောင်လိမ့်နိဗ္ဗာန်ခွင်။

၉၃။ ပြီးပေကမ္ပတ်၊ ဆုံးမအပ်သည်၊ ကျမ်းမြတ်လင်္ကာ၊ ထေရ်
မဟာလျှင်း၊ မိန့်မှာသည့်တိုင်း၊ အားသန်လှိုင်း၍၊ နေ့တိုင်း
လုံ့လ၊ ထုတ်ကောင်းကြသည်၊ များလှဖြာဖြာ၊ သိဿာတပည့်၊
မမေ့စေရ၊ နှုတ်ထဲကလျှင်၊ ထုတ်ပြသေချာ၊ အရာရာကို၊ စိတ်မှာ
မှတ်သား၊ ယူထုံငြားမှ၊ မခြားနိဗ္ဗ၊ မှာကမ်းငူသို့၊ လွယ်ကူ
ရောက်ကြောင်း၊ မြတ်ရေလောင်းသည်၊ အပေါင်းသိဿ
မှတ်ကုန်ကြ။

ရှင်မဟာသီလဝံသဆုံးမစာ ပြီး၏။

၉-ရှင်မဟာဓရဋ္ဌသာရ ဆုံးမစာ

- ၁။ လက်သစ်တောင်တာ၊ ယူဇနာပေါင်း၊ တာပြန်လောင်းသော်၊ ရှစ်သောင်း လေးထောင်၊ အမြင့်ဆောင်သား၊ တောင်မြင်းမိုရ်ရှိ၊ ဂုဏ်ကြီးဘိသည်၊ မွေးမိ၊ ဖခင်၊ ကျေးဇူးရှင်နှင့်၊ ထို့ပြင်တခြား၊ ဘိုးနှင့်ဘွားကို၊ ဘုရားဘဆူ၊ ဂူတလုံးသွင်၊ စိတ်ကထင်လျက်၊ ဦးတင်သက်ထား၊ အစားအဝတ်၊ မလွတ်ရစေ၊ ရေပူ၊ ရေအေး၊ လိုရာပေး၍၊ မွေးကျေးကြပေ၊ တထွေမှတ်သား၊ အခါး၊ အချို၊ သူတို့ဆိုလည်း၊ ဘိုး၊ ဘွား၊ မိဘ၊ ဆရာစသည်၊ ပြသဆိုထွေ မျှီတတ်စေ။
- ၂။ အစ်ကိုကြီးအား၊ ညီငယ်များလည်း၊ စကားနှုတ်ဆက်၊ ဖက်၍မဆို၊ ခိုသေကြစေ၊ ကိုကြီး၊ အစ်မ၊ သည်နှစ်ဝကို၊ မိဘကဲ့သို့ မှတ်ပါလေ။
- ၃။ ဆွေကြီး၊ မျိုးကြီး၊ အဘကြီးနှင့်၊ ဦးရီးသားချင်း၊ ဘထွေးရင်းက၊ ဟူသမျှကို၊ ဂုဏ္ဌဓူဝ၊ ပစာယန၊ စိတ်ကသိစေ၊ ပြစ်မှားမိက မသင့်ချေ။
- ၄။ ပေါက်ဖော်၊ သားချင်း၊ တဝမ်းတူင်းမှ၊ အရင်းအနှစ်၊ ဖွေစိစစ်၍၊ အဖြစ်စုပုံ၊ မခြားတုံသည်၊ အတုံဖြစ်က ချစ်ကြလေ။
- ၅။ သေတူရှင်ဖက်၊ ဆောင်ရွက်မကင်း၊ အချင်းချင်းတွင်၊ အခင်းကြီးငယ်၊ ရှိခါဝယ်လည်း၊ မဖယ်မသွေ၊ ညီညာကုန်း၍ ရုန်းကြလေ။
- ၆။ ရှေးကစွန့်ကြဲ၊ ကံရင်းနဲ၍၊ ဆင်းရဲခဲတုံ၊ ကိုယ်မလုံ၍၊ သူဂုဏ်ပိုင်ပိုင်၊ မဆပ်နိုင်သော်၊ ကိုယ်တိုင်သူအိမ်၊ ရောက်ခိုက်ကြိမ်က၊ မထိမ်မမြူး၊ ဘုရားဖူးသို့၊ ကျေးဇူးရှိသွေ သိတတ်စေ။

- ၇။ တစ်ယောက်စကား၊ တစ်ယောက်နားမှာ၊ မခါးရအောင်၊ သတိ
ဆောင်၍၊ မောင်တို့ဆိုလေ၊ ပျားသကာသို့ ချီလှစေ။
- ၈။ မတွေ့ခိုက်ရန်၊ မကျူးလွန်နှင့်၊ မျက်မာန်ဒေါသ၊ မထွက်ရအောင်၊
မာန်မာနကို ချုပ်ကြလေ။
- ၉။ သေနှင့်အရက်၊ စီးပွားပျက်ကို၊ တစက်ကယ်မျှ၊ မသောက်ကြနှင့်၊
ရှောင်ကြပါလေ၊ ရှင်တော်ဟောသည့် အဆိပ်ရေ။
- ၁၀။ ကိုယ်နှင့်လည်းစာ၊ သတ္တဝါကို၊ ကြင်နာလှစေ၊ သူ့အသက်ကို
ချစ်ပါလေ။
- ၁၁။ သူ၏ဥစ္စာ၊ သူ့ဘဏ္ဍာကို၊ မေတ္တာမရှေး၊ သူမပေးက၊ ဆေးတစ်
အိုးမျှ၊ မယူကြနှင့်၊ ရှောင်ကြပါလေ၊ ကာမမိစ္ဆာ၊ သူ့အိမ်ရာကို၊
မြင်ခါခဏ၊ သူ့သတ်ကြူးသည့်၊ ဘီလူးမသို့၊ စိတ်ကမသွေ ထင်မိ
စေ။
- ၁၂။ သူ့ကိုမမှား၊ မလှည့်စားနှင့်၊ စကားစမြည်၊ မြက်သည်စစ၊
ပြောသမျှကို မှန်လှစေ။
- ၁၃။ အပါယ်လေးပါး၊ လားမည့်အကြောင်း၊ မကောင်းမှုမှ၊ စပ်သမျှကို၊
ရှောင်ကြပါလေ၊ သေကာ ထုတ်ချောက်၊ ငရဲရောက်မည်
ကြောက်ရွံ့စေ။
- ၁၄။ ဘုရား၊ တရား၊ မြတ်ဖျားသံဃာ၊ အရိယာကို၊ မကွာနေ့ည၊
ဟတ္ထအဉ္ဇလီ၊ မြှောက်ပင့်ချီသည်၊ ကိုယ်စီနေ့ည ကိုးကွယ်ကြ။
- ၁၅။ အနစ္စနှင့်၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တာ၊ လက္ခဏာသုံးပါး၊ ဤတရားကို၊ ဖွား
ဖွားနှုတ်ငယ်၊ သရဇ္ဈာယ်၍၊ ကိုးကွယ်စောင့်ရှောက်၊ ဆောက်
တည်ကြလေ၊ လည်တွင်တပ်ဆွဲ၊ ကျောက်ပုလဲသို့ မြဲလှစေ။

- ၁၆။ စာတက်၊ စာသင်၊ ရှင်သာမဏေ၊ ထွေထွေကောင်းမှု၊ စုံတခုကို၊ ပြုစုကြပေ၊ မသွေမဖောက်၊ ကြီးရာရောက်သော်၊ လျှောက်လျှောက်ပတ်ပတ်၊ သူတော်မြတ်၏၊ ကျင့်ဝတ်ပီထွေ၊ ကိုယ်ကို ထိန်း၍ သိမ်းဆည်းလေ။
- ၁၇။ ဖုန်းတောင်းယာစကာ၊ ခံရောက်လာသော်၊ သဒ္ဓါသုံးဝ၊ ထက်သန်လှစေ၊ ပေးစွန့်ကြဲသည် လှူရဲစေ။
- ၁၈။ နောင်သံသရာ၊ ရိက္ခာအတူ၊ ကံကျွေးဟူသည်၊ အလှူဆိုကာ၊ မဆုတ်ကြနှင့်၊ ရဲလှပါစေ၊ တံစက်အောက်တွင်၊ ခံသောက်ရေအိုး၊ ကျကြိမ်တိုးက၊ ပြည့်ရသည်သာ၊ ထုံဟောင်းစာကို ထောက်ပါလေ။
- ၁၉။ သူတော်ကောင်းနှင့်၊ ပေါင်းဖော်ယှဉ်တွဲ၊ သူမိုက်မဲကို၊ ရှောင်လွှဲပါလေ၊ ဤသူအမြတ်၊ ဤသူလတ်ဟု၊ ညစ်ထပ်ကြမ်းကြုတ်၊ ဤသူယုတ်ဟု၊ အဟုတ်အမှန်၊ မသွေလှန်သည်၊ ကေန့်ဆတ်ဆတ်၊ လူသုံးရပ်ကို သိတတ်စေ။
- ၂၀။ ကဲ့ရဲ့သဂြိုဟ်၊ ဆိုလည်းမထီ၊ မသတိအောင်၊ ဟိရီဩတ္တပ္ပ၊ စောင့်ကြပ်မဆို၊ မိမိကိုယ်ကို၊ ပစ္စဒ္ဓိရ်လျှင်၊ ဖြစ်လိုဖြစ်စေ၊ ငါမထေရ်ဟု၊ သရေမဆောင်၊ လူမှန်းအောင်လျှင်၊ မောင်တို့မကျင့်ကြလေနှင့်။
- ၂၁။ ငြိမ်သက်ဣန္ဒြေ၊ တည်ကြည်ထွေဖြင့်၊ သန္ဓေကောင်းမွန်၊ တော်လှန်မှန်လျက်၊ စိတ်မာန်မနှောင့်၊ နှုတ်လက်စောင့်သည်၊ သူကောင့်သွေးရည် ပြီလှစေ။
- ၂၂။ ရပ်သူရွာသား၊ သူကောင်းများအား၊ နားမှာမဆံ့၊ မခန့်မလေး၊ သူမှန်းဆေးလျှင်၊ ဆဲရေးညစ်ညမ်း၊ ကိုယ်လက်နှမ်းအောင်၊ အသွမ်းမကျင့်ကြလေနှင့်။

- ၂၃။ မုန်းဖွယ်လည်းတတ်၊ မျောက်မျက်စိကို၊ မျက်စဉ်းခတ်သို့၊ လျှပ်လျှပ်
ပေါ်ပေါ်၊ လော်လော်လည်လည်၊ မာညပ်မျောက်နှယ်၊ စက်ဆုတ်
ဖွယ်ဟု၊ သည်နှယ်မဆိုရစေနှင့်။
- ၂၄။ ကွယ်ရာမရွေး၊ မျက်နှာဝေးက၊ တွေးလေကြံဘိ၊ မိမိသဘော၊
သို့ကျင့်သောဟု၊ ပြောရလှချင်း၊ မေတ္တာကင်းအောင်၊ သတင်းမပုပ်
ပါလေနှင့်။
- ၂၅။ အရောင်းအဝယ်၊ အသွယ်သွယ်တွင်၊ လိုဖွယ်ရရန်၊ ဖိုးထိုက်တန်
လျှင်၊ မှန်သည်ကိုလိုက်၊ လောဘတိုက်၍၊ လူမိုက်မဆိုရစေနှင့်။
- ၂၆။ နှလုံးသည်ခြေ၊ သန္ဓေလည်းတန်၊ မမှန်စကား၊ လူပြစ်မှားဟု၊
အများမဆိုရစေနှင့်။
- ၂၇။ မပြောင့်မသား၊ မတရားကို၊ လားလားဤသူ၊ မပြုဟူ၍၊ ဗိုလ်လူ
ခပ်သိမ်း၊ မေတ္တာလိမ်းသည်၊ ချီးမွမ်းဆိုထွေ ရတတ်စေ။
- ၂၈။ အတည်အကျေး၊ အပေးအကမ်း၊ သေခမ်း၊ ရှင်ခမ်း၊ သူတို့တမ်း
က၊ အော်အမ်းနိုင်ထွေ၊ လောကဝတ်ကို သိတတ်စေ။
- ၂၉။ ရဟန်းသံဃာ၊ အရိယာသူတော်ကောင်း၊ အပေါင်းစည်းဝေး၊
ပြောရေးဆိုတမ်း၊ ပွဲလမ်းကြုံငြား၊ အသွားအလာ၊ လှူဒါန်း
ခါလည်း၊ လက်ယာလက်က၊ အင်္ကျီလက်ကို၊ တဘက်ချလျက်၊
ကပ်ဆအပါး၊ ဝပ်လျှိုးသွား၍၊ ကျောင်းသားပီထွေ ယဉ်ကျေးစေ။
- ၃၀။ ကြီးသူတဖြာ၊ ပညာရှိအား၊ သူကောင်းများနှင့်၊ စကားထွေလာ၊
ပြောသောခါလည်း၊ ဗျာဗျာကျွန်ုပ်၊ ပုဆစ်တုပ်လျက်၊ ဖိုးအုပ်
ခြေလက်၊ လွန်ငြိမ်သက်သည်၊ ကျောင်းထွက်လူပေ ဆိုရစေ။
- ၃၁။ အဋ္ဌာရသ၊ သိပ္ပမကြွင်း၊ နှလုံးသွေး၍၊ အခင်းအရာ၊ ရှိသော
ခါလည်း၊ နှုတ်ပါလက်ရေး၊ ဇယ်တောင်သောင်းကို၊ ဒိုးကောင်း
ပြေးသို့၊ လူရေးလူရာ ပီလှစေ။

၃၂။ အပေါ်အလွင်၊ ပျော်ရွှင်မပါး၊ လောင်းစားကြက်ငှက်၊ မလေ့ကျက်
နှင့်၊ အသက်မွေးမှု၊ တစ်ခုခုကို၊ လုပ်မှုဆောင်ခင်း၊ မပျင်းမရိ၊
မိမိတို့တွင်၊ အကြင်လက္ခဏာ၊ ပြည့်စုံစွာလျက်၊ ဥစ္စာရကြောင်း၊
အရောင်းအဝယ်၊ ကုန်စလှယ်သွား၊ မနေနားဘဲ၊ ပျားပိတုန်းကူ၊
ဝတ်ရက်ယူသို့၊ လူစဉ်မှီအောင် ကြိုးစားလေ။

၃၃။ အသုံးအဆောင်၊ အိမ်ထောင်ခမ်းနား၊ အပါးပါးကို၊ ပြန့်ပွားလေ
အောင်၊ ကြောင်ပုစွန်စား၊ ကျွတ်ကျွတ်ဝါးသို့၊ ယောက်ျားပီထွေ၊
ဝီရိယနှင့်၊ လုံ့လကိုလည်း ရှိလှစေ။

၃၄။ သူ၏စီးပွား၊ ငါ့စီးပွားကို၊ ထောက်ထားမိစေ၊ ကြီးလောဘကို
မျှတစေ။

၃၅။ မမွေ့မနှောက်၊ မကောက်မကျစ်၊ မလိမ်လစ်ဘဲ၊ စိတ်ထဲဖြောင့်စေ၊
သူ့အကျင့်ကိုလည်း သိတတ်စေ။

၃၆။ ဟုတ်သောအကြံ၊ မှန်သောအကျင့်၊ သင့်သောအယူ၊ ဖြူသော
နှလုံး၊ သူတော်ထုံးကို၊ စွဲသုံးသောထွေ မှန်လှစေ။

၃၇။ ကျိုးကြောင်းစကား၊ ပြောဆိုငြားသော်၊ လျင်လျားဆွေးနွေး၊
ဆိုရေးလိမ္မာ၊ ပညာရှိအား၊ ကိုယ်တိုင်သွား၍၊ စကား
လိုက်လျော၊ စစပြော၍ နှီးနှောလေ။

၃၈။ ငါ၏စိတ်တွင်၊ ထင်ခဲ့မလွှဲ၊ လိပ်ခဲတန်းလန်း၊ မှန်းဆမယုတ်၊
ဟုတ်၏ကေန်၊ မှန်သည်တစေ၊ မရှိချေက၊ မှတ်ဖွယ်မှတ်ရာ၊
ထိုထိုစာကို၊ ရှာ၍မပြတ် အိမ်တွင်ဖတ်။

၃၉။ ဖတ်ပြန်သော်ကား၊ ဖတ်ဖန်များက၊ သားမယားပင်၊ မိုက်မှား
ခဲ့စွာ၊ မလိမ္မာလည်း၊ စာပေစကား၊ နေတိုင်းကြားကာ ထူးခြား

လိမ္မာ၊ ရှိသည်သာတည့်၊ နားမှာမဝင်၊ မသိမြင်က၊ သမင်
 ကျဲနား၊ သူမိုက်လားသို့၊ မပွားပညာ၊ မလိမ္မာဘဲ၊ မိစ္ဆာစိတ်ခိုင်း၊
 လူထိုင်းမှိုင်းသည်၊ ရိုင်းစိုင်းမိုက်သူ၊ မိလက္ခန္ဓာနှင့် တူလိမ့်မည်။

၄၀။ ရင်ဝယ်ဖြစ်ငြား၊ မွေးသည့်သားကို၊ မယ်ဘွားမိခင်၊ ဆုံးမ၊
 သင်သို့၊ အကြင်ဆရာ၊ တို့သူငါကို၊ လိမ္မာစေကြောင်း၊
 ကောင်းပါစေလို၊ ဆိုမှာသမျှ၊ ဩဝါဒကို နားမျှမထောင်၊
 မကြားယောင်သို့၊ မောင်တို့ပြုက၊ ယခုပစ္စုပ္ပန်၊ နောင်သံသရာ၊
 ဆက်များစွာ၌၊ ချမ်းသာမည့်ရေး၊ အလွန်ဝေးသည်၊ သေဘေး
 မလွဲ၊ ဝဋ်ဆင်းရဲမှ၊ ရွှေခဲဘယ့်နယ်၊ အသွယ်သွယ်ကို၊ လွဲဖယ်
 ကြံစည်၊ လွတ်ပါမည်။

၄၁။ နားလည်စေကြောင်း၊ သို့ကျင့်ကောင်းစွာ၊ သောင်းပြောင်း
 နှံ့စပ်၊ သည်တိုင်းမှတ်ဟု၊ ထေရ်မြတ်ဆရာ၊ ရဋ္ဌသာလျှင်၊ ပညာ
 ရကြောင်း၊ ဉာဏ်နှင့်လောင်း၍၊ ရုံးပေါင်းဆင်ခြင်၊ ဆုံးမသင်
 သည်၊ ဤတွင်တခန်း ပြီး၏သောဝ်။

ရှင်မဟာရဋ္ဌသာရဆုံးမစာ ပြီး၏။

၁၀-စကားကြီးဆယ်မျိုး

စကားပြောဆိုရာ၌ ကျွမ်းကျင်လိမ္မာစေရန် စကားပြောနည်း၁၀-မျိုးကို ခွဲခြားသတ်မှတ်ထားသည် မြန်မာလူမျိုးတို့က စကားကြီး ၁၀-မျိုးဟု ခေါ်ဆိုကြသည်။ ယင်းစကားကြီး ၁၀-မျိုး၏ အမည်ကို မှန်တိုင်ပင်ဆရာတော်က မှတ်သားရလွယ်ကူစေရန် သုံးပုံတံချူကျမ်း၌ အောက်ပါအတိုင်း လင်္ကာစီထားပါသည်—

- ၁။ ရေကူးညာတင်၊
 - ၂။ ကောက်ပင်ရိတ်လှီး၊
 - ၃။ ရေစီးဖောင်ဆန်၊
 - ၄။ အိုးတန်ဆန်ခပ်၊
 - ၅။ ဆီပွတ်ကျည်ပွေ့၊
 - ၆။ ဆင်ဝေ့ရန်ရှောင်၊
 - ၇။ တောင်သူ ယာခုတ်၊
 - ၈။ ကြက်ဆုတ်ခွပ်ပြစ်၊
 - ၉။ ရေစစ်သည့်အင်၊
 - ၁၀။ ခက်တင်မောင်းနင်း၊
- အခြင်းဆယ်ပါး၊ ဤစကားကို၊
မှတ်သားဝမ်းတွင်း လေ့စေမင်း။

၁။ ရေကူးညာတင်ပြောနည်း

မြစ်တစ်ဘက်မှ လိုရာဆိပ်ကမ်းသို့ ကူးလိုလျှင် မြစ်ညာက တင်၍ကူးမှ လိုရာသို့ ရောက်သကဲ့သို့ မိမိအလိုရှိရာသို့ ရောက်အောင် အထက်က တင်ကူး၍ ပြောခြင်းသည် “ရေကူးညာတင်ပြောနည်း” မည်၏။ အူထုံးရောဂါသည်ကိုကုရာ၌ ဇီဝက ပြောသောစကားကို သာဓကထုတ်အပ်၏။

၂။ ကောက်ပင်ရိပ်လှီးပြောနည်း

စပါးရိတ်လျှင် ကောက်ပင်ကို လက်တစ်ဖက်ဖြင့် ဆုပ်သိမ်းကာ တံဇဉ်ဖြင့်အရင်းမှ ဖြတ်၍ ရိတ်ယူသကဲ့သို့ စကားကို သိမ်းကျုံးဖမ်းယူပြီးမှ အရင်းက ဖြတ်၍ ပိုင်လောက်အောင် ပြောဆိုခြင်းသည် “ကောက်ပင်ရိတ်လှီး ပြောနည်း” မည်၏။ သူဌေးသား ၂-ယောက်နှင့် ဗျိုင်းပုံဝတ္ထုကို သာဓက ထုတ်အပ်၏။

၃။ ရေစီးဖောင်ဆန်ပြောနည်း

ဖောင်ကြီးသည် အညာသို့ ဆန်သောကာလ လိုရာဆန္ဒရှိသမျှကို တင်ယူ၍ ဖြည်းညင်းသာယာစွာ ဆန်လျှင် လိုရာအရပ်သို့ ရောက်နိုင်သကဲ့သို့ စကားအရာတွင်လည်း ဥပမာ၊ ဥပမေယျတို့ဖြင့် ဖြည်းညင်း သာယာစွာ လိုရာရောက်အောင် ပြောဆိုခြင်းသည် “ရေစီးဖောင်ဆန်ပြောနည်း” မည်၏။ ဟံသာဝတီဘုရင် ရာဇာဓိရာဇ်က “အဆွေတော်” ဟု ရေးသားသည်ကို ဒွါရဝတီမင်းက မကျေနပ်၍ ဟံသာဝတီသားတို့က ပြေလည်အောင်ဖြေရှင်းပုံကို သာဓက ထုတ်အပ်၏။

၄။ အိုးတန်ဆန်ခပ်ပြောနည်း

အိုးနှင့်ဆန်သည် တန်အောင်ချက်လျှင် နူးနပ်စွာ သုံးဆောင်ရသကဲ့သို့ စကားအရာတွင်လည်း မယုတ်မလွန်နှင့် လိုရင်းရောက်အောင် ပြောဆိုခြင်းသည် “အိုးတန်ဆန်ခပ်” ပြောနည်းမည်၏။ သားရွှေအိုးထမ်းလာသည်ကို မြင်လိုပါသည်ဟု ပြောဆိုသော သုဝဏ္ဏသာမဏိ မိဘ ၂-ပါး ပြောဆိုပုံကို သာဓက ထုတ်အပ်၏။

၅။ ဆီပွတ်ကျည်ပွေ့ပြောနည်း

ဆီကို ရအောင် ပွတ်သည့်အခါတွင် အထပ်ထပ်အခါခါပွတ်ရသကဲ့သို့ အလိုရှိသော စကားကို အထပ်ထပ် ပြောဆိုခြင်းသည် “ဆီပွတ်ကျည်ပွေ့ပြောနည်း” မည်၏။ ဘုရားပိန္နဲတိုင်ကိစ္စ ဆွေးနွေးရာ၌ မကျည်းနှစ်

လည်းကောင်း၊ ကျန်းလည်းကောင်း၊ ရှားနှစ်လည်းကောင်း ကျန်းလည်းကောင်းဟု ပြောဆိုပုံကို သာဓကထုတ်အပ်၏။

၆။ ဆင်ဝှေ့ရန်ရှောင်ပြောနည်း

ဆင်ဝှေ့မည်ဟု လိုက်လျှင် လွတ်ရာလွတ်ကြောင်း တိမ်းရှောင်ကချမ်းသာသကဲ့သို့ စကားအရာတွင်လည်း မိမိအဖို့ဘေးရောက်မည့် စကားကို ရှောင်လွှဲ၍ ပြောဆိုခြင်းသည် “ဆင်ဝှေ့ရန်ရှောင်ပြောနည်း” မည်၏။ ရက်မအောက် မြေကြီးအထိ ရွှေချထားသော အိမ်ရှေ့မင်း၏ ကျောင်းမှ ရွှေမျှားကို မြို့ဝန်က အဖျက်ခိုင်းရာ အိမ်ရှေ့မင်းစိတ်ဆိုးသည်ကို ပြေလည်အောင် လျှောက်ဟားသော မြို့ဝန်၏ စကားကို သာဓက ထုတ်အပ်၏။

၇။ တောင်သူယာခုတ်ပြောနည်း

တောင်သူတို့သည် ယာခုတ်လျှင် ခြုံငယ် သစ်ပင်ငယ်တို့ကို ဦးစွာ ရှင်းလင်းခုတ်ထွင်ပြီးမှ သစ်ပင်ကြီးများကို လှဲသကဲ့သို့ စကားအရာတွင်လည်း ဦးစွာစကားငယ်ကိုပြော၍ နောက်မှ စကားကြီးများကို ပြောခြင်းဖြင့် အနိုင်ယူခြင်းသည် “တောင်သူယာခုတ်ပြောနည်း” မည်၏။ အမတ်ကြီးလေးဦးနှင့် မဟောသဓာသုခမိန်တို့ ဥစ္စာနှင့်ပညာ ကယ်ဟာကမြတ်သည်ဟူသော အငြင်းပွားပုံကို သာဓကထုတ်အပ်၏။

၈။ ကြက်ဆုတ်ခွပ်ပစ်ပြောနည်း

ကြက်တို့၏ သဘောသည် ခွပ်မည်ပြုသောအခါ နောက်သို့ဆုတ်ဟန်ပြု၍ တကယ်ခွပ်သောအခါမှသာ စီး၍ခွပ်သကဲ့သို့ စကားအရာတွင်လည်း သူ့အလိုကို လိုက်တန်သရွှေ့ လိုက်ပြီးလျှင် စီးသောသောအခါမှ စီးလျက် ပြောသောစကားမျိုးသည် “ကြက်ဆုတ်ခွပ်ပစ်ပြောနည်း” မည်၏။ ကဝိသေတ္ထု မဇ္ဈိမသကျပန်း၌ ဖော်ပြပါရှိသော တရုတ်ငရွေကြည်၏ မီးလောင်ကိစ္စအတွက် တရုတ်သံများနှင့် အမတ်ကြီးဦးပေါ်ဦးတို့ အပြန်အလှန် ပြောဆိုပုံကို သာဓကထုတ်အပ်၏။

၉။ ရေစစ်ပမာ စကားပြောနည်း

ဓမ္မကရိုက်ခေါ်သော ရေစစ်ကို ရေတွင် နှစ်၍ ရေပြည့်လျှင် အပေါက်ကို လက်ဖြင့် ပိတ်ယူပါက ရေမထွက်နိုင်သကဲ့သို့ တဘက်လူ၏ စကားကို ပိတ်မိအောင် ပြောဆိုခြင်းသည် “ရေစစ်ပမာစကားပြောနည်း” မည်၏။ သူငယ်လေးယောက်နှင့် သူအိုကြီးတို့ ယုံတမ်းစကား ပြောကြားပုံကို သာဓကထုတ်အပ်ပါ၏။

၁၀။ ခက်တင်မောင်းနင်း ပြောနည်း

သူစကားကို ဟုတ်၏လည်း မဆို၊ မဟုတ်ဟုလည်း မဆိုဘဲ မတင်မကျ ပြောဆိုခြင်းသည် “ခက်တင်မောင်းနင်းပြောနည်း” မည်၏။ “ဤသူငါ့တူ မဟုတ်ဟု မည်သူပြောသနည်း” ဟု တောင်ဖိလာဆရာတော် ပြောကြားပုံကို သာဓကထုတ်အပ်၏။

မှတ်ချက်။ ။ စကားကြီး ၁၀-မျိုးအကြောင်းကို ပြဆိုသော ပုံသက်သေ သာဓကဝတ္ထုများကို မြန်မာ့စွယ်စုံကျမ်း အတွဲ(၃)တွင် အကျယ်တဝင့် ဖော်ပြပါရှိသည်။ ထိုကျမ်း၌ လေ့လာကြည့်ရှုကြပါ။ အောက်ပါအောင်ပွဲရ ကဗျာကို ကျက်မှတ်ထားရန်။

အောင်ပွဲရကဗျာ

- ၁။ ရေကူးညာတင်၊ ပြောရိုးတွင်၊ ဉာဏ်ယှဉ်ပါက အောင်ပွဲရ။
- ၂။ ကောက်ပင်ရိတ်လှီး၊ ပြောဆိုနည်း၊ ဉာဏ်မှီးပါက အောင်ပွဲရ။
- ၃။ ရေစီးဖောင်ဆန်၊ ပြောဆိုဟန်၊ ဝေဖန်နှိုင်းဆ အောင်ပွဲရ။
- ၄။ အိုးတန်ဆန်ခပ်၊ ပမာဟပ်၊ ပြောတတ်ပါက အောင်ပွဲရ။
- ၅။ ဆိပ်ကန်ကျည်ပွေ့၊ ပြောဆိုလေ့၊ လက်တွေ့မှန်လှ အောင်ပွဲရ။

- ၆။ ဆင်စွ၊ ရန်ရွှင်၊ ပမာဆောင်၊ လူ့၊ ဘောင်လောကအောင်ပွဲရ။
- ၇။ တောင်သူယာခုတ်၊ ညွှန်းဖော်ထုတ်၊ မယုတ်မှန်လှ အောင်ပွဲရ။
- ၈။ ကြက်ဆုတ်နှပ်ပစ်၊ ထုံးစနစ်၊ စင်စစ်မှန်လှ အောင်ပွဲရ။
- ၉။ ရေစစ်သောလား၊ ပမာထား၊ စကားဆိုက အောင်ပွဲရ။
- ၁၀။ ခက်တင်မောင်းနှင်း၊ ပြောဆိုခြင်း၊ မယွင်းမှန်လှ အောင်ပွဲရ။

ရွေးခေတ်မြန်မာနိုင်ငံ၏ သင်ရိုးကျမ်းစာဖြစ်သော ဆယ်စောင်တွဲ အာသာရပ်ကို ယခုခေတ်လူငယ်များ အလွယ်တကူ လေ့လာနိုင်ရန် ဆင်တန်းနည်းပြဆရာတော် ဦးပညာသာမိ(မာဂဓိသာစည်)စီစဉ်အပ်သော ဆယ်စောင်တွဲဆင်တန်း မြန်မာပြန်ကျမ်းစာသည် ၁၃၅၀ (၁၉၈၈) ခုနှစ်၊ ဇွန်လလဆန်း ၁ ရက်နေ့တွင် ရေးသားပြုစု အောင်မြင်ပြီးစီးခဲ့ပါ သတည်း။

လှူငယ်မျက်ရှု ယဉ်ကျေးမှု

အနန္တငါးပါး ပူဇော်ကန်တော့ရန်

- ၁။ ဗုဒ္ဓံ=မြတ်စွာဘုရားကို။ ပူဇေမိ=ပူဇော်ပါ၏ဘုရား။
- ၂။ ဓမ္မံ=တရားတော်မြတ်ကို။ ပူဇေမိ=ပူဇော်ပါ၏ဘုရား။
- ၃။ သံဃံ=သံဃာတော်မြတ်ကို။ ပူဇေမိ=ပူဇော်ပါ၏ဘုရား။
- ၄။ မာတာပိတုနံ=မိဘနှစ်ပါးတို့အား။ ပူဇေမိ=ပူဇော်ပါ၏ဘုရား။
- ၅။ အာစရိယာနံ=ဆရာသမားတို့အား။ ပူဇေမိ=ပူဇော်ပါ၏ဘုရား။

အနန္တငါးပါး အဓိဋ္ဌာန်

- ၁။ ဘုရားကျေးဇူး၊ မြင်းမိုရ်ဦး၊ အထူးကျေအောင် ဆပ်ပါမည်။
- ၂။ တရားကျေးဇူး၊ မြင်းမိုရ်ဦး၊ အထူးကျေအောင် ဆပ်ပါမည်။
- ၃။ သံဃာကျေးဇူး၊ မြင်းမိုရ်ဦး၊ အထူးကျေအောင် ဆပ်ပါမည်။
- ၄။ မိဘကျေးဇူး၊ မြင်းမိုရ်ဦး၊ အထူးကျေအောင် ဆပ်ပါမည်။
- ၅။ ဆရာကျေးဇူး၊ မြင်းမိုရ်ဦး၊ အထူးကျေအောင် ဆပ်ပါမည်။

ဘုရားဖူးရခြင်းအကျိုး

- * ဘုရားသို့မှန်း၊ ခြေတစ်လှမ်း၊ သိန်းသန်းမကထိုက်။
- * လှူသူ ဖူးသူ၊ ပေးဝေသူ၊ နတ်လူတို့သို့ ဆိုက်။

ဆွမ်းတော်ကပ်နှင့် ဆုတောင်း

အရဟံအစရှိသော ကိုးပါးသော ဂုဏ်တော်တို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော၊ လူနတ်တို့၏ ကိုးကွယ်ရာဖြစ်တော်မူသော သက်တော်ထင်ရှား သဗ္ဗညု မြတ်စွာဘုရားကို ရည်မှတ်၍ ဓာတုစေတီ၊ ဓမ္မစေတီ၊ ဥဒ္ဓိဿစေတီ၊ ပရိဘောဂစေတီတော်မြတ်အား အဆင်း၊ အနံ့၊ အရသာနှင့် ပြည့်စုံသော ဤဆွမ်းခဲဖွယ် ဘောဇဉ် ချိုချဉ်ရသာ အဖြာဖြာကို ရိရိသေသေ နိဗ္ဗာန် ရည်မှန်း လှူဒါန်းပါ၏ အရှင်ဘုရား၊ နိဗ္ဗာန်ကိုမြော် ပူဇော်ပါ၏ အရှင် ဘုရား။

တပည့်တော်၏ ဤကောင်းမှုသည် အာသဝေါတရား လေးပါးတို့၏ ကုန်ရာကုန်ကြောင်းဖြစ်သော မဂ်ဉာဏ်၊ ဖိုလ်ဉာဏ်၊ မြတ်နိဗ္ဗာန်ကို ကေန့် ရောက်အောင် ရွက်ဆောင်နိုင်သည် ဖြစ်ပါစေသတည်း။

ပန်းတော်ကပ်နှင့် ဆုတောင်း

အရဟံအစရှိသော ကိုးပါးသော ဂုဏ်တော်တို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော၊ လူနတ်တို့၏ ကိုးကွယ်ရာဖြစ်တော်မူသော သက်တော်ထင်ရှား သဗ္ဗညု မြတ်စွာဘုရားကို ရည်မှတ်၍ ဓာတုစေတီ၊ ဓမ္မစေတီ၊ ဥဒ္ဓိဿစေတီ၊ ပရိဘောဂစေတီတော်မြတ်အား အဆင်း၊ အနံ့နှင့် ပြည့်စုံသော ဤပန်းကို ရိရိသေသေ နိဗ္ဗာန်ရည်မှန်း လှူဒါန်းပါ၏ အရှင်ဘုရား၊ နိဗ္ဗာန်ကိုမြော် ပူဇော်ပါ၏ အရှင်ဘုရား။

တပည့်တော်၏ ဤကောင်းမှုသည် အာသဝေါတရား လေးပါးတို့၏ ကုန်ရာ ကုန်ကြောင်းဖြစ်သော မဂ်ဉာဏ်၊ ဖိုလ်ဉာဏ်၊ မြတ်နိဗ္ဗာန်ကို ကေန့် ရောက်အောင် ရွက်ဆောင်နိုင်သည် ဖြစ်ပါစေသတည်း။

ရေတော်ကပ်နှင့် ဆုတောင်း

အရဟံအစရှိသော ကိုးပါးသော ဂုဏ်တော်တို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော၊ လူနတ်တို့၏ ကိုးကွယ်ရာ ဖြစ်တော်မူသော သက်တော်ထင်ရှားသဗ္ဗညုမြတ်စွာဘုရားကို ရည်မှတ်၍ ဓာတုစေတီ၊ ဓမ္မစေတီ၊ ဥဒ္ဒိဿစေတီ၊ ပရိဘောဂစေတီတော်မြတ်အား သန့်ရှင်းအေးမြ ကြည်လင်လှသော ဤသောက်တော်ရေ၊ သုံးဆောင်တော်ရေကို ရိုရိုသေသေ နိဗ္ဗာန်ရည်မှန်းလှူဒါန်းပါ၏ အရှင်ဘုရား၊ နိဗ္ဗာန်ကိုမြော် ပူဇော်ပါ၏ အရှင်ဘုရား။

တပည့်တော်၏ ဤကောင်းမှုသည် အာသဝေါတရား လေးပါးတို့၏ ကုန်ရာကုန်ကြောင်းဖြစ်သော မဂ်ဉာဏ်၊ ဖိုလ်ဉာဏ်၊ မြတ်နိဗ္ဗာန်ကို ကေန့်ရောက်အောင် ရွက်ဆောင်နိုင်သည် ဖြစ်ပါစေသတည်း။

ဆီမီးတော်ကပ်နှင့် ဆုတောင်း

အရဟံအစရှိသော ကိုးပါးသော ဂုဏ်တော်တို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်၊ အနာဝရဏဉာဏ်တော်တို့ဖြင့် သုံးပါးသော လောက၌ အဝိဇ္ဇာတည်းဟူသော အမှိုက်မှောင်ကို ပယ်ဖျောက်၍ ထွန်းလင်းတောက်ပတော်မူစေနိုင်သော သက်တော်ထင်ရှား သဗ္ဗညုမြတ်စွာဘုရားကို ရည်မှတ်၍ ဓာတုစေတီ၊ ဓမ္မစေတီ၊ ဥဒ္ဒိဿစေတီ၊ ပရိဘောဂစေတီတော်မြတ်အား အရောင်အဆင်းတို့ဖြင့် အမှိုက်မှောင်ကို ပယ်ဖျောက်တတ်သော ဤဆီမီးလျှံကို ရိုရိုသေသေ နိဗ္ဗာန်ရည်မှန်း လှူဒါန်းပါ၏ အရှင်ဘုရား၊ နိဗ္ဗာန်ကိုမြော် ပူဇော်ပါ၏ အရှင်ဘုရား။

တပည့်တော်၏ ဤကောင်းမှုသည် အာသဝေါတရား လေးပါးတို့၏ ကုန်ရာကုန်ကြောင်းဖြစ်သော မဂ်ဉာဏ်၊ ဖိုလ်ဉာဏ်၊ မြတ်နိဗ္ဗာန်ကို ကေန့်ရောက်အောင် ရွက်ဆောင်နိုင်သည် ဖြစ်ပါစေသတည်း။

ဆွမ်းလှူကျီး ၅-ပါး

သက်မှည့် ဆင်းလှ၊ သုခ ခွန်အား
ပညာများ၊ ငါးပါး ဆွမ်းအကျီး၊

ပန်းလှူကျီး ၃-ပါး

ပန်းလိုလှပ၊ ဘဝရုပ်ရည်၊
ခန္ဓာကိုယ်တွင်း၊ သန့်ရှင်းပေသည်။
နံစော်ကင်းလို့၊ ခံတွင်းမွေးကြည်၊
ပန်လှူကျီး၊ သုံးမျိုး ရနိုင်သည်။

ရေလှူကျီး ၁၀-ပါး

လျင်မြန် သန့်ရှင်း၊ ကျော်စောခြင်းနှင့်၊
လွတ်ကင်းမှတ်သိပ်၊ မဆိတ်ခြံရံ၊ ဒီသံသက်ရှည်။
ရုပ်ရည်ဆင်းလှ၊ သုခ၊ ခွန်အား၊
ပညာများ၊ ဆယ်ပါး ရေအကျီး။

မီးလှူကျီး ၂-ပါး

ဘုရားရှင်အား၊ စိတ်ထားကြည်ဖြူ၊
ဆီမီးလျှပ်ပန်း၊ လှူဒါန်းသောသူ။
စက္ခုမံသ၊ ဉာဏနှစ်ဆူ၊
ကြည်လင်၏၊ ဖြစ်ဘိ ဉာဏ်ကြီးသူ၊

တံမြက်လှည်းကျီး ၅-ပါး

ကိုယ် စိတ် သူစိတ်၊ ယိုဖိတ်ကြည်လင်၊
နတ်တို့လေးစား၊ လွန်ပွားချစ်ခင်။
ကြည်ညိုဖွယ်ကောင်း၊ ဂုဏ်ပေါင်းမျက်ရှင်၊
နတ်ပြည်ရောက်၊ ထွန်းတောက် ကျီးငါးအင်။

ဘုရားဂုဏ်တော် ၉-ပါး ပါဠိ

ဣတိပိ သော ဘဂဝါ အရဟံ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ ဝိဇ္ဇာစရဏ-
သမ္ပန္နော၊ သုဂတော၊ လောကဋိဒ္ဓံ၊ အနုတ္တရော ပုရိသဒမ္မသာရထံ၊
သဏ္ဌာ ဒေဝမနုဿာနံ၊ ဗုဒ္ဓေါ၊ ဘဂဝါ။

တရားဂုဏ်တော် ၆-ပါး ပါဠိ

သုက္ခာတော၊ ဘဂဝတာ ဓမ္မော၊ သန္တိဋ္ဌိကော၊ အကာလိကော၊
ဟိပဿိကော၊ ဩပနေယျိကော၊ ပစ္စတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗော ဝိညူဟံ။

သံဃာ့ဂုဏ်တော် ၉-ပါး ပါဠိ

သုပ္ပဋိပန္နော ဘဂဝတော သာဝကသံဃော၊ ဥဇုပ္ပဋိပန္နော ဘဂဝတော
သာဝကသံဃော၊ ဉာယပ္ပဋိပန္နော ဘဂဝတော သာဝကသံဃော၊
သာမိစိပ္ပဋိပန္နော ဘဂဝတော သာဝကသံဃော၊ (ယဒိဒံ စတ္တာရိ
ပုရိသယုဂါနိ အဋ္ဌပုရိသပုဂ္ဂလာ သေ ဘဂဝတော သာဝကသံဃော)
အာဟုနေယျော၊ ပါဟုနေယျော၊ ဒက္ခိဏေယျော၊ အဗ္ဗလိကရဏိယော၊
အနုတ္တရံ ပုညက္ခေတ္တံ လောကဿ။

သမ္ဗုဒ္ဓေ (အန္တရာယ်ကင်းကပ်ကျော်) ဘုရားရှိခိုး

ဂါထာတော်ကြီး

- ၁။ သမ္ဗုဒ္ဓေ အဋ္ဌဝီသဉ္စ၊ ဒွါဒသဉ္စ သဟဿကေ။
ပဉ္စသတသဟဿာနိ၊ နမာမိ သိရဿာ မဟံ။
- ၂။ အပ္ပကာ ဝါဠုကာ ဂင်္ဂါ၊ အနန္တာ နိဗ္ဗုတာ ဇိနာ။
တေသံ ဓမ္မဉ္စ သံဃဉ္စ၊ အာဒရေန နမာမဟံ။
- ၃။ နမက္ကာရာနုဘာဝေန၊ ဟိတွာ သဗ္ဗေ ဥပဒ္ဓဝေ။
အနေကအန္တရာယာပိ၊ ဝိနဿန္တု အသေသတော။

အဋ္ဌဝီသံ=သုံးပါးဘဝ၊ သုံးလောကတွင်၊ ဉာဏရောင်ဖိတ်
 အောင်ဘိသိက်နှင့်၊ နှစ်ကျိပ်ရှစ်ဆူကုန်သော။ သမ္ဗုဒ္ဓေ စ=တန်ဆောင်
 ပမာ၊ ဉာဏ်ရောင်ဝါဖြင့်၊ သစ္စာပွင့်လင်း၊ တရားမင်းတို့ကိုလည်းကောင်း။
 ဒွါဒသဉ္စ သဟဿကေ=နိဗ္ဗာန်ကိန်းအောင်း၊ စက်မွေ့သျှောင်သည့်၊
 တစ်သောင်းနှစ်ထောင်ကုန်သော။ သမ္ဗုဒ္ဓေ စ=လရောင်ပမာ၊ ဉာဏ်ရောင်
 ဝါဖြင့်၊ သစ္စာဝင်းပြောင်၊ မြတ်ဘုန်းခေါင်တို့ကိုလည်းကောင်း။
 ပဉ္စသတသဟဿာနိ=သောင်းတိုက်စကြဝဠာ၊ ဂုဏ်ဝါကျော်ဟိန်း၊
 ငါးသိန်းကုန်သော။ သမ္ဗုဒ္ဓေ စ=နေရောင်ပမာ၊ ဉာဏ်ရောင်ဝါဖြင့်၊
 သစ္စာလင်းထိန်၊ မြတ်မုနိန်တို့ကိုလည်းကောင်း။ အပ္ပကာ ဝါဠုကာ
 ဂင်္ဂါ=ဂင်္ဂါမြစ်ထဲ၊ ငွေသောင်သဲကို၊ ဉာဏ်စေ့ထသော။ အနန္တာ=
 သင်္ချာဂဏန်း၊ ရေတွက်မှန်းလည်း၊ ဆုံးခန်းတိုင်မြောက်၊ မရောက်နိုင်
 ထသော။ နိဗ္ဗုတာ=ဘုံဇာတ်သိမ်း၍ ငြိမ်းအတော်မူပြီးထသော။ ဇိနာ စ=
 နောင်ယှက်ဖန်လာ၊ မာရ်ငါးဖြာကို၊ အရိယာမဂ်၊ ဘုန်းရောင်စက်ဖြင့်၊
 ချိုးဖျက်လွယ်ကူ၊ အောင်တော်မူသော ဘုရားရှင်အပေါင်းတို့ကိုလည်း
 ကောင်း။ အဟံ=အကျွန်ုပ်သည်။ သိရဿာ=ဦးခေါင်းရတနာ၊ မြတ်
 အင်္ဂါဖြင့်။ နမာမိ=ရှိခိုးပါ၏။

တေသံ=ထိုက်ဂါဝါဠု၊ ပမာပြုလည်း၊ နှိုင်းတုမရ၊ ပွင့်တော်မူကြ
ကုန်သော၊ ဘုရားရှင်တို့နှင့်တကွ၊ ငါးသိန်း တစ်သောင်း နှစ်ထောင်
နှစ်ကျိပ်ရှစ်ဆူကုန်သော ဘုရားရှင်တို့၏။ ဓမ္မဉ္စ=တရားတော်မြတ်ကို
လည်းကောင်း။ သံဃဉ္စ=တပည့်သား သံဃာတော်မြတ်ကိုလည်းကောင်း။
အာဒရေန=ရိုသေစွာ။ အဟံ=အကျွန်ုပ်သည်။ နမာမိ=ဂိုဦးပါ၏။

နမက္ကာရာနုဘာဝေန = ဤသို့ ဂိုဦးပူဇော်၊ ပူးပြော်မာန်လျှော့၊
ကန်တော့ရသောပဏာမ ကုသိုလ်ကံစေတနာကြောင့်။ သဗ္ဗေ=စပ်သိမ်း
ကုန်သော။ ဥပဒ္ဒဝေ=ဘေးရန်ဥပဒ်တို့ကို။ ဟိတော=ပယ်ဖျောက်၍။ အနောက
အန္တရာယာပိ=တစ်ပါးမက များစွာကုန်သော အန္တရာယ်တို့သည်လည်း။
အသေသတော=အကြွင်းအကျန်မရှိသောအားဖြင့်။ ဝိနယန္တု=ပျောက်
ပျက်စေကုန်သတည်း။

မှတ်ချက်။ ။ ဤသမ္မုဒ္ဒေဂါထာတော်အနက်မှာ ရန်ကုန်မြို့ ကျောင်းထော်
ရာ ရွှေကျင်တိုက် ပထမဆရာတော် ဦးသာသန
ရေးသားသော အနက်ဖြစ်ကြောင်း သိရပါသည်။

ဆရာတော် ဦးဝိစိတ္တသာရာဘိဝံသ သီကုံးဖွဲ့ဆိုအပ်သော

မေတ္တသုတ်လာ မေတ္တာပွားနည်း ၁၁-နည်း

၁။ သဗ္ဗေ သတ္တာ သုခိနော ဟောန္တု၊

(က) လုံးစုံများစွာ၊ သတ္တဝါ၊ ချမ်းသာကိုယ်စိတ်မြဲပါစေ။

(ခ) ဥပဓိရန်ဘေး၊ ကင်းစင်ဝေး၊ ငြိမ်းအေးကြပါစေ။

၂။ တသန္တံ ထာဝရ ဒုကမေတ္တာ

(က) ကြောက်တတ်၊ မကြောက်တတ်၊ နှစ်ရပ်များစွာ၊ သတ္တဝါ၊
ချမ်းသာကိုယ်စိတ် မြဲပါစေ။

(ခ) ဥပဓိရန်ဘေး၊ ကင်းစင်ဝေး၊ ငြိမ်းအေးကြပါစေ။

၃။ ခိဋ္ဌန္တံ အခိဋ္ဌ ဒုကမေတ္တာ

(က) မြင်အပ်၊ မမြင်အပ်၊ နှစ်ရပ်များစွာ၊ သတ္တဝါ၊ ချမ်းသာကိုယ်စိတ်
မြဲပါစေ။

(ခ) ဥပဓိရန်ဘေး၊ ကင်းစင်ဝေး၊ ငြိမ်းအေးကြပါစေ။

၄။ ဒုရန္တံ အဝိဒူရ ဒုကမေတ္တာ

(က) ဝေးနေ၊ နီးနေ၊ နှစ်ထွေများစွာ၊ သတ္တဝါ၊ ချမ်းသာကိုယ်စိတ်
မြဲပါစေ။

(ခ) ဥပဓိရန်ဘေး၊ ကင်းစင်ဝေး၊ ငြိမ်းအေးကြပါစေ။

၅။ ဘူတနှင့် သမ္ဘဝေသီ ဒုကမေတ္တာ

(က) ဘဝဇာတ်ဆုံး၊ မဆုံးများစွာ၊ သတ္တဝါ၊ ချမ်းသာကိုယ်စိတ် မြဲပါစေ။

(ခ) ဥပဒ်ရန်ဘေး၊ ကင်းစင်ဝေး၊ ငြိမ်းအေးကြပါစေ။

၆။ ဒိဃ၊ ရဿ၊ မဇ္ဈိမ တိကမေတ္တာ

(က) ရှည်တို့အလတ်၊ သုံးရပ်ခန့်၊ သတ္တဝါ၊ ချမ်းသာကိုယ်စိတ် မြဲပါစေ။

(ခ) ဥပဒ်ရန်ဘေး၊ ကင်းစင်ဝေး၊ ငြိမ်းအေးကြပါစေ။

၇။ မဟန္တ၊ အဏုက၊ မဇ္ဈိမ တိကမေတ္တာ

(က) ကြီးငယ်၊ အလတ်၊ သုံးရပ်ခန့်၊ သတ္တဝါ၊ ချမ်းသာ ကိုယ်စိတ်မြဲပါစေ။

(ခ) ဥပဒ်ရန်ဘေး၊ ကင်းစင်ဝေး၊ ငြိမ်းအေးကြပါစေ။

၈။ ထူလ၊ အဏုက၊ မဇ္ဈိမ တိကမေတ္တာ

(က) ဆူကြုံ၊ အလတ်၊ သုံးရပ်ခန့်၊ သတ္တဝါ၊ ချမ်းသာကိုယ်စိတ် မြဲပါစေ။

(ခ) ဥပဒ်ရန်ဘေး၊ ကင်းစင်ဝေး၊ ငြိမ်းအေးကြပါစေ။

၉။ န ပရော ပရံ နိကုဗ္ဗေထ

လူအချင်းချင်း၊ လှည့်ပတ်ခြင်း၊ ကင်းရှင်းကြပါစေ။

၁၀။ နာတိမညေထ ကတ္တိစိ န ကိဉ္စိ

အသင်သေးခြင်း၊ အချင်းချင်း၊ ကင်းရှင်းကြပါစေ။

၁၁။ ဗျာဓရာသနာ ပဋိသသည၊ နညမညဿ ဒုက္ခမိစ္ဆယျ

ဆင်းရဲလိုခြင်း၊ အချင်းချင်း၊ ကင်းရှင်းကြပါစေ။

မေတ္တာအကျိုး ၁၁-မျိုး

အိပ်သော်ချမ်းသာ၊ နိုးခါ သုခ၊ မြတ်လှအိပ်မက်၊ နှစ်သက်လှတို့၊
နတ်တို့ချစ်ခင်၊ နတ်ပင်စောင့်နေ၊ မီးရေမဖျက်၊ ငြိမ်သက်တည်ကြည်၊
ရွှင်ကြည်မျက်နှာ၊ သေခါ မမှိုင်း၊ ပြဟွာတိုင်သား၊ ဆယ့်တစ်ပါးကို၊
ကျမ်းဂန်ဆိုသည်။ ။ ဗိုလ်လူအများ မေတ္တာပွား။

ဂေါတမမြတ်စွာဘုရား၏

ဗုဒ္ဓဝင် အကျဉ်းချုပ် ဆောင်ပုဒ်

မ, သိ, ကြ, လတ်, ဧတူး, ဆ, အပ်, နေ့မြတ် ခုနစ်ထွေ။
သန့်, ဖွား, တော, ပွင့်, စက်, စု, သင့်, ရှင်ပင့် သာကီဆွေ။

ရှင်းလင်းချက်

၁။ မ=ကြာသပတေးနေ့တွင်
သန့်=ပဋိသန္ဓေ နေ့တော်မူပါသည်။

၂။ သိ=သောကြာနေ့တွင်
ဖွား=ဖွားမြင်တော်မူပါသည်။

၃။ ကြ=တနင်္လာနေ့တွင်
တော=တောထွက်တော်မူပါသည်။

၄။ လတ်=ဗုဒ္ဓဟူးနေ့တွင်
ပွင့်=ဘုရားပွင့်တော်မူပါသည်။

၅။ တွေး=စနေနေ့တွင်

စက်=ဓမ္မစကြာတရား ဟောတော်မူပါသည်။

၆။ ဆ=အင်္ဂါနေ့တွင်

စု=စုတိ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူပါသည်။

၇။ အပ်=တနင်္ဂနွေနေ့တွင်

သင့်=တေဇောဓာတ် (မီးသင့်)လောင်တော်မူပါသည်။

လယ်တီဆရာတော် ရေးသားသော

ဗုဒ္ဓဝင်ဘုရားရှိခိုးလင်္ကာ

သန္ဓေယူသောနေ့ (မ=သန်)

သုံးလူ့ ရှင်ပင်၊ ကျွန်ုပ်တို့တင်၊ သောင်းခွင်စကြဝဠာ၊ နတ်မြဟွာတို့၊
ညီညာရုံးစု၊ တောင်းပန်မှုကြောင့်၊ ရတနဂုံ၊ ရွန်းရွန်းစိုသည်၊ ဝါဆို
လပြေ၊ ကြွက်မင်းနေ့ဝယ်၊ ချမ်းမြေ့ကြည်ဖြူ၊ သန္ဓေယူသည်၊ နတ်လူ
ငြိမ်းဖို့ ကိန်းပါကို။

ဖွားတော်မူသောနေ့ (သိ=ဖွား)

သန္ဓေယူကာ၊ ဆယ်လကြာသော်၊ မဟာသက္ကရာဇ်၊ ခြောက်ဆယ်
ရှစ်ကြိမ်၊ ကဆုန်လပြေ၊ သောကြာနေ့ဝယ်၊ ချမ်းမြေ့စုံစီ၊ လုမ္ဗိနီ၌၊
မဟိလှိုက်ဆူ၊ ဖွားတော်မူသည်။ ။နတ်လူအောင်မြို့ လမ်းပါကို။

တောထွက်သောနေ့ (ကြ=ဖွား)

ဖွားမြင်မြောက်သော်၊ ဆယ်ခြောက်နှစ်ရွယ်၊ ပျိုနုနယ်၌၊ သုံးသွယ်
ရွှေနန်း၊ သိမ်းမြန်းပြီးလစ်၊ ဆယ်သုံးနှစ်လျှင်၊ ဘုန်းသစ်လှူလှူ၊ စံတော်
မူ၍၊ ရွယ်မှုနုပြီး။ နှစ်ဆယ့်ကိုးဝယ်၊ လေးမျိုးနိမိတ်၊ နတ်ပြဟိတ်ကြောင့်၊
ရွှေစိတ်ငြင်ငြိ၊ သံဝေပိုကာ၊ ဝါဆိုလပြေ၊ ကျားမင်းနေ့ဝယ်၊ ချမ်းမြေ့
ရကံ၊ တောရပ်လှူသည်။ ။စုံမြိုင်ပင်ရိပ် ခန်းမှာကို။

ဘုရားဖြစ်သောနေ့ (လတ်=ပွင့်)

တောရပ်မြိုင်ပေါ်၊ ခြောက်နှစ်ပျော်၍၊ ခါတော်တပုံ၊ ပွင့်ချိန်ကြုံလာ၊
ကဆုန်လပြေ့၊ ဆင်မင်းနေ့ဝယ်၊ မြေပရမေ၊ ပလ္လင်ဗေထက်၊ ရွှေညောင်
တော်ကြီး၊ ဗိတန်ထီးနှင့်၊ မငြီးကြည်ဖြူ၊ နေတော်မူလျက်၊ ရန်မြို့ခပင်း၊
အမိုက်သင်းကို၊ အရှင်းပယ်ဖျောက်၊ အလင်းပေါက်က၊ ထွန်းတောက်
ဘုန်းတော်၊ သောင်းလုံးကျော်သည်။ ။သုံးဖော်လူတို့ ငြမ်းပါကို။

ဓမ္မစကြာဟောသောနေ့ (တေး=စက်)

ဘုရားဖြစ်ခါ၊ မိဂဒါသို့၊ စကြာရွှေဘွား၊ ဖြန့်ချိသွား၍၊ ငါးပါးဝဂ္ဂ၊
စုံအညီနှင့်၊ မဟိတသောင်း၊ တိုက်အပေါင်းမှ၊ ခညောင်းကပ်လာ၊
နတ်ဗြဟ္မာအား၊ ဝါဆိုလပြေ့၊ စနေနေ့ဝယ်၊ ကြွေကြွေလျှံတက်၊
ဓမ္မစက်ကို၊ မိန့်မြှောက်ထွေပြား၊ ဟောဖော်ကြားသည်။ ။တရားနတ်စည်
ရှမ်းတယ်ကို။

ပရိနိဗ္ဗာန်စံသောနေ့ (ဆ=စု)

တရားနတ်စည်၊ ဆော်ရွမ်းလည်က၊ သုံးမည်ဘုံသိုက်၊ တသောင်း
တိုက်ဝယ်၊ ကျွတ်ထိုက်သသူ၊ နတ်လူဗြဟ္မာ၊ သတ္တဝါကို၊ ခေမာသောင်သို့၊
ဖောင်ကူးတို့ဖြင့်၊ ဆောင်ပို့ပြီးခါ၊ ဝါလေးဆယ်ငါး၊ သက်ကား ရှစ်ဆယ်၊
စုံပြည့်ကြွယ်က၊ ရာလေးဆယ်ရှစ်၊ သက္ကရာဇ်ငယ်၊ နယ်မလွှာတိုင်း၊
စံနှိုင်းမယုတ်၊ ကုသိန္ဒာရုံ၊ အင်ကြင်းစုံ၌၊ ကဆုန်လပြေ့၊ အင်္ဂါနေ့ဝယ်၊
ချမ်းမြေ့နိဗ္ဗူ၊ စံတော်မူသည်။ ။ဝုန်းဆူသောင်းလုံးကျော်တယ်ကို။

တေဇောဓာတ်လောင်သောနေ့ (အပ်=သင့်)

နိဗ္ဗူစံပြီ၊ ရှုမအိသား၊ သိင်္ဂီရွှေလျော်၊ အလောင်းတော်ကို၊ ထိုရော်
ကဆုန်၊ လဆုတ်ကြုံ၍၊ ဂဠုန်နေ့ဝယ်၊ ခိုးငွေမနှော၊ ဓာတ်တေဇောလျှင်၊
ရှင်စောဉာဏ်စက်၊ ဓိဋ္ဌာန်ချက်ဖြင့်၊ လျှံကက်ကော်ရော်၊ မီးပူဇော်သည်။ ။
ဓမ္မတော်ရှစ်စိတ် ကြွင်းတယ်ကို။

ရှိခိုးဆုတောင်း

ထိုခနစ်နေ့၊ သာချမ်းမြေ့ကို၊ ဆွေ့ဆွေ့ကြည်ဖြူ၊ အာရုံယူလျက်၊
သုံးလူတို့နတ်၊ မြတ်ထက်မြတ်သား၊ အထွဋ်ခေါင်ဖျား၊ ကိုယ်တော်ဘုရား။
ကို၊ သုံးပါးမှန်စွာ၊ ဝန္တနာဖြင့်၊ သဒ္ဓါဖြိုးဖြိုး၊ ကျန်ရှိခိုးသည်။
စကောင်းကျိုးခပ်သိမ်း ကြွယ်စေသောဝံ။

ဗုဒ္ဓဝင်ဘုရားရှိခိုး ပြီး၏။

ကလေးများအတွက် ဗုဒ္ဓဝင်အကျဉ်းမှတ်ရန်

- ၁။ လူအမည်=သိဒ္ဓတ္ထ
- ၂။ ဘုရားဘွဲ့=ဂေါတမ
- ၃။ မိဘအမည်=သုဒ္ဓေါဒနမင်းနှင့် မာယာဒေဝီ
- ၄။ ကြင်ယာတော်=ယသော်ဓရာ (ဘဒ္ဒကဉ္စနာ)
- ၅။ ရင်သွေးတော်=ရာဟုလာ
- ၆။ ယောက်ဖတော်=ဒေဝဒတ်
- ၇။ မိထွေးတော်=ဂေါတမီ
- ၈။ နေပြည်တော်=ကပိလဝတ်ပြည် (သက္ကတိုင်း၊ မဇ္ဈိမဒေသ)
- ၉။ ဖွားရာဌာန=လုမ္ဗိနီဥယျာဉ် (ကပိလဝတ်နှင့် ဒေဝဒဟအကြား)
- ၁၀။ နန်းစံနှစ်=၁၃-နှစ်ကြာ (၁၆-နှစ်မှ ၂၉-အထိ)
- ၁၁။ နိမိတ်ကြီးများ=သူအို၊ သူနာ၊ သူသေ၊ ရဟန်း
- ၁၂။ ဗျာဒိတ်ခံယူသောဘဝ=သူမေဓာရသောဘဝ

- ၁၃။ ဗျာဒိတ်ခံယူသောနေ့=ကဆုန်လပြည့်နေ့
- ၁၄။ ဗျာဒိတ်ပေးသောဘုရား=ဒီပင်္ကရာမြတ်စွာဘုရား
- ၁၅။ ပါရမီဖြည့်ဖက်=သုမိတ္တာအမျိုးသမီး (ယသော်ဓရာအလောင်း)
- ၁၆။ ပါရမီဖြည့်ရာကာလ=လေးသင်္ချေနှင့် ကမ္ဘာတစ်သိန်း
(သုမေဓာဘဝမှ ဝေဿန္တရာဘဝအထိ)
- ၁၇။ ပါရမီဖြည့်ရခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက် = သတ္တဝါများအကျိုး
ဆောင်ရွက်ရန်
- ၁၈။ ဒုက္ကရစရိယာကျင့်ရသောနှစ်=၆-နှစ်ကြာ (၂၇-မှ ၁၀၃ အထိ)
- ၁၉။ ဒုက္ကရစရိယာကျင့်သည့်နေရာ=ဥရုဝေဠတော
- ၂၀။ ဘုရားဖြစ်ချိန်သက်တော်=၃၅-နှစ်အရွယ်
- ၂၁။ ဘုရားပွင့်ရာသက်တမ်း=၁၀၀-တမ်း
- ၂၂။ အလုပ်အကျွေး=ပဉ္စဝဂ္ဂါးဦး (ဒုက္ကရစရိယာကျင့်ခိုက်)
- ၂၃။ တရားဦးဟောသည့်နေရာ=ဗာရာဏသီ မိဂဒါဝုန်တော
- ၂၄။ ပထမဆုံး သာဝက=ပဉ္စဝဂ္ဂါးဦး
- ၂၅။ နောက်ဆုံးကျွတ်သော သာဝက=သုဘဒ္ဒပရိပိုဇ်
- ၂၆။ လက်ယာရံ အဂ္ဂသာဝက=အရှင်သာရိပုတ္တရာ
- ၂၇။ လက်ဝဲရံ အဂ္ဂသာဝက=အရှင်မောဂ္ဂလာန်
- ၂၈။ အဆုံးအမသာသနာ=ပရိယတ္တိ၊ ပဋိပတ္တိ၊ ပဋိဝေဓ
- ၂၉။ ကျင့်စဉ်သိက္ခာ=သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာ
- ၃၀။ ချမှတ်သော လမ်းစဉ်=မဇ္ဈိမပဋိပဒါ (မဂ္ဂင်လမ်းစဉ်)

- ၃၁။ သန္ဓေယူသောနေ့=မဟာသက္ကရာဇ် ၆၇၊ ဝါဆိုလပြည့်၊
ကြာသပတေးနေ့
- ၃၂။ ဖွားမြင်သောနေ့=မဟာသက္ကရာဇ် ၆၈၊ ကဆုန်လပြည့်၊
သောကြာနေ့
- ၃၃။ တောထွက်သောနေ့=မဟာသက္ကရာဇ် ၉၇၊ ဝါဆိုလပြည့်၊
တနင်္လာနေ့
- ၃၄။ ဘုရားဖြစ်သောနေ့=မဟာသက္ကရာဇ် ၁၀၃၊ ကဆုန်လပြည့်၊
ဗုဒ္ဓဟူးနေ့
- ၃၅။ ဓမ္မစကြာဟောသောနေ့=မဟာသက္ကရာဇ် ၁၀၃၊ ဝါဆိုလပြည့်၊
စနေနေ့
- ၃၆။ ပရိနိဗ္ဗာန်စံသောနေ့=မဟာသက္ကရာဇ် ၁၄၈၊ ကဆုန်လပြည့်၊
အင်္ဂါနေ့
- ၃၇။ တေဇောဓာတ်လောင်သောနေ့=၁၄၈၊ ကဆုန်လဆုတ် ၁၂၊
တနင်္ဂနွေနေ့

ဗုဒ္ဓဝင် အကျဉ်းချုပ် ပြီး၏။

ငါးပါးသီလဆိုရိုး

၁။ ကန်တော့ရန်

ဩကာသ ဩကာသ ဩကာသ၊ ကာယကံ ဝစီကံ မနောကံ၊
သဗ္ဗဒေါသ ခပ်သိမ်းသော အပြစ်တို့ကို ပျောက်ပါစေခြင်းအကျိုးငှာ
ပထမ ဒုတိယ တတိယ၊ တစ်ကြိမ် နှစ်ကြိမ် သုံးကြိမ်မြောက်အောင်
ဘုရားရတနာ တရားရတနာ သံဃာရတနာ ရတနာမြတ်သုံးပါးတို့ကို
အရိုအသေ အလေးအမြတ် လက်အုပ်မိုး၍ ရှိခိုးပူဇော် ဖူးမြော်မာန်လျှော့
ကန်တော့ပါ၏ အရှင်ဘုရား။

၂။ ဆုတောင်းရန်

ကန်တော့ရသော အကျိုးအားကြောင့် အပါယ်လေးပါး၊ ကပ်သုံးပါး၊
ရပ်ပြစ်ရှစ်ပါး၊ ရန်သူမျိုးငါးပါး၊ ဝိပတ္တိတရားလေးပါး၊ ဗျသနတရား
ငါးပါးတို့မှ အခါခပ်သိမ်း ကင်းလွတ်ငြိမ်းသည်ဖြစ်၍ မဂ်တရား ဖိုလ်တရား
နိဗ္ဗာန်တရားတော်မြတ်ကို ရပါလို၏ အရှင်ဘုရား။

မှတ်ချက်။ ။ဤဩကာသဆိုရိုးမှာ နိုင်ငံတော် သံဃမဟာနာယကအဖွဲ့က
တပြည်လုံးအတွက် တစ်တည်းဖြစ်စေရန် ချမှတ်ထားသော
ဆိုရိုးဖြစ်ပါသည်။

၃။ သရဏဂုံသီလ တောင်းရန်

အဟံ ဘန္တေ တိသရဏေန သဟ ပဉ္စသီလံ ဓမ္မံ ယာစာမိ၊အနုဂ္ဂဟံ
ကတော သီလံ ဒေထ မေ ဘန္တေ။

ဒုတိယမ္ပိ အဟံ ဘန္တေ... ။

တတိယမ္ပိ အဟံ ဘန္တေ....။

(မြန်မာပြန်) အရှင်ဘုရား သရဏဂုံ သုံးပါးနှင့်တကွ ငါးပါးသီလ
သိက္ခာပုဒ်တရားကို တပည့်တော်က တောင်းပါ၏။ အရှင်ဘုရား တပည့်
တော်ကို ငဲ့ညှာထောက်ထား ချီးမြှောက်သောအားဖြင့် ငါးပါးသီလ
ပေးသနားတော်မူပါဘုရား။

သံဃာတော်-ယမဟံ ဝဒါမိ တံ ဝဒေထ။

လူအများ-အာမ ဘန္တေ။

၄။ ဘုရားရှိခိုးရန်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။
(၃-ခေါက်ဆိုပါ။)

(မြန်မာပြန်) ဘဂဝါဂုဏ်ရှင် အရဟံဂုဏ်ရှင် သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဂုဏ်ရှင်
ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားအား ရှိခိုးပါ၏။

၅။ သရဏဂုံ ဆောက်တည်ရန်

ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ = ဘုရားကိုးကွယ်ပါ၏။

ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ = တရားကိုးကွယ်ပါ၏။

သံဃံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ = သံဃာကိုးကွယ်ပါ၏။

ဒုတိယမ္ပိ ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊ ဒုတိယမ္ပိ ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊
ဒုတိယမ္ပိ သံဃံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။

တတိယမ္ပိ ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊ တတိယမ္ပိ ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊
တတိယမ္ပိ သံဃံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။

သံဃာတော်-တိသရဏဂမနံ ပရိပုဏ္ဏံ။

လူအများ-အာမ ဘန္တေ။

၆။ ငါးပါးသီလ ဆောက်တည်ရန်

၁။ ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ=သူတပါး
အသက်ကို မသတ်ပါဘုရား။

၂။ အဒိန္နာဒါနာ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ=သူတပါး
ဥစ္စာကို မခိုးပါဘုရား။

၃။ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ=
ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားယွင်းစွာ မကျင့်ပါဘုရား။

၄။ မုသာဝါဒါ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ=လိမ်ညာ၍
မဟုတ်မမှန် မပြောပါဘုရား။

၅။ သုရာမေရယမဇ္ဇပ္ပမာဒဋ္ဌာနာ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ= မူးယစ်သေစာ မသောက်စားပါဘုရား။

သံဃာတော်- တိသရဏေန သဟ ပဉ္စသီလံ သာဓုကံ ကတှာ အပ္ပမာဒေန သမ္ပာဒေထ။

လူအများ-အာမဘန္တေ။

ငါးပါးသီလ အဓိဋ္ဌာန်

၁။ သူ့အသက်လဲ၊ မသတ်ဘဲ၊ အမြဲရှောင်ကြဉ်မည်။

၂။ သူ့ဥစ္စာလဲ၊ မခိုးဘဲ၊ အမြဲရှောင်ကြဉ်မည်။

၃။ ကာမဂုဏ်လဲ၊ မမှားဘဲ၊ အမြဲရှောင်ကြဉ်မည်။

၄။ လိမ်ညာ၍လဲ၊ မပြောဘဲ၊ အမြဲရှောင်ကြဉ်မည်။

၅။ သေအရက်လဲ၊ မသောက်ဘဲ၊ အမြဲရှောင်ကြဉ်မည်။

(မူးယစ်ဆေးလဲ၊ မသုံးစွဲ၊ အမြဲရှောင်ကြဉ်မည်။)

ဩကာသရှင်းတမ်း

ဩကာသ။ ။ရှိခိုးပါရစေ ကန်တော့ပါရစေဟု အခွင့်တောင်းခြင်းကို ဩကာသဟု ခေါ်သည်။ လေးနက်စေလိုသောကြောင့် လည်းကောင်း၊ ထင်ရှားပျံ့နှံ့စေလိုသောကြောင့် လည်းကောင်း ဩကာသကို သုံးကြိမ်ဆိုရပါသည်။

ကံသုံးပါး။ ။ကိုယ်ဖြင့်ပြုသောအမှုကို ကာယကံ၊ နှုတ်ဖြင့်ပြောသော အမှုကိုဝစိကံ၊ စိတ်ဖြင့်ကြံသောအမှုကို မနောကံဟု ခေါ်သည်။

ရတနာ။ ။နှစ်သက် မြတ်နိုးအပ်သောကြောင့် ရတနာဟု ခေါ်ပါသည်။

ဘုရား။ ။တရားဥသ္မံ အလုံးစုံကို အကုန်အစင်သိမြင်တော်မူသော ကြောင့် ဘုရားဟုခေါ်ပါသည်။

ဘုရား။ ။အပါယ်ဆင်းရဲ သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲသို့ မကျရောက်အောင် ဆွဲဆောင်တတ်သောကြောင့်တရားဟု ခေါ်ပါသည်။

သံဃာ။ ။အယူသီလ တူမျှခြင်းဖြင့် ပေါင်းစုဖွဲ့စည်းထားသောကြောင့် သံဃာဟု ခေါ်ပါသည်။

အရိုအသေ။ ။ကိုယ်၊နှုတ်၊စိတ် သုံးပါးအို့ဖြင့် ညွတ်တွားကိုင်းရှိုင်းခြင်း။

အလေးအမြတ်။ ။တကယ်အဟုတ် စိတ်ပါပါနှင့် လေးစားမြတ်နိုးခြင်း။

ရှိခိုး။ ။ရှိခိုးခြင်းမှာ ကိုယ်ဖြင့် ရှိခိုးခြင်း၊နှုတ်ဖြင့်ရှိခိုးခြင်း၊ စိတ်ဖြင့် ရှိခိုးခြင်းဟူ၍ သုံးမျိုးရှိသည်။ကိုယ်ဖြင့်ရှိခိုးခြင်းဆိုသည်မှာ ရတနာသုံးပါးမိဘဘိုးဘွား ဆရာသမားတို့၏ ဂုဏ်ကျေးဇူး ကို အာရုံပြု၍ ထိခြင်းငါးပါးဖြင့် ရှိခိုးခြင်းကို ခေါ်သည်။ စိတ်ဖြင့်ရှိခိုးခြင်းဆိုသည်မှာ ရတနာသုံးပါး၏ ဂုဏ်ပုဒ်

များကို နှုတ်ဖြင့်ထုတ်ဖော်၍ မျှော်ဆိုခြင်းကို ခေါ်ပါသည်။
စိတ်ဖြင့်ရှိခိုးခြင်းဆိုသည်မှာ ရတနာသုံးပါးတို့၏ဂုဏ်ကျေး
ဇူးကို စိတ်ထဲမှာ အဖန်တလဲလဲအောက်မေ့ခြင်းကို ခေါ်ပါ
သည်။ [ခြေ၊ လက် နဖူး၊ တံတောင်၊ ဒူး ထိင်းပါး]

ပူဇော်။ ။ပစ္စည်းဖြင့်ပူဇော်ခြင်း၊ တရားဖြင့်ပူဇော်ခြင်း ၂-မျိုးရှိသည်။

ဖူးမြော်။ ။ပကတိမျက်စိဖြင့် ဖူးမြော်ခြင်း၊ အသိဉာဏ်မျက်စိဖြင့်
ဖူးမြော်ခြင်း။

မာန်လျှော့။ ။မိမိသန္တာန်ရှိသော မာန်မာနတရားများကို လျှော့ချဖယ်
ရှားခြင်း (ရတနာသုံးပါးကိုမြင့်မြတ်ရာ၌ထားခြင်း) ကို
မာန်လျှော့သည်ဟု ခေါ်ပါသည်။ မာန်လျှော့ခြင်းကို
နိဝါတမဂ်လာဟု မှတ်ပါ။

ကန်တော့။ ။အပြစ်ရှိက ခွင့်လွှတ်တော်မူပါဟု ဝန်ချတောင်းပန်ခြင်းကို
ကန်တော့သည်ဟု ခေါ်သည်။ အပြစ်ရှိ၍ကန်တော့ခြင်း၊
ကုသိုလ်ရလို၍ ကန်တော့ခြင်းဟု ၂-မျိုးရှိသည်။ (ကန်တော့
ဆိုသည်မှာ အကုသိုလ်ကို ကန့်ကျောက်၍ ကုသိုလ်ကို
တော့ယူခြင်းကို ဆိုလိုသည်)

အပါယ်။ ။ချမ်းသာကင်း၍ ကုသိုလ်ကောင်းမှုပြုခွင့်မရသော အရပ်ကို
အပါယ်ဟု ခေါ်သည်။

ကပ်။ ။ငတ်မွတ်ဘေး၊ လက်နက်ဘေး၊ ရောဂါဘေးတို့ကြောင့်
ပျက်စီးခြင်းကို ကပ်ဟုခေါ်သည်။

ရပ်ပြစ်။ ။မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန် မရနိုင်သည်ကိုစွဲ၍ ရပ်ပြစ်ဟု ခေါ်သည်။
(ရှစ်ပါးရှိသည်)

ရန်သူ။ ။ရေ၊ မီး၊ မင်း၊ ဘူခိုး၊ အမွေခံအမှုဆိုး၊

- ဝိပတ္တိ။ ။ဖောက်ပြန်ချွတ်ယွင်းခြင်းကို ဝိပတ္တိဟု ခေါ်သည်။(ဂတိ၊ ဥပဓိ၊ ကာလ၊ ပယောဂ)
- ဗျသန။ ။ဆွေမျိုး၊ ဥစ္စာ၊ ရောဂါ၊ အယူ၊ အကျင့် ပျက်စီးခြင်းကို ဗျသနဟု ခေါ်သည်။
- မဂ်။ ။နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော တရားလမ်းကို မဂ်ဟု ခေါ်သည်။
- ဖိုလ်။ ။မဂ်၏အကျိုးတရားကို ဖိုလ်ဟု ခေါ်သည်။
- နိဗ္ဗာန်။ ။ရာဂ၊ ဒေါသ၊ မောဟတို့၏ကင်းရာ ငြိမ်းအေးမှုဓာတ်သဘော ကို နိဗ္ဗာန်ဟု ခေါ်သည်။
- နမော တဿ။ ။ဘုရားကို ရှိသေလေးစားခြင်းအစဉ်အလာကို ထိန်းသိမ်း ခြင်းအနေဖြင့် “နမော တဿ”ကို သုံးခေါက်ရွက်ဆိုရသည်။
- သရဏဂုံ။ ။ဗုဒ္ဓဘာသာ စစ် မစစ် သရဏဂုံဖြင့် တိုင်းတာရသည်။

အမျှဝေစာတမ်း

ဤသို့ပြုရ၊ မြတ်ပုညကို၊ ကြီးထမြင့်ခေါင်၊ မြင်းမိုရ်တောင်ဦး၊ မက ကြွေးသား၊ ကျေးဇူးအရှင်၊ မွေးမိခင်နှင့်၊ ဖခင်တို့အား၊ ရငြားပါစေ၊ အမျှဝေ၏။

မသွေနှိစွ၊ ဤကာယကို၊ စောင့်ထပေတတ်၊ ကိုယ်စောင့်နတ်လည်း၊ မလပ်စေရ၊ ပေးဝေငှ၏။

မိတ္တဆွေည၊ ဆရာသမား၊ ဘိုးဘွားကစ၊ ယမရာဇာ၊ ဒေဝါယက္ခ၊ ဣဒ္ဓဘုမ္မာ၊ အာကာသနတ်၊ အထူးမှတ်၍၊ မပြတ်ပုည၊ ကုသလကို၊ ရကြပါစေ၊ အမျှဝေ၏။

သဗ္ဗေ သတ္တာ၊ သတ္တဝါဟု၊ နာနာလောက၊ အနန္တတွင်၊ မပြတ်စဉ်ကာ၊
သတ္တာဝါသ၊ ဘုံကိုးဝနှင့်၊ ဝိညာဏဋ္ဌိတိ၊ တည်ရှိခနစ်ပါး၊ များစွာလုံးစုံ၊
ဘုံသုံးဆယ့်တစ်၊ ဖြစ်ဖြစ်သမျှ၊ ဝေနေယျအား၊ အမျှကုသိုလ်၊ ပေးဝေ
လို၏။

ထိုကုသလ၊ ဤပုညကို၊ အမျှရကြသည် ဖြစ်စေသော။

ဝသုန္ဓရေ၊ ဤမြေပုံသု၊ သိလာထုလည်း၊ သက်သေအမှု တည်စေ
သော။

အမျှ....အမျှ....အမျှ....(ယူတော်မူကြပါကုန်လော့)။

သာဓု....သာဓု....သာဓု....

ဘုရားရှိခိုး၊ မေတ္တာပို့၊ ဆုတောင်း၊ အမျှဝေဆိုင်ရာ ပြီး၏။

လူမှုဆိုင်ရာ ကျင့်ဝတ်များ

အလေးအမြတ်ပြုရမည့် အရပ် ၆-မျက်နှာ

အရှေ့မိဘ၊ တောင်မှ ဆရာ၊ နောက်မှာ မယား၊ မြောက်ကား
မိတ်ဆွေ၊ အောက်ခြေ ကျွန်မှတ်၊ ထက်ရပ် သံဃာ၊ မှတ်သားပါ၊
ခြောက်ဖြာ တံခါးပေါက်။

သားသမီးကျင့်ဝတ် ၅-ပါး

(၁) ကျွေးမွေးမပျက်၊ (၂) ဆောင်ရွက်စီမံ၊ (၃) မွေခံထိုက်စေ၊
(၄) လှူမျှဝေ၍၊ (၅) စောင့်လေမျိုးနွယ်၊ ဝတ်ငါးသွယ်၊ ကျင့်ဖွယ်
သားတို့တာ (ကျင့်ဖွယ်သမီးတို့တာ)။

မိဘကျင့်ဝတ် ၅-ပါး

(၁) မကောင်းမြစ်ထာ၊ (၂) ကောင်းရာညွှန်လတ်၊ (၃) အတတ်သင်စေ၊ (၄) ပေးဝေနှီးရင်း၊ (၅) ထိမ်းမြားခြင်းလျှင်၊ ဝတ်ငါးအင်၊ ဖခင်မယ်တို့တာ။

တပည့်ကျင့်ဝတ် ၅-ပါး

(၁) ညီညာထကြ၊ (၂) ဆုံးမနာယူ၊ (၃) လာမှုကြိုဆီး၊ (၄) ထိန်းလုပ်ကျွေး၊ (၅) သင်တောင်းအံ့ရွတ်၊ တပည့်ဝတ်၊ မချွတ်ငါးခုသာ။

ဆရာကျင့်ဝတ် ၅-ပါး

(၁) အတတ်လည်းသင်၊ (၂) ပွဲပြင်ဆုံးမ၊ သိပ္ပံမချန်၊ (၄) ဘေးရန်ဆီးကာ၊ (၅) သင့်ရာအပ်ပို့၊ ဆရာတို့၊ ကျင့်ဖို့ ဝတ်ငါးပြာ။

လင်ကျင့်ဝတ် ၅-ပါး

(၁) မထိမဲ့ကင်း၊ (၂) အပ်နှင်းဥစ္စာ၊ (၃) မိစ္ဆာမမှား၊ (၄) ဝတ်စားဆင်ယင်၊ (၅) မြတ်နိုးကြင်၊ ငါးအင် လင်ကျင့်ရာ။

မယားကျင့်ဝတ် ၅ ပါး

(၁) အိမ်တွင်းမှုလုပ်၊ (၂) သိမ်းထုတ်သေချာ၊ (၃) မိစ္ဆာကြည်ရှောင်၊ (၄) လျော်အောင်ဖြန့်ချိ၊ (၅) ပျင်းရိမမှု၊ ဝတ်ငါးဆူ၊ အိမ်သူကျင့်အပ်စွာ။

မိတ်ဆွေကျင့်ဝတ် ၅-ပါး

(၁) ပေးကမ်းချီးမြှင့်၊ (၂) ကိုယ်နှင့်ယှဉ်ထား၊ (၃) စီးပွားဆောင်ရွက်၊ (၄) နှုတ်မြှောက်ချိုသာ၊ (၅) သစ္စာမှန်စေ၊ ဝတ်ငါးထွေ၊ ကျင့်လေ မိတ်သဟာ။

အလုပ်ရှင် (အရှင်) ကျင့်ဝတ် ၅-ပါး

(၁) ဝစ္စာကျေးဇူး၊ (၂) ပြုရေးစီရင်၊ (၃) နာလျှင်ကုစေ၊
(၄) ငှဝေရသာ၊ (၅) အခါကိုလွှတ်၊ အလုပ်ရှင်ဝတ်၊ မချွတ် ငါးခုသာ။

အလုပ်သမား (ကျွန်) ကျင့်ဝတ် ၅-ပါး

(၁) အိပ်သော်နောက်ကျ၊ (၂) ထသော်ကားရှေး၊ (၃) ပေးမှု
ယူအပ်၊ (၄) စေ့စပ်ဆောင်ရွက်၊ (၅) ကျေးဇူးမြတ်၊ ငါးချက်
လုပ်သားဝတ်။

ဒါယကာကျင့်ဝတ် ၅-ပါး

(၁) မေတ္တာစိတ်သက်၊ (၂) ဆောင်ရွက်ချစ်ခင်၊ (၃) ခင်မင်
နှုတ်ချို၊ (၄) လိုလျှင်ဖိတ်ထား၊ (၅) တတ်အားလှူစေ၊ ဝတ်ငါးထွေ၊
ပြုလေ ဒါယကာ။

ရဟန်းကျင့်ဝတ် ၆-ပါး

(၁) မကောင်းဖြစ်ထား၊ (၂) ကောင်းရာညွှန်လစ် (၃) အသစ်
ဟောကျူး၊ (၄) နာဖူးထပ်မံ၊ (၅) နတ်ထံတင်ရာ၊ (၆) မေတ္တာ
လည်းပြု၊ ရဟန်းမှု၊ ခြောက်ခု လွန်သေချာ။

ယဉ်ကျေးလိမ္မာ ဆုံးမစာ သံပေါက်ကဗျာများ

- ၁။ အနန္တငါး၊ ဦးထိပ်ထား၊ ညွတ်တွားပါကဲ့မမေ့နဲ့။
- ၂။ ဆရာမိဘ၊ ဆိုဆုံးမ၊ လိုက်နာကြကဲ့ မမေ့နဲ့။
- ၃။ မိဦးဖဦး၊ ဆရာဦး၊ ခူး၍နော်ကဲ့မစားနဲ့။
- ၄။ ကိုယ့်ထက်ကြီးသူ၊ ပြောဆိုမှု၊ နင် ငါဟူ၍ မပြောနဲ့။
- ၅။ သူများကိုသာ၊ ရန်မရွာ၊ မခံချင်တာ မပြောနဲ့။

- ၆။ ယဉ်ကျေးအောင်သွား၊ ယဉ်အောင်စား၊ စကားပြောလဲယဉ်စေကဲ့။
- ၇။ ပရမ်းပတာ၊ သူထက်ငါ၊ လူယက်ကာကဲ့၊ မစားနဲ့။
(မသွားနဲ့၊ မပြောနဲ့၊ မရပ်နဲ့၊ မထိုင်နဲ့၊ မအိပ်နဲ့။)
- ၈။ ထမင်းစားရာ၊ အစားစာ၊ များစွာစကား မပြောနဲ့။
- ၉။ ငြိမ်သက်သားနား၊ သတိထား၊ ကောင်းကောင်းစားကဲ့၊ ဖိုတ်စေနဲ့။
- ၁၀။ စားပြီးသောခါ၊ စင်ကြယ်စွာ၊ ဆေးကြောပါကဲ့၊ ကောင်းကောင်းတဲ့။
- ၁၁။ လက်ကိုလျက်ကာ၊ မစားရာ၊ ရှောင်ရှားပါကဲ့၊ ကောင်းကောင်းတဲ့။
- ၁၂။ နှုတ်ခမ်းပါးနား၊ လျက်ကာစား၊ ရှောင်ရှားပါကဲ့၊ ကောင်းကောင်းတဲ့။
- ၁၃။ လျှာကိုထုတ်ကာ၊ မစားရာ၊ ရှောင်ရှားပါကဲ့၊ ကောင်းကောင်းတဲ့။
- ၁၄။ ဟင်းရေသောက်ပြန်၊ ရှူးရှူးသံ၊ ကော်မပြုနဲ့။
- ၁၅။ ထမင်းဟင်းပေလျက်၊ သောက်ရေခွက်၊ လက်နှင့် မကိုင်နဲ့။
- ၁၆။ အိမ်ပေါ်ကျောင်းပေါ်၊ ဇရပ်ပေါ်၊ သွားသော်ခြေနင်း မပြင်းနဲ့။
- ၁၇။ မဟန်းသံဃာ၊ ရွှေမွှောက်မှာ၊ ရိုသေစွာတဲ့ သွားပါကဲ့။
- ၁၈။ လူကြီးသူမ၊ ရွှေသို့ကျ၊ ကုန်းကု၍တဲ့ သွားပါကဲ့။
- ၁၉။ ဒူးထောင်ပေါင်ကား၊ ဆရာနား (မိဘနား)၊ အလျားမွှောက်၍ မနေနဲ့။
- ၂၀။ အိပ်ရာနေရာ၊ အိပ်ပြီးခါ၊ သိမ်းကြပါကဲ့၊ ကောင်းကောင်းတဲ့။
- ၂၁။ သောက်ရေသုံးရေ၊ မရှိချေ၊ ရေကိုခပ်ကဲ့၊ မပျင်းနဲ့။

- ၂၂။ ကျောင်းတွင်းအိမ်တွင်း၊ ရှုပ်နေလျှင်း၊ သန့်ရှင်းအောင်တဲ့ ပြုပါကဲ့။
- ၂၃။ မိန်းခလေးမှာ၊ အရာရာ၊ ပြာတီးပြာတာ မရှုပ်နဲ့။
- ၂၄။ မိန်းမ၊ မင်း၊ ဆင်၊ ရဟန်းပင်၊ ဣန္ဒြေရှင်ကဲ့၊ လေးဦးတဲ့။
- ၂၅။ မိန်းမဣန္ဒြေ၊ သိရိသရေ၊ စိန်ကုဋေတန်သကဲ့၊ မှတ်လေတဲ့။
- ၂၆။ ကျောင်းပစ္စည်းကို၊ မယူလို၊ မြေဆိပ်လိုတဲ့ ကြောက်ပါကဲ့။
- ၂၇။ မျက်မှောက်တသွယ်၊ မျက်ကွယ်တခြား၊ အကျင့်မှား ရှောင်ရှားပါကဲ့၊ ကောင်းကောင်းတဲ့။
- ၂၈။ အများပိုင်ကို၊ ကိုယ့်ဟာလို၊ ရိုသေကြကဲ့၊ ကောင်းကောင်းတဲ့။
- ၂၉။ ဝေယျာဇစ္စာ၊ ကျောင်းအိမ်မှာ၊ လျော်စွာလုပ်ကဲ့၊ မခိုနဲ့။
- ၃၀။ ညွှံ့သည် အာဂန္တု၊ ရောက်လာမှု၊ ဆူ၍ညံ့ကာ မနေနဲ့။
- ၃၁။ လူရှုပ်လူပွေ၊ လူယုတ်တွေ၊ ရှောင်လေရှားကဲ့၊ ဝေးဝေးတဲ့။
- ၃၂။ ဘိန်းအရက်ကို၊ မရှုလို၊ မစင်လိုတဲ့ ရှံ့ပါကဲ့။
- ၃၃။ ဂုံးချောကြမ်းကြုတ်၊ အကျင့်ယုတ်၊ မဟုတ်စကားမပြောနဲ့။
- ၃၄။ ဘုရားပုထိုး၊ ဦးညွတ်ကျိုး၊ ရှိခိုးအိပ်ကဲ့၊ မမေ့နဲ့။
- ၃၅။ မိခင်ဖခင်၊ ဆရာရှင်၊ နေ့စဉ်မမေ့နဲ့ ရှိခိုးကဲ့။
- ၃၆။ သူကပြုဖူး၊ သူကျေးဇူး၊ အထူးမမေ့နဲ့ ပြန်ဆပ်ကဲ့။

လူနှင့်ဆိုင်ရာ ကျင့်ဝတ်များ
သင်တန်းပို့ချချက်အကျဉ်း ပြီး၏။

သာသနာလျှောက် စာတမ်း

ဘုရားသခင် ရွှေပြည်နိဗ္ဗာန် စံတော်မူသည့်နေ့မှစ၍ ထားတော် မူခဲ့သော သာသနာတော်မြတ်သည်ကား ငါးထောင် ဖြစ်ပါသည်ဘုရား။ ထိုငါးထောင်အနက်တို့တွင်-

- (က) လွန်လေပြီးသော အတိတ်သာသနာတော်မြတ်သည်ကား ၂၅၃၃-ခု လွန်ပါပြီဘုရား။
- (ခ) ကြွင်းကျန်သေးသော အနာဂတ် သာသနာတော်မြတ်သည် ကား ၂၄၆၇-ခု ကြွင်းကျန်ပါသေးသည်ဘုရား။
- (ဂ) ယခု လူတို့ ခေါ်ဝေါ်ပညတ် သမုတ်အပ်သော ကောဇာ-သက္ကရာဇ် နှစ်၏အရေအတွက်သော်ကား ၁၃၅၁-ခု ဖြစ်ပါသည် ဘုရား။

မိဿ၊ ပြိဿ၊ မေထုန်၊ ကရုဏ္ဍိ၊ သိပ်၊ ကန်၊ တူ၊ ပြိစ္ဆာ၊ ဇေ၊ မကာရ၊ ကုမ်၊ မိန် တစ်ဆယ့်နှစ်ရာသီတို့တွင် မေထုန်ရာသီ နယုန်လဆန်း ၁၅-ရက်၊ တနင်္ဂနွေနေ့ ဖြစ်ပါသည်ဘုရား။ တနင်္ဂနွေဆန်း တနင်္ဂနွေကွယ် သောကြောင့် အတိုကောက်လင်္ကာ (ဥဩ) ဖြစ်ပါသည်ဘုရား။

အတိတ်သာသနာတို့ကံနည်း ဆောင်ပုဒ်

ကောဇာသက္ကရာဇ်၊ ရောက်ဆဲနှစ်ကို၊ တစ်တစ်ရှစ်နှစ်၊ ရောတုံလှစ်သော်၊ တွက်စစ်ကြောင်းဟိတ်၊ အတိတ်သာသနာ၊ ပေါ်ထွက်လာ၊ သေချာမမှား မြဲမှတ်သား။

မှတ်ချက်။ ။ရောက်ဆဲသက္ကရာဇ် ၁၃၅၁-ကိုတည် ၁၁၈၂-ကိုထည့်၍ပေါင်း အတိတ်သာသနာနှစ် ၂၅၃၃-ခု ဖြစ်၏။ အတိတ်သာသနာ တစ်နှစ်တိုးတိုင်း အနာဂတ်သာသနာ တစ်နှစ်လျော့၏။

လဆန်း၊ လကွယ်နေ့ မှတ်ရန် အတိုကောက်လင်္ကာ

အောင်ခဲ၊ စံညို၊ လူပျို၊ သွင်သွင်၊ ဒွင်းအင်၊ ငကျော်၊ ဇင်ယော်၊ ဗုတ်မွေး၊ သာဒွေး၊ ဥဩ၊ ကျော်စော၊ လုလင်၊ ပုတ်သင်၊ ငဒါင့်ထဲ၊ ပြန်၍တွဲ။

ကောသလအိပ်မက် ၁၆-ချက်

ရှစ်လုံး ဖွဲ့ကဗျာများ

၁။ နွားလေးကောင် အိပ်မက်

နွားနက်လေးခု၊ ဝှေ့မှုဟန်ပြင်၊
မဝှေ့ကြဘဲ၊ ရှောင်လွှဲသည်မြင်။
အရွှေအနောက်၊ တောင်မြောက်မိုးဆင်၊
ခြိမ်းသံပေး၊ မိုးဝေးလွင့်ပျောက်စင်။

၂။ သစ်ပင်ငယ် အိပ်မက်

မြေက မကြာ၊ ငယ်လှ သစ်ပင်၊
ဖူးငုံရင့်ပြီး၊ ပွင့်သီးတွေမြင်။
အရွယ်မမျှ၊ ပျိုမ မယ်ခင်၊
သမီးသား၊ လင်ထားအိမ်ထောင်ချင်။

၃။ နွားကြီးနှို့စို့ အိပ်မက်

ယနေ့ဖွားစ၊ နွားမနှို့သာ၊
မိခင်နွားကြီး၊ စို့ပြီးနေရှာ။
သမီးနှင့်သား၊ စီးပွားပိုင်ရာ၊
ငါနှင့်ယောကျ်ားမှ စားရမှာ။

၄။ နွားငယ်ဝန်တိုက် အိပ်မက်

နွားကြီးမကြိုက်၊ ဝန်တိုက်နွားငယ်၊
မရုန်းနိုင်ဘဲ၊ ဝပ်လဲနေတယ်။
ကြီးသူပယ်ရှား၊ မြောက်စားလူငယ်၊
တိုင်းပြည်ရေး၊ ချုပ်ထွေးပေတော့မယ်။

၅။ ခံတွင်းနှစ်ခွဲမြင်း အိပ်မက်

ခံတွင်းနှစ်ခွဲ၊ မြင်းလှရာဇာ၊
 ကျွေးကျွေးသမျှ၊ မဝနိုင်ပါ။
 မူးမတ်မင်းစိုး၊ လာဘ်ထိုးသူရှာ၊
 နှစ်ဖက်စား၊ တရားစီရင်မှာ။

၆။ ရွှေခွက်နှင့်ခွေး အိပ်မက်

ခွေးအိုထံဆက်၊ ရွှေခွက်သိန်းတန်၊
 ကျင်ငယ်အမြဲ၊ ခွက်ထဲစွန့်ပြန်။
 မျိုးမြတ်သမီး၊ ပစ္စည်းမက်ဟန်၊
 အမျိုးယုတ်၊ လင်လုပ်ပေါင်းဆက်ဆံ။

၇။ ခွေးသူခိုးမ အိပ်မက်

ရွှေက ကျစ်ချး၊ လွန်စကြီးကို၊
 ခွေးမ ခိုးစား၊ ကိုက်ဝါးကာမျှ။
 လင်ကြီးပစ္စည်း၊ သိမ်းဆည်းမသို၊
 လင်မြှောင်အား၊ မယားလောကွတ်ပို။

၈။ ရေပြည့်အိုး အိပ်မက်

အိုးငယ်ချည်းနှီး၊ အိုးကြီးရေလျှံ၊
 အိုးကြီးကိုပဲ၊ ရေဆွဲလောင်းပြန်။
 ဆင်းရဲသူများ၊ ဝတ်စားမကျန်၊
 အခွန်တက်၊ နှိပ်စက်ငွေတောင်းခံ။

၉။ ရေကန်ကြီး အိပ်မက်

ကြာမျိုးငါးဝ၊ ပွင့်ကြရေကန်၊
ရေလယ်နောက်လျက်၊ ကမ်းဘက်ကြည့်ပြန်။
မြို့တွင်းပူရပျံ၊ ခုန်တုတ်ကောက်ခံ၊
မြို့ပြင်ထွက်၊ ပြည့်နှက်စည်ကားရန်။

၁၀။ ထမင်းအိုး အိပ်မက်

တအိုးတည်းချက်၊ အကျက်မညီ၊
ထမင်းမာဆတ်၊ ပျော့နပ်သုံးလီ။
မင်းနှင့်လူများ၊ တရားမမှီ၊
မိုးသုံးစား၊ ကွက်ကျားရှာချမည်။

၁၁။ စန္ဒကူးနှစ် အိပ်မက်

မွေးထုံနံကြူး၊ စန္ဒကူးသိန်းတန်၊
ပုန်းရည်နှင့်လဲ၊ သုံးစွဲစားပြန်။
အလဇ္ဇီများ၊ တရားဖိုးတန်၊
ငွေနှင့်လဲ၊ အမြဲဟောမည်မှန်။

၁၂။ ဗူးတောင်း အိပ်မက်

သံကြေးမခပါင်း၊ ဗူးတောင်းဗူးအုံ၊
ရေတွင်စုပ်စုပ်၊ နစ်မြုပ်လုံးစုံ။
ပညာရှိများ၊ စကားဥသုံ၊
ပြောသမျှ၊ လောကမသုံးကုန်။

၁၃။ ကျောက်ခဲကြီး အိပ်မက်

အိမ်လုံးတောင်လုံး၊ ကျောက်တုံးကျောက်ဖြာ၊
 ရေမှ ဘွားဘွား၊ ထင်ရှားပေါ်လာ။
 ရဟန်းရှင်ဆိုး၊ လူဆိုးများသာ၊
 ဂုဏ်ရောင်တိုး၊ တန်ခိုးပေါ်ထွက်မှာ။

၁၄။ ဖားငယ်မ အိပ်မက်

အဆိပ်ပြင်းတောက်၊ မြွေဟောက်ကြီးကို၊
 ဖားငယ်မများ၊ ကိုက်ဝါးကာမျှ။
 ကညာယူထား၊ သက်ထားဖိုးအို၊
 မယားဆဲ၊ အမြဲအော်ငေါက်ဆို့။

၁၅။ ကျီးငှက် အိပ်မက်

အဆင်းမည်းနက်၊ ကျီးငှက်သံမှာ၊
 ရွှေဟင်္သာများ၊ ခုစားနေပါ။
 ပညာသိလ၊ ပြည့်သွေဟာ၊
 သူယုတ်အား။ ငပ်တွားနေရမှာ။

၁၆။ သစ်နှင့်ဆိတ် အိပ်မက်

ဆိတ်ကိုမြင်ငြား၊ ကြောက်အားပြင်းထန်၊
 ခြင်္သေ့သစ်ကျား၊ ခုန်လွှားပြေးပြန်။
 သူယုတ်မာများ၊ ထောင်လွှားနိုင်ငံ၊
 သူတော်ကောင်း၊ ပုန်းအောင်းတောမြိုင်ယံ။

မှတ်ချက်။

■ လယ်တီပဏ္ဍိတဆရာဦးမောင်ကြီးရေးဖွဲ့သော ကဗျာများ
 ဖြစ်ပါသည်။ ဇွဲ ၂-ပိုဒ်ကို ကောသလမင်း၏ အိပ်မက်
 စကား၊ နောက် ၂-ပိုဒ်ကို မြတ်စွာဘုရား အဖြေစကားဟု
 မှတ်ယူကြပါ။

ဝိပါဏ်တော် ၁၂-ပါး

ကဗျာများ

၁။ ပထမ ဝိပါဏ်တော်

မေး။ ဥရုဝေဠု၊ တောဝမြိုင်ခွင်၊
ခြောက်နှစ်ပတ်လုံး၊ ကျင့်သုံးအရှင်။
အားကုန်ခန်းလို့၊ ညှိုးနွမ်းငြိုငြင်၊
ပင်ပန်းရေး၊ ဝဋ်ကြွေးဘယ်ကြောင့်တင်။

ဖြေ။ ကဿပဗျား၊ ထင်ရှားပွင့်သော်၊
ဇောတိပါလ၊ နာမအကျော်။
ပုဏ္ဏားမာန်တက်၊ နှုတ်မြှောက်အာဘော်၊
ဝစီပြင်း၊ ရှေးရင်းဝိပါဏ်တော်။

၂။ ဒုတိယဝိပါဏ်တော်

မေး။ စိဉ္စမာဏ၊ မိန်းမစေကျန်၊
ကိုယ်ဝန်ရှိသော၊ ခိုပြောအလွန်။
လက်သယ်ထားလို့၊ ဘုရားကိုညွှန်၊
စုပ်စွဲခဲ့၊ အဘယ့်ဝိပါဏ်ဝန်။

ဖြေ။ သောက်စားလွန်ကြူး၊ ယစ်မူးပျော်ရွှင်၊
သေသောက်သမား၊ ဖြစ်ငြားယခင်။
ရဟန္တာမြတ်၊ ဆွမ်းရပ်သည်မြင်၊
အကျင့်ယုတ်၊ ဖွင့်ထုတ်စုပ်စွဲအင်။

၃။ တတိယ ဝိပါက်တော်

မေး။ တိတ္ထိစေနိုင်၊ မိုက်ရိုင်းဒုဿီ၊
ထင်ယောင်ထင်မှား၊ ပြုငြားသုန္ဒရီ။
လူရှင်အပေါင်း၊ ယုံကြောင်းပေလီ၊
ရှင်တော်ထွတ်၊ ဘယ်ဝဋ်ရှေးကမ္ဘီ။

ဖြေ။ မုနာဠိ-ဟု၊ မည်ရှိလောင်းတော်၊
မောက်ကြွားမှောက်မှား၊ သောက်စားအပျော်။
ရှင်ပစ္စေက၊ ဗုဒ္ဓမြင်သော်၊
ဒုဿီပဲ၊ စွပ်စွဲဝဋ်ကြွေးပေါ်။

၄။ စတုတ္ထ ဝိပါက်တော်

မေး။ သုန္ဒရီမိုက်၊ သတ်လိုက်လေရာ၊
တိတ္ထိအသင်း၊ သတင်းလွင့်ကာ။
တပည့်များနှင့်၊ ဘုရားကိုသာ၊
လူအများ၊ ယုံမှားဘယ်တူက်တာ။

ဖြေ။ လောင်းတော်ရသေ့၊ ပျော်မွေ့စံရာ၊
ရသေ့တဦး၊ စျာန်မြူးကွန်လာ။
ဌူစုစိတ်ဇော၊ မနောဣဿာ၊
ကျင့်ယုတ်ကြီး၊ နှုတ်သီးချန်သည့်တာ။

၅။ ပဉ္စမ ဝိပါက်တော်

မေး။ ဝေဘာတောင်စောင်း၊ ကျောက်မောင်းဆင်ကာ၊
ဒေဝဒတ်ယုတ်၊ ခလုတ်အသာ။
သုဖြုတ်ချလို့၊ ဗုဒ္ဓခြေမှာ၊
ကျောက်လွှာငြိ၊ ဒဏ်ထိဘယ်ဝဋ်ပါ။

•ပြေ။ သူကြွယ်မျိုးဇာတ်၊ ဖြစ်လတ်တုံချေ၊
ညီကိုလှည့်ဖျား၊ ခေါ်သွားသလေ။
ကျောက်နှင့်ဖိညှပ်၊ ထုသတ်ကြိတ်ခြေ၊
ကျောက်ဝိပါက်၊ အဆက်ပါခဲ့ပေ။

၆။ ဆဋ္ဌမ ဝိပါက်တော်

•ပေး။ ကျောက်လွှာသိပါး၊ မြတ်ဖျားထွတ်တင်၊
တည်နေဝပ်ကိန်း၊ သွေးစိမ်းအရှင်။
ခြေမတော်ထဲ၊ ကိုက်ခဲနာကျင်၊
ဝိပါက်ရင်း၊ အလင်းပြစေချင်။

•ပြေ။ သူငယ်ဖြစ်ခိုက်၊ လမ်း၌ပျော်ရွှင်၊
ရှင်ပစ္စေက၊ ဝေးမှအမြင်။
ခံနှင့်ပစ်လိုက်၊ ထိခိုက်ခြေတွင်၊
သွေးယိုဆင်း၊ ရှေးရင်းဝိပါက်ပင်။

၇။ သတ္တမ ဝိပါက်တော်

•ပေး။ ဆွမ်းခံကြမြန်း၊ ထိပ်ပန်းဘုန်းကြွယ်၊
မုန့်ကျဆင်ကြီး၊ ခရီးအကျယ်။
ဒေဝဒတ်မိုက်၊ လွှတ်လိုက်ပြန်တယ်၊
ရင်ဆိုင်တွေ၊ ဆင်ငွေဘယ်ဝဋ်နှယ်။

•ပြေ။ ဆင်ထိန်း ဆင်ကျောင်း၊ အလောင်းဖြစ်တုံ၊
ရှင်ပစ္စေက၊ လမ်းမအဆုံ။
ဒေါသထားလို့၊ ပြစ်မှားသုန်မှုန့်၊
ဆင်နှင့်တိုက်၊ ဝဋ်လိုက်စေဖို့ကြုံ။

၈။ အဌမ ဝိပါက်တော်

မေး။ ကျောက်လွှာခတ်လို့၊ သွေးဓာတ်ဆူပူ၊
ခြေမတော်ဦး၊ ထွတ်ဖူး တဆူ။
သွေးညှိကိန်းလို့၊ ကျိန်းဝပ်တော်မူ၊
ဇီဝက၊ ခွဲရ ဘယ်ဝဋ်ဟူ။

ဖြေ။ ဒေသရာဇ်၊ မင်းဖြစ်စဉ်ဝယ်၊
ခူးယစ်သောက်သေး၊ ဖောက်ပြားမဖွယ်။
သုရှင်လတ်လတ်၊ ထိုးသတ်ပြန်တယ်၊
မားဝိပါက်၊ အဆက် သူကနွယ်။

၉။ နဝမ ဝိပါက်တော်

မေး။ သုံးလူထွတ်ဖူး၊ မြိုက်မှူးသျှောင်ကေ၊
ရံဖန်ခါလဲ၊ ခေါင်းခဲပလေ။
ဝေဒနာဝဋ်၊ မလွတ်တုံချေ၊
ဘယ်ဝိပါက်၊ အဆက်ပါခဲ့ပေ။

ဖြေ။ ရှေးခါတပ်ဟောင်း၊ မကောင်းကံဆော်၊
တံခါမျိုးတော်၊ ဖြစ်လတ်သရော်။
ငါးထွိုဦးခေါင်း၊ ထုထောင်းမြင်သော်၊
ဝမ်းမြောက်မိ၊ လိုက်ဘ်ဝိပါက်တော်။

၁၀။ ဒသမ ဝိပါက်တော်

မေး။ ဝါတော်ကပ်တော့၊ မာရ်နတ်နှိုးဆော်၊
ဝေရဉာတိုင်း၊ သမိုင်းအကျော်။
မုယောဆွမ်းမို့၊ ကြမ်းကြမ်းထော်ထော်၊
ဘုဉ်းပေးရာ၊ ရှေးက ဘယ်ဝဋ်နော်။

ဖြေ။ မဆင်မရှား၊ မျိုးသားဖြစ်တုံ၊
ရဟန်းတော်များ၊ ဆွမ်းစားခိုက်ကြုံ။
ဆွမ်းကြမ်းစားဟု၊ ပြစ်မှားဆိုပုံ၊
ဝစီထွက်၊ ဝိပါက်တော်တဲယုံ။

၁၁။ ကောဒသမ ဝိပါက်တော်

မေး။ အထွတ်ဆုံးဟု၊ သုံးလူ့ မျက်မှန်၊
ခါးတော်ကိုက်ခဲ၊ အသဲအသန်။
ဝေဒနာများ၊ ခံစားရဖန်၊
ဘယ်အကြောင်း၊ ကံဟောင်းထုတ်လို့ပြန်။

ဖြေ။ လက်ဝှေ့ သတ်ကောင်း၊ အလောင်းဖြစ်သော်၊
ပြိုင်ပွဲဆိုင်ပွဲ၊ နိုင်မြဲအကျော်။
နိုင်လျှင် ခါးရိုး၊ ရိုက်ချိုးမြေပေါ်၊
အသတ်ကောင်း၊ ဇာတ်ဟောင်းဝိပါက်တော်။

၁၂။ ဒွါဒသမ ဝိပါက်တော်

မေး။ ဆဒ္ဒန်ဆယ်စီး၊ အားကြီးလျှင်မြန်၊
ဝမ်းတော်သွန်ငြား၊ ရွှေအားမသန်။
ခွေယိုင်နဲ့ လို့၊ မြန်းခဲနိဗ္ဗာန်၊
ဖြေစေကြောင်း၊ ကံဟောင်းသိဖို့ရန်။

ဖြေ။ ရောဂါကုစား၊ သမားညက်ကျယ်၊
ရှင်သူဌေးသား၊ ဆေးဝါးကုတယ်။
ခ-မပေးလို့၊ ဟိုရှေးဘုန်းကြွယ်၊
ဝမ်းလားဆေး၊ တိုက်ကြွေဝဋ်ဟောင်းလယ်။

သတိပေး ကဗျာ

- ၁။ ဝိပါက်ရောက်ရေး၊ ကြောက်သွေးတုန်ဖွယ်၊
 ဘုရားသော်လဲ၊ ရှောင်လွှဲ မလွယ်။
 တွေ့ကြုံမြဲမို့၊ တဝဲလယ်လယ်၊
 မလွတ်သေး၊ ဝဋ်ကြွေးခက်လှတယ်။
- ၂။ ကြင်နာထောက်ထား၊ သနားမြော်ခေါ်၊
 ကုသိုလ်ပွားမှု၊ အားပြုကြနော်။
 နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်း၊ သရမ်းပြက်ချော်။
 ရှောင်ကြဉ်ရေး၊ ဝဋ်ကြွေးစင်ပို့မြော်။

ဝန်ခံချက်။ ။လယ်တီပဏ္ဍိတ ဦးမောင်ကြီး ပြုစုသော သာဓုသုန္ဒရီ
 ယပ်လွဲတရားစာ ဒုတိယတွဲမှ ကူးယူဖော်ပြပါသည်။

ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့၏
အခါတော်နေ့ကြီးများ

- ၁။ မြန်မာနှစ်ဆန်း ၁-ရက်=မင်္ဂလာ အခါတော်နေ့။
- ၂။ ကဆုန်လပြည့်=ဗုဒ္ဓ အခါတော်နေ့။
- ၃။ နယုန်လပြည့်=မဟာသမဃ အခါတော်နေ့။
- ၄။ ဝါဆိုလပြည့်=ဓမ္မစကြာ အခါတော်နေ့။
- ၅။ ဝါဆိုလပြည့်ကျော် ၅-ရက်=အနတ္တလက္ခဏ အခါတော်နေ့။
- ၆။ ဝါခေါင်လပြည့်=မေတ္တာ အခါတော်နေ့။
- ၇။ တော်သလင်းလပြည့်=ဂရုဓမ္မ အခါတော်နေ့။
- ၈။ သီတင်းကျွတ်လပြည့်=အဘိဓမ္မာ အခါတော်နေ့။
- ၉။ တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်=သာမညဖလ အခါတော်နေ့။
- ၁၀။ နတ်တော်လပြည့်=ဓမ္မစာဆိုတော်များနေ့။
- ၁၁။ ပြာသိုလပြည့်=ရှင်တစ်ထောင် အခါတော်နေ့။
- ၁၂။ တပို့တွဲလပြည့်=ဩဝါဒပါတီမောက် အခါတော်နေ့။
- ၁၃။ တပေါင်းလပြည့်=မြတ်ဗုဒ္ဓပြည်တော်ဝင် အခါတော်နေ့။

၁။ မင်္ဂလာ အခါတော်နေ့

နှစ်ဟောင်းကုန်ဆုံး၍ နှစ်သစ်သို့ ရောက်လာသည့် အချိန်အခါ၌ ကမ္ဘာသူ ကမ္ဘာသားအားလုံး ကျက်သရေမင်္ဂလာအပေါင်းနှင့် ပြည့်စုံစေရန် ရည်ရွယ်ပြီး မြန်မာနှစ်ဆန်းတစ်ရက်နေ့ကို မင်္ဂလာအခါတော်နေ့အဖြစ် ကျင်းပရခြင်းဖြစ်ပါသည်။ မင်္ဂလာသုတ် ပါဠိနှင့်အနက်၊ မင်္ဂလာကဗျာများကို ရွတ်ဖတ်ပူဇော်ရပါမည်။

၂။ ဗုဒ္ဓ အခါတော်နေ့

ကဆုန်လပြည့်နေ့သည် မြတ်စွာဘုရားနှင့် စပ်၍-

- ၁။ ဗျာဒိတ်ခံယူသောနေ့ ဖြစ်ခြင်း၊
- ၂။ ဖွားမြင်တော်မူသောနေ့ ဖြစ်ခြင်း၊
- ၃။ ဘုရားဖြစ်တော်မူသောနေ့ ဖြစ်ခြင်း၊
- ၄။ ပရိနိဗ္ဗာန်စံဝင်တော်မူသောနေ့ ဖြစ်ခြင်း-

ဤထူးခြားချက် လေးမျိုးနှင့် ပြည့်စုံလျက် ရှိပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ ကဆုန်လပြည့်နေ့ကို ဗုဒ္ဓအခါတော်နေ့ အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် ကျင်းပရခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

အနေကဇာတိ စသည့်ဂါထာ၊ ယဒါ ဟဝေ စသည့် ၃-ဂါထာ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ပါဠိ၊ ဇယန္တော ဗောဓိယာ မူလေ စသော ဂါထာများနှင့် ဗုဒ္ဓဝင်ဆိုင်ရာ ကဗျာများကို ရွတ်ဖတ်ပူဇော်ရပါမည်။

၃။ မဟာသမယ အခါတော်နေ့

မဟာသမယသုတ်တော်ကြီးကို ဟိမဝန္တာနှင့်တစ်တည်းတည်ရှိသော မဟာဝုန်တောကြီး၌ ကပိလဝတ်ပြည်သား မင်းမျိုးမှ ဟောသော ရဟန္တာ ၂၅၀-နှင့် ကောလိယပြည်သား မင်းမျိုးမှလာသော ရဟန္တာ ၂၅၀၊ နှစ်ရပ်ပေါင်း ရဟန္တာငါးရာတို့အား ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါသည်။ ယင်းအချက်ကို အကြောင်းပြု၍ နယုန်လပြည့်နေ့၌ မဟာသမယအခါတော်နေ့ အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် ကျင်းပရခြင်းဖြစ်ပါသည်။ မဟာသမယသုတ်တော်ကြီးနှင့် ဆိုင်ရာ ကဗျာလင်္ကာများကို ရွတ်ဖတ်ပူဇော်သင့်ပါသည်။

၄။ ဓမ္မစကြာ အခါတော်နေ့

ဝါဆိုလပြည့်နေ့၌ ဗာရာဏသီပြည် မိဂဒါဝုန်တောဝယ် ပဉ္စဝဂ္ဂိုဠာဦးတို့အား ဓမ္မစကြာတရားဟောတော်မူခြင်းကို အကြောင်းပြု၍ ဝါဆိုလပြည့်

နေ့ကို ဓမ္မစကြာအခါတော်နေ့အဖြစ် ကျင်းပရခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဓမ္မစကြာ ပါဠိနှင့်အနက်၊ ဝါဆိုစဉ် ဘုရားရှိခိုးနှင့် ဗုဒ္ဓဝင်ကဗျာများကို ရွတ်ဖတ် ပူဇော်ရပါမည်။

၅။ အနတ္တလက္ခဏ အခါတော်နေ့

ဝါဆိုလပြည့်ကျော်ငါးရက်နေ့တွင် အနတ္တလက္ခဏသုတ်ကို ဟောကြားရာ ပဉ္စဝဂ္ဂါငါးဦးလုံး ရဟန္တာဖြစ်တော်မူပါသည်။ ထိုကို အကြောင်းပြု၍ ဝါဆိုလပြည့်ကျော် ငါးရက်နေ့ကို အနတ္တလက္ခဏ အခါတော်နေ့အဖြစ် ကျင်းပရခြင်းဖြစ်ပါသည်။ အနတ္တလက္ခဏသုတ် ပါဠိနှင့်အနက်၊ ခန္ဓာငါးပါး သံဝေဂကဗျာများကို ရွတ်ဖတ်ပူဇော်သင့်ပါသည်။

၆။ မေတ္တာ အခါတော်နေ့

ဝါခေါင်လပြည့်နေ့ကို မေတ္တာအခါတော်နေ့ အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် ကျင်းပရခြင်းမှာ မေတ္တသုတ်ဒေသနာကို ဝါခေါင်လအတွင်း တောအုပ်နေ ရဟန်း ငါးရာတို့အား မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူသည်ကို အထောက်အထားပြု၍ ကျင်းပရခြင်းဖြစ်ပါသည်။ မေတ္တသုတ်ပါဠိနှင့် အနက်၊ ငါးရာနှစ်ဆယ့်ရှစ်သွယ်မေတ္တာပို့၊ မေတ္တသုတ်လာ မေတ္တာ ပွားနည်း ၁၁-နည်းလင်္ကာ၊ မေတ္တာအကျိုးကဗျာစသည်များကို ရွတ်ဖတ် ပူဇော်ရပါမည်။

၇။ ဂရုဓမ္မ အခါတော်နေ့

တော်သလင်းလပြည့်နေ့ကို ဂရုဓမ္မအခါတော်နေ့အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် ကျင်းပရခြင်းမှာ၊ ဂရုဓမ္မဇာတ်တော် ဖြစ်ပေါ်လာပုံ သမိုင်းကြောင်းနှင့် ဆက်စပ်၍ ကျင်းပရခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဂရုဓမ္မဇာတ်တော်သည် မိုးတိုင်း ကာလတွင်ပေါ်ပေါက်လာသော ဇာတ်လမ်းဖြစ်ပါသည်။ ငါးပါးသီလနှင့် ဆိုင်သောသာရဇ္ဇသုတ်၊ ဝိသာရဒသုတ်၊ နိရယသုတ်နှင့် ဝေရသုတ်များကို ရွတ်ဖတ်သင့်ပါသည်။ ဂရုဓမ္မအမိန့်ဇာတ်ပြန်တမ်းနှင့် ငါးပါးသီလကဗျာ များကိုလည်း ရွတ်ဖတ်ပူဇော်သင့်ပါသည်။

၈။ အဘိဓမ္မာ အခါတော်နေ့

ဂေါတမမြတ်စွာဘုရားသည် သတ္တမဝါကို မယ်တော်မိနတ် ကျေးဇူး ဆပ်သောအားဖြင့် တာဝတိံသာနတ်ပြည်၌ ဝါကပ်တော်မူပါသည်။ မယ်တော်မိနတ်သား အမှူးပြုသော နတ်ဗြဟ္မာပရိသတ်တို့အား ဝါတွင်း သုံးလပတ်လုံး အဘိဓမ္မာတရားကို ဟောတော်မူပါသည်။ သီတင်းကျွတ် လပြည့်နေ့တွင် အဘိဓမ္မာတရား ဟောကြားပြီးဆုံးသည်ကို ရည်စူး၍ ဤနေ့တွင် အဘိဓမ္မာအခါတော်နေ့ အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် ကျင်းပရခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ အဘိဓမ္မာပါဠိတော်များ၊ အဘိဓမ္မာကဗျာများ၊ ရောင်ခြည် တော်ဘွဲ့ကဗျာများကို ရွတ်ဖတ်ပူဇော်ရပါမည်။

၉။ သာမညဗလ အခါတော်နေ့

မြတ်စွာဘုရားက အဇာတသတ်မင်းအား တန်ဆောင်မုန်းလပြည့် နေ့တွင် သာမညဗလသုတ္တန်တရား ဟောကြားတော်မူသည်ကို အကြောင်း ပြု၍ တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်နေ့၌ သာမညဗလအခါတော်နေ့ အထိမ်း အမှတ်အဖြစ် ကျင်းပရခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ဒေဝဒတ်နှင့် အပေါင်းမှား၍ အဇာတသတ် ဘဝနစ်မုန်းရပုံအကြောင်း၊ ဇီဝကကျေးဇူးကြောင့် မြတ်စွာဘုရားနှင့် တွေ့ဆုံပြီး ရဟနာသုံးပါးကို ပုထုဇဉ်ထဲမှ အကြည်ညိုဆုံးတစ်ဦး ဖြစ်လာပုံအကြောင်း၊ ပထမ သံဂါယနာတင် ဒါယကာအဖြစ် ခံယူပုံအကြောင်း၊ ဓာတ်တော်တိုက်ကြီး ထားခဲ့ပုံအကြောင်း၊ ဗုဒ္ဓသာသနာနှစ်ကို အတိအကျ သတ်မှတ်သွားပုံ အကြောင်း စသည်များကို ဟောပြောဆွေးနွေးသင့်ပါသည်။ သာမညဗလ သုတ်မှ သင့်လျော်ရာထုတ်နုတ်၍ ရွတ်ဖတ်ပူဇော်သင့်ပါသည်။

၁၀။ ဓမ္မစာဆိုတော်များနေ့

နတ်တော်လပြည့်နေ့တွင် တရားဓမ္မနှင့် စပ်ယှဉ်သော စာပေများကို ရေးသားဖွဲ့ဆိုသည့် စာဆိုတော်ကြီးများအား ဂုဏ်ပြုပူဇော်သောအားဖြင့် နတ်တော်လပြည့်နေ့ကို ဓမ္မစာဆိုတော်နေ့အဖြစ်ကျင်းပရခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ထိုနေ့တွင် တရားဓမ္မအကြောင်းကို ရေးဖွဲ့ကြသော စာဆိုတော်ကြီးများ၏ ဘဝဖြစ်စဉ်နှင့် ၎င်းတို့ရေးသားခဲ့သော ဓမ္မစာပေများကို ဂုဏ်ပြုဖတ်ကြားသင့်ပါသည်။

၁၁။ ရှင်တစ်ဆောင် အခါတော်နေ့

ဂေါတမမြတ်စွာဘုရား လက်ထက်တော်အခါက ရသေ့ညီနောင် ရှင်တစ်ဆောင်တို့သည် ပြာသိုလပြည့်နေ့တွင် မိမိတို့၏ အယူဝါဒကို ပယ်စွန့်ပြီး ဗုဒ္ဓသာသနာတော်သို့ ကူးပြောင်း ရောက်ရှိလာသည်ကို အကြောင်းပြု၍ ပြာသိုလပြည့်နေ့ကို ရှင်တစ်ဆောင်အခါတော်နေ့အဖြစ် ကျင်းပရခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ထိုပွဲတွင် သံယုတ်ပါဠိတော်နှင့် ဝိနည်းမဟာဝါတို့၌ လာရှိသော အာဓိတ္တပရိယာယသုတ်ပါဠိနှင့် မြန်မာပြန်ကို ရွတ်ဆိုဖတ်ကြားပူဇော်သင့်ပါသည်။

၁၂။ သြဝါဒပါတိမောက် အခါတော်နေ့

ဘုရားရှင်တိုင်း တပို့တွဲလပြည့်နေ့၌ သြဝါဒပါတိမောက် ပြတော်မူမြဲ ဓမ္မတာဖြစ်သောကြောင့် တပို့တွဲ လပြည့်နေ့ကို သြဝါဒပါတိမောက် အခါတော်နေ့ အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် ကျင်းပရခြင်းဖြစ်ပါသည်။ တပို့တွဲလပြည့်နေ့သည်-

- ၁။ အရှင်သာရိပုတ္တရာ ရဟန္တာဖြစ်သောနေ့ ဖြစ်ခြင်း၊
- ၂။ အရှင်သာရိပုတ္တရာနှင့် အရှင်မောဂ္ဂလာန်တို့ တေဒဂ်သွဲ ချီးမြှင့်ခံရသောနေ့ ဖြစ်ခြင်း၊
- ၃။ အင်္ဂါ လေးရပ်နှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန်းပရိသတ်တို့ အလိုအလျောက် စုဝေးမိသောနေ့ ဖြစ်ခြင်း၊
- ၄။ ဘုရားရှင်တိုင်း သြဝါဒပါတိမောက်ပြသောနေ့ ဖြစ်ခြင်း-

ဤထူးခြားချက် လေးမျိုးကို အာရုံပြု၍ သြဝါဒပါတိမောက် ဂါထာသုံးပုဒ်ကို ပါဠိရောအနက်ပါ ရွတ်ဖတ်ပူဇော်ကြရန် ဖြစ်ပါသည်။

၁၃။ မြတ်ဗုဒ္ဓ ပြည်တော်ဝင် အခါတော်နေ့

မြတ်ဗုဒ္ဓ ပြည်တော်ဝင် အခါတော်နေ့ အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် ကျင်းပ ရခြင်းမှာ တပေါင်းလပြည့်နေ့တွင် ကာဠုဒါယိမထေရ်က မြတ်စွာဘုရား အား ကပိလဝတ်နေပြည်တော်သို့ ကြွရောက်တော်မူပါရန် လျှောက်ထား သည်ကို အကြောင်းပြု၍ ကျင်းပရခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ကြည်ညိုဖွယ်ရာကောင်းသော ကာဠုဒါယိလျှောက်ထားသည့် ဂါထာ များကို ဗုဒ္ဓဝံသပါဠိ၊ အပဒါနပါဠိနှင့် ထေရဂါထာတို့မှ ထုတ်နုတ်၍ မွတ်ဆိုပူဇော်သင့်ပါသည်။ ရှင်အုန်းညို၏ ဂါထာမြောက်ဆယ်ပျို့မှ ကဏ္ဍလျော်ရာ ကဗျာစာပိုဒ်ကိုလည်း ဖတ်ကြားပူဇော်သင့်ပါသည်။

ရည်ရွယ်ချက်

ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်အများစုတို့ နေထိုင်ကြသော ဤမြန်မာနိုင်ငံ၌ ဗုဒ္ဓ မြတ်စွာဘုရား၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို အာရုံပြု၍ ဗုဒ္ဓနှင့်စပ်သော အခါတော် နေ့ကြီးများကို ဘာသာရေးအသင်းအဖွဲ့တို့က ဦးဆောင်၍ ဆင်နွှဲပြုလုပ် သင့်ကြပါသည်။ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ဗုဒ္ဓ၊ ဓမ္မ၊ သံဃာ ရတနာသုံးပါးနှင့် စပ်သမျှ ဗဟုသုတတိုးပွား၍ ဘာသာ၊ သာသနာစိတ် ကိန်းအောင်း စေရန် ဖြစ်ပါသည်။

ဆယ်စောင်တွဲ သင်တန်း

စာမူပြုစု ပြီးစီးသည့်နှစ် ၁၃၅၀-ခုနှစ် (၂၃-၁၁-၈၈)

စာမူပုံနှိပ်ပြီးစီးသည့်နှစ် ၁၃၅၁-ခုနှစ် (၂၆-၅-၈၉)

ပြုစုစဉ်သူ- ဦးပညာသာမိ
(မာဂဓိ-သာစည်)

နိုင်ငံတော် သံဃမဟာနာယကအဖွဲ့ စာကြည့်တိုက်မှ
ဇမ္ဗူပကျောင်းဆောင်၊ ကမ္ဘာအေး

ဗုဒ္ဓဩဝါဒ

သဗ္ဗပါပဿ အကရဏံ၊ ကုသလဿ ဥပသမ္ပဒါ။
သစိတ္တပရိယောဒပနံ၊ ဧတံ ဗုဒ္ဓါန သာသနံ။

(ဓမ္မပဒ၊ ၄၁)

- ၁။ အကုသိုလ်ရှောင်၊ ကုသိုလ်ဆောင်၊ ဖြူအောင်စိတ်ကိုထား။
- ၂။ ဘုရားတိုင်းသာ၊ ဟောမိန့်မှ၊ သုံးဖြာ ဤစကား။
- ၃။ ဘုရားတပည့်၊ ထားသတိ၊ ပွားဘ် ဤတရား။

နေ့တွက် မရှုံးပါစေနှင့်

ကုသိုလ်၊ ဥစ္စာ၊ ကျန်းမာမျိုးနှင့်၊ ပညာတန်ခိုး၊
တမျိုးမျိုးမှ၊ အကျိုးမထွက်၊ ထိုနေ့တွက်၊ သက်သက် ဝမ်းနည်းဖွယ်။
(ထိုလတွက်၊ သက်သက် ဝမ်းနည်းဖွယ်။)
(ထိုနှစ်တွက်၊ သက်သက် ဝမ်းနည်းဖွယ်။)

(ရတနာဂုဏ်ရည်မှ)